

**Offentligt
eller hemligt**

Fritzes

ett Wolters Kluwer-företag

106 47 Stockholm Tel 08-690 91 90 Fax 08-690 91 91 order.fritzes@nj.se www.fritzes.se

ISBN 978-91-38-32527-8

SKV 148 utgåva 4

Elanders Sverige 2009

Förord

I boken Offentligt eller hemligt behandlas offentlighetsprincipen, allmänna handlingar och registrering och utlämnande av sådana samt OSL och dess grundläggande begrepp. I boken redogörs också för sekretessen i bl.a. verksamheterna med beskattning, borgenärer, folkbokföring, id-kort, skattebrottsutredningar och Spar. Vidare redogörs för bl.a. sekretessen och parterna, domstolssekretessen och sekretessen mellan myndigheter.

Ett särskilt avsnitt ägnas åt behandling av personuppgifter m.m. Avsnittet är relativt omfattande och innehållet skulle möjligen i vissa delar kunna sägas gå något utanför ämnet för denna bok. Anledningen till att avsnittet fått det innehåll det fått är dels att det absoluta flertalet frågor som behandlas i avsnittet i någon mening har samband med andra frågor som tas upp i boken, dels att de i avsnittet behandlade frågorna inte behandlas samlad i någon annan av Skatteverkets produkter.

I boken redovisas vidare dels ett antal avgöranden av domstol samt beslut av regeringen, JK och JO, dels vissa av Skatteverkets ställningstagande.

I denna utgåva har alla referenser och hänvisningar till sekretesslagen (1980:100) och sekretessförordningen (1980:657) justerats med anledning av att dessa författningar ersattes av offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) respektive offentlighets- och sekretessförordningen (2009:641) den 30 juni 2009.

Boken är i första hand avsedd att användas inom Skatteverket men den kan vara av intresse även för andra som i sitt arbete behöver information om de frågor som boken behandlar. Boken är tänkt att också kunna användas i utbildningssammanhang.

Solna i november 2009

Vilhelm Andersson

Innehåll

Förord	3
Förkortningslista	11
1 Offentlighetsprincipen	15
1.1 Allmänt.....	15
1.2 Handlingsoffentlighet.....	15
1.3 Yttrandefrihet.....	17
1.4 Tystnadsplikt och meddelarfrihet.....	17
1.4.1 Allmänt.....	17
1.4.2 Skatteverket.....	20
1.4.3 Tystnadsplikt inom myndigheten	21
1.5 Förhandlingsoffentlighet	22
1.6 PSI – Public Sector Information	22
2 Allmänna handlingar	25
2.1 Allmänt.....	25
2.2 Myndighet	26
2.2.1 Allmänt.....	26
2.2.2 Självständiga verksamhetsgrenar	28
2.3 Förvaring	31
2.4 Inkomna handlingar	33
2.5 Upprättade handlingar	35
2.6 Biblioteksregeln	43
2.7 Handlingars utlämnande	44
2.7.1 Utlämnande	44
2.7.2 Prövning av begäran om utlämnande	51
2.7.3 Förbehåll	55
2.7.4 Myndighets upplysningsplikt	57
2.7.5 Regler om överklagande	57

3	Registrering och arkivering	61
3.1	Diarieföring.....	61
3.1.1	Allmänt.....	61
3.1.2	Skatteverket.....	65
3.2	Sekretessmarkering.....	68
3.3	Arkivering.....	69
4	Offentlighets- och sekretesslagen.....	73
4.1	Inledning	73
4.2	Översikt över lagens innehåll.....	74
4.3	Vad innebär sekretess	75
4.4	Sekretessens räckvidd.....	76
4.5	Vem ska iaktta sekretess.....	77
4.6	Sekretessens styrka (skaderekvisit)	78
4.7	Tidsbegränsning av sekretessen.....	83
5	Sekretess inom verksamhet som rör skatt, tull m.m.	85
5.1	Inledning	85
5.2	27 kap. 1, 3, 4, 6 och 7 §§ offentlighets- och sekretesslagen.....	85
5.2.1	Allmänt.....	85
5.2.2	Skattebegreppet.....	86
5.2.3	Verksamhet som avser bestämmande av skatt m.m.	86
5.2.4	Sekretessens styrka.....	91
5.2.5	Beslut på skatteområdet	92
5.2.6	Vad ingår i ett beslut	95
5.2.7	När måste ett beslut lämnas ut.....	96
5.2.8	Undantag från skatteseekretessen enligt skattedatabaslagen.....	98
5.3	27 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen.....	99
5.4	Skattebetalning.....	101
5.5	Utrikessekretess.....	105
5.5.1	Avtal med främmande stat m.m.	105
5.5.2	Europeiska unionen	106
5.6	Inspektion, kontroll och annan tillsyn.....	109
5.6.1	Allmänt.....	109
5.6.2	Planerade kontrollåtgärder	109
5.6.3	Pågående granskning.....	110
5.7	Brottsbekämpande verksamhet	111
5.8	Utredning och tillståndsgivning	111

6	Sekretessen på andra områden än skatteområdet	113
6.1	Folkbokföring m.m.	113
6.2	Skattebrott	121
6.3	Personaladministration.....	128
6.4	Identitetskort	131
6.5	Det statliga personadressregistret.....	132
7	Sekretessen och parterna.....	133
8	Domstolssekretessen.....	143
8.1	Allmänt.....	143
8.2	Skatteprocessen	144
8.3	Skattebrottsprocessen	149
8.4	Muntlig förhandling.....	150
8.5	Domar och beslut.....	151
9	Sekretessen mellan myndigheter	153
9.1	Inledning	153
9.2	Uppgiftsskyldighet.....	155
9.2.1	Allmänt.....	155
9.2.2	Taxeringslagen	155
9.2.3	Andra författningar än taxeringslagen.....	156
9.3	Uppgiftslämnande i vissa fall	162
9.4	Generalklausulen.....	165
9.4.1	Allmänt.....	165
9.4.2	Avsikten med generalklausulen	165
9.4.3	Allmänt om intresseavvägningen	165
9.4.4	Generalklausulens tillämpning i speciella fall.....	168
9.4.5	Generalklausulens förhållande till annan reglering	174
9.4.6	Rutinmässigt uppgiftsutbyte.....	175
9.4.7	Utlämnande på begäran eller på eget initiativ	175
9.5	Nödvändigt uppgiftslämnande	175
9.6	Utländska myndigheter	176
10	Behandling av personuppgifter m.m.	179
10.1	Inledning	179
10.2	Tryckfrihetsförordningen.....	179

8 Innehåll

10.2.1	Allmänt.....	179
10.2.2	Rutinbetonade åtgärder	183
10.2.3	Biblioteksregeln och Internet	185
10.3	Offentlighets- och sekretesslagen	186
10.3.1	Allmänt.....	186
10.3.2	21 kap. 7 § offentlighets- och sekretesslagen.....	190
10.3.3	Teknisk bearbetning eller teknisk lagring för annans räkning	193
10.4	Personuppgiftslagen.....	194
10.5	Särskilda registerförfattningar	203
10.5.1	Allmänt.....	203
10.5.2	Skattedatabaslagen	209
10.5.3	Folkbokföringsdatabaslagen.....	217
10.5.4	Registerlagen för skattebrottsenheterna	221
10.5.5	Identitetskortsförordningen	224
10.5.6	Sparlagen.....	225
11	Påföljder och skadestånd.....	229

Författningstexter

Tryckfrihetsförordningen	231
Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).....	247
Offentlighets- och sekretessförordningen (2009:641).....	372
Personuppgiftslagen (1998:204)	383
Personuppgiftsförordningen (1998:1191)	401
Lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet	406
Förordningen (2001:588) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet.....	414
Lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet	424
Förordningen (2001:589) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet	430
Lagen (1999:90) om behandling av personuppgifter vid Skatteverkets medverkan i brottsutredningar	435
Förordningen (1999:105) om behandling av personuppgifter vid Skatteverkets medverkan i brottsutredningar	440

Förordningen (2009:284) om identitetskort för folkbokförda i Sverige	443
Lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret	447
Förordningen (1998:1234) om det statliga personadressregistret	450
Brottsbalken, 20 kap. 3 §	454
Propositioner	455
Sakregister	457

Förkortningslista

AvgF	Avgiftsförordningen (1992:191)
BorgL	Lagen (2007:324) om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter
BRÅ	Brottsförebyggande rådet
DALK	Datalagstiftningskommittén
DL	Datalagen (1973:289)
EU	Europeiska unionen
f.	Fortsättning på nästa sida
FB	Föräldrabalken
FBP	Förordningen (1999:105) om behandling av personuppgifter vid Skatteverkets medverkan i brottsutredningar
FdbL	Lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet
ff.	Fortsättning på nästa sida och minst en sida till
FL	Förvaltningslagen (1986:223)
FoL	Folkbokföringslagen (1991:481)
FPL	Förvaltningsprocesslagen (1971:291)
IdF	Förordningen (2009:284) om identitetskort för folkbokförda i Sverige
id-kort	Identitetskort
IT	Informationsteknik
JK	Justitiekanslern
JO	Justitieombudsmännen/Justitieombudsmännens ämbetsberättelse
KFM	Kronofogdemyndighet/en
LPB	Lagen (1999:90) om behandling av personuppgifter vid Skatteverkets medverkan i brottsutredningar
not.	Notis

12 Förkortningslista

OSF	Offentlighets- och sekretessförordningen (2009:641); trädde i kraft den 30 juni 2009
OSL	Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400); trädde i kraft den 30 juni 2009
prop.	Proposition
PSI	Public Sector Information
PuF	Personuppgiftsförordningen (1998:1191)
PuL	Personuppgiftslagen (1998:204)
RB	Rättegångsbalken
ref.	Referat
RF	Regeringsformen
RSV	Riksskatteverket
RÅ	Regeringsrättens årsbok
s.	Sidan/Sidorna
SBE	Skattebrottsenhet
SBL	Skattebetalningslagen (1997:483)
SdbL	Lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet
SekrF	Sekretessförordningen (1980:657); upphörde att gälla den 30 juni 2009
SekrL	Sekretesslagen (1980:100); upphörde att gälla den 30 juni 2009
SFS	Svensk författningssamling
SKM	Skattemyndighet/en
Spar	Statens personadressregister
SparF	Förordningen (1998:1234) om det statliga personadressregistret
SparL	Lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret
TF	Tryckfrihetsförordningen
TL	Taxeringslagen (1990:324)
UB	Utsökningsbalken

YGL Yttrandefrihetsgrundlagen

ÄB Ärvdabalken

ÄktB Äktenskapsbalken

1 Offentlighetsprincipen

1.1 Allmänt

Offentlighetsprincipen

I Sverige har det sedan lång tid tillbaka varit naturligt att myndigheternas verksamhet ska kunna kontrolleras och debatteras av folket. Detta har ansetts vara så viktigt och så grundläggande för samhällsskicket att allmänhetens och massmediernas rätt till insyn i myndigheternas verksamhet reglerats i grundlag (RF, TF och YGL). Denna grundläggande rättighet benämns offentlighetsprincipen.

I prop. 2001/02:70 s. 9 anförs att handlingsoffentligheten dels brukar sägas ha till syfte att garantera rättssäkerheten samt effektiviteten i förvaltningen och i folkstyret, dels att fylla ett syfte som informationsförsörjare i vid mening.

Innebörd

Offentlighetsprincipen innebär att allmänna handlingar är offentliga, att offentliga befattningshavare åtnjuter meddelarfrihet och att det råder förhandlingsoffentlighet, dvs. att allmänheten har rätt att närvara vid domstolsförhandlingar och beslutande församlingars sammanträden. Offentlighetsprincipen innebär också att befattningshavare i offentlig tjänst i princip har samma yttrandefrihet som andra medborgare i landet. När man talar om offentlighetsprincipen är det dock oftast endast handlingsoffentligheten man avser (SOU 2003:99 Del 1 s. 97).

Inskränkningar

Även om offentlighetsprincipen således utgör en av grundpelarna i den svenska rättsordningen kan den inte upprätthållas utan inskränkningar. Olika intressen, allmänna eller enskilda, äger ibland sådan tyngd att det har ansetts att viss information inte bör vara allmänt åtkomlig.

1.2 Handlingsoffentlighet

Innebörd

De grundläggande bestämmelserna om allmänna handlingars offentlighet finns i 2 kap. TF. Syftet med dessa bestämmelser är att främja en allsidig upplysning och ett fritt meningsutbyte. I princip får alla, svenska medborgare och utlänningar (14 kap. 5 § andra stycket TF), ta del av de allmänna handlingar som

finns hos myndigheterna. Av rättspraxis får anses framgå att även juridiska personer tillerkänns denna rättighet. I rättsfallet RÅ 1988 not. 692 avslogs visserligen ett bolags begäran att utfå en allmän handling. Att talan avslogs berodde emellertid inte på att sökanden var ett bolag utan på att någon sådan handling som talan avsåg inte fanns hos myndigheten. Sannolikt kan utgången förklaras av att det inte gjorts någon strikt åtskillnad mellan den juridiska personen och den fysiska person som denna företräts av.

Myndigheter emellan

När det gäller frågan om offentlighetsprincipens tillämpning myndigheter emellan har JK uttalat bl.a. följande (JK 1985 A.22 s. 104): ”Rätten att ta del av allmänna handlingar anses... i lika mån tillkomma enskild person som kommunal- eller statsanställd vilken i och för sin tjänst önskar tillgång till allmän handling. Principen att befattningshavare hos en offentlig myndighet har samma tillgång till allmän handling som förvaras hos annan myndighet som vilken som helst enskild anses fastslagen i 1 kap. 3 § första stycket sekretesslagen (1980:100) [nuvarande 8 kap. 1 § OSL; *redaktionell kommentar*] (se Petrén/Ragnemalm, Sveriges grundlagar, s. 389). I annan litteratur har utsagts att TF inte säger något direkt om myndigheters rätt att ta del av allmänna handlingar som finns hos annan myndighet. Det kan dock förutsättas som självklart att myndigheterna har åtminstone samma rättigheter i detta hänseende som svenska medborgare i allmänhet (Strömberg, Tryckfrihetsrätt, 6:e uppl. s. 65).” Se även avsnitt 9.1.

I detta sammanhang kan bestämmelsen i 6 kap. 5 § OSL förtjäna att nämnas. Enligt den bestämmelsen ska en myndighet, på begäran av en annan myndighet, lämna uppgifter som den förfogar över om inte någon sekretessbestämmelse eller arbetets behöriga gång hindrar detta. Denna informations-skyldighet omfattar varje uppgift som myndigheten förfogar över, dvs. inte bara uppgifter ur allmänna handlingar.

Begränsningar

Handlingsoffentligheten begränsas i två avseenden. För det första gäller offentligheten endast sådana handlingar som utgör allmänna handlingar (se avsnitt 2). För det andra gäller sekretess för en del allmänna handlingar. Sekretessen innebär att rättigheten att ta del av dessa handlingar kan vara beskuren i större eller mindre omfattning.

1.3 Yttrandefrihet

Definition	Yttrandefrihet definieras i 2 kap. 1 § RF som en ”frihet att i tal, skrift eller bild eller på annat sätt meddela upplysningar samt uttrycka tankar, åsikter och känslor”.
Begränsningar	<p>Rättigheten får, enligt 2 kap. 13 § RF, begränsas med hänsyn till ”rikets säkerhet, folkförsörjningen, allmän ordning och säkerhet, enskilds anseende, privatlivets helgd eller förebyggandet och beivrandet av brott”. Vidare får begränsningar i yttrandefriheten göras endast om särskilt viktiga skäl föranleder det. Exempel på en sådan begränsning är den ensamrätt som upphovsrätten ger någon att förfoga över ett verk.</p> <p>Vid bedömandet av vilka begränsningar som får ske ska enligt den nämnda bestämmelsen särskilt beaktas vikten av ”vidaste möjliga yttrandefrihet” i politiska, religiösa, fackliga, vetenskapliga och kulturella angelägenheter.</p> <p>Som framgår av avsnitt 1.4 finns ytterligare begränsningar i yttrandefriheten genom bestämmelserna om tystnadsplikt i det allmännas verksamhet.</p>

1.4 Tystnadsplikt och meddelarfrihet

1.4.1 Allmänt

Tystnadsplikt	I 1 kap. 1 § andra stycket OSL finns bestämmelser om tystnadsplikt i det allmännas verksamhet och om förbud att lämna ut allmänna handlingar. Begreppet sekretess definieras som förbud att röja uppgift ”vare sig detta sker muntligen, genom utlämnande av allmän handling eller på något annat sätt”.
Praktikanter o.d.	Elever och andra praktikanter som besöker en myndighet i studiesyfte har normalt inte sådan anknytning till myndigheten att de blir bundna av sekretessregleringen. Personer som i och för sin utbildning utför arbete som i allmänhet skulle kunna skötas av den ordinarie personalen hos myndigheten kommer däremot att omfattas av sekretessreglerna.
Personal i telefonväxel	Sekretess gäller i betydande utsträckning för den som i sin tjänstgöring i en myndighets telefonväxel kommer i beröring med uppgifter i myndighetens verksamhet (se prop. 1979/80:2 Del A s. 314). Eftersom telefonisten i regel saknar tillräckligt underlag för att avgöra om en sekretessregel är tillämplig i det enskilda fallet föreskrivs i 40 kap. 4 § OSL att sekretess gäller för personal i myndighets telefonväxel för uppgift som har inhämtats vid tjänstgöringen och som avser telefonsamtal till

eller från någon annan person hos myndigheten. Sekretessen är absolut (se avsnitt 4.6 vid kantrubriken ”Absolut sekretess”).

Erinran om tystnadsplikt

Sekretessförbindelser eller sekretessbevis som används för att erinra om anställdas tystnadsplikt bör fullständigt återge de sekretessbestämmelser som gäller inom verksamheten. En beskrivning av hur sekretessbestämmelserna förhåller sig till reglerna om meddelarfrihet bör också, tillsammans med tillämpliga grundlags- och andra lagbestämmelser om detta, finnas.

Förbindelsen eller beviset kan aldrig få någon annan betydelse än att utgöra en bekräftelse på att en anställd har tagit emot en erinran om tystnadsplikt och att utgöra en försäkran om att han ska rätta sig efter bestämmelserna. Handlingarnas huvudsakliga rättsliga funktion är att i en rättegång eller i ett disciplinärt förfarande tjäna som bevis om att den anställda har förstått eller bort förstå att han bröt mot sin tystnadsplikt.

Taxeringsrevision och skatterevision

I detta sammanhang kan bestämmelserna i 4 § taxeringsförordningen (1990:1236) och 41 § skattebetalningsförordningen (1997:750) nämnas. Av bestämmelserna framgår att den som ska utföra, biträda vid eller leda en taxeringsrespektive skatterevision ska, innan han första gången utför ett sådant arbete, upplysas om gällande bestämmelser om sekretess. Detsamma gäller den som deltar i utbytesprogram inom skatteområdet som sker inom ramen för samarbete i EU och som förordnats att delta i en revision. Den som tagit emot en sådan upplysning ska skriftligen bekräfta detta.

Meddelarfrihet

Förekomsten av en sekretessbestämmelse innebär emellertid inte alltid ett hinder mot att vidarebefordra information till massmedierna. S.k. meddelarfrihet kan nämligen gälla.

Med meddelarfrihet avses det komplex av regler i TF och YGL som innebär att det i viss utsträckning är möjligt att straffritt lämna vanligtvis sekretessbelagda uppgifter för offentliggörande i tryckt skrift, radio eller TV.

Meddelarfriheten slås fast, när det gäller ”tryckt skrift”, i 1 kap. 1 § tredje stycket TF. I 1 kap. 2 § YGL finns en motsvarande bestämmelse när det gäller offentliggörande i ”radio-program och sådana upptagningar”.

Offentlighetsprincipen

Meddelarfriheten, som inte gäller för flertalet uppgifter inom skatteområdet (se avsnitt 1.4.2), har sin grund i att sekretessbestämmelserna ger uttryck för ganska allmänna avvägningar mellan insyns- och sekretessintressena på de berörda

områdena. Detta innebär att önskemålet om insyn i ett särskilt fall kan vara starkare än det sekretessintresse som har föranlett den aktuella sekretessregeln. Det kan också vara så att en regel om skydd t.ex. för ett enskilt intresse ibland på ett olämpligt sätt hindrar insyn i en myndighets sätt att fullgöra sina uppgifter. Offentlighetsprincipen skulle enligt departementschefen (prop. 1979/80:2 Del A s. 105) ”inte förverkligas till fullo om de offentliga funktionärerna i situationer av nu nämnt slag vore förhindrade att bidra med uppgifter till den allmänna debatten. Reglerna om meddelarfrihet är avsedda att motverka sådana icke önskade resultat av sekretessregleringen”.

- Icke skyldighet** Meddelarfrihet innebär inte att de offentliga funktionärerna har en skyldighet att lämna uppgifter till massmedierna utan endast att de har möjlighet att göra det.
- Anonymitet** Meddelarfriheten förstärks genom anonymitetsregler i 3 kap. TF och 2 kap. YGL.
- Bestämmelserna i 3 kap. 3 § TF och 2 kap. 3 § YGL innebär att personal på t.ex. bokförlag, tidningsredaktioner, radio- och TV-kanaler samt nyhetsbyråer inte får röja vem som är meddelare om denne vill vara anonym. Undantag från detta förbud föreligger dock i vissa i stadgandet uppräknade situationer.
- Anonymitetsskyddet för meddelare kompletteras av ett förbud i 3 kap. 4 § TF och 2 kap. 4 § YGL för myndigheter och andra allmänna organ att efterforska vem som är meddelare om inte meddelaren genom att lämna uppgiften har gjort sig skyldig till gärning som enligt TF eller YGL får föranleda åtal eller annat ingripande mot honom.
- Undantag** I 7 kap. 3 § första stycket TF och 5 kap. 3 § första stycket YGL finns regler om undantag från principen om meddelarfrihet. Enligt bestämmelsen gäller inte meddelarfrihet om den som lämnar meddelandet därigenom gör sig skyldig till vissa brott mot rikets säkerhet (punkterna 1 i bestämmelserna). Meddelarfrihet gäller inte heller om man uppsåtligen lämnar ut sekretessbelagd allmän handling eller tillhandahåller allmän handling i strid med myndighets förbehåll (se avsnitt 2.7.3) vid handlingens utlämnande (punkterna 2 i bestämmelserna). Slutligen gäller inte meddelarfrihet vid uppsåtligt åsidosättande av tystnadsplikt i de fall som anges i OSL (punkterna 3 i bestämmelserna).
- Handling eller uppgift** De ovan nämnda punkterna 2 innebär således att det föreligger en skillnad mellan olika former av röjande av sekretessbelagda

uppgifter. Meddelarfrihet föreligger aldrig om en sekretessbelagd handling uppsåtligen lämnas ut för publicering i t.ex. en tidning eller ett radioprogram. Om uppgifterna däremot lämnas ut på annat sätt, t.ex. muntligen, är meddelarfriheten inskränkt endast i de fall som framgår av OSL.

1.4.2 Skatteverket

Skatteområdet

När det gäller frågan om meddelarfrihet inom skatteområdet anförde departementschefen (prop. 1979/80:2 Del A s. 380) att ett starkt behov av sekretesskydd står mot insynsintresset. Departementschefen fortsatte: ”Frågan är om insynsintresset kan tillgodoses på annat sätt än genom att meddelarfrihet införs. Till en del tillgodoses behovet av insyn genom att beslut om taxering och skatt föreslås undantagna från det sekretessbelagda området. Vidare möjliggörs insyn genom att det i princip råder offentlighet i skattedomstol. Även i några andra hänseenden föreligger en viss insynsmöjlighet på det här aktuella området. ... Mot bakgrund av det anförda har jag kommit till uppfattningen att det inte föreligger tillräckligt starka skäl att ... införa meddelarfrihet inom i stort sett hela skatte- och tullområdet”.

Meddelarfrihet gäller enligt 27 kap. 10 § OSL inte för flertalet uppgifter inom skatteområdet. Således gäller inte meddelarfrihet för uppgifter om enskilda personliga eller ekonomiska förhållanden i verksamhet som avser bestämmande av skatt eller som avser taxering eller i övrigt fastställande av underlag för bestämmande av skatt (27 kap. 1 § OSL). Meddelarfrihet gäller vidare inte för uppgifter om enskilda personliga eller ekonomiska förhållanden i bl.a. särskilt ärende om skatterevision eller annan skattekontroll, i ärende om anstånd med erläggande av skatt och i ärende enligt lagen (2007:592) om kassaregister m.m. (27 kap. 2 § första stycket OSL). Slutligen gäller inte heller meddelarfrihet för uppgifter för vilka sekretess gäller enligt internationella avtal (27 kap. 5 § OSL).

Borgenärsärenden

Meddelarfrihet gäller för uppgifter i ärenden enligt BorgL, dock inte för uppgifter som med stöd av 27 kap. 8 § andra stycket OSL lämnats ut med förbehåll (se avsnitt 2.7.3) till förvaltare i en enskilda konkurs.

Kontroll- verksamhet

För uppgifter som är hemliga till skydd för Skatteverkets verksamhet för kontroll eller annan granskning enligt bestämmelserna i 17 kap. 1 och 2 §§ OSL gäller meddelarfrihet.

Folkbokföring o.d. Enligt 22 kap. 6 § OSL råder inte meddelarfrihet för hemliga uppgifter om enskilds personliga förhållanden i verksamhet som avser bl.a. folkbokföring eller annan liknande registrering av befolkningen och, i den utsträckning regeringen meddelar föreskrifter om det, i annan verksamhet som avser registrering av en betydande del av befolkningen (22 kap. 1 § första stycket OSL). Meddelarfrihet gäller inte heller för hemliga uppgifter om enskilds personliga förhållanden i ärende enligt lagen (1991:483) om fingerade personuppgifter (22 kap. 2 § OSL).

Brottsutredande verksamhet Under vissa förutsättningar råder sekretess enligt 18 kap. 1–3 §§ OSL i Skatteverkets brottsutredande verksamhet. Även för dessa uppgifter råder meddelarfrihet, med de undantag som anges i 18 kap. 19 § OSL.

Id-kortsverksamheten och Sparverksamheten De uppgifter som förekommer i id-kortsverksamheten och i Sparverksamheten utgör i huvudsak beskattnings- eller folkbokföringsuppgifter. För de uppgifterna gäller samma regler om meddelarfrihet som för övriga beskattnings- och folkbokföringsuppgifter.

1.4.3 Tystnadsplikt inom myndigheten

Arbetskamrater Frågan om hur en befattningshavare hos en myndighet ska tillämpa sekretessreglerna i förhållande till sina arbetskamrater har behandlats i JO 1983/84 s. 258 och gällde handläggningen av ett personalärende. I prop. 2008/09:150 s. 281 hänvisas till nämnda JO-ärende. Handlingarna i ärendet hade vid ett ”stormöte” delats ut till de anställda vid en myndighet. JO konstaterade att de berörda handlingarna endast hade delats ut till de anställda vid myndigheten och just därför att de var anställda där. JO anförde vidare att det torde vara klart att en befattningshavare inte har någon obegränsad frihet att lämna uppgifter som omfattas av sekretess till sina arbetskamrater. Emellertid är det, ansåg JO, tydligt att sekretessregleringen inte kan utgöra ett hinder mot att en handläggare rådfrågar andra befattningshavare om ett ärende om det objektivt sett framstår som försvarbart att göra så. Vidare menade JO att det är uppenbart att uppgifter måste fritt kunna lämnas till dem som på ett eller annat sätt deltar i beredandet och avgörandet av ett ärende.

JO anförde också att, eftersom handläggaren uppenbarligen ansåg att personalärendets behandling på mötet ingick i handläggningen av ärendet, det inte kunde göras gällande att uppgifterna i handlingarna röjts för enskilda genom utdelandet. Det var därför, enligt JO, inte styrkt att handläggaren gjort sig

skyldig till brott mot tystnadsplikt genom utdelandet av handlingarna. JO menade emellertid att handläggaren ”valde en i hög grad olämplig form för handläggning av personalärendet”.

Försiktighet

Det ska i detta sammanhang särskilt betonas att det måste anses ligga i sakens natur att känsliga uppgifter behandlas med försiktighet och att spridning inom en myndighet begränsas till vad som är erforderligt för arbetet.

1.5 Förhandlingsoffentlighet

Stängda dörrar

Förhandling vid domstol ska vara offentlig (2 kap. 11 § andra stycket RF). Denna förhandlingsoffentlighet får dock enligt 2 kap. 12 § samma lag begränsas genom lag i vissa fall. Detta sker genom att förhandlingen hålls inom stängda dörrar. Bestämmelserna i bl.a. 5 kap. 1 § andra stycket RB och 16 § FPL anger när denna möjlighet föreligger. Beträffande sekretessen hos domstolar, se vidare avsnitt 8.

Principen om förhandlingars offentlighet gäller också vissa beslutande församlingars sammanträden. I 2 kap. 4 § riksdagsordningen (1974:153) och i 5 kap. 38 § kommunallagen (1991:900) föreskrivs sålunda att sammanträden med riksdagens kammare respektive med kommuns eller landstingskommuns fullmäktige ska vara offentliga men att i särskilda fall sammanträde får hållas inom stängda dörrar.

Skattenämnd

Av det ovanstående följer att förvaltningsmyndigheterna, och därmed också skattenämnderna, inte berörs av reglerna om förhandlingsoffentlighet.

1.6 PSI – Public Sector Information

Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/98/EG av den 17 november 2003 om vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn (det s.k. PSI-direktivet) genomfördes i svensk rätt den 1 april 2008 genom förordningen (2008:31) om villkor vid vidareutnyttjande av information från statliga myndigheter. I Ds 2009:44 – ”Vidareutnyttjande av handlingar – genomförande av PSI-direktivet” – föreslås att den nämnda förordningen den 1 juli 2010 ska ersättas med en ny lag, lagen om vidareutnyttjande av handlingar från den offentliga förvaltningen.

PSI-direktivet innehåller en uppsättning minimiregler för vidareutnyttjande av handlingar som finns hos offentliga myndigheter. Syftet med direktivet är att skapa förutsättningar för en

européisk informationsmarknad genom att genomföra ett minimum av harmonisering och anta en allmän ram för villkor för vidareutnyttjande av handlingar som produceras inom den offentliga sektorn. Direktivets handlingsbegrepp omfattar såväl pappershandlingar som handlingar i elektronisk form. Vidareutnyttjande innebär att handlingarna används för andra ändamål än dem som de ursprungligen framställdes eller samlades in för. Varje utlämnande av information leder alltså till ett vidareutnyttjande. Direktivet syftar främst till att främja förädling eller bearbetning, men täcker även t.ex. ren vidareförmedling av information. Detsamma gäller även mer typisk användning av allmänna handlingar som lämnats ut med stöd av 2 kap. TF, t.ex. när en journalist använder en handling som underlag för en tidningsartikel, eller vad en enskild som fått del av en allmän handling än gör med den.

Tillgången till handlingar påverkas inte av direktivet utan regleras alltså av medlemsstaternas nationella lagstiftning. För Sveriges del avses i första hand offentlighetsprincipen och sekretesslagstiftningen. Detsamma gäller bestämmelser om när det är tillåtet att vidareutnyttja handlingar. Nationella integritetsskyddsbestämmelser påverkas inte heller av direktivet. För Sveriges del finns sådana bestämmelser i PuL och de särskilda registerförfattningarna. Dessutom ska de skyldigheter som åläggs enligt direktivet inte tillämpas om de är oförenliga med bestämmelser i internationella överenskommelser om skydd för immateriella rättigheter. För de handlingar som får vidareutnyttjas ska direktivets materiella bestämmelser tillämpas.

I direktivet uppställs krav som måste vara uppfyllda vid behandling av en begäran om vidareutnyttjande, samt krav på beslutsmotivering och överklagandehänvisning. När det gäller villkor för vidareutnyttjande innehåller direktivet regler om tillgängliga format, avgiftsprinciper, öppenhet, licenser, icke-diskriminering och förbud mot exklusiva avtal. Direktivet innehåller också bestämmelser om praktiska arrangemang för att underlätta vidareutnyttjande.

Direktivet är med vissa undantag tillämpligt på handlingar hos statliga och kommunala myndigheter och hos andra organ som lyder under offentlig rätt.

2 Allmänna handlingar

2.1 Allmänt

Handling	Med handling avses en framställning i skrift eller bild samt en upptagning som kan läsas, avlyssnas eller på annat sätt uppfattas endast med hjälp av något tekniskt hjälpmedel (2 kap. 3 § första stycket TF). En handling kan sägas vara ett fysiskt medium som är bärare av information av något slag. Så är t.ex. ett telefonmeddelande i och för sig ingen handling men om det skrivs ner på ett papper eller tas upp på ett elektroniskt medium uppkommer en handling.
Framställning	En framställning i skrift eller bild är en handling vars innehåll kan uppfattas utan hjälp av tekniska hjälpmedel. Handlingar kan ha tillkommit på många olika sätt och några särskilda krav på dess kvalitet uppställs inte. Handlingar kan således vara t.ex. handskrivna, maskinskrivna, fotokopierade eller tryckta. Underlaget är vanligen papper men kan också vara trä, väv, metall e.d. Exempel på handlingar är protokoll, promemorior, tabeller, tablåer och blanketter men även kartor, ritningar, fotografier o.d. utgör handlingar.
Upptagning	Upptagningar är handlingar som innehåller information som inte kan uppfattas eller förstås utan tekniskt hjälpmedel. Informationen kan lagras på olika slags medier avsedda för automatiserad behandling eller på annat sätt. Beträffande upptagningar, se avsnitt 10.
Allmän handling	En handling är enligt 2 kap. 3 § första stycket TF allmän om den förvaras hos en myndighet och är att anse som inkommen till eller upprättad hos myndigheten, se vidare avsnittet 2.2–2.5.
Inte allmänna handlingar	I 2 kap. 11 § TF anges vissa handlingar som, trots att de förvaras hos en myndighet och är inkomna dit eller upprättade där, inte är att anse som allmänna. Bland dessa handlingar kan nämnas brev, telegram och liknande som lämnats in till eller upprättats hos myndighet endast för befordran. Handlingar som genom Skatteverkets försorg vidarebefordras till eller från personer med sekretesskyddad adress utgör exempel på sådana handlingar. Som allmän handling anses inte heller meddelande

eller annan handling som lämnats in till eller upprättats hos en myndighet endast för offentliggörande i periodisk skrift som utges genom myndigheten. Vidare nämns i bestämmelsen bl.a. handlingar som ingår i bibliotek (se avsnitt 2.6) eller som från enskild har tillförts allmänt arkiv uteslutande för förvaring och vård eller forsknings- och studieändamål.

2.2 Myndighet

2.2.1 Allmänt

Definition

I TF definieras inte begreppet myndighet. Tanken är dock att begreppet ska överensstämma med motsvarande begrepp i RF (se prop. 1979/80:2 Del A s. 125). Till myndigheter i RF:s mening räknas regeringen, domstolarna, de statliga och kommunala förvaltningsmyndigheterna samt de affärsdrivande verken. Riksdagen och beslutande kommunala församlingar utgör däremot inte myndigheter. Enligt 2 kap. 5 § TF likställs emellertid dessa organ med myndigheter.

Enskilda organ

Verksamhet som är organiserad i privaträttslig form, dvs. bolag, föreningar, samfälligheter eller stiftelser, faller utanför myndighetsbegreppet även om de handhar offentliga förvaltningsuppgifter. När sådana enskilda organ har fått uppdrag av staten att ombesörja förvaltningsuppgifter kan det synas vara ett naturligt krav att allmänhetens insyn i verksamheten ska vara densamma som om uppgiften handlagts av en myndighet. Ett av skälen till att en uppgift lagts på ett enskilt organ kan emellertid vara just att man velat undvika den offentlighet som gäller så snart det är fråga om en myndighets verksamhet (prop. 1986/87:151 s.148 f.). Enligt föredragandens uppfattning ”går det inte att genom en generell formel tillräckligt klart skilja ut vilka angelägenheter hos enskilda organ som är ’allmänna’ och vilka som inte är det ... Någon generell regel som med utgångspunkt i offentlighetsprincipens syfte anger hos vilka enskilda organ denna princip är tillämplig är alltså inte möjlig” (s. 149). Man har i stället valt en lösning som innebär att ”en utvidgning av offentlighetsprincipens tillämpning utanför myndighetsområdet ... inriktas på de organ som det framstår som mest angeläget att reglera från offentlighets synpunkt, nämligen sådana som handhar myndighetsutövning mot enskilda” (s. 150).

Jämställd med myndighet

Enligt bestämmelsen i 2 kap. 4 § första meningen OSL ska vad som föreskrivs i TF om rätt att ta del av handlingar hos myndighet i tillämpliga delar gälla också handlingar hos de

organ som anges i bilagan till OSL, om handlingarna hör till den verksamhet som anges i bilagan.

I andra meningen i den nämnda bestämmelsen sägs att de i bilagan angivna organen ska jämföras med myndighet vid tillämpningen av OSL. Bestämmelsens innebörd, som inte närmare har kommenterats i dess förarbeten, måste rimligen vara att de i bilagan angivna organen ska jämföras med myndighet endast såvitt avser sådan verksamhet som anges i bilagan. Denna tolkning stöds – även om lagregleringen i och för sig var annorlunda strukturerad, om än i sak i princip densamma, vid SekrL:s tillkomst än den är nu – i viss mån av följande uttalande i prop. 1979/80:2 Del A s. 126: ”Mot bakgrund av vad jag nu har anfört har 8 § [nuvarande 2 kap. 4 § OSL; redaktionell kommentar] utformats så att full överensstämmelse uppnås mellan tillämpningen på olika organ av reglerna om rätt att ta del av allmänna handlingar och av bestämmelserna om sekretess. ... Promemorians bestämmelse om att notarius publicus och AB Svensk Bilprovning vid tillämpning av reglerna i 2 kap. TF skall vara jämförda med myndighet har med en redaktionell jämföring tagits upp i andra stycket. I detta stycke har också i fråga om samma organ getts en motsvarande regel med avseende på tillämpningen av sekretesslagen (nuvarande OSL; redaktionell kommentar).”

**Arbetslöshets-
kassor**

Handlingar i arbetslöshetskassornas ärenden om arbetslöshetsersättning enligt lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring och ärenden om medlemsavgift för arbetslös medlem enligt lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor omfattas enligt den ovan nämnda bilagan till OSL av bestämmelserna i 2 kap. 4 § OSL. Detta innebär att kassorna ska jämföras med myndighet vid tillämpningen av OSL såvitt avser prövning i sådana ärenden.

**Kommunala
och landstings-
kommunala
aktiebolag m.fl.**

I 2 kap. 3 § första stycket första meningen OSL föreskrivs att TF:s bestämmelser om rätt att ta del av handlingar hos myndighet i tillämpliga delar ska gälla också handlingar hos aktiebolag, handelsbolag, ekonomiska föreningar och stiftelser där kommuner eller landsting utövar ett rättsligt bestämmande inflytande.

Av det nämnda styckets andra mening framgår att sådana bolag, föreningar och stiftelser ska jämföras med myndighet vid tillämpningen av OSL.

I 2 kap. 3 § andra stycket OSL anges närmare när kommuner och landsting ska anses utöva ett rättsligt bestämmande inflytande.

2.2.2 Självständiga verksamhetsgrenar

Samma regler

Ofta finns det inom ramen för en myndighet flera olika verksamhetsgrenar som är självständiga i förhållande till varandra. Då gäller i princip samma regler – såväl i TF, beträffande när en handling ska anses som inkommen till eller upprättad hos en myndighet, som i OSL – som om fråga är om organisatoriskt sett skilda myndigheter (2 kap. 8 § TF och 8 kap. 2 § OSL).

Tillämpningen av dessa regler är inte alltid alldeles enkel. Departementschefen menade emellertid (prop. 1979/80:2 Del A s. 121) att det är ”till fyllest att använda begreppen verksamhet resp. verksamhetsgren för att ange det område utanför vilket en sekretessbelagd uppgift inte får lämnas utan prövning enligt sekretesslagen [nuvarande OSL; *redaktionell kommentar*]. Vad som skall förstås med dessa begrepp får avgöras från fall till fall”.

Myndighets-interna överväganden

I prop. 1975/76:160 s. 151 anförde föredraganden att huvudregeln angående handlingar som sänds mellan olika enheter inom en myndighet under dennas interna överväganden i en fråga ”självfallet” bör vara sådan att handlingarna ska kunna skyddas mot insyn till dess att myndigheten har tagit ställning. Föredraganden fortsatte: ”Ju mer självständig någon av de berörda enheterna kan sägas vara i förhållande till myndigheten i övrigt, desto starkare kräver emellertid offentlighetsintresset att handlingar som passerar till och från denna enhet betraktas på samma sätt som handlingar som sänds mellan åtskilda myndigheter” (s. 151 f.).

Uppdelning på enheter, allmänt

Enbart den omständigheten att uppdelning skett på organisatoriska enheter inom en myndighet är inte ett tillräckligt kriterium för att sekretess ska kunna upprätthållas mellan myndighetens olika verksamhetsgrenar. Ett organ som har egen beslutanderätt i vissa typer av ärenden bör dock kunna betraktas som självständigt i förhållande till andra organ i dessa ärenden. Föredraganden uttryckte saken på följande sätt (prop. 1975/76:160 s. 152): ”Om ett organ i eget namn har fattat ett överklagbart beslut av konstitutiv betydelse skall den handling som innefattar beslutet självfallet anses upprättad respektive inkommen även om handlingen bara sänds till ett annat organ i samma myndighetsorganisation ... Även i vissa andra fall bör ett organ som ingår i en större enhet anses som så självständigt i förhållande till andra organ inom samma enhet att handlingar som utväxlas dem emellan därigenom anses upprättade resp. inkomna. Omständigheter av betydelse i

detta sammanhang kan vara att ett organ självständigt förvaltar viss egendom, har viss handlingsfrihet inom en angiven ekonomisk ram eller i övrigt kan vidta vissa faktiska åtgärder självständigt och på eget ansvar.” Se även JO 2006/07:JO1 s. 510.

**Uppdelning
på enheter,
Skatteverket**

JO fann i ett beslut (JO 1989/90 s. 385) att en taxeringsenhetens olika sektioner inte kunde anses inta en sådan självständig ställning i förhållande till varandra att fråga var om självständiga verksamhetsgrenar.

**Beskattnings-
verksamhet**

I ett annat beslut (1996/97:JO1 s. 241) anförde JO att det generellt torde kunna slås fast att det inte inom ett och samma lokala skattekontors beskattningsverksamhet finns olika självständiga verksamhetsgrenar.

I beslutet 1999/2000:JO1 s. 393 kom JO till den slutsatsen att verksamheten med arbetsledning inom dåvarande SKM inte i sekretessregleringens mening ska betraktas som självständig i förhållande till verksamheten med beskattning.

**Folkbokförings-
verksamhet**

I prop. 1990/91:53 s. 30 anförde föredraganden att ”beskattning och folkbokföring är skilda slags verksamheter vilka styrs av helt separata regelsystem” och att ”beskattningen och folkbokföringen får anses som självständiga verksamhetsgrenar i sekretesslagens [nuvarande OSL; redaktionell kommentar] mening” (se även avsnitt 9.4.4). Detta hindrar emellertid – enligt JO:s uppfattning (JO 1996/97:JO1 s. 241) – inte att en tjänsteman som handlagt ett ärende om fastighetstaxering kan lämna uppgifter om någons folkbokföringsförhållanden till en tjänsteman som handlägger sådana frågor.

Beträffande sekretess i folkbokföringsverksamheten, se avsnitt 6.1.

**Brottsutredande
verksamhet hos
SBE**

I förarbetena till lagstiftningen om Skatteverkets medverkan i brottsutredningar genom inrättandet av SBE anförde regeringen bl.a. följande (prop. 1997/98:10 s. 44): ”Det är enligt vår mening en självklar utgångspunkt för hur en skattebrottsutredande funktion inom skatteförvaltningen skall avgränsas och organiseras att den enskildes rättssäkerhet kan garanteras. En sådan organisation bör således inte medföra att de gränser som finns mellan skatteutredning och skattebrottsutredning blir otydliga”. Regeringen föreslog därför (s. 45) att den brottsutredande verksamheten skulle drivas vid särskilda enheter inom dåvarande skatteförvaltningen och att skattebrottsutredningarna skulle hållas organisatoriskt åtskilda från skatteutredningarna.

Brottsbekämpande verksamhet hos SBE	Det anförda måste anses innebära att Skatteverkets brottsbekämpande verksamhet är skild från verkets övriga verksamheter på ett sådant sätt att verksamheterna är att betrakta som självständiga i förhållande till varandra (se prop. 1998/99:34 s. 54 och 61). Med brottsbekämpande verksamhet avses brottsutredande verksamhet, underrättelseverksamhet och brottsförebyggande verksamhet.
Registrering av bouppteckningar	Enligt regeringens uppfattning (prop. 2002/03:99 s. 233) är Skatteverkets verksamhet att registrera bouppteckningar att betrakta som självständig i förhållande till verkets övriga verksamheter.
Verksamheten med id-kort	Skatteverket kan enligt 1 § IdF utfärda identitetskort på ansökan av en person som har fyllt 13 år och som är folkbokförd i landet enligt FoL. Denna verksamhet är skild från verkets övriga verksamheter på ett sådant sätt att den måste anses utgöra en självständig verksamhetsgren. Beträffande sekretess i verksamheten med id-kort, se avsnitt 6.4.
Verksamheten med Spar	Enligt 1 § SparL förs vid Skatteverket Spar. Uppgifterna i registret får enligt 3 § samma lag behandlas för att aktualisera, komplettera och kontrollera personuppgifter samt för att ta ut uppgifter om namn och adress genom urvalsdragningar för vissa ändamål. Av promemorian den 22 september 2008 (dnr Fi2005/3467) ”Skatteverkets övertagande av SPAR” framgår (s. 35) att verksamheten med Spar utgör en självständig verksamhetsgren inom Skatteverket. Beträffande sekretess i verksamheten med Spar, se avsnitt 6.5.
Skaderegleringsverksamheten	Skatteverkets skaderegleringsverksamhet och verkets övriga verksamheter är av helt skilda slag och styrs av separata regelsystem. De får därför anses utgöra självständiga verksamhetsgrenar i förhållande till varandra (se Skatteverkets ställningstagande ”Sekretess i skaderegleringsverksamheten”).
Allmänna ombudet	I 1 § lagen (2003:643) om allmänt ombud hos Skatteverket föreskrivs att det hos verket ska finnas ett allmänt ombud som utses av regeringen. I prop. 2002/03:99 s. 255) anfördes att funktionen som allmänt ombud bör utformas som en central funktion och kunna fullgöras av endast en eller ett fåtal personer. Vidare påpekas det att rutiner bör tillskapas för att möjliggöra information från det allmänna ombudet till beslutsfattare inom Skatteverket beträffande frågor som är av intresse för att skapa enhetlig rättstillämpning inom verket.

Funktionen som allmänt ombud hos Skatteverket bör ses som självständig i förhållande till verksamheten i övrigt (se Skatteverkets ställningstagande "Information ur förhandsbeskedsärenden").

2.3 Förvaring

Vad innebär förvaring

En handling som fysiskt finns hos en myndighet anses förvarad hos den myndigheten. Enligt föredraganden (prop. 1975/76:160 s. 122) måste handlingen emellertid inte alltid befinna sig i myndighetens egna lokaler för att anses förvarad hos denna. En handling är exempelvis att betrakta som förvarad hos myndigheten även i det fallet att en tjänsteman tar den till sin bostad för att arbeta med den där. En privat handling blir däremot naturligtvis inte allmän genom att tjänstemannen förvarar den i sitt tjänsterum.

Ett annat exempel på att en handling kan anses förvarad hos en myndighet trots att den inte finns där fysiskt utgör rättsfallet RÅ 1984 2:49. En kommun hade träffat ett avtal med ett företag om att detta för kommunens räkning skulle utöva kontroll vid uppförande av grupphusbebyggelse inom kommunen. Kontrollarbetet skulle dokumenteras i bl.a. en kontrollantdagbok. Vid den tidpunkt då dagboken begärdes utlämnad fanns den hos företaget. Den lämnades inte ut med hänsyn till att den "ej fanns tillgänglig" hos kommunen. Regeringsrätten konstaterade att avtalet reglerar den insyn som tillkommer kommunen i dess egenskap av uppdragsgivare för kontrollarbetet. Regeringsrätten menade att det därför måste anses ligga i sakens natur att samtliga de handlingar som enligt avtalet skulle upprättas vid kontrollarbetet tillhör kommunen. Den omständigheten att dagboken, då den begärdes utlämnad, fanns hos företaget kan inte förta den dess karaktär av allmän handling. Det ålåg därför kommunen att infordra dagboken från företaget för prövning om och i vad mån den enligt gällande bestämmelser kunde lämnas ut. Se även RÅ 1989 ref. 28 där ansökningar till en kommunal befattning ansågs som allmänna handlingar när de förvarades hos ett enskilt företag som haft i uppdrag att medverka vid rekryteringen.

Även rättsfallet RÅ 1996 ref. 25 utgör ett exempel på att en handling kan anses förvarad hos en myndighet utan att den fysiskt finns hos myndigheten. I nämnda rättsfall fann Regeringsrätten att intresseanmälningar i ett kommunalt tjänstetillsättningsärende fick anses vara inkomna till kommunen och förvarade där även när de faktiskt fanns hos ett enskilt företag

	<p>som haft i uppdrag att medverka vid rekryteringen. Se även JO 2003/04:JO1 s. 442.</p>
Förvaring vid samlokalisering av myndigheter	<p>Även om flera myndigheter har kontor i samma lokaler anses en handling som förvarad, och därmed allmän, hos den myndighet som handlingen tillhör. Har handlingen tillställts någon annan av de samlokaliserade myndigheterna blir den naturligtvis allmän även hos den myndigheten.</p>
Original eller kopia	<p>En handling ska anses förvarad hos en myndighet oavsett om det är originalhandlingen eller en kopia som finns hos myndigheten. Detta innebär att handlingar med identiskt innehåll kan förvaras hos flera myndigheter.</p>
Upptagning	<p>En upptagning anses enligt 2 kap. 3 § andra stycket TF förvarad hos en myndighet om denna kan, med tekniskt hjälpmedel som den själv utnyttjar, överföra upptagningen till sådan form att den kan läsas, avlyssnas eller på annat sätt uppfattas. En upptagning på t.ex. ett datamedium är således förvarad både hos den myndighet där upptagningen finns och hos den myndighet som genom terminalanslutning har tillgång till upptagningen.</p> <p>En sammanställning av uppgifter ur en upptagning för automatiserad behandling anses emellertid förvarad hos myndigheten endast om denna kan göra sammanställningen tillgänglig med rutinbetonade åtgärder. Beträffande vad som avses med rutinbetonade åtgärder, se avsnitt 10.2.2.</p> <p>En sammanställning av uppgifter ur en upptagning för automatiserad behandling anses enligt 2 kap. 3 § tredje stycket TF inte förvarad hos myndigheten om sammanställningen innehåller personuppgifter och myndigheten enligt lag eller förordning saknar befogenhet att göra sammanställningen tillgänglig. Med personuppgift avses all slags information som direkt eller indirekt kan hänföras till en fysisk person. Beträffande personuppgift se vidare avsnitt 10.4.</p> <p>Beträffande förvaring av upptagningar, se avsnitt 10.2.1.</p>
Potentiella handlingar	<p>I avsnitt 10.2.2 behandlas frågan om när en potentiell handling är förvarad hos en myndighet och därmed utgör en allmän handling hos den myndigheten.</p>
Teknisk bearbetning och teknisk lagring	<p>Av 2 kap. 10 § TF framgår att en handling som förvaras hos en myndighet endast som ett led i teknisk bearbetning eller teknisk lagring för annan räkning inte anses som allmän handling hos den myndigheten. Beträffande sekretess, se avsnitt 10.3.3.</p>

Cookie-fil

En cookie är information som en hemsida lagrar i besökarens dator. Informationen är avsedd för den hemsida som har sänt den och den kan lagras utan att besökaren behöver vara medveten om det. Informationen i en cookie kan endast tolkas av den som har sänt den och informationen är inte relevant för mottagarens verksamhet. En cookie är inte adresserad till någon speciell mottagare utan den landar i en dator som är uppkopplad mot hemsidan.

Regeringsrätten fann i RÅ 1999 ref. 18 I att en cookie-fil, som mottagits av en myndighet, är – i den mening som avses i TF – att betrakta som en hos myndigheten förvarad handling som har kommit in dit. Regeringsrätten fann vidare att filen inte kunde anses vara förvarad hos myndigheten endast som ett led i en teknisk bearbetning eller lagring för annans räkning och att därför bestämmelsen i 2 kap. 10 § TF inte var tillämplig. Sammanfattningsvis ansåg Regeringsrätten att cookie-filen var allmän handling hos myndigheten.

2.4 Inkomna handlingar

Inkommen

En handling anses enligt 2 kap. 6 § TF inkommen till en myndighet när den har anlänt till myndigheten eller kommit behörig befattningshavare till handa. Anbud eller annan handling som ska avlämnas i förseglat omslag anses emellertid inte inkommen före den tidpunkt som har bestämts – och tillkännagetts – för öppnandet.

Behörig befattningshavare

Något ovillkorligt krav på att handlingen ska ha avlämnats i myndighetens lokaler uppställs således inte i lagen. Det räcker med att behörig tjänsteman tagit emot den vid t.ex. en förrättning eller revision eller vid ett taxeringsbesök hos någon. I rättspraxis har även godtagits att handlingen lämnats till behörig tjänsteman i dennes bostad. En överklagandehandling, som skulle ha getts in till länsstyrelsen men lämnades på överklagandetidens sista dag – efter det att länsstyrelsens lokaler stängts för allmänheten – till dåvarande landskamreraren i dennes bostad, ansågs nämligen enligt RÅ 1957 ref. 46 ha kommit in i rätt tid.

Med behörig tjänsteman avses exempelvis den som enligt myndighetens arbetsordning har till uppgift att ta emot handlingar, t.ex. registrator, eller den som handlägger det ärende till vilket en handling hör.

Handlingar som kommit direkt till t.ex. en riksdags- eller skattenämndsledamot, dvs. till en förtroendevald, kan inte

anses ha kommit in till myndigheten eller till en behörig tjänsteman. Handlingen är således inte inkommen och därför inte allmän.

Diarietföring

Om en handling har hunnit bli diarietförd (se avsnitt 3.1) eller inte saknar betydelse vid bedömningen av om den ska anses inkommen (se JO 1975 s. 319).

Upptagning

En upptagning anses inkommen när den gjorts tillgänglig för myndigheten för överföring till uppfattbar form. Beträffande frågan om när eller om upptagningar för automatiserad behandling är inkomna, se avsnitt 10.2.1.

Personliga brev

Brev eller annat meddelande som är adresserat till någon befattningshavare vid myndigheten och inte till myndigheten direkt är enligt 2 kap. 4 § TF allmän handling, dvs. inkommet till myndigheten, om det gäller frågor som faller inom myndighetens verksamhetsområde. Om meddelandet är avsett ”för mottagaren endast som innehavare av annan ställning” är det däremot inte att anse som allmän handling. Detta innebär att meddelande till t.ex. statsråd, kommunalråd eller facklig företrädare i myndighetsorgan blir allmän handling om det rör myndighetens verksamhet men inte om det avser exempelvis partipolitiska eller fackliga frågor. Personliga brev till befattningshavare utgör inte allmänna handlingar.

Teknisk bearbetning eller teknisk lagring

Om en myndighet överlämnat en handling till någon för teknisk bearbetning, t.ex. tryckning eller kopiering, eller teknisk lagring anses enligt 2 kap. 6 § tredje stycket TF den bearbetade produkten inte som inkommen när den återställs till den uppdragsgivande myndigheten. Beträffande sekretess, se avsnitt 10.3.3.

Cookie-fil

Se i avsnitt 2.3 vid kantrubriken ”Cookie-fil”.

Handling som kommit in till domstol för prövning av utlämnande

En handling som skickas till en domstol för prövning, i ett sekretessmål, av om handlingen är allmän anses – när begäran om utlämnande av handlingen görs hos den domstol som ska pröva frågan – inte som inkommen till domstolen i den mening som avses i 2 kap. 6 § TF (se RÅ 1996 ref. 19).

Se avsnitt 2.5 beträffande frågan om handling som sänts till domstol för prövning av utlämnande är allmän.

Förstöring

Ett brev som har getts in till en myndighet och som därefter återkallas får inte förstöras oavsett om detta sker i samförstånd med ingivaren eller inte (se JO 1994/95:JO1 s. 593).

Av JO:s beslut den 11 oktober 2002 (dnr 2582-2001) framgår att ett faxmeddelande inte får förstöras efter det att originaldokumentet till meddelandet har kommit in till myndigheten.

Återsändande

Om en handling enligt lag eller förordning ska återsändas till ingivaren kan handlingen inte anses inkommen till myndigheten. En sådan handling utgör därför inte allmän handling.

Av ovan nämnda JO-ärende (JO 1994/95:JO1 s. 593) framgår vidare att ett till en myndighet insänt brev inte får skickas tillbaka till avsändaren även om detta sker i samråd med denne.

Mellan enheter

I 2 kap. 8 § TF föreskrivs att om en enhet, som ingår i eller är knuten till ett verk eller liknande myndighetsorganisation, har överlämnat en handling till en annan enhet inom samma myndighetsorganisation, handlingen inte ska anses som därigenom inkommen i annat fall än då enheterna uppträder som självständiga organ (se avsnitt 2.2.2) i förhållande till varandra. I bestämmelsen föreskrivs också att om en enhet framställt en handling för att överlämna den till annan enhet handlingen inte därigenom ska anses upprättad om inte enheterna är självständiga i förhållande till varandra.

2.5 Upprättade handlingar

I 2 kap. 7 § första stycket TF regleras när en handling ska anses upprättad hos en myndighet.

Expediering

En handling anses upprättad när den har expedierats. Bestämmelsen gäller både handlingar som är av den arten att de ska expedieras och handlingar som, trots att det normalt inte sker, faktiskt har expedierats.

En handling anses vara expedierad så snart den har avsänts från myndigheten.

Kallelse till skattenämnds-sammanträde

Kammarrätten i Sundsvall har i en dom den 28 februari 2000 (mål nr 3729-1999) gjort den bedömningen att en sammanträdeskallelse till ledamöterna i en skattenämnd inte kunde anses ha fått karaktären av allmän handling enbart på den grunden att den hade skickats ut till ledamöterna. Kammarrettens dom överklagades. Regeringsrätten meddelade inte prövningstillstånd.

Handling som sänts till domstol för prövning av utlämnande

Den omständigheten att en handling har sänts till domstol för prövning i sekretessmål av om handlingen är allmän innebär inte att den är att anse som expedierad av den myndighet som har sänt in handlingen (se RÅ 1992 ref. 63).

Ärendet slutbehandlat

Se avsnitt 2.4 beträffande frågan om handling som kommit in till domstol för prövning av utlämnande är allmän.

Enligt bestämmelsen i 2 kap. 7 § första stycket gäller vidare att en handling som inte har expedierats anses upprättad när det ärende till vilket den hänför sig har slutbehandlats hos myndigheten. De handlingar som avses är sådana som normalt inte ska expedieras, exempelvis beslut i myndighetsinterna ärenden. Om en sådan handling inte faktiskt har expedierats vid en tidigare tidpunkt blir den allmän när ärendet avgörs. En handling som ska expedieras men där detta ännu inte skett, får anses upprättad först vid expedieringen även om det ärende till vilket den hör har slutbehandlats tidigare hos myndigheten.

I RÅ 2004 ref. 49 förelåg följande omständigheter. Post- och telestyrelsen företog en utredning om personalens bisysslor. Därvid begärdes av samtliga anställda att de skulle fylla i en blankett med uppgifter om huruvida de hade bisyssla eller inte samt i förekommande fall arten av denna. De blanketter som myndigheten skriftligen hämtat in ingick, enligt myndighetens uppfattning, i ett ärende som var pågående vid tiden för en begäran om att få ut blanketterna.

Regeringsrätten fann att blanketterna inte var inkomna till myndigheten eftersom de hade upprättats och lämnats in till en avdelning inom myndigheten av dess egen personal. Blanketterna var därför inte inkomna till myndigheten i den mening som avses i 2 kap. 6 § TF och de var därför inte på den grunden att anse som allmänna handlingar. Frågan var då vid vilken tidpunkt blanketterna, som inte var expedierade, skulle anses vara upprättade i TF:s mening. Avgörande var därvid om de hänförde sig till ett ärende hos myndigheten eller inte. Regeringsrätten fann att förfarandet rymdes inom begreppet ärendehantering och att blanketterna därför var att anse som upprättade – och allmänna handlingar – först när ärendet slutbehandlats.

Justering o.d.

En handling som inte hänför sig till visst ärende anses upprättad när den har justerats av myndigheten eller på annat sätt färdigställts. Av prop. 1975/76:160 s. 143 framgår att det inte krävs något formellt förfarande från en myndighets sida för att en handling utan ärendeanknytning ska anses vara färdigställd och därmed också upprättad.

Det anförda belyses i en dom den 16 juni 2000 av Kammarrätten i Stockholm (mål nr 9296-1999) vilken avser utlämnande av handlingar i ett kontrollprojekt hos dåvarande

SKM. Kammarrätten fann att kontrollprojektet i sig inte kunde bedömas som ett ärende hos SKM och att de aktuella handlingarna var av sådan generell karaktär att de inte heller kunde knytas till något enskilt skatteärende. Frågan var därför om handlingarna justerats av SKM eller på annat sätt färdigstälts och på den grunden var att anse som allmänna. Kammarrätten konstaterade att handlingarna i fråga hade skrivits ut av SKM och att de rimligen ”borde ha distribuerats bland dem som arbetar med de enskilda revisionerna”. Domstolen ansåg att detta enligt gällande praxis – bl.a. RÅ 1998 ref. 52 – fick anses vara tillräckligt för att handlingarna skulle vara att bedöma som färdigställda och därmed upprättade vilket i sin tur innebar att handlingarna var att betrakta som allmänna. Det nämnda rättsfallet redovisas nedan vid kantrubriken ”Myndighetsinterna arbetsgrupper o.d.”.

Elektroniska arbetsgrupper

Inlägg o.d. som skrivs i myndighetsinterna elektroniska arbetsgrupper utgör inte allmänna handlingar om de inte arkiveras. Beträffande arkivering, se vid kantrubriken ”Ta om hand för arkivering” i avsnitt 3.3.

Protokoll o.d.

Frågan om vad som gäller sådana protokollsliknande anteckningar som ibland upprättas vid möten med myndighetsinterna arbetsgrupper o.d. har, såvitt avser anteckningar som förts vid sammanträde i en kommunledningsgrupp, behandlats i rättsfallet RÅ 1998 ref. 52. De aktuella anteckningarna hade tillställts kommunledningsgruppen, vilken enligt Regeringsrättens uppfattning var att betrakta som en intern arbetsgrupp inom kommunstyrelsen. Regeringsrätten anförde bl.a. följande: ”I den mån mottagarna behållit anteckningarna får de anses förvarade hos myndighet, i detta fall kommunstyrelsen. För att de skall anses som allmänna handlingar krävs därutöver att de är att anse som inkomna till eller upprättade hos myndigheten. Med hänsyn till att kommunledningsgruppens verksamhet är att betrakta som en del av kommunstyrelsens verksamhet kan den omständigheten att gruppens medlemmar fått del av anteckningarna från gruppens sammanträden inte innebära att anteckningarna inkommit till övriga förvaltningar inom kommunen. Anteckningarna kan av samma skäl inte heller anses upprättade på den grunden att de expedierats.”

Eftersom anteckningarna skrivits ut och i vissa fall under-tecknats av den som gjort dem och därefter sänts ut till ledamöterna i gruppen ansåg Regeringsrätten att handlingarna var att betrakta som färdigställda och således upprättade hos myndigheten enligt 2 kap. 7 § TF ”i den mån de inte kan hänföras till ett

visst ärende som inte slutbehandlats hos myndigheten, något som Regeringsrätten inte säkert kan uttala sig om”.

Regeringsrätten konstaterade vidare att handlingarna inte var att anse som sådana minnesanteckningar som avses i 2 kap. 9 § första stycket TF eller sådana utkast eller koncept eller därmed jämställda handlingar som avses i andra stycket i samma paragraf.

Regeringsrätten anförde härefter: ”Regeringsrätten finner med stöd av det sagda att anteckningarna vid kommunledningsgruppens sammanträden är allmänna handlingar i den mån de inte hänför sig till ett ännu inte slutbehandlat ärende. Det ankommer därför på kommunen att pröva om anteckningarna vid gruppens sammanträden under åren ..., till den del de enligt vad nu sagts är allmänna handlingar, med hänsyn till bestämmelserna i sekretesslagen (1980:100) [nuvarande OSL; *redaktionell kommentar*] skall lämnas ut till ...”. Regeringsrätten upphävde kammarrättens dom och kommunens beslut och visade målet åter till kommunen för ny behandling.

Undantag

Från vad som nu sagts om när en handling ska anses upprättad hos en myndighet föreskrivs i 2 kap. 7 § andra stycket TF undantag som rör diarium o.d., domar och andra beslut samt protokoll o.d.

Diarier o.d.

Diarier (se avsnitt 3.1), journaler och andra förteckningar som förs fortlöpande anses upprättade när handlingen har färdigställts för anteckning eller införing. Ett diarium, exempelvis, blir således att anse såsom upprättat så snart det har lagts upp.

Förteckning över e-post (e-postlogg)

I rättsfallet RÅ 1998 ref. 44 fann Regeringsrätten att en förteckning över e-post (e-postlogg) i en kommuns interna system var att betrakta ”som ett sådant diarium, register eller annan förteckning som förs fortlöpande och som avses i 2 kap. 7 § andra stycket 1 TF”. Regeringsrätten fortsatte: ”Detta innebär att förteckningen är att anse som upprättad i och med att den tekniskt föreligger färdig för noteringar om utväxlade elektroniska meddelanden och således en allmän handling. Att de i förteckningen omnämnda meddelandena kanske inte alltid är att betrakta som allmänna handlingar förändrar inte förteckningens karaktär.”

Globalfil eller historikfil

En globalfil, ibland kallad historikfil, skapas automatiskt av programmen för sökning på Internet och är bl.a. ett hjälpmedel för att underlätta för den som uppsöker hemsidor på Internet

att hitta tillbaka till den aktuella sidan. Den förs kontinuerligt och för obestämd tid.

I rättsfallet RÅ 1999 ref. 18 II fann Regeringsrätten att en globalfil är att betrakta som en sådan förteckning som förs fortlöpande och som avses i 2 kap. 7 § andra stycket TF. Förteckningen är, enligt RR, därför att anse som upprättad i och med att den tekniskt föreligger färdig för att påföras adresser till hemsidorna och således allmän handling.

Domar och andra beslut

Domar och andra beslut som ska avkunnas eller expedieras samt beslutsprotokoll och andra beslutshandlingar anses upprättade när besluten har avkunnats eller expedierats.

Protokoll o.d.

Andra protokoll och liknande anteckningar anses upprättade när handlingen har justerats av myndigheten eller på annat sätt färdigställts. Se ovan beträffande sådana protokollsliknande anteckningar som upprättas vid möten med myndighetsinterna arbetsgrupper o.d.

Mellan enheter

Om en enhet som ingår i eller är knutet till ett verk eller liknande myndighetsorganisation har framställt en handling för överlämnande till en annan enhet inom samma myndighetsorganisation ska enligt 2 kap. 8 § TF handlingen inte anses som därigenom upprättad i annat fall än då enheterna uppträder som självständiga (se avsnitt 2.2.2) i förhållande till varandra.

Minnesanteckning

Minnesanteckning som har tillkommit hos myndigheten, dvs. som har utarbetats av myndighetens egna befattningshavare, och som inte har expedierats anses enligt 2 kap. 9 § första stycket TF inte utgöra allmän handling hos myndigheten om den inte arkiveras (se avsnitt 3.3). Detta gäller även efter den tidpunkt då den (enligt 2 kap. 7 § TF) är att anse som upprättad.

Med minnesanteckning avses enligt nämnda bestämmelse promemoria och annan förteckning eller upptagning som har kommit till endast för ett ärendes föredragning eller beredning och enbart till den del den inte tillför ärendet någon information av saklig betydelse. Detta innebär att exempelvis en tjänsteanteckning enligt 15 § FL vid telefonsamtal, personligt besök e.d. inte utgör minnesanteckning enligt TF. Det ska observeras att minnesanteckning i nämnda förordning har en betydligt mer begränsad innebörd än i dagligt tal.

Se även redovisningen ovan vid kantrubriken ”Myndighetsinterna arbetsgrupper o.d.” av rättsfallet RÅ 1998 ref. 52.

Tillställs annan myndighet

Om minnesanteckningar tillställs en annan myndighet blir de allmänna handlingar såväl hos den myndighet som upprättat och expedierat dem som hos den myndighet till vilken de kommit in (se avsnitt 2.4).

Utkast och andra mellanprodukter

En myndighet kan som ett led i sin interna beredning av ett ärende behöva sända utkast eller koncept till myndighetens beslut eller skrivelser och andra liknande handlingar – s.k. mellanprodukter – med begäran om synpunkter till någon utomstående, exempelvis en annan myndighet eller en expert, utan att handlingarna blir allmänna. I 2 kap. 9 § andra stycket TF föreskrivs därför att sådana handlingar, som utgör förstadier till de slutligt utformade handlingarna, inte är att anse som allmänna handlingar om de inte expedieras eller arkiveras (se avsnitt 3.3). Begreppet ”expediering”, som normalt innebär att en handling faktiskt översänds, har i den nämnda bestämmelsen en speciell innebörd vilken bygger på i rättspraxis utbildade principer. Bestämmelsen är nämligen tillämplig på nämnda handlingar ”oavsett var dessa befinner sig” (se prop. 1975/76:160 s. 170). Enligt föredraganden är det så att om ”en handling till följd av bestämmelserna i andra stycket inte ska anses vara allmän hos den myndighet som har framställt den är den således inte heller allmän hos en myndighet som har tagit emot den för preliminär granskning”. Föredraganden fortsatte: ”En förutsättning för att detta synsätt ska kunna upprätthållas är uppenbarligen att en handling kan sändas över från en myndighet till någon utomstående utan att anses vara expedierad. Att det förhåller sig på detta sätt har slagits fast i rättspraxis, och mitt förslag bygger på en oförändrad rättstillämpning härvidlag.”

Föredragandens resonemang utgår ifrån att handlingen är av preliminär beskaffenhet och att den överlämnas till utomstående uteslutande i samrådssyfte. Föredraganden anförde: ”Utgångspunkten bör vara att endast överläggningar, konsultationer och liknande förfaranden skall omfattas av regleringen” (s. 170).

Se även redovisningen ovan vid kantrubriken ”Myndighetsinterna arbetsgrupper o.d.” av rättsfallet RÅ 1998 ref. 52.

I RÅ 1999 ref. 36 begärdes utlämnande från dåvarande SKM av följande handlingar, som skickats via e-post:

1. Från SKM till dåvarande RSV – skrivelse innehållande rättslig argumentation i en i ett ärende aktualiserad skattefråga jämte utkast till en del av en revisions-

promemoria där SKM redovisat sina preliminära ståndpunkter i ärendet.

2. Från RSV till SKM – svar och synpunkter på promemorieutkastet.
3. Från SKM till RSV – rättslig argumentation i allmänhet i den aktuella frågan.
4. Från SKM till RSV – förfrågan om SKM skulle driva ärendet vidare.

Regeringsrätten ansåg att det under punkten 1 angivna utkastet till revisionspromemoria utgjorde en sådan handling som enligt 2 kap. 9 § andra stycket TF inte var allmän om den inte arkiverades.

Regeringsrätten ansåg vidare att den under punkten 1 angivna skrivelsen och de under punkterna 3 och 4 angivna meddelandena inte kunde anses utgöra sådana utkast eller koncept som avses i 2 kap. 9 § andra stycket TF och att handlingarna, eftersom de inte omfattades av nämnda undantagsbestämmelse, var att betrakta som slutligt utformade handlingar. Regeringsrätten ansåg dessutom att handlingarna var upprättade hos SKM eftersom de hade expedierats från den myndigheten. Med hänsyn till det sagda och till att handlingarna enligt 2 kap. 3 § andra stycket TF var att anse som förvarade hos SKM utgjorde de enligt Regeringsrättens uppfattning allmänna handlingar.

Enligt Regeringsrättens uppfattning var slutligen det under punkten 2 angivna meddelandet att anse som förvarat hos SKM och inkommet dit i enlighet med föreskrifterna i 2 kap. 3 § andra stycket TF och 2 kap. 6 § TF. Det utgjorde därför allmän handling.

I ett mål (mål nr 3134-1998) som Regeringsrätten avgjorde samma dag (den 14 juli 1999) som det ovan redovisade målet och som avser utlämnande från dåvarande RSV av motsvarande handlingar som de ovan nämnda anförde domstolen bl.a. följande: ”Regeringsrätten finner i detta mål inte anledning att bedöma frågan om e-postförsändelserna utgör allmänna handlingar och frågan om utlämnande kan ske på annat sätt än som skett i domen i mål” RÅ 1999 ref. 36. Detta innebär bl.a. att RSV:s svar och synpunkter på promemorieutkastet (se punkten 2 ovan) bedömdes utgöra allmän handling.

Synpunktspromemoria, utkast och koncept	Skillnaden i behandlingen av en synpunktspromemoria enligt 2 kap. 9 § första stycket TF och utkast eller koncept enligt 2 kap. 9 § andra stycket TF har av föredraganden (prop. 1975/76:160 s. 169 f.) beskrivits på följande sätt: ”En ren synpunktspromemoria som framställs inom ramen för ett ärende blir, om den inte expedieras, allmän först när ärendet har slutbehandlats och detta endast om promemorian tas om hand för arkivering. Olika utkast och koncept på vägen fram till promemorian blir – likaså under förutsättning att de inte expedieras – allmänna handlingar bara om de tas om hand på motsvarande sätt. I likhet med själva promemorian kan de bli allmänna först när ärendet har slutbehandlats. Om en synpunktspromemoria däremot framställs utan anknytning till något ärende, blir den allmän handling så snart den har färdigställts. I detta fall är alltså inte 9 § första stycket tillämplig utan endast regeln i 7 § första stycket sista ledet. Även här gäller emellertid enligt förevarande paragrafs andra stycke att utkast eller koncept till promemorian som inte expedieras blir allmänna endast om de tas om hand för arkivering.”
Ta om hand för arkivering	Om vad som avses med att ta om hand för arkivering i 2 kap. 9 § TF, se avsnitt 3.3 vid kantrubriken ”Ta om hand för arkivering”.
Information eller remiss	Det ska för tydlighets skull noteras att handlingar som en myndighet lämnar ifrån sig enbart i informationssyfte blir allmänna (prop. 1975/76:160 s. 170). Detta gäller även handlingar som är föremål för ett remissförfarande enligt 13 § FL.
Arbetshandlingar	Genom definitionen i 2 kap. 3 § första stycket TF av allmän handling – dvs. en handling som förvaras hos en myndighet och som är att anse som inkommen till eller upprättad hos myndigheten – särskiljs allmänna handlingar från annat material hos en myndighet, t.ex. arbetshandlingar (se JO 1992/93:JO1 s. 461).
Interna telefonlistor	JO har i ett beslut (2000/01:JO1 s. 529) prövat frågan om en myndighets skyldighet att lämna ut tjänstemäns direktnummer. JO konstaterade att direktnummer, som endast finns upptagna i interna telefonlistor som inte tas om hand för arkivering, måste betraktas som arbetsmaterial och att någon skyldighet enligt bestämmelserna i TF och OSL att lämna ut listorna eller uppgifter därur därför inte föreligger. Det ska anmärkas att de telefonlistor som finns i exempelvis Skatteverkets interna informationssystem måste anses vara omhändertagna för arkivering och därför utgör allmänna handlingar.

2.6 Biblioteksregeln

Enligt den s.k. biblioteksregeln i 2 kap. 11 § första stycket 3 TF ska bl.a. sådan tryckt skrift, ljud- eller bildupptagning eller annan handling som ingår i bibliotek inte anses som allmän handling.

Bibliotek

För att en handling ska omfattas av bestämmelsen ska den ingå som en beståndsdel i en samling handlingar som är organiserad på ett sådant sätt att samlingen enligt vanligt språkbruk är att betrakta som ett "bibliotek" (prop. 1975/76:160 s. 179 f.). I begreppet bibliotek bör, förutom "ordinära" bibliotek, rimligtvis inbegripas även s.k. närbibliotek och sådana litteratursamlingar som förvaras i tjänstemäns arbetsrum.

Ett exempel på handlingar som normalt ingår i myndighetens bibliotek är SFS. Eftersom författningssamlingen enligt den nämnda bestämmelsen inte är allmän handling föreligger inte någon på TF grundad rätt att få ut en fotokopia av en författning i samlingen. Om författningstexten däremot finns i original eller kopia i myndighetens arkiv är läget ett annat. Då måste myndigheten, om inte någon sekretessbestämmelse lägger hinder i vägen, på begäran och mot föreskriven avgift lämna kopia av handlingen (se JO 1980-81 s. 372).

Det sagda innebär att t.ex. Skatteverkets handledningar och utbildningsmaterial samt föreskrifterna i Skatteverkets författningssamling (SKVFS) är allmänna handlingar hos Skatteverket som producerat materialet men inte hos andra myndigheter där materialet finns.

Upptagning

Enligt 2 kap. 11 § första stycket 4 TF gäller det anförda också en upptagning av innehållet i sådana handlingar som nämnts ovan om upptagningen förvaras hos den myndighet där den ursprungliga handlingen på grund av biblioteksregeln inte är att anse som allmän.

Externa databaser

I 2 kap. 11 § andra stycket TF föreskrivs att biblioteksregeln inte ska tillämpas på en upptagning i en databas som en myndighet har tillgång till enligt avtal med en annan myndighet om upptagningen är allmän handling hos den myndigheten. Om den anslutna myndigheten t.ex. via en länk får tillgång till en referensdatabas, som upprättats av en enskild och som omfattas av biblioteksregeln hos den upplåtande myndigheten, blir upptagningar i den databasen inte allmänna handlingar hos den anslutna myndigheten (se prop. 2001/02:70. 38 f.).

Databaser som en myndighet har tillgång till enligt avtal med andra än myndigheter omfattas av biblioteksregeln. Detta gäller enligt prop. 1990/91:60 s. 31 även databaser som hör till utländska myndigheter.

Enligt departementschefens uttalande i den nämnda propositionen (s. 75) är regeln ”inriktad på att begränsa tredjemans åtkomst av rent kommersiella databastjänster via myndigheterna med åberopande av offentlighetsprincipen”. Departementschefen fortsatte: ”Det är i dagens läge närmast två typer av fall som är av intresse, nämligen dels då en myndighet använder sig av databastjänster som erbjuds via t.ex. telenätet, dels då en myndighet skaffar sig tillgång till referensmaterial på t.ex. inköpt CD-ROM-medium, dvs. det optiska medium som får allt större betydelse för lagring av uppslagsverk och andra massdata.”

Genom bestämmelsen i 2 kap. 11 § 3 TF undantas från handlingsoffentligheten exempelvis sådan databaserad information som en myndighet har tillgång till genom abonnemang, t.ex. informationen hos InfoTorg Juridik.

Internet Biblioteksregelns tillämpning med avseende på Internet behandlas i avsnitt 10.2.3.

2.7 Handlingars utlämnande

2.7.1 Utlämnande

Utan avgift Allmän handling som är offentlig ska, enligt 2 kap. 12 § första stycket TF, på begäran utan avgift tillhandahållas den som önskar ta del av den.

Aktiebolag Av RÅ 2003 ref. 83 framgår att rätten att ta del av allmänna handlingar anses omfatta även ett aktiebolag.

Precisering av handling och efterforskning Den som begär en handling måste precisera vilken handling han avser. Han behöver inte i detalj identifiera handlingen men han måste lämna sådana uppgifter om den att myndigheten kan ta reda på vilken handling som begäran avser. I prop. 1979/80:2 Del A s. 354 anförde departementschefen att reglernas ”praktiska tillämpning förutsätter att den som begär att få ta del av en handling kan lämna sådana uppgifter om handlingen att myndigheten kan identifiera den”.

Det anförda innebär inte att skyldigheten att lämna ut en offentlig allmän handling förutsätter att sökanden kan lämna uppgift om till vilket ärende handlingen hör. En begäran anses

sålunda tillräckligt preciserad om den avser exempelvis en grupp av handlingar, såsom samtliga beslut som under en bestämd tidsperiod meddelats i en viss typ av ärenden. Inget hindrar heller att begäran avser en viss typ av handlingar, t.ex. sådana som förvaras i en akt, i en pärm eller på annat sätt (se JO 1979/80 s. 355).

Av rättsfallet RÅ 1979 Ab 6 framgår att en myndighet inte är skyldig att bedriva mer omfattande efterforskning för att utröna om en viss handling eller vissa handlingar i arkiverat material motsvarar en av sökanden lämnad allmänt hållen beskrivning.

Det förhållandet att det krävs en betydande arbetsinsats och tar lång tid i anspråk för att sortera fram begärda allmänna handlingar kan påverka tidpunkten och sättet för tillhandahållande av handlingarna men utgör inte skäl att vägra lämna ut sådana allmänna handlingar som är offentliga förutsatt att det inte är i praktiken omöjligt att identifiera dem (se RÅ 1979 Ab 6 och RÅ 1989 not. 100).

I dom meddelad den 23 november 1994 (mål nr 6787-1994) uttalade Kammarrätten i Göteborg – med anledning av KFM:s vägran att lämna ut samtliga avslagsbeslut av en särskild typ (i lönegarantiärenden) som meddelats under åren 1984–1993 på grund av att ansökan var alltför allmänt hållen och skulle leda till ett omfattande efterforskningsarbete för att kunna efterkommas – att de begärda handlingarna skulle lämnas ut eftersom myndigheten inte gjort gällande att det skulle vara omöjligt att få fram dem.

Regeringen prövade i ett beslut (Ju2000/441) den 13 april 2000 frågan om en myndighets efterforskningsskyldighet. Bakgrunden i ärendet var att en dåvarande SKM hos en tingsrätt begärt att få ut två bouppteckningar upprättade av en viss namngiven person under vart och ett av fyra angivna år. Tingsrätten lämnade begäran utan bifall med motiveringen att domstolen med ”hänsyn till arbetets behöriga gång” inte kunde tillmötesgå det av SKM begärda efterforskningsarbetet. SKM överklagade beslutet till regeringen som avsåg överklagandet med motiveringen att tingsrätten inte kunde ”anses vara skyldig att efterforska de begärda handlingarna”.

I en dom den 18 juni 2003 (mål nr 2373-2003) prövade Kammarrätten i Stockholm en begäran om att få ta del av kopior av en av Skolverkets tjänstemäns inkommande och utgående e-post under perioden september 1999 till mars 2002.

I det överklagade beslutet anförde Skolverket bl.a. att ”e-post som enligt tryckfrihetsförordningen utgör allmän handling hos Skolverket, och som inte är av uppenbart ringa eller tillfällig betydelse för verkets verksamhet (i vilket fall den kan gallras), skrivs ut på papper, registreras i Skolverkets diarium och läggs till respektive ärendes akt och bevaras där”. Skolverket anförde i beslutet vidare bl.a. det för den aktuella perioden rörde sig om totalt ca 11 000 ärenden att söka igenom. Kammarrätten konstaterade att ”eventuell förekomst av handlingar som svarar mot de begärda inte kan fastställas annat än vid en manuell genomgång av varje enskild akt”. Kammarrätten fann med hänsyn till det anförda och till att de begärda handlingarna ”inom ramen för av Skolverket redovisade rutiner numera enbart återfinns i ett mycket stort antal enskilda ärendeakter” att sökandens begäran inte uppfyllde nödvändiga krav på specifikation av de efterfrågade handlingarna och avslog överklagandet.

”Dagens post”

Myndigheten är även skyldig att på begäran utlämna ”dagens post” till den del den är offentlig. Någon rätt för enskild att vara närvarande vid postöppningen hos en myndighet föreligger emellertid inte. Den som vill ta del av dagens post måste därför göra framställning om detta och sedan avvakta till dess att myndigheten hunnit iordningställa handlingarna för utlämnande (se JO 1975 s. 313).

Av rättsfallet RÅ 1991 ref. 50 framgår att en begäran om att få ta del av ”dagens post” inte har ansetts uppfylla nödvändiga krav på specifikation av de efterfrågade handlingarna i det fall den förvarande myndigheten inte har rutiner för att samla alla handlingar som kommit in eller expedierats en viss dag för läsning i ett sammanhang.

Handling som ännu inte kommit in

Av rättsfallet framgår vidare att en begäran om utlämnande av en handling som ännu inte har kommit in till myndigheten inte kan prövas (se även avsnitt 2.7.2).

Handling som ännu inte upprättats

I analogi med vad som sägs i föregående stycke kan prövning inte heller ske av en begäran om utlämnande av en handling som ännu inte är att betrakta som upprättad enligt 2 kap. 7 § TF.

”Genast eller så snart det är möjligt”

Handlingen ska tillhandahållas ”genast eller så snart det är möjligt” (2 kap. 12 § första stycket TF). Detta innebär att onödiga dröjsmål inte får förekomma.

En viss tidsutdräkt måste accepteras för att myndigheten ska kunna göra en prövning av sekretessfrågan. Det krävs inte

heller att en tjänsteman som vid tiden för ansökan om utlämnande använder handlingen måste avstå den omedelbart.

När det gäller frågan om kravet på skyndsamhet har JO (1984/85 s. 273) anfört följande: ”Prövning om handling får lämnas ut skall alltså ske skyndsamt. När fråga är om handling som inte är sekretessbelagd kan ställningstagandet som regel ske omedelbart. I vissa fall kan dock tveksamhet uppstå. Skäligt rådrom måste då finnas för genomläsning av handlingen och prövning av sekretessfrågan. Tillfälligt hinder kan också föreligga om handlingen behövs för myndighetens handläggning av ärendet.”

Se även JO:s beslut den 20 augusti 2009, dnr 6617-2008 beträffande kravet på skyndsamt handläggning.

En särskild fråga är om utlämnande av handling endast behöver ske under expeditionstid. Enligt JO anses en myndighet, om inte betydande hinder möter, skyldig att behandla begäran att få ta del av allmän handling även om framställningen inte görs under expeditionstid. Någon skyldighet föreligger däremot inte för befattningshavare att utanför arbetstiden (t.ex. under en lunchrast) stå till förfogande med utlämnande av handlingen (se JO 1983/84 s. 250).

A- eller B-post

I beslutet 1996/97:JO1 s. 495 anförde JO att bedömningen av frågan om i ett enskilt fall en myndighet ska sända kopior av allmänna handlingar med A-post eller B-post, vilken senare befordran innebär att försändelsen når adressaten efter längre tid än om befordran sker med A-post, måste avgöras utifrån allmänna lämplighetssynpunkter, varvid även TF:s krav på skyndsamt handläggning kan behöva beaktas. JO fortsatte: ”En mängd olika omständigheter torde kunna komma att tillmätas betydelse, såsom exempelvis om handläggningen av själva framställningen dragit ut på tiden, om sökanden av särskilda skäl kan ha behov av att snabbt få den efterfrågade kopian eller om den måste sändas med A-post för att kunna vara sökanden tillhanda vid en utlovad tidpunkt.”

”På stället”

Handlingen ska enligt 2 kap. 12 § första stycket TF tillhandahållas ”på stället”. Härmed avses myndighetens lokaler. Myndigheten anses ha frihet att välja lämpligt utrymme för tillhandahållandet. Sökanden har inte befogenhet att ta med sig handlingen från platsen (se prop. 1975/76:160 s. 189).

Lokaler på flera ställen

Av RÅ 2007 ref. 68 framgår att innebörden av ”på stället” är att en myndighet som har lokaler på flera ställen inte är skyldig

att lämna ut handlingen på annat ställe än den där myndigheten förvarar den.

Av serviceskäl bör handlingen, eller en kopia av den, i vissa fall kunna skickas till den lokal där sökanden önskar ta del av den.

Närvaro av tjänsteman vid utlämnande

Ett villkor som innebär att en handling kan tillhandahållas endast om det sker i närvaro av en tjänsteman från myndigheten är i princip oförenligt med TF. Det kan emellertid i undantagsfall tänkas att det kan vara påkallat med närvaro av en tjänsteman av rena ordnings- eller säkerhetsskäl. En förutsättning för detta är att myndigheten i det enskilda fallet gör den bedömningen att det till följd av särskilda omständigheter, t.ex. myndighetens kännedom om sökandens person, föreligger en verklig eller påtaglig risk för att handlingen bortförs eller förstörs om sökanden lämnas utan uppsikt (se Alf Bohlin, *Allmänna handlingar*, 1988 s. 242 f.).

Tillhandahållande

Med tillhandahållande avses dels att sökanden ska kunna läsa, avlyssna eller på annat sätt uppfatta handlingen, dels att handlingen får skrivas av, avbildas eller tas i anspråk för ljudöverföring. Beträffande tillhandahållande av upptagning för automatiserad behandling, se avsnitt 10.2.1.

Handlingens offentliga delar

Kan en handling inte tillhandahållas utan att sekretessbelagda delar av den röjs ska handlingens offentliga delar göras tillgängliga för sökanden i avskrift eller kopia (2 kap. 12 § första stycket TF). ”Självklart skall tillhandahållande av avskrift eller kopia i detta fall ske kostnadsfritt” enligt föredragandens uppfattning (prop. 1975/76:160 s. 189).

Sistnämnda bestämmelse är ovillkorlig. Den omständigheten att arbetet med avskiljande av handlingens hemliga delar eventuellt kräver en betydande arbetsinsats och tar lång tid i anspråk kan därför inte åberopas till stöd för en vägran att lämna ut dem. Däremot kan tidpunkten och sättet för tillhandahållande av övriga, offentliga, delar komma att påverkas härav (se RÅ 1979 Ab 6, där fråga var om utlämnande av handlingar rörande samtliga polisingripanden som skett under viss angiven tid).

I RÅ 1989 ref. 111 prövade Regeringsrätten en begäran att från JK få ut samtliga handlingar, uppskattningsvis tiotusentals sidor, som ingått i dennes utredning av affärsverket FFV:s vapenaffärer. Begäran avsåg samtliga uppgifter som inte var hemliga och innebar, enligt sökanden, ”att han i extremfallet får ta del av endast ett tomt papper, eventuellt med sidnummer,

datum eller dylikt”. Regeringsrätten anförde bl.a. följande: ”Det föreligger inte någon skyldighet att lämna ut tomma papper. Inte heller finns i regel någon skyldighet att lämna ut papper försedda endast med sidnummer, datum eller dylikt.” Regeringsrätten anförde vidare: ”Ett mycket stort antal av handlingarna avser meddelanden och fakturor från FFV som skrivits på brevpapper eller formulär med FFV:s namn, adress m.m. förtryckta. Någon sekretess gäller självfallet inte för dessa tryckta delar av handlingarna. I regel gäller inte heller någon sekretess för sådana uppgifter på här aktuella handlingar som anger bara exempelvis ort och tid för meddelandet. Att emellertid – bara för att uppgifter av här nämnt slag förekommer på tusentals i övrigt hemliga handlingar – lämna ut sådana uppgifter på lika många eljest blanka papper saknar all rimlig mening och kan inte anses omfattas av skyldigheten enligt 2 kap. 12 § första stycket tredje meningen tryckfrihetsförordningen.”

Betydande hinder Om betydande hinder möter är en myndighet enligt 2 kap. 12 § andra stycket TF inte skyldig att tillhandahålla handling på stället.

Betydande hinder mot utlämnande av handling kan enligt departementschefen (prop. 1975/76:160 s. 181) exempelvis vara att handlingen just då den begärs utlämnad används i myndighetens arbete eller att den är utlånad till en annan myndighet.

Som exempel på andra betydande hinder mot utlämnande kan nämnas att handlingen är av så ömtålig beskaffenhet att den kan skadas eller förstöras genom utlämnandet (se prop. 1973:33 s. 80), att den berörda personalen är upptagen av andra tjänsteåligganden som bedöms vara viktigare (se JO 1966 s. 373) och att sökanden begärt handlingar i sådan omfattning att myndigheten genom utlämnandet hindras att fullgöra andra arbetsuppgifter (se JO 1972 s. 306).

Upptagning I fråga om upptagning för automatiserad behandling föreligger enligt 2 kap. 12 § andra stycket TF inte skyldighet att tillhandahålla handling på stället om sökanden utan ”beaktansvärd olägenhet kan taga del av upptagningen hos närbelägen myndighet” (se avsnitt 10.2.1).

Avskrift eller kopia Den som önskar ta del av en allmän handling har enligt 2 kap. 13 § första stycket TF rätt att mot fastställd avgift få avskrift eller kopia av handlingen till den del den får lämnas ut.

Utlämnande i elektronisk form

En myndighet är enligt 2 kap. 13 § första stycket TF dock inte skyldig att i större utsträckning än vad som följer av lag lämna ut en upptagning för automatiserad behandling i annan form än utskrift. Enskilda kan således inte på grundval av TF med framgång hävda en rätt att få ut allmänna handlingar i elektronisk form (se prop. 2001/02:70 s. 39). Bestämmelsen innebär däremot att en skyldighet för myndigheter att lämna ut allmänna handlingar i elektronisk form – och därmed en motsvarande rätt för enskilda att få del av allmänna handlingar i sådan form – kan införas i vanlig lag. Sådana bestämmelser finns exempelvis i 7 § SparL och i 5–9 §§ SparF.

Bestämmelsen innebär inte något förbud för en myndighet att lämna ut allmänna handlingar i elektronisk form utan myndighetens kan, om den bedömer det lämpligt, utan hinder av bestämmelsen, lämna ut handlingar på elektronisk väg, naturligtvis under förutsättning att de finns i sådan form (se prop. 2001/02:70 s. 35 och 39). Det ska dock märkas att andra bestämmelser, t.ex. i registerförfattningar, kan hindra ett sådant utlämnande, se vidare avsnitt 10.5.

I sammanhanget kan bestämmelsen i 10 § förordningen (2003:234) om tiden för tillhandahållande av domar och beslut, m.m. nämnas. Enligt den bestämmelsen får, om det är lämpligt, en handling tillhandahållas i elektronisk form. Om en annan författning innehåller någon bestämmelse som avviker från den nämnda förordningen så gäller enligt förordningens 1 § dock den avvikande bestämmelsen. I bl.a. registerförfattningarna finns sådana avvikande bestämmelser.

Avgifter

De avgifter som berör Skatteverkets verksamhet återfinns i huvudsak i avgiftsförordningen (1992:191). Bestämmelser om avgifter finns emellertid också i bl.a. SdbF, FdbF och SparF.

Karta, ritning, bild m.m.

En myndighet är 2 kap. 13 § första stycket TF inte skyldig att framställa kopia av karta, ritning, bild eller annan upptagning än upptagning för automatiserad behandling om svårighet möter och handlingen kan tillhandahållas på stället.

”Skyndsamt”

I 2 kap. 13 § andra stycket TF sägs att en begäran att få avskrift eller kopia av allmän handling ”skall behandlas skyndsamt”. Lagtextens formulering markerar att man i detta fall inte ställer lika höga krav på snabbhet i handläggningen som när det gäller tillhandahållande enligt 2 kap. 12 § TF (se ovan vid kantrubriken ”Genast eller så snart det är möjligt”). I kravet på skyndsamt handläggning ligger emellertid att saken ska behandlas med viss förtur (prop. 1981/82:37 s. 46).

Föredraganden anförde att det ”normala bör vara att en begäran om en avskrift eller kopia handläggs inom samma tid som om det gällt att handlingen skulle tillhandahållas på stället”. Föredraganden fortsatte: ”Myndigheten bör alltså i regel pröva frågan om utlämnande och i förekommande fall lämna ut avskriften eller kopian genast eller så snart det kan ske med hänsyn till arbetets behöriga gång. Givetvis kan också de övriga faktorer som får beaktas enligt 2 kap. 12 § TF få betydelse. Det får således godtas att myndigheten ges skälig tid att bedöma om handlingen är allmän och om det föreligger något hinder mot att en avskrift eller en kopia lämnas ut.”

Enligt föredragandens uppfattning (s. 46 f.) bör det inte föreligga några större svårigheter för myndigheterna att uppfylla de krav som ställs. Det kan emellertid vara nödvändigt för myndigheten, särskilt i fråga om avskrifter eller kopior av ett större material, att ta längre tid på sig än om materialet skulle tillhandahållas på stället.

Utlämnande enligt OSL

Bestämmelserna i TF om utlämnande av handling kompletteras av OSL:s bestämmelser om utlämnande av uppgifter (se avsnitt 2.7.4). Myndighet ska enligt 6 kap. 4 § OSL på begäran av enskild lämna uppgift ur allmän handling som förvaras hos myndigheten om inte uppgiften är sekretessbelagd eller det skulle hindra arbetets behöriga gång.

Utlämnande till domstol

I avsnitt 9.2.3 kommenteras något frågan om utlämnande av allmänna handlingar till domstol i vissa fall.

Handling redan utlämnad från annan myndighet

I RÅ 2006 ref. 2 fann Regeringsrätten att den omständigheten att en allmän handling, som en enskild begärt att få ta del av hos en myndighet, redan hade lämnats ut till honom från en annan myndighet som förvarade samma handling inte innebar att frågan om utlämnande av handlingen från den förstnämnda myndigheten hade förfallit.

2.7.2 Prövning av begäran om utlämnande

Begäran om utlämnande

Begäran att få ta del av allmän handling görs hos och prövas av den myndighet som förvarar handlingen (2 kap. 14 § första stycket TF samt 6 kap. 2 § OSL). Av RÅ 2007 ref. 68 framgår att det av 2 kap. 14 § TF inte kan utläsas någon skyldighet för den enskilde att, i de fall en myndighet har lokaler på flera ställen, vända sig med sin begäran till det ställe där handlingen förvaras.

En myndighet kan inte ställa krav på att begäran ska vara skriftlig eller undertecknad av sökanden (se JO 1978/79 s. 212).

Vilken myndighet gör prövningen

En och samma handling kan förekomma i flera exemplar och således förvaras hos flera myndigheter (se avsnitt 2.3). Originalen kan förvaras hos en myndighet och en eller flera kopior hos andra myndigheter. Var och en av dessa myndigheter är då förvarande myndighet och en framställning om att få ut en handling ska självständigt prövas av den myndighet som framställningen getts in till.

Förvarad vid ansökningstidpunkten

Kravet på att handlingen ska vara förvarad hos myndigheten anses innebära att den ska vara förvarad där vid tidpunkten för ansökan om att få ut den (se RÅ 1984 2:49). Detta får till följd att man inte kan pröva en framställning som avser handlingar som väntas komma in till myndigheten (se RÅ 1981 Ab 283, där en framställning om att kontinuerligt få tillgång till vissa brottsanmälningar efter hand som de kom in till polisen inte bifölls). Inte heller ansågs en kommunal nämnd skyldig att inför varje kommande sammanträde till en tidning översända till nämnden inkomna handlingar som då förvarades hos nämnden och som hörde till ärenden som skulle behandlas vid sammanträdet (RÅ 1982 Ab 118). Se även avsnitt 2.7.1.

Framställa ny handling

En annan konsekvens av att handlingen ska vara förvarad hos myndigheten vid tidpunkten för ansökan är att det inte finns någon skyldighet att framställa en ny handling på grundval av de uppgifter som kan inhämtas ur de handlingar som finns hos myndigheten. I RÅ 1978 2:19 var fråga om att få ut en förteckning med vissa uppgifter. Någon förteckning med de begärda uppgifterna fanns inte tillgänglig. Regeringsrätten fann att det inte förelåg någon skyldighet att upprätta förteckningen oavsett om sammanställandet av uppgifterna ur andra register krävde en större eller mindre arbetsinsats. Beträffande upptagningar för automatiserad behandling, se avsnitt 10.2.2.

Prövning av annan myndighet

Om särskilda skäl föranleder det kan i OSL, eller i annan lag som OSL hänvisar till, föreskrivas att prövningen ska ankomma på annan myndighet än den som förvarar handlingen. Som exempel på sådan föreskrift kan nämnas stadgandet i 15 kap. 4 § OSL om att fråga om utlämnande av vissa handlingar som har upprättats av den statliga lantmäterimyndigheten eller Sjöfartsverket ska prövas av det verk som har upprättat handlingen.

**Kvalificerat
hemlig handling**

I fråga om handling som är av synnerlig betydelse för rikets säkerhet (s.k. kvalificerat hemlig handling) kan genom en förordning föreskrivas att endast en viss myndighet får pröva fråga om utlämnande (2 kap. 14 § andra stycket TF). Sådana föreskrifter finns i 1 § OSF där det anges att fråga om utlämnande i en del fall endast får prövas av chefen för Justitiedepartementet, chefen för Utrikesdepartementet eller chefen för Försvarsdepartementet. Under vissa förutsättningar ska frågan om utlämnande i dessa fall i stället prövas av statsministern. Av bestämmelsen framgår också att inget hindrar att den berörde departementschefen hänskjuter frågan om utlämnande till regeringens prövning.

**Genast hänskjutas
till behörig myndighet**

Enligt 2 kap. 14 § andra stycket TF ska en begäran att få ta del av en allmän handling som görs hos en förvarande myndighet som inte är behörig att pröva utlämnandefrågan genast hänskjutas till den behöriga myndigheten.

Sökandens identitet och syfte

En myndighet får inte på grund av att någon begär att få ta del av en allmän handling efterforska vem han är eller vilket syfte han har med sin begäran i större utsträckning än som behövs för att myndigheten ska kunna pröva om hinder föreligger mot att handlingen lämnas ut (2 kap. 14 § tredje stycket TF).

Vad gäller detta undantag från anonymitetsskyddet anförde föredraganden (prop. 1981/82:37 s. 47 f.) att det ibland kan "vara nödvändigt för den myndighet som skall pröva om en allmän handling får lämnas ut att veta vem sökanden är och hans syfte med begäran". Föredraganden fortsatte: "Myndigheten kan nämligen behöva uppgifterna för att kunna ta ställning till om sekretess gäller för uppgifter i handlingen ... En myndighet kan vidare behöva fråga efter identiteten och syftet hos en enskild som begär att på egen hand få ta del av en särskilt ömtålig gammal originalhandling ... Sökanden kan i de angivna fallen välja mellan att antingen lämna de begärda upplysningarna eller avstå från att ta del av handlingen ..." (jfr även prop. 1979/80:2 Del A s. 81).

I sammanhanget kan också nämnas Kammarrättens i Jönköping dom meddelad den 7 februari 1992 (mål nr 4063-1991) där det bl.a. sägs följande: "För att kunna pröva i vad mån enskild eller honom närstående kan komma att lida men, om begärda uppgifter röjs, finns i förevarande fall särskild anledning att känna till syftet med begäran. L... har inte uppgivit vad de begärda uppgifterna skall användas till. Vid sådant

förhållande finner kammarrätten att skattemyndigheten haft fog för sin vägran att lämna ut uppgifterna.”

Som exempel på bestämmelser där det kan vara nödvändigt att fråga efter den sökandes identitet eller syfte med sin begäran för att det ska vara möjligt att göra en skadebedömning, dvs. en bedömning av om ett utlämnande kan medföra men för berörda enskilda, kan nämnas 22 kap. 1 § OSL rörande folkbokföringssekretess och 39 kap. 3 § OSL rörande sekretess i den personaladministrativa verksamheten (se avsnitt 4.6 vid kantrubriken ”Anonymitetsskyddet).

Sekretessen i exempelvis 27 kap. 1 § OSL, som avser beskattningsverksamheten, utgör exempel på det motsatta förhållandet. Eftersom sekretessen är absolut (se avsnitt 4.6 vid kantrubriken ”Absolut sekretess”), dvs. någon skadebedömning ska inte göras, finns det inget utrymme för att fråga efter sökandens identitet eller syfte med sin begäran.

Anonym

Det kan sammanfattningsvis konstateras att om någon som önskar att få ut allmänna handlingar kräver att få vara anonym måste en sådan begäran respekteras i den mån en sekretessprövning inte gör det nödvändigt att myndigheten får veta sökandens identitet.

**Vem gör
prövningen**

Om det finns en viss befattningshavare som enligt myndighetens arbetsordning eller enligt särskilt beslut svarar för vården av en handling ankommer det enligt 6 kap. 3 § OSL i första hand på denne att pröva frågan om utlämnande av handlingen till enskild. Se avsnitt 2.7.5 beträffande verkan av att ett beslut att vägra att lämna ut en handling fattats på lägre nivå än vad myndighetens arbetsordning föreskriver.

Vad som menas med att ha vård om en handling bör inte tolkas alltför snävt. En föredragande eller annan handläggare av ett ärende bör följaktligen anses svara för vården av de handlingar som lämnats till honom. Samma sak bör anses gälla exempelvis en registrator eller arkivarie beträffande de handlingar som dessa har hand om.

Tveksamma fall

I tveksamma fall ska, enligt den nämnda bestämmelsen, frågan om utlämnande prövas av myndigheten om det kan ske ”utan onödigt dröjsmål”. Detta innebär att tjänstemannen själv i ett tveksamt fall måste svara för prövningen om inte myndigheten kan avgöra ärendet utan onödigt dröjsmål. I JO-ärendet 1967 s. 302 ansågs exempelvis en tidsutdräkt på nio dagar innebära

ett dröjsmål i handläggningen av utlämnandefrågan som var oförenligt med tryckfrihetslagstiftningen.

Hänskjuta till myndigheten

Om den som har en handling i sin vård vägrar att lämna ut den eller om han lämnar ut den med förbehåll (se avsnitt 2.7.3) som inskränker sökandens rätt att röja innehållet eller på annat sätt förfoga över handlingen, ska han, om sökanden begär det, hänskjuta frågan till myndigheten för prövning (jfr JO 1990/91:1 s.391). Sökanden ska informeras om att han kan begära sådan prövning. Han ska också meddelas att det krävs ett skriftligt beslut av myndigheten för att beslutet ska kunna överklagas (se avsnitt 2.7.5).

Det kan noteras att något formkrav inte finns för en sökandes begäran om att myndigheten fattar ett formellt beslut.

Behörighet att fatta beslut

För att undvika osäkerhet är det av stor vikt att det av myndighetens arbetsordning eller handlägningsordning eller av ett särskilt beslut klart framgår vilken eller vilka befattningshavare som är behöriga att fatta myndighetens beslut i fråga om utlämnande av allmän handling. Se även vid kantrubriken ”Myndighetsbeslut erfordras” i avsnitt 2.7.5.

2.7.3 Förbehåll

Förbehåll i allmänhet

I vissa fall kan en myndighet, när en uppgift lämnas ut till enskild, uppställa förbehåll som inskränker dennes rätt att lämna uppgiften vidare eller utnyttja den. Detta ska ske om myndigheten finner att sådan risk för skada, men eller annan olägenhet (se avsnitt 4.6) som enligt bestämmelse om sekretess utgör hinder mot att lämna ut uppgift kan undanröjas genom förbehållet (10 kap. 14 § första stycket OSL). Eftersom absolut sekretess normalt gäller inom skatteområdet och då utlämnande med förbehåll endast kan ske om sekretessbestämmelsen innehåller någon form av skaderekvisit (se avsnitt 5.2.4) blir utlämnande med förbehåll sällan aktuellt i Skatteverkets verksamhet.

Samtycke från den enskilde

Enligt 12 kap. 2 § första stycket OSL kan den enskilde häva den sekretess som gäller till hans skydd (se avsnitt 7). Den som på detta sätt lämnar samtycke till att en annan enskild får ta del av en hemlig uppgift kan enligt 12 kap. 2 § andra stycket OSL ställa som krav för utlämnande att myndigheten uppställer förbehåll som inskränker en enskild mottagares rätt att lämna uppgiften vidare eller att utnyttja den. Eftersom den enskilde, med några undantag (se t.ex. 25 kap. 6 § OSL) har förfoganderätt över all sekretess som gäller till hans skydd är det ingen

förutsättning för förbehåll i detta fall att sekretessbestämmelsen i fråga innehåller något skaderekvisit.

Den enskilde kan inte genom ett villkorat samtycke hindra en utomstående från att fritt få del av en uppgift om utlämnande bedöms kunna ske utan konflikt med ett i en sekretessbestämmelse uppställt skaderekvisit (se prop. 1979/80:2 Del A s. 352).

Förbehåll vid utlämnande till part, ombud m.fl.

En myndighet får, enligt 10 kap. 4 § första stycket OSL, uppställa förbehåll som inskränker en enskild mottagares rätt att lämna uppgift vidare eller att utnyttja en uppgift även bl.a. när sekretessbelagd uppgift med stöd av 10 kap. 3 § OSL lämnas till part, ställföreträdare, ombud eller biträde. Förbehållet får emellertid inte innebära förbud mot att utnyttja uppgiften i målet eller ärendet eller mot att lämna muntlig upplysning till part, ställföreträdare, ombud eller biträde.

Förbehåll vid utlämnande till konkursförvaltare

Uppgifter i ärende om revision får enligt 27 kap. 8 § första stycket OSL utan hinder av sekretess lämnas till förvaltare i en reviderads konkurs. Enligt 27 kap. 8 § tredje stycket OSL får också vid sådana utlämnanden förbehåll uppställas som innebär att mottagarens rätt att lämna uppgift vidare eller att utnyttja uppgiften inskränks. Ett sådant förbehåll får emellertid inte innebära förbud att utnyttja uppgiften om den behövs för att förvaltaren ska kunna fullgöra de skyldigheter som åvilar honom i anledning av konkursen.

När ställa upp förbehåll

Enligt departementschefens uppfattning (prop. 1979/80:2 Del A s. 351) ”kommer det av naturliga skäl i första hand i fråga att ställa upp förbehåll, när uppgifter lämnas ut genom att en handling tillhandahålls”. Föredraganden fortsatte: ”Handlingen kan i så fall förses med en anteckning om förbehållet. Ett annat fall där förbehåll ligger nära till hands är när uppgiftslämnandet sker på så sätt att den som mottar uppgifterna får närvara vid viss verksamhet eller bese föremål eller anläggningar. Förbehållet kan då dokumenteras genom en handling som anger att förbehållet avser de uppgifter som på detta sätt röjs. Däremot lär det mera sällan bli aktuellt att ställa upp förbehåll när uppgifter lämnas ut muntligen, t.ex. per telefon, bl. a. av det skälet att förbehållet skall uppställas av myndigheten som sådan”.

Förbehållets innehåll

Ett förbehåll kan exempelvis innehålla förbud mot att sprida handlingens innehåll vidare eller mot att publicera namn eller hemliga uppgifter ur handlingen (prop. 1979/80:2 Del A s. 349). När det gäller förbehåll vid utlämnande till konkurs-

förvaltare (se ovan vid kantrubriken "Förbehåll vid utlämnande till konkursförvaltare") kan ett förbehåll innehålla t.ex. den begränsningen att uppgifterna endast får användas i den mån de behövs för att förvaltaren ska kunna fullgöra sitt uppdrag.

Vem beslutar

Det är bara myndigheten som kan ställa upp förbehåll. Vem som på myndighetens vägnar ska göra detta får avgöras med utgångspunkt i vad som gäller om arbetsfördelningen inom myndigheten. Det är därför mycket viktigt att kontroll sker av vad som står i myndighetens arbetsordning (se avsnitt 2.7.2).

Domstol

Beträffande utlämnande med förbehåll i domstolsverksamhet, se avsnitt 8.2.

2.7.4 Myndighets upplysningsplikt

Utlämnande av uppgift till enskild

Som konstaterats i avsnitt 2.7.1 kompletteras bestämmelserna i TF om utlämnande av handling av bestämmelser i OSL om utlämnande av uppgifter. En myndighet ska sålunda enligt 6 kap. 4 § på begäran av enskild lämna uppgift ur allmän handling som förvaras hos myndigheten om inte uppgiften är sekretessbelagd eller det skulle hindra arbetets behöriga gång.

Utlämnande av uppgift till myndighet

En myndighet ska vidare, på begäran av en annan myndighet, enligt 6 kap. 5 § OSL lämna uppgifter som den förfogar över om inte uppgiften är sekretessbelagd eller det skulle hindra arbetets behöriga gång. Denna informationsskyldighet är mera vidsträckt än den enligt 6 kap. 4 § som gäller gentemot enskild eftersom den omfattar varje uppgift som myndigheten förfogar över, dvs. inte bara uppgifter ur allmänna handlingar.

Beträffande uppgiftslämnande mellan myndigheter, se avsnitt 9.

2.7.5 Regler om överklagande

Fullföljdsinstitutet såvitt avser utlämnande av allmän handling regleras 6 kap. 7 och 8 §§ OSL.

Myndighetsbeslut erfordras

Enligt 6 kap. 7 § OSL kan talan föras endast mot myndighets – således inte mot enskild befattningshavares – beslut. Detta framgår av t.ex. RÅ 1982 Bb 160 där Regeringsrätten konstaterade: "Fråga om utlämnande av handlingar ... har inte prövats av myndighet utan endast av befattningshavare hos myndighet. Ett överklagbart beslut föreligger därför inte".

Om ett beslut att vägra att lämna ut en allmän handling fattats på lägre nivå än vad myndighetens arbetsordning föreskriver har inte prövningen skett på ett behörigt sätt. Konsekvensen av detta är att ett överklagbart beslut inte föreligger (se RÅ 1992

	<p>not. 324). Det är därför mycket viktigt att kontrollera vad som anges i arbetsordningen (se avsnitt 2.7.2).</p>
Överklagbara beslut	<p>Endast en myndighets beslut att vägra lämna ut en handling eller att lämna ut en sådan med förbehåll kan överklagas. Ett villkorslöst utlämnande kan således inte överklagas.</p>
Rätt att överklaga	<p>Endast den som begärt att få ta del av en handling kan överklaga ett beslut.</p> <p>En myndighet får således inte överklaga ett beslut varigenom den ålagts att lämna ut en allmän handling. I rättsfallet RÅ84 2:101 ansåg Regeringsrätten att en löntagarfonds styrelse var att anse som en myndighet och att styrelsen därför inte hade rätt att överklaga kammarrättens beslut rörande utlämnande av allmän handling till en enskild. Se även RÅ 1997 not. 164.</p> <p>I rättsfallet RÅ 1995 not. 274 avvisade Regeringsrätten ett överklagande av en KFM över en kammarrätts beslut att KFM mot fastställd avgift skulle tillhandahålla kopior av vissa handlingar.</p> <p>Det sagda gäller även de i bilagan till OSL angivna organen (se RÅ 1990 not. 66).</p> <p>Den som berörs av ett beslut att lämna ut en allmän handling på så sätt att den aktuella handlingen innefattar uppgifter om vederbörande har inte rätt att överklaga utlämnandebeslutet (se RÅ 81 2:18 och RÅ 1999 not. 272; jfr även RÅ 2003 ref. 18 III).</p>
Instansordning	<p>Huvudregeln enligt 6 kap. 8 § OSL är att enskilds talan förs hos kammarrätt. Kammarrättens beslut överklagas hos Regeringsrätten. Tingsrätts beslut som rör handling i domstols rättsskipande eller rättsvårdande verksamhet överklagas hos hovrätten. Hovrättens beslut överklagas hos Högsta domstolen. För att talan mot kammarrätts eller hovrätts beslut rörande utlämnande av handling ska prövas erfordras prövningstillstånd. När det gäller beslut fattade av Skatteverket är Kammarrätten i Stockholm rätt överklagandeforum (se Skatteverkets ställningstagande ”Forum för överklagande av beslut avseende utlämnande av allmän handling till enskild”).</p>
Begäran att få använda terminal	<p>En enskild får, enligt 6 kap. 7 § 3 OSL, även överklaga en myndighets beslut att avslå den enskildes begäran enligt 6 kap. 6 § OSL om att själv få använda terminal eller annat tekniskt hjälpmedel som myndigheten förfogar över för att ta del av upptagning för automatiserad behandling (se avsnitt 10.3.1).</p>

Myndighets överklagande	<p>En myndighets talan mot att en annan myndighet har avslagit dess begäran om att få ta del av handling eller på annat sätt få del av uppgift förs enligt 6 kap. 7 § andra stycket och 8 § OSL i samma ordning som gäller i fråga om enskilda överklagande. Om båda myndigheterna är statliga förs dock talan hos regeringen.</p>
Utländsk myndighet	<p>Reglerna i OSL om rätt för myndighet att överklaga gäller inte utländsk myndighet. Detta framgår av prop. 1981/82:186 s. 58. En sådan myndighet har emellertid rätt att överklaga till allmän förvaltningsdomstol enligt 22 a § FL.</p>
Överklagandetid	<p>Tiden för överklagande är enligt 23 § FL och 7 § FPL tre veckor från den dag klaganden fick del av beslutet.</p>
Utlämnande av uppgift	<p>De beskrivna fullföljdsreglerna gäller endast när någon har begärt att få del av en allmän handling och således inte när det är fråga om utlämnande av uppgifter på annat sätt.</p> <p>Ett beslut att inte lämna ut uppgift ur allmän handling kan överklagas av enskild endast om beslutet samtidigt innebär ett avslag på en begäran att få ta del av själva handlingen (se RÅ 1981 2:45 I). Av RÅ 1981 2:45 II framgår att inte heller en myndighet som begärt uppgift från annan myndighet med stöd av 15 kap. 5 § SekrL (nuvarande 6 kap. 5 § OSL) kan överklaga ett beslut att inte lämna ut uppgift som myndigheten förfogar över. Regeringsrätten konstaterade i dessa avgöranden att talan enligt 15 kap. 7 § respektive 8 § SekrL (nuvarande 6 kap. 7 och 8 §§ OSL) förutsätter ett beslut om avslag på begäran att få ta del av en handling eller, beträffande det förstnämnda fallet, beslut om utlämnande av en allmän handling med förbehåll.</p> <p>I RÅ 1982 2:68 I–II fann emellertid Regeringsrätten att en begäran att erhålla uppgifter ur vissa register skulle anses innefatta en begäran att få ut allmän handling som innehöll uppgifterna och att talan mot myndighets avslag på denna begäran således fick föras enligt 15 kap. 7 § SekrL (nuvarande 6 kap. 7 och 8 §§ OSL).</p> <p>Även ett beslut att inte lämna ut en handling, vilket beslut grundar sig på att begärd handling inte fanns hos myndigheten vid ansökningstidpunkten (se avsnitt 2.7.2), ska överklagas enligt bestämmelserna i 6 kap. 7 eller 8 §§ OSL. Samma bestämmelser ska tillämpas när det gäller överklagande av ett beslut att inte lämna ut en handling när grunden för beslutet är att handlingen inte anses vara allmän.</p>

Frågan om ett beslut att inte bifalla en begäran om utlämnande av en uppgift, för det fall att begäran inte kan ses som en begäran om utlämnande av allmän handling, får överklagas i vanlig förvaltningsrättslig ordning hos förvaltningsrätt enligt 22 a § FL är inte entydigt avgjord i rättspraxis. Så länge frågan inte är slutgiltigt avgjord bör dessa beslut åtföljas av en överklagandehänvisning som anger förvaltningsrätt som överklagandeinstans.

Begäran om handling eller uppgift ur handling

Det kan ibland vara svårt att avgöra om en begäran avser utlämnande av en allmän handling eller endast uppgifter ur en handling. Eftersom, som framgår vid kantrubriken ”Utlämnande av uppgift” ovan, det har betydelse för rätten att överklaga ett avslagsbeslut om detta avser utlämnande av uppgifter ur en allmän handling eller utlämnande av själva handlingen måste försiktighet iaktas när det gäller tolkningen av begäran. Vid tveksamhet om vad denna avser bör den som begärt uppgifterna kontaktas (se JO:s beslut den 23 september 1999, dnr 3002-1998).

Formerna för utlämnandet

Kammarrätten i Stockholm har i ett beslut den 17 januari 2002 (mål nr 6969-2001) behandlat ett överklagande över ett beslut av dåvarande RSV att vid en av verkets dataterminaler – och således inte på papper som begäran avsåg – tillhandahålla handlingar som förvarades på medium för automatiserad behandling. Kammarrätten anförde bl.a. dels att de aktuella handlingarna utgjorde allmänna handlingar, dels att RSV:s beslut inte innebar något avslag på sökandens begäran om få ta del av handlingarna. Enligt kammarrättens uppfattning följde av dessa omständigheter att RSV:s beslut inte var ett sådant beslut som fick överklagas med stöd av bestämmelserna i 6 kap. 7 och 8 §§ OSL. Kammarrätten ansåg vidare att överklagandet inte heller på någon annan grund kunde bli föremål för rättens prövning.

En rimlig slutsats av det sagda är att beslut av det nu ifrågavarande slaget bör få överklagas hos förvaltningsrätt enligt 22 a § FL.

Sekretessmarkering

I avsnitt 6.1 – vid kantrubriken ”Överklagande av beslut rörande sekretessmarkering” – behandlas frågan om vad som gäller beträffande överklagande av beslut rörande sekretessmarkering.

3 Registrering och arkivering

3.1 Diarieföring

3.1.1 Allmänt

Offentlighetsprincipen

Offentlighetsprincipen innebär bl.a. en rätt för var och en att ta del av allmänna handlingar i den mån de inte är hemliga (se avsnitten 1.1 och 1.2).

Den som begär att få ta del av en allmän handling måste kunna lämna sådana uppgifter om den att myndigheten kan identifiera den. För detta fordras i allmänhet att myndigheten har tillgång till någon form av register eller diarium över sina handlingar. Ett register fyller också funktionen att ge allmänheten vetskap om en viss handlingens existens (prop. 1979/80:2 Del A s. 354).

För att offentlighetsprincipen ska fungera är det således nödvändigt att myndigheterna håller sina allmänna handlingar registrerade eller i vart fall ordnade så att det framgår dels vilka handlingar som har kommit in eller upprättats (se avsnitten 2.4 och 2.5), dels var dessa kan återfinnas. Beträffande handlingar av ringa betydelse för myndighetens verksamhet, se nedan.

När ska registrering ske

Huvudregeln i 5 kap. 1 § första stycket OSL är att en allmän handling ska registreras så fort den har kommit in till eller upprättats hos myndigheten.

Hur ska registrering ske

Myndigheterna har en betydande frihet att ordna registreringen med hänsyn till vad som är lämpligast för den enskilda myndigheten. Exempelvis behöver central registrering inte ske. Myndigheterna är inte heller skyldiga att föra en daglig lista över inkomna handlingar. Man kan om man så önskar föra speciella register, t.ex. för viss del av verksamheten eller för vissa typer av handlingar. I formellt hänseende ställs alltså inga krav på registreringen. Det är fullt tillräckligt om handlingarna antecknas i tidsföljd på ett aktomslag eller på ett dagboksblad eller liknande (se prop. 1979/80:2 Del A s. 356).

Vilka handlingar ska registreras	Registreringsskyldigheten gäller, som framgår ovan, endast allmänna handlingar och den är enligt 5 kap. 1 § tredje stycket OSL ovillkorlig beträffande sekretessbelagda handlingar. Det ska i detta sammanhang noteras att skyldigheten att registrera sekretessbelagda handlingar inte bara gäller då ett ärende ”öppnas” i diariet utan även då handlingar kommer in under ärendets fortsatta handläggning.
E-post och fax	I avsnitt 10.3.1 behandlas diarieföring m.m. när det gäller e-post och fax.
Strykas ur diariet	En framställning som har kommit in till en myndighet och som därefter återkallas får inte strykas ur diariet (se JO 1979/80 s. 361).
Offentliga handlingar	Allmänna handlingar som inte till någon del är underkastade sekretess behöver, som framgår vid kantrubriken ”Vilka handlingar ska registreras” ovan, inte registreras om de hålls ordnade så att det utan svårighet kan fastställas om de har kommit in till eller upprättats av myndigheten. Enligt departementschefen (prop. 1979/80:2 Del A s. 355 f.) ankommer det ”på den enskilda myndigheten att avgöra vilket tillvägagångssätt som är att föredra”. Departementschefen fortsatte: ”Bestämmelsen hindrar t.ex. inte att den handling som initierar ett ärende registreras medan övriga handlingar i ärendet ordnas så att deras existens utan omgång kan fastställas.”
Skadeprövning	Enligt departementschefen (s. 357) kan den sekretessbedömning, som i sammanhanget måste ske, göras ”ganska schematisk”. Vid skadebedömningen (se avsnitt 4.6) får man alltså utgå från om handlingen innehåller sådana uppgifter ”att ett utlämnande typiskt sett kan vara ägnat att medföra skada för det intresse som skall skyddas genom den aktuella sekretessbestämmelsen”. Departementschefen anförde vidare att eventuella svårigheter får ”förebyggas genom att den personal som handhar registrering ges erforderlig utbildning”. Som framgår av avsnitt 5.2.4 gäller absolut sekretess för huvuddelen av skatteverksamheten varför denna skadeprövning blir aktuell endast i undantagsfall.
Handlingar av ringa betydelse och anonyma skrivelser	Allmänna handlingar som uppenbarligen är av ringa betydelse för en myndighets verksamhet behöver enligt 5 kap. 1 § fjärde stycket OSL varken registreras eller hållas ordnade. Detta gäller oavsett om handlingen har ett intresse från offentlighetssynpunkt eller inte (se prop. 1979/80:2 Del A s. 356 f.).

Undantagsbestämmelsen blir enligt departementschefens uppfattning (s. 356) tillämplig på ”bl. a. inkommande handlingar av typ pressklipp, cirkulär och reklamtryck som bara indirekt eller i ringa mån rör myndighetens verksamhet”. Vilka handlingar som därutöver ”kan sägas vara av ringa betydelse måste givetvis avgöras från fall till fall” (s. 357). Departementschefen fortsatte: ”Rent allmänt vill jag dock säga att också statistiska meddelanden och kopior av andra myndigheters yttranden i allmänhet bör kunna undantas från huvudregeln. Vidare bör enligt min mening anonyma skrifter och skrifter med meningslöst eller obegripligt innehåll som kommer in från enskilda i regel vara undantagna från huvudregeln.”

Massärenden

Om det finns särskilda skäl får regeringen, enligt 5 kap. 3 § OSL, föreskriva undantag från registreringskyldigheten i fråga om sekretessbelagda handlingar av visst slag som förekommer i ”betydande omfattning”. Beträffande tillämpningen av bestämmelsen anförde departementschefen (s. 357 f) att enbart ”det förhållandet att antalet handlingar är stort och registreringskyldigheten därför kan bli betungande bör dock inte vara helt avgörande”. Departementschefen fortsatte: ”Mot de vinster i kostnader och arbete som kan göras måste vägas intresset av allmän insyn i myndigheternas verksamhet. Detta har i bestämmelsen kommit till uttryck i att särskilda skäl krävs för att undantag skall kunna föreskrivas.”

Bestämmelserna om undantag från registreringskyldigheten finns i 2 § OSF. I avsnitt 3.1.2 behandlas undantagsregeln med utgångspunkt i Skatteverkets verksamhet.

Upptagning för automatiserad behandling

En upptagning för automatiserad behandling anses inkommen till en myndighet när den gjorts tillgänglig för myndigheten på visst sätt (se avsnitten 2.4 och 10.2.1). Detta betyder att en upptagning som finns tillgänglig i en databas som flera myndigheter är anslutna till anses inkommen till alla dessa myndigheter (utom givetvis till den som upprättat upptagningen). Man kan enligt föredraganden (prop. 1981/82:37 s. 29) ”räkna med att de myndigheter som inte har tillfört databasen upptagning i allmänhet inte vet om att en ny allmän handling anses ha kommit in till dem”. Eftersom det i praktiken således inte är möjligt för dessa myndigheter att fullgöra sin registreringskyldighet föreskrivs i 5 kap. 1 § andra stycket OSL att endast den myndighet som gör införingen i databasen är registreringskyldig.

- Registrets innehåll** Om registreringen ska fylla sitt syfte måste den vara så utförlig att den registrerade handlingen utan svårighet kan identifieras. Registret måste också kunna hållas allmänt tillgängligt. Anteckningarna i diariet eller registret får därför inte leda till att en sekretesskyddad handlings innehåll röjs (se vidare nedan).
- I 5 kap. 2 § första stycket OSL föreskrivs att ett register ska innehålla uppgift om datum då handlingen kom in eller upprättades, diarienummer eller annan beteckning som handlingen har fått vid registreringen, i förekommande fall uppgifter om handlingen avsändare eller mottagare och i korthet vad handlingen rör.
- Diarienummer e.d.** Skyldigheten att anteckna diarienummer eller annan beteckning gäller enligt departementschefen (prop. 1979/80:2 Del A s. 358) endast om myndigheten har åsatt handlingen sådan beteckning. Man behöver alltså inte tillskapa ett system med diarienumrering bara för att tillgodose denna bestämmelse.
- Ärendemening** När det gäller att ange vad handlingen rör får detta inte tolkas så att registret ska utvisa innehållet i varje enskild handling i ett ärende. Det räcker med att det i registret eller på dagboksbladet finns en s.k. ärendemening som visar vad ärendet handlar om. De enskilda handlingarna kan sedan anges med enbart t.ex. ”ansökan” eller dylikt (prop. 1979/80:2 Del A s. 358).
- Sekretess** I vissa fall kan en uppgift om vem som har gett in en handling, till vem den har expedierats eller vad handlingen rör behöva hemlighållas av allmänt eller enskilt intresse. I 5 kap. 2 § andra stycket OSL föreskrivs därför att en uppgift som rör en handling avsändare eller mottagare eller vad handlingen rör ska utelämnas eller särskiljas om det behövs för att registret i övriga delar ska kunna hållas tillgängligt för allmänheten.
- Vid prövningen av om vissa uppgifter ska utelämnas ska myndigheten tillämpa de materiella sekretessreglerna i OSL. Utelämnas uppgift om vem ärendet rör är det oftast omöjligt att härleda ärendet till någon viss person. En sådan åtgärd är därför i allmänhet tillräcklig och ändamålsenlig. Det ligger i sakens natur att denna sekretessprövning måste göras redan i anslutning till att diarieföringen sker.
- Hos Skatteverket** I avsnitt 3.1.2 berörs något bestämmelsens tillämpning inom Skatteverkets verksamhet. Vidare behandlas vad som gäller för sekretesskyddade uppgifter som med anledning av överklagande hos domstol registreras hos annan myndighet.

Hemligt diarium Beträffande möjligheterna att föra s.k. hemligt diarium har departementschefen uttalat (prop. 1979/80:2 Del A s. 359) att uppgift om datum då handlingen kom in eller upprättades och om diarienummer eller liknande ”praktiskt taget aldrig kommer att omfattas av sekretess”. Detta innebär enligt departementschefen att bestämmelserna i 15 kap. 2 § SekrL (nuvarande 5 kap. 2 § OSL) utgör ”en garanti mot att existensen av en sekretessbelagd handling hålls hemlig, låt vara att de uppgifter som står att finna i ett register kan vara begränsade”. Departementschefen fortsatte: ”Möjlighet att påkalla prövning huruvida viss handling kan lämnas ut eller inte står därmed i vart fall öppen.”

Undantag I 5 kap. 2 § andra stycket OSL föreskrivs att uppgift om en handling av avsändare eller mottagare eller vad handlingen rör i särskilda fall kan särskiljas eller utelämnas vid registreringen. Bestämmelsen kan, inom vissa områden eller beträffande vissa slag av handlingar, leda till öppna register som för alla eller flertalet handlingar endast innehåller de obligatoriska uppgifterna om handlingens datum och diarienummer. Ett sådant register skulle tvinga myndigheten till en omfattande dubbelregistrering samtidigt som det öppna registret skulle vara av ringa värde för en utomstående. I 5 kap. 4 § OSL ges därför regeringen möjlighet att föreskriva att bestämmelsen i paragrafens andra stycke inte ska tillämpas om den skulle omfatta flertalet i ett visst register upptagna handlingar. Regeringen har meddelat sådana föreskrifter i 3 § OSF. Bestämmelsens tillämpning inom Skatteverkets verksamhet behandlas i avsnitt 3.1.2.

Om undantag från 5 kap. 2 § andra stycket OSL har meddelats innebär det att registret ska innehålla alla uppgifterna enligt huvudregeln i paragrafens första stycke. Detta får till följd att frågan om registret helt eller delvis ska hållas hemligt måste prövas på sedvanligt sätt med en samlad bedömning av registrets innehåll.

3.1.2 Skatteverket

Sekretessen för register I 27 kap. 1 § första stycket OSL föreskrivs att sekretess gäller i myndighets verksamhet, som avser bestämmande av skatt eller som avser taxering eller i övrigt fastställande av underlag för bestämmande av skatt, för uppgift om enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden. Av prop. 1979/80:2 Del A s. 258 framgår att den tidigare bestämmelsen i SekrL (9 kap. 1 § första stycket) inte syftar endast på ”själva taxeringsärendena etc.”

Beskattnings- verksamheten

utan den täcker också ”t.ex. registerföring och annan verksamhet som har anknytning till förfarandet men saknar ärendekaraktär”. Detta innebär att bestämmelsen avser bl.a. den registrering av handlingar som har behandlats i avsnitt 3.1.1.

Diariet i inkomståren inom beskattningsverksamheten har vidare behandlats i prop. 1986/87:47. Föredraganden konstaterade (s. 111) att den ”absoluta sekretessen på skatteområdet medför att en uppgift om vem som har gett in en handling och vad ärendet rör ofta måste utelämnas för att diariet skall kunna företas för allmänheten. I dessa fall framgår av diariet ibland bara datum och diarienummer”. Föredraganden anförde vidare (s. 113): ”Min slutsats i lagrådsremissen var att det således knappast kunde råda något tvivel om att den absoluta sekretessen på skatteområdet är onödigt sträng när det gäller sådana uppgifter som normalt sett behövs vid diarietföringen av en allmän handling. Uppgifter om inkomstdatum, diarienummer, ingivare, adressat och ärendemening är normalt inte särskilt känsliga och risken att någon skall åsamkas skada eller men om de lämnas ut är inte stor. Det finns i allmänhet inte heller något behov av att sekretessbelägga uppgiftskombinationen namn och ärendemening, eftersom ärendemeningarna i regel är så allmänt hållna att de inte ger någon upplysning om handlingarnas innehåll”. Föredragandens förslag innebar således att sekretess vid diarietföringen inom beskattningsverksamheten inte, med några få undantag, skulle gälla uppgifter enligt 15 kap. 2 § första stycket SekrL (nuvarande 5 kap. 2 § första stycket OSL).

Lagrådet menade i sitt yttrande (s. 198) att förslaget innebar ”en generell uppmjukning av den sekretess som f.n. gäller för diarietföringen vid skattemyndigheterna”. Lagrådet fann inte ”att bärande skäl har anförts för förslaget i den delen”.

Föredraganden (s. 114) godtog ”i sak i och för sig” inte lagrådets invändningar men fortsatte: ”Men med hänsyn till att förslaget går utöver vad som är påkallat med anledning av den nya ordningen för ingivande av överklaganden är jag dock beredd att i det här sammanhanget begränsa mitt förslag till att avse endast diarietföringen av överklaganden till domstol.”

Det sagda innebär att de flesta ärendena ska ”mörkas” i diariet. Besluten är dock normalt offentliga (se avsnitt 5.2.5) vilket får till följd att diariet måste kompletteras när beslut har fattats (se nedan angående beslut i anståndsärenden).

Registrering med anledning av överklagande	Bestämmelsen i 27 kap. 4 § OSL innebär att sekretess gäller för uppgifter som med anledning av överklagande ehos domstol har registreras hos annan myndighet enligt 5 kap. 2 § första stycket 3 eller 4 OSL endast om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om uppgifterna röjs. De uppgifter som sålunda avses är upplysningarna om handlingens avsändare eller mottagare och vad handlingen rör.
Anstånd med erläggande av skatt	Enligt 27 kap. 2 § första stycket OSL gäller absolut sekretess i ärende om anstånd med erläggande av skatt för uppgift om enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden. Redan en upplysning om att anståndsansökan föreligger får anses utgöra sådan uppgift. I prop. 1979/80:2 Del A s. 261 motiverades bestämmelsen med att ”uppgifter om arbetslöshet, sjukdom eller annat ömtåligt förhållande” kan förekomma i sådana ärenden. Detta innebär att vissa uppgifter måste utelämnas eller särskiljas vid registreringen i enlighet med bestämmelserna i 5 kap. 2 § andra stycket OSL.
Beslut	Av 27 kap. 2 § tredje stycket OSL framgår att sekretess inte gäller beslut i anståndsärendet. Detta medför att i diariet eventuellt utelämnade uppgifter om vad ärendet rör eller om sökandens namn bör antecknas i diariet när beslut i ärendet har fattats.
Massärenden	Som framgår av avsnitt 3.1.1 får regeringen enligt 5 kap. 3 § OSL, om särskilda skäl föreligger, föreskriva undantag från registreringsskyldigheten beträffande handlingar av visst slag som förekommer hos myndigheten i betydande omfattning. Sådana undantag föreskrivs i 2 § OSF. Av denna bestämmelse framgår att Skatteverket inte behöver registrera deklARATIONER, kontrolluppgifter och andra handlingar som avser taxering eller fastställande av skatt eller avgift eller som rör anstånd med eller krav på att lämna handlingar för dessa ändamål, handlingar som avser beräkning, jämkning eller återbetalning av skatt och handlingar som ingår i informationssystemet om transporter av sprit och cigaretter.
Undantag	Regeringen får, enligt 5 kap. 4 § OSL, föreskriva att bestämmelserna i paragrafens andra stycke inte ska tillämpas om den skulle omfatta flertalet i registret upptagna handlingar. Föreskrifterna om undantag, vilka återfinns i 3 § OSF, berör Skatteverket endast i ett fall, nämligen beträffande verkets diarium över ärenden om könsbyte.

3.2 Sekretessmarkering

Vad innebär sekretessmarkering

De grundläggande reglerna om sekretessmarkering av allmänna handlingar finns i 2 kap. 16 § TF. Enligt stadgandet får anteckning om hinder att lämna ut allmän handling endast göras på handlingar som omfattas av någon sekretessbestämmelse i OSL eller i annan lag som OSL hänvisar till.

En sekretessmarkering innebär inte något avgörande av sekretessfrågan utan denna ska prövas varje gång någon begär att få ut en handling (se JO1993/94:JO1 s. 509). Detta betyder att en handling som sekretessmarkerats kan vara offentlig och vice versa. Markeringen utgör endast en påminnelse om att en sekretessprövning måste göras om handlingen eller uppgift ur den begärs utlämnad.

I RÅ 1982 Ab 215 anförde sökanden att de handlingar han begärt utlämnade hade sekretessmarkerats först efter det att han begärt dem utlämnade och att de därför var offentliga vid tidpunkten för hans begäran. Kammarrätten anförde att en anteckning om sekretess saknar verkan i frågan huruvida uppgifterna i handlingen omfattas av sekretess. Den omständigheten att sådan anteckning inte gjorts omedelbart vid utfärdandet av handlingarna medför inte att de varit offentliga innan anteckningen gjordes. Kammarrättens uppfattning delades av Regeringsrätten.

Enkel sekretessmarkering

Detaljerade bestämmelser om sekretessmarkering finns i 5 kap. 5 § första stycket OSL. S.k. enkel sekretessmarkering får göras om det kan antas att en uppgift i en allmän handling inte får lämnas ut på grund av en bestämmelse om sekretess. Anteckningen, som inte får innehålla beteckningen ”konfidentiell” eller ”endast för tjänstebruk” e.d. (se prop. 1977/78:38 s. 40), ska ange tillämplig sekretessbestämmelse, datum då anteckningen gjordes och den myndighet som har gjort anteckningen. Sekretessmarkering utformas ibland så att nämnda anteckning omgärdas av en enkel ram. Om handlingen är elektronisk får sekretessmarkering införas i handlingen eller i det datasystem där den elektroniska handlingen hanteras.

Kvalificerad sekretessmarkering

S.k. kvalificerad sekretessmarkering är obligatorisk i de fall endast viss myndighet får pröva fråga om utlämnande till enskild av allmänna handlingar som är av synnerlig betydelse för rikets säkerhet, s.k. kvalificerat hemliga handlingar (se avsnitt 2.7.2). Anteckningen ska, förutom de uppgifter som enligt föregående stycke erfordras vid enkel sekretess-

markering, innehålla uppgift om vilken myndighet som är behörig att pröva fråga om utlämnande. Anteckningen, som ska påföras så snart det kan ske, har ibland en dubbel ram.

Mer om sekretessmarkering I avsnitt 6.1, vid kantrubriken ”Sekretessmarkering”, behandlas sekretessmarkering ytterligare.

3.3 Arkivering

Vård av arkiv Myndigheternas arkiv ska hållas ordnade och vårdas på så sätt att de tillgodoser rätten att ta del av allmänna handlingar, behovet av information för rättsskipningen vid t.ex. överklagande och behov inom forskningen. Utöver detta ska också tas hänsyn till att arkiv är en del av vårt nationella kulturarv.

Arkivreglernas betydelse betonas genom bestämmelsen i 2 kap. 18 § TF.

Bestämmelser De viktigaste bestämmelserna om arkivering finns i arkivlagen (1990:782), arkivförordningen (1991:446) och Riksarkivets föreskrifter, RA-FS. Bestämmelserna gäller i första hand för myndigheter, såväl statliga som kommunala, men ska också tillämpas på vissa andra organ (1 § arkivlagen).

Arkiv En myndighets arkiv bildas enligt 3 § arkivlagen av de allmänna handlingarna från myndighetens verksamhet och sådana minnesanteckningar, utkast och koncept till myndighets beslut eller skrivelser som avses i 2 kap. 9 § TF och som myndigheten beslutar ska tas om hand för arkivering. Upptagningar för automatiserade behandlingar som är tillgängliga för flera myndigheter och är allmänna handlingar där, arkiveras endast hos en av myndigheterna och i första hand hos den som svarat för huvuddelen av den allmänna handlingen.

Arkivering När ett ärende har färdigbehandlats hos en myndighet ska de handlingar som myndigheten bedömer vara allmänna handlingar arkiveras.

Ta om hand för arkivering I rättsfallet RÅ 1999 ref. 36 behandlade Regeringsrätten frågan om vad som avses med att ta om hand för arkivering. Regeringsrätten anförde bl.a. följande: ”Bestämmelser om arkivering finns i arkivlagen och arkivförordningen. Enligt 3 § arkivlagen bildas en myndighets arkiv av de allmänna handlingarna från myndighetens verksamhet och sådana handlingar som avses i 2 kap. 9 § TF och som myndigheten beslutar skall tas om hand för arkivering. I arkivvården ingår enligt 6 § 4 arkivlagen att myndigheten skall avgränsa arkivet genom att fastställa vilka handlingar som skall vara arkivhandlingar ...

Enligt 3 § arkivförordningen skall, sedan ett ärende hos en myndighet har slutbehandlats, de allmänna handlingarna i ärendet arkiveras. I samband därmed skall myndigheten pröva i vilken omfattning sådana handlingar som avses i 2 kap. 9 § TF skall tas om hand för arkivering. ... Frågan är då vad som fordras för att en handling skall anses ha tagits om hand för arkivering. Formuleringarna i de angivna författningsrummen talar för att det krävs en aktiv åtgärd av myndigheten; den skall t.ex. enligt 3 § arkivlagen 'besluta' att handlingen skall arkiveras. Normalt torde detta ske i samband med att en akt – sedan ett ärende avslutats – går igenom innan den överlämnas till arkivet eller till någon annan, t.ex. registrator för senare befordran till ett arkiv (jfr SOU 1988:11 s. 194). Endast de handlingar som därvid sparas torde kunna anses omhändertagna för arkivering såvitt avser det ärendet. Om handlingarna sparas elektroniskt eller i pappersform saknar däremot betydelse. Givetvis måste vid genomgången olika författningsbestämmelser som har betydelse för skyldigheten att omhändertaga handlingar för arkivering beaktas. Handlingar som efter en sådan genomgång inte anses ingå i akten men som ändå på något sätt finns kvar – t.ex. i en pärm hos en tjänsteman eller i dennes dator – torde kunna anses omhändertagna för arkivering (jfr prop. 1975/76:160 s. 168). ... Det förhållandet att ställning ännu ej tagits till vilka handlingar som skall tas om hand för arkivering, t.ex. därför att en akt blivit liggande, bör enligt Regeringsrättens mening inte begränsa möjligheterna att få ut en sådan handling som avses i 2 kap. 9 § andra stycket TF. Om i ett sådant fall handlingen begärs utlämnad måste den myndighet som ansvarar för handlingen omedelbart ta ställning till arkiveringsfrågan som ett led i prövningen av frågan om utlämnande av handlingen.”

Gallring

Av 10 § arkivlagen framgår att allmänna handlingar får gallras. Vid gallringen ska dock beaktas att det material som bevaras ska kunna tillgodose rätten att ta del av allmänna handlingar, behovet av information för rättsskipningen och förvaltningen och forskningens behov.

Riksarkivet får enligt 12 § arkivförordningen meddela föreskrifter eller särskilda beslut om gallring. Statliga myndigheter får enligt 14 § samma förordning gallra allmänna handlingar enbart i enlighet med dessa föreskrifter eller beslut, om inte särskilda gallringsföreskrifter finns i lag eller förordning.

I 19 kap. 4 § lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter (2001:1227) och i 12 kap. 2 § förordningen om själv-

deklarationer och kontrolluppgifter (2001:1244) finns bestämmelser om gallring av deklarationer och andra handlingar som lämnats för taxering eller kontroll.

Vidare finns bestämmelser om gallring i bl.a. SdbL, SdbF, FdbF, LPB, FPB, IdF och SparF (se även avsnitt 10.5).

4 Offentlighets- och sekretesslagen

4.1 Inledning

Skyddsintressena	<p>Sekretessreglerna har utformats med utgångspunkt i att offentlighetsprincipen får inskränkas endast i den mån det motiveras av hänsyn till vissa i TF närmare angivna intressen. Dessa särskilt skyddsvärda intressen räknas upp i 2 kap. 2 § TF och är följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rikets säkerhet o.d. – rikets centrala finanspolitik o.d. – myndighets verksamhet för bl.a. kontroll eller annan tillsyn – intresset att förebygga eller beivra brott – det allmännas ekonomiska intresse – enskilda personliga eller ekonomiska förhållanden – intresset att bevara djur- eller växtart.
Uttömmande	<p>Uppräkningen i TF är uttömmande, dvs. inga andra intressen än de som anges i 2 kap. 2 § TF kan föranleda att allmän handling hålls hemlig.</p>
Den ”särskilda lagen”	<p>Vidare föreskrivs i den nämnda bestämmelsen att dessa begränsningar av rätten att ta del av en allmän handling ska anges i en särskild lag eller i annan lag som den lagen hänvisar till. För att markera att sekretessbestämmelserna ska vara klara och uttömmande föreskrivs dessutom i TF att begränsningarna ska anges ”noga” i lagen.</p> <p>Den ”särskilda lag” som det talas om i 2 kap. 2 § TF är OSL.</p>
Handlingssekretess och tystnadsplikt	<p>OSL innehåller en gemensam reglering av handlingssekretess och tystnadsplikt i 1 kap. 1 § andra stycket. I lagrummet sägs att bestämmelserna ”avser förbud att röja uppgift, vare sig detta sker muntligen, genom utlämnande av allmän handling eller på något annat sätt”.</p>

Uppgiften som sådan	Sekretessen tar sikte på uppgifterna som sådana och förbudet mot att röja uppgift gäller vare sig det sker muntligt eller genom att en allmän handling lämnas ut. Det saknar betydelse om uppgifterna är dokumenterade eller inte, dvs. om de är upptagna i en handling eller inte. Det saknar för övrigt också betydelse om uppgifterna finns i en allmän handling eller en handling som inte är allmän.
Mellan myndigheter	OSL gäller i princip också i fråga om utlämnande av uppgifter mellan myndigheter (8 kap. 1 § OSL). Det finns emellertid ett antal regler i lagen som gör det möjligt för myndigheter att i vissa fall lämna hemliga uppgifter till varandra (se avsnitt 9).
Diarietföring	I OSL finns vidare regler om diarietföring (se avsnitt 3.1). Dessa regler innebär att myndigheterna i princip är skyldiga att hålla sina hemliga handlingar registrerade och övriga allmänna handlingar så ordnade att det utan svårighet kan fastställas om en handling har kommit in eller upprättats.
OSF	Regeringen har bemyndigats att utfärda föreskrifter rörande tillämpligheten av vissa sekretessbestämmelser. Sådana föreskrifter har meddelats i OSF.

4.2 Översikt över lagens innehåll

OSL består av följande sju avdelningar vilka är indelade i 44 kapitel:

- I Inledande bestämmelser (1–3 kap.)
- II Myndigheters hantering av allmänna handlingar (4–6 kap.)
- III Allmänna bestämmelser om sekretess (7–14 kap.)
- IV Sekretess till skydd för allmänna intressen (kap. 15–20)
- V Sekretess till skydd för uppgift om enskilda personliga eller ekonomiska förhållanden (21–40 kap.)
- VI Särskilda bestämmelser om sekretess hos vissa organ (41–43 kap.)
- VII Tystnadsplikt som följer av andra författningar och som inskränker rätten att meddela och offentliggöra uppgifter (44 kap.)

Utöver det ovanstående innehåller OSL en bilaga.

4.3 Vad innebär sekretess

Uppgift	Bestämmelsen i 1 kap. 1 § andra stycket OSL tar sikte på uppgifter. Det är oväsentligt om uppgifterna förekommer i en handling eller i annan form. Sekretessreglerna är inte begränsade till uppgifter som förekommer i allmänna handlingar. Det är uppgifternas innehåll eller dess förekomst i ett visst sammanhang som bestämmer om de ska sekretesskyddas.
Sekretessens omfattning	I de olika sekretessbestämmelserna anges i vilka sammanhang uppgifter kan vara föremål för sekretess och vilka uppgifter som omfattas. Exempelvis anges i 27 kap. 1 § OSL, som handlar om skatteseekretessen, att sekretess gäller för uppgift om enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden i myndighets verksamhet som gäller fråga bl.a. om bestämmande av skatt. Det är viktigt att uppmärksamma att det endast är de uppgifter som kan härledas till den enskilde som är sekretesskyddade. Det innebär att man i allmänhet kan lämna ut avidentifierade uppgifter. Om en avidentifiering emellertid inte hindrar att sambandet mellan den enskilde och uppgifterna kan spåras måste myndigheten avstå från att lämna ut den sekretessbelagda handlingen (se JO 1984/85 s. 269).
Mot vem gäller sekretessen	Sekretessen innebär att hemliga uppgifter inte får röjas för enskild i andra fall än de som anges i lagen. Med enskild avses både fysisk och juridisk person. Den sekretessbelagda uppgiften får inte heller utan lagstöd lämnas till annan myndighet. Sekretess kan också gälla i förhållandet mellan olika verksamhetsgrenar inom en och samma myndighet. Så är fallet om de olika verksamheterna är att betrakta som självständiga i förhållande till varandra (se avsnitt 2.2.2). Om en verksamhet är att anse som en sådan självständig verksamhetsgren gäller för denna samma sekretessregler som för myndigheter.
Nödvärdigt uppgiftslämnande	Sekretess hindrar enligt 10 kap. 2 § OSL inte att en uppgift lämnas ut, om det är nödvändigt för att den utlämnande myndigheten ska kunna fullgöra sin egen verksamhet (se avsnitt 9.5). Exempelvis får en myndighet, om det bedöms som nödvändigt, anlita en utomstående expert även om det innebär att sekretessbelagda uppgifter lämnas till experten. I skatteärenden kan det vara nödvändigt att lämna ut hemliga uppgifter t.ex. till en arbetsgivare vid kontroll av en arbetstagers inkomstuppgift. Bestämmelsen är emellertid avsedd att tillämpas restriktivt. Enbart en bedömning av att effektiviteten i myndighetens verksamhet sätts ned på grund av en sekretessregel får inte leda till att uppgiften lämnas ut med stöd av

denna bestämmelse (se prop. 1979/80:2 Del A s. 465 och 494 samt JO 1984/85 s. 265).

Beslutsmotivering Sekretessreglerna hindrar inte att uppgifter som i och för sig kan omfattas av sekretess tas med i motiveringen till ett beslut. Enligt 20 § FL ska ett beslut som regel innehålla de skäl som bestämt utgången. Vid utformningen av ett beslut bör man emellertid tänka på att beslutshandlingen med skälen i allmänhet blir offentlig och att motiveringen med hänsyn härtill inte ska innehålla fler hemliga uppgifter än som är nödvändigt för att den ska uppfylla kraven i 20 § FL. Se även avsnitt 5.2.6 vid kantrubriken ”Revisionspromemoria”.

4.4 Sekretessens räckvidd

Primär sekretessbestämmelse En primär sekretessbestämmelse definieras i 3 kap. 1 § OSL som en bestämmelse som en myndighet ska tillämpa på grund av att bestämmelsen riktar sig direkt till myndigheten eller omfattar en viss verksamhetstyp eller en viss ärendetyp som hanteras hos myndigheten eller omfattar vissa uppgifter som finns hos myndigheten.

Sekundär sekretessbestämmelse En sekundär sekretessbestämmelse definieras i 3 kap. 1 § OSL som en bestämmelse som en myndighet ska tillämpa på grund av en bestämmelse om överföring av sekretess. Överföring av sekretess behandlas nedan vid kantrubriken ”Överföring av sekretess”.

Hjälpmedel Termerna primär och sekundär sekretess är endast att se som hjälpmedel när man beskriver regelverket. Det har således ingen betydelse om den sekretessbestämmelse som ska tillämpas ligger inom det primära eller det sekundära sekretessområdet.

Konkurrens mellan sekretessbestämmelser En sekretessprövning i ett enskilt fall kan – om flera sekretessbestämmelser är tillämpliga på en uppgift hos en myndighet – resultera i att uppgiften inte är sekretessbelagd enligt en eller flera bestämmelser samtidigt som den är sekretessbelagd enligt en eller flera andra bestämmelser. Enligt 7 kap. 3 § OSL gäller i ett sådant fall att de bestämmelser som innebär att uppgiften är sekretessbelagd har företräde om inte annat anges i OSL.

Överföring av sekretess Det finns inte någon generell regel i OSL som innebär att sekretess följer en uppgift som lämnas från en myndighet till en annan. Men i många fall kan en sekretessbelagd uppgift ändå vara föremål för sekretess hos den mottagande myndigheten. Denna kan nämligen ha att tillämpa en egen sekretess-

bestämmelse. Om en myndighet som tar emot en sekretessbelagd uppgift inte ska tillämpa någon egen sekretessbestämmelse blir uppgiften offentlig i den mån reglerna om överföring av sekretess inte är tillämpliga.

En förutsättning för att sekretess ska följa en uppgift utanför det primära sekretessområdet är som nämnts att det finns en särskild bestämmelse om överföring. I 11 kap. OSL regleras ett antal fall av sådan sekundär sekretess. Bestämmelserna innebär att sekretess gäller också hos en mottagande myndighet för en uppgift som är sekretessbelagd hos den myndighet som har överlämnat uppgiften, om den mottagande myndigheten har fått uppgiften bl.a.

- i verksamhet som avser tillsyn eller revision (1 §)
- i ärende om disciplinansvar m.m. (2 §)
- i forskningsverksamhet (3 §)
- genom direktåtkomst (4 §)
- i verksamhet som avser förhandling med arbetstagarorganisation (5 §)
- för arkivering (6 §).

Undantag

Bestämmelserna i 11 kap. OSL om överföring av sekretess ska – med undantag för vad som föreskrivs i 7 kap. 3 § OSL, se ovan vid kantrubriken ”Konkurrens mellan sekretessbestämmelser” – enligt 11 kap. 8 § OSL inte tillämpas när det finns en annan primär sekretessbestämmelse än 21 kap. 1, 3, 5 och 7 §§ till skydd för samma intresse som är tillämplig på uppgiften hos den mottagande myndigheten. I sådana fall gäller den primära sekretessen hos den myndigheten oavsett om sekretesskyddet därigenom blir starkare eller svagare än vad som var fallet hos den myndighet från vilken uppgiften har hämtats.

Särskilda bestämmelser om överföring av sekretess finns även i 41–43 kap. OSL för uppgifter som lämnas till bl.a. riksdagen, regeringen, JO, JK, och domstolarna. En närmare redogörelse för reglerna om överföring av sekretess till domstol finns i avsnitt 8.

4.5 Vem ska iaktta sekretess

Sekretess ska enligt 2 kap. 1 § OSL iakttas av myndigheter och av de personer som i sitt arbete får del av hemliga uppgifter. I bestämmelsen anges att tystnadsplikten gäller för personer

som har fått kännedom om den hemliga uppgiften genom att för det allmännas räkning delta i en myndighets verksamhet på grund av anställning eller uppdrag hos myndigheten, på grund av tjänsteplikt eller på annan liknande grund.

Lämnat tjänst eller uppdrag

Den som i sin verksamhet hos myndigheten har fått tillgång till sekretessbelagda uppgifter har tystnadsplikt även sedan han lämnat sin tjänst eller sitt uppdrag.

EU

När det gäller frågan om tystnadsplikt för svenska tjänstemän som på olika sätt deltar i den gemensamma beredningsprocessen inom EU, se avsnitt 5.5.2.

Klausul om tystnadsplikt

Enligt departementschefens uppfattning (prop. 1979/80 Del A s. 127) torde det inte föreligga något hinder för en myndighet att i ett avtal om leverans eller entreprenad e.d. ta in en klausul om tystnadsplikt.

Anlitande av servicebyrå

JO har i ett ärende (JO 1982/83 s. 238) bedömt frågan om lagligheten i att privata dataföretag anlitas för att registrera deklarerationer. Han konstaterade att en sådan åtgärd var förenlig med gällande rätt under förutsättning att åtgärden var nödvändig. Han anförde vidare (s. 240) att förbehållsreglerna inte är möjliga att använda i de här aktuella situationerna eftersom skattesekretessen är absolut, dvs. saknar skaderekvisit.

JO fortsatte: ”En annan fråga i sammanhanget som är värd att nämna har att göra med principen om meddelarfrihet. Skattesekretessen ... hör till de tystnadsplikter som har företräde framför denna princip ...

Om tystnadsplikten är reglerad i ett civilrättsligt avtal kan någon inskränkning i meddelarfriheten inte göras gällande som ett avtalsvillkor, jfr JO:s ämbetsberättelse 1979/80 s.385.”

Härefter anförde JO: ”Det som jag nu har sagt belyser vikten av restriktivitet när det gäller att lämna ut det här materialet utanför myndighetssfären. För att skydda uppgifter om ... i det material som är tillgängligt vid registreringsarbetet är man däremot hänvisad enbart till avtalsreglerad tystnadsplikt. Några andra sanktioner mot servicebyrån och dess personal än sådana som kan följa på ett avtalsbrott står här inte till buds.”

4.6 Sekretessens styrka (skaderekvisit)

Vad är skaderekvisit

Utgångspunkten för OSL:s utformning har varit att sekretessen inte ska vara mer omfattande än som motiveras av de intressen som sekretessen avser att skydda. Det flesta sekretess-

bestämmelserna är därför utformade på så sätt att någon form av villkor ska vara uppfyllt för att uppgiften ska vara hemlig. Vanligen är detta villkor knutet till en skadebedömning. Denna bedömning ska göras med hänsyn till den risk för skada som ett utlämnande av uppgiften kan medföra i det enskilda fallet. Lagtekniskt åstadkoms detta genom att sekretessbestämmelserna innehåller rekvisit som anger sekretessens styrka, s.k. skaderekvisit. Dessa skaderekvisit kan vara antingen raka eller omvända.

Rakt skaderekvisit Med ett rakt skaderekvisit uppställs offentlighet som huvudregel. Sekretess gäller för uppgiften endast om det kan antas att viss skada uppkommer om uppgiften röjs. Skaderekvisitet är vanligen uttryckt på det sättet att sekretess gäller i en viss verksamhet för en viss uppgift ”om det kan antas att den enskilde eller någon honom närstående lider skada eller men om uppgiften röjs”.

Omvänt skaderekvisit Det omvända skaderekvisitet uppställer sekretess som huvudregel, dvs. sekretess råder om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde drabbas av någon skada. Det omvända skaderekvisitet har föreskrivits i de fall ett behov av starkare sekretesskydd har ansetts föreligga. Ett omvänt skaderekvisit brukar formuleras så att sekretess gäller i en viss verksamhet för en viss uppgift ”om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon honom närstående lider skada eller men”.

Närstående Någon definition av vad som avses med begreppet ”närstående” finns inte i OSL eftersom uppfattningen om vad som förstås med detta begrepp skiftar från tid till annan. Faktiskt släktskap behöver emellertid inte föreligga. Skulle det t.ex. bedömas vara till men för en person att uppgift om den med vilken han sammanbor lämnas ut, bör uppgiften vara sekretesskyddad. Det är också klart att som närstående räknas endast den som är personligt närstående. Den som enligt exempelvis 4 kap. 3 § andra stycket konkurslagen är närstående till näringsidkare eller juridisk person är således inte närstående i OSL:s mening (se prop. 1979/80:2 Del A s. 168, 459 och 493).

I rättsfallet RA 2009 ref. 17 prövade Regeringsrätten om ett närståendeförhållande enligt 7 kap. 1 c § SekrL (nuvarande 25 kap. 1 § första stycket och 4 § första stycket OSL) förelåg eller inte. Regeringsrätten anförde bl.a. följande: ”Frågan i målet är om en väninna till den i målet avlidna personen är att

anse som sådan närstående som avses i den nämnda bestämmelsen [7 kap. 1 c § SekrL; *redaktionell anmärkning*]. ... Vem som ska anses som närstående kan enligt Regeringsrättens mening inte anges generellt, utan utrymme måste finnas för olika bedömningar i de enskilda fallen. Naturligt är att familjemedlemmar inklusive sambor omfattas av begreppet men också andra nära släktingar t.ex. syskon och föräldrar. I övrigt får göras en bedömning i det enskilda fallet med utgångspunkt i hur nära relationen är eller har varit. En s.k. särbo t.ex. torde ofta kunna omfattas men också en annan person med vilken den enskilde har täta kontakter och som biträder i personliga angelägenheter i större utsträckning än vad som gäller för andra personer i hans eller hennes närhet. Enbart det förhållandet att en person är testamentstagare innebär inte att denne kan anses vara närstående och inte heller att någon antecknats som närstående i en patientjournal.”

Skadebedömning

När en bestämmelse som innehåller ett skaderekvisit ska tillämpas måste den som ska lämna ut uppgiften göra en skadebedömning.

Följande uttalande av departementschefen (prop. 1979/80:2 Del A s. 80 f.) kan tjäna som vägledning för hur denna bedömning ska göras när skaderekvisitet är rakt: ”Det raka skaderekvisitet innebär att tillämparen kan göra sin bedömning inom ganska vida ramar. Avsikten är att skadebedömningen i dessa fall i huvudsak skall kunna göras med utgångspunkt i själva uppgiften. Det innebär att frågan huruvida sekretess gäller eller inte i första hand inte behöver knytas till en skadebedömning i det enskilda fallet. Avgörande bör i stället vara om uppgiften som sådan är av den arten att ett utlämnande typiskt sett kan vara ägnat att medföra skada för det intresse som skall skyddas genom bestämmelsen. Om uppgiften är sådan att den genomsnittligt sett måste betraktas som harmlös, skall den alltså normalt anses falla utanför sekretessen. Som exempel på uppgifter av detta slag kan nämnas utlännings adress eller civilstånd. Skulle uppgiften å andra sidan vara av sådant slag att den lätt kan komma att missbrukas, t.ex. om den rör någon mera betydelsefull omständighet avseende försvaret, skall den enligt min mening i de flesta fall anses vara omfattad av sekretess. Sammanfattningsvis anser jag att avgörande betydelse som regel bör tillmätas arten av den uppgift som efterfrågas.”

Ett fall som belyser tillämpningen av det raka skaderekvisitet är Regeringsrättens plenumavgörande beträffande en begäran av ett inkassoföretag om att från en försäkringskassa få ut

uppgifter om en försäkrads arbetsgivare och dennes telefonnummer (RÅ 1981 2:34 I). De begärda uppgifterna rörde sådana personliga förhållanden för vilka enligt 7 kap. 7 § SekrL (nuvarande 28 kap. 1 § OSL) sekretess gäller, om det kan antas att den försäkrade skulle lida men om uppgifterna röjdes. Regeringsrätten fann att uppgifterna i sig inte kunde anses vara av sådan art att skada kunde antas uppkomma om uppgifterna röjdes. Det framgick emellertid i ärendet att uppgifterna skulle användas i samband med rättsliga åtgärder mot den försäkrade vid tingsrätt och KFM. Med hänsyn till den avsedda användningen av de begärda uppgifterna ansåg Regeringsrätten att det måste antas att den försäkrade skulle lida men om uppgifterna röjdes. Regeringsrätten avslog därför inkassoföretagets begäran. Se även avsnitt 6.1.

När sekretessfrågan ska bedömas med tillämpning av ett omvänt skaderekvisit är utrymmet för att göra en skadebedömning relativt begränsat. Endast om risken för skada eller men framstår som utesluten kan ett utlämnande ske.

Anonymitets- skyddet

När skadebedömningen ska göras med utgångspunkt i ett rakt skaderekvisit kan det anonymitetsskydd som offentlighetsprincipen berättigar till normalt upprätthållas.

Det omvända skaderekvisitet får i praktiken till följd att tjänstemannen många gånger inte kan lämna ut en uppgift som omfattas av en sådan sekretessregel utan att ha kännedom om mottagarens identitet och om dennes avsikter med uppgiften (se prop. 1979/80:2 Del A s. 82).

Den som begär en uppgift kan således ställas inför valet att antingen få avstå från uppgiften eller tala om vem han är och vilket ändamål han har med sig begäran (se avsnitt 2.7.2).

Skada och men

I skaderekvisiten används uttrycken skada eller men. Med skada avses ekonomisk skada. Uttrycket men har en mycket vid innebörd och avser i första hand olika sorters integritetskränkningar. I vissa sammanhang inbegriper men också ekonomiska konsekvenser för enskild fysisk person. Utgångspunkten för bedömningen av om men föreligger är den berörda personens egen upplevelse. Bedömningen måste i viss utsträckning kunna korrigeras på grundval av gängse värderingar i samhället. Exempelvis enbart det förhållandet att en person tycker att det i största allmänhet är obehagligt att andra vet var han bor kan inte anses innebära men. Den närmare innebörden av begreppet skada och men framgår av prop. 1979/80:2 Del A s. 79 ff., 456 ff. och 493.

I prop. 1979/80:2 Del A s. 84 och 190 anförs att en uppgift om en persons ekonomi kan sägas falla under begreppet personliga förhållanden.

Endast rent ekonomisk skada kan åberopas till skydd för juridisk person eftersom en sådan inte kan sägas ha några ”personliga förhållanden” (se prop. 1979/80:2 Del A s. 84, 457 och 493).

Enligt departementschefens uppfattning (prop. s. 190) ska ”skada eller men anses följa på varje åtgärd som typiskt sett upplevs som en påtaglig nackdel för den berörde, även om åtgärden är fullt rättsenlig och i övrigt acceptabel” (se avsnitt 6.1 vid kantrubrikerna ”Indrivningsändamål” och ”Särskild anledning”).

Kvalificerade skaderekvisit

En del bestämmelser innehåller ett skaderekvisit – rakt eller omvänt – som skulle kunna sägas vara kvalificerat i den meningen att det erfordras särskilt mycket för att sekretess ska gälla.

Ett exempel på en bestämmelse som innehåller ett kvalificerat rakt skaderekvisit finns i 22 kap. 1 § första stycket OSL. Bestämmelsen, som avser sekretessen i folkbokföringsverksamheten, föreskriver sekretess för uppgift om enskilda personliga förhållanden om det av särskild anledning kan antas att den enskilde eller någon honom närstående lider men om uppgiften röjs. Se även avsnitt 6.1.

Som exempel på en bestämmelse – inom en myndighets personaladministrativa verksamhet – som innehåller ett kvalificerat omvänt skaderekvisit kan nämnas 39 kap. 3 § andra stycket andra meningen OSL. Enligt bestämmelsens första mening gäller sekretess för vissa angivna uppgifter rörande enskild om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men. Motsvarande sekretess gäller, enligt bestämmelsens andra mening, i den utsträckning regeringen meddelar föreskrifter om det, hos myndighet där personalen särskilt kan riskera att utsättas för våld eller lida annat allvarligt. Se även avsnitt 6.3.

Absolut sekretess

Som framgår av avsnitt 5.2.4 är sekretessen på skatteområdet till stor del absolut, dvs. någon skadeprövning ska inte göras. Sekretessbedömningen görs i dessa fall enbart med hänsyn till uppgiftens art.

Domstolssekretess

Se avsnitt 8.2 när det gäller tillämpningen av skaderekvisitet i domstolsverksamheten.

4.7 Tidsbegränsning av sekretessen

I flertalet sekretessbestämmelser regleras under vilken tid som sekretess gäller för en uppgift i en allmän handling. Genom dessa regler anges oftast den längsta tid som en uppgift får hållas hemlig. Tiderna varierar mellan 2 och 70 år. Efter den angivna tiden kan uppgiften inte längre hållas hemlig. Tiden räknas vanligen från handlingens tillkomst (se prop. 1979/80:2 del A s. 88). I fråga om diarium och andra förteckningar som förs fortlöpande räknas tiden från det att uppgift fördes in i handlingen.

Tidsgränser saknas endast i ett fåtal sekretessregler. Om regeln dessutom saknar skaderekvisit blir resultatet att sekretessen i princip kommer att gälla för all framtid. I de flesta fall förklaras frånvaron av en tidsgräns med att det använda skaderekvisitet så klart anger den tidpunkt vid vilken sekretessen upphör att ytterligare begränsning är obehövlig (se prop. 1979/80:2 Del A s. 87 f.).

När det gäller tillämpningen av reglerna om tidsbegränsning av sekretessen anför föredraganden (prop. 1979/80:2 Del A s. 87) följande: "För att ett system med i lagtexten fastslagna sekretesstider skall stå i god överensstämmelse med offentlighetsprincipen krävs ... enligt min mening att de angivna tiderna verkligen kommer att fungera som maximi- och inte som standardtider. Frågan huruvida en handling skall lämnas ut eller inte skall med andra ord inom den angivna sekretesstiden alltid avgöras med utgångspunkt i en reell prövning av skaderisken. I många, kanske de flesta fall kan en sådan prövning antas leda till att från början sekretessbelagda handlingar lämnas ut före sekretesstidens utgång."

5 Sekretess inom verksamhet som rör skatt, tull m.m.

5.1 Inledning

De mest centrala sekretessbestämmelserna för Skatteverket finns i 17 kap. 1 och 2 §§ samt 27 kap. OSL. I 27 kap. återfinns bestämmelser till skydd för enskilds personliga och ekonomiska förhållanden medan myndigheternas verksamhet för inspektion, kontroll eller annan tillsyn skyddas genom de nämnda bestämmelserna i 17 kap. OSL.

Sekretessen enligt 27 kap. OSL är med några få undantag absolut, dvs. den gäller oavsett om någon skada kan uppkomma genom att en uppgift röjs. Undantagen gäller bl.a. uppgifter i mål hos domstol och vissa uppgifter som diarieförs hos Skatteverket med anledning av överklagande hos domstol. I dessa fall tillämpas ett rakt skaderekvisit, vilket innebär att huvudregeln är offentlighet. Beträffande sekretessens styrka, se avsnitt 5.2.4.

5.2 27 kap. 1, 3, 4, 6 och 7 §§ offentlighets- och sekretesslagen

5.2.1 Allmänt

Sekretess gäller enligt 27 kap. 1 § OSL för alla uppgifter om enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden när dessa uppgifter förekommer i en myndighets verksamhet på skatteområdet m.m. enligt vad som närmare anges i lagrummet. Verksamheten ska avse antingen bestämmande av skatt eller taxering eller i övrigt fastställande av underlag för bestämmande av skatt.

Sekretessen omfattar såväl uppgifter om den som är föremål för taxering etc. som uppgifter som rör tredje man.

Motsvarande sekretess gäller bl.a. i en myndighets verksamhet som avser förande av eller uttag ur beskattningsdatabasen enligt SdbL. Alla uppgifter i beskattningsdatabasen omfattas således i princip av skatteseekretessen. I den nämnda lagen görs

dock undantag för vissa slag av uppgifter, se avsnitten 5.2.8 och 10.5.2.

5.2.2 Skattebegreppet

Direkt skatt	Med begreppet skatt avses skatt på inkomst och annan direkt skatt. Förmögenhetsskatten, som numera är avskaffad, utgör skatt enligt 27 kap. 1 § OSL.
Arbetsgivaransvar och ställföreträdaransvar	Se avsnitt 5.4 beträffande vilka sekretessförhållanden som gäller i ärenden som avser arbetsgivaransvars- och ställföreträdaransvarsfrågor.
Indirekt skatt	Med skatt avses vidare alla former av indirekt skatt. I lagtexten anges särskilt omsättningsskatt och tull som exempel på indirekta skatter. Också sådana indirekta skatter som betecknas som avgifter innefattas i begreppet skatt.
Jämställs med skatt	Vissa andra avgifter, som inte kan anses utgöra skatter, ska enligt lagrummet ändå jämföras med sådana. Detta gäller arbetsgivaravgifter, prisregleringsavgifter och andra avgifter som liknar de nämnda på det sättet att de inte är direkt bundna till en prestation från det allmännas sida gentemot avgiftsbetalaren (se prop. 1979/80:2 Del A s. 260). Även avgift enligt lagen (1999:291) om avgift till registrerat trossamfund samt skattetillägg och förseningsavgift jämföras med skatt. Det samma gäller för expeditionsavgift och tilläggsavgift enligt lagen (2004:629) om trängselskatt.
Kostnads- och intäktsränta	Ärenden som gäller kostnadsränta och intäktsränta omfattas inte av skattesekretessen.
Arvsskatt och gåvoskatt	Arvs- och gåvoskatten har slopats från och med den 1 januari 2005. Dessförinnan undantogs såväl arvs- som gåvoskatteärenden från det sekretesskyddade området.
Bestämmande av skatt	5.2.3 Verksamhet som avser bestämmande av skatt m.m. Enligt bestämmelsen i 27 kap. 1 § OSL gäller sekretess i ”verksamhet, som avser bestämmande av skatt”. Med detta uttryck avses bl.a. debitering av preliminär eller slutlig skatt, jämkning av eller nedsättning av avdrag för preliminär skatt och nedsättning av eller befrielse från slutlig skatt (se prop. 1979/80:2 del A s. 258). Med sådan verksamhet jämföras också verksamhet som avser bestämmande av pensionsgrundande inkomst.
Taxering	Enligt lagtexten gäller vidare sekretess i verksamhet ”som avser taxering eller i övrigt fastställande av underlag för

**Fastställande
av underlag för
bestämmande
av skatt**

bestämmande av skatt”. Med taxering avses såväl taxering för inkomst och förmögenhet som fastighetstaxering.

Departementschefen har i prop. 1979/80:2 Del A s. 258 något utvecklat vad som ska förstås med ”övrigt fastställande av underlag för bestämmande av skatt”. Med detta uttryck avses således bl.a. värdesättning av aktier i bolag eller andelar i ekonomiska föreningar som sker till ledning för taxering. Till sådan verksamhet som skyddas av skattesekretessen räknas vidare vissa dispensärenden. Dessutom innefattas ärenden om förhandsbesked i taxerings- och skattefrågor.

Revision

Revisioner ingår, nästan utan undantag, som en integrerad del i förfarandet som leder fram till ett taxerings-, beskattnings- eller avgiftsbeslut (se även avsnitt 5.3). Sekretess råder därför enligt 27 kap. 1 § OSL, och inte enligt 2 § samma kapitel, för revisionspromemorior och liknande handlingar som förekommer i sådana revisioner.

När det gäller utlämnande av uppgift i ärende om revision till konkursförvaltare i den reviderades konkurs, se avsnitt 7.

I 6 § taxeringsförordningen (1990:1236) föreskrivs att räkenskapsböcker och andra handlingar som överlämnats för revision inte får hållas tillgängliga för någon annan än revisorn, den som biträder denne, den tjänsteman som leder revisionsarbetet samt i förekommande fall granskningsledare som förordnats med stöd av lagen (1994:466) om särskilda tvångsåtgärder i beskattningsförfarandet. Av bestämmelsen, jämförd med 5 § samma förordning, framgår vidare att nämnda handlingar får hållas tillgängliga även för deltagare i utbytesprogram inom skatteområdet vilken förordnats att delta i revisionen om utbytesprogrammet sker inom ramen för samarbete i EU, Nordiska ministerrådet eller annars följer av en överenskommelse som Sverige har ingått med en främmande stat. Detsamma gäller enligt 41 § skattebetalningsförordningen (1997:750) vid skatterevision. Det förhållandet att de ifrågakvarande handlingarna enligt 3 kap. 12 a § TL respektive 14 kap. 7 a § andra stycket SBL ska återlämnas till den reviderade ”så snart som möjligt och senast när revisionen avslutats” tillsammans med bestämmelserna i de nämnda förordningarna måste anses leda till den slutsatsen att sådana handlingar som har tagits om hand av myndigheten för revision inte utgör allmänna handlingar (jfr även Hermanson m.fl., *Taxeringshandbok*, 2 upplagan, s. 166 f och 168 f).

- Ersättningslagen** Enligt lagen (1989:479) om ersättning för kostnader i ärenden och mål om skatt, m.m. kan en skattskyldig som haft kostnader för bl.a. ombud eller biträde i ett ärende eller mål om skatter, avgifter, fastighetstaxering m.m. under vissa förhållanden beviljas ersättning för kostnaderna. Skatteverkets handläggning av dessa ärenden kan inte anses rymmas inom den verksamhet som avses i 27 kap. 1 § OSL. Inte heller sekretess enligt någon annan bestämmelse i OSL synes kunna tillämpas på ärendena. Slutsatsen av det sagda blir att allt talar för att de handlingar vars innehåll uteslutande avser ersättningsärendet – och således inte alls avser det beskattningsärende till vilket ersättningsfrågan är kopplad – är offentliga. Om en begäran om ersättning framställs i en handling som i övrigt ingår i beskattningsärendet är endast de delar som avser ersättningsfrågan offentliga. Detsamma gäller givetvis även andra handlingar som avser både ersättnings- och beskattningsärendet.
- Registerföring m.m.** Skattesekretessen omfattar inte bara själva taxeringsärendena m.m. utan också myndighetens verksamhet med t.ex. registerföring och annan verksamhet som har anknytning till förfarandet men saknar ärendekaraktär (se prop. 1979/80:2 Del A s. 258).
- Skatteprocesser** Verksamhet att företräda det allmänna som part i en skatteprocess vid domstol faller in under uttrycket verksamhet som avser bestämmande av skatt (se prop. 1979/80:2 Del A s. 258).
- Registrering av representant** Kammarrätten i Stockholm ansåg i en dom den 28 november 2003 (mål nr 6375-03) att registrering enligt 23 kap. 3 § SBL av representant att hos myndighet företräda bolaget i frågor rörande skatt, arbetsgivaravgifter och mervärdesskatt utgör sådan verksamhet som avses i 9 kap. 1 § första stycket första meningen SekrL (nuvarande 27 kap. 1 § första stycket OSL).
- Tilldelning av organisationsnummer** Regeringsrätten har i ett mål om utlämnande av en ideell förenings stadgar kommit till den slutsatsen att ärenden rörande tilldelning av organisationsnummer inte är hänförliga till verksamhet som avser bestämmande av skatt (RÅ 1996 ref. 82). Regeringsrätten anförde bl.a. följande: ”Visserligen registreras uppgifter rörande organisationsnummer i det hos RSV förda centrala skatteregistret. Att uppgifterna av bl.a. praktiska skäl tillförs detta register leder emellertid inte till att registreringen av uppgifterna kan hänföras till sådan verksamhet som avses i 9 kap. 1 § första stycket första meningen sekretesslagen [nuvarande 27 kap. 1 § första stycket OSL; *redaktionell kommentar*]. Hinder mot att lämna ut den begärda

handlingen till Gunilla G. på grund av den bestämmelsen föreligger därför inte.”

Regeringsrätten fortsatte: ”Vad beträffar 9 kap. 1 § första stycket andra meningen sekretesslagen [nuvarande 27 kap. 1 § andra stycket OSL; *redaktionell kommentar*] framgår av utredningen att handlingen med stadgarna inte har registrerats i det centrala skatterregistret och således inte tillförts detta register. Inte heller denna bestämmelse utgör alltså hinder mot utlämnande.”

Det ska i sammanhanget noteras att handlingar avseende stiftelser och ideella föreningar som har kommit in efter tilldelningen av organisationsnummer ska anses ha kommit in i skatteverksamheten såvida inte ingivaren angett att de tillhör organisationsnummerärendet.

Skalbolags- deklarationer och säkerheter

I 25 a kap. 11 § och 49 a kap. 13 § inkomstskattelagen (1999:1229) föreskrivs att beskattning av kapitalvinst inte ska ske bl.a. om uppkommet överskott eller underskott tas upp i en skalbolagsdeklaration och säkerhet ställs. Säkerhetens storlek ska bestämmas i ett särskilt beslut.

Det kan inte sägas vara alldeles självklart om handläggningen av ärenden rörande skalbolagsdeklarationer och till dessa kopplade säkerheter ingår i sådan verksamhet som avses i 27 kap. 1 § första stycket OSL. Med hänsyn till den effekt som ställandet av säkerhet får för beskattningen – även om det är fråga om säljarens beskattning och inte beskattningen av den som ställer säkerheten – talar emellertid mycket för att det är fråga om verksamhet som ska anses bestå i ”fastställande av underlag för bestämmande av skatt”. Till dess att frågan fått sin slutgiltiga lösning i rättspraxis bör därför sekretess enligt 27 kap. 1 § första stycket OSL anses gälla för handlingar och uppgifter i ärenden rörande skalbolagsdeklarationer och till dessa kopplade säkerheter. Frågan om sekretess för beslut om säkerhet behandlas i avsnitt 5.2.5 nedan.

Rådgivning

Den rådgivningsverksamhet i form av telefonpaneler, brevsvår o.d. som Skatteverket bedriver omfattas inte av sekretessen (prop. 1979/80:2 del A s. 258). Detta innebär att skriftliga frågor och svar utgör offentliga allmänna handlingar och att uppgifter som en rådsökande lämnat muntligen inte omfattas av tystnadsplikten. Om emellertid rådgivningen i något fall har nära samband med ett särskilt ärende som omfattas av sekretess bör sekretess anses kunna gälla.

En frågeställare bör, innan han ger in en fråga skriftligt, upplysas om att hans brev, om frågan inte har samband med ett skatteärende, blir offentlig allmän handling när det kommer in till myndigheten.

Namnteckning

En skattskyldigs underskrift på deklarationen utgör ett personligt förhållande i verksamhet som avser bestämmande av skatt. Underskriften är därför hemlig (se Kammarrättens i Göteborg dom den 6 februari 1995, mål nr 440-1995).

Deklarations-ombud

Uppgift om vem som är eller varit deklarationsombud omfattas av skattesekretess. Uppgiften kan därför inte lämnas ut till tredje man.

Handlingar hos kommunalt aktiebolag

I rättsfallet RÅ 1998 not. 167 var omständigheterna de att en person begärde att från ett kommunalt aktiebolag, vilket enligt 1 kap. 9 § SekrL (nuvarande 2 kap. 3 § OSL) skulle jämföras med myndighet (se avsnitt 2.2.1), få ut bolagets korrespondens med dåvarande SKM under pågående skatterevision. Bolaget lämnade inte ut de begärda handlingarna och beslutet överklagades till kammarrätten. Denna ansåg att fråga var om allmänna handlingar men att de omfattades av sekretess enligt 9 kap. 1 § SekrL (nuvarande 27 kap. 1 § första stycket OSL). Kammarrättens beslut överklagades till Regeringsrätten som inledningsvis konstaterade att det inte av bolagets beslut framgick om bolaget ansett att handlingarna inte var allmänna eller att de var allmänna men sekretessbelagda enligt någon sekretessbestämmelse.

Regeringsrätten ansåg att fråga var om allmänna handlingar och anförde därefter: ”Enligt den bestämmelse som kammarrätten åberopat – 9 kap. 1 § första stycket sekretesslagen [nuvarande 27 kap. 1 § första stycket OSL; *redaktionell kommentar*] – gäller, såvitt här är av intresse, sekretess i myndighets verksamhet, som avser bestämmande av skatt eller som avser taxering eller i övrigt fastställande av underlag för bestämmande av skatt, för uppgift om enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden. – Av ordalydelsen framgår att den angivna bestämmelsen är tillämplig endast när handlingar begärs utlämnade från en sådan myndighet som har att bestämma skatt eller taxering eller fastställa underlag för skatt. Den kan inte tillämpas när någon begär att få ut handlingar från ett kommunalt aktiebolag som enligt 1 kap. 9 § sekretesslagen [nuvarande 2 kap. 3 § OSL; *redaktionell kommentar*] skall jämföras med myndighet.”

Handlingar i process rörande kommunalt aktiebolag eller kommun

Bestämmelserna i 27 kap. 1 § första stycket OSL om sekretess för enskilda personliga och ekonomiska förhållanden har inte ansetts tillämpliga på ett aktiebolag som enligt 2 kap. 3 § OSL ska jämföras med myndighet vid tillämpningen av OSL med anledning av att en kommun utövar ett rättsligt bestämmande inflytande i bolaget (se RÅ 2002 ref. 24). Bestämmelserna har inte heller ansetts tillämpliga på en kommun (se RÅ 2001 not. 161). Yrkande av bolaget respektive kommunen om att förordnande om sekretess skulle meddelas i målen avslogs därför.

5.2.4 Sekretessens styrka

Huvudregel

Skatteseekretessen är enligt huvudregeln absolut (se avsnitt 4.6). Detta innebär att det inte behöver föreligga någon risk för skada för att en uppgift ska vara hemlig. Om en uppgift är hänförlig till det sekretesskyddade området och ingen sekretessbrytande regel (se avsnitt 9) är tillämplig får uppgiften inte lämnas ut. Undantag från huvudregeln om absolut sekretess gäller för

- uppgifter hos Tullverket
- uppgifter i mål hos domstol
- uppgifter som registreras hos annan myndighet med anledning av att ett beslut har överklagats hos domstol.

Tullverket

Uppgift hos Tullverket får enligt 27 kap. 3 § OSL inte lämnas ut om det inte står klart att så kan ske utan att den enskilde som uppgiften rör lider skada eller men. Här gäller alltså ett omvänt skaderekvisit, vilket innebär en presumtion för sekretess (se avsnitt 4.6).

Mål hos domstol

En uppgift i mål hos domstol är enligt 27 kap. 4 § OSL sekretessbelagd endast om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs. Det raka skaderekvisitet, som innebär en presumtion för offentlighet (se avsnitt 4.6), ska tillämpas på alla uppgifter som är av betydelse i målet. Uppgift som domstolen erhållit från annan myndighet behåller dock samma sekretess som den hade hos den myndighet som lämnade uppgiften till domstolen om uppgiften saknar betydelse i målet. Detta betyder att om Skatteverket överlämnar en akt med deklARATIONER och revisionspromemorior till förvaltningsrätten så kommer alla uppgifter i akten som inte hör till saken att omgärdas av absolut sekretess även hos domstolen. För uppgifter som den skattskyldige lämnat till rätten gäller alltid det raka skaderekvisitet.

Domstolsakt hos Skatteverket Av RÅ 1981 2:57 framgår att även Skatteverket ska tillämpa domstolssekretessen på uppgifter i domstolsakten när denna tillfälligt förvaras hos verket, t.ex. för yttrande (se avsnitt 8.2).

Uppgifter i diariet med anledning av överklaganden För de uppgifter som registreras hos en myndighet enligt 5 kap. 2 § första stycket 3 eller 4 OSL med anledning av att ett beslut har överklagats till domstol gäller ett rakt skaderekvisit (se avsnitt 3.1.2). Denna bestämmelse medför att Skatteverket i regel inte behöver utelämna eller särskilja klagandens namn eller ärendemeningen i diariet.

5.2.5 Beslut på skatteområdet

Offentliga beslut Beslut som innebär att skatt eller pensionsgrundande inkomst bestäms liksom beslut som innebär att underlag för bestämmande av skatt fastställs är enligt 27 kap. 6 § första stycket OSL undantagna från sekretessen (jfr prop. 1979/80:2 Del A s. 260 där motsvarande bestämmelse i sekretesslagen, nämligen 9 kap. 1 §, kommenteras). De beslut som härigenom kommer att omfattas av offentlighet är bl.a. beslut om

- debitering
- fastighetstaxering
- fastställande av indirekt skatt
- inkomst- och förmögenhetstaxering
- skyldighet att betala arbetsgivaravgifter
- slutlig skatt.

Det anförda innebär att även förvaltningsdomstolarnas domar – i vilka skatt fastställs – som tas in i ett ärende i nämnda verksamhet är offentliga eftersom de utgör beslut.

Uppgifter ur domar Högsta domstolen har i ett mål (dom meddelad den 22 oktober 2003, mål nr B 2788-02) prövat frågan om en handling som innehåller uppgifter som hämtats från offentliga skattebeslut och skattedomar är hemlig om den fogas till ett skatteärende i vilket sekretess råder. Domstolen, som ansåg att handlingen var hemlig enligt 9 kap. 1 § första stycket SekrL (nuvarande 27 kap. 1 § första stycket OSL), anförde bl.a. följande: ”Visserligen har uppgifterna i allt väsentligt hämtats från beslut varigenom skatt bestämts eller underlag för bestämmande av skatt fastställts, men detta förhållande innebär inte att uppgifterna inte skulle vara sekretessbelagda när de förekommit i annat sammanhang än i själva besluten. Redan

utformningen av tredje stycket ger vid handen att det bara är själva besluten som avses ... och denna innebörd av besluts-offentligheten följer också av sekretesslagens [nuvarande OSL; *redaktionell kommentar*] allmänna systematik. ... Uppgifter som är offentliga i ett sammanhang kan sålunda mycket väl vara hemliga när de förekommer i ett annat sammanhang.”

Vad ingår i beslutet

Ett beslut består av såväl själva slutet som motiveringen. Att ett beslut är offentligt innebär därför att båda delarna blir offentliga. Däremot ingår en avvikande- skiljaktig – mening inte i beslutet och förblir, rätt hanterad, dvs. om den inte fogas till beslutet, således hemlig (se avsnitt 5.2.6).

De flesta beslut offentliga

Som framgår ovan (se vid kantrubriken ”Offentliga beslut”) är de flesta besluten inom skatteverksamheten offentliga, eftersom de innebär att skatt eller pensionsgrundande inkomst bestäms eller att underlag för bestämmande av skatt fastställs.

SINK

Ifråga om lagen om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta (1991:586) tillämpas vad som sägs i SBL om beskattningsbeslut i 11 kap.

Avskrivnings- och avvisningsbeslut

Avskrivnings- och avvisningsbeslut är exempel på beslut som inte är offentliga.

Förhandsbesked, dispenser m.m.

Vissa beslut är som framgår av 27 kap. 6 § första stycket OSL uttryckligen undantagna från offentligheten trots att de utgör beslut som innebär att skatt eller pensionsgrundande inkomst bestäms eller att underlag för bestämmande av skatt fastställs. Detta undantag gäller bl.a. beslut som meddelas i ärende om förhandsbesked i taxerings- eller skattefråga och om beskattning av utländska experter, forskare eller andra nyckelpersoner när beslutet har fattats av Forskarskattenämnden.

Som lagtexten har utformats ger den vid handen att denna uppräkningslista är uttömmande. I Skatteverkets verksamhet förekommer emellertid åtskilliga ärendetyper som kan hänföras till kategorin dispenser och som mycket liknar dem som nämns i lagrummet. Det är oklart vilka skäl som har föranlett en sådan skillnad i sekretesshänseende.

Enligt det lagförslag som remitterades till Lagrådet skulle inte sekretess gälla för ”beslut varigenom skatt eller pensionsgrundande inkomst bestäms eller underlag för bestämmande av skatt fastställs” (prop. 1979/80:2 Del A s. 423 och 260). Lagrådet konstaterade att beslutsoffentligheten inte avsågs ”omfatta beslut i ärende om förhandsbesked i taxerings- eller skattefråga eller beslut om dispens från annars tillämpliga före-

skrifter om beskattning”. Lagrådet anförde vidare: ”Sådana beslut är för närvarande sekretesskyddade ... och avsikten är alltså att behålla sådan sekretess. Stadgandet bör omformuleras så att den avsedda innebörden kommer till tydligt uttryck” (s. 471). Departementschefen godtog i princip Lagrådets bedömning (s. 497) och anförde att bestämmelsen borde ”utformas så att det i en uppräknings anges samtliga beslut som är underkastade sekretess”.

Avsikten torde således ha varit att även beslut i andra dispensärenden ska vara hemliga (s. 260). Genom den utformning som lagtexten fått måste rättsläget emellertid anses vara det att endast de i bestämmelsen uppräknade besluten blir sekretessbelagda trots att de utgör beslut som innebär att skatt eller pensionsgrundande inkomst bestäms eller att underlag för bestämmande av skatt fastställs.

Trängselskatt

Av 27 kap. 6 § andra stycket OSL anges att beslut varigenom trängselskatt bestäms eller underlag för bestämmande av sådan skatt fastställs är hemligt, dock endast till den del beslutet innehåller uppgift om vilken betalstation bilen har passerat och tidpunkten för denna passage.

**Deklarations-
anstånd**

Undantaget från sekretessen gäller, som framgår ovan (vid kantrubriken ”Förhandsbesked, dispenser m.m.”), bara beslut som innebär att skatt bestäms eller underlag för bestämmande av skatt fastställs. Därigenom kommer andra beslut inom verksamheten, t.ex. beslut om anstånd med avlämnande av självdeklaration, att bli sekretesskyddade.

Fastighetsinnehav

Anteckning i fastighetslängden av uppgift om en fastighets ägare sker inte som ett led i fastighetstaxeringen och uppgiften saknar betydelse vid bedömningen av vem som rätteligen är ägare till fastigheten (se RÅ 1969 Fi 821 och RRK 1972 K 1:4). Uppgiften om ägare ingår således inte i fastighets-taxeringsbeslutet. Detta innebär att uppgift om en persons fastighetsinnehav som söks fram med utgångspunkt i ägarens namn inte är offentlig (se Kammarrättens i Jönköping dom den 1 juni 1994, mål nr 643-1994).

**Beslut om
säkerhet för
skalbolag**

Enligt 11 kap. 11 a § SBL gäller följande. Om en skalbolagsdeklaration som avses i 25 a kap. 11 § eller 49 a kap. 13 § inkomstskattelagen (1999:1229) har lämnats, får Skatteverket begära att säkerhet ställs. Storleken av en sådan säkerhet ska bestämmas i ett särskilt beslut enligt vad som anges närmare i 11 kap. 11 a § andra stycket SBL.

Det är oklart om nämnda beslut är ett sådant beslut som avses i 27 kap. 6 § första stycket OSL, dvs. beslut ”varigenom skatt eller pensionsgrundande inkomst bestäms eller underlag för bestämmande av skatt fastställs”. Ett beslut om storleken av säkerhet torde därför inte vara offentligt.

5.2.6 Vad ingår i ett beslut

Beslut och avvikande mening	Ett beslut består av såväl själva slutet som motiveringen till detta (se avsnitt 5.2.5).
Avvikande – skiljaktig – mening	En avvikande – skiljaktig – mening hör, rätt hanterad, dvs. om den inte fogas till beslutet, inte till beslutet och omfattas således inte av beslutsoffentligheten (se avsnitt 5.2.5).
Vad ingår i ett taxeringsbeslut	I prop. 1989/90:74 s. 299 diskuterade föredraganden vad som ska anses ingå i ett taxeringsbeslut och således bli offentligt. Föredraganden konstaterade bl.a. att ”en uppgift om den framräknade inkomsten av en viss förvärvskälla är offentlig men att de separata uppgifterna om inkomster eller avdrag i förvärvskällan är sekretessbelagda”. Grunden för denna uppfattning var enligt föredraganden ett ”synsätt, där den framräknade inkomsten av en förvärvskälla anses utgöra ett delbeslut som tillsammans med andra bildar ett taxeringsbeslut eller också att uppgiften ses som en sorts motivering – och därmed också offentlig – till det yttersta beslutet om taxerad och beskattningsbar inkomst”. Föredraganden menade vidare att man kan säga att ”det rör sig om att göra en rimlig avvägning av krav från motsatta håll, å ena sidan att hela underlaget för taxeringen inte kan vara offentligt och å andra sidan att offentligheten bör gälla mer än beloppen för taxerade och beskattningsbara inkomster”.
Förmögenhetstaxeringen	Förmögenhetsskatten är numera upphävd. Enligt regeringens uppfattning (se Finansdepartementets beslut den 10 mars 1983, dnr 321/83) är äldre uppgifter om förmögenhet sekretessbelagda om förmögenhetsskatt inte har utgått.
Fastighetstaxeringen	Som konstaterats i avsnitt 5.2.3 ingår fastighetstaxeringen i det sekretesskyddade området, dvs. sekretess råder inom den verksamhet som avser taxering. Av 27 kap. 6 § första stycket OSL (se avsnitt 5.2.5) följer att beslut om fastighetstaxering är offentliga. Se avsnitt 7 beträffande sekretess för fastighetsdeklaration.
Revisionspromemoria	Enbart den omständigheten att en revisionspromemoria eller något annat dokument omnämns i ett beslut medför inte att

hela den åberopade handlingen kommer att ingå i beslutet och därmed omfattas av beslutsoffentligheten. I stället gäller att ett på detta sätt utformat beslut inte uppfyller kravet i 20 § FL på beslutsmotivering. Det räcker inte att tala om att det i ett annat dokument finns skäl för att fatta ett visst beslut utan skälen måste återges i själva beslutet.

Om den åberopade revisionspromemorian tas in som en bilaga till beslutet kommer den att ingå i detta. Motiveringskravet kan då, åtminstone formellt sett, möjligen anses vara uppfyllt. Emellertid medför ett sådant förfarande att revisionspromemorian tillförs beslutet och i sin helhet blir offentlig. Detta är i flertalet fall olämpligt. I stället måste i beslutet noga anges de omständigheter som framkommit vid revisionen och som åberopas till stöd för beslutet. Därigenom blir dessa uppgifter – men inga övriga – offentliga. Dessutom ger ett på detta sätt utformat beslut bättre information till den skattskyldige om vad som ligger bakom beslutet (se JO:s beslut den 14 mars 1989, dnr 1134-1985).

**Deklarations-
ingivande**

En uppgift om att en deklARATION har kommit in eller inte har kommit in omfattas inte av något beslut. Det är därför ingen offentlig uppgift.

5.2.7 När måste ett beslut lämnas ut

För myndigheterna är det av stor praktisk betydelse att kunna avgöra när ett beslut blir allmän handling, dvs. vid vilken tidpunkt det måste lämnas ut till den som begär att få ta del av det.

**Offentlighets-
principen**

För det stora flertalet av Skatteverkets beslut råder som framgår ovan (se avsnitt 5.2.5) ingen sekretess. Att besluten inte är skyddade av sekretess innebär i dessa fall att de inte längre omfattas av tystnadsplikt. Det innebär emellertid inte alltid att de omedelbart måste lämnas ut. Offentlighetsprincipen innebär ju endast en rätt att ta del av allmän handling i de delar den inte omfattas av sekretess. Det är således först när beslutet förekommer i en allmän handling som det uppkommer någon skyldighet för myndigheten att lämna ut det. Reglerna i TF om när en handling blir allmän är därför av väsentlig betydelse. Dessa regler har utförligt beskrivits i avsnitt 2.

**Automatiserade
beslut**

I flertalet fall fattas grundläggande beslut om årlig taxering genom automatiserad behandling med stöd av 4 kap. 2 a § TL. Debiteringsbeslut fattas nästan utan undantag genom automatiserad behandling med stöd av 28 § skattebetalningsförordningen (1997:750). De ifrågavarande besluten förses

genom ett tekniskt förfarande med ett ”lås” så att de inte senare kan ändras på annat sätt än genom ett omprövningsbeslut eller ett beslut om taxeringsåtgärder enligt 4 kap. 23 § TL eller ett beslut om debiteringsåtgärder enligt 11 kap. 20 § SBL. Sådana beslut skrivs inte under varför de inte kan knytas till någon bestämd beslutsfattare. Att ”låsnings” har skett framgår genom att det i beskattningsdatabasen finns en anteckning om att slutskatteuppgifter är uttagna. När denna anteckning föreligger kan taxerings- och debiteringsuppgifterna sägas ingå i en allmän handling, nämligen beskattningsdatabasen, och de måste därmed lämnas ut.

I de fall Skatteverket avviker från en självdeklaration antecknas beslutet på en pappersbaserad handling, utom då beslutet får fattas genom automatiserad behandling (se ovan) och meddelas genom anmärkning på skattsedeln för slutlig skatt. Den särskilda beslutshandlingen, som är beslutsbärande avseende de uppgifter som den omfattar, blir allmän och offentlig när den expedieras. Registreringen i beskattningsdatabasen av avvikelsebeslutet innebär att grundläggande beslut också fattas beträffande övriga registrerade uppgifter, dvs. de uppgifter som inte beslutas i den särskilda beslutshandlingen, och att beskattningsdatabasen är beslutsbärande beträffande dessa uppgifter. I och med att avvikelsebeslutet registreras blir dessa uppgifter offentliga.

Den omständigheten att myndigheten fattat beslut i en pappersbaserad handling framgår av anteckning i beskattningsdatabasen. När denna anteckning föreligger kan beslutsuppgifterna sägas ingå i en allmän handling, nämligen beskattningsdatabasen, och de måste därmed lämnas ut.

Skattedeklaration

Av 11 kap. 16 § SBL, jämförd med 1 kap. 4 § SBL, framgår att ett beslut om skatt eller avgift anses ha fattats i enlighet med en skattedeklaration om denna har lämnats i rätt tid och på rätt sätt. Vidare gäller enligt 11 kap. 18 § SBL, i det fallet att redovisning av skatten eller avgiften har kommit in vid en senare tidpunkt, att beslut anses ha fattats i enlighet med redovisningen om inte ett omprövningsbeslut har meddelats dessförinnan. Redan när skattedeklarationen respektive redovisningen har kommit in återfinns därför beslutet om skatt eller avgift i en allmän handling och beslutet blir därmed offentlig vid denna tidpunkt.

5.2.8 Undantag från skattese-kretessen enligt skatte-databaslagen

Uppgifter som får lämnas ut

Den i princip absoluta sekretessen på skatteområdet gäller också uppgifter i beskattningsdatabasen. Enligt 27 kap. 7 § 2 OSL får emellertid utan hinder av sekretessen uppgift lämnas till enskild i enlighet med vad som föreskrivs i SdbL.

I 2 kap. 5 § SdbL anges vilka uppgifter som får lämnas ut från databasen till en enskild, om det inte av särskild anledning kan antas att den enskilde som uppgiften avser eller någon närstående lider men om uppgiften röjs. Följande uppgifter får lämnas ut:

- namn och personnummer
- organisationsnummer, namn, firma och juridisk form samt i fråga om handelsbolag och andra juridiska personer sådana uppgifter om huvudkontor och säte som avses i 22 kap. 1 b § SBL.
- registrering enligt skattebetalningslagen samt särskilt registrerings- eller redovisningsnummer
- på vilket sätt den preliminära skatten ska betalas för en fysisk person
- registrering av skyldighet att göra skatteavdrag eller betala arbetsgivaravgifter
- slag av näringsverksamhet
- beslut om likvidation eller konkurs
- huruvida en fysisk eller juridisk person är godkänd som skattebefriad förbrukare enligt lagen (1994:1564) om alkoholskatt eller lagen (1994:1776) om skatt på energi och i sådana fall från vilken tidpunkt.

Som framgår ovan gäller bestämmelsen i skattedatabaslagen med ett kvalificerat rakt skaderekvisit. Detta innebär att uppgifterna i princip är offentliga. Det innebär att utgångspunkten är offentlighet. (se vidare under avsnitt 4.6).

Adressuppgift för fysisk person

Uppgift om adress för fysisk person får inte lämnas ut från beskattningsdatabasen. Däremot får Skatteverket – i alla dess verksamhetsområden – i likhet med andra myndigheter, enligt 2 kap. 8 § FdbL, ha direktåtkomst till bl.a. sådan adressuppgift i folkbokföringsdatabasen.

När folkbokföringsuppgifter är elektroniskt tillgängliga för beskattningsverksamheten ska enligt huvudregeln i 11 kap. 4 § första stycket OSL sekretessbestämmelsen som gäller för folkbokföringsverksamheten bli tillämplig även inom beskattningsverksamheten. Genom regleringen i 11 kap. 8 § OSL ska dock inte 11 kap. 4 § OSL tillämpas när det finns en annan primär sekretessbestämmelse hos den mottagande myndigheten. Det innebär att den absoluta sekretessen enligt 27 kap. 1 § OSL i förekommande fall blir tillämplig om en begäran avser utlämnande av uppgifter som beskattningsverksamheten har direktåtkomst till från folkbokföringsdatabasen.

Särskild sekretess- prövning

Det ska noteras att uppgifter om en fysisk person kan vara markerade för särskild sekretessprövning, sekretessmarkering, enligt 5 kap. 5 § OSL. Markeringen omfattar alla uppgifter om en person och ska fungera som en varningssignal så att en noggrann prövning sker innan några uppgifter om personen lämnas ut. Om sekretessmarkering, se vidare avsnitt 6.1.

5.3 27 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen

I 27 kap. 2 § OSL finns bestämmelser om sekretess i vissa ärenden som har anknytning till, men ändå ligger något vid sidan om, den verksamhet som regleras i 27 kap. 1 § OSL. Enligt den förstnämnda bestämmelsen gäller sekretess för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden i nedanstående typer av ärenden.

Revision och annan kontroll

Sekretess gäller i särskilda ärenden om revision eller annan kontroll beträffande skatt eller säkringsåtgärd i samband med sådan kontroll. Med ”särskilt ärende” avses här revision m.m. som inte ingår som ett led i ett taxerings-, beskattnings- eller avgiftsärendeärende utan är ett fristående förfarande. Revisioner ingår numera emellertid nästan utan undantag som en integrerad del i förfarandet som leder fram till ett taxerings-, beskattnings- eller avgiftsbeslut. Eftersom sekretess således i flertalet fall råder enligt 27 kap. 1 § OSL och inte enligt 27 kap. 2 § för revisionspromemorior och liknande handlingar har sekretessfrågor rörande dessa handlingar behandlats i avsnitt 5.2.3. Se nedan beträffande utlämnande av uppgift i ärende om revision till konkursförvaltare.

Som exempel på ärenden som omfattas av 27 kap. 2 § OSL kan vidare nämnas ärenden enligt lagen (1978:880) om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter och enligt

lagen (1994:466) om särskilda tvångsåtgärder i beskattningsförfarandet.

Av 27 kap. 2 § tredje stycket OSL framgår att också besluten i de nämnda ärendena omfattas av sekretess. Det innebär att beslut om t.ex. taxeringsrevision och granskningsledares interimistiska beslut enligt 15 § lagen (1994:466) om särskilda tvångsåtgärder i beskattningsförfarandet blir hemliga.

Kompensation för eller återbetalning av skatt

Sekretess gäller i ärenden om kompensation för eller återbetalning av skatt, t.ex. enligt förordningen (1994:224) om återbetalning av mervärdesskatt och vissa punktskatter till hjälpororganisationer, utländska beskickningar m.fl. Stadgandet avser inte sådan återbetalning av skatt efter omdebitering som följer av t.ex. domstols beslut om nedsättning av taxeringarna, utan endast återbetalning av skatt när återbetalningen utgör ett självständigt ärende. Enligt 27 kap. 2 § tredje stycket OSL undantas beslut i sådana ärenden från sekretessen.

Anstånd

Sekretess gäller i ärenden om anstånd med erläggande av skatt. Enligt 27 kap. 2 § tredje stycket OSL är besluten i dessa ärenden offentliga.

Kassaregister

Sekretess gäller i ärenden enligt lagen (2007:592) om kassaregister m.m. Det kan noteras att uppgifter om enskilda personliga eller ekonomiska förhållanden omfattas av sekretess enligt 27 kap. 2 § första stycket OSL. Däremot gäller enligt 27 kap. 2 § tredje stycket OSL sekretessen inte beslut om kontrollavgift eller om undantag från skyldigheter enligt lagen om kassaregister m.m.

Borgenärsuppgifter

Enligt 27 kap. 2 § andra stycket OSL gäller sekretess i ärende enligt BorgL för uppgift om enskilda personliga eller ekonomiska förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men. Sekretess gäller således med ett omvänt skaderekvisit (se avsnitt 4.6). Enligt 27 kap. 2 § tredje stycket OSL är beslut i ärenden enligt den ovan nämnda lagen offentliga.

Personalliggare

I lagen (2006:575) om särskild skattekontroll i vissa branscher anges i vilka verksamheter personalliggare ska föras och att det vid kontrollen får ske en avstämning av dessa uppgifter. Beslut om kontrollbesök är hemliga enligt 27 kap. 2 § första stycket OSL. Beslut om kontrollavgift är offentliga enligt 27 kap. 2 § tredje stycket OSL. Övriga handlingar och uppgifter i sådana ärenden är hemliga enligt 27 kap. 2 § första stycket OSL.

5.4 Skattebetalning

Vad avses med skattebetalning

Med skattebetalning avses i detta avsnitt huvudsakligen verksamhet som regleras i SBL.

Särskilda problem

Besvarandet av frågan om vilka sekretessregler som gäller i Skatteverkets verksamhet inom skattebetalningsområdet medför speciella problem. Dessa har sin grund i att varken OSL eller dess förarbeten i någon större omfattning nämner denna verksamhet och att den omfattar ett mycket stort antal ärenden och verksamheter av vitt skilda slag. Någon sådan enhetlig reglering av sekretessen som kan sägas gälla inom exempelvis taxerings-, process- och revisionsområdena föreligger inte för skattebetalningsområdet. I stället måste man för varje slag av ärende eller verksamhet som är hänförlig till detta område göra en bedömning av i vilken utsträckning de uppgifter som förekommer omfattas av sekretessen på skatteområdet, av andra sekretessregler eller om de saknar sekretesskydd. Nedan tas därför upp vissa allmänt förekommande ärendetyper. En del av dessa kommenteras också i andra avsnitt.

Preliminär och slutlig skatt

Verksamhet som avser fastställande av särskild beräkningsgrund, vilket slags preliminärskatt någon ska betala (A- eller F-skatt), vilken skattetabell som ska vara tillämplig samt jämningsärenden inklusive ärenden om förtida återbetalning måste hänföras till sådan skatteverksamhet som avses i 27 kap. 1 § första stycket OSL. Uppgifter som förekommer i denna verksamhet är således sekretesskyddade. Besluten är offentliga i enlighet med huvudregeln i 27 kap. 6 § första stycket OSL. Det sagda måste anses gälla även ärenden som mynnar ut i att en ansökan om F-skatt avslås eller, som utvecklas nedan, återkallas.

Återkallelse av F-skattsedel

Enligt 4 kap. 2 § SBL ska den preliminära skatten betalas genom skatteavdrag – A-skatt – eller enligt särskild debitering – F-skatt eller särskild A-skatt, s.k. SA-skatt. Av 4 kap. 4 § SBL framgår att F-skatt betalas av den som har fått en F-skattsedel. I 4 kap. 5 § SBL stadgas att särskild A-skatt betalas av den skattskyldige efter beslut av Skatteverket.

När en F-skattsedel återkallas (4 kap. 13 § SBL) varken kan eller ska den skattskyldige i princip längre betala F-skatt. Skatteverket beslutar – om debiteringen helt eller delvis ska kvarstå – att den skattskyldige i stället ska betala SA-skatt eller i undantagsfall A-skatt. Beslutet om återkallelse av F-skattsedel innefattar således ett borttagande av den debiterade F-skatten, dvs. ett beslut om debitering av preliminärskatt. Beslutet utgör –

annorlunda uttryckt – normalt ett debiteringsbeslut som innebär att den debiterade F-skatten ersätts av en annan debitering. Det förhållandet att det i normalfallet inte utfärdas någon ny – ”fysisk” – skattsedel annat än på begäran av den skattskyldige bör inte påverka denna bedömning eftersom skattsedeln i princip endast är en form av beslutsunderrättelse.

Debitering av skatt ingår i sådan verksamhet som avses i 27 kap. 1 § första stycket OSL (se avsnitt 5.2.3). Handlingarna och uppgifterna i ärendet om återkallelse av F-skattsedel är därför hemliga. Ett beslut om debitering av preliminär skatt är däremot offentligt enligt 27 kap. 6 § första stycket OSL (se avsnitt 5.2.5). Eftersom ett beslut om återkallelse av F-skattsedel enligt vad som sägs ovan utgör ett beslut om debitering av preliminärskatt är det offentligt. Detta innebär att bl.a. också beslutsmotiveringen (se avsnitt 5.2.5), som ska innehålla skälen till återkallelsen, är offentlig.

**Anstånd med
erläggande av
skatt**

Sekretess gäller för uppgifter i ärenden som rör anstånd med erläggande av skatt enligt 27 kap. 2 § första stycket 3 OSL. Enligt lagrummets tredje stycke är beslut i dessa ärenden offentliga. Se även avsnitt 3.1.2.

Skattedeklaration

Arbetet med granskning av skattedeklarationer ingår i det enligt 27 kap. 1 § första stycket OSL sekretesskyddade området.

Uppgifter som inhämtas vid revision som avser skatter eller arbetsgivaravgifter är hemliga enligt 27 kap. 1 eller 2 § OSL, liksom beslut om sådan revision.

Beslut om fastställande av storleken av skatter och arbetsgivaravgifter är offentliga enligt 27 kap. 6 § första stycket OSL. Som redovisats i avsnitt 5.2.7 framgår av 11 kap. 16 § SBL, jämförd med 1 kap. 4 § SBL, att ett beslut om skatt eller avgift anses ha fattats i enlighet med en skattedeklaration om denna har lämnats i rätt tid och på rätt sätt. Av avsnittet framgår vidare, i det fallet att redovisning av skatten eller avgiften har kommit in vid en senare tidpunkt, att beslut enligt 11 kap. 18 § SBL anses ha fattats i enlighet med redovisningen om inte ett omprövningsbeslut har meddelats dessförinnan. Redan när skattedeklarationen respektive redovisningen har kommit in föreligger därför ett offentligt beslut om skatt eller avgift.

Det sagda innebär att skattedeklarationens uppgifter om storleken av mervärdesskatt att betala eller få tillbaka, om avdragen skatt och om arbetsgivaravgifter är offentliga medan uppgifterna om underlagen för mervärdesskatt att betala eller få tillbaka, för

den avdragna skatten och för arbetsgivaravgifterna omfattas av sekretess enligt 27 kap. 1 § första stycket OSL.

Kravverksamhet För uppgifter i den verksamhet hos Skatteverket som skulle kunna kallas kravverksamhet råder ingen sekretess. Den del av skattebetalningsverksamheten som avser indrivning av tidigare beslutade skatter och avgifter ryms inte under 27 kap. 1 § OSL. Detta innebär att t.ex. uppgifter om huruvida skatt betalats in eller inte och uppgifter om betalningsanmaningar inte omfattas av sekretess enligt 27 kap. 1 § OSL.

Ackord m.m. Ärenden rörande ackord ingår i begreppet ”kravverksamhet”. De omfattas därför inte av sekretess.

Arbetsgivaransvar, 12 kap. 1 och 2 §§ SBL Med arbetsgivaransvar avses det ansvar för arbetstagarens skatt som enligt 12 kap. 1 § första stycket SBL (bestämmelsen ersätter 75 § första stycket uppbördslagen, 1953:272) och 12 kap. 2 § SBL åvilar den som underlåtit att göra föreskrivet skatteavdrag eller som gjort skatteavdrag men inte betalat in beloppet.

Frågan om sekretess i ärende rörande arbetsgivaransvar enligt 75 § första stycket uppbördslagen har prövats av Regeringsrätten i RÅ 1988 ref. 152. Enligt Regeringsrättens uppfattning var ett sådant ärende inte av den arten att det i och för sig hörde till verksamhet som avser bestämmande av skatt eller som avser taxering eller i övrigt fastställande av underlag för bestämmande av skatt. Handlingarna i ett ärende var därför enligt Regeringsrätten i vart fall inte hemliga på den grunden att de hörde till ärendet.

I 1 kap. 4 § andra stycket 1 SBL föreskrivs att belopp som någon annan än den skattskyldige är betalningsskyldig för enligt skattebetalningslagen jämställs med skatt. Vidare föreskrivs i 11 kap. 1 § andra stycket 1 SBL att beslut om betalningsskyldighet enligt 12 kap. SBL utgör beskattningsbeslut. Med hänsyn till innebörden av nämnda bestämmelser bör ärenden om arbetsgivaransvar enligt 12 kap. 1 § SBL – i motsats till vad som enligt Regeringsrättens dom gällde för sådana ärenden enligt 75 § uppbördslagen – anses ingå i verksamhet som skyddas av sekretess enligt 27 kap. 1 § första stycket OSL. Detsamma bör gälla ärenden om arbetsgivaransvar enligt 12 kap. 2 § SBL.

Med hänsyn till att beslut i de nu aktuella ärendetyperna innebär ställningstagande såväl till vem som är betalningsskyldig som till beloppets storlek är det rimligt att anse att de

utgör sådana beslut som omfattas av beslutsoffentligheten enligt 27 kap. 6 § första stycket OSL.

**Företrädaransvar,
12 kap. 6 och
6 a §§ SBL**

Med företrädaransvar avses det ansvar som enligt 12 kap. 6 § första stycket eller 6 a § SBL kan göras gällande mot den som företräder en juridisk person.

Beslut i ärenden om företrädaransvar fattas enligt 12 kap. 7 § SBL av allmän förvaltningsdomstol. Skatteverket fattar således inte beskattningsbeslut enligt 12 kap. 1 § SBL i dessa ärenden. Med hänsyn till stadgandet i 1 kap. 4 § andra stycket 1 SBL – där det, som redovisats ovan vid kantrubriken ”Arbetsgivaransvar, 12 kap. 1 och 2 §§ SBL”, sägs att belopp som någon annan än den skattskyldige är betalningsskyldig för enligt skattebetalningslagen jämföras med skatt – bör emellertid även dessa ärenden anses ingå i verksamhet som skyddas av sekretess enligt 27 kap. 1 § första stycket OSL.

Ett domstolsbeslut i ett företrädarärende är offentligt enligt 27 kap. 6 § första stycket OSL även om det tillförts det i och för sig sekretesskyddade företrädarärendet hos Skatteverket.

**Ansvar enligt
12 kap. 3, 5 och
8–9 a §§ SBL**

Det som sagts ovan vid kantrubriken ”Arbetsgivaransvar, 12 kap. 1 och 2 §§ SBL” om sekretess i verksamheten och om offentlighet för beslut bör anses gälla även i fråga om ärenden rörande ansvar enligt

- 12 kap. 3 § SBL för den som i sin näringsverksamhet betalar ut ersättning för arbete till någon som har eller åberopar en F-skattsedel utan att göra anmälan till Skatteverket trots att sådan skyldighet föreligger
- 12 kap. 5 § SBL för den som betalat ersättning till någon som bedriver näringsverksamhet och som har en A-skattsedel eller saknar skattsedel på preliminär skatt om ersättningen avser arbetet inom näringsverksamheten
- 12 kap. 8 § SBL för redare om någon annan arbetsgivare för sjömän än redare har fast driftställe i Sverige bara på fartyg
- 12 kap. 8 a § SBL för delägare i handelsbolag
- 12 kap. 8 b § SBL för näringsidkare som ingår i mervärdesskattegrupp om gruppchefen har underlåtit att göra en föreskriven betalning av mervärdesskatten
- 12 kap. 8 c § SBL för bl.a. den som avyttrat ett skalbolag

- 12 kap. 9 § SBL för dödsbo för skatt som skulle ha betalats av den avlidne eller av boet
- 12 kap. 9 a § SBL för investeringsfond som har sammanlagts eller delats enligt 8 kap. 1 § lagen (2004:46) om investeringsfonder.

5.5 Utrikessekretess

5.5.1 Avtal med främmande stat m.m.

Allmänt

I de dubbelbeskattningsavtal och avtal om handräckning i skatteärenden som Sverige har träffat med andra länder finns så gott som alltid klausuler om utbyte av uppgifter mellan länderna. Avtalen innehåller också regler om hur mottagarlandet ska behandla de uppgifter som lämnas av ett annat land enligt avtalet.

Information från Sverige

I 27 kap. 5 § första stycket OSL föreskrivs att sekretess enligt kapitlens 1–4 §§ också gäller i ärende om handräckning eller bistånd, som svensk myndighet lämnar åt myndighet eller annat organ i främmande stats eller mellanfolklig organisations motsvarande verksamhet, i den mån avtal om detta har träffats med den andra staten eller mellanfolkliga organisationen.

Bestämmelsen avser ärenden där Sverige i enlighet med ett avtal lämnar information till en annan stat eller till t.ex. EU (prop. 1992/93:120 s. 26). Ett sådant ärende kan ju inte gärna hos den svenska myndigheten hänföras till skatteverksamhet av det slag som avses i 27 kap. 1 § första stycket OSL eller till något sådant särskilt kontrollärende som 27 kap. 2 § OSL handlar om. Uppgifter som förekommer i ett handräcknings- eller biståndsärende av detta slag blir således inte hemliga direkt genom de grundläggande reglerna om skattesekretess i 27 kap. 1 § första stycket och 2 § första stycket OSL. Om emellertid uppgiften lämnas för att i den mottagande staten eller hos den mellanfolkliga organisationen användas i verksamhet som svarar mot den som avses i dessa paragrafer så gäller enligt bestämmelsen i 27 kap. 5 § första stycket OSL samma sekretessregler för uppgifterna som skulle ha gällt i skatteverksamhet i Sverige.

Information till Sverige

I 27 kap. 5 § andra stycket OSL regleras vad som gäller när Sverige tar emot uppgifter från en annan stat eller en mellanfolklig organisation på grund av ett avtal om uppgiftsutbyte. I bestämmelsen föreskrivs att sekretess gäller, i den mån avtal om detta har träffats med den andra staten eller mellanfolkliga organisationen, hos myndighet i verksamhet som avses i

27 kap. 2–4 §§ OSL för sådan uppgift om enskilda personliga eller ekonomiska förhållanden som myndigheten förfogar över på grund av avtalet. De verksamheter som således träffas av bestämmelsen i 27 kap. 5 § andra stycket OSL är bl.a. Skatteverkets beskattningsverksamhet.

Bestämmelsen i 27 kap. 5 § tredje stycket OSL innebär att de sekretessbrytande reglerna i 10 kap. OSL inte får tillämpas i fråga om uppgifter som Sverige med stöd av ett skatteavtal har tagit emot från en annan stat om det strider mot sekretessreglerna i det aktuella avtalet.

Domstolar

Enligt 43 kap. 8 § andra stycket OSL är svenska domstolar skyldiga att förordna att sekretessen enligt bl.a. 27 kap. 5 § andra och tredje styckena OSL ska bestå för sådana uppgifter som har erhållits med stöd av ett skatteavtal om det skulle strida mot avtalet att uppgifterna röjs. Det sagda gäller såväl uppgifter som förebringats i domstolen som uppgifter som tagits in i en dom eller ett annat beslut. Regeln har kompletterats med en bestämmelse i 5 kap. 1 § RB som innebär att svenska domstolar är skyldiga att hålla sina förhandlingar inom stängda dörrar om det vid förhandlingen kommer att förebringas uppgifter som är sekretessbelagda enligt 27 kap. 5 § andra och tredje styckena OSL och det skulle strida mot avtal som avses i den bestämmelsen att uppgiften röjes vid förhandlingen.

5.5.2 Europeiska unionen

Förordningar och direktiv

EG-rättsliga materiella sekretessregler finns såväl i förordningar som i direktiv. En förordning har generell tillämpning och är bindande i sin helhet samt är direkt tillämplig i alla medlemsstater. Den träder i kraft uteslutande genom att den publiceras i EU:s officiella tidning ”Official Journal” och den ska tillämpas i sin gemenskapsrättsliga form – ord för ord – av medlemsstaternas domstolar och förvaltningsmyndigheter. En förordning får inte transformeras till eller inkorporeras med nationell rätt. Direktiv är bindande i fråga om det resultat som ska uppnås men överlämnar åt medlemsländerna att välja form och metod för genomförandet av dem.

Föredraganden anförde i prop. 1994/95:112 s. 20 att – såvitt kunde bedömas – de sekretessregler som intagits i förordningar och som fanns i dittills beslutade direktiv svarade mot bestämmelser i sekretesslagstiftningen. Föredraganden anförde vidare: ”Över huvud taget skiljer sig de intressen som enligt svensk rätt bedöms som skyddsvärda inte mycket från motsvarande intressen i gemenskapsrätten.” För sekretessregler i

hittills utfärdade förordningar finns alltså en motsvarande reglering i sekretesslagstiftningen vilket innebär att det i de fallen finns en faktisk dubbelreglering, dels i den direkt tillämpliga EG-regeln, dels i den svenska sekretesslagstiftningen. Föredraganden konstaterade vidare att en ”sådan dubbelreglering är ... ganska naturlig eftersom ... de skyddsvärda intressena är desamma ur svensk och ur gemenskapsrättslig synpunkt liksom de typer av verksamhet där uppgifterna förekommer”. Härefter anförde föredraganden (prop. s. 20 f.): ”Om det inom gemenskaperna skulle komma att utfärdas en direkt tillämplig sekretessregel som saknar motsvarighet i den svenska sekretesslagen [OSL; *redaktionell kommentar*] får övervägas om det finns ett svenskt intresse av en motsvarande reglering i sekretesslagen [OSL; *redaktionell kommentar*]. Saknas ett sådant intresse och sekretesslagen [OSL; *redaktionell kommentar*] inte ändras uppstår en diskrepans mellan direkt tillämplig gemenskapsrätt och sekretesslagens [OSL; *redaktionell kommentar*] reglering. I en sådan situation gäller likafullt den gemenskapsrättsliga regeln. Skulle det mot förmodan bli aktuellt att tillämpa en sådan regel i Sverige bör det kunna ske på ett sätt som står i samklang med sekretesslagens [OSL; *redaktionell kommentar*] bestämmelser för liknande slag av uppgifter.”

I 2 kap. 2 § andra stycket TF stadgas att en begränsning i rätten att ta del av allmänna handlingar ska anges noga i bestämmelse i en särskild lag eller, om så i visst fall befinns lämpligare, i annan lag vartill den särskilda lagen hänvisar. Lagrådet ifrågasatte (prop. 1994/95:112 s. 49) om tillämpning av en EG-rättslig bestämmelse angående sekretess är väl förenlig med nämnda bestämmelse i TF och med syftet bakom den. Lagrådet konstaterade emellertid avslutningsvis att utifrån ”vad som anförts i remissprotokollet förefaller det ... som om det knappast är fråga om något praktiskt problem”.

På s. 21 i propositionen anfördes att regeringen delade Lagrådets bedömning att en bristande överensstämmelse mellan de båda rättssystemen i något enstaka fall kan komma att uppstå i framtiden. Föredraganden anförde vidare att en sådan brist – som skulle bestå i att det saknas en hänvisning i den svenska sekretesslagstiftningen till den nya EG-rättsliga bestämmelsen – kan avhjälpas genom att ändringar görs så att även denna nya regel får en motsvarighet i sekretesslagstiftningen.

Sekretessprövning

I prop. 1994/95:112 s. 29 anförde föredraganden: ”Vid en bedömning av om en uppgift som erhållits från en annan stat

eller en mellanfolklig organisation kan lämnas ut eller inte kan avsändarens uppfattning i sekretessfrågan visserligen inte avgöra om uppgiften skall hållas hemlig. Avsändarens intresse av sekretess kan däremot ha betydelse för skadeprövningen i det enskilda fallet. Om den främmande staten eller den mellanfolkliga organisationen anser att en överlämnad uppgift är hemlig kan det givetvis vara ett skäl för att anse att ett utlämnande, med lagrummets ord, 'stör Sveriges mellanfolkliga förbindelser.' Föredraganden fortsatte (s. 29 f): "När det gäller uppgifter som regeringen eller någon annan myndighet erhåller från en EU-institution eller från en annan medlemsstat kan utrymmet för öppenhet vara mer begränsat. Men även beträffande sådana uppgifter skall ovillkorligen prövas om ett utlämnande kan medföra skada. Det förhållandet att avsändaren tämligen rutinmässigt åsätter handlingar någon form av anteckning om förtrolighet får inte i sig innebära att sekretess gäller här i landet. Det innebär, såvitt gäller handlingar från EU:s institutioner, att uppgifter som endast betecknas som *restricted* erfarenhetsmässigt har ett sådant innehåll att de i många fall bör kunna offentliggöras här. Beträffande uppgifter som betecknas som *confidential* eller *secret* får – som alltid enligt den svenska sekretesslagen [nuvarande OSL; *redaktionell kommentar*] – en bedömning ske i det enskilda fallet."

Vilka svenska tjänstemän omfattas av EG-rättens sekretessregler

Den som är anställd av någon EU-institution är, i den egenskapen, endast skyldig att följa EG-rättens regler medan den som handlägger EU-frågor hos en svensk myndighet har att tillämpa den svenska sekretesslagstiftningen (prop. 1994/95:112 s. 30). Tveksamhet kan däremot råda beträffande svenska tjänstemän som tillfälligt eller mera kontinuerligt medverkar i EU:s kommittéväsande i vid mening. Föredraganden anförde (s. 30) i detta avseende följande: "Regeringen anser att det avgörande måste vara på vems uppdrag den enskilde deltar i det gemensamma beredningsarbetet. Om han eller hon deltar i en personlig kapacitet av expert, såsom kan förekomma i expertkommittéerna under kommissionen, kan den svenska sekretesslagen [nuvarande OSL; *redaktionell kommentar*] knappast vara tillämplig. Om han eller hon däremot uppträder som företrädare för Sveriges regering, såsom regelmässigt är fallet i t.ex. arbetsgrupperna under rådet och inom det s.k. kommittologiväsendet, bör svensk rätt gälla. Detta är ett synsätt som motsvarar det som gäller för våra interna förhållanden (jfr 1 kap. 6 § sekretesslagen [nuvarande 2 kap. 1 § OSL; *redaktionell kommentar*])."

5.6 Inspektion, kontroll och annan tillsyn

5.6.1 Allmänt

Skydd för myndighetens verksamhet

Sekretessregler som syftar till att skydda myndigheternas verksamhet för inspektion, kontroll eller annan tillsyn återfinns i 17 kap. OSL. Till skillnad mot vad som gäller för sekretessen enligt 27 kap. OSL är kontrollsekretessen även riktad mot de enskilda som uppgifterna avser. Ändamålet med reglerna medför att sekretessen enligt detta kapitel upphör att gälla när kontrolländamålet säkrats. Kontrollsekretessen kommer således normalt att bli förhållandevis kortvarig. När det gäller skattekontroll är emellertid samtidigt reglerna i 27 kap. OSL tillämpliga och denna sekretess består även sedan kontrollsekretessen upphört.

5.6.2 Planerade kontrollåtgärder

17 kap. 1 § OSL

Sekretess gäller enligt 17 kap. 1 § OSL för uppgift om planläggning och andra förberedelser för bl.a. revision eller annan granskning som myndighet ska göra. Planläggningen kan avse såväl granskning av enskilda företag som mer omfattande kontrollaktioner, t.ex. branschgranskningar.

Som bestämmelsen är formulerad – sekretess gäller ”för uppgift om” – gäller sekretessen inte bara hos själva granskningsmyndigheten utan även hos andra myndigheter där uppgifterna kan förekomma, t.ex. hos domstol.

Skaderekvisitet

Skaderekvisitet har utformats så att en uppgift kan sekretessbeläggas, om det kan antas att syftet med granskningsverksamheten motverkas om uppgiften röjs. Av detta skaderekvisit följer att en uppgift som ska användas vid flera granskningstillfällen inte får lämnas ut så länge uppgiften används i granskningsverksamheten. Utlämnande ska dock ske när uppgiften inte längre ska användas. Som ett exempel på uppgifter som kan komma att användas vid flera granskningstillfällen nämnde departementschefen (prop. 1979/80:2 Del A s. 138) checklistor för revision. Det bör betonas att sådana checklistor kan hållas hemliga endast i de fall kontrollsyftet verkligen äventyras av att uppgifterna lämnas ut. Alltför självklara eller redan välkända checklistor, kan således inte hållas hemliga med stöd av detta lagrum.

Uppgifter om ambitionsnivåer

Uppgifter om övergripande ambitionsnivåer – dvs. uppgifter om när man inte ska granska eller vidta andra åtgärder – kan inte anses inrymmas i rekvisitetet ”syftet med gransknings-

verksamheten motverkas”. Sådana uppgifter torde därför inte kunna hållas hemliga.

5.6.3 Pågående granskning

17 kap. 2 § OSL

Enligt 17 kap. 2 § OSL gäller sekretess för uppgift som hänför sig till pågående granskning för kontroll bl.a. av skatt eller avgift till staten eller kommun. Bestämmelsen täcker bl.a. uppgifter om säkringsåtgärder och beslut om taxeringsrevision eller annan granskning vid vilken säkringsåtgärder kan bli beslutade.

Genom bestämmelsens formulering – sekretess gäller ”för uppgift som hänför sig till” – gäller sekretessen i likhet med sekretessen enligt 17 kap. 1 § OSL (se avsnitt 5.6.2) inte bara hos själva granskningsmyndigheten utan även hos andra myndigheter där uppgifterna kan förekomma, t.ex. hos domstol.

Skaderekvisitet

En förutsättning för att en uppgift ska kunna sekretessbeläggas är att det ”med hänsyn till syftet med kontrollen är av synnerlig vikt att uppgiften inte röjs för den som kontrollen avser”. Denna formulering av skaderekvisitet leder till att sekretessen upphör när säkringsåtgärden har verkställts eller när sådan åtgärd inte längre är aktuell. En uppgift om betalningssäkring kan därför inte hållas hemlig enbart för att säkerställa betalning. Det speciella skaderekvisitet ”synnerlig vikt” innebär att bestämmelsen ska tillämpas restriktivt.

Bestämmelsens syfte

Enligt departementschefens uttalande (prop. 1979/80:2 Del A s. 138 f) var tanken bakom regleringen ”att den skattskyldige inte skall kunna vänta med att avge deklaration för att, sedan han anmanats att avge deklaration, anpassa deklarationen till inkomna kontrolluppgifter”. Departementschefen fortsatte: ”Uttrycket ‘pågående’ kan alltså med hänsyn till bestämmelsens syfte inte ges alltför snäv innebörd.”

Rättsfall rörande pågående granskning

I följande två rättsfall från Regeringsrätten ges exempel på den praktiska tillämpningen av sekretessbestämmelsen och av departementschefens återgivna uttalande i propositionen.

I RÅ 84 2:93 begärde B under år 1984 att få ta del av kopior av de löneuppgifter som lagts till grund för sköntaxering av honom för inkomståret 1982. Sköntaxeringen hade skett på grund av att B inte hade avgett deklaration för inkomståret. Deklaration avseende inkomståret 1983 hade inte heller kommit in, varför en taxeringsrevision skulle vidtas beträffande B:s inkomstförhållanden under åren 1982 och 1983. Regeringsrätten ansåg inte att det förhållandet att en taxeringsrevision

avseende inkomståret 1982 planerats innebar att en granskning kunde anses pågå. Handlingarna skulle därför lämnas ut.

5.7 Brottsbekämpande verksamhet

Enligt 18 kap. 1 § OSL gäller sekretess – till skydd för myndighets brottsförebyggande eller brottsutredande verksamhet – för uppgift som hänför sig bl.a. till förundersökning i brottmål och åklagarmyndighets, polismyndighets, Skatteverkets eller Tullverkets verksamhet i övrigt för att förebygga, uppdaga, utreda eller beivra brott om det kan antas att syftet med beslutade eller förutsedda åtgärder motverkas eller den framtida verksamheten skadas om uppgiften röjs. Enligt 18 kap. 3 § OSL gäller sekretess enligt bl.a. 18 kap. 1 § OSL även i annan verksamhet hos myndighet för att biträda bl.a. åklagarmyndighet, polismyndighet, Skatteverket eller Tullverket med att förebygga uppdaga, utreda eller beivra brott.

Som bestämmelsen är formulerad gäller sekretessen inte bara hos den myndighet där uppgiften initialt förekommer utan även hos andra myndigheter där uppgiften kan förekomma.

Brottsanmälan

Med stöd av 18 kap. 1 § OSL kan, om skaderekvisitet är uppfyllt, sekretessen upprätthållas för t.ex. den utredning som legat till grund för en brottsanmälan av Skatteverket. Detta gäller även innan uppgifterna har kommit åklagarmyndighet eller polismyndighet till del. När det gäller brottsanmälan under pågående revision kan sekretess vidare följa av 17 kap. 2 § OSL (se avsnitt 5.6.3).

Uppgifter som ligger till grund för en brottsanmälan inom skatteområdet måste vidare anses omfattas av sekretess – till skydd för den enskilde – enligt bestämmelserna i 27 kap. OSL. Stöd för denna uppfattning finns i Kammarrättens i Stockholm dom den 15 september 2003 (mål nr 5471-03).

5.8 Utredning och tillståndsgivning

Allmänt om sekretessreglerna

Enligt 30 kap. 23 § OSL gäller, i den utsträckning som regeringen föreskriver det, sekretess i statlig myndighets verksamhet som består bl.a. i utredning och tillståndsgivning. Sekretessen gäller i nämnda verksamhet med ett rakt skaderekvisit (se avsnitt 4.6) för uppgift om bl.a. enskilds affärs- eller driftförhållanden och är absolut när det gäller andra ekonomiska eller personliga förhållanden för den som trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som är föremål för myndighetens verksamhet.

I 9 § OSF har regeringen, med stöd av den nämnda bestämmelsen, föreskrivit att sekretess gäller i den utsträckning som anges i bilagan till OSF.

Undantag från låneförbudet m.m.

I 21 kap. 1 § aktiebolagslagen (2005:551) föreskrivs att ett aktiebolag i vissa fall inte får lämna penninglån till bl.a. den som äger aktier i eller är styrelseledamot eller verkställande direktör i bolaget eller annat bolag i samma koncern (det s.k. låneförbudet). I 21 kap. 3 § samma lag föreskrivs att låneförbudsbestämmelserna äger motsvarande tillämpning i fråga om ställande av säkerhet. Av 21 kap. 8 § nämnda lag framgår att Skatteverket under vissa förutsättningar får medge undantag från förbuden i lagens 21 kap. 1 och 3 §§.

Av punkt 112 i bilagan till OSF framgår att den vid kant-rubriken ”Allmänt om sekretessreglerna” ovan beskrivna sekretessen gäller i verksamhet som består i utredning och tillståndsgivning i de nu redovisade ärendeslagen. Av punkten i bilagan framgår vidare att sekretessen inte gäller för beslut i sådana ärenden.

Tillstånd att upprätta räkenskapsinformation på visst språk och att förvara maskinläsbara medier utomlands

Om det finns särskilda skäl, får Skatteverket enligt 1 kap. 4 § bokföringslagen (1999:1078) tillåta att ett företag upprättar räkenskapsinformationen på annat språk än svenska, danska, norska eller engelska. Av 7 kap. 3 a § bokföringslagen framgår att ett företag får förvara maskinläsbara medier och hålla maskinutrustning och system tillgängliga i ett annat land inom EU än Sverige under förutsättning bl.a. att platsen för förvaring och varje ändring av denna plats anmäls till Skatteverket. Enligt 7 kap. 4 § samma lag får Skatteverket dessutom, om det finns särskilda skäl, tillåta att ett företag i vissa fall förvarar maskinläsbara medier utomlands även om förutsättningarna enligt 7 kap. 3 a § samma lag inte är uppfyllda.

Av punkt 113 i bilagan till OSF framgår att den vid kant-rubriken ”Allmänt om sekretessreglerna” ovan beskrivna sekretessen gäller i verksamhet som består i utredning och tillståndsgivning enligt 1 kap. 4 § och 7 kap. 4 § bokföringslagen samt i utredning i anmälningsärende enligt 7 kap. 3 a § samma lag. Av punkten i bilagan framgår vidare att sekretessen inte gäller för beslut i sådana ärenden.

6 Sekretessen på andra områden än skatteområdet

6.1 Folkbokföring m.m.

21 kap. 3 § OSL

Enligt 21 kap. 3 § OSL gäller sekretess för uppgift om en enskilds bostadsadress eller annan jämförbar uppgift som kan lämna upplysning om var den enskilde bor stadigvarande eller tillfälligt, den enskildes telefonnummer, e-postadress eller annan jämförbar uppgift som kan användas för att komma i kontakt med denne samt för motsvarande uppgifter om den enskildes anhöriga, om det av särskild anledning kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne kan komma att utsättas för hot eller våld eller lida annat allvarligt men om uppgiften röjs. Sekretessen gäller med ett kvalificerat rakt skaderekvisit (se avsnitt 4.6).

Sekretessen gäller inte för uppgift om beteckning på fastighet eller tomträtt. Sekretessen gäller inte heller för uppgift i aktiebolagsregistret eller handelsregistret eller, i den utsträckning regeringen meddelar föreskrifter om det, i annat liknande register.

Sekretess gäller för uppgift om kopplingen mellan fingerade personuppgifter som en enskild har medgivande att använda enligt lagen om fingerade personuppgifter och den enskildes verkliga personuppgifter, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men. Sekretessen gäller med ett omvänt skaderekvisit (se avsnitt 4.6)

Bestämmelsen i 21 kap. 3 § OSL är tillämplig inom hela den offentliga förvaltningen, oavsett i vilket sammanhang aktuella uppgifter förekommer (prop. 2005/06:161 s. 49). Syftet med bestämmelsen är att en person som är hotad eller förföljd ska kunna känna sig säker på att kunna lämna adressuppgifter eller jämförbara uppgifter till vilken myndighet som helst och känna

sig säker på att det finns möjligheter att sekretessbelägga uppgifter där.

22 kap. 1 § första stycket OSL

Enligt 22 kap. 1 § första stycket OSL gäller sekretess i verksamhet som avser folkbokföringen eller annan liknande registrering av befolkningen och, i den utsträckning som regeringen föreskriver det, i annan verksamhet som avser registrering av betydande del av befolkningen. Sekretess gäller även i verksamhet som avser förande av eller uttag ur sjömansregistret. Sekretessen gäller för uppgift om enskilds personliga förhållanden, om det av särskild anledning kan antas att den enskilde eller någon honom närstående lider men om uppgiften röjs.

Olika register o.d.

Bestämmelserna gäller först och främst folkbokföringen och omfattar således uppgifter om enskildas personliga förhållanden som finns i de olika register o.d. som förs i verksamheten liksom naturligtvis i de skiftande slag av ärenden som förekommer i denna. Bestämmelserna är emellertid också tillämpliga på andra befolkningsregister som baserar sig på uppgifter från folkbokföringsmyndigheterna, t.ex. Spar.

Bestämmelserna gäller befolkningsregister som omfattar hela landet men också befolkningen i ett visst område. Däremot omfattas inte register som innehåller ett begränsat urval av befolkningen t.ex. körkortsregistret. Folkbokföringssekretessen gäller också, i den utsträckning regeringen föreskriver det, annan verksamhet som avser registrering av betydande del av befolkningen. Med stöd av detta bemyndigande har regeringen i 6 § OSF föreskrivit att folkbokföringssekretessen ska omfatta vissa i bestämmelsen uppräknade register, bl.a. fastighetsregistret, Rikspolisstyrelsens centrala passregister, Skatteverkets databas över id-kort för folkbokförda i Sverige, Statens pensionsverks pensionsregister och Transportstyrelsens vägtrafikregister.

Skaderekvisitet

Skaderekvisitet i bestämmelsen är kvalificerat rakt vilket innebär en stark presumtion för att uppgifterna är offentliga (se avsnitt 4.6). Som förutsättning för att en uppgift ska kunna hållas hemlig gäller att det av särskild anledning kan antas att den enskilde eller någon honom närstående lider men om uppgiften röjs.

Föremålet för sekretessen är uppgift om enskilds personliga förhållanden. Det är helt klart att t.ex. en adressuppgift utgör ett personligt förhållande.

Såsom skaderekvisitet i 22 kap. 1 § första stycket OSL är utformat kan skydd ges åt uppgifter av mer eller mindre

	<p>ömtålig art men också åt uppgifter som normalt betraktas som harmlösa men som på grund av speciella omständigheter i det enskilda fallet är skyddsvärda.</p>
Ömtåliga uppgifter	<p>I prop. 1979/80:2 del A s. 211 har departementschefen som exempel på ömtåliga uppgifter nämnt uppgifter om ändrad könstillhörighet och i vissa fall uppgifter om börd och omyndighet.</p>
Namn, adress o.d.	<p>Uppgifter om namn, adress, personnummer, civilstånd och nationalitet är normalt offentliga (prop. 1979/80:2 del A s. 210). Det måste således föreligga någon särskild anledning att anta att men uppkommer av ett utlämnande för att en sådan normalt sett harmlös uppgift ska få hållas hemlig. En sådan särskild anledning kan vara att vederbörande tjänsteman känner till att den som begär t.ex. en adressuppgift för en viss person ska använda denna för att trakassera vederbörande.</p> <p>I RÅ 1990 not. 217 avslog Regeringsrätten en begäran från en person som vistades på kriminalvårdsanstalt att få uppgift om personnummer för anställda inom kriminalvårdsväsendet med stöd av 7 kap. 15 § SekrL [nuvarande 22 kap. 1 § första stycket OSL; <i>redaktionell kommentar</i>] (jfr RÅ 1989 not. 520 om sekretess i myndighets personaladministrativa verksamhet).</p>
Nationalitet	<p>Som exempel på särskild anledning har i förarbetena nämnts att uppgifter begärs om utlämningar av viss nationalitet. Tyder omständigheterna på att utlämnandet av en sådan förteckning kan leda till aktioner mot invandrarna som dessa uppfattar som hotande eller påtagligt obehagliga bör utlämnandet vägras (prop. 1979/80:2 del A s. 211).</p>
22 kap. 1 § andra stycket OSL	<p>Sekretess gäller enligt 22 kap. 1 § andra stycket OSL för uppgift i form av fotografisk bild av den enskilde i verksamhet som avser folkbokföringen eller annan liknande registrering av befolkningen, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men.</p> <p>Bestämmelsen innebär ett förstärkt sekretesskydd för fotografier av enskild i offentliga register då uppgiften omfattas av s.k. omvänt skaderekvisit (se avsnitt 4.6).</p>
Sekretessmarkering	<p>Av 5 kap. 5 § OSL framgår att om det kan antas att en uppgift i en allmän handling inte får lämnas ut på grund av en bestämmelse om sekretess, får myndigheten markera detta genom att en särskild anteckning (sekretessmarkering) görs på handlingen eller, om handlingen är elektronisk, införs i handlingen eller i det datasystem där den elektroniska handlingen hanteras. Anteckningen ska ange.</p>

1. tillämplig sekretessbestämmelse,
2. datum då anteckningen gjordes, och.
3. den myndighet som har gjort anteckningen.

Om utlämnande till en enskild av en uppgift i en allmän handling som är av synnerlig betydelse för rikets säkerhet enligt förordning ska prövas endast av en viss myndighet, ska en sekretessmarkering göras så snart som möjligt. Av anteckningen ska det framgå vilken myndighet som ska pröva frågan om utlämnande.

Ett typiskt fall då det kan bli aktuellt att föra in en sekretessmarkering i databasen är när en persons adress bör hållas hemlig på grund av befarad personföljelse. Markeringen innebär inte att uppgifter om personen i fråga är hemliga utan utgör endast en varningssignal för att säkerställa att en noggrann prövning görs innan en uppgift lämnas ut. En sekretessmarkering har således inte någon egen självständig rättslig betydelse. Markeringen, som också förs in i beskattningsdatabasen, överförs till de myndighetsregister som aviseras från folkbokföringsdatabasen. Se även avsnitt 3.2 om sekretessmarkering.

I RÅ 1988 not. 785 fann Regeringsrätten att sekretess enligt 7 kap. 15 § SekrL [nuvarande 22 kap. 1 § första stycket OSL; *redaktionell kommentar*] förelåg för begärda ”mantalsuppgifter” (dvs. det som numera betecknas som folkbokföringsuppgifter) avseende en person som varit utsatt för grova brott och för vilken spärrmarkering (dvs. sekretessmarkering) införts i ”ADB-systemet för folkbokföring”.

I två fall där sökandena enligt dom hade rätt till umgänge med sina barn gjorde Regeringsrätten olika bedömningar rörande sekretessen för adressuppgifter. I RÅ 1994 not. 470 ansåg Regeringsrätten på grund av ”omständigheterna” att sökandens hustrus adress, för vilken sekretessmarkering hade införts, inte kunde lämnas ut. I RÅ 1994 not. 99 fann däremot Regeringsrätten att adressen, för vilken sekretessmarkering inte hade införts, för sökandens hustru och barn inte var föremål för sekretess.

Överklagande av beslut rörande sekretessmarkering

Frågan om möjlighet att överklaga ett beslut om sekretessmarkering har övervägts i flera utredningar. I prop. 2005/2006:161 s. 56 uttalar regeringen följande: ”Regeringen anser att de skäl som har anförts mot införandet av en klagorätt i frågor om sekretessmarkeringar fortfarande har bärkraft. Någon möjlighet att överklaga Skatteverkets ställningstagande att införa eller inte införa en spärrmarkering bör således inte införas.”

Regeringsrättens avgörandet	<p>Av Rå 2006 ref. 61 framgår att Regeringsrätten ansett att ett ärende avseende överklagande av sekretessmarkering i folkbokföringsdatabasen bort avvisas som inte överklagbart.</p> <p>Det som sagts innebär således att beslut om sekretessmarkering inte är överklagbart.</p>
Sökbegrepp	<p>Vid sökning i folkbokföringsdatabasen får, enligt 2 kap. 10 § första stycket FdbL, uppgifter om födelseort, om person – make, barn, föräldrar, vårdnadshavare eller annan – med vilken den registrerade inom folkbokföringen har samband som är grundat på adoption eller om inflyttning från utlandet inte användas som sökbegrepp. Begreppet födelseort avser utomlands födda.</p> <p>Uppgift om medborgarskap får enligt bestämmelsens andra stycke användas som sökbegrepp endast i fråga om medborgarskap i Sverige, Danmark, Norge, Finland eller Island samt om medborgarskap inom eller utom EU.</p> <p>Beträffande folkbokföringsdatabasen, se vidare avsnitt 10.5.3.</p>
Namnärenden	<p>Sekretess gäller enligt 22 kap. 4 § OSL i ärenden om byte av namn för uppgift om enskilda personliga förhållanden, om det av särskild anledning kan antas att den enskilde eller någon närstående till denna lider men om uppgiften röjs.</p>
Delgivning	<p>I avsnitt 9 finns en redogörelse för OSL:s regler om sekretess mellan myndigheter. Av speciellt intresse i detta sammanhang är bestämmelsen i 10 kap. 26 § första stycket (se avsnitt 9.3). Av denna följer att sekretess inte hindrar att uppgift om enskilda adress, telefonnummer och arbetsplats lämnas till myndighet om denna behöver uppgiften för delgivning enligt delgivningslagen (1970:428). De nämnda uppgifterna får också lämnas ut till en stämningsman när denne utför delgivning på uppdrag av en myndighet (prop. 1984/85:109 s. 73 f.).</p> <p>Av 22 kap. 5 § OSL framgår att sekretess gäller i delgivningsverksamhet för uppgift om enskilda personliga förhållanden om det kan antas att den enskilde eller någon honom närstående lider men om uppgiften röjs.</p>
Indrivningsändamål	<p>Som nämnts i samband med behandlingen av innebörden av begreppet men (avsnitt 4.6) kan också helt rättsenliga och acceptabla åtgärder vara att bedöma som men i OSL:s mening.</p> <p>Att men ansetts föreligga då uppgifter begärts för indrivningsändamål framgår av rättsfallen RÅ 81 2:34 I och RÅ 85 Ab 203. I båda fallen hade ett inkassoföretag begärt uppgifter ur försäkringskassans register.</p>

Det förstnämnda fallet rörde uppgifter om en försäkrads arbetsgivare och dennes telefonnummer. Regeringsrätten fann att de begärda uppgifterna rörde sådana personliga förhållanden för vilka sekretess gäller enligt 7 kap. 7 § SekrL (nuvarande 28 kap. 1 § OSL) om det kunde antas att den försäkrade skulle lida men om uppgifterna rövades. Domstolen fann att uppgifterna inte kunde anses vara av sådan art att men redan på grund därav kunde antas uppkomma om uppgifterna rövades. Det framgick emellertid i ärendet att uppgifterna skulle användas i samband med rättsliga åtgärder mot den försäkrade vid tingsrätt och KFM. Med hänsyn till den avsedda användningen av de begärda uppgifterna måste det, ansåg Regeringsrätten, antas att den försäkrade skulle lida men om uppgifterna rövades. Regeringsrätten avtog därför inkassoföretagets begäran.

Utgången i det andra målet, som rörde adressuppgifter avseende två personer, blev densamma.

”Särskild anledning”

Även om således sekretess kan föreligga för uppgift i försäkringskassans register då denna ska användas för indrivningsändamål är detta inte också fallet om uppgiften begärs för samma ändamål ur register i folkbokföringen. I prop. 1981/82:186 s. 55 uttalade föredraganden sålunda att sekretess normalt inte torde gälla i motsvarande fall för uppgift i folkbokföringsregister. Skälet härtill var enligt föredraganden att skaderekvisitet i 7 kap. 15 § SekrL (nuvarande 22 kap. 1 § första stycket OSL) till skillnad från det i 7 kap. 7 § (nuvarande 28 kap. 1 § OSL) innehåller kvalifikationen ”särskild anledning”.

Betydelsen av formuleringen särskild anledning har prövats av Regeringsrätten i rättsfallet RÅ 1989 ref. 51. Bakgrunden till prövningen var en begäran från en sökande att hos ett pastorsämbete få uppgift om vem som var far till en 8-årig flicka. Myndigheten avtog begäran med hänvisning till 7 kap. 15 § SekrL (nuvarande 22 kap. 1 § första stycket OSL). Kammarrätten lämnade sökandens besvär utan bifall.

Sedan sökanden fullföljt sin talan uttalade Regeringsrätten: ”Bestämmelserna i 7 kap. 15 § sekretesslagen [nuvarande 22 kap. 1 § första stycket; *redaktionell kommentar*] förutsätter att en skadebedömning görs, vid vilken prövas om ‘det av särskild anledning’ kan antas att den enskilde eller någon honom närstående lider men om uppgiften röjs. I vissa undantagsfall synes uppgiftens art och innehåll i sig kunna utgöra en sådan särskild anledning som avses i lagrummet, nämligen när det är fråga om en uppgift om ett personligt

förhållande som kan anses utpräglat känslig (i prop. 1979/80:2 del A s. 211 nämns som exempel uppgift om ändrad könstillhörighet). I övrigt måste hänsyn tas till omständigheterna i det enskilda fallet innan det kan avgöras om tillräcklig grund för sekretess föreligger enligt lagrummet.”

Regeringsrätten fortsatte: ”Vad särskilt beträffar uppgifter om att någon är född utom äktenskapet eller är förälder till ett utomäktenskapligt barn ger förarbetena till sekretesslagen [nuvarande OSL; *redaktionell kommentar*] knappast stöd för uppfattningen att uppgiftens art och innehåll i sig skulle utgöra tillräcklig grund för att hemlighålla uppgiften enligt 7 kap. 15 § [nuvarande 22 kap. 1 § första stycket; *redaktionell kommentar*]. Offentlighets- och sekretesslagstiftningskommittén ansåg att samhällsutvecklingen gått därhän att det inte längre kunde anses otillbörligt blottställa den enskilde eller någon honom närstående om uppgifter av angivet slag släpptes fria (SOU 1975:22 s 277). Justitiedepartementets förslag till ny sekretesslag anknöt i det nu aktuella hänseendet nära till kommittéförslaget (Ds Ju 1977:11s 451). Först i senare förarbeten modifierades ståndpunkten. Departementschefen uttalade att paragrafen givetvis är tillämplig på mer ömtåliga uppgifter om personliga förhållanden som kan förekomma, såsom framför allt uppgifter om ändrad könstillhörighet men ‘i vissa fall’ också på uppgifter om börd, omyndighet m.m. (prop. 1979/80:2 del A s. 211).”

Härefter anförde Regeringsrätten: ”Av det sagda får anses följa att en uppgift om börd inte får hållas hemlig enbart på den grunden att den anger att den enskilde är född utom äktenskapet eller är förälder till ett utomäktenskapligt barn. En ytterligare skadebedömning måste göras vid vilken hänsyn tas till omständigheterna i det aktuella fallet, t ex vem som begär uppgiften och syftet med hans eller hennes begäran. Även vad som är sedvana på orten kan få betydelse för bedömningen (jfr Norström-Sverne, Offentlighet och sekretess i kyrkan, s. 88).”

Regeringsrätten yttrade slutligen: ”Såvitt handlingarna i målet utvisar har pastorsämbetet grundat sin vägran att lämna ut de av Jan S begärda uppgifterna uteslutande på uppgifternas art och innehåll. Den skadebedömning på grundval av föreliggande omständigheter som enligt det nyss sagda måste ske innan frågan om utlämnande eller hemlighållande kan avgöras har inte företagits i målet. Det bör i första hand ankomma på pastorsämbetet att göra en sådan bedömning.”

Regeringsrätten undanröjde kammarrättens dom och pastors-
ämbetets beslut och återförvisade ärendet till pastorsämbetet.

Vid den förnyade prövningen hos pastorsämbetet uppgav
sökanden att han önskade ta del av den aktuella uppgiften i
egenskap av utredningskonsult men att han inte ville avslöja
vem som var hans uppdragsgivare. Pastorsämbetet anförde
bl.a. att mot ”bakgrund av att den personkrets till vilken
uppgiften om faderskapet ska lämnas är så oklar och att det ej
heller framgår i vilket syfte denna personkrets kommer att
använda uppgiften” kunde den begärda uppgiften inte lämnas
ut. Kammarrätten avlog besvären och Regeringsrätten
ändrade inte kammarrättens dom (RÅ 1989 not. 481).

Kammarrätten i Jönköping prövade i en dom den 9 november
1993 (mål nr 5730-1993) innebörden av ”särskild anledning” i
ett mål rörande en begäran från ett inkassoföretag om att få ut
person- och adressuppgifter avseende nära anhöriga till en av
företaget eftersökt person. Kammarrätten hänvisade till prop.
1981/82:186 s. 55 där det anføres att det inte finns ”något
berättigat intresse av att gäldenärer skall kunna hålla sig undan
från betalning genom att deras adresser hålls hemliga”.
Kammarrätten anförde vidare: ”Detsamma måste även gälla
vissa andra uppgifter av harmlöst slag såsom uppgifter om
personnummer m.m. Vad gäller person- och adressuppgifter
för anhöriga som inte själva är föremål för inkassoåtgärder gör
sig däremot inte samma aspekter gällande. Med hänsyn till den
avsedda användningen av de begärda uppgifterna finner
kammarrätten tvärtom att det finns särskild anledning att anta
att de närstående skulle lida men om uppgifterna röjs.”

Hur skaderekvisitet särskild anledning har tillämpats på
uppgifter ur födelse- och dopboken framgår bl.a. av rättsfallen
RÅ 1981 Ab 224 samt RÅ 1986 not. 34 och not. 35. I samtliga
tre fall ansågs det föreligga särskild anledning anta att enskild
kunde komma att lida men om uppgifterna röjdes.

Fingerade personuppgifter

I ärenden om fingerade personuppgifter gäller sekretess enligt
22 kap. 2 § OSL för uppgift om enskilds personliga förhål-
landen, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att
den enskilde eller någon honom närstående lider men. Om
uppgift för vilken sådan sekretess gäller har lämnats till en
annan myndighet, gäller sekretessen också där.

Skaderekvisitet är omvänt vilket innebär att huvudregeln är att
uppgifterna omfattas av sekretess (se avsnitt 4.6).

Utlänningar

Vid sidan av de generella bestämmelserna i 22 kap. 1 § första stycket OSL finns i 21 kap. 5 § samma lag särskilda bestämmelser till skydd för utlänningar. Enligt den sistnämnda bestämmelsen gäller sekretess för uppgift som rör utlänning, om det kan antas att röjande av uppgiften skulle medföra fara för att någon utsätts för övergrepp eller annat allvarligt men som föranleds av förhållandet mellan utlänningen och utländsk stat eller myndighet eller organisation av utlänningar.

Bestämmelsen i 21 kap. 5 § OSL, som är tillämplig inom hela den offentliga förvaltningen, omfattar varje slag av uppgifter som rör utlänningar oavsett i vilket sammanhang de förekommer. Skaderekvisitet är rakt (se avsnitt 4.6).

Av uttrycket ”övergrepp eller annat allvarligt men” följer att endast relativt allvarlig skada ska leda till sekretess. Det krävs emellertid inte någon högre grad av sannolikhet för sådan skada för att sekretessen ska gälla. Det räcker att det föreligger en beaktansvärd risk härför. Dessutom fordras att risken för skada ska vara föranledd av förhållandet mellan utlänningen och något av de i lagrummet angivna subjekten, nämligen utländsk stat eller myndighet eller organisation av utlänningar (prop. 1979/80:2 Del A s. 209).

6.2 Skattebrott

Allmänt om SBE:s verksamhet

Skatteverkets brottsbekämpande verksamhet bedrivs av en särskild enhet inom myndigheten, SBE. I 1 § första stycket lagen (1997:1024) om Skatteverkets medverkan i brottsutredningar finns den s.k. brottskatalogen som anger de brott som ingår i SBE:s brottsutredande och brottsförebyggande verksamhet. Enligt katalogen omfattar SBE:s verksamhet brott enligt

- skattebrottslagen (1971:69)
- 30 kap. 1 § första stycket 4 aktiebolagslagen (2005:551)
- 11 § tredje stycket lagen (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m.m.
- FoL
- 11 kap. 5 § brottsbalken
- lagen (1986:436) om näringsförbud.

Om påföljden kan antas stanna vid böter och den misstänkte har fyllt 21 år och kan antas erkänna gärningen får SBE, enligt 5 § lagen om Skatteverkets medverkan i brottsutredningar, på

eget initiativ utreda sådana brott som anges i brottskatalogen ovan. I fråga om dessa brott får SBE, enligt 6 § samma lag, vidare dels bedriva spaning, dels bedriva verksamhet som består i att samla, bearbeta och analysera information för att klarlägga om brottslig verksamhet har utövats eller kan komma att utövas och som inte utgör förundersökning enligt 23 kap. rättegångsbalken (underrättelseverksamhet).

Självständig verksamhetsgren

SBE har organisatoriskt sett en så fristående ställning inom Skatteverket att den utgör en egen självständig verksamhetsgren i TF:s och OSL:s mening (se avsnitt 2.2.2). Beskattningsverksamheten och den brottsutredande verksamheten bedrivs således inom verksamhetsgrenar som är självständiga i förhållande till varandra.

Enligt 8 kap. 1 § OSL får en sekretessbelagd uppgift hos en myndighet inte röjas för en annan myndighet i andra fall än som anges i OSL eller i lag eller förordning till vilken OSL hänvisar. Detta gäller enligt 8 kap. 2 § OSL även i förhållandet mellan självständiga verksamhetsgrenar inom en myndighet.

Det sagda innebär att ett utbyte av sekretessbelagd information mellan Skatteverkets beskattningsverksamhet och brottsutredande verksamhet måste ske med stöd av sekretessbrytande regler.

Ändamålsprincipen

Det är viktigt att Skatteverket gör klart för sig i vilket syfte en utredning företas. Följande uttalande av regeringen i prop. 1997/98:10 s. 43 belyser denna frågeställning: "Brottsutredning och skatteutredning har olika syften och regleras av olika regelverk. Bestämmelser om skatteutredning finns i skatteförfattningarna och syftar till att ta fram underlag för en korrekt beskattning. Brottsutredningsförfarandet regleras i första hand i rättegångsbalken och syftar till att ta fram underlag bl.a. för åklagarens ställningstagande till om åtal skall väckas. Myndigheten måste således inte endast iaktta de lagliga förutsättningarna för att vidta olika slag av utredningsåtgärder utan också syftet med den utredning som utredningsåtgärden vidtas inom (ändamålsprincipen). En åtgärd i skatteutredningen får alltså vidtas endast i den mån den kan motiveras för att fullfölja syftet med den utredningen, dvs. att ta fram underlag för en korrekt beskattning. En åtgärd inom brottsutredningen får på motsvarande sätt vidtas endast i den mån den kan motiveras från brottsutredningssynpunkt. Det är alltså med andra ord inte tillåtet att, med stöd av regelverket för skatteutredningar, ta fram uppgifter som inte behövs i

**Sekretess till
skydd för
myndigheten**

skatteutredningen men som polisen behöver i brottsutredningen eller vice versa. Ändamålsprincipen skall utgöra ett skydd för den enskilde.”

I SBE:s brottsutredande verksamhet gäller enligt 18 kap. 1 § OSL, till skydd för det allmännas brottsförebyggande och brottsutredande verksamhet, sekretess för uppgift som hänför sig till bl.a. förundersökning i brottmål och till annan verksamhet som syftar till att förebygga, uppdaga, utreda eller beivra brott. Sekretessskyddet gäller såväl för uppgifter i ett enskilt fall som för uppgifter av mera generell betydelse för brottspaning och brottsutredning. Även uppgifter i register som SBE använder i sin brottsbekämpande verksamhet omfattas av bestämmelsen, se dock nedan vid kantrubriken ”Underrättelseverksamhet”.

Skaderekvisitet är rakt (se avsnitt 4.6) och är utformat så att sekretess gäller ”om det kan antas att syftet med beslutade eller förutsedda åtgärder motverkas eller den framtida verksamheten skadas om uppgiften röjs”.

Med förundersökning avses förundersökning enligt rättegångsbalken. Med uttrycket ”verksamhet i övrigt” åsyftas brottsförebyggande och brottsbeivrande åtgärder i allmänhet utan någon anknytning till ett konkret fall. Det kan röra sig om resurs- och organisationsfrågor av stor betydelse, arbetsrutiner, spaningsmetoder m.m.

Sekretessskyddet vid förundersökningar gäller i princip fram till dess att åtal har väckts. Läggs en förundersökning ner upphör normalt sekretessskyddet. Sekretessen kan dock i sådana fall behållas för uppgifter som har generell betydelse för samhällets brottsbekämpande verksamhet (se RÅ 1990 not. 303).

Enligt 18 kap. 2 § OSL gäller sekretess bl.a. för uppgift som hänför sig till sådan underrättelseverksamhet som avses i 2 § lagen (1999:90) om behandling av personuppgifter vid Skatteverkets medverkan i brottsutredningar ”om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att syftet med beslutade eller förutsedda åtgärder motverkas eller den framtida verksamheten skadas”. Sekretessen gäller således med ett omvänt skaderekvisit (se avsnitt 4.6). Den underrättelseverksamhet som avses definieras i den nämnda bestämmelsen på följande sätt: ”Skatteverkets verksamhet som består i att samla, bearbeta och analysera information för att klarlägga om brottslig verksamhet har utövats eller kan komma att utövas och som inte utgör förundersökning enligt 23 kap. rättegångsbalken”.

Biträde åt brottsutredande myndighet

Som de nämnda bestämmelserna i 18 kap. 1 och 2 §§ OSL är formulerade gäller sekretess inte bara hos den myndighet, SBE, där uppgiften initialt förekommer utan även hos andra myndigheter där den kan förekomma. Sekretessen enligt 18 kap. 1 och 2 §§ OSL gäller enligt 18 kap. 3 § OSL i annan verksamhet än som där avses hos en myndighet för att biträda bl.a. en åklagarmyndighet eller Tullverket med att bl.a. förebygga och utreda brott. Om Skatteverket biträder Tullverket i en brottsutredning som det verket företar medför det att den information som överförs till Skatteverkets fiskala del omfattas av samma sekretesskydd som hos Tullverket

Sekretess till skydd för den enskilde

I 35 kap. 1 § första stycket OSL finns bestämmelser som syftar till att skydda enskilda som är föremål för brottsutredningar. I bestämmelsen stadgas sålunda att sekretess gäller – om inte annat följer av 35 kap. 6 § OSL (se nedan) – för uppgift om enskilds personliga och ekonomiska förhållanden bl.a. i utredning enligt bestämmelserna om förundersökning i brottmål och i SBE:s verksamhet i övrigt för att förebygga, uppdaga, utreda eller beivra brott. Beträffande förundersökning och uttrycket ”annan verksamhet”, se vid föregående kantrubrik. Sekretess gäller enligt 35 kap. 1 § första stycket OSL även bl.a. i register som förs av Skatteverket enligt lagen (1999:90) om behandling av personuppgifter vid Skatteverkets medverkan i brottsutredningar eller som annars behandlas där med stöd av samma lag och i register som förs enligt lagen (1998:621) om misstankeregister.

Skaderekvisitet är omvänt (se avsnitt 4.6) och är formulerat så att sekretess gäller om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till den enskilde lider skada eller men.

Enligt 35 kap. 6 § OSL gäller sekretessen enligt 35 kap. 1 § första stycket OSL bl.a. inte beslut huruvida åtal ska väckas, beslut om att förundersökning inte ska inledas och beslut om att förundersökning ska läggas ner. Vidare gäller, enligt 35 kap. 7 § OSL att sekretessen enligt 35 kap. 1 § första stycket OSL upphör att gälla om uppgiften lämnas till domstol med anledning av åtal såvida inte uppgiften bl.a. uppenbarligen saknar betydelse i målet eller finns i handling som har erhållits från en annan myndighet där sekretess gäller för uppgiften.

Utlämnande från beskattningsverksamheten till SBE

Genom att SBE utgör en egen självständig verksamhetsgren inom Skatteverket måste beskattningsverksamheten ha stöd i sekretessbrytande regler för att kunna lämna ut sekretessbelagda uppgifter till SBE. Sådana regler finns i 10 kap. OSL.

Av 10 kap. 2 § jämförd med 8 kap. 2 § OSL följer att sekretess inte utgör hinder mot att uppgift lämnas ut om det är nödvändigt för att den utlämnande myndigheten eller självständiga verksamhetsgrenen inom samma myndighet ska kunna fullgöra sin verksamhet (se avsnitt 9.5). Det torde emellertid mera sällan kunna hävdas att ett utlämnande av sekretessbelagda uppgifter från beskattningsverksamheten till SBE skulle vara nödvändigt för att beskattningsverksamheten ska kunna fullgöras. Bestämmelsen i 10 kap. 2 § OSL blir därför tillämplig endast i undantagsfall.

Brottsanmälan

Av 10 kap. 28 § första stycket OSL jämförd med 8 kap. 2 § samma lag framgår att sekretess inte hindrar att uppgift lämnas till annan myndighet eller annan självständig verksamhetsgren inom samma myndighet om uppgiftsskyldighet följer av lag eller förordning (se avsnitt 9.2.1).

I 17 § skattebrottslagen (1971:69) och 22 § taxeringsförordningen (1990:1236) finns bestämmelser om anmälningskyldighet för Skatteverket. Av dessa bestämmelser framgår att beskattningsverksamheten, med vissa undantag, ska göra anmälan till åklagare så snart det finns anledning att anta att brott enligt skattebrottslagen eller vissa andra lagar har begåtts. Anmälningskyldigheten får fullgöras till SBE om det inte finns skäl att anta att brottet föranleder annan påföljd än böter och den misstänkte kan antas erkänna brottet och har fyllt 21 år. Som framgår av vad som sägs i föregående stycke finns inget hinder mot att sekretessbelagda uppgifter lämnas vid sådan anmälan som nu nämnts.

Andra brottsanmälningar än de som får göras till SBE måste göras till åklagaren direkt. Det finns ingen laglig möjlig att ”slussa” anmälningarna via SBE till åklagaren. Om SBE begär hos beskattningsverksamheten att få ta del av anmälningar – eller uppgifter ur sådana anmälningar – som beskattningsverksamheten har lämnat till åklagaren måste ett utlämnande ske med stöd av en sekretessbrytande regel.

Det bör observeras att, som sägs i avsnitt 5.7, uppgifter som ligger till grund för en brottsanmälan måste anses omfattas av sekretess enligt bestämmelserna i 27 kap. OSL om sekretess i beskattningsverksamheten. Stöd för denna uppfattning finns i Kammarrättens i Stockholm dom den 15 september 2003 (mål nr 5471-03).

Uppgift som angår misstanke om brott

Enligt 10 kap. 24 § OSL jämförd med 8 kap. 2 § samma lag hindrar inte sekretess att uppgift som angår misstanke om brott lämnas till bl.a. åklagarmyndighet eller annan myndighet eller självständig verksamhetsgren inom samma myndighet som har att ingripa mot brottet, om fängelse är föreskrivet för brottet och detta kan antas föranleda annan påföljd än böter (se avsnitt 9.3). Av Ekosekretessutredningens betänkande ”Ekonomisk brottslighet och sekretess” (SOU 1999:53) s. 139 framgår att Skatteverket i dess brottsutredande verksamhet, dvs. SBE, är en myndighet som har att ingripa mot vissa brott.

Som sägs vid kantrubriken ”Allmänt om SBE:s verksamhet” ovan får SBE, enligt 5 § lagen (1997:1024) om Skatteverkets medverkan i brottsutredningar, på eget initiativ utreda vissa brott. En av förutsättningarna för detta är att påföljden inte kan antas bli annan än böter. Detta innebär att sekretessbelagda uppgifter i beskattningsverksamheten inte kan lämnas till SBE om de avser sådana brott som SBE på eget initiativ får utreda.

Enligt 2 § i den sistnämnda lagen kan åklagare som leder förundersökning anlita biträde av SBE. Åklagaren får enligt samma bestämmelse också begära biträde av SBE i fråga om utredning av brott innan förundersökning har inletts. I sådana fall bör SBE ha samma möjligheter som åklagaren att med stöd av 10 kap. 24 § OSL få uppgifter från beskattningsverksamheten.

Generalklausulen

Enligt 10 kap. 27 § OSL jämförd med 8 kap. 2 § samma lag får sekretessbelagd uppgift lämnas till annan myndighet eller självständig verksamhetsgren inom samma myndighet om det är uppenbart att intresset av att uppgiften lämnas har företräde framför det intresse som sekretessen ska skydda (se avsnitt 9.4). Ett utlämnande till SBE torde i vissa fall kunna ske med stöd av denna bestämmelse, t.ex. i fall som avser mindre allvarliga brott.

Det bör observeras att de sekretessbrytande reglerna inte gör det möjligt för beskattningsverksamheten att inför en eventuell brottsanmälan diskutera ett konkret fall med SBE. För att en sådan diskussion ska vara tillåten måste alla uppgifter som gör att den enskilde kan identifieras vara anonymiserade.

Anmälningar från allmänheten

Till Skatteverket kommer åtskilliga såväl öppna som anonyma anmälningar in från allmänheten. Har Skatteverkets beskattningsverksamhet tagit emot en anmälan som i själva verket kan bedömas beröra SBE får man se det som en felsänd anmälan eller möjligen som en anmälan både till beskattningsverksamheten och SBE. En sådan bör kunna lämnas över till SBE.

Underrättelse- verksamhet

SBE får, enligt 11 § lagen (1999:90) om behandling av personuppgifter vid Skatteverkets medverkan i brottsutredningar, i sin underrättelseverksamhet endast behandla personuppgifter om en särskild undersökning som avser brott som anges i lagen (1997:1024) om Skatteverkets medverkan i brottsutredningar har inletts och det finns anledning att anta att allvarlig brottslighet har utövats eller kommer att utövas. Med ”särskild undersökning” avses en undersökning i underrättelseverksamhet som innebär insamling, bearbetning och analys av uppgifter i syfte att ge underlag för beslut om förundersökning eller om särskilda åtgärder för att förebygga, förhindra eller upptäcka brott. Enligt samma bestämmelse i lagen får personuppgifter också behandlas i sådant underrättelseregister som avses i lagen.

Endast de personer inom SBE som arbetar med en särskild undersökning får, enligt 7 § förordningen (1999:105) om behandling av personuppgifter vid Skatteverkets medverkan i brottsutredningar ha direktåtkomst till de uppgifter som behandlas automatiserat i undersökningen. Andra personer vid SBE får ta del av sådana uppgifter endast om uppgifterna kan antas ha särskild betydelse för en pågående undersökning eller andra brottsbekämpande åtgärder.

Enligt 8 § polisdataförordningen (1999:81) och 7 § förordningen (2001:88) om behandling av personuppgifter i Tullverkets brottsutredande verksamhet får uppgifter som behandlas automatiserat i en särskild undersökning i polisens respektive Tullverkets brottsbekämpande verksamhet lämnas ut till SBE under förutsättning att uppgifterna kan antas ha särskild betydelse för en pågående undersökning eller andra brottsbekämpande åtgärder.

Enligt 8 § förordningen om behandling av personuppgifter vid Skatteverkets medverkan i brottsutredningar, får uppgifter som behandlas automatiserat i en särskild undersökning hos SBE lämnas ut till en polismyndighet eller Tullverket.

Uppgifter ur polisens kriminalunderrättelseregister får enligt 10 § polisdataförordningen lämnas ut till SBE under förutsättning att uppgifterna kan antas ha särskild betydelse för en pågående undersökning i myndighetens brottsutredande verksamhet eller för andra brottsbekämpande åtgärder.

Under förutsättning att uppgifterna kan antas ha särskild betydelse för en pågående undersökning eller för andra brottsbekämpande åtgärder får, enligt 10 § förordningen om behand-

ling av personuppgifter vid Skatteverkets medverkan i brottsutredningar, uppgifter ur ett underrättsregister hos SBE lämnas ut till Ekobrottsmyndigheten, en polismyndighet eller Tullverket.

Beträffande registerlagen avseende SBE:s verksamhet, se avsnitt 10.5.4.

6.3 Personaladministration

Sekretessen i en myndighets personaladministrativa verksamhet regleras i 39 kap. OSL. För att bestämmelserna ska vara tillämpliga krävs att den enskilde är anställd vid den aktuella myndigheten. Sekretessen gäller också tidigare anställda vid myndigheten (se RÅ 1998 ref. 54).

Med hänsyn till bestämmelsernas ordalydelse gäller sekretessen för uppgifter inte bara hos den myndighet där uppgifterna initialt förekommer utan även hos andra myndigheter där uppgifterna kan förekomma.

Personalsocial verksamhet

Enligt 39 kap. 1 § första stycket OSL sekretessbeläggs dels uppgifter som hänför sig till psykologisk undersökning eller behandling, dels uppgifter om enskilda personliga förhållanden hos psykolog, personalkonsulent eller annan sådan befattningshavare som särskilt har till uppgift att bistå med råd och hjälp i personliga angelägenheter. För sekretess gäller ett omvänt skaderekvisit (se avsnitt 4.6)

Utvecklingssamtal

För övriga uppgifter om enskilda personliga förhållanden inom en myndighets personalsociala verksamhet, exempelvis uppgifter som kommer fram vid en tjänstemans utvecklingssamtal med sin chef, gäller sekretess enligt 39 kap. 1 § andra stycket OSL med ett rakt skaderekvisit (se avsnitt 4.6).

Kammarrätten ansåg i en dom den 19 juni 2001 (mål nr 3114-2001) att uppgifter om namnen på de jurister på en KFM som hade viss angiven kompetens i förvaltningsrätt och konkursrätt samt en namngiven persons betyg inom nämnda kompetensområden var av det slaget att de omfattades av sekretess enligt 7 kap. 11 § andra stycket SekrL (nuvarande 39 kap. 1 § andra stycket OSL).

Övrig personaladministrativ verksamhet i allmänhet

Enligt 39 kap. 2 § första stycket OSL gäller sekretess i en myndighets personaladministrativa verksamhet i övrigt för uppgift om enskilda hälsotillstånd och för sådan uppgift om enskilda personliga förhållanden som hänför sig till ärende om

omplacering eller pensionering av anställd. Sekretessen gäller med ett rakt skaderekvisit (se avsnitt 4.6).

I ärenden om anställning eller disciplinansvar och för beslut i andra ärenden som avses i det nu aktuella stycket i bestämmelsen gäller dock ingen sekretess.

Regleringen innebär exempelvis dels att uppgifter om en anställds lön och preliminärskatteavdrag är offentliga, dels att – om skaderekvisitet är uppfyllt – uppgifter i personakten för en anställd om dennes hälsotillstånd är hemliga.

Våld eller annat allvarligt men

Enligt 39 kap. 3 § första stycket OSL gäller sekretess i annat fall än som avses i 39 kap. 1 och 2 §§ samma lag för uppgift om enskilda personliga förhållanden om det kan antas att den enskilde eller någon honom närstående utsätts för våld eller annat allvarligt men om uppgiften röjs. Det raka skaderekvisitet (se avsnitt 4.6) – som dessutom är särskilt kvalificerat – innebär en mycket stark presumtion för offentlighet för de aktuella uppgifterna och bestämmelsen är tänkt att tillämpas endast i undantagssituationer (prop. 1986/87:3 s. 23).

Personal hos vissa myndigheter

Enligt 39 kap. 3 § andra stycket OSL gäller, i den utsträckning regeringen föreskriver det, sekretess hos sådana myndigheter där personalen särskilt kan riskera att utsättas för våld eller annat allvarligt men för uppgift om enskilda bostadsadress, hemtelefonnummer, personnummer och andra jämförbara uppgifter avseende personalen, uppgift i form av fotografisk bild som utgör underlag för tjänstekort samt uppgift om närstående till personalen. Sekretess gäller om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon honom närstående lider men om uppgiften röjs. Av prop. 1993/94:165 s. 34 framgår att sekretesskyddet även omfattar adress och telefonnummer till sommarbostad.

Skaderekvisitet är omvänt (se avsnitt 4.6) vilket betyder att presumtionen är för sekretess för de ifrågavarande uppgifterna.

Skatteverket

Regeringen har i 10 § OSF föreskrivit att sekretessbestämmelsen i 39 kap. 3 § andra stycket OSL ska gälla hos bl.a. Skatteverket.

I en dom den 17 april 2002 (mål nr 1623-2002) ansåg Kamrätten i Göteborg att sekretess enligt 7 kap. 11 § fjärde stycket SekrL (nuvarande 39 kap. 3 § andra stycket OSL) förelåg för uppgifter om personnummer, bostadsadress och hemtelefonnummer för en anställd vid en dåvarande SKM. Sökanden uppgav att uppgifterna skulle användas i samband

med att han skulle inleda en process i Arbetsdomstolen mot den anställde.

Skatteverket har i ställningstagandet "Sekretess för anställdas mobiltelefonnummer" sammanfattningsvis anfört följande: "Sekretess gäller med ett omvänt skaderekvisit – vilket innebär sekretess som huvudregel – för uppgift om nummer till Skatteverkets anställdas mobiltelefoner. Sådana telefonnummer kan därför inte lämnas ut till en extern mottagare utan en sekretessprövning. Det sagda gäller både nummer till privata mobiltelefoner och nummer – hämtade från exempelvis Lotus Notes Visitkort – till tjänstemobiltelefoner och tillämpas vid utlämnande såväl av andra anställdas som egna mobiltelefonnummer".

**Skattenämnds-
ledamöter**

Bestämmelserna i 39 kap. 3 § andra stycket OSL och 10 § OSF innebär att de nu ifrågakommande uppgifterna omfattas av sekretess med omvänt skaderekvisit inte bara avseende anställda hos Skatteverket utan också avseende skattenämndsledamöter (jfr Kammarrättens i Stockholm dom den 12 april 1999, mål nr 1407-1999).

**Uppgift om
beslutsfattare**

Stadgandet i 39 kap. 3 § andra stycket OSL ger inte utrymme för att hemlighålla vem som har fattat ett beslut i myndighetens personaladministrativa eller övriga verksamhet. En part exempelvis har ju ett berättigat intresse av att få veta vem som har handlagt hans ärende.

**Inte alltför snäv
tolkning**

Begreppet personaladministrativ verksamhet ska inte ges en alltför snäv tolkning. Som sådan verksamhet får betraktas också t.ex. förande av listor över var sådan personal finns tillgänglig som kan behöva tillkallas utom tjänstetiden, även när listorna förs på ett annat ställe än en personaladministrativ enhet hos myndigheten. Har en myndighet personal, som kan befaras bli utsatt för våld – inte därför att någon enskild vill hämnas vad han uppfattar som en oförrätt eller dylikt utan därför att någon kan ha ett intresse av att skada myndighetens verksamhet – kan uppgifter som rör denna personals personliga förhållanden också hållas hemliga med stöd av bestämmelsen (prop. 1986/87:3 s. 23).

**Personalansvars-
nämnden**

Om en myndighet i ett ärende om disciplinansvar eller skiljande från anställning eller i annat jämförbart rättsligt förfarande vid myndigheten från annan myndighet erhåller uppgift som är sekretessbelagd där gäller, enligt 11 kap. 2 § OSL, sekretessen också hos den mottagande myndigheten. Hemliga handlingar, exempelvis deklARATIONER, som tillställs Skatte-

verkets personalansvarsnämnd kommer således att behålla sin sekretess hos nämnden.

6.4 Identitetskort

Skatteverkets hantering av id-kort finns i IdF.

Självständig verksamhetsgren

Id-kortshanteringen inom Skatteverket utgör en självständig verksamhetsgren skild från verkets övriga självständiga verksamhetsgrenar. Se vidare under avsnitt 2.2.2.

Med stöd av 22 kap. 1 § OSL har Skatteverkets databas avseende identitetskort tagits med i förteckningen i 6 § OSF över de verksamheter som avser registrering av en betydande del av befolkningen. Det innebär att beträffande uppgifter i den nämnda databasen gäller sekretess för uppgift om enskilda personliga förhållanden om det av särskild anledning kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs. Vidare gäller sekretess för uppgift i form av fotografisk bild av den enskilde, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men.

Utlämnande till allmänheten

Skaderekvisitet i 6 § punkt 1 OSF är rakt vilket innebär en presumtion för att uppgifterna är offentliga. En förutsättning för att en uppgift ska kunna hållas hemlig är att det av särskild anledning kan antas att den enskilde eller någon honom närstående lider men om uppgiften röjs. Se vidare avsnitten 4.6 och 6.1.

Enligt 6 § punkt 2 OSF gäller sekretess för uppgift i form av fotografisk bild av enskild om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs. Se vidare avsnitten 4.6 och 6.1.

Utlämnande till myndigheter

Av 8 kap. 1 § OSL framgår att om sekretess gäller för uppgift som förekommer hos myndighet får uppgiften inte röjas för annan myndighet i andra fall än som anges i OSL eller i lag eller förordning som OSL hänvisar till.

Ett exempel på när sekretessbelagd uppgift kan lämnas ut är när misstanke om brott föreligger. Enligt 10 kap. 24 § OSL får uppgift då lämnas till åklagarmyndighet, polismyndighet eller annan myndighet som har att angripa mot brottet om brottet kan antas föranleda annan påföljd än böter.

Utlämnande till självständig verksamhetsgren

Att verksamheten bedrivs som en självständig verksamhetsgren innebär att uppgifter som finns i Skatteverkets system angående id-kortshanteringen inte får lämnas ut till någon annan

självständig verksamhetsgren utan en föregående sekretessprövning. I den mån uppgifter omfattas av ett sekretesskydd får ett utlämnande till en annan självständig verksamhetsgren endas ske om stöd för detta finns i någon sekretessbrytande reglering.

Utlämnande och överklagande

Beträffande handlingars utlämnande och rätten att överklaga hänvisas till avsnitt 2.7.1 respektive 2.7.5.

Behandling av personuppgifter

Id-kortsdatabasen innehåller såväl uppgiftsinformation som handlingar hänförliga till ett ärende. Vad som gäller beträffande behandling av personuppgifter i id-kortsdatabasen redovisas i avsnitt 10.5.5.

6.5 Det statliga personadressregistret

Elektronisk form

Skatteverket ansvarar för och är personuppgiftsansvarigt för Spar. Efter beslut av Skatteverket kan myndigheter och enskilda få offentliga uppgifter i elektronisk form från Spar. Uttag ur Spar regleras i de särskilda registerförfattningarna, SparL och SparF (se avsnitt 10.5.6).

Avisering och urval

Uppgifterna kan fås genom direktåtkomst, genom avisering eller genom urval. Vissa begränsningar i uppgiftslämnandet i elektronisk form följer av bestämmelserna i SparL och SparF

Uppgifterna som finns i Spar hämtas från Skatteverkets folkbokföringsverksamhet och beskattningsverksamhet.

SparL och SparF saknar särskilda regler om sekretess. Uppgifterna i Spar är således offentliga om inte annat följer av bestämmelser i första hand i 21 kap. och 22 kap. OSL avseende skyddet för enskilda personliga förhållanden.

Sekretessregler

De sekretessbestämmelser som aktualiseras vid ett utlämnande från Spar finns i första hand i 21 kap. 7 § OSL och i 22 kap.1–2 §§ OSL (se avsnitt 6.1).

Offentlighetsprincipen

En begäran om uttag av offentliga uppgifter ur Spar kan göras med stöd av offentlighetsprincipen. En sådan begäran görs då inte med de i SparL angivna ändamålen som grund. Utlämnandet kan då endast ske i pappersform eftersom offentlighetsprincipen inte innebär någon skyldighet att tillhandahålla uppgifter ur Spar i elektronisk form (se avsnitt 2.7.1 kant-rubriken ”Utlämnande i elektronisk form”).

7 Sekretessen och parterna

Sekretess till skydd för en enskild gäller enligt 12 kap. 1 § OSL inte i förhållande till den enskilde själv. Den enskilde kan, enligt 12 kap. 2 § första stycket OSL, helt eller delvis häva sekretessen som gäller till skydd för honom eller henne, dvs. han kan lämna sitt samtycke till att i och för sig sekretessbelagda uppgifter lämnas ut. Se dock vad som sägs nedan vid kantrubriken ”Tredje man”.

Samtycke

JO har i ett ärende (1997/98:JO1 s. 328) tagit ställning till lämpligheten av en socialnämnds användning av blanketter som innefattade samtycke från en biståndssökande till att utredningskontakter togs. JO anförde i sitt beslut bl.a. följande: ”Att låta den enskilde underteckna en handling som ger handläggaren rätt att i föreliggande och kommande ärenden efter egen bedömning fritt ta ett antal utredningskontakter framstår som olämpligt. Att det av blanketten framgår att rätten att ta utredningskontakter är begränsad till sådana som behövs för att anskaffa ett godtagbart beslutsunderlag ändrar inte denna bedömning. – – – Frågan om vilka utredningskontakter som socialnämnden behöver ta och hur uppgifterna skall inhämtas bör bestämmas i samråd mellan handläggaren och sökanden.”

Utöver vad JO anfört i sitt beslut kan konstateras att ett samtycke som ger en myndighet i princip fria händer att ta in den utredning den finner lämpligt ställer den myndighet från vilken uppgifterna begärs i en besvärlig situation när denna ska avgöra om samtycket omfattar de begärda uppgifterna eller inte.

Skatteverket har i ställningstagandet ”Generellt medgivande av en enskild om utlämnande av allmän handling eller uppgift ur allmän handling” kommenterat förutsättningarna för ett utlämnande av hemliga uppgifter med anledning av en enskilds medgivande.

Enskild

Med enskild menas i detta sammanhang, liksom i övrigt i OSL, såväl enskild fysisk person som enskild juridisk person.

Bestämmelserna i 27 kap. OSL om sekretess för enskilds personliga och ekonomiska förhållanden har inte ansetts tillämpliga på ett aktiebolag som enligt 2 kap. 3 § OSL ska

jämställas med myndighet vid tillämpningen av OSL med anledning av att en kommun utövar ett rättsligt bestämmande inflytande i bolaget (se RÅ 2002 ref. 24). Bestämmelserna har inte heller ansetts tillämpliga på en kommun (se RÅ 2001 not. 161). Yrkande av bolaget respektive kommunen om att förordnande om sekretess skulle meddelas i målen avslogs därför. Slutsatserna i rättsfallen är således att vare sig den nu nämnda typen av aktiebolag eller kommuner är att betrakta som enskilda i sekretesslagens (nuvarande OSL) mening.

Tredje man

I allmänhet är det den person som berörs av uppgifter som finns hos en myndighet som förfogar över sekretessen. Ibland kan sekretessen emellertid också gälla till förmån för tredje man, t.ex. någon som har gjort anmälan mot den andre eller som annars kan bli utsatt för hot från denne. I så fall kan inte den som i första hand berörs av uppgifterna utan vidare få kännedom om dem. För att sekretessen ska kunna hävas i ett sådant fall krävs samtycke från båda berörda personer (prop. 1979/80:2 Del A s. 330).

Legal ställföreträdare

En fråga är vad som gäller när den till vars förmån sekretessen gäller har en legal ställföreträdare. Frågeställningen har behandlats i prop. 1979/80:2 Del A s. 330 där bl.a. följande sägs: ”Problemet torde vara mest uttalat när sekretessen avser personliga förhållanden. Tre fall torde kunna urskiljas. I fråga om den som på grund av bristande mognad eller rubbning av själsverksamheten saknar all förmåga till bedömning av sekretessfrågan gäller att ställföreträdarens samtycke till utlämnande krävs och är tillräckligt. Beträffande t.ex. ungdomar måste å andra sidan, beroende på ålder och utveckling, vederbörandes eget samtycke många gånger vara tillräckligt. Här emellan ligger de fall då samtycke för utlämnande bör krävas både från den omyndige och från hans ställföreträdare. Har omyndig som är i besittning av viss mognad och omdömesförmåga själv lämnat sekretessbelagda uppgifter t.ex. till läkare torde förmyndaren inte med stöd av 4 § [nuvarande 12 kap. 1 § OSL; *redaktionell kommentar*] kunna göra anspråk på att få kännedom om uppgifterna utan samtycke från myndlingen.”

Det ska i sammanhanget noteras att sekretess för uppgift till skydd för en underårig enligt 12 kap. 3 § OSL i princip även gäller i förhållande till vårdnadshavaren och inte får hävas av denne, om det kan antas att den underårige lider betydande men om uppgiften röjs för vårdnadshavaren.

- Förmyndare** Förmyndare för underårig kan vara bägge föräldrarna, en av föräldrarna, särskilt förordnad vårdnadshavare eller av rätten förordnad förmyndare (10 kap. 2, 3 och 5 §§ FB). Förmyndaren torde ha rätt att ta del av sådana sekretessbelagda beskattningsuppgifter som behövs för den förvaltning som åvilar denne (RÅ 1999 ref. 38).
- Förvaltare** Ett förordnande av förvaltare enligt 11 kap. 7 § FB innebär enligt 9 § samma kapitel att den för vilken förvaltare förordnats förlorar sin rättshandlingsförmåga avseende de angelägenheter som förordnandet avser. Förvaltaren torde ha rätt att ta del av sådana sekretessbelagda beskattningsuppgifter som behövs för den förvaltning som åvilar denne (RÅ 1999 ref. 38).
- God man** Att en god man förordnats med stöd av 11 kap. 4 § FB medför inte nödvändigtvis att den för vilken god man förordnats förlorar sin rättshandlingsförmåga. Den gode mannen får nämligen enligt 11 kap. 5 § FB – i den omfattning rätten förordnat – företräda huvudmannen endast om denne har samtyckt till rättshandlingen, om inte huvudmannens tillstånd hindrar att samtycke lämnas eller hans mening av annan orsak inte kan inhämtas. För utlämnande av sekretessbelagda uppgifter rörande huvudmannen, exempelvis ur dennes deklARATION, till den gode mannen krävs därför i princip antingen att huvudmannen själv begär att få ut uppgifterna eller att han häver sekretessen enligt 12 kap. 2 § första OSL.
- En god man som förordnats enligt 11 kap. 4 § FB för att bevaka huvudmannens rätt och förvalta hans egendom ansågs i rättsfallet RÅ 1999 ref. 38 ha rätt att med stöd av 14 kap. 4 § SekrL (nuvarande 12 kap. 1 § OSL) få ut kopior av huvudmannens deklARATIONER i den utsträckning som behövdes för att han skulle kunna fullgöra sitt uppdrag. Orsaken till detta var att huvudmannen, på grund av sitt hälsotillstånd, inte bedömdes själv kunna begära att få del av sina deklARATIONER eller häva den sekretess som gällde för dem.
- Ombud** Kan en person själv häva sekretessen föreligger inget hinder mot att hans ombud får ta del av uppgiften under förutsättning att den behövs i angelägenhet som omfattas av ombudets behörighet.
- Part** I 16 § FL föreskrivs att en part har rätt att ta del av det som har tillförts hans ärende, om detta avser myndighetsutövning mot någon enskild. Denna rätt gäller dock med de begränsningar som följer av 10 kap. 3 § OSL.

I 10 kap. 3 § OSL finns bestämmelser om parts rätt till insyn i mål och ärenden hos domstol och annan myndighet. En grundläggande princip i ett rättssamhälle är att en part i ett mål eller ärende ska ha full insyn i de förhållanden som kan läggas till grund för en domstols eller myndighets avgörande. Undantag från denna princip gäller dock om det av hänsyn till allmänt eller enskilt intresse är av synnerlig vikt att sekretessbelagd uppgift inte röjs. I sådant fall ska myndigheten på annat sätt lämna parten upplysning om vad materialet innehåller, i den mån det behövs för att han ska kunna ta tillvara sin rätt och det kan ske utan allvarlig fara för det intresse som sekretessen ska skydda. Part har dock alltid rätt att ta del av dom eller beslut i målet eller ärendet.

I 17 kap. 1 och 2 §§ OSL finns bestämmelser som kan utgöra hinder för en enskild att med hänsyn till allmänt intresse ha full insyn i ett planerat eller pågående ärende.

I rättsfallet RÅ 1992 ref. 9 behandlas frågan om på vilket sätt en part – ett bolag – hade rätt att hos dåvarande SKM ta del av uppgifter i tre förhandsbesked som åberopats vid en taxeringsrevision hos bolaget. I målet anförde Regeringsrätten bl.a. följande: ”För att bolaget skall kunna ta till vara sin rätt är det ... väsentligt att bolaget ges möjlighet att bedöma på vad sätt förutläggningarna i de åberopade förhandsbeskeden överensstämmer med dem som gäller i bolagets fall. Skattemyndigheten har tillhandahållit bolaget två av förhandsbeskeden i aidentifierat skick och vidare vissa uppgifter om dessa och det tredje förhandsbeskedet. De uppgifter som på det sättet tillställts bolaget ger en klar bild av omständigheterna och ställningstagandena i de tre ärendena. Skattemyndigheten får därför anse härigenom ha tillgodosett bolagets behov av upplysning om det sekretessbelagda materialets innehåll.”

Reglerna om partsinsyn eller TF:s regler

I rättsfallet RÅ 2000 not. 197 var omständigheterna de att dåvarande SKM avslog, med åberopande av 7 kap. 15 § SekrL (nuvarande 22 kap. 1 § första stycket OSL), en persons begäran om att få ta del av adressuppgifter rörande hans barn. Personen överklagade SKM:s beslut till kammarrätten och begärde att hos domstolen få ta del av de aktuella handlingarna. Kammarrätten uppfattade framställningen som en begäran om att få ta del av allmänna handlingar och avslog begäran med motiveringen att handlingarna omfattades av sekretess enligt 7 kap. 15 § SekrL (nuvarande 22 kap. 1 § första stycket OSL). Personen överklagade kammarrättens beslut. Regeringsrätten ansåg att de begärda handlingarna

innehöll sakuppgifter som var av betydelse för bedömningen i kammarrättens mål och att de därför måste anses ha tillförts målet. Med anledning därav utgjorde framställningen en begäran från part om att med stöd av 43 FPL få ta del av handlingar som tillförts målet och inte en framställning om att med stöd av 2 kap. TF få ta del av allmänna handlingar. Enligt Regeringsrättens uppfattning skulle därför frågan om hinder förelåg att lämna ut handlingarna ha prövats enligt bestämmelserna i 14 kap. 5 § SekrL (nuvarande 10 kap. 3 § OSL) och inte enligt 7 kap. 15 § SekrL (nuvarande 22 kap. 1 § första stycket OSL).

I ärendet 2003/04:JO1 s. 389 behandlade JO en dåvarande försäkringskassas handläggning av en parts begäran att få ta del av handlingarna i sin akt. JO anförde bl.a. följande: ”Rätten för part att ta del av material i sitt ärende följer ..., såvitt gäller allmänna handlingar som inte skall hållas hemliga, redan av TF:s regler om allmänna handlingars offentlighet. Reglerna om partsinsyn omfattar emellertid även handlingar som ännu inte nått det stadium i handläggningen då de blir att anse som allmänna handlingar. De omfattar enligt huvudregeln även hemliga handlingar. Dessutom avser de utredningsmaterial av annat slag än handlingar. ... Vilket regelsystem som skall tillämpas får avgöras utifrån den framställning som den enskilde har gjort. I det fall någon åberopat sin ställning som part som grund för att få ta del av en handling finns inget krav på att framställningen skall behandlas genast eller någon möjlighet till formliga avslagsbeslut. Däremot skall framställningen handläggas i enlighet med de allmänna regler som gäller för myndigheternas serviceskyldighet och ärendehandläggning (se 4 och 7 §§ FL). ... Oavsett vilket regelsystem som skall tillämpas skall myndigheten behandla en framställning om att få kopior av handlingar skyndsamt. Enbart det förhållandet att den som gjort framställningen är part i ärendet är givetvis inte skäl att ansökan skall behandlas med mindre skyndsamhet än om han inte är part.”

Företrädare för aktiebolag

Behörig företrädare för ett aktiebolag får ta del av sådana uppgifter rörande bolaget som omfattas av skattesekretessen. Detta innebär att bolagets styrelse, som grupp, och den som är behörig firmatecknare har rätt att ta del av nämnda uppgifter medan den som exempelvis är styrelseordförande eller aktieägare eller bådadera inte äger denna rätt om inte vederbörande är behörig firmatecknare. Den som i egenskap av behörig firmatecknare har undertecknat ett aktiebolags självdeklaration

	<p>har inte rätt att ta del av deklARATIONEN sedan uppdraget som firmatecknare har upphört.</p>
Handelsbolagsdelägare	<p>Av 2 kap. 17 § lagen (1980:1102) om handelsbolag och enkla bolag framgår att var och en av bolagsmännen företräder bolaget om inte annat avtalats eller någon bolagsman av domstol skilts från rätten att företräda bolaget. Rätten enligt 2 kap. 4 § samma lag att sköta bolagets förvaltning påverkar i och för sig inte firmateckningsrätten, dvs. rätten att företräda bolaget (jfr Nial, Om handelsbolag och enkla bolag, 3 upplagan, s. 180 f.). Om en bolagsman har firmateckningsrätt har han således rätt att ta del av handelsbolagets deklARATION med stöd av 12 kap. 1 § OSL.</p> <p>En bolagsman som inte har firmateckningsrätt kan med stöd av partsinsynsregeln i 16 § FL ta del av handelsbolagets deklARATION i den utsträckning det behövs för att han ska kunna ta till vara sin rätt t.ex. vid fördelningen av handelsbolagets inkomst.</p>
Ny innehavare av enskild firma	<p>En ny innehavare av enskild firma har inte rätt att ta del av uppgifter i den förre ägarens deklARATION, exempelvis näringsverksamhetsbilagor som rör den övertagna affärsrörelsen, utan dennes samtycke.</p>
Konkursförvaltare och uppgifter i ärende om revision	<p>Sekretessen enligt 27 kap. 1–4 §§ OSL i verksamhet som avser bestämmande av skatt, taxering m.m., hos Tullverket och i mål hos domstol hindrar enligt 27 kap. 8 § OSL inte att uppgift i ärende om revision lämnas till en förvaltare i den enskildes konkurs.</p> <p>Behörigheten som konkursförvaltare innebär endast en rätt att företräda borgenärernas gemensamma intresse. Med hänsyn härtill och då sekretessen för en revisionspromemoria avseende ett bolag som har försatts i konkurs gäller till förmån för de enskilda bolagsmännen har en konkursförvaltare, utan särskilt stadgande därom eller samtycke från någon bolagsman, inte rätt att få ta del av uppgifter i en revisionspromemoria (RÅ 85 2:18 och RÅ 1988 not. 443).</p> <p>Reglernas ordalydelse ger endast utrymme för att lämna ut uppgifter i revisionsärendet. Detta innebär att en första förutsättning för ett utlämnande är att uppgifterna verkligen har tillförts revisionsärendet. Detta innebär i sin tur att Skatteverket – när ett utlämnande aktualiseras – först måste ta ställning till om en viss uppgift ingår i revisionsärendet eller inte.</p> <p>Det kan i sammanhanget förtjäna att påpekas att uppgifter som Skatteverket förfogar över i ett pågående revisionsärende efter</p>

företagen utredning kan visa sig vara helt eller delvis felaktiga eller missvisande. Av det skälet bör Skatteverket vid ett utlämnande av uppgifter i en pågående revision göra konkursförvaltaren uppmärksam på att utredningen hos Skatteverket inte är avslutad och att uppgifterna till följd härav kan vara osäkra.

Av prop. 1993/94:165 s. 53 framgår att myndigheterna inte på eget initiativ ska lämna ut revisionspromemorior till en konkursförvaltare. Utlämnande ska i stället ske först efter det att denne har kommit in med en begäran. Även om således huvudregeln är att ett utlämnande till en konkursförvaltare har sin grund i dennes begäran kan det under vissa förhållanden i ett enskilt fall undantagsvis framstå som nödvändigt för Skatteverket att självmant överlämna uppgifter till förvaltaren. Utlämnande bör då kunna ske med stöd av 10 kap. 2 § OSL (se avsnitt 9.5).

Konkursförvaltare och uppgifter ur förundersökning

Enligt 35 kap. 9 § första stycket OSL får uppgift ur en förundersökning lämnas till konkursförvaltare om uppgiften kan antas ha betydelse för konkursutredningen. Av prop. 2001/02:191 s. 62 framgår att bestämmelsen avser uppgifter även om andra än konkursgäldenären om de har betydelse för konkursutredningen.

Förbehåll vid utlämnande till konkursförvaltare

Enligt 27 kap. 8 § tredje stycket OSL och 35 kap. 9 § andra stycket samma lag får förbehåll uppställas som innebär att konkursförvaltarens rätt att lämna uppgift vidare eller att utnyttja uppgiften inskränks. Se avsnitt 2.7.3 beträffande uppställande av sådant förbehåll vid utlämnande till konkursförvaltare.

Likvidator

Enligt 25 kap. 30 § aktiebolagslagen (2005:551) träder av domstol förordnad likvidator i styrelsens och verkställande direktörens ställe. Detta innebär att denne har samma möjligheter som andra företrädare för part att få ut hemliga handlingar. Om bolagsstämman har beslutat att bolaget ska gå i likvidation, företräds bolaget av styrelsen och, i förekommande fall, den verkställande direktören till dess att en likvidator utsetts.

Fastighetsdeklaration

I rättsfallet RÅ 1986 ref. 163 begärde en fastighetsägare att få ta del av den fastighetsdeklaration som förre ägaren lämnat. Såväl Landsarkivet som kammarrätten fann att bestämmelserna i 9 kap. 1 § SekrL (nuvarande 27 kap. 1 § OSL) utgjorde hinder mot att lämna ut deklarationen. Regeringsrätten fann däremot att deklarationen kunde lämnas ut och anförde: ”Sekretessen för enskilda personliga eller ekonomiska

förhållanden i ärenden om taxering, vare sig fråga är om inkomst- eller fastighetstaxering, är motiverad av hänsyn till den enskildes integritet. Det är helt uppenbart att, när en fastighet bytt ägare, det är den nye ägaren som har ett behov av skydd mot utomståendes insyn i hans ekonomiska förhållanden såvitt avser den närmare beskaffenheten av hans fastighetsinnehav. Att den tidigare ägaren skulle kunna fritt förfoga över sekretessen med avseende på fastighetsdeklarationer som han avgivit under sin innehavstid – och exempelvis kunna medge utlämnande därav till envar – skulle innebära en så allvarlig urholkning av den nye ägarens skydd mot obehörig insyn i hans personliga eller ekonomiska förhållanden att det får anses uteslutet att det skulle vara lagens ståndpunkt. Sekretesskyddet för fastighetsdeklaration måste sålunda anses gälla till förmån för den aktuella ägaren. Därmed är emellertid inte givet att inte också den tidigare ägaren skulle kunna ha ett intresse för sekretesskydd för de uppgifter han lämnat under sin innehavstid. Detta synes emellertid kunna förekomma endast i sällsynta undantagsfall. Genom att han avhänt sig den fasta egendomen har den normalt upphört att vara en del av hans personliga eller ekonomiska förhållanden. Det får därför anses att sekretesskyddet i förevarande fall gäller endast till förmån för den aktuella ägaren av fastigheten.”

Det ska observeras att rättigheterna för den nye ägaren inträder först när denne genom ett civilrättsligt bindande avtal förvärvat fastigheten.

Delägare

I de fall då en fastighet har flera ägare kan det ifrågasättas huruvida sekretess gäller gentemot en delägare för en fastighetsdeklaration som avgetts av en annan delägare. En rimlig bedömning är att utlämnande till den delägare som inte avgett deklarationen bör kunna ske med stöd av bestämmelserna i 12 kap. 1 § OSL och i vart fall med stöd av bestämmelserna om partsinsyn i 10 kap. 3 § OSL.

Skattereduktion för hushållsarbete

Frågan om sekretess för uppgifter om reparation, underhåll samt om- och tillbyggnad i ärenden enligt lagen (2009:194) om förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete och 67 kap. inkomstskattelagen bör bedömas på samma sätt som sagts ovan vid kantrubrikerna ”Fastighetsdeklaration” och ”Delägare”.

Avlidens deklARATION

Sekretess gäller även till förmån för avliden. I rättsfallet RÅ 85 2:62 begärde sonen (Olof E) till en avliden person att få ta del av den avlidnes deklARATIONER avseende taxeringsåren 1972–1981. Sonen angav som skäl för att få ta del av deklARATIONERNA

att han behövde dem för kontroll av en bouppteckning som upprättats efter att sökandens mor uppgett boet. Regeringsrätten lämnade besvären utan bifall med följande motivering: ”Bestämmelserna i 9 kap. sekretesslagen [nuvarande 27 kap. OSL; *redaktionell kommentar*] avser sekretess med hänsyn till skyddet för enskilds förhållanden av såväl personlig som ekonomisk natur. Bestämmelsen i 1 § första meningen [nuvarande 27 kap. 1 § första stycket OSDL; *redaktionell kommentar*] innebär att sekretess gäller för bl.a. uppgift i självdeklaration till ledning för taxering. Sekretessen är absolut, d v s den gäller även om uppgifternas utlämnande inte kan antas medföra skada eller men för den skattskyldige. Av lagens bestämmelser om begränsning av sekretess kan vid målets prövning komma i fråga endast föreskriften i 14 kap. 4 § [nuvarande 12 kap. 1 § OSL; *redaktionell kommentar*], av innehåll att sekretessen kan helt eller delvis efterges [numera ”hävas”; *redaktionell kommentar*] av den enskilde.”

Regeringsrätten fortsatte: ”De självdeklarationer, som begärs utlämnade, har lämnats av en numera avliden person. Sekretesslagen [nuvarande OSL; *redaktionell kommentar*] saknar bestämmelser om villkoren för utlämnande av självdeklaration i sådant fall. Med hänsyn till karaktären av den sekretess som gäller för de begärda uppgifterna bör emellertid för att dessa skall kunna utlämnas till Olof E i vart fall fordras att de personer som jämte honom är delägare i dödsboet efter den avlidne ... medger utlämnande. Sådant medgivande föreligger inte i målet.”

I rättsfallet RÅ 80 2:47 prövades frågan om utlämnande till en dödsbodlagare av en deklaration som ingetts cirka åtta år tidigare av en person som då var över 90 år gammal och som avled samma år som deklarationen ingavs. Regeringsrätten anförde att eftersom någon som kunde ”anses företräda den avlidnes av sekretessen i detta fall skyddade intressen ej finns får den nu avlidnes samtycke ersättas av en bedömning huruvida i nuläget det i detta fall av lagen skyddade intresset kräver att deklarationen ej utlämnas”. Regeringsrätten fortsatte: ”Nära nog halva sekretesstiden har nu förflutit. Det saknas anledning antaga att de intressen som knyter sig till den avlidnes person skulle lida någon nämnvärd skada genom deklarationens utlämnande ...” Regeringsrätten fann inte den omständigheten att deklaratens samtycke till utlämnande inte längre kunde inhämtas utgöra ”något avgörande hinder för

deklarationens utlämnande” och menade därför att deklara-
tionen kunde lämnas ut.

**Dödsbos
deklaration**

I det ovan angivna rättsfallet RÅ 80 2:47 fann Regeringsrätten
även att det inte förelåg något som hindrade att ett dödsbos
deklaration lämnades ut till den som upprättat och gett in
deklarationen.

**Boupptecknings-
förrättare**

Enligt 20 kap. 9 § ÄB ska Skatteverket under vissa förut-
sättningar förordna en person att förrätta bouppteckning. De
uppgifter som åvilar denne s.k. bouppteckningsförrättare är
inte sådana att boet kan anses avträtt till honom såsom fallet är
med boutredningsman (se vid kantrubriken ”Boutrednings-
man” nedan). Bouppteckningsförrättaren träder således inte i
dödsbodelägarnas ställe och har därför inte rätt att ta del av
dödsboets deklaration utan fullmakt från delägarna.

Boutredningsman

Om rätten enligt 19 kap. 1 § ÄB har utsett en boutredningsman
är det denne och inte dödsbodelägarna som företräder dödsboet.
Detta innebär att det krävs boutredningsmannens samtycke för
att kunna lämna ut ett dödsbos deklaration till en dödsbo-
delägare om inte boutredningsmannens förvaltning har upphört.
Samtycke från övriga dödsbodelägare är således inte tillräckligt.

**Bodelnings-
förrättare**

På ansökan av make ska domstolen enligt 17 kap. 1 § ÄktB,
om makarna inte kan enas om en bodelning, förordna någon att
vara bodelningsförrättare. Uppdraget som bodelningsförrättare
innebär inte att denne företräder makarna på ett sådant sätt att
han intar ställning som part. Sekretessbelagda uppgifter kan
därför inte lämnas ut till bodelningsförrättaren utan fullmakt
från parten (jämför Kammarrättens i Göteborg dom den
29 december 1993, mål nr 8796-1993).

8 Domstolssekretessen

8.1 Allmänt

I 43 kap. OSL finns bestämmelser om sekretess för uppgifter som förekommer i domstolarnas rättskipande och rättsvårdande verksamhet. Dessutom finns även i andra kapitel i OSL sekretessregler som är direkt tillämpliga i domstolarna verksamhet. Ett exempel på detta är bestämmelserna om sekretess i skattemål hos domstol i 27 kap. 4 § OSL.

Sekretess oavsett var uppgiften finns

Av 43 kap. 1 § OSL framgår att när en sekretessbestämmelse är direkt tillämplig hos en domstol eller annan myndighet ska den tillämpas som om det vore en bestämmelse om primär sekretess (se avsnitt 4.4) för de skyddade uppgifterna hos domstolen eller den andra myndigheten.

Primär sekretess

Av 43 kap. 2 § andra stycket OSL framgår att huvudregeln är att det är den primära sekretessregeln som ska tillämpas. Detta gäller vare sig denna ger ett starkare, likvärdigt eller svagare skydd. Ett exempel på detta är sekretessen för skatteärenden i domstol som omfattas av ett rakt skaderekvisit till skillnad från när uppgiften förekommer hos Skatteverket då den omfattas av s.k. absolut sekretess (se avsnitt 4.6).

Sekundär sekretess

Många sekretessregler är emellertid inte direkt tillämpliga vid domstol. Ändå är naturligtvis ofta de uppgifter som omfattas av dessa regler lika skyddsvärda om de överlämnas till domstol, t.ex. i samband med överklagande av ett myndighetsbeslut, som hos den myndighet som lämnar över dem. Bestämmelsen om överföring av sekretess i 43 kap. 2 § första stycket OSL syftar till att bevara sekretesskyddet i dessa fall och den innebär att samma sekretess som gäller hos den utlämnande myndigheten ska tillämpas hos domstolen. När en sekretessregel på detta sätt överförs från en myndighet till en annan brukar man tala om sekundär sekretess (se avsnitt 4.4).

I avsnitt 4.4 vid kantrubriken ”Konkurrens mellan sekretessbestämmelser” finns beskrivet vad som gäller enligt 7 kap. 3 § OSL vid konkurrens mellan sekretessbestämmelser.

I avsnitt 8.3 vid kantrubriken ”Överföring av sekretess” beskrivs i ett exempel tillämpningen av överföringsregeln.

Det är viktigt att hålla i minnet det som framgår ovan, nämligen att den sekundära – dvs. överförda – sekretessen endast gäller om det inte finns någon tillämplig primär sekretessbestämmelse.

Inte rättskipande eller rättsvårdande verksamhet

Uppgifter som inte hör till den rättskipande eller rättsvårdande verksamheten, t.ex. sådana som förekommer i domstolens personaladministrativa verksamhet, följer samma regler som gäller för övriga myndigheter.

Vittnesförhör

I avsnitt 9.2.3 berörs vad som gäller om sekretess vid vittnesförhör.

8.2 Skatteprocessen

Skatteverket

Sekretessen för uppgifter i skatteprocessen regleras i huvudsak i 27 kap. 1 och 2 §§ OSL. Inom den skatteverksamhet som Skatteverket bedriver råder i princip absolut sekretess för uppgifter om enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden. Denna absoluta sekretess omfattar hos Skatteverket således även flertalet av de uppgifter som förekommer i en pågående skatteprocess.

Domstolen

Enligt 27 kap. 4 § första meningen OSL är däremot sekretessen hos domstolen, när samma uppgifter förekommer där, inte absolut. Hos domstolen råder i stället sekretess endast om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om en uppgift röjs. Här gäller således ett rakt skaderekvisit (se avsnitt 4.6).

Uppgifter utan betydelse i målet

Den särskilda domstolssekretessen gäller dock endast för de uppgifter som har betydelse i målet. Enligt 27 kap. 4 § sista meningen OSL ska nämligen en uppgift som domstolen fått från en annan myndighet och som saknar betydelse i målet behålla den sekretess som den hade hos den utlämnande myndigheten.

Vad innebär uttrycket ”saknar betydelse”

I prop. 1979/80:2 Del A s. 258 f anförde departementschefen beträffande vad som ska förstås med att en uppgift har betydelse i ett mål följande: ”Det raka skaderekvisitet för uppgift i mål skall tillämpas på alla uppgifter som är av betydelse i målet. För att vara av betydelse i målet skall en uppgift hänföra sig till en fråga som är föremål för domstolens prövning (jfr prop. 1971:30 s. 579 ff.). Att en taxering överklagas på någon punkt, t.ex. därför att ett yrkande i en självdeklaration om avdrag inte har följts, medför alltså inte att alla uppgifter i deklarationen omfattas av den offentlighet som

råder i skatteprocessen i domstol. Uppgifter, som inte på detta sätt har betydelse i målet och som har erhållits från en annan myndighet, där de är sekretessbelagda, behåller den sekretess som de har hos den andra myndigheten. För uppgifter, som inte är sekretessbelagda hos den myndighet de har erhållits från, gäller däremot det raka skaderekvisitet. Saknar uppgifter betydelse men har de inte erhållits från en myndighet utan från den skattskyldige tillämpas också huvudregeln med det raka skaderekvisitet på uppgifterna.”

Tillämpningen av det raka skaderekvisitet

Frågan är då hur huvudregeln med det raka skaderekvisitet (se avsnitt 4.6) ska tillämpas av domstolarna. I prop. 1979/80:2 Del A s. 83 uttalade departementschefen bl.a. följande: ”I princip bör allt som den berörda individen upplever som ett mera påtagligt obehag kunna beaktas vid skadeprövningen. Jag anser därför att begreppet men bör användas vid sidan av skada i lagen. Det är då av praktiska skäl lämpligt att låta skada avse uteslutande ekonomisk skada och att använda men där det i första hand är fråga om integritetskränkningar ... Uttrycket men har liksom i promemoriaförslaget getts en mycket vid innebörd. I första hand åsyftas sådana skador som att någon blir utsatt för andras missaktning, om hans personliga förhållanden blir kända. Redan den omständigheten att vissa personer känner till en för någon enskild ömtålig uppgift kan enligt min mening i många fall anses vara tillräcklig för att medföra men. Utgångspunkten för en bedömning av om men föreligger måste således vara den berörda personens egen upplevelse. Bedömningen måste självfallet i viss utsträckning kunna korrigeras på grundval av gängse värderingar i samhället.”

I specialmotiveringen (prop. 1979/80:2 Del A s. 259) till stadgandet om domstolssekretessen i 9 kap. 1 § första stycket SekrL (nuvarande 27 kap. 4 § första meningen OSL) anförde departementschefen bl.a. följande: ”Förekommer det uppgifter om t.ex. sjukdom som grund för yrkande om avdrag för nedsatt skatteförmåga, får det i allmänhet antas att röjande skulle medföra men för den enskilde. Uppgifter som rör intäkter och avdrag får likaså normalt anses hemliga. Också beträffande uppgifter som har inhämtats vid taxeringsrevision och liknande kontroll torde skaderekvisitet få anses uppfyllt i flertalet fall”. Enligt detta propositionsuttalande sträcker sig således sekretessen hos domstolarna mycket långt.

Frågan om tillämpningen av skaderekvisitet inom skatteprocessen har emellertid prövats av Regeringsrätten i ett antal

rättsfall och rättspraxis ger, som framgår nedan, en delvis annan bild än de ovan nämnda förarbetsuttalandena.

Skatteplanerings- åtgärder

I ett avgörande (RÅ 1990 not. 379) har Regeringsrätten prövat frågan om redan röjandet av uppgifter som visar att en person har vidtagit skatteplaneringsåtgärder kan antas leda till men för den enskilde. Domstolen erinrade om att de berörda personernas egna upplevelser enligt förarbetena skulle vara utgångspunkt för bedömningen och konstaterade: ”Frågan måste följaktligen bedömas från fall till fall med beaktande av bl. a. vilka personer som är inblandade, vilka åtgärder som är i fråga och vad uppgifterna skall användas till. I allmänhet kan dock ett röjande av enbart det förhållandet att någon vidtagit vad som kan betecknas som skatteplaneringsåtgärder inte antas leda till sådant men för den enskilde som avses i sekretesslagen [nuvarande OSL; *redaktionell kommentar*]. Däremot får skaderekvisitet ofta anses vara uppfyllt när det gäller mer detaljerade uppgifter om skatteplaneringsåtgärderna, t ex i fråga om omfattningen och det närmare tillvägagångssättet.”

Mot bakgrund av de redovisade principerna för skadebedömningen fann Regeringsrätten att det inte förelåg något hinder mot att lämna ut de avsnitt i handlingarna i målet som innefattade rättsutredning eller allmänt hållen argumentation om hur de aktuella transaktionerna skulle bedömas. De detaljerade uppgifter som handlingarna innehöll om två kommanditbolag, dessas verksamhet under det aktuella inkomståret och delägarnas engagemang i bolagen, omfattades däremot enligt domstolen av sekretess och fick inte lämnas ut.

Överklagande- skrivelse

Tillämpningen av skaderekvisitet på uppgifter i en överklagandeskrivelse hos (dåvarande) länsrätten har prövats i RÅ 81 2:35. I skrivelsen fanns uppgifter om att klaganden varit sjuk när han upprättade deklARATIONEN och att han därför inte fyllt i blanketten korrekt. Dessutom innehöll skrivelsen en beskrivning av ett hus samt uppgifter om ett felaktigt gjort avdrag. Regeringsrätten uttalade att uppgifterna med hänsyn till sin allmänna karaktär inte kunde anses vara sådana att det kunde antas att klaganden lider skada eller men om uppgiften röjs.

Regeringsrådet Petrén utvecklade sin mening och förklarade i en kommentar till departementschefens uttalande i prop. 1979/80:2 Del A s. 259 (om att uppgifter som rör intäkter och avdrag normalt får anses hemliga) bl.a. att snart sagt varje uppgift i en inlägga i ett taxeringsmål rör en intäkt eller ett avdrag. Om röjande av sådana uppgifter automatiskt skulle

anses vara till skada eller men för den skattskyldige får i stort sett allt material i taxeringsmålen sekretessbeläggas, något som man just velat undvika. Petrén menade att man, för att praktiskt kunna hantera sekretessfrågorna, inledningsvis måste bortse från exemplen i propositionen om de står i strid med stadgandets övergripande syfte.

**Skriftväxling
i skattemål**

En likartad fråga berördes i RÅ 81 Ab 179. Målet gällde huruvida viss skriftväxling i ett skattemål kunde lämnas ut. Dåvarande mellankommunala skatterätten vägrade lämna ut handlingarna med motiveringen att ett bolag kunde lida men av ett utlämnande eftersom uppgifterna rörde vissa avdrag. Regeringsrätten uttalade att handlingarna i huvudsak innehöll en diskussion om ett visst rättsfall var tillämpligt beträffande en av de frågor skattemålet gällde. I övrigt berördes sakfrågorna mycket översiktligt utan angivande av några belopp. Regeringsrätten fann att handlingarna kunde lämnas ut.

**Handlingar
i skattemål**

Alla uppgifter eller handlingar i ett skattemål har inte behov av samma sekretesskydd. I rättsfallet RÅ 83 2:9 gällde frågan möjligheten att få ut handlingar i ett skattemål som överklagats till kammarrätten. Regeringsrätten anförde att det föreföll rimligt att man vid en tillämpning av reglerna om utlämnande så långt som möjligt försökte bevara sekretessen för uppgifter såsom de lämnats i självdeklarationen med bilagor liksom sådana uppgifter som framkommit vid revision och andra kontrollaktioner. För sammanfattningar och slutsammanfattningar från deklarationer liksom för argumentation och annat bevismaterial än revisionspromemorior och liknande torde vanligen behovet av sekretesskydd vara mindre. Regeringsrätten fann mot denna bakgrund att vissa uppgifter kunde lämnas ut, att utlämnandet av vissa andra uppgifter kunde antas förorsaka skada eller men och att åter andra uppgifter åtnjöt absolut sekretess eftersom de saknade betydelse i målet.

**Domstolsakt som
tillfälligt förvaras
hos Skatteverket**

Frågan om vilken sekretess som råder hos Skatteverket för handlingar i en domstolsakt som tillfälligt förvaras där, t.ex. för yttrande, har prövats av Regeringsrätten. I rättsfallet RÅ 81 2:57 begärdes hos en länsstyrelse, som då förde det allmänna talan i skattedomstol, att två ansökningar om eftertaxering av en skattskyldig samt en inlaga med besvär över samma skattskyldiges ordinarie taxering skulle lämnas ut. Samtliga handlingar hade getts in till (dåvarande) länsrätten men hade där efter översänts till länsstyrelsen, där de för tillfället förvarades.

Regeringsrätten uttalade att handlingarna var ”handlingar i mål hos domstol” och att de i sekreteshänseende, oavsett om de tillfälligt fanns hos en myndighet utanför domstolen, skulle behandlas enligt reglerna om domstolssekretess. Det raka skaderekvisitet (se avsnitt 4.6) skulle således gälla.

Regeringsrättens dom innebär följaktligen att Skatteverket, om verket tillfälligt förvarar en domstolsakt som har överlämnats dit för yttrande, ska göra en skade- och menprövning, enligt de för domstolen tillämpliga sekretessbestämmelserna, beträffande de processhandlingar som begärs utlämnade.

Skatteverkets akt som tillfälligt förvaras hos domstol

Rättsfallet gäller endast domstolens handlingar. Detta bör innebära att absolut sekretess gäller för Skatteverkets akt även om domstolen har den till låns i sin akt och oavsett var domstolens akt för tillfället befinner sig eftersom Skatteverkets akt inte kan hänföras till ”handlingar i mål hos domstol”. För exempelvis en deklaration som domstolen infordrat gäller dock domstolssekretess.

Förbehåll

Enligt 10 kap.14 § första stycket OSL kan ett utlämnande av sekretessbelagda uppgifter till enskild förenas med förbehåll som inskränker hans rätt att lämna uppgifterna vidare (se avsnitt 2.7.3). Ett sådant förbehåll kan dock endast komma i fråga när det gäller sekretessbestämmelser som innehåller någon form av skaderekvisit och alltså inte för sådana uppgifter för vilka absolut sekretess råder. För skatteuppgifter kan således ett utlämnande förenas med förbehåll när de omfattas av domstolssekretessen. Ett sådant utlämnande kan däremot normalt inte göras av Skatteverket eftersom där vanligen råder absolut sekretess för uppgifterna.

I rättsfallet RÅ 86 not. 613 begärde en person att få ta del av de handlingar som utgjort ”underlag till domskäl i skattedom”. (Dåvarande) länsrätten hade i sina domskäl angett att det framgick av en revisionspromemoria att en viss fastighetsförsäljning inte kunde anses ha inneburit en total avveckling av den skattskyldiges direkta och indirekta anknytning till fastighetsbranschen samt att det av övriga handlingar i målet framgick att den skattskyldige knappast haft för avsikt att pensionera sig efter försäljningen. Regeringsrätten fann att såväl revisionspromemorian som ett yttrande av revisorn åtnjöt sekretess enligt 9 kap. 1 § SekrL (nuvarande 27 kap. 4 § OSL). Domstolen fann också att ett utlämnande av handlingarna kunde innebära risk för skada eller men för den skattskyldige. Denna risk kunde emellertid undanröjas om ett utlämnande

förenades med ett förbehåll enligt 14 kap. 9 § första stycket SekrL (nuvarande 10 kap. 14 § första stycket OSL) som innebar förbud att lämna vidare eller utnyttja uppgifterna för annat än kontroll av (dåvarande) länsrättens dom.

8.3 Skattebrottsprocessen

Överföring av sekretess

Om en domstol i sin rättskipande eller rättsvårdande verksamhet får en uppgift från en annan myndighet överförs enligt 43 kap. 2 § första stycket OSL den sekretess som gäller för uppgiften hos den utlämnande myndigheten till domstolen. Som framgår av bestämmelsens andra stycke och som nämnts i avsnitt 8.1 gäller denna överförda eller sekundära sekretess bara om det inte finns någon primär sekretessregel som är tillämplig hos domstolen.

Tillämpningen av överföringsregeln kan exemplifieras med det fallet att en person misstänks för skattebrott (jfr prop. 1979/80:2 Del A s. 301 f.). Hos Skatteverket är innehållet i personens självdeklaration föremål för sekretess enligt 27 kap. 1 § OSL. När självdeklarationen överlämnas till polis- eller åklagarmyndigheten för utredning av frågan huruvida personen gjort sig skyldig till skattebrott blir 35 kap. 1, 6 och 7 §§ OSL tillämpliga. Enligt 35 kap. 1 § första stycket gäller, om inte annat följer av 6 eller 7 §§, sekretess för uppgifter om enskilda personliga eller ekonomiska förhållanden som förekommer i förundersökning i brottmål, om det inte står klart att uppgifterna kan röjas utan den enskilde eller någon närstående till honom lider skada eller men. Genom 43 kap. 2 § första stycket OSL överförs den sekretess som enligt 35 kap. 1 § första stycket OSL gäller för uppgifterna till domstolen.

Undantag

Det bör emellertid observeras att det råder utomordentligt vidsträckta undantag från sekretessen enligt 35 kap. 1 § första stycket OSL i fråga om uppgifter som överlämnas till domstol med anledning av väckt åtal. Enligt 35 kap. 7 § OSL överförs nämligen – med vissa undantag – inte sekretessen enligt 35 kap. 1 § första stycket samma lag till domstol för sådana uppgifter som med anledning av åtal lämnas till domstol. Detta gäller bl.a. om inte uppgifterna uppenbarligen saknar betydelse i målet eller finns i handling som har erhållits från annan myndighet där sekretess gäller för uppgiften.

8.4 Muntlig förhandling

Offentlig förhandling

Den till domstolen överförda sekretessen kan komma att upphöra i målet till följd av bestämmelserna i 43 kap. 5 § första stycket OSL. Enligt bestämmelserna upphör sekretessen för uppgift i mål eller ärende i domstols rättskipande eller rättsvårdande verksamhet att gälla om uppgiften läggs fram (tidigare "förebringas") vid offentlig förhandling i samma mål eller ärende.

Stängda dörrar

Om en sekretessbelagd uppgift läggs fram vid förhandling inom stängda dörrar består enligt 43 kap. 5 § andra stycket OSL sekretessen om domstolen inte förordnar om annat. Sedan dom eller beslut meddelats består sekretessen endast om domstolen i domen eller beslutet förordnat om detta.

Vad har lagts fram vid en förhandling

Avgörande för om sekretessen ska bestå eller inte är således om den uppgift saken gäller ska anses ha lagts fram vid offentlig förhandling. Exempelvis en revisionspromemoria kan innehålla en mängd sekretessbelagda uppgifter. Ett problem kan vara att avgöra vilka av dessa som har lagts fram vid förhandlingen. Departementschefen anförde (prop. 1979/80:2 Del A s. 304 f.) på denna punkt, dock främst med tanke på processen i allmänna domstolar, bl.a. följande: "En uppgift bör enligt min mening anses förebringad vid förhandling, om den i något sammanhang har åberopats under förhandlingen och alltså ingår i processmaterialet. En uppgift som lämnats muntligen vid förhandlingen är självfallet alltid att anse som förebringad. Uppgifter i handlingar som kommit in till domstolen före förhandlingen eller i handlingar som part eller annan ger in vid förhandlingen bör anses förebringade, om handlingen i den delen åberopas vid förhandlingen. Till den del en handling inte uppläses eller åberopas vid förhandlingen är däremot uppgifterna inte att anse som förebringade. Enbart den omständigheten att en sekretessbelagd uppgift finns i en handling som är tillgänglig vid en offentlig förhandling är alltså inte tillräcklig för att sekretessen skall upphöra att gälla."

Departementschefen anförde vidare (s. 305) följande: "I detta sammanhang vill jag peka på en skillnad mellan å ena sidan de allmänna domstolarna och å andra sidan förvaltningsdomstolarna och vissa specialdomstolar. I de förra har en muntlig förhandling i allmänhet karaktär av huvudförhandling, vid vilken allt processmaterial skall förebringas. I de senare karaktäriseras handläggningen i allmänhet av att den muntliga förhandlingen, som inte behöver avse mer än viss eller vissa

delar av målet, endast kompletterar den skriftliga handlingen.”

Efter att ha redogjort för bestämmelsen i 30 § FPL, nämligen att rättens avgörande av mål ska grundas på vad handlingarna innehåller och vad i övrigt förekommit i målet, fortsatte departementschefen: ”Den omständigheten att en förvaltningsdomstol hållit muntlig förhandling i ett mål innebär emellertid inte att alla de uppgifter, på vilka domstolen enligt den nu återgivna regeln får grunda sitt avgörande, skall anses förebringade vid förhandlingen. Det är endast uppgifter som faktiskt har föredragits eller åberopats vid förhandlingen som har förebringats.” Departementschefen uttalade också att det i praktiken många gånger blir en bedömningsfråga om en uppgift ska anses förebringad vid en förhandling och att denna bedömning i första hand måste göras av domstolen.

Skatteavtal

I avsnitt 5.5.1 vid kantrubriken ”Domstolar” behandlas frågan om sekretessförordnande enligt 43 kap. 8 § andra stycket andra meningen OSL för uppgifter som har erhållits med stöd av skatteavtal.

8.5 Domar och beslut

Enligt 43 kap. 8 § första stycket OSL upphör sekretess för uppgift i mål eller ärende i domstols rättskipande eller rättsvårdande verksamhet att gälla i målet eller ärendet, om uppgiften tas in i dom eller annat beslut i samma mål eller ärende.

Det sagda gäller dock, enligt 43 kap. 8 § andra stycket OSL, inte om domstolen har förordnat att sekretessen ska vara tillämplig även i fortsättningen. Sådant förordnande får emellertid, enligt 43 kap. 8 § tredje stycket OSL, endast i vissa undantagsfall omfatta domslutet eller motsvarande del av annat beslut. Departementschefen anförde (prop. 1979/80:2 Del A s. 309) att det således har överlämnats åt domstolen att avgöra om offentlighets- eller sekretessintresset ska tillmätas störst betydelse. Han fortsatte: ”Denna frihet för domstolen att göra en avvägning i det enskilda fallet utgör en motsvarighet till den frihet som domstolen har då den tar ställning i frågan huruvida en förhandling inför domstolen skall vara offentlig eller inte. Det får förutsättas att domstolarna är restriktiva vid sekretessbeläggning av domar och beslut.”

Begränsat sekretessförordnande

Av 43 kap. 5 § första stycket OSL följer att sekretessen upphör om en sekretessbelagd uppgift läggs fram vid en offentlig förhandling (se avsnitt 8.4 vid kantrubriken ”Offentlig för-

handling”). Domstolen kan därför inte förordna att en sådan uppgift ska vara underkastad sekretess sedan den tagits in i domen. Har uppgiften lagts fram vid förhandling inom stängda dörrar kvarstår däremot enligt 43 kap. 5 § andra stycket OSL sekretessen om domstolen med stöd av 43 kap. 8 § andra och tredje styckena OSL förordnat om fortsatt sekretess sedan den skilt målet eller ärendet ifrån sig. Ett sekretessförordnande kan således samtidigt vara både ett förordnande som avses i 43 kap. 5 § andra stycket OSL och ett förordnande som avses i 43 kap. 8 § andra stycket OSL. Domstolen har emellertid, enligt departementschefen (prop. 1979/80:2 del A s. 309), möjlighet att begränsa sekretessförordnandet till att omfatta bara det bakomliggande materialet varigenom domen blir offentlig. Departementschefen anförde vidare: ”En sådan ordning kan vara fullt naturlig. Bl. a. kan uppgifterna i det bakomliggande materialet vara mera utförliga och därigenom mera känsliga än de uppgifter i ämnet som inflyter i domen eller beslutet.”

Primär och sekundär sekretess

Om domstolen har meddelat ett sekretessförordnande i domen eller beslutet gäller enligt 43 kap. 9 § OSL sekretessen också hos domstol eller annan myndighet som får del av domen eller beslutet (sekundär sekretess). Bestämmelsen ska emellertid inte tillämpas, om en sekretessbestämmelse till skydd för samma intresse ändå är tillämplig på uppgiften hos mottagaren (primär sekretess).

Skatteavtal

Enligt 43 kap. 8 § andra stycket andra meningen OSL ska sekretessförordnande alltid meddelas för uppgift som har erhållits med stöd av skatteavtal för vilka sekretess enligt 27 kap. 5 § OSL gäller (se avsnitt 5.5.1 vid kantrubriken ”Domstolar”).

9 Sekretessen mellan myndigheter

Informations- utbyte mellan myndigheter

9.1 Inledning

Myndigheterna är skyldiga att i möjligaste mån hjälpa varandra – att ”räcka varandra handen” som det uttrycktes i 47 § i 1809 års regeringsform.

I 6 § FL finns en generell bestämmelse där det sägs att myndigheterna ska lämna varandra hjälp inom ramen för den egna verksamheten.

I frågan om informationsutbyte mellan myndigheter anförde föredraganden i prop. 1979/80:2 Del A s. 89 bl.a. följande: ”För egen del vill jag till en början erinra om den i och för sig självklara principen att alla myndigheter är skyldiga att samarbeta med och bistå varandra i den utsträckning som kan ske. Utbyte av information mellan myndigheterna är ett utomordentligt viktigt led i detta samarbete. Motsvarande kan sägas om kontakterna mellan olika verksamhetsgrenar inom en och samma myndighet. Det är ofrånkomligt att ett visst utbyte av hemlig information måste förekomma i detta samarbete.”

Enligt JK:s uppfattning (se JK 1985 A.22 s. 104) anses rätten ”att ta del av allmänna handlingar ... i lika mån tillkomma enskild person som kommunal- eller statsanställd vilken i och för sin tjänst önskar tillgång till allmän handling”. JK anförde vidare att det kan ”förutsättas som självklart” att myndigheter har ”åtminstone samma rättigheter ... som svenska medborgare i allmänhet” att ta del av allmänna handlingar som finns hos en annan myndighet. Se även avsnitt 1.2.

I 6 kap. 5 § OSL föreskrivs att en myndighet på begäran av en annan myndighet ska lämna ut uppgift som den förfogar över om inte uppgiften är sekretessbelagd. Till skillnad från vad som gäller i förhållande till allmänheten omfattar denna skyldighet alla uppgifter som myndigheten förfogar över, dvs. även sådana uppgifter som inte finns i en allmän handling. Utbyte

av uppgifter kan emellertid inte ske helt fritt. Sekretessen gäller nämligen enligt 8 kap. 1 § OSL även mellan myndigheter.

Jämställda med myndighet

Som behandlats i avsnitt 2.2.1 föreskrivs i 2 kap. 4 § OSL att de i bilagan till OSL angivna organen ska jämföras med myndighet vid tillämpningen av lagen. Detta innebär att OSL:s regler bl.a. om sekretess mellan myndigheter ska tillämpas på de nämnda organen.

I avsnittet anföras vidare att bestämmelsens innebörd, som inte närmare har kommenterats i dess förarbeten, rimligen måste vara att de i bilagan angivna organen ska jämföras med myndighet endast när de sysslar med sådan verksamhet som anges i bilagan.

10 kap. OSL

För att myndigheter ska kunna utföra de uppgifter som har ålagts dem måste de kunna få tillgång även till sådan information som är sekretessbelagd hos andra myndigheter. I 10 kap. OSL finns bestämmelser som reglerar intresseavvägningen mellan myndigheternas informationsbehov och intresset av att skydda hemliga uppgifter.

I 10 kap. 15 § OSL finns bestämmelser som innebär att sekretessbelagda uppgifter kan lämnas till riksdagen eller regeringen.

Enligt 10 kap. 28 § första stycket OSL kan uppgifter även lämnas till en annan myndighet om uppgiftsskyldighet följer av lag eller förordning (se avsnitt 9.2).

I 10 kap. 16–18 §§ OSL finns regler som gör det möjligt att lämna uppgifter till en myndighet som behöver dem bl.a. för omprövning av beslut eller åtgärd av den myndighet där uppgifterna förekommer, för tillsyn över eller revision hos den myndighet där uppgifterna förekommer eller för förundersökning (se avsnitt 9.3). I 10 kap. 23 och 24 §§ finns bestämmelser som reglerar överlämnande av uppgifter som angår misstankar om begångna brott.

Slutligen finns den s.k. generalklausulen i 10 kap. 27 § OSL som gör det möjligt att överlämna annars sekretessbelagda uppgifter till en annan myndighet om det är uppenbart att intresset av att uppgifterna lämnas har företräde framför det intresse som sekretessen ska skydda (se avsnitt 9.4).

Dubbelbeskattningsavtal

Observera att enligt bestämmelsen i 27 kap. 5 § tredje stycket OSL får inte de sekretessbrytande regler som anges vid föregående kantrubrik ("10 kap. OSL") tillämpas i fråga om uppgifter som Sverige med stöd av ett skatteavtal har tagit

emot från en annan stat om det strider mot sekretessreglerna i det aktuella avtalet.

Nödvärdigt uppgiftslämnande

I detta sammanhang ska också erinras om bestämmelsen i 10 kap. 2 § OSL som gör det möjligt att lämna ut hemliga uppgifter om det är nödvändigt för att den utlämnande myndigheten ska kunna fullgöra sin egen verksamhet (se avsnitt 9.5).

9.2 Uppgiftsskyldighet

9.2.1 Allmänt

Riksdagen och regeringen

I 10 kap. 15 § OSL föreskrivs att sekretess inte hindrar att uppgift lämnas till riksdagen eller regeringen.

Annan myndighet

I 10 kap. 28 § första stycket OSL föreskrivs att sekretess inte hindrar att en uppgift lämnas till en annan myndighet om uppgiftsskyldighet följer av lag eller förordning.

Bestämmelserna om uppgiftsskyldighet behöver inte nödvändigtvis ha avfattats med tanke på att uppgifterna kan vara hemliga. Däremot måste bestämmelserna vara någorlunda konkretiserade. En allmän bestämmelse om serviceskyldighet uppfyller inte detta krav. Det är emellertid tillräckligt att uppgiftsskyldigheten avser exempelvis uppgifter av ett visst slag, en viss myndighets rätt att ta del av uppgifter i allmänhet eller en skyldighet för viss myndighet att lämna andra myndigheter information.

Både rättighet och skyldighet

Uppgiftsskyldigheten enligt 10 kap. 28 § första stycket OSL avser såväl bestämmelser som reglerar myndighets rätt att erhålla uppgifter som myndighets skyldighet att lämna ut uppgifter.

9.2.2 Taxeringslagen

Utlämnande till Skatteverket

Enligt 3 kap. 16 § TL ska uppgifter som en myndighet förfogar över och som behövs för taxering med vissa undantag tillhandahållas Skatteverket på dennas begäran. I 14 kap. 8 § första stycket SBL föreskrivs att uppgifter som en myndighet förfogar över och som behövs för kontroll av att bestämmelserna i skattebetalningslagen har följts ska lämnas ut enligt de nämnda bestämmelserna i taxeringslagen.

Om sekretess gäller för en uppgift och ett utlämnande skulle medföra synnerligt men för något enskilt eller allmänt intresse föreligger uppgiftsskyldighet endast om regeringen på ansökan av Skatteverket beslutar att uppgiften ska lämnas ut.

I Hermanson–Sandler–Svensson–Wennberg, *Taxeringshandbok* (andra upplagan, 1981) s. 138 anförs bl.a. följande rörande frågan om när ett utlämnande skulle kunna medföra synnerligt men: ”Viktiga statsintressen kan t ex motivera att en handling eller uppgift blir känd endast för en strängt begränsad krets. Det kan vidare röra sig om yrkeshemligheter. Läget kan även vara sådant att det i en särskild författning har föreskrivits att uppgifter av ett visst slag endast *får* tillhandahållas närmare angivna myndigheter.”

Regeringen har i ett beslut den 23 april 1998 (dnr S97/5826/J) prövat frågan om utlämnande från dåvarande Riksförsäkringsverket till en dåvarande SKM av uppgift om sådana personer som erhållit pensioner från andra länder. Uppgifterna skulle användas för kontroll av om personerna deklarerat pensionerna i Sverige. Regeringen delade Riksförsäkringsverkets uppfattning att de begärda uppgifterna omfattades av sekretess men ansåg att skyldighet enligt 14 kap. 1 § SekrL (nuvarande 10 kap. 28 § första stycket OSL) och 3 kap. 16 § TL förelåg för verket att lämna ut de begärda uppgifterna.

Utlämnande från Skatteverket

I 3 kap. 17 § TL föreskrivs att uppgifter i självdeklarationer och i andra handlingar som har upprättats eller för granskning omhändertagits vid taxeringskontroll eller lämnats till ledning för taxering enligt bestämmelserna i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter får tillhandahållas myndighet i främmande stat med vilken Sverige har träffat överenskommelse om handräckning i skatteärenden.

I 14 kap. 8 § andra stycket SBL föreskrivs att bestämmelserna om utlämnande i 3 kap. 17 § TL gäller också för uppgifter som avses i SBL.

9.2.3 Andra författningar än taxeringslagen

Nedan följer en redovisning av några av de vanligast förekommande uppgiftsskyldigheterna.

Alkohollagen

Enligt 8 kap. 2 § fjärde stycket alkohollagen (1994:1738) ska bl.a. Skatteverket och andra myndigheter som uppbär eller driver in skatter eller avgifter på begäran lämna uppgifter till tillståndsmyndighet som denna behöver för sin tillståndsprovning eller tillsyn.

I prop. 1981/82:143 rörande ändring i lagen (1977:293) om handel med drycker anförde föredraganden bl.a. följande (s. 88): ”Skattemyndigheter och andra myndigheter som uppbär eller driver in skatter och avgifter har ålagts skyldighet att

lämna uppgifter på begäran, men det är givetvis angeläget från alkoholpolitisk synpunkt att även de självmant underrättar tillståndsmyndigheten när de träffar på allvarliga fall av missköt-samhet, som inte kan väntas komma fram via kronofogde-myndigheten. I den mån motsvarande uppgifter kan lämnas angående personer som har det bestämmande inflytandet över en juridisk person som driver restaurangrörelse är det naturligtvis av värde att så sker.” Lagen om handel med drycker har numera ersatts av den nämnda alkohollagen. I propositionen till sistnämnda lag (1994/95:89) anfördes inget som i sak innebär några förändringar i nu ifrågavarande avseende.

Lagen om allmän försäkring

Enligt 20 kap. 9 § första stycket lagen (1962:381) om allmän försäkring är statliga och kommunala myndigheter, arbetsgivare m.fl. skyldiga att på begäran från bl.a. domstol eller Försäkringskassan lämna uppgift för namngiven person om förhållande som är av betydelse för tillämpningen av nämnda lag.

Försäkringskassans uppgiftslämnande

I 3 § förordningen (1980:995) om skyldighet för Försäkringskassan att lämna uppgifter till andra myndigheter föreskrivs att Försäkringskassan på begäran ska lämna uppgifter om enskildas adress, deras arbetsgivares namn och adress samt enskildas ekonomiska förhållanden och den tidsperiod en utgiven ersättning avser till bl.a. Skatteverket om de behövs i ett ärende där.

Barnbidragsförordningen

Enligt 9 § barnbidragsförordningen (1986:386) ska Skatteverket lämna Försäkringskassan de uppgifter som behövs för bedömningen av rätten till sådana förmåner som behandlas i förordningen, nämligen allmänt barnbidrag och flerbarnstillägg enligt lagen (1947:529) om allmänna barnbidrag samt förlängt barnbidrag enligt lagen (1986:378) om förlängt barnbidrag.

Lagen om bostadsbidrag

Av 30 § lagen (1993:737) om bostadsbidrag framgår att 20 kap. 9 § lagen (1962:381) om allmän försäkring (se vid kantrubriken ”Lagen om allmän försäkring” ovan) ska tillämpas på bidrag enligt förstnämnda lag.

Enligt ett regeringsbeslut (Finansdepartementet, 1984-06-28, dnr 1589/84) ansågs en dåvarande allmän försäkringskassa i ett visst fall ha rätt att ta del av samtliga uppgifter i en deklARATION. Uppgifterna behövdes nämligen för att ”bedöma betalningsförmågan” hos en person genom ”att få en samlad bild” av personens ekonomiska förhållanden. De efterfrågade uppgifterna ansågs ha betydelse i ett ärende om bidragsförskott.

- EG-förordningar** Enligt Lagrådets uppfattning (prop. 1999/2000:126 s. 272 och 283) ”bör EG-förordningar kunna anses likställda med svensk lag”. Detta innebär att uppgiftsskyldighet som följer av en EG-förordning, bryter sekretessen enligt 10 kap. 28 § första stycket OSL (se Skatteverkets ställningstagande ”EG-förordningarnas förhållande till 10 kap. 28 § första stycket offentlighets- och sekretesslagen”).
- Lagen om elektronisk kommunikation** Enligt 6 kap. 22 § lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation ska den som tillhandahåller ett elektroniskt kommunikationsnät eller en elektronisk kommunikationstjänst, dvs. den som bl.a. driver televerksamhet, på begäran lämna uppgift om abonnemang – t.ex. uppgift om hemligt telefonnummer – till Skatteverket om verket anser att uppgiften är av väsentlig betydelse för handläggningen av ett ärende som avser kontroll av skatt eller avgift eller rätt folkbokföringsort enligt FoL.
- Av bestämmelsen framgår även att den som tillhandahåller ett elektroniskt kommunikationsnät eller en elektronisk kommunikationstjänst ska lämna uppgift om abonnemang, om uppgiften gäller misstanke om brott, till myndighet som ska ingripa mot brottet om fängelse är föreskrivet för brottet och detta enligt myndighetens bedömning kan föranleda annan påföljd än böter. Vidare ska, utöver uppgift om abonnemang, också annan uppgift som angår ett särskilt elektroniskt meddelande lämnas till sådan myndighet om det inte är föreskrivet lindrigare straff för brottet än fängelse i två år. Enligt den uppfattning som uttalas i Ekosekretessutredningens betänkande Ekonomisk brottslighet och sekretess (SOU 1999:53) är Skatteverket i dess brottsutredande verksamhet en sådan myndighet som ska ingripa mot vissa brott (s. 139).
- Av 6 kap. 2 § tredje stycket lagen om elektronisk kommunikation framgår att bestämmelserna i OSL, i stället för den nu behandlade bestämmelsen i 6 kap. 22 §, ska tillämpas i det allmännas verksamhet.
- FB – Överförmyndare** Av 16 kap. 10 § FB framgår att socialnämnder och andra myndigheter är skyldiga att på begäran lämna överförmyndaren de uppgifter som behövs för överförmyndarens tillsynsverksamhet.
- Indrivningsförordningen** I 7 § indrivningsförordningen (1993:1229) föreskrivs att KFM ska, när ansökan om indrivning görs eller så snart som möjligt därefter, underrättas om att sökanden har uppgifter om gäldenärens ekonomiska förhållanden som kan antas vara av betydelse för indrivningen.

**Lagen om
inkomstgrundad
ålderspension**

Enligt 15 kap. 13 § lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension ska statliga och kommunala myndigheter samt arbetslöshetskassor på begäran lämna Skatteverket uppgift som avser namngiven person när det gäller förhållande som är av betydelse för tillämpningen av lagen.

Skatteverket får enligt 15 kap. 15 § andra stycket i den nämnda lagen utan hinder av sekretess på begäran lämna ut uppgifter om pension enligt lagen till en arbetslöshetskassa, om uppgiften behövs för samordning med ersättning därifrån.

Det kan i sammanhanget vidare nämnas att Skatteverket enligt första stycket i den sistnämnda bestämmelsen utan hinder av sekretess på begäran får lämna ut uppgifter om pension enligt lagen till en försäkringsinrättning, ett försäkringsbolag eller en arbetsgivare, om uppgiften behövs för samordning med ersättning därifrån, och till ett utländskt socialförsäkringsorgan, om uppgiften behövs vid tillämpningen av en internationell överenskommelse som Sverige har anslutit sig till.

**Lagen om
JK:s tillsyn**

JK får enligt 9 § lagen (1975:1339) om Justitiekanslerns tillsyn närvara vid domstols eller förvaltningsmyndighets överläggningar. Han har vidare rätt att få ta del av myndighetens protokoll och handlingar.

Postlagen

I 20 § postlagen (1993:1684) föreskrivs att den som bedriver postverksamhet på begäran ska lämna uppgift om enskilds adress till Skatteverket, om denna anser att uppgiften är av väsentlig betydelse för handläggningen av ett ärende i verksamhet som avser kontroll av skatt eller avgift eller i utredning om rätt folkbokföringsort enligt FoL.

Uppgift som rör brottsmisstanke ska på begäran lämnas till myndighet som ska ingripa mot brottet om det för brottet inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i två år. Som framgår ovan vid kantrubriken ”Lagen om elektronisk kommunikation” är Skatteverket i dess brottsutredande verksamhet, enligt Ekosekretessutredningens uppfattning, en sådan myndighet.

Av 21 § postlagen framgår att bestämmelserna i OSL, i stället för den nu behandlade bestämmelsen, ska tillämpas i det allmännas verksamhet.

**Register-
författningar**

I 27 kap. 7 § 2 OSL föreskrivs att sekretessen enligt 27 kap. 1 § OSL för skatteuppgifter inte hindrar att uppgifter lämnas till en enskild enligt vad som föreskrivs i bl.a. SdbL. Av 2 kap. 5 § SdbL framgår att de i bestämmelsen angivna uppgifterna i beskattningsdatabasen får lämnas ut till en enskild om det inte

av särskild anledning kan antas att den enskilde som uppgifterna avser eller någon närstående lider men om de röjs (se Skatteverkets ställningstagande ”Tillämpning av 2 kap. 5 § SdbL vid utlämnande av registreringsuppgifter ur beskattningsdatabasen”).

Av 4–8 a §§ SdbF framgår att de i bestämmelsen uppräknade uppgifterna ska lämnas ut till de i bestämmelsen angivna myndigheterna.

- RF – JO** JO har enligt 12 kap. 6 § andra stycket RF rätt att närvara vid domstols eller förvaltningsmyndighets överläggningar och att ta del av myndighetens protokoll och handlingar. Enligt bestämmelsen ska vidare bl.a. domstol och förvaltningsmyndighet samt tjänsteman hos staten eller kommun lämna JO de upplysningar och yttranden han begär.
- Revisorslagen** Enligt 31 § revisorslagen (2001:883) ska Skatteverket, om verket i fråga om en revisor eller ett registrerat revisionsbolag, uppmärksammar någon omständighet, som kan vara av betydelse för Revisorsnämndens verksamhet, underrätta nämnden. Detta gäller dock inte omständigheter som Skatteverket har fått kännedom om i verksamhet enligt lagen (1997:1024) om Skatteverkets medverkan i brottsutredningar.
- Riksdagsordningen – riksdagsutskott** Enligt 4 kap. 11 § riksdagsordningen ska en statlig myndighet normalt lämna upplysningar och avge yttrande när detta begärs av ett riksdagsutskott.
- Riksrevisionen** Statliga myndigheter ska enligt 6 § lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m. på begäran lämna Riksrevisionen den hjälp och de uppgifter och upplysningar som Riksrevisionen behöver för granskning. Andra som får granskas enligt nämnda lag har motsvarande skyldighet beträffande den del av den egna verksamheten som granskas.
- RB – editionsplikt** Enligt 38 kap. 8 § RB ska allmänna handlingar som kan antas ha betydelse som bevis tillhandahållas domstolen efter dess förordnande. Detta gäller normalt dock bl.a. inte handlingar för vilka sekretess gäller enligt 15 kap. 1 eller 2 § eller 16 kap. 1 § OSL eller enligt någon bestämmelse till vilken hänvisas i dessa lagrum.
- RB – vittnesförhör** I 36 kap. 5 § RB behandlas de sekretessregler som gäller vid vittnesförhör. I bestämmelsen anges att vittnesförhör inte får äga rum i vissa fall, nämligen när sekretess följer av bl.a. 15 kap. 1 eller 2 § eller 16 kap. 1 § OSL eller av någon bestämmelse till vilken hänvisas i dessa lagrum. Som departementschefen konstaterat (prop. 1979/80:2 Del A s. 399 f.)

viker sekretesslagstiftningens regler för lagregler angående vittnesplikt. Lagrådet (prop. s. 482) anförde i denna fråga bl.a. följande: ”I remissprotokollet framhålls ... vid rubriken till 14 kap. [nuvarande 10 kap.; *redaktionell kommentar*] att bestämmelserna i 1–3 §§ [nuvarande 15–28 §§; *redaktionell kommentar*] är tillämpliga även när en uppgift lämnas av en offentlig funktionär som därvid inte handlar på myndighetens vägnar utan på egen hand. Enligt lagrådets mening är det också tydligt att så bör vara fallet. Som exempel när det gäller förevarande paragraf kan anföras att en tjänsteman hörs som vittne inför domstol.”

Det anförda innebär att inget hindrar exempelvis en revisor vid Skatteverket att vid domstol avlägga vittnesmål beträffande gjorda iakttagelser vid en revision.

Skattebrottslagen och taxerings- förordningen

En regel om anmälningsskyldighet vid brottsmisstanke finns i 17 § första stycket skattebrottslagen (1971:69). Enligt lagrummet ska förvaltningsmyndigheter som handlägger frågor om skatter eller avgifter som huvudregel göra anmälan till åklagare så snart det finns anledning att anta att brott enligt skattebrottslagen har begåtts. Detta gäller dock inte om det kan antas att brottet inte kommer att medföra påföljd enligt skattebrottslagen eller om anmälan av annat skäl inte behövs. I vissa fall får Skatteverket fullgöra sin skyldighet genom anmälan till SBE.

Har i lag eller i förordning meddelats bestämmelse som avviker från föreskrifterna i nämnda bestämmelse i skattebrottslagen gäller enligt 17 § andra stycket nämnda lag den bestämmelsen. Exempel på sådan särreglering finns i följande fall.

Skatteverket ska enligt 22 § taxeringsförordningen (1990:1236), utom i vissa fall, så snart det finns anledning att anta att brott enligt skattebrottslagen eller vissa andra författningar har begåtts göra anmälan till åklagaren. Detta gäller dock inte om det kan antas att brottet inte kommer att medföra påföljd eller om anmälan av annat skäl inte behövs. I vissa fall får Skatteverket även enligt denna bestämmelse fullgöra sin skyldighet genom anmälan till SBE.

Skuldsanerings- lagen

Enligt 36 § skuldsaneringslagen (2006:548) ska socialnämnder och andra myndigheter till KFM eller domstol som handlägger ett ärende om skuldsanering enligt skuldsaneringslagen på begäran överlämna sådana uppgifter om gäldenärens personliga och ekonomiska förhållanden som behövs för prövning av ärendet.

Socialtjänstlagen	I 12 kap. 7 § första stycket socialtjänstlagen (2001:453) finns bestämmelser som innebär att socialnämnden på begäran av en annan myndighet ska lämna uppgifter till denna om utbetalad ekonomisk hjälp, om syftet är att undvika felaktiga utbetalningar från det allmänna eller en felaktig taxering.
Tullagen	Enligt 11 kap. 6 § tullagen (2000:1281) ska Tullverket på begäran tillhandahålla bl.a. Skatteverket uppgifter som förekommer hos verket och som rör import eller export av varor.
Vägtrafikregistret	Enligt 4 kap. 13 § förordningen (2001:650) om vägtrafikregistret ska uppgift i registret i form av fotografisk bild av enskild på begäran lämnas ut till Rikspolisstyrelsen, polismyndighet, Ekobrottsmyndigheten, Försvarsmakten, Kustbevakningen, Tullverket, Skatteverket, Vägverket och Kronofogdemyndigheten.
Felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen	Enligt lagen (2008:206) om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen ska, om det finns anledning att anta att en ekonomisk förmån har beslutats eller betalats ut felaktigt eller med ett för högt belopp, underrättelse om detta lämnas till den myndighet eller organisation som har fattat beslutet. Underrättelseskyldighet enligt lagen gäller för Migrationsverket, Försäkringskassan, Skatteverket, Kronofogdemyndigheten, Centrala studiestödsnämnden, Arbetsförmedlingen och arbetslöshetskassorna. Skyldigheten gäller dock inte i Skatteverkets brottsbekämpande verksamhet.
Yrkestrafikförordningen	I 8 kap. 2 § första stycket yrkestrafikförordningen (1998:779) föreskrivs att en myndighet som uppmärksammar en omständighet som kan vara av betydelse för prövningen av om en tillståndshavare eller en innehavare av taxiförarlegitimation ska tilldelas en varning, eller om tillståndet eller legitimationen ska återkallas, ska anmäla detta till prövningsmyndigheten. I 8 kap. 3 § samma förordning föreskrivs att Skatteverket och andra myndigheter som uppbär eller driver in skatter eller avgifter på begäran av en prövningsmyndighet ska lämna de uppgifter som denna behöver för sin prövning eller tillsyn. Vilka myndigheter som är prövningsmyndigheter anges i yrkestrafiklagen (1998:490).

9.3 Uppgiftslämnande i vissa fall

10 kap. 16–18 och 24–26 §§ OSL	I detta avsnitt behandlas bestämmelserna i 10 kap. 16–18 och 24–26 §§ OSL
---------------------------------------	---

Omprövning av beslut eller åtgärd	<p>I de fall en omprövningsmyndighet behöver en uppgift från den myndighet vars beslut eller åtgärd är föremål för omprövning hindrar enligt 10 kap. 16 § OSL sekretessen inte att uppgiften lämnas. Behöver t.ex. förvaltningsrätten en uppgift för att kunna pröva ett överklagande av Skatteverkets beslut utgör sekretessen inte hinder mot att verket lämnar uppgiften till förvaltningsrätten.</p>
Tillsyn och revision	<p>För att en myndighet ska kunna fullgöra sin tillsynsskyldighet stadgas i 10 kap. 17 § OSL att sekretess inte hindrar att uppgifter lämnas till tillsyns- eller revisionsmyndighet.</p> <p>Det ska observeras att skyldigheten för myndigheter och offentliga funktionärer att tillhandahålla JK och JO handlingar och uppgifter (se avsnitt 9.2.3) är författningsreglerad varför tillämplig sekretessbestämmelse vid sådant tillhandahållande är 10 kap. 28 § första stycket OSL och inte 10 kap. 17 § samma lag.</p>
Tjänstemans försvar	<p>I den situationen att en person med tystnadsplikt misstänks för brott är det enligt 10 kap. 18 § OSL tillåtet för honom att lämna sekretessbelagda uppgifter om det behövs för att han ska kunna försvara sig. Likaså är detta tillåtet vid misstanke om tjänsteförseelse eller liknande som kan föranleda disciplinansvar eller annan rättslig påföljd. Andra situationer då det är tillåtet för en tjänsteman att lämna sekretessbelagda uppgifter är när fråga uppkommer om skadeståndsanspråk mot honom eller i ett ärende som avser avskedande, avstängning eller läkarundersökning eller om uppsägning, tvångspensionering eller liknande (se prop. 1979/80:2 Del A s. 324).</p> <p>I sammanhanget kan bestämmelsen i 10 kap. 10 § OSL nämnas enligt vilken den som är misstänkt för brott eller mot vilken rättegång eller annat jämförbart rättsligt förfarande har inletts har rätt att lämna sekretessbelagda uppgifter vidare bl.a. till sitt ombud för att ta tillvara sin rätt.</p>
Misstanke om brott	<p>I 10 kap. 24 § OSL finns en bestämmelse som innebär att sekretess inte hindrar att myndigheter på eget initiativ eller på begäran lämnar uppgift som angår brottsmisstanke till åklagarmyndighet, polismyndighet eller någon annan myndighet som har att ingripa mot brottet. En förutsättning för att uppgift skall få lämnas är att fängelse är föreskrivet för brottet och att myndigheten har skäl att anta att brottet föranleder annan påföljd än böter. Enligt föredragandens uttalande (prop. 1983/84:142 s. 26) är det ”inte rimligt att sekretessen generellt skall kunna brytas på grund av misstankar om bagatellartade förseelser”.</p>

Föredraganden anförde vidare (s. 32) att han ansåg att det är önskvärt att myndigheterna utnyttjar de möjligheter att lämna uppgifter om brott som den aktuella bestämmelsen ger.

Brottsutredande verksamhet

Som framgår av avsnitt 9.2.3 vid kantrubriken ”Lagen om elektronisk kommunikation” är Skatteverket i dess brottsutredande verksamhet en sådan myndighet som har att ingripa mot brott.

Sakkunnig

Enligt 10 kap. 25 § OSL har en sakkunnig rätt att såväl muntligt som skriftligt lämna hemliga uppgifter till en domstol eller en myndighet som bedriver förundersökning i brottmål.

Delgivning

I 10 kap. 26 § OSL finns bestämmelser som är avsedda att underlätta för myndigheterna i deras delgivningsverksamhet. Enligt bestämmelsen hindrar inte sekretess att uppgift om enskilds adress, telefonnummer och arbetsplats lämnas till en myndighet om uppgiften behövs där för delgivning enligt delgivningslagen (1970:428).

Andra uppgifter rörande den som söks för delgivning än de som anges i 10 kap. 26 § OSL kan inte erhållas med stöd av den bestämmelsen. Frågan om uppgiftslämnande måste i sådant fall prövas enligt generalklausulen, vilken behandlas i avsnitt 9.4

Det förtjänar att uppmärksammas att sekretess gäller enligt 22 kap. 5 § OSL med ett rakt skaderekvisit (se avsnitt 4.6) i verksamhet som avser delgivning enligt delgivningslagen för uppgift om enskilds personliga förhållanden.

Hemligt telefonnummer

När en enskild begär att få ha ett hemligt telefonnummer och uppgiften omfattas av sekretess enligt 29 kap. 3 § OSL får uppgiften enligt 10 kap. 26 § andra stycket OSL lämnas ut för delgivningsändamål endast om den myndighet som begär uppgiften finner att det kan antas att den som söks för delgivning håller sig undan eller att det annars finns synnerliga skäl.

Dubbelbeskattningsavtal

Observera att enligt bestämmelsen i 27 kap. 5 § tredje stycket OSL får inte de sekretessbrytande reglerna i bl.a. de i detta avsnitt (9.3) behandlade bestämmelserna i 10 kap. 16–18 och 24–26 §§ OSL tillämpas i fråga om uppgifter som Sverige med stöd av ett skatteavtal har tagit emot från en annan stat om det strider mot sekretessreglerna i det aktuella avtalet.

Förhållandet till generalklausulen

I avsnitt 9.4.4, vid kantrubriken ”Till åklagarmyndighet och polismyndighet”, behandlas frågan om förhållandet mellan bestämmelsen i 10 kap. 24 § OSL och generalklausulen såvitt avser anmälan om brottsmisstanke.

9.4 Generalklausulen

9.4.1 Allmänt

10 kap. 27 § OSL

Generalklausulen i 10 kap. 27 § OSL medger att annars hemliga uppgifter får lämnas till en annan myndighet (eller självständig verksamhetsgren, se avsnitt 2.2.2), om det är uppenbart att intresset av att uppgiften lämnas har företräde framför det intresse som sekretessen ska skydda.

Enligt paragrafens andra stycke bryts, beträffande vissa slag av uppgifter, sekretessen inte med stöd av generalklausulen. Detta gäller även, enligt paragrafens tredje stycke, i de fall då utlämnandet strider mot lag, förordning eller föreskrift som har meddelats med stöd av PuL.

9.4.2 Avsikten med generalklausulen

Genom att i OSL slå fast principen att sekretessreglerna ska gälla även mellan myndigheter ville lagstiftaren markera en restriktiv inställning till utbyte av känslig information mellan myndigheter. Avsikten var emellertid inte att hindra myndigheterna från att utväxla upplysningar i situationer där intresset av att uppgifterna lämnas ut enligt gängse värderingar måste ges företräde framför intresset av att uppgifterna inte lämnas ut (se prop. 1979/80:2 Del A s. 90 f).

Regleringen i 10 kap. 15–26 §§ OSL täcker inte alla situationer där det kan föreligga ett legitimt behov av att en myndighet lämnar en hemlig uppgift till en annan. Genom generalklausulen har lagstiftaren avsett att motverka att oförutsedda hinder uppkommer i myndighetens verksamhet på grund av sekretessreglerna.

Avsikten med lagregleringen har varit att utbytet av hemlig information mellan myndigheter ska utformas med utgångspunkt i vad som gällde före SekrL:s tillkomst.

9.4.3 Allmänt om intresseavvägningen

Samma sakliga behörighet o.d.

Hemliga uppgifter bör nästan utan undantag kunna utväxlas mellan myndigheter som har samma sakliga behörighet men skilda lokala kompetensområden och mellan myndigheter med närbesläktade funktioner (se prop. 1979/80:2 Del A s. 326 f.).

Inom skatteområdet

När det gäller frågan om utlämnande av sekretessbelagda skatteuppgifter mellan myndigheter yttrade föredraganden (prop. 1979/80:146 s. 26): ”I fråga om utbyte av uppgifter mellan myndigheter och verksamhetsgrenar inom skatte-

området bör utgångspunkten vara att utlämnande skall ske om uppgifterna behövs för verksamheten. Detta bör alltså gälla även i fråga om uppgiftsutbyte mellan de vanliga skattemyndigheterna och t.ex. tullmyndigheterna som administrerar bl. a. mervärdeskatt vid införsel. Det är sålunda enligt min mening naturligt att även i detta avseende betrakta skatteområdet som en enhet.”

För indrivning av skatter och avgifter

Föredraganden anförde vidare: ”Indrivningen av skatter och avgifter hör också nära ihop med den direkta beskattningsverksamheten. Redan i dagsläget får kronofogdemyndigheterna en mängd uppgifter från Skatteverket som behövs för indrivningsverksamheten. Det är enligt min mening naturligt att kronofogdemyndigheterna i framtiden kan få tillgång även till uppgifterna i de nya skatteregistren i den mån de behövs för indrivningsverksamheten.”

I detta sammanhang kan nämnas att frågan om utlämnande av taxeringsmaterial till KFM i dess exekutiva verksamhet även har behandlats i prop. 1992/93:198 s. 65 f.

Mellan skatteområdet och annat verksamhetsområde

Föredraganden fortsatte (prop. 1979/80:146 s. 26 f.): ”Vad sedan gäller utbyte av uppgifter i övrigt mellan skatteområdet och annat verksamhetsområde bör utgångspunkten vara en annan. De enskilda medborgarna bör normalt kunna utgå från att uppgifter av känslig natur som lämnas för viss verksamhet inte används också för annan verksamhet. Ett uppgiftsutbyte i sådana fall skulle av många kunna upplevas som otillbörligt. Detta talar för att man bör inta en restriktiv hållning när det gäller sådant uppgiftsutbyte. Å andra sidan måste man beakta dels att informationsutbyte mellan myndigheter kan minska den enskildes uppgiftslämnande och statsförvaltningens kostnader, dels att sådant utbyte kan möjliggöra angelägna kontroller. Vid den intresseavvägning som således måste ske bör man som DALK har framhållit inte tillåta uppgiftsutbyte i andra fall än då intresset av utlämnande klart bedöms väga över risken för otillbörligt integritetsintrång. Därvid måste man beakta bl.a. hur nära de ifrågavarande sekretessområdena ligger varandra, i vilken mån uppgifterna är sekretesskyddade hos den mottagande myndigheten samt om det finns möjlighet att i förväg underrätta de enskilda om uppgiftsutbytet.”

I prop. 1980/81:70 s. 24 hänvisade föredraganden till nämnda uttalande angående tillgången till uppgifter i de dåvarande skatteregistren och anförde att det sagda gällde även i fråga om lämnande av uppgifter direkt från taxeringsmaterialet. Detta

	<p>informationsutbyte borde enligt föredraganden kunna ske inom ramen för generalklausulen.</p>
Sammanfattning	<p>Sammanfattningsvis framgår av uttalandena att utbyte av uppgifter mellan myndigheter och verksamhetsgrenar inom skatteområdet kan ske om uppgifterna behövs för verksamheten. Däremot bör vid utbyte av uppgifter i övrigt mellan skatteområdet och annat verksamhetsområde utgångspunkten vara en annan.</p>
Sekretesskydd för överlämnad uppgift	<p>En annan omständighet som bör beaktas vid intresseavvägningen är det sekretesskydd som gäller för de utlämnade uppgifterna hos den mottagande myndigheten (se prop. 1979/80:2 Del A s. 91). Självfallet bör en myndighet som överväger att lämna ut en hemlig uppgift ofta vara mer restriktiv om uppgiften blir offentlig eller får ett svagare sekretesskydd efter utlämnandet. Särskilt gäller detta beträffande uppgifter som är hemliga av hänsyn till enskildas intressen och har lämnats i en förtroendesituation.</p>
Behovet av lättillämpade regler	<p>I skatteverksamheten förekommer uppgifter som de enskilda uppfattar som privata och ömtåliga men också en stor mängd information som måste beskrivas som harmlös och som inte skyddas i andra verksamheter. Att man har valt att omgärda snart sagt alla uppgifter med absolut sekretess beror naturligtvis också på behovet av lättillämpade regler inom en verksamhet som omfattar ett mycket stort antal ärenden årligen. Därför är det nödvändigt att i varje särskilt fall där generalklausulen kan komma att tillämpas försöka bedöma hur ett röjande av den efterfrågade uppgiften för det uppgivna ändamålet faktiskt kan påverka den som uppgiften gäller.</p>
Begränsning till relevanta uppgifter	<p>Det är viktigt att de uppgifter som lämnas ut verkligen är begränsade till vad den mottagande myndigheten behöver i sin verksamhet. Ofta är det således nödvändigt att begränsa det överlämnade materialet och inte överlämna hela akter, revisionspromemorior e.d. utan bara de delar därav som den andra myndigheten verkligen har behov av i sin verksamhet.</p>
Den enskildes synpunkter	<p>I den departementspromemoria som låg till grund för SekrL föreslogs en regel om att en myndighet som avsåg att lämna ut en uppgift som var sekretesskyddad av hänsyn till någon enskild skulle vara skyldig att om möjligt inhämta dennes yttrande över utlämnandet. Med den utformning som lagtexten sedermera fick bedömdes en sådan regel vara praktiskt ogenomförbar. Departementschefen anförde (prop. 1979/80:2 Del A s. 328 f.) dock följande: ”Givetvis är det ingenting som</p>

hindrar en myndighet att i tveksamma fall införskaffa den enskildes synpunkter i utlämnandefrågan. Tvärtom kan detta många gånger vara en naturlig åtgärd för att myndigheten skall kunna få ett fullgott underlag för sin bedömning huruvida ett skaderekvisit är uppfyllt. Någon uttrycklig bestämmelse härom behövs emellertid inte.”

Om en myndighet väljer att inhämta den enskildes yttrande är det viktigt att myndigheten gör klart för den enskilde att han inte förfogar över möjligheten att hålla uppgiften hemlig. Intresseavvägningen ankommer även i dessa fall på myndigheten. Däremot kan den enskilde helt eller delvis häva sekretessen enligt 12 kap. 2 § första stycket OSL (se avsnitt 2.7.3 vid kantrubriken ”Samtycke från den enskilde”).

9.4.4 Generalklausulens tillämpning i speciella fall

Allmänt om rättspraxis rörande generalklausulen

Tolkningen av generalklausulen måste, som framgår av avsnitt 9.4.2, ske med utgångspunkt i det sätt på vilket reglerna om uppgiftslämnande mellan myndigheter tillämpades före SekrL:s tillkomst. De rättsfall som avser tillämpningen av de äldre reglerna kan därför fortfarande ha betydelse. Den myndighetspraxis som gällde vid denna tid har beskrivits i en rapport från BRÅ, Informationsutbyte mellan myndigheter, PM 1980:4. BRÅ gjorde under våren 1980 en enkät rörande dessa frågor hos ett stort antal myndigheter som är engagerade i bekämpandet av organiserad och ekonomisk brottslighet. I en bilaga till rapporten finns en utförlig redovisning av enkätresultatet.

Regeringen är överklagandemyndighet i de fall en statlig myndighet vägrar lämna ut en uppgift till en annan statlig myndighet (se avsnitt 2.7.5). Detta medför att det endast finns ett fåtal domstolsavgöranden som avser tillämpningen av generalklausulen.

Någon sammanställning av regeringens praxis i dessa ärenden finns inte. Sist i detta avsnitt redovisas dock några regeringsbeslut.

Förhandsbesked inom Skatteverket

Som framgår av avsnitt 5.2.5 är beslut i ärenden om förhandsbesked i taxerings- eller skattefrågor hemliga. Föredraganden anförde i prop. 1990/91:89 s.34 följande beträffande dåvarande RSV:s möjligheter att till dåvarande SKM lämna ut förhandsbeskedsbeslut som kan vara av intresse vid den enskildes taxering: ”Sekretesskyddet för förhandsbeskeden avser främst att förhindra att uppgifter om enskildas ekonomiska förhållanden, t.ex. planerade nyinvesteringar eller fusioner e.d., som det inte gärna går att underlåta att redovisa i beslutet, får en allmän spridning. Avsikten torde emellertid inte ha varit

att förhindra att skattemyndigheten vid taxeringen skall få kännedom om förhandsbeskedet i det fall där den enskilde inte själv åberopar det. Frågan om sekretess i förhållande till den skattemyndighet som skall besluta om den aktuella taxeringen måste bedömas med utgångspunkt i 14 kap. 3 § sekretesslagen [nuvarande 10 kap. 27 § OSL; *redaktionell kommentar*] om sekretess myndigheter emellan. Av betydelse är också att det av flera skäl i praktiken endast undantagsvis finns anledning att i beskattningsverksamheten upprätthålla sekretess mellan de olika myndigheterna inom skatteförvaltningen. När RSV i egenskap av part får del av ett förhandsbesked som kan antas vara av intresse vid den enskildes taxering torde det enligt min mening normalt inte finnas några hinder mot att lämna ut beskedet till skattemyndigheten.”

Det sagda innebär bl.a. att det inte föreligger något hinder mot att lämna över ett förhandsbesked till Skatteverkets beskattningsverksamhet.

I sammanhanget kan påpekas att sekretess inte råder för det rättsliga ställningstagandet i ett förhandsbesked om inte förhållandena är sådana att det är känt vem förhandsbeskedet avser och det går att utläsa personliga eller ekonomiska förhållanden ur det rättsliga resonemanget.

Mellan beskattningsverksamheten och folkbokföringsverksamheten

Som framgår av avsnitt 2.2.2 anförde föredraganden (prop. 1990/91:53 s. 30) att beskattningen och folkbokföringen är skilda slags verksamheter med helt separata regelsystem och att dessa verksamheter är självständiga i förhållande till varandra i OSL:s mening.

Konsekvensen av det anförda blir att utlämnande av uppgifter mellan beskattningsverksamheten och folkbokföringsverksamheten är att betrakta som utlämnande mellan skilda myndigheter.

JO prövade i ett ärende (1996/97:JO1 s. 241) om en tjänsteman på ett skattekontor som arbetade med en enskilds taxering gjorde sig skyldig till ”något brott mot sekretesslagen [nuvarande OSL; *redaktionell kommentar*]” när han lämnade uppgifter avseende den enskildes folkbokföringsförhållanden till en tjänsteman som handlade sådan frågor. JO anförde följande: ”Med hänsyn till folkbokföringens betydelse för bl.a. uttagande av kommunal inkomstskatt och med beaktande av skattemyndighetens utredningsskyldighet enligt 3 kap. 1 § taxeringslagen, finns det inte ... någon anledning att ifrågasätta lämpligheten av uppgiftslämnande av det diskuterade slaget.”

Mot bakgrund av nämnda JO-beslut och det i avsnitt 9.4.3 (se vid kantrubriken ”Mellan skatteområdet och annat verksamhetsområde”) citerade propositionsuttalandet bör information kunna lämnas från beskattningsverksamheten till folkbokföringsverksamheten om exempelvis en uppgift om en ny adress som lämnats i en deklaration. Vidare bör information kunna lämnas när den ”skattemässiga” bosättningen ändras i förhållande till folkbokföringsuppgifterna. På förfrågan från folkbokföringsverksamheten bör beskattningsverksamheten i allmänhet kunna lämna uppgifter om arbetsgivare och närmare uppgifter om fastighetsförhållanden.

Från Skatteverket till Tullverket

Som framgår av det ovan återgivna departementschefsuttalandet (se avsnitt 9.4.3 vid kantrubriken ”Inom skatteområdet”) får Tullverket anses likställt med Skatteverket när det gäller uppgiftslämnande. Av uttalandet synes den slutsatsen kunna dras att utlämnande till Tullverket kan ske fritt om det är fråga om uppgifter som behövs i den del av Tullverkets verksamhet som avser administration av skatt.

Av 5 § SdbF framgår att uppgifter som avses i 2 kap. 3 § 1-5, 9 och 10 SdbL ska lämnas till Tullverket i vissa fall.

Från Skatteverket till KFM

KFM:s indrivningsverksamhet ligger så nära Skatteverkets verksamhet att de uppgifter som behövs för indrivningsverksamheten kan lämnas fritt. På detta område finns också äldre rättsfall där KFM ansetts ha rätt att ta del av uppgifter ur självdeklarationer, se t.ex. RÅ 1953 ref. 39, RÅ 1954 ref. 42 samt RÅ 1954 Fi 1682.

Från Skatteverket till åklagarmyndighet och polismyndighet

För vissa brott råder anmälningsplikt enligt skattebrottslagen och bl.a. taxeringsförordningen. I dessa fall bryts sekretessen enligt regeln i 10 kap. 28 § OSL (se avsnitt 9.2.3) för uppgifterna i anmälan. Regeln i 10 kap. 24 § OSL (se avsnitt 9.3) medger att uppgifter som angår misstanke om ett brott som kan antas föranleda annan påföljd än böter lämnas till den myndighet som har att ingripa mot brottet. I samband med att reglerna i dåvarande 14 kap. 2 § SekrL (nuvarande 28 kap. 1 § OSL) ändrades uttalade sig föredraganden (prop. 1983/84:142 s. 32) om förhållandet mellan detta lagrum i dess nya lydelse och generalklausulen på följande sätt: ”När det gäller brott som är av sådan svårighetsgrad att den nya bestämmelsen kan tillämpas, dvs. brott som kan antas föranleda strängare påföljd än böter, finns det inte behov av att dessutom åberopa generalklausulen. Som jag har sagt ... kan generalklausulen däremot åberopas som stöd för att lämna ut uppgifter om

misstankar som angår förestående brott. Det är också möjligt – och här innebär mitt förslag ingen ändring – att i vissa fall tillämpa generalklausulen på uppgifter angående misstankar om brott som inte kan antas medföra annan påföljd än böter. Myndigheterna bör alltså enligt min mening ha samma möjligheter som hittills att utbyta information om mindre allvarliga brott med stöd av 14 kap. 3 § SekrL [nuvarande 10 kap. 27 § OSL; *redaktionell kommentar*].”

Föredraganden fortsatte (s. 32 f.): ”Möjligheten att lämna uppgifter även om brott som endast förskyller böter kommer naturligtvis i praktiken att utnyttjas framför allt i sådana fall när polis eller åklagare begär att få uppgifter under en förundersökning. Det är emellertid möjligt att med stöd av generalklausulen lämna ut uppgifter om brottsmisstankar även utan någon uttrycklig begäran. Jag vill erinra om att föredragande statsrådet i förarbetena till [dåvarande; *redaktionell kommentar*] sekretesslagen uttalade att det inte är något villkor för tillämpningen av generalklausulen att det föreligger en uttrycklig begäran från en annan myndighet (prop. 1979/80:2 Del A s. 327). Han framhöll särskilt att en myndighet också på eget initiativ kan lämna sekretessbelagda uppgifter till en annan myndighet, t.ex. genom en anmälan om brott.”

Härefter anförde föredraganden: ”Om det hos en myndighet uppkommer misstankar om att ett brott har begåtts som inte kan antas föranleda annan påföljd än böter, kan myndigheten alltså ändå rapportera sina misstankar, om det är uppenbart att intresset av att uppgifterna lämnas ut har företräde framför det intresse som sekretessen skall skydda. Frågan huruvida uppgifterna skall lämnas ut blir då beroende av en avvägning mellan dessa båda intressen. I praktiken torde det ofta finnas situationer där uppgifter kan lämnas ut därför att det finns ett intresse av att beivra även bötesbrottslighet samtidigt som sekretessintresset inte är särskilt framträdande. En myndighet, som har hand om bidragsgivning till enskilda på ett visst område, upptäcker t.ex. att en person upprepade gånger har lämnat oriktiga uppgifter om sina ekonomiska förhållanden och därigenom har tillskansat sig ekonomiska fördelar på annat håll. Även om det kan antas att påföljden för brotten skulle stanna vid böter, bör myndigheten ändå kunna rapportera saken till polis eller åklagare.”

Föredraganden yttrade vidare: ”Jag vill tillägga att det även i fortsättningen kan inträffa fall då det kan vara befogat att rapportera misstankar om mindre allvarliga brott med stöd av

1 kap. 5 § SekrL [nuvarande 10 kap. 2 § OSL; *redaktionell kommentar*], dvs. bestämmelsen om att sekretess inte hindrar att en uppgift lämnas ut, om det är nödvändigt för att den utlämnande myndigheten skall kunna fullgöra sin egen verksamhet (prop. 1979/80:2 Del A s. 122).”

Avslutningsvis anförde föredraganden följande: ”Jag vill i detta sammanhang också framhålla att den förordade bestämmelsen inte är avsedd att påverka nuvarande möjligheter att med stöd av generalklausulen lämna uppgifter om annat än misstankar om brott, t.ex. sådana uppgifter om ekonomiska förhållanden som är av betydelse i skattemyndigheternas arbete.”

I förarbetena till bestämmelserna om näringsförbud i samband med konkurs (prop. 1979/80:83) uttalade föredraganden (s. 49 f.) att olika myndigheter, bl.a. de dåvarande skatteavdelningarna på länsstyrelserna och de dåvarande lokala skattemyndigheterna, kan i sin verksamhet komma i kontakt med personer som trots näringsförbud driver näringsverksamhet. Föredraganden menade att det måste anses förenligt med dessa myndigheters verksamhet och dessutom önskvärt att de anmäler överträdelse av näringsförbud till polisen. Av uttalandena kan man emellertid inte utläsa vad som gäller om det blir fråga om att i en anmälan lämna ut sekretesskyddade uppgifter från de aktuella myndigheterna. Här får generalklausulen i stor utsträckning anses bli tillämplig.

Begränsning i dubbelbeskattningsavtal

Observera att enligt bestämmelsen i 27 kap. 5 § tredje stycket OSL får inte de sekretessbrytande reglerna i 10 kap. 27 § OSL tillämpas i fråga om uppgifter som Sverige med stöd av ett skatteavtal har tagit emot från en annan stat om det strider mot sekretessreglerna i det aktuella avtalet.

Från Skatteverket till andra myndigheter

När det gäller övriga myndigheter ska, enligt departementschefen, utgångspunkten vara en restriktiv hållning till uppgifts-utlämnande (prop. 1979/80:2 Del A s. 90 f.). Endast om intresset av utlämnande klart överväger risken för otillbörligt integritetsintrång bör ett utlämnande kunna ske. Som exempel på fall där generalklausulen inte har ansetts tillämplig kan nämnas RÅ 1981 Ab 242 där Regeringsrätten fann att en socialförvaltning i en kommun inte borde få preliminära arbetsgivaruppgifter från Riksförsäkringsverket för ett ärende om serveringstillstånd. Vidare kan nämnas RÅ 1983 Ab 129 där en socialnämnd inte, för övervakning av efterlevnaden av den numera upphävda lagen (1977:293) om handel med

**Några
regeringsbeslut**

drycker, fick ta del av en länsstyrelses upprättade revisionshandlingar i ett skatteärende.

I ett beslut den 14 oktober 1999 (dnr Fi1999/1149) hade regeringen att pröva en begäran från Jordbruksverket om att från en dåvarande SKM få uppgifter om vissa namngivna företag varit föremål för revision och, om så varit fallet, resultatet av revisionen. Verket ville vidare ha annan information om företagen ”som kan vara av intresse” för verket. SKM avslog verkets begäran med hänvisning till att de begärda uppgifterna omfattades av sekretess och att de inte kunde lämnas ut med stöd av generalklausulen. I sitt överklagande till regeringen av SKM:s avslagsbeslut anförde Jordbruksverket bl.a. att EU kräver att varje medlemsland genomför revisioner av företag som erhållit stöd genom garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden, att urval av revisionsobjekt sker efter riskanalys och att information från SKM är av stor vikt för att göra riskanalysen så effektiv som möjligt och för att rätt revisionsobjekt ska väljas ut. Regeringen instämde i SKM:s bedömning att de aktuella uppgifterna var hemliga och avslog överklagandet. Regeringen anförde i sitt beslut bl.a. följande: ”De skäl som Jordbruksverket anfört kan enligt regeringens bedömning inte anses ha sådan tyngd att de, vid en prövning enligt 14 kap. 3 § sekretesslagen [nuvarande 10 kap. 27 § OSL; *redaktionell kommentar*], uppfyller kraven i nämnda bestämmelse för ett utlämnande utan hinder av sekretess.”

I ett beslut den 27 september 2001 (dnr Fi2001/2650) prövade regeringen en begäran från BRÅ till en dåvarande SKM om att få ta del av ”akter i brottsutredningar där åtminstone ett av brotten är bokföringsbrott”. I BRÅ:s begäran anfördes vidare följande: ”Som komplement behöver jag också få del av den s.k. grönningen, som innehåller uppgifter om den bakomliggande revisionen. Ambitionen är att gå igenom minst 50 akter.” SKM, som ansåg att de begärda uppgifterna var hemliga och att ett utlämnande inte kunde ske med stöd av generalklausulen, avslog BRÅ:s begäran. I överklagandet av SKM:s avslagsbeslut anförde BRÅ bl.a. att särskilda sekretessbestämmelser gäller för BRÅ enligt 3 § SekrF (nuvarande 7 § OSF) och att den sekretess som finns hos SKM överflyttas till BRÅ enligt 13 kap. 3 § SekrL [nuvarande 11 kap. 3 § OSL; *redaktionell kommentar*]. I sitt beslut anförde regeringen bl.a. följande: ”De uppgifter som BRÅ begärt att få ta del av omfattas av den sekretess som enligt 9 kap. 1 § sekretesslagen (1980:100) [nuvarande 27 kap. 1 § OSL; *redaktionell kom-*

mentar] gäller för beskattningsuppgifter. ... BRÅ har till uppgift bl.a. att bedriva forskning om ekonomisk brottslighet. De efterfrågade uppgifterna skall användas i forskning om bokföringsbrott för att söka utröna vilka samband som finns mellan skattemyndigheternas metoder att upptäcka brott och vilka brott som faktiskt upptäcks genom dessa metoder. BRÅ skall redovisa uppgifterna i form av statistik. Någon enskild kommer inte att kunna identifieras. Vidare kommer uppgifterna att omfattas av absolut sekretess även hos BRÅ. Regeringen anser det uppenbart att intresset av att uppgifterna lämnas till BRÅ har företräde framför det intresse sekretessen skall skydda. BRÅ:s överklagande bör därför bifallas.”

I ett beslut den 28 augusti 2003 (dnr Fi2003/3860) prövade regeringen, efter överklagande av Länsstyrelsen i Gävleborgs län av ett beslut som fattats av dåvarande SKM i Gävle, om länsstyrelsen skulle få ta del av uppgifter om vilka som var aktieägare och hur ägarfördelningen såg ut i ett antal namngivna bolag. Länsstyrelsen skulle använda uppgifterna för kontroll av EU-bidrag. I sitt beslut anförde regeringen bl.a. följande. ”De begärda uppgifterna omfattas av sekretess hos skattemyndigheten. Länsstyrelsen har i sitt uppdrag som internrevisor för verksamheter som avser EG:s strukturfonder att kontrollera att EU-stödet hanteras enligt fastställda regler. För att utöva denna kontroll behöver länsstyrelsen de ifrågasvarande uppgifterna. Vid en intresseavvägning enligt 14 kap. 3 § sekretesslagen [nuvarande 10 kap. 27 § OSL; *redaktionell kommentar*] får det anses uppenbart att intresset av att uppgifterna lämnas har företräde framför det intresse som sekretessen skall skydda.”

9.4.5 Generalklausulens förhållande till annan reglering

Subsidiär

Av 10 kap. 27 § OSL framgår att den är subsidiär i förhållande till bestämmelserna i bl.a. 10 kap. 2 § (om nödvändigt uppgiftslämnande, se avsnitt 9.5), 3 § (om partsinsyn, se vid kantrubriken ”Part” i avsnitt 7) och 15–26 §§ (om utlämnande mellan myndigheter, se avsnitt 9.2.1 och 9.3) OSL. Detta innebär att det blir aktuellt att tillämpa generalklausulen endast när uppgift inte kan lämnas ut enligt de nämnda bestämmelserna.

Undantag

Utlämnandet får enligt 10 kap. 27 § tredje stycket OSL inte strida mot sådan reglering som finns i lag eller förordning eller föreskrift som har meddelats med stöd av PuL. Sådana lagbestämmelser kan vara formulerade på olika sätt. Oftast är de uppgifter som inte får lämnas ut uppräknade. I andra fall

kan framgå att uppgifter som inhämtats för visst ändamål inte får lämnas vidare.

Dubbelbeskattningsavtal

Observera att enligt bestämmelsen i 27 kap. 5 § tredje stycket OSL får inte de sekretessbrytande reglerna i 10 kap. 27 § OSL tillämpas i fråga om uppgifter som Sverige med stöd av ett skatteavtal har tagit emot från en annan stat om det strider mot sekretessreglerna i det aktuella avtalet.

9.4.6 Rutinmässigt uppgiftsutbyte

Något hinder finns inte mot att utbyte av uppgifter mellan myndigheter eller en myndighets olika verksamhetsgrenar sker rutinmässigt även utan särskild författningsreglering. Generalklausulen bygger emellertid på att ett rutinmässigt uppgiftsutbyte i regel ska vara författningsreglerat. I de undantagsfall när sådant utbyte av uppgifter inte är författningsreglerat men ändå kan anses vara tillräckligt motiverat måste den intresseavvägning som ska göras enligt generalklausulen ske på förhand. Prövningen behöver inte avse individuella fall. Den kan i stället grunda sig på kunskaper om beställarens identitet – och oftast också om dennes avsikt med uppgifterna – i förening med en bedömning av den skaderisk som typiskt sett är förbunden med uppgifter av det slag som avses med beställningen (se prop. 1979/80:2 Del A s. 327 och 81).

9.4.7 Utlämnande på begäran eller på eget initiativ

Det är inte något villkor att en uttrycklig begäran från en annan myndighet föreligger vid tillämpningen av generalklausulen. Också på eget initiativ kan en myndighet lämna sekretessbelagda uppgifter till en annan myndighet (jfr prop. 1979/80:2 Del A s. 327).

Frågan om skyldigheten för en myndighet eller befattningshavare att efterkomma en begäran från en annan myndighet att lämna ut uppgifter som inte omfattas av sekretess regleras i 6 kap. 5 § OSL (se avsnitt 2.7.4).

9.5 Nödvändigt uppgiftslämnande

10 kap. 2 § OSL

I 10 kap. 2 § OSL föreskrivs att sekretess inte hindrar att uppgift lämnas ut till enskild eller annan myndighet om det är nödvändigt för att den utlämnande myndigheten ska kunna fullgöra sin verksamhet.

Begränsat tillämpningsområde

Tillämpningsområdet för 10 kap. 2 § OSL är relativt begränsat. Utlämnande får ske endast då det är en nödvändig förutsättning

för att en myndighet ska kunna fullgöra ett visst åliggande. Endast bedömningen att en myndighets effektivitet minskar om en sekretessregel iakttas är inte tillräcklig för att lämna ut uppgiften (se prop. 1979/80:2 Del A s. 465 och 494). Bestämmelsen är tillämplig i förhållande till såväl myndighet som enskild.

Remiss, utomstående expert och kommunikation

Bestämmelsen kan tillämpas t.ex. när en myndighet är tvungen att ge en annan myndighet del av hemlig information till grund för ett nödvändigt remissyttrande. Vidare kan det vara nödvändigt för en tjänsteman att vända sig till en utomstående expert och upplysa om hemliga omständigheter. Paragrafen ger också möjlighet att kommunicera hemliga uppgifter med en part i ett ärende (se prop. 1979/80:2 Del A s. 122).

Brottsmisstanke

Departementschefen anförde (prop. 1979/80:2 Del A s. 123) att det många gånger måste ”ligga inom myndighets verksamhet att se till att misstanke om brott blir utredd”. Han fortsatte: ”Så är exempelvis fallet när misstanke om skattebedrägeri uppkommer hos taxeringsmyndighet.”

Det måste emellertid anses att det i regel ligger närmare till hands att vid anmälan om brott lämna ut sekretessbelagda handlingar med stöd av 10 kap. 24, 27 eller 28 § OSL (se avsnitt 9.3 – vid kantrubriken ”Misstanke om brott”, avsnitt 9.4.4 – vid kantrubriken ”Från Skatteverket till andra myndigheter” respektive avsnitt 9.2.3 – vid kantrubriken ”Skattebrottslagen och taxeringsförordningen”) än med stöd av 10 kap. 2 § OSL.

9.6 Utländska myndigheter

Huvudregel

Ordet myndighet i OSL avser svensk myndighet (se prop. 1981/82:186 s. 58). I 8 kap. 3 § OSL finns det dock en specialbestämmelse om utländsk myndighet och mellanfolklig organisation. Huvudregeln är att sekretessbelagda uppgifter inte får lämnas ut till sådana myndigheter och organisationer.

Undantag

Två undantag från huvudregeln finns. För det första får sådana uppgifter lämnas ut om det sker i enlighet med särskild föreskrift i lag eller förordning. För det andra får uppgifter lämnas i sådana fall då uppgifterna i motsvarande situation skulle få lämnas till en svensk myndighet. En förutsättning för utlämnande i detta fall är vidare att det måste stå klart att uppgiftslämnandet är förenligt med svenska intressen. Prövningen av denna fråga ankommer på myndigheten som sådan. Prövningen får alltså inte göras av en enskild befattningshavare, om han inte enligt arbetsordning e.d. får besluta på

myndighetens vägnar i sådana fall. Vid behov bör samråd ske med Utrikesdepartementet (se prop. 1981/82:186 s. 59).

Överklaganderätt

Som redovisats i avsnitt 2.7.5 gäller, som framgår av prop. 1981/82:186 s. 58, reglerna i OSL om rätt för myndighet att överklaga inte utländsk myndighet. En sådan myndighet har emellertid rätt att överklaga till allmän förvaltningsdomstol enligt 22 a § FL.

10 Behandling av personuppgifter m.m.

10.1 Inledning

Reglerna om offentlighet och sekretess är i huvudsak desamma för elektroniskt lagrad information (upptagningar för automatiserad behandling som för pappershandlingar. Hanteringen av sådan information ger dock upphov till vissa frågeställningar som inte förekommer beträffande pappershandlingar. I det följande redovisas därför reglerna i TF och OSL med avseende på elektroniskt lagrad information. Även regler i PuL och för Skatteverket relevanta registerförfattningar för behandling av personuppgifter och andra uppgifter kommenteras.

10.2 Tryckfrihetsförordningen

10.2.1 Allmänt

Sammanställningar

När informationstekniken introducerades användes den i första hand till att skapa stora databaserade register och utifrån dessa kunde sedan olika sammanställningar av uppgifter tas fram.

Elektroniska handlingar

Utvecklingen på informationsteknikens område har lett till att myndighetens elektroniska information har blivit alltmer handlingsbaserad genom att mängder av traditionella handlingar, t.ex. skrivelser, tjänsteanteckningar, promemorior och beslut, som är avsedda att ha ett bestämt, fixerat innehåll, skapas på elektronisk väg och lagras elektroniskt, s.k. elektroniska handlingar.

Elektroniskt underskrivna handlingar

Vissa handlingar som tidigare krävde en traditionell underskrift och därför endast förekom i pappersform, kan som ett alternativ numera föras med en elektronisk underskrift. Som exempel kan nämnas självdeklarationer och skattedeklarationer som får lämnas i form av ett elektroniskt dokument (se bl.a. 4 kap. 4 § första stycket lagen [2001:1227] om självdeklarationer och kontrolluppgifter) och de beslut som får sättas upp i form av ett elektroniskt dokument (se t.ex. 27 § skattebetalningsförordningen [1997:750]).

Elektroniskt dokument	Begreppet elektroniskt dokument definieras som en upptagning som har gjorts med hjälp av automatiserad databehandling och vars innehåll och utställare kan verifieras genom ett visst tekniskt förfarande (se t.ex. 4 kap. 4 § andra stycket lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter [2001:1227]). Definitionen förutsätter att upptagningen under-tecknats elektroniskt (se prop. 1996/97:100 del 1 s. 460).
Upptagning för automatiserad behandling	I 2 kap. 3 § första stycket TF definieras upptagningar för automatiserad behandling såsom ”framställning i skrift eller bild samt upptagning som kan läsas, avlyssnas eller på annat sätt uppfattas endast med tekniskt hjälpmedel”.
Förvarad	<p>Av 2 kap. 3 § andra stycket TF framgår att en upptagning anses förvarad hos en myndighet ”om upptagningen är tillgänglig för myndigheten med tekniskt hjälpmedel som myndigheten själv utnyttjar för överföring i sådan form att den kan läsas, avlyssnas eller på annat sätt uppfattas”.</p> <p>Som framgår ovan anses en upptagning förvarad hos myndigheten endast om den är tillgänglig för överföring med tekniskt hjälpmedel som myndigheten själv utnyttjar. Föredraganden (prop. 1990/91:60 s. 74) anförde att syftet med denna reglering är att den enskilde inte längre ska ha möjlighet att påverka området för insyn med stöd av offentlighetsprincipen genom att själv bidra med datorkapacitet.</p>
Tekniskt hjälpmedel som myndigheten utnyttjar	Föredraganden anförde vidare: ”Med begreppet ’tekniskt hjälpmedel som myndigheten själv utnyttjar’ avses datorkraft. Begreppet innefattar även de tekniska hjälpmedel som finns hos en servicebyrå som myndigheten anlitar eller hos en sido-, över- eller underordnad myndighet, liksom den utrustning som på annat liknande sätt står till myndighetens förfogande ... Det har inte ansetts nödvändigt att i lagtexten särskilt markera att en enskild inte har rätt att ställa datorprogram till förfogande”
Färdig elektronisk handling	2 kap. 3 § andra stycket TF innehåller en huvudregel som innebär att en färdig elektronisk handling anses förvarad hos myndigheten. En färdig handling kan sägas motsvara en pappershandling. Dess innehåll har av utställaren getts en bestämd, fixerad form som kan återskapas gång på gång. I detta avseende uppnås i TF således teknikneutralitet mellan upptagningar och traditionella pappershandlingar. Lagtexten gör således ingen skillnad på om sådana handlingar förvaras i elektronisk eller pappersbaserad form. En sådan färdig handling, som är tillräckligt preciserad (se avsnitt 2.7.1 vid kant-rubriken ”Precisering av handling och efterforskning”, har en

myndighet ansetts vara skyldig att ta fram även om den kräver betydande datorkraft eller andra arbetsinsatser för att ta fram. Den frågan har behandlats av Kammarrätten i Stockholm i dom den 5 februari 1991 (mål nr 49-1991). Begäran avsåg en upptagning med information om när vissa uppgifter tagits fram på terminal hos dåvarande Riksförsäkringsverket. Verket invände att det inte kunde anses vara fråga om en allmän handling eftersom sammanställningen skulle förutsätta en omfattande kronologisk genomgång av loggningstransaktioner på cirka 350 magnetband uppdelat på 130 körningstillfällen som vart och ett tog 30 minuter i anspråk och därtill cirka 30 minuter för manuellt för- och efterarbete. Kammarrätten konstaterar kort att "... vad RFV anfört inte utgör grund för att anse att den begärda uppgiften inte är tillgänglig". Kammarrätten fortsatte: "Handlingen är således att anse som allmän." Motiveringen är knapphändig men leder närmast till slutsatsen att åtgärderna som Riksförsäkringsverket är skyldig att vidta är jämförbara med skyldighet att leta fram en pappershandling även om den förvaras osorterad i ett arkiv och tar lång tid att hitta.

**Efterforsknings-
skyldighetens
omfattning**

Det är dock tveksamt om efterforskningskyldighetens omfattning verkligen är oinskränkt. Hovrätten för Västra Sverige har i beslut den 26 mars 2007 (mål nr Ö 1733-07) funnit att den inte är det. Beslutet gällde en begäran om att få ut alla morddomar som Göteborgs tingsrätt dömt ut år 2006. Hovrätten avslog sökandens begäran såvitt avsåg skyldigheten för tingsrätten att gå igenom samtliga 823 mål för att hitta morddomarna. I detta fall ansåg hovrätten att det blev en så omfattande genomgång att "det inte rimligen kan begäras att tingsrätten skall genomföra den". Det kan i sammanhanget nämnas att tingsrätten, enligt en i registerförfattning given sök- begränsning (se nedan vid kantrubriken "Rättslig befogenhet"), inte tilläts söka på viss brottsrubricering med hjälp av automatiserad behandling.

**Sammanställning
av uppgifter**

Bestämmelsen i 2 kap. 3 § TF om upptagningar innehåller emellertid två begränsningar av vilka övriga handlingar som ska anses "förvarade" hos myndigheten. Den första anges i andra stycket och avser sammanställning av uppgifter ur en upptagning för automatiserad behandling. En sådan sammanställning anses förvarad hos myndigheten endast om myndigheten kan göra sammanställningen tillgänglig med rutinbetonade åtgärder. En redogörelse för begreppet rutinbetonade åtgärder lämnas i avsnitt 10.2.2.

- Rättslig befogenhet** Ytterligare en begränsning av när en handling anses förvarad vid myndigheten ges i 2 kap. 3 § tredje stycket TF. Enligt bestämmelsen anses en sammanställning av uppgifter ur en upptagning för automatiserad behandling inte förvarad hos myndigheten om sammanställningen innehåller personuppgifter och myndigheten enligt lag eller förordning saknar befogenhet att göra sammanställningen tillgänglig. Begreppet personuppgift har här samma betydelse som i personuppgiftslagen (1998:204), se närmare avsnitt 10.4 vid kantrubriken ”Personuppgifter”.
- Sökbegränsningar** Bestämmelsen tar sikte på sökbegränsningar i lagar och förordningar till skydd för den personliga integriteten. Dessa kan vara utformade så att vissa sökbegrepp inte får användas eller så att endast vissa påbjudna begrepp får användas för sökning. Båda fallen innebär att en sammanställning som skulle kunna tas fram med användning av ett otillåtet sökbegrepp inte anses förvarad hos myndigheten och således inte är någon allmän handling där. Som exempel på en sökbegränsning i lag kan nämnas bestämmelsen i 2 kap. 10 § första stycket FdbL som innebär att bl.a. uppgift om inflyttning från utlandet inte får användas vid sökning i folkbokföringsdatabasen.
- Inkommen** I 2 kap. 6 § TF anges att en upptagning anses inkommen ”när annan har gjort den tillgänglig för myndigheten” på så sätt att den kan uppfattas av myndigheten. En upptagning för automatiserad behandling kan bli tillgänglig för myndigheten på samma sätt som ett pappersdokument, nämligen om den sänds till myndigheten i form av CD-skiva eller ett annat flyttbart lagringsmedium. Den kan emellertid också göras tillgänglig genom att överföras på elektronisk väg, t.ex. via e-post, eller genom att myndigheten får direktåtkomst till uppgifter i exempelvis en databas hos en annan myndighet. Upptagningen ska, för att anses vara inkommen, ha blivit tillgänglig genom en åtgärd av någon annan, dvs. någon utomstående, som kan vara en enskild eller en annan myndighet.
- Utlämnande** Rätten att ta del av en upptagning är densamma som gäller för andra allmänna handlingar. I 2 kap. 12 § andra stycket TF görs dock undantag för den situationen att ”sökanden utan beaktansvärd olägenhet kan taga del av upptagningen hos närbelägen myndighet”. I sådant fall är den myndighet hos vilken upptagningen först begärs utlämnad inte skyldig att tillhandahålla den.

**Utskrifts-
undantaget,
2 kap. 13 § TF**

En myndighet är inte skyldig att i större utsträckning än vad som följer av lag lämna ut en upptagning för automatiserad behandling i annan form än utskrift (2 kap. 13 § första stycket TF). En myndighet är inte heller skyldig att lämna ut uppgifter uppställda på visst sätt eller i viss form (prop. 1990/91:60 s. 41). Ett sådant utlämnande ligger också utanför de ramar som följer av bestämmelserna om serviceskyldighet i bl.a. 6 kap. 4 § OSL.

10.2.2 Rutinbetonade åtgärder

**Sakligt samman-
hängande
uppgifter**

Som nämnts i avsnitt 10.2.1 kan en upptagning delas in i två grupper, nämligen dels färdiga elektroniska handlingar, dels sammanställningar av elektroniskt lagrade uppgifter. Frågan om vad som utgör en allmän handling när det gäller den senare gruppen behandlades i prop. 1975/76:160 s. 90. Föredraganden anförde bl.a.: ”Ett datamedium eller ett dataregister – ordet fattat i teknisk bemärkelse – kan innehålla en överväldigande stor mängd data. Det vore orimligt att endast tillsammans se dessa data som en upptagning. Å andra sidan kan en uppgift för att bli begriplig eller i vart fall för att tillgodose det aktuella informationsintresset behöva hämtas från skilda fysiska databärare eller från skilda dataregister. Att alltid beteckna varje uppgift för sig som en upptagning svarar därför knappast heller mot realiteterna. Jag anser att man i stället bör fästa starkare avseende vid det som från offentlighetssynpunkt är det intressanta, nämligen rätten att ta del av viss information i myndigheternas besittning. Från denna synpunkt spelar det en underordnad roll om önskade data utgör ett urval ur en större datamängd, en sammanställning av data från skilda register eller ett resultat av annan bearbetning. Varje konstellation av sakligt sammanhängande uppgifter bör enligt min mening ses som en upptagning för sig.”

**Potentiella
handlingar**

Varje tänkbar konstellation av sakligt sammanhängande uppgifter utgör således en handling. Den mycket stora mängd uppgifter som kan finnas på ett medium för automatiserad behandling kan ofta, teoretiskt sett, ställas samman till ett närmast oändligt stort antal upptagningar, även om myndigheten för sin verksamhet endast använder en mindre del av dessa. Man brukar därför tala om att varje sådan sammanställning utgör en ”potentiell handling”.

**Rutinbetonade
åtgärder**

För att en potentiell handling ska anses förvarad hos myndigheten, och således vara en allmän handling, krävs det, som nämnts i avsnitt 10.2.1, att den faktiskt är tillgänglig för

myndigheten med rutinbetonade åtgärder. Vad som avses med detta begrepp utvecklas av föredragandet (prop. 2001/02:70 s. 22) på följande sätt: ”Det angivna kriteriet är ändamålsenligt eftersom det medger en prövning som tar sikte på såväl nödvändiga arbetsinsatser och kostnader för en myndighet som de komplikationer i övrigt som en viss åtgärd kan föranleda. Det medger vidare en följsamhet i rättstillämpningen i förhållande till den tekniska utvecklingen och har dessutom vunnit viss stadga i rättspraxis (se bl.a. RÅ 1974 ref. 8, RÅ 1988 ref. 84, RÅ 1988 not. 530, RÅ 1989 not. 533 och RÅ 1993 not. 41). ... Självfallet är dock såväl den tekniska kompetensen och den tekniska nivån inom myndigheten som den allmänna tekniska utvecklingen av betydelse för vad som tid till annan kan anses vara rutinbetonad. Så mycket står emellertid klart att en mer kvalificerad, konstruktiv insats, t.ex. i form av nyskrivning av datorprogram, inte är att betrakta som en rutinbetonad åtgärd (se prop. 1975/76:160 s 90).”

Vad som avses med rutinbetonade åtgärder har, som anges i föregående stycke, prövats i bl.a. rättsfallet RÅ 1988 ref. 84. En person hade hos Statistiska centralbyrån begärt att få vissa statistiska uppgifter från en undersökning om levnadsförhållanden. Statistiska centralbyrån uppgav att ett framtagande av uppgifterna skulle kräva dels en utredningsinsats på omkring två timmar, dels specialprogrammering av ett befintligt datorprogram samt efterkontroll. Regeringsrätten konstaterade att uppgifterna endast kunde tas fram ”genom en bearbetning av vissa ADB-registrerade uppgifter med begagnande av ett för ändamålet särskilt framställt datorprogram”. Regeringsrätten ansåg att en bearbetning av detta slag går utöver sådana rutinbetonade åtgärder för visst urval eller viss sammanställning av data som en myndighet är skyldig att vidta för att tillgodose kraven på offentlighet. Uppgifterna ansågs därför, enligt Regeringsrätten, inte vara tillgängliga för Statistiska centralbyrån på ett sådant sätt att de utgjorde allmänna handlingar enligt TF.

Frågan har därefter prövats flera gånger, bl.a. av Kammarrätten i Stockholm i dom den 14 januari 2009 (mål nr 7324-08). En person ville ha ut uppgifter av Statistiska centralbyrån (SCB). Enligt SCB skulle det krävas en programmeringsinsats samt leveranskontroll och kvalitetsgranskning. Tidsåtgången för dessa åtgärder uppskattades till cirka en och en halv timma. SCB ansåg att de enligt TF inte var skyldiga att vidta åtgärderna. Kammarrätten avslog personens överklagande och

motiverade det med att den bearbetning som krävdes för att göra sammanställningen tillgänglig inte var sådana rutinbetonade åtgärder som avsågs i 2 kap. 3 § andra stycket TF.

Det kan dock noteras att tiden för själva datorbearbetningen inte ingår i den tid som räknas vid bedömningen av om sammanställningen är att betrakta som förvarad hos myndigheten och därmed är allmän handling.

Teknisk kompetens och utveckling

Sammanfattningsvis kan konstateras att bedömningen av vad som avses med rutinbetonade åtgärder inte bygger på en generell regel utan utgår från en myndighets tekniska kompetens och den allmänna tekniska utvecklingen av betydelse för vad som från tid till annan kan anses vara rutinbetonat.

10.2.3 Biblioteksregeln och Internet

Upptagningar som referensmaterial

I 2 kap. 11 § första stycket TF anges vissa generella undantag när det gäller frågan om vad som ska anses utgöra allmän handling. I punkt 3 återfinns den regel som brukar benämnas biblioteksregeln. Enligt denna undantas från begreppet allmän handling vad som ingår i en myndighets bibliotek. Med bibliotek avses här såväl en myndighets traditionella bibliotek som hand- och referensbibliotek (se även avsnitt 2.6). Även upptagning för automatiserad behandling omfattas av undantaget om den används på samma sätt som böcker i ett bibliotek, dvs. för att söka faktaunderlag i allmänhet, rättsfallsreferenser eller tidskriftsartiklar och dylikt (RÅ 1986 not. 290 och prop. 1990/91:60 s. 31).

Tillgång till upptagningar hos andra myndigheter

Enligt 2 kap. 11 § andra stycket TF ska biblioteksregeln inte tillämpas på upptagningar i en ”databas” som en myndighet har tillgång till enligt avtal med en annan myndighet, om upptagningen är allmän handling hos den myndigheten. Begreppet ”databas” har i prop. 2001/02:70, s. 26 ansetts lämpligen böra ”användas för den typen av uppgiftssamlingar som det här är fråga om”.

Bestämmelsen anger också att upptagningen ska vara allmän handling hos den andra myndigheten för att den ska vara allmän handling hos den myndighet som har tillgång till den enligt avtal. Detta innebär att, om förhållandet är sådant att upptagningen omfattas av värmyndighetens bibliotek och således inte är allmän handling där, den inte heller blir allmän handling hos den mottagande myndigheten.

Internet

I prop. 2001/02:70 s. 24 f. diskuterades även hur de informationsmängder som en myndighet har tillgång till via Internet

ska behandlas från offentlighetssynpunkt. Enligt propositionen är det inte rimligt att de enorma och oöverskådliga informationsmängder som genom en myndighets tillgång till Internet anses som inkomna och förvarade ska anses utgöra allmänna handlingar hos myndigheten. Någon särskild bestämmelse infördes emellertid inte. I propositionen anfördes därvid att ”en tillämpning av biblioteksregeln under alla förhållanden oftast leder till att det material som en myndighet har tillgång till via Internet, och som är tillgängligt för var och en som är ansluten till Internet, inte är att anse som allmänna handlingar hos myndigheten”. I propositionen anfördes vidare: ”Internet torde nämligen till stor del användas av myndigheterna på samma sätt som andra databaser som ingår i en myndighets bibliotek, t.ex. för att söka referensmaterial och faktamaterial i allmänhet.”

10.3 Offentlighets- och sekretesslagen

10.3.1 Allmänt

Inledning

OSL:s uppbyggnad utgår från de i TF angivna skyddsintressen som ansetts ha sådan betydelse att de motiverar avsteg från offentlighetsprincipen (se avsnitt 4.1). Sekretessen påverkas i princip inte av i vilken form uppgiften är förvarad hos myndigheten.

I detta avsnitt behandlas vissa bestämmelser i OSL med särskild betydelse för upptagningar för automatiserad behandling.

E-post och fax

Samma regler gäller för handlingar som förmedlas via e-post eller fax som för vanliga pappershandlingar när det gäller registrering (se avsnitt 3).

Detta innebär att varje avsändare och mottagare av e-post och fax måste pröva om skyldighet föreligger att diarieföra en handling eller hålla denna ordnad så att det utan svårighet kan fastställas om den har kommit in till en myndighet eller har upprättats av myndigheten. I de fall sådan skyldighet bedöms föreligga ska handlingen tas ut på papper så länge handlingen inte kan hanteras i ett elektroniskt ärendehanteringssystem.

Huruvida en utskriven handling ska diarieföras eller hållas ordnad får avgöras från fall till fall. Följande utgångspunkter gäller därvid:

- En handling som tillför ett ärende en sakuppgift ska diarieföras och läggas i akten i ärendet.

- Gäller sekretess för den allmänna handlingen ska den diarieföras, om det inte är uppenbart att den är av ringa betydelse för myndighetens verksamhet.

Om myndigheten gör bedömningen att en offentlig allmän handling, som inte tillhör något redan anhängiggjort ärende, uppenbart inte är av ringa betydelse för myndighetens verksamhet gäller i princip att den ska diarieföras eller i vart fall hållas ordnad på det sätt som myndigheten finner lämpligt, t.ex. i en pärm som är placerad där diarieföring normalt sker.

Informations-ansvarig

Inom Skatteverket ska det för varje databas i verkets informationssystem finnas en informationsansvarig. Varje användare är ansvarig för sin e-post. Den informationsansvarige ansvarar bl.a. för att informationen som lagras i databasen är tillåten att ha lagrad där och att arkivering, gallring eller rensning sker enligt gällande regler.

Upptagningar för automatiserad behandling

I 21 kap. 7 § OSL föreskrivs sekretess för personuppgift om det kan antas att ett utlämnande skulle medföra att uppgiften behandlas i strid med PuL, se avsnitt 10.3.2. Därtill kommer ett flertal regler i OSL som avser sekretess för uppgifter i vissa register eller i myndighets verksamhet som avser förande av eller uttag ur databaser, t.ex. 27 kap. 1 § andra stycket 1 OSL. Andra bestämmelser i OSL som avser upptagningar för automatiserad behandling gäller främst hur sådana ska ordnas och hållas tillgängliga (se vid nästa kantrubrik "God offentlighetsstruktur").

God offentlighetsstruktur

I 4 kap., 5 kap. 1 § andra stycket samt 6 kap. 6 och 7 §§ OSL finns bestämmelser som syftar till att åstadkomma vad som ofta kallas en god offentlighetsstruktur för myndighetens allmänna handlingar. Bestämmelserna har tidigare endast haft myndighetens upptagningar för automatiserad behandling i fokus för sin tillämpning. I samband med införandet av OSL har de utformats på ett mer teknik neutralt sätt, se prop. 2008/09:150 s. 306 ff. De har emellertid fortfarande sådan anknytning till upptagningar att de kommenteras i detta avsnitt (jfr avsnitt 3).

4 kap. 1 § OSL

Med en god offentlighetsstruktur menas en ordning som gör det lätt för allmänheten att söka i sådana upptagningar och att ta del av dessa i de delar de är offentliga. Detta innebär t.ex. att skyddet för sekretessbelagda uppgifter i allmänna handlingar bör vara ordnat på ett sådant sätt att allmänhetens insyn inte försvåras. I OSL beskrivs god offentlighetsstruktur så att en myndighet ska ta hänsyn till rätten att ta del av allmänna

handlingar när den organiserar hanteringen av sådana handlingar och vid övrig hantering av allmänna handlingar, se 4 kap. 1 § OSL. Myndigheten ska enligt den bestämmelsen särskilt se till

- att allmänna handlingar kan lämnas ut med den skyndsamtet som krävs enligt TF
- att allmänna handlingar kan skiljas från andra handlingar
- att rätten att ta del av allmänna handlingar enligt TF säkerställs samtidigt som sekretesskyddet upprätthålls
- att automatiserad behandling av uppgifter hos myndigheten ordnas med beaktande av det intresse som enskilda kan ha av att själva utnyttja tekniska hjälpmedel hos myndigheten för att ta del av allmänna handlingar.

Vidare ska myndigheten enligt 4 kap. 1 § OSL särskilt beakta att enskilda bör ges goda möjligheter att söka allmänna handlingar, att det bör framgå när uppgifter har tillförts en allmän handling och, om den har ändrats eller gallrats, vid vilken tidpunkt detta har skett, samt att allmänna handlingar inte bör innehålla förkortningar, koder eller liknande som kan försvåra insynen enligt TF. Avsikten med bestämmelsen är, när det gäller upptagningar, bl.a. att myndigheterna på eget ansvar ska beakta TF:s regler t.ex. vid systemutformning (prop. 1981/82:37 s. 24). Varje myndighet måste således själv, utifrån sin verksamhet, ta ställning till hur en god offentlighetsstruktur ska ordnas i praktiken. Den avvägningen bör göras med hänsyn till den betydelse insynsrätten har i sig och med hänsyn till den vikt som service och tillgänglighet tillmäts i olika författningar (SOU 2002:97 s. 105).

Beskrivning av allmänna handlingar m.m.

Varje myndighet ska enligt 4 kap. 2 § OSL upprätta en beskrivning som ger information om

- myndighetens organisation och verksamhet i syfte att underlätta sökande efter allmänna handlingar
- register, förteckningar eller andra sökmedel till myndighetens allmänna handlingar
- tekniska hjälpmedel som enskilda själva kan få använda (t.ex. allmänhetens terminal)
- vem hos myndigheten som kan lämna närmare upplysning om allmänna handlingar, deras användning och sökmöjligheter

- sekretessbestämmelser som ofta är tillämpliga
- uppgifter som myndigheten regelbundet hämtar från eller lämnar till andra samt hur och när detta sker
- myndighetens rätt till försäljning av personuppgifter.

Sekretessbelagda uppgifter får utelämnas om det behövs för att beskrivningen i övrigt ska kunna hållas tillgänglig för allmänheten.

Allmänhetens terminal

Om någon vill ta del av myndighetens upptagningar för automatiserad behandling ska myndigheten enligt 6 kap. 6 § första stycket OSL tillhandahålla tekniska hjälpmedel, såsom terminal, om hinder inte möter på grund av sekretess, risk för att upptagningen förstörs eller med hänsyn till arbetets behöriga gång. Bestämmelsen innebär en upplysningsskyldighet som går utöver den serviceskyldighet som myndigheter har enligt flera bestämmelser, t.ex. 6 kap. 4 § OSL och 4 § FL. Den ska ses som ett komplement till regeln om beskrivning i 4 kap. 2 § OSL, jämför SOU 2002:97 s. 69.

Upplysningar till enskild

Enligt 6 kap. 6 § andra stycket OSL ska en myndighet på begäran av en enskild lämna de upplysningar som den enskilde behöver för att kunna ta del av upptagningar för automatiserad behandling som är allmänna handlingar hos myndigheten. Sådan skyldighet föreligger dock inte om hinder möter med hänsyn till arbetets behöriga gång.

Överklagande

Beslut varigenom myndighet avslagit enskilds begäran att själv få använda terminal eller annat tekniskt hjälpmedel som myndigheten förfogar över för att ta del av upptagning överklagas enligt 6 kap. 7 § första stycket 3 OSL på samma sätt som beslut att inte få ta del av allmän handling (se avsnitt 2.7.5).

”Offentlighetsansvarig”

Av 4 kap. 2 § första stycket 4 OSL framgår att den ovan nämnda beskrivningen ska innehålla uppgift om vem som hos myndigheten kan lämna allmänheten upplysningar om myndighetens allmänna handlingar, deras användning och sökmöjligheter. Ofta kallas denne tjänsteman ”offentlighetsansvarig”. Beteckningen återfinns inte i lagtexten men används i prop. 1981/82:37 s. 34 f. Begreppet offentlighetsansvarig har också kommenterats i prop. 1990/91:60 s. 37.

Tillgängligt för flera myndigheter

Om en upptagning för automatiserad behandling är tillgänglig för flera myndigheter för överföring i läsbar form är, enligt 5 kap. 1 § andra stycket OSL, endast den myndighet som gjort upptagningen tillgänglig för den andra myndigheten diarie-

	<p>föringskyldig. De andra myndigheterna är således befriade från diarieföringskyldigheten.</p>
Elektronisk information ska tillföras akten i läsbar form	<p>I 4 kap. 3 § OSL finns en bestämmelse som innebär att en myndighet, om den använder elektronisk information i ett mål eller ärende, ska se till att informationen tillförs akten i läsbar form, om inte särskilda skäl föranleder annat. Ett särskilt skäl att inte skriva ut uppgiften kan vara att den finns lätt tillgänglig, t.ex. via bildskärm. Enbart den omständigheten att upptagningens innehåll är enkelt, t.ex. att viss uppgift inte finns i registret, är normalt inte tillräckligt för att göra undantag från huvudregeln (SOU 2002:97 s. 70). Bestämmelsen har i praktiken uppfattats som en skyldighet att skriva ut informationen på papper (SOU 2002:97 s. 88).</p>
	<p>10.3.2 21 kap. 7 § offentlighets- och sekretesslagen</p>
Utlämnande i strid med PuL	<p>I 21 kap. 7 § OSL finns en särskild sekretessbestämmelse som tar sikte på skyddet för personuppgifter. Enligt bestämmelsen gäller sekretess för personuppgifter om det kan antas att ett utlämnande av sådana uppgifter skulle medföra att dessa behandlas i strid med PuL. Beträffande personuppgiftslagen se avsnitt 10.4</p> <p>Sekretessbestämmelsen är tillämplig vid alla utlämnanden av personuppgifter från en myndighet oavsett från vilka informationstillgångar uppgifterna hämtas. En bedömning ska göras av om ett utlämnande kan antas medföra att personuppgifter behandlas i strid med PuL. Bestämmelsen omfattar all helt eller delvis automatiserad behandling av personuppgifter och behandling i manuella register.</p> <p>Det har för tillämpningen av 21 kap. 7 § OSL ingen avgörande betydelse i vilken form ett utlämnande av personuppgifter görs. Det innebär att bestämmelsen är tillämplig oavsett om handlingen lämnas ut på papper eller i elektronisk form.</p>
Tänkt behandling	<p>Det är sökandens tänkta behandling av uppgifterna som är av avgörande betydelse för bestämmelsens tillämplighet.</p>
Enstaka personuppgifter	<p>I delbetänkandet Offentlighetsprincipen och den nya tekniken (SOU 2001:3) s. 191 påpekas att det inte kan uteslutas att sekretessbestämmelsen kan bli tillämplig även vid fall av utlämnanden som rör enstaka personuppgifter, t.ex. om ett utlämnande begärs i syfte att sprida uppgifter via Internet.</p> <p>I nämnda betänkande (s. 192) framhålls att sekretessbestämmelsen torde innebära att det inte är utlämnandet i sig av</p>

personuppgifterna som ska prövas, dvs. prövningen ska inte avse om den behandling av personuppgifter som en myndighets utelämnande innebär kan antas stå i strid med PuL. Det som ska prövas är om sökandens behandling av begärda personuppgifter kan antas stå i strid med PuL.

Några rättsfall

Sekretessbestämmelsen har prövats i ett antal fall. Nedan kommenteras några.

Regeringsrätten har i RÅ 2001 ref. 35 prövat ett bolags yrkande att få betygsuppgifter i pappersutskrift avseende ca 1 400 studenter vid Kungliga Tekniska Högskolan som under en viss fyraårsperiod påbörjat studier inom vissa angivna områden och som antingen erhållit examen eller tenterat minst 120 poäng.

Avsikten med framställningen var att bolaget för egen del på ett effektivt sätt skulle kunna rekrytera högkvalificerad personal. Bolaget uppgav att det trots den stora mängden efterfrågade uppgifter saknades behov av att i något skede databehandla uppgifterna. Något manuellt register skulle inte upprättas. Berörda studenter skulle enligt bolaget kontaktas telefonledes.

Frågorna i målet var om de i handlingarna intagna personuppgifterna ingick i en strukturerad samling av personuppgifter som är tillgängliga för sökning eller sammanställning enligt särskilda kriterier (enligt 5 § andra stycket PuL). Om så inte var fallet var frågan om den av bolaget avsedda manuella hanteringen av uppgifterna var avsedd att ingå i en sådan samling. Om dessa frågor besvarades jakande skulle domstolen behöva ta ställning till om det förelåg hinder för utlämnande med hänsyn till den enskildes integritetsintresse (10 § f PuL).

När det gällde frågan om dokumenten ingick i en ”strukturerad samling” uttalade Regeringsrätten följande: ”Av lagtexten, förarbetena och persondatadirektivet får anses framgå att någon form av förberedelse eller bearbetning måste ha ägt rum för att personuppgifter i ett antal dokument skall kunna anses ingå i en strukturerad samling av personuppgifter som är tillgängliga för sökning eller sammanställning enligt särskilda kriterier. Detta innebär enligt Regeringsrättens mening att tillgängligheten i regel måste ha åstadkommit genom något särskilt arrangemang för sökning bland uppgifterna, t.ex. i form av kortregister, sökmarkörer eller liknande. De skall således finnas möjliggör till sökning av olika personuppgifter på ett betydligt effektivare sätt än i form av en genomgång och granskning dokument för dokument. Detta leder till slutsatsen

att en sortering av ett antal dokument i en viss ordning inte utan ytterligare åtgärder kan anses uppfylla det i lagtexten angivna kravet”.

Personuppgifterna ansågs inte ingå i en sådan samling som omfattas av PuL. Någon sekretess enligt 7 kap. 16 § SekrL (nuvarande 21 kap. 7 § OSL) gällde inte, enligt Regeringsrättens mening, för de begärda betygshandlingarna.

Som kommentar till den ovanstående domen kan sägas att det är den uppgivna hanteringen av de begärda personuppgifterna som blir avgörande för bedömningen av om behandlingen överhuvudtaget kommer att omfattas av PuL. Handlingarna hos såväl Kungliga Tekniska Högskolan som hos det mottagande bolaget bedömdes inte ingå i en strukturerad samling av personuppgifter (5 § andra stycket PuL). Någon ytterligare bearbetning från bolagets sida var inte aktuell. Det var därför inte fråga om en otillåten behandling enligt PuL. Mot den bakgrunden saknades förutsättningar att hindra ett utlämnande av uppgifterna med stöd av 7 kap. 16 § SekrL (nuvarande 21 kap. 7 § OSL).

I RÅ 2001 ref. 68 har Regeringsrätten prövat om sekretess enligt 7 kap. 16 § SekrL (nuvarande 21 kap. 7 § OSL) utgjort hinder för utlämnande av adressuppgifter från Statens jordbruksverk.

Bakgrunden var att ett bolag hade begärt att få ta del av verkets adressregister över mjölkproducenter för att i marknadsföringssyfte kunna komma i kontakt med lantbrukare som var intresserade av bolagets foderprodukter. Bolagets avsikt var att vidta en ”automatiserad behandling” av uppgifterna. Under fem års tid hade bolaget haft Datainspektionens tillstånd att enligt dåvarande datalagen få del av registret.

Regeringsrätten anförde bl.a. följande: ”Den av bolaget avsedda behandlingen omfattas av PuL och får anses vara nödvändig för att tillgodose bolagets intresse av att på visst sätt marknadsföra foderprodukter. Detta ändamål får enligt Regeringsrättens mening ses som ett berättigat intresse. Fråga är då om begärda uppgifter kan lämnas ut på den grunden att bolagets intresse av att behandla uppgifterna för marknadsföring kan anses väga tyngre än den enskildes integritetsintresse. ... Som tidigare nämnts skall enligt 10 § PuL en avvägning göras mellan – i det här fallet – bolagets kommersiella intresse och den enskildes intresse av ’skydd mot kränkning av den personliga integriteten’. Med hänsyn till att

det är fråga om marknadsföring riktad till näringsidkare, att uppgifterna i fråga inte kan bedömas som känsliga och att den enskilde kan motsätta sig att personuppgifterna används för direkt marknadsföring finner Regeringsrätten att bolagets kommersiella intressen får anses väga tyngre än den enskildes integritetsintresse. Någon sekretess enligt 7 kap. 16 § sekretesslagen [nuvarande 21 kap. 7 § OSL; *redaktionell kommentar*] gäller därför enligt Regeringsrättens mening inte i det aktuella fallet. I målet har inte framkommit att någon annan grund för sekretess föreligger. Handlingarna skall därför lämnas ut till bolaget”.

Det kan noteras att Datainspektionen, i inhämtat yttrande i målet till kammarrätten, bl.a. anfört att det av integritetsskäl inte fanns någon orsak att hindra den aktuella behandlingen.

10.3.3 Teknisk bearbetning eller teknisk lagring för annans räkning

Sekretess för personuppgifter

Enligt 40 kap. 5 § OSL gäller sekretess i myndighets verksamhet för enbart teknisk bearbetning eller teknisk lagring för annans räkning av personuppgifter som avses i PuL, för uppgift om enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden.

Sekretessen gäller både då det är fråga om bearbetning eller lagring för en enskild kunds räkning och då det gäller bearbetning eller lagring av en myndighets personuppgifter.

Som exempel på teknisk bearbetning kan nämnas att myndigheten överför text på ett pappersark till ett medium för automatiserad behandling, t.ex. en hårddisk. Med teknisk lagring avses sådana former av lagring som kräver tekniska anordningar, såsom vid lagring på ett datamedium.

Allmän handling

I avsnitt 2.3 behandlas frågan om handlingar som förvaras hos en myndighet endast som ett led i teknisk bearbetning eller teknisk lagring utgör allmänna handlingar hos den myndigheten. I avsnitt 2.4 behandlas frågan om en handling som återkommer till en myndighet efter enbart en teknisk bearbetning eller teknisk lagring blir allmän handling.

Absolut sekretess

Sekretessen är absolut (se avsnitt 4.6). I sammanhanget bör noteras att generalklausulen i 10 kap. 27 § första stycket OSL, enligt den bestämmelsens tredje stycke, inte är tillämplig.

10.4 Personuppgiftslagen

Allmänt

PuL grundar sig på Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter, det s.k. dataskyddsdirektivet. Lagen syftar till att skydda enskilda personer mot kränkning av den personliga integriteten vid behandling av personuppgifter på automatiserad väg i datorer eller på manuell väg i register.

Syftet med dataskyddsdirektivet kommer till uttryck i artikel 1 av vilken framgår att medlemsstaterna ska skydda fysiska personers grundläggande fri och rättigheter, särskilt rätten till privatliv, i samband med behandling av personuppgifter. Målet är att garantera en hög och likvärdig skyddsnivå i alla medlemsstater så att staterna inte ska kunna hindra det fria flödet mellan dem av sådana uppgifter.

Allmänna bestämmelser om integritetsskydd inom dataområdet finns således i PuL. Lagen gäller alla som med hjälp av datorer behandlar personuppgifter (t.ex. bolag, föreningar, myndigheter, kommuner – och vissa fysiska personer). Lagen gäller även viss manuell behandling som dessa utför.

Hanteringsmodell

Bestämmelserna i PuL, drygt 50 paragrafer, ger uttryck för vad som brukar kallas en hanteringsmodell. Den reglerar all hantering av personuppgifter, oavsett om hanteringen i det enskilda fallet kan sägas utgöra ett missbruk av uppgifterna och därmed en kränkning av den registrerades personliga integritet.

Missbruksmodell

Den 1 januari 2007 infördes emellertid ett alternativt, förenklat, regelverk i PuL. Det bygger på en så kallad missbruksmodell, och kan tillämpas på ostrukturerade personuppgifter. Behandling enligt denna modell får i princip tillämpas fritt så länge den inte medför en kränkning av den registrerades personliga integritet. Förutsättningarna för att tillämpa detta regelverk kommenteras nedan, vid kantrubriken ”Undantag för vardaglig behandling (missbruksmodell)”.

PuF m.fl.

I PuF har regeringen meddelat kompletterade föreskrifter. Även Datainspektionen har lämnat föreskrifter.

Registerförfattningar

Avvägningen mellan integritet och effektivitet kan inte bedömas med samma måttstock för alla olika verksamheter. Därför kompletteras lagen – när det gäller Skatteverkets verksamhet – med regler i andra särskilda registerförfattningar (se avsnitt 10.5).

Lex specialisregeln	Av 2 § PuL framgår att om det finns bestämmelser i annan lag eller förordning så gäller dessa bestämmelser före PuL. Det kan noteras att 2 § PuL inte omfattar föreskrifter som myndigheter utfärdar.
Definitioner	I 3 § PuL finns en katalog över begrepp i lagen och vad dessa betyder. Nedan kommenteras några.
Behandling	Med behandling avses allt som görs med personuppgifter, t.ex. insamling, registrering, lagring, bearbetning, sammanställning, samkörning eller utlämnande. Det finns inte några ”oskyldiga” behandlingar. Det finns inte heller angivet att några former av behandlingar skulle vara känsligare än andra, t.ex. samkörning av register. Samkörning av olika uppgifter ska därför bedömas på samma sätt som varje annan form av behandling av uppgifter.
Personuppgifter	<p>Med personuppgift menas all slags information som direkt eller indirekt kan hänföras till en fysisk person som är i livet. Det viktiga är att personen på något sätt kan identifieras av någon annan. I vissa fall kan uppgifter vara så detaljerade och tillsammans med andra ”oskyldiga” uppgifter medföra att man genom uteslutning kan dra slutsatsen att det handlar om en viss person t.ex. ”kyrkvaktmästaren i Salems församling”, ”ägaren till bilen XXX 111”. I sådana fall är det fråga om en personuppgift trots att personnummer eller namn inte är tillgängligt.</p> <p>PuL gäller enbart till skydd för nu levande fysiska personers integritet. Eftersom det kan vara svårt att hävda att en juridisk person har rätt till ”personlig integritet” så omfattas dessa inte av skyddet i PuL.</p>
Personuppgifts-ansvarig	Den som ensam eller tillsammans med andra bestämmer ändamålen och medlen för en behandling kallas i lagen för personuppgiftsansvarig. En myndighet är personuppgiftsansvarig för de behandlingar som utförs inom myndigheten. I sammanhanget kan noteras att personuppgiftsansvaret enligt lex specialisregeln i 2 § PuL kan åläggas en myndighet i en registerförfattning.
Personuppgifts-biträde	Den personuppgiftsansvarige kan antingen själv utföra behandlingen eller överlåta denna till ett personuppgiftsbiträde utanför myndigheten, t.ex. till en servicebyrå.
Samtycke	Med samtycke menas varje slag av frivillig, särskild och otvetydig viljeyttring genom vilken den registrerade, efter att ha fått information, godtar behandling av personuppgifter som rör denne. Samtycket får således inte vara passivt.

Automatiserade behandlingsar	Av 5 § PuL framgår att lagen avser behandlingar som är helt eller delvis automatiserade. Det bör särskilt uppmärksammas att även behandlingar som inte avser ”strukturerade” personuppgifter, t.ex. ordbehandling, omfattas av lagen.
Manuella behandlingsar	Av 5 § PuL framgår vidare att även personuppgifter som hanteras manuellt, t.ex. pappershandlingar i pärmar eller kortregister, i vissa fall omfattas av skyddet i PuL. Lagen blir exempelvis tillämplig om personuppgifter i ett manuellt register eller annan manuell strukturerad samling kan letas fram med hjälp av flera sökingångar. Lagen är således i detta avseende teknikneutral. Skälet till att denna bestämmelse införts är att försöka förhindra att man undviker personuppgiftslagen genom att föra register manuellt.
Undantag för privat behandling	Trots att PuL är i det närmaste heltäckande för en privatperson så gäller den inte enligt 6 § PuL för behandling av personuppgifter som någon gör för rent privat bruk, t.ex. adresslista över bekanta, andra liknande listor eller privat korrespondens med e-post.
Undantag på grund av grund- lagsskydd m.m.	Enligt 7 § PuL ska vissa bestämmelser i PuL inte tillämpas om det strider mot bestämmelserna om tryck- och yttrandefrihet i TF eller YGL eller om behandlingen sker uteslutande för journalistiska, konstnärliga eller litterära ändamål. Detta innebär att det på dessa områden saknas generella regler till skydd för den personliga integriteten när personuppgifter behandlas. Som påpekats ovan utgör även utlämnande av uppgifter om fysiska personer en behandling av personuppgifter. Enligt 8 § PuL får dock PuL inte inskränka en myndighets skyldigheter enligt offentlighetsprincipen.
Undantag för var- daglig behandlig (missbruksmodell)	Enligt 5 a § PuL behöver många av bestämmelserna i PuL inte tillämpas på behandling av personuppgifter som inte ingår i eller är avsedda att ingå i en samling av personuppgifter om har strukturerats för att påtagligt underlätta sökning eller sammanställning (prop. 2005/06:173 s. 18–46, 58–59 och 77–78 samt SOU 2004:6 s. 125–149 och 273–274). Bestämmelserna har tillkommit för att förenkla tillämpningen av PuL vid mer vardaglig behandling av personuppgifter så att behandlingen kan följa en missbruksmodell i stället för en hanteringsmodell. Bestämmelsen tar således sikte på sådan vardaglig ostrukturerad behandling av personuppgifter som löpande text i ordbehandlingssystem, löpande text på Internet, ljud- och bild-

upptagningar och korrespondens per e-post. Den gäller även vid behandling där personuppgifterna uppnått viss struktureringsgrad, såvida det inte är fråga om en tydlig personuppgiftsanknuten struktur. Det är, enligt förarbetena, inte fallet endast genom att de presenteras i bokstavsordning i en lista som skrivits med ett ordbehandlingsprogram (prop. 2006/06:173 s. 22).

Får inte innebära kränkning

Vid behandling av personuppgifter i ostrukturerat material behöver, enligt 5 a § PuL, ett flertal av bestämmelserna i PuL inte tillämpas. Det gäller grundläggande krav på behandlingen (9 §), när behandlingen är tillåten (10 §), förbud mot behandling av känsliga personuppgifter och uppgifter om lagöverträdelse och personnummer (13–19 och 21–22 §§), information till den registrerade (23–26 §§), förbud mot överföring av personuppgifter till tredje land (33 och 34 §§) samt upplysningar till allmänheten om behandlingar som inte anmälts (42 §). I stället föreskrivs i bestämmelsens andra stycke att behandlingen inte får utföras om den innebär en kränkning av den registrerades personliga integritet.

Bestämmelsen i 5 a § PuL torde endast undantagsvis tillämpas i Skatteverkets verksamhet eftersom flertalet behandlingar inte utförs enligt PuL utan enligt särskilda registerförfattningar – även vid framställning av löpande text och annat ostrukturerat material. I andra fall är det ofta fråga om strukturerat material. Dessutom bör nämnas att tillämpningen av 5 a § inte är påbjuden. Den personuppgiftsansvarige kan välja regelverk och använda sig av hanteringsmodellen i stället.

Grundläggande krav på behandling

En förutsättning för att en behandling av en personuppgift ska få utföras är att den uppfyller de grundläggande kraven enligt 9 § PuL och är tillåten enligt 10 § och 13–20 §§ PuL eller någon av de särskilda registerförfattningarna. Prövning av om behandlingen är laglig eller inte ska göras av den personuppgiftsansvarige.

Av 9 § PuL framgår de grundläggande kraven för en behandling enligt PuL. I bestämmelsen sägs bl.a. att

- behandlingen ska ske korrekt och enligt god sed
- personuppgifter bara får samlas in för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål
- personuppgifterna inte får behandlas för något ändamål som är oförenligt med det för vilket uppgifterna samlades in

- personuppgifterna ska vara relevanta i förhållande till ändamålen med behandlingen
- antalet personuppgifter ska begränsas till vad som är nödvändigt
- personuppgifterna ska vara riktiga och, om det är nödvändigt, aktuella
- alla rimliga åtgärder ska vidtas för att uppgifterna rättas och att de är fullständiga med hänsyn till ändamålet
- personuppgifterna inte får bevaras längre än vad som är nödvändigt med hänsyn till behandlingen.

Att personuppgifterna inte får behandlas för något ändamål som är oförenligt med det för vilket uppgifterna samlades in begränsar i praktiken samkörning av personuppgifter som är inhämtade för sina olika ändamål. Detta innebär att den personuppgiftsansvarige måste hålla reda på för vilka ändamål en personuppgift har samlats in.

Med samtycke

Personuppgifter får som huvudregel enligt 10 § PuL bara behandlas om den registrerade har lämnat sitt samtycke. Kravet på samtycke gäller oavsett om det är fråga om ”harmlösa” personuppgifter eller inte. Samtycket får inte vara passivt.

Det finns inget formkrav för hur inhämtande av den registrerades samtycke ska gå till. Den personuppgiftsansvarige bör sträva efter att dokumentera vad ett eventuellt samtycke omfattar. Den registrerade kan när som helst återkalla sitt samtycke, vilket innebär att ytterligare personuppgifter inte får behandlas.

Utan samtycke

Om det är nödvändigt för att kunna fullgöra vissa viktiga rättshandlingar eller åtgärder, t.ex. fullgörande av

- avtal, bl.a. anställningsavtal
- rättslig skyldighet
- myndighetsutövning

eller om den personuppgiftsansvariges intresse väger tyngre än den registrerades intresse av skydd mot kränkning av den personliga integriteten, kan en person inte vägra en behandling av uppgifterna. I dessa fall erfordras således inte samtycke.

Observera att när det gäller behandlingar enligt registerförfattningarna behövs inte något samtycke, se vidare avsnitt 10.5.

Känsliga personuppgifter	<p>13 § PuL innehåller ett principiellt förbud mot att behandla känsliga personuppgifter. Vad som betraktas som känsliga uppgifter är sådana som avser</p> <ul style="list-style-type: none"> – ras eller etniskt ursprung – politiska åsikter – religiös eller filosofisk övertygelse – medlemskap i fackförening – hälsa och sexualliv. <p>I 14–20 §§ PuL finns emellertid bestämmelser som innebär att känsliga personuppgifter, trots det principiella förbudet i 13 § PuL, i vissa fall ändå får behandlas t.ex. när samtycke erhållits eller för att den personuppgiftsansvarige ska kunna fullgöra sina skyldigheter inom arbetsrättens område.</p>
Lagöverträdelser m.m.	<p>Lagöverträdelser ingår inte i definitionen av känsliga uppgifter. I 21 § PuL anges dock att det är förbjudet för andra än myndigheter att behandla personuppgifter om lagöverträdelser som innefattar brott, domar i brottmål, straffprocessuella tvångsmedel eller administrativa frihetsberövanden. Regeringen och i vissa fall Datainspektionen har möjlighet att meddela undantag från förbudet.</p>
Personnummer och samordningsnummer	<p>Även behandling av uppgift om personnummer och samordningsnummer är förenad med särskilda begränsningar. Av 22 § PuL följer nämligen att sådana uppgifter får behandlas utan samtycke endast när det är klart motiverat med hänsyn till ändamålet med behandlingen, vikten av en säker identifiering eller något annat beaktansvärt skäl.</p>
Anmälnings-skyldighet	<p>Enligt huvudregeln i 36 § första stycket PuL ska helt eller delvis automatiserade behandlingar av personuppgifter anmälas till Datainspektionen.</p>
Undantag	<p>Från skyldigheten att anmäla behandlingar finns emellertid en rad undantag, se 3–5 §§ PuF och Datainspektionens föreskrifter, DIFS 2001:1. Som exempel på undantag kan nämnas behandlingar</p> <ul style="list-style-type: none"> – som utförs till följd av en myndighets skyldighet enligt 2 kap. TF att lämna ut allmänna handlingar – som utförs med stöd av särskilda föreskrifter i lag eller förordning, t.ex. i en registerförfattning

- av personuppgifter i löpande text
- som sker efter den registrerades samtycke
- som avser registrerade som har sådan anknytning till den personuppgiftsansvarige som följer av medlemskap, anställning, kundförhållande eller något därmed jämförbart förhållande, såvida behandlingen inte omfattar känsliga uppgifter
- som avser personuppgifter som har samlats in från den registrerade om behandlingen är nödvändig för att uppfylla bestämmelser i lag eller förordning.

**Förtecknings-
skyldighet**

Den personuppgiftsansvarige ska enligt 42 § PuL till den som begär det lämna ut upplysningar om behandlingar av personuppgifter som inte anmälts till Datainspektionen. Detta innebär i praktiken en skyldighet att föra förteckning över de flesta behandlingar av personuppgifter som utförs och som, på grund av undantagsbestämmelserna, inte har anmälts till Datainspektionen.

**Skyldighet att på
eget initiativ
lämna information**

Av 23 § PuL framgår att den personuppgiftsansvarige självständigt ska informera en enskild om behandling av uppgifter som samlats in från den enskilde själv. Den information som ska lämnas är, enligt 25 § första stycket PuL, uppgift om den personuppgiftsansvariges identitet, ändamålen med behandlingen samt övrig information som behövs för att den registrerade ska kunna ta till vara sina rättigheter. Informationen ska lämnas i samband med att personuppgifterna samlas in.

Enligt 24 § PuL ska den registrerade informeras även när uppgifter har samlats in från någon annan källa än honom själv. Sådan information behöver emellertid inte lämnas om det finns bestämmelser i t.ex. en registerförfattning.

Enligt 25 § andra stycket PuL behöver information inte lämnas om sådant som den registrerade redan känner till.

Rätten till information gäller, enligt 27 § PuL, inte om det i lag eller annan författning eller i beslut som har meddelats med stöd av författning särskilt har föreskrivits att uppgifter inte får lämnas ut till den registrerade. Detta undantag från rätten till information är i många fall nödvändigt för att myndigheter ska kunna utföra sina arbetsuppgifter på ett ändamålsenligt sätt. Som exempel kan nämnas att Skatteverket måste ha möjlighet att behandla uppgifter inför en förestående revision, utan att dessa uppgifter kommer till den skattskyldiges kännedom.

**Information
efter ansökan,
s.k. § 26-utdrag**

26 § PuL är en från integritetssynpunkt viktig bestämmelse. Den innebär att enskilda har rätt att få information av den personuppgiftsansvarige om uppgifter som avser dem har behandlats eller inte. Enligt bestämmelsen ska information lämnas på begäran av den registrerade. Begäran ska vara undertecknad av den sökande själv. Om uppgifter behandlats ska information lämnas om vilka uppgifter som avses, varifrån uppgifterna har hämtats, ändamålen med behandlingen och till vilka mottagare eller kategorier av mottagare som uppgifterna lämnats ut.

Rättelse

Enligt 28 § PuL är den personuppgiftsansvarige skyldig att på begäran av den registrerade snarast korrigera – dvs. rätta, blockera eller utplåna – sådana personuppgifter som har behandlats i strid med PuL. Bestämmelsen innehåller också viss skyldighet att underrätta tredje man, till vilken den oriktiga uppgiften har lämnats, om korrigeringen.

En begäran om rättelse kan framställas formlöst och det räcker att det av den registrerades begäran framgår att han är missnöjd med behandlingen i något visst avseende och vill att en rättelse ska vidtas.

Framställs en begäran om rättelse ska den personuppgiftsansvarige skyndsamt utreda om de framförda anmärkningarna är befogade. Den personuppgiftsansvarige får sedan avgöra hur rättelse ska ske. Beträffande rättelse av uppgift som behandlas i enlighet med registerlag, se avsnitt 10.5.

Skadestånd

Enligt 48 § PuL ska den personuppgiftsansvarige ersätta den registrerade för skada och kränkning av den personliga integriteten som en behandling av personuppgifter i strid med lagen har orsakat. Skadeståndsbestämmelsen i PuL gäller vid behandling av personuppgift i strid med PuL. Bestämmelsen gäller, enligt föreskrifter i registerförfattningarna, se avsnitt 10.5, även vid behandling enligt sistnämnda lagar.

Den personuppgiftsansvariges ersättningsskyldighet omfattar ersättning för personskada, sakskada och ren förmögenhetskada. Dessutom omfattar ersättningsskyldigheten kränkning av den personliga integriteten. För att skadeståndsansvar ska uppkomma är det tillräckligt att bestämmelserna i PuL eller aktuell registerförfattning rent objektivt sett åsidosatts. Skadeståndsansvaret är alltså strikt. Skadeståndsskyldighet enligt 48 § PuL kan bara åläggas den personuppgiftsansvarige.

- PuL och Internet** I PuL finns inga särskilda regler för Internet. Reglering finns i stället i 33–35 §§ PuL av hur personuppgifter får överföras till tredje land. Med tredje land avses länder utanför EU och Europeiska samarbetsområdet. Reglerna omfattar överföring via Internet och enstaka överföringar från Sverige till tredje land. Bestämmelserna i PuL gäller inte privat behandling av personuppgifter. Det bör i sammanhanget påpekas att öppen publicering av personuppgifter via Internet sannolikt inte betraktas som en privat behandling eftersom uppgifterna blir tillgängliga i hela världen (se EG-domstolens dom i målet om förhandsavgörande C-101/01).
- Undantag** Från grundregeln finns ett antal undantag när det är tillåtet att publicera uppgifter på Internet, dock under förutsättning att uppgifterna behandlas i enlighet med övriga regler i PuL.
- Om den som personuppgifterna avser lämnat sitt samtycke är det tillåtet att publicera uppgifterna på Internet. Harmlösa uppgifter får dock publiceras utan samtycke. Exempel på vad som kan anses utgöra harmlösa uppgifter är arbetsplatsrelaterade uppgifter som namn, befattning, telefonnummer och e-postadress. Känsliga uppgifter som t.ex. etnisk tillhörighet, religiös uppfattning medlemskap i fackförening och uppgifter om hälsa eller sexualitet får dock aldrig publiceras utan samtycke.
- I sammanhanget bör noteras att PuL inte ska tillämpas om det strider mot bestämmelserna om tryck- och yttrandefrihet i TF eller YGL eller om behandlingen sker uteslutande för journalistiska, konstnärliga eller litterära ändamål. Således utgör bestämmelserna i 33–35 §§ PuL inte något hinder mot publicering på Internet i sådana fall.
- Säkerhet för personuppgifter** Ansvarig för säkerheten vid behandling av personuppgifter är den som är personuppgiftsansvarig. Denne ska enligt 31 § PuL vidta lämpliga åtgärder för att skydda de personuppgifter som behandlas. Skada och kränkning av den personliga integriteten som uppkommer till följd av t.ex. bristande säkerhet kan leda till skadeståndsansvar enligt 48 § PuL
- Åtgärderna ska åstadkomma en säkerhetsnivå som är rimlig med beaktande av tekniska möjligheter, storlek av kostnader, särskilda risker med behandlingen och hur känsliga uppgifter som behandlas.
- Det ska uppmärksammas att det är viktigt för upprätthållande av säkerheten bl.a. att

- tillträdeskontroll sker, t.ex. genom inloggning där lösenord används
- behörighetskontroll utförs
- behandlingshistorik (logg) förs
- skydd finns mot att uppgifter förstörs eller förvanskas.

Säkerhetspolicy

Skatteverket har fastställt en säkerhetspolicy för behandling av uppgifter.

10.5 Särskilda registerförfattningar

10.5.1 Allmänt

De allmänna bestämmelserna om integritetsskydd vid behandling av personuppgifter ges i PuL. Lagen ska tillämpas t.ex. av bolag, föreningar, myndigheter, kommuner och vissa fysiska personer som elektroniskt behandlar personuppgifter.

Avvägningen mellan integritet och effektivitet kan inte ske med samma måttstock för alla typer av verksamheter. Av det skälet kompletteras PuL med särskilda registerförfattningar för behandling av personuppgifter i vissa verksamheter. Av 2 § PuL framgår att PuL är subsidiär i förhållande till andra lagar och förordningar, t.ex. särskilda registerförfattningar.

När det gäller den verksamhet som bedrivs vid Skatteverket finns det specialregler i följande särskilda registerförfattningar:

- lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet
- förordningen (2001:588) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet
- lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet
- förordningen (2001:589) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet
- lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret
- förordningen (1998:1234) om det statliga personadressregistret
- förordningen (2009:284) om identitetskort för folkbokförda i Sverige

- lagen (1999:90) om behandling av personuppgifter vid Skatteverkets medverkan i brottsutredningar
- förordningen (1999:105) om behandling av personuppgifter vid Skatteverkets medverkan i brottsutredningar.

De särskilda registerförfattningarna bygger i stor utsträckning på intentionerna i PuL.

SdbL:s och FdbL:s disposition och innehåll

Nedan i detta avsnitt kommenteras hur SdbL och FdbL är uppbyggda och disponerade. I avsnittet beskrivs också mer noggrant de delar där regleringen är gemensam för de båda databaslagarna. När det gäller SdbL och FdbL i övrigt hänvisas till avsnitten 10.5.2 och 10.5.3.

Övriga registerförfattningar

En närmare genomgång av övriga särskilda registerförfattningar, SparL, SparF, IdF, LPB och FPB, görs i avsnitten 10.5.4–10.5.6.

1 kap. SdbL och FdbL, allmänna bestämmelser

SdbL och FdbL är uppbyggda efter samma principer. Lagarna innehåller tre kapitel. Det första kapitlet innehåller allmänna bestämmelser, bl.a. vilket verksamhetsområde lagen omfattar och vilka bestämmelser i PuL (se avsnitt 10.4) som är tillämpliga.

Utanför databaslagarnas tillämpningsområde faller behandling av personuppgifter i samband med bl.a. personal- och ekonomiadministration. För behandling av uppgifter som rör sådana frågor gäller i stället PuL.

PuL gäller enbart till skydd för nu levande fysiska personers integritet. Eftersom det kan vara svårt att hävda att en juridisk person har rätt till ”personlig integritet” är dessa uteslutna från skyddet i personuppgiftslagen. Detsamma gäller för personer som har avlidit.

Avlidna och juridiska personer

Databaslagarna omfattar emellertid även avlidna och, när det gäller beskattningsverksamheten, även juridiska personer. Reglerna om bl.a. information, rättelse och skadestånd i databaslagarna är dock inte tillämpliga på avlidna och juridiska personer.

Inte rätt att motsätta sig behandling av uppgifter

Enligt PuL kan en registrerad i vissa fall motsätta sig att någon behandlar dennes personuppgifter. I 1 kap. 2 § andra stycket SdbL respektive FdbL klargörs att en registrerad inte har rätt att motsätta sig sådan behandling som är tillåten enligt den lagen. I senare särskilda registerförfattningar har motsvarande bestämmelse uttryckts tydligare, nämligen att behandlingen får ske även om den registrerade motsätter sig den.

Tillämpliga bestämmelser i PuL

I 1 kap. 3 § första stycket SdbL respektive FdbL anges i vilka avseenden PuL:s bestämmelser ska tillämpas. Detta gäller de regler som rör

- definitioner
- förhållandet till offentlighetsprincipen
- grundläggande krav på behandling
- säkerheten vid behandlingen
- överföring av personuppgifter till tredje land
- personuppgiftsombudets uppgifter
- upplysningar till allmänheten om behandlingar som inte anmälts
- tillsynsmyndighetens befogenheter
- straff.

Person- och samordningsnummer

Vidare ska, enligt bestämmelsens andra stycke, 22 § PuL tillämpas på behandling av personuppgifter som avser personnummer och samordningsnummer, se avsnitt 10.4, utom vid behandling i den s.k. beskattningsdatabasen och den s.k. folkbokföringsdatabasen.

Personuppgiftsansvarig

I 1 kap. 6 § SdbL och 1 kap. 5 § FdbL anges att Skatteverket är personuppgiftsansvarigt för behandling av uppgifter enligt respektive lag.

Ändamål

Databaslagarna innehåller ändamålsbestämmelser, dvs. för vilka ändamål uppgifter får behandlas. Ändamålen i SdbL skiljer sig så påtagligt från dem i FdbL att de behandlas närmare i avsnitten 10.5.2 respektive 10.5.3.

Administrativa ändamål

Det ska observeras att PuL tillämpas i den administrativa delen av Skatteverkets verksamhet, t.ex. personal- och ekonomi-frågor samt ärendehantering utanför beskattnings- respektive folkbokföringsverksamheten. I vissa fall kan det föreligga tveksamhet om en uppgift är hänförlig till den materiella eller den administrativa verksamheten.

Exempel på uppgifter som behandlas för administrativa ändamål är uppgifter om

- vem som handlägger ett visst ärende
- vilken enhet inom en myndighet som ett ärende hör till

- olika handläggares specialkunskaper.

Dessa uppgifter behandlas för rent administrativa behov, dvs. de hänför sig till Skatteverkets interna verksamhet och inte till de enskilda som är föremål för verkets åtgärder. Behandlingen av de senare uppgifterna regleras i PuL. SdbL och FdbL hindrar dock inte sådana uppgifter från att behandlas tillsammans med beskattningsuppgifterna.

Ställningstagande om behandling av uppgifter om anställda

Förutsättningarna för att behandla uppgifter om personalen med uppgifter i beskattningsverksamheten för personal- och verksamhetsplanering framgår närmare av Skatteverkets ställningstagande ”Databas för personal- och verksamhetsplanering inom skatteverksamheten”.

Känsliga uppgifter, m.m.

Känsliga personuppgifter som anges i 13 § PuL och uppgifter om lagöverträdelser m.m. som anges i 21 § samma lag får, enligt 1 kap. 7 § SdbL respektive 1 kap. 6 § FdbL, behandlas endast om uppgifterna har lämnats i ett ärende eller är nödvändiga för handläggningen av det.

2 kap. SdbL och FdbL, databasen

I andra kapitlet definieras begreppet databas. Med databas menas en samling uppgifter som med hjälp av automatiserad behandling används gemensamt inom en verksamhet. I registerförfattningsutredningens betänkande (SOU 1999:105 s. 231) framhålls att med gemensam användning avses den faktiska tillgängligheten. Det avgörande för om en uppgift används gemensamt och därmed utgör en beståndsdel i en databas är om den behandlas på ett sätt som medför att den utgör ”allmän egendom” inom verksamheten.

I SdbL och FdbL har databasbegreppet valts i stället för registerbegreppet. Begreppet innefattar såväl register i ordets egentliga bemärkelse som andra uppgiftssamlingar. En fördel med begreppet databas är att det inte tekniskt avgränsar hur en samling uppgifter är uppbyggd eller organiserad. En databas kan innehålla flera register och flera andra uppgiftssamlingar som har ett logiskt samband, bl.a. genom att bestämmelserna i 2 kap. görs tillämpliga på dem. Begreppet databas utesluter manuella register och särskiljer tillfälliga behandlingar av personuppgifter i en dator från behandlingar i databaser som är särskilt reglerade till sitt innehåll och användning.

Anledningen till att begreppet databas har införts är att det finns behov av att närmare kunna tillämpa särskilda regler på sådan behandling av uppgifter inom beskattnings- respektive folkbokföringsverksamheten som fyller ett mer permanent och

gemensamt behov än de regler som 1 kap. tillåter. Denna lagstiftningsteknik återfinns även i särskilda registerförfattningar för bl.a. Tullverket, Kronofogdemyndigheten och Valmyndigheten. Motsvarande behov kan även uppfyllas på andra sätt. I Ds 2007:43, *Behandling av personuppgifter i polisens brottsbekämpande verksamhet*, föreslås t.ex. en registerlag med ett särskilt kapitel för behandling av personuppgifter som görs eller har gjorts gemensamt tillgängliga.

Ett juridiskt begrepp

Databas är inte ett tekniskt utan endast ett juridiskt begrepp. Databasen består av en uppgiftsdel och en handlingsdel. uppgiftsdelen innehåller uppgiftssamlingar, t.ex. slutskatteuppgifter. Handlingsdelen innehåller handlingar bl.a. i ärenden som handläggs elektroniskt, t.ex. i Moms AG-systemet, ”Magi” och i ”Folke”.

Inom eller utanför databasen

Vid tillämpningen av SdbL och FdbL är det viktigt att ha klart för sig om den aktuella behandlingen sker inom eller utanför beskattnings- respektive folkbokföringsdatabasen. Delvis gäller olika regler för de två fallen beträffande bland annat dokumentationskrav, gallring (endast SdbL) och innehåll. En förutsättning för att det ska vara en fråga om behandling enligt 2 kap. i de båda databaslagarna, är att det föreligger ”gemensam användning”. För att en uppgift ska anses gemensamt tillgänglig krävs att en tjänsteman har möjlighet att vid behov och i olika sammanhang – t.ex. i samband med handläggningen av ett ärende – ta del av uppgiften direkt på automatiserad väg.

Behandling utanför databasen

När uppgifter behandlas utanför databasen ska endast bestämmelserna i 1 och 3 kap. i SdbL respektive FdbL tillämpas. Uppgifter som har ordbehandlats av en tjänsteman och som är åtkomliga endast för denne och exempelvis systemadministratören vid myndigheten anses inte vara gemensamt tillgängliga. Syftet med sådan behandling är inte att de uppgifter som lagras ska användas av andra än den som utför behandlingen. Denna behandling hamnar utanför beskattningsdatabasen och regleras således i 1 kap.

Som exempel på behandlingar utanför beskattningsdatabasen kan nämnas lagring av uppgifter i en tjänstemans bärbara dator i samband med en revision. Ytterligare exempel på behandlingar utanför databasen är sambearbetning av uppgifter från beskattnings- eller folkbokföringsdatabasen med uppgifter som inhämtats utanför denna.

För sistnämnda behandlingar ska således 1 och 3 kap. SdbL respektive FdbL tillämpas, bl.a. de regler i PuL som bestäm-

melserna i 1 kap. 3 § hänvisar till. Vidare måste, enligt 1 kap. 7 § SdbL, respektive 1 kap. 6 § FdbL, beaktas att känsliga uppgifter och uppgifter om lagöverträdelser m.m. får behandlas bara om de lämnats i ett ärende eller är nödvändiga för handläggningen av det.

Databasens två delar

Databasen består av en del som avser uppgiftssamlingar, den s.k. uppgiftsdelen, och en del som avser handlingar i ärenden, den s.k. handlingsdelen.

Innehåll

I andra kapitlet regleras vidare vilka uppgifter som får finnas i databasens båda delar. I uppgiftsdelen är denna reglering detaljerad, med kompletterande bestämmelser i SdbF respektive FdbF. Innehållet i handlingsdelen låter sig av förklarliga skäl svårligen regleras. När det gäller inkomna handlingar finns inga sådana begränsningar. För upprättade handlingar anges däremot att uppgifter som är känsliga enligt PuL endast får behandlas om de är nödvändiga för ärendets handläggning.

Härutöver finns i 2 kap. regler om åtkomst till och utlämnade av uppgifter ur databasen, om tillåtna eller otillåtna sökbegrepp och om avgifter för att lämna ut uppgifter. Slutligen finns, beträffande SdbL, regler om gallring av uppgifter. Beträffande FdbL är det arkivlagens (1990:782) regler som ska tillämpas.

Regleringen av beskattningsdatabasen och folkbokföringsdatabasen skiljer sig åt i olika avseenden, bl.a. när det gäller utlämnande, innehåll, sökbegrepp och gallring. En närmare redogörelse för sådana delar lämnas därför särskilt i avsnitten 10.5.3 och 10.5.4.

3 kap. SdbL och FdbL, enskildas rättigheter

I 3 kap. SdbL och FdbL regleras den enskildes rättigheter, nämligen rätt till information och till skadestånd. Vidare regleras i kapitlet den enskildes möjligheter att överklaga ärenden rörande dels information, dels rättelse av fel. Av 1 kap. 1 § SdbL och FdbL framgår att bestämmelserna i 3 kap. inte gäller juridiska personer och avlidna.

Rätt till information

När det gäller information till den enskilde ska enligt 3 kap. 1 § SdbL och FdbL bestämmelserna i 23 och 25–27 §§ PuL tillämpas. För kommentarer till nämnda lagrum i PuL hänvisas till avsnitt 10.4.

Det kan noteras att det i 3 kap. 1 § SdbL och FdbL inte finns någon hänvisning till 24 § PuL. Detta innebär, till skillnad mot vad som gäller enligt PuL, att den registrerade i beskattnings- och folkbokföringsverksamheten inte behöver informeras om

personuppgiftsbehandlingen i samband med att uppgifter har samlats in från någon annan källa än honom själv.

§ 26-utdrag

Av 3 kap. 2 § SdbL och FdbL framgår att information enligt 26 § PuL (s.k. § 26-utdrag) inte behöver omfatta uppgift i en handling som ingår i ett ”elektroniskt ärende” om den enskilde har tagit del av handlingens innehåll. Om den enskilde begär det ska dock informationen även omfatta uppgift i en sådan handling.

Rättelse och skadestånd

Bestämmelserna i PuL om rättelse och skadestånd gäller vid behandling av personuppgifter enligt SdbL respektive FdbL. Dessa bestämmelser är kommenterade i avsnitt 10.4.

Frågan om rättelse av en persons religiösa tillhörighet i beskattningsdatabasen genom utplåning har prövats av Regeringsrätten, se RÅ 2006 ref. 13. Uppgiften om den registrerades religiösa tillhörighet hade lämnats av Romersk-katolska kyrkan för att bestämma och ta in den registrerades avgift till trossamfundet. Begäran om att uppgifterna skulle utplånas grundade sig bl.a. på att den registrerade inte ansåg sig ha lämnat samtycke till att han var avgiftsskyldig till Romersk-katolska kyrkan eller till att avgiften tas in med statlig hjälp.

Kammarrätten fann att enligt stadgarna för Trossamfundet Romersk-katolska kyrkan är den som döpts i kyrkan, eller som efter dopet i ett annat kristet samfund blivit upptagen i Romersk-katolska kyrkan, och som inte anmält sitt utträde, medlem i kyrkan. Medlem är enligt stadgarna skyldig att efter förmåga betala kyrkoavgift. Grund för rättelse kunde inte anses föreligga då uppgifterna hade behandlats i enlighet med gällande lagstiftning och medlemskap i trossamfundet inte bestritts.

Överklagande

Enskilda berörs direkt av myndigheternas beslut om rättelse och information. Enligt 3 kap. 4 § SdbL och FdbL får därför Skatteverkets beslut om rättelse och om information som ska lämnas enligt 26 § PuL överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut enligt SdbL respektive FdbL får inte överklagas.

10.5.2 Skattedatabaslagen

SdbL

Detta avsnitt kompletterar avsnitt 10.5.1, som beskriver delar som är gemensamma för såväl SdbL som FdbL. I detta avsnitt finns också viss information som redan framgår av 10.5.1 men som har ansetts behövas för sammanhanget.

SdbL ska enligt 1 kap. 1 § första stycket tillämpas vid behandling av personuppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet och i verkets handläggning enligt lagen (2007:324) om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter.

I beskattningsverksamheten behandlas uppgifter om såväl juridiska som fysiska personer. Genom bestämmelsen i 1 kap. 1 § andra stycket SdbL har därför lagens regler om ändamål, personuppgiftsansvar och gallring liksom de regler som gäller beskattningsdatabasen gjorts tillämpliga även på juridiska personer och avlidna.

Utanför SdbL:s tillämpningsområde faller behandling av personuppgifter i samband med interna och administrativa åtgärder som kan förekomma i Skatteverkets verksamhet. För behandling av uppgifter i sådana verksamheter gäller i stället PuL. Utanför faller också skattebrottsenheternas verksamhet för vilken särskild reglering finns (se avsnitt 10.5.4).

Tillåtna ändamål

I 1 kap. 4 § SdbL anges för vilka ändamål som Skatteverket får behandla uppgifter. Ändamålsbeskrivningen får betydelse för vilken insamling och annan behandling av uppgifter som är tillåten.

Primära ändamål

Bestämmelsens första stycke reglerar de s.k. primära ändamålen, dvs. de ändamål som tillgodoser Skatteverkets informationsbehov för bl.a.

- taxering, debitering och skattebetalning
- bestämmande av pensionsgrundande inkomst
- fastighetstaxering
- revision och annan analys- eller kontrollverksamhet
- borgenärsverksamheten och verksamheten med bouppteckningar
- internationella överenskommelser
- tillsyn och uppföljning av verksamheten

Bestämmelsen är utformad så att praktiskt taget all verksamhet som åligger Skatteverket inom beskattningsområdet omfattas av ändamålsbeskrivningen.

SBE

I ett andra stycke tillgodoses informationsbehov som SBE har i sin verksamhet.

Sekundära ändamål

I 1 kap. 5 § SdbL regleras för vilka ändamål uppgifter får behandlas för att tillhandahållas för verksamheter utanför Skatteverket. Dessa s.k. sekundära ändamål tillgodoser andra myndigheters behov av information. Bestämmelsen anger att uppgifter får behandlas för att tillhandahålla information som behövs i författningsreglerad verksamhet utanför Skatteverket för bl.a.

- fastställande av underlag för skatter eller avgifter samt, bestämmande, redovisning, betalning och återbetalning av skatter eller avgifter (Tullverket)
- utsökning och indrivning
- fastställande av underlag för beslut och kontroll av bidrag och andra stöd (Försäkringskassan, Centrala studiestödsnämnden och kommunernas socialnämnder)
- pensionsberäkning
- tillsyn samt lämplighets-, tillstånds- och annan liknande prövning (Tullverket)
- aktualisering och komplettering av uppgifter om fastigheter (Lantmäteriverket).

Uppräkningen är inte fullständig. Även i andra författningar, t.ex. SparL, SparF och kreditupplysningslagen (1973:1173), finns bestämmelser som medger användning av och utlämnande på elektroniskt medium av uppgifter som omfattas av lagen.

Behandling utanför beskattningsdatabasen

Behandling av uppgifter enligt SdbL kan ske såväl utanför beskattningsdatabasen som inom ramen för densamma. I det första fallet är det endast 1 och 3 kap. som ska tillämpas. Så är fallet vid t.ex. revisioner och vissa projekt.

Informations-samlingar utanför beskattningsdatabasen

I Skatteverkets ställningstagande ”Får det byggas upp informationssamlingar utanför beskattningsdatabasen?” beskrivs närmare vilka krav och begränsningar som SdbL föreskriver för att kunna bygga upp tillfälliga informationssamlingar utanför beskattningsdatabasen

Dokumentation

För att säkerställa att Skatteverket fullgör sina skyldigheter vid behandling av uppgifter i projekt som utförs utanför beskattningsdatabasen ska den som har huvudansvaret för ett visst urvals- eller kontrollprojekt inom beskattningsverksamheten även ansvara för att projektet dokumenterar de behandlingar av uppgifter som görs utanför beskattningsdatabasen (t.ex. bearbetning av externt inhämtade elektroniska uppgifter).

Dokumentationsskyldigheten innefattar även noteringar om tidpunkt för när elektroniska uppgifter gallrats. En särskild blankett har tagits fram för ändamålet, SKV 6802.

Gallring

Gallring av uppgifter som behandlas utanför databasen måste enligt 1 kap. 8 § SdbL ske senast ett år efter det att ärendet avslutats. Bestämmelsen innebär inte att ettårsgränsen måste inväntas utan den ska ses som den yttersta tidsgräns som är tillåten. Regeringen eller Riksarkivet kan meddela andra gallringsfrister och besluta om bevarande. Gallringsbestämmelsen tar sikte endast på elektroniska uppgifter. Det ska noteras att gallringsfristerna i SdbL inte hindrar Skatteverket från att spara pappersutskriften av motsvarande information.

Det kan vidare noteras att Riksarkivet i sin myndighets-specifika produktionsserie, RA-MS, har meddelat föreskrifter (RA-MS 2003:58) som innebär dels att uppgifter angående ADB-revision ska gallras när uppgifterna inte behövs för verksamheten, dock senast fem år efter det taxeringsår som uppgifterna avser, dels att uppgifter angående kontrollprojekt vid tredjemansrevision eller vid tredjemansföreläggande ska gallras när uppgifterna inte längre behövs för verksamheten, dock senast när projektet avslutats.

Beskattningsdatabasen

Begreppet beskattningsdatabas definieras i 2 kap. 1 § SdbL som en samling uppgifter som med hjälp av automatiserad behandling används gemensamt inom en verksamhet för de i lagen angivna ändamålen, se också avsnitt 10.5.1. Behandling inom beskattningsdatabasen regleras närmare i 2 kap. SdbL.

Beskattningsdatabasens två delar

Beskattningsdatabasen består av en del som avser uppgiftssamlingar, den s.k. uppgiftsdelen, och en del som avser handlingar i ärenden, den s.k. handlingsdelen.

Uppgiftsdelen

Uppgiftsdelen får endast innehålla sådana uppgifter som är angivna i 2 kap. 3 § SdbL, 2 och 3 §§ SdbF samt i föreskrifter av Skatteverket. Innehållet är därför på förhand givet. Känsliga personuppgifter får inte förekomma här, med undantag för uppgifter om avgiftsskyldighet till trossamfund. Inom uppgiftsdelen kan olika uppgifter sammanställas i en mängd olika konstellationer. Detta sker oftast genom presentation i olika terminalbilder där form och möjligt innehåll är förhandsbestämda. Det är de i 1 kap. 4 och 5 §§ SdbL angivna ändamålen som begränsar vilka sammanställningar som får göras utifrån beskattningsdatabasens innehåll.

Handlingsdelen

I databasens handlingsdel, se 2 kap. 4 § SdbL finns elektroniskt lagrade handlingar som kommit in till eller upprättas hos en myndighet vid handläggning av ärenden. Som exempel kan nämnas handlingar i ett elektroniskt ärendehanteringssystem. De elektroniska handlingarna kan jämföras med pappershandlingar och har ett bestämt, fixerat innehåll som går att återskapa gång på gång.

Ett annat exempel på en handling i handlingsdelen är en elektronisk inkomstdeklaration som är ingiven i form av ett elektroniskt dokument, se avsnitt 10.2.1. En sådan handling är försedd med den skattskyldiges elektroniska underskrift och betraktas rättsligt på samma sätt som en på papper underskriven deklaration.

Efterhand som en allt större del av handläggningsarbetet sker elektroniskt, kommer fler elektroniska handlingar att behandlas i handlingsdelen, t.ex. i ärendehandläggningssystemen ”Magi”, ”Kuling”, ”Boris”, och ”Kobra”.

Innehållet i de inkomna handlingarna kan inte förutses och dessa får därför enligt 2 kap. 4 § SdbL innehålla känsliga uppgifter. Även upprättade elektroniska handlingar får innehålla känsliga personuppgifter, men bara om de är nödvändiga för ärendets handläggning.

Sökbegränsningar i handlingsdelen

Eftersom känsliga personuppgifter kan förekomma i handlingsdelen får, till skydd för den personliga integriteten, endast vissa uppgifter användas vid sökning efter handlingar, se 2 kap. 10 § SdbL.

När en handling väl är identifierad och framtagen finns inga sökbegränsningar. Det är alltså tillåtet att använda exempelvis de sökmöjligheter som finns i ordbehandlingsprogrammet Word om man vill söka fram ett visst avsnitt i handlingen.

Både i handlingsdelen och uppgiftsdelen

Samma uppgifter kan helt eller delvis förekomma i både handlingsdelen och uppgiftsdelen. Ett exempel på detta är uppgifter i en självdeklaration som lämnats i form av ett elektroniskt dokument. Självdeklarationen lagras i handlingsdelen i den fixerade form som den gavs in. Dessutom förs de enskilda uppgifterna från deklarationen in i uppgiftsdelen så att beräkningar, kontroller m.m. ska kunna utföras, t.ex. jämförelser med kontrolluppgifter. Praktiskt taget alla uppgifter i deklarationen får föras in i uppgiftsdelen, men det kan finnas uppgifter som den skattskyldige har antecknat som ”övriga

upplysningar” eller som marginalanteckningar, som endast får finnas i handlingsdelen.

Sekretess för uppgifter i beskattningsdatabasen

Enligt 27 kap. 1 § första stycket OSL gäller sekretess i myndighets verksamhet, som avser bestämmande av skatt eller som avser taxering eller i övrigt fastställande av underlag för bestämmande av skatt, för uppgift om enskilda personliga eller ekonomiska förhållanden. Bestämmelsen innehåller inte något skaderekvisit och är alltså absolut (se avsnitt 4.6).

Absolut sekretess gäller enligt 27 kap. 1 § andra stycket 1 OSL för uppgift om enskilda personliga eller ekonomiska förhållanden även i myndighets verksamhet som avser förande av eller uttag ur beskattningsdatabasen enligt SdbL för uppgift som har tillförts databasen. Detta innebär att den absoluta sekretessen som gäller hos Skatteverket även ska tillämpas hos en annan myndighet, t.ex. KFM, som har direktåtkomst till uppgifter i beskattningsdatabasen så länge uppgifterna finns i databasen.

Sekretess utanför beskattningsdatabasen

Det kan noteras i detta sammanhang att sekretess enligt 27 kap. 1 § OSL även gäller för uppgifter som behandlas utanför beskattningsdatabasen.

Vissa uppgifter får lämnas ut

I OSL har emellertid intagits en bestämmelse (27 kap. 7 §) om att sekretess inte hindrar att uppgift lämnas till enskild enligt vad som föreskrivs i SdbL. I 2 kap. 5 § SdbL anges under vilka förutsättningar vissa i bestämmelsen angivna uppgifter får lämnas ut. För de i bestämmelsen nämnda uppgifterna gäller ett kvalificerat rakt skaderekvisit (se avsnitt 4.6). Detta innebär att utgångspunkten för de i paragrafen uppräknade uppgifterna är att de är offentliga. Som förutsättning för att sekretess ska råda anges att det av särskild anledning kan antas att den enskilde som uppgiften avser eller någon honom närstående lider men om uppgiften röjs.

Bl.a. följande uppgifter kan därför normalt lämnas ut:

- namn och personnummer
- organisationsnummer, namn, firma och juridisk form, samt för juridiska personer uppgifter om huvudkontor och säte
- registrering enligt SBL och särskilt registrerings- eller redovisningsnummer
- på vilket sätt den preliminära skatten ska betalas för en fysisk person

- registrering av skyldighet att göra skatteavdrag eller betala arbetsgivaravgifter
- slag av näringsverksamhet
- beslut om likvidation eller konkurs
- huruvida en fysisk eller juridisk person är godkänd som skattebefriad förbrukare enligt lagen (1994:1564) om alkoholskatt eller lagen (1994:1776) om skatt på energi och i sådana fall från vilken tidpunkt.

Skatteverkets har i ställningstagandet ”Tillämpning av 2 kap. 5 § SdbL vid utlämnande av registreringsuppgifter ur beskattningsdatabasen” närmare uttalat sig om utlämnande enligt bestämmelsen i SdbL.

Utlämnande i elektronisk form

Särskilda bestämmelser gäller för utlämnande av uppgifter ur beskattningsdatabasen i elektronisk form. Det kan ske antingen på medium för automatiserad behandling, t.ex. via, ett flyttbart lagringsmedium (såsom ett usb-minne) eller via elektronisk dataöverföring (såsom e-post) eller via direktåtkomst.

Utlämnande på medium för automatiserad behandling till myndigheter och till enskilda

Beträffande dessa båda former av utlämnande i elektronisk form gäller följande. Utlämnande av uppgifter i databasen på medium för automatiserad behandling till myndigheter lämnas oreglerat. Uppgifter får därför normalt lämnas till myndigheter i sådan form. En förutsättning är givetvis att sekretess inte hindrar utlämnandet.

Till enskilda får enligt 2 kap. 6 § SdbL uppgifter lämnas ut på medium för automatiserad behandling endast om regeringen meddelar föreskrifter om det. Sådana föreskrifter finns i 9–15 §§ SdbF. Föreskrifterna innebär bl.a. följande:

- Vissa uppgifter till ledning rörande preliminärskatteavdrag får lämnas till arbetsgivare och uppdragsgivare (10 § SdbF).
- Kreditupplysningsföretag kan få vissa uppgifter under vissa förutsättningar (11 § SdbF).
- Uppgifter som utgör underlag för beräkning av avgift till registrerat trossamfund får lämnas ut till trossamfundet (12 §).
- Uppgifter om den enskilde själv får lämnas ut till denne. Beträffande fastighetsöverlåtelse får även vissa andra uppgifter lämnas, t.ex. om köpare och säljare (13 § SdbF).

Direktåtkomst

SdbL innehåller inte några uttryckliga begränsningar av Skatteverkets direktåtkomst till beskattningsdatabasen i sin beskattningsverksamhet. Den enskilde tjänstemannens åtkomst begränsas däremot genom intern behörighetssättning bl.a. till följd av säkerhetsbestämmelserna i 31 § PuL. Varje användare ska endast ha åtkomst till de uppgifter som vederbörande behöver för att kunna utföra sina arbetsuppgifter. Detta innebär att endast ett begränsat antal personer har tillgång till samtliga uppgifter. Härutöver får uppgifter lämnas ut genom direktåtkomst, under förutsättning att sekretess inte hindrar det, enligt följande:

- SBE, får direktåtkomst till vissa i 2 kap. 7 § SdbL angivna uppgifter i beskattningsdatabasen. En förutsättning för detta är att SBE får behandla uppgifterna, enligt LPB och FPB, se avsnitt 10.5.4.
- Kronofogdemyndigheten och Tullverket får under vissa förutsättningar ha direktåtkomst till vissa uppgifter i beskattningsdatabasen enligt 2 kap. 8 § SdbL.
- Kommunernas socialnämnder får direktåtkomst till vissa uppgifter i beskattningsdatabasen enligt 2 kap. 8 a § SdbL om uppgifterna behövs i ett ärende om bl.a. ekonomiskt bistånd.
- Registrerade har enligt 2 kap. 9 § SdbL jämförd med 16 § i den ovan nämnda förordningen vissa möjligheter att ta del av uppgifter om sig själva via direktåtkomst, vilket är en förutsättning för dem att kunna ta del av ”förtryckta” uppgifter i t.ex. e-tjänsten Inkomstdeklaration.

Dessutom får vissa uppgifter om mervärdesskatt och punktskatt lämnas ut på medium för automatiserad behandling respektive via direktåtkomst enligt vissa EG-förordningar (se närmare 14, 15 och 17 §§ SdbF).

Bestämmelserna om direktåtkomst till uppgifter i beskattningsdatabasen bryter inte den sekretess som kan gälla för uppgifterna (se prop 2000/01:33 s.131 f.) Beträffande myndigheter görs emellertid vissa sekretessgenombrott genom bestämmelser i SdbF eller i andra författningar, jämförda med 10 kap. 28 § OSL.

Gallring

I 2 kap. 11 § SdbL föreskrivs som huvudregel att gallring ska ske senast sju år efter utgången av det kalenderår då den beskattningsperiod som uppgifterna eller handlingarna kan

hänföras till gick ut. I 12 och 13 §§ samma kapitel finns ytterligare bestämmelser rörande gallring. De kompletteras av bestämmelser i 18–21 §§ SdbF om såväl bevarande och gallring av vissa uppgifter som bemyndigande för Riksarkivet att meddela ytterligare sådana bestämmelser.

Enskilda rättigheter

I 3 kap. SdbL regleras den enskildes rättigheter, nämligen rätt till information och till skadestånd. Vidare regleras i kapitlet den enskildes möjligheter att överklaga ärenden rörande dels information, dels rättelse av fel. Av 1 kap. 1 § SdbL framgår att bestämmelserna i 3 kap. inte gäller juridiska personer och avlidna. För en närmare redogörelse för innehållet i 3 kap. hänvisas till avsnitt 10.5.1.

Avgifter

Av 2 kap. 14 § första stycket SdbL framgår att avgift får tas ut för uttag av uppgifter ur databasen i den omfattning som föreskrivs av regeringen. Sådana föreskrifter finns i 22 § SdbF.

Rätten att ta ut avgifter får enligt bestämmelsens andra stycke inte innebära inskränkning i rätten att ta del av och mot fastställd avgift få kopia eller utskrift av en allmän handling enligt TF (jfr avsnitt 2.7.1).

10.5.3 Folkbokföringsdatabaslagen

Detta avsnitt kompletterar avsnitt 10.5.1, som beskriver delar som är gemensamma för såväl FdbL som SdbL. Detta avsnitt innehåller också viss information som redan framgår av avsnitt 10.5.1 men som har ansetts behövas för sammanhanget.

FdbL ska enligt 1 kap. 1 § första stycket tillämpas vid behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet.

I folkbokföringsverksamheten behandlas uppgifter om såväl levande som avlidna personer. Genom bestämmelsen i 1 kap. 1 § andra stycket har därför lagens regler om ändamål, personuppgiftsansvar och gallring liksom de regler som gäller folkbokföringsdatabasen gjorts tillämpliga även på avlidna.

Utanför FdbL:s tillämpningsområde faller behandling av personuppgifter i samband med interna och administrativa åtgärder som kan förekomma i Skatteverkets verksamhet. För behandling av uppgifter i sådana verksamheter gäller i stället personuppgiftslagen.

Tillåtna ändamål

I 1 kap. 4 § FdbL anges för vilka ändamål Skatteverket får behandla uppgifter. Ändamålsbeskrivningen får betydelse för

vilken insamling och annan behandling av uppgifter som är tillåten.

Enligt FdbL får uppgifter behandlas för att tillhandahålla information som behövs för bl.a.

- samordnad behandling, kontroll och analys av identifieringsuppgifter för fysiska personer och av andra folkbokföringsuppgifter
- handläggning av folkbokföringsärenden
- fullgörande av underrättelseskyldighet enligt lag eller förordning
- framställning av personbevis och andra registerutdrag
- aktualisering, komplettering och kontroll av personuppgifter
- uttag av urval av personuppgifter
- tillsyn, kontroll, uppföljning och planering av folkbokföringsverksamheten.

Behandling utanför folkbokföringsdatabasen

När uppgifter behandlas utanför folkbokföringsdatabasen ska endast bestämmelserna i 1 och 3 kap. FdbL tillämpas. Behandlingar inom folkbokföringsdatabasen regleras i lagens andra kapitel och kommenteras längre fram i detta avsnitt.

Som exempel på behandlingar utanför folkbokföringsdatabasen kan nämnas lagring av uppgifter i en tjänstemans bibliotek i Word eller Excel i samband handläggningen av ett ärende. Ytterligare exempel på behandlingar utanför folkbokföringsdatabasen är projekt där uppgifter från folkbokföringsdatabasen sambearbetas med uppgifter som inhämtats utanför denna.

Folkbokföringsdatabasen

Begreppet folkbokföringsdatabas definieras i 2 kap. 1 § FdbL som en samling uppgifter som med hjälp av automatiserad behandling används gemensamt inom en verksamhet för de i lagen angivna ändamålen, se också avsnitt 10.5.1. Behandling inom folkbokföringsdatabasen regleras närmare i 2 kap. FdbL.

Folkbokföringsdatabasens två delar

Folkbokföringsdatabasen består av en del som avser uppgiftssamlingar, den s.k. uppgiftsdelen, och en del som avser handlingar i ärenden, den s.k. handlingsdelen.

Uppgiftsdelen

Innehållet i databasen vad avser uppgiftsdelen anges i 2 kap. 3 och 4 §§ FdbL., kompletterat med vad som sägs i FdbF. Bland

annat får vissa uppgifter som behövs för handläggning av ärenden behandlas. I ärendeuppgifterna ingår – förutom diarieuppgifter – uppgifter om händelser som rör personer som inte är folkbokförda, t.ex. födelse, vigsel och dödsfall.

Känsliga personuppgifter

Känsliga personuppgifter och uppgifter om lagöverträdelser m.m. som anges i 21 § PuL får, med undantag för vissa personaktanteckningar från tiden före 1 juli 1991, av integritetsskäl, inte behandlas i uppgiftsdelen.

Handlingsdelen

Handlingar i ärenden får, enligt 2 kap. 5 § FdbL, behandlas i databasen. De får innehålla sådana uppgifter som är nödvändiga för ärendets handläggning. Känsliga uppgifter enligt 13 § PuL och uppgifter om lagöverträdelser m.m. som anges i 21 § PuL får behandlas om uppgifterna har lämnats i ett ärende eller är nödvändiga för handläggningen av det.

Sökbegränsningar

Sökbegränsningarna i 2 kap. 10–11 §§ FdbL är av stor betydelse för skyddet av den personliga integriteten.

Uppgift om födelseort, adoptionssamband samt inflyttning från utlandet får inte användas som sökbegrepp vid sökning i folkbokföringsdatabasen. Begreppet födelseort avser utomlands födda.

Uppgift om medborgarskap får användas som sökbegrepp endast i fråga om medborgarskap i Sverige, Danmark, Norge, Finland eller Island samt om medborgarskap inom eller utom EU, dvs. unionsmedborgarskap respektive icke unionsmedborgarskap.

Vid sökning efter handlingar får endast uppgift om namn, person- eller samordningsnummer och uppgift som avses i 5 kap. 2 § OSL användas.

Med anledning av att känsliga personuppgifter kan förekomma i handlingsdelen tillåts, till skydd för den personliga integriteten, att endast vissa uppgifter får användas vid sökning efter handlingar, se 2 kap. 11§ FdbL. Uppgifter som är känsliga enligt 13 § PuL och uppgifter om lagöverträdelser m.m. som anges i 21 § PuL får inte användas som sökbegrepp.

När en elektronisk handling väl är identifierad och framtagen finns inga sökbegränsningar. Det är alltså tillåtet att använda exempelvis de sökmöjligheter som finns i t.ex. Word om man vill söka fram ett visst avsnitt i handlingen.

Utlämnande på medium för automatiserad behandling

Utlämnande av uppgifter till myndigheter på medium för automatiserad behandling regleras inte i FdbL. Utlämnande på ett sådant sätt kan därför normalt ske till myndigheter, jämför den reglering om utlämnande av vissa uppgifter för vissa ändamål som görs i 12 § FdbF.

Däremot får utlämnande av uppgifter till enskilda på medium för automatiserad behandling, enligt 2 kap. 6 § FdbL, endast ske om regeringen har meddelat föreskrifter om det. I 13–15 a §§ FdbF finns föreskrifter om sådant utlämnande till Svenska kyrkan, till begravningsbyråer m.fl. med anledning av dödsfall, till nordisk befolkningsregistercentral samt till enskilda beträffande sina egna uppgifter och uppgifter om barn under 18 år som vederbörande har vårdnad om.

Utlämnande via direktåtkomst

Myndigheter får enligt 2 kap. 8 § FdbL ha direktåtkomst till uppgift i folkbokföringsdatabasen om person- eller samordningsnummer, namn, adress, folkbokföringsfastighet, lägenhetsbeteckning och folkbokföringsort samt avregistrering från folkbokföringen. Härigenom ges t.ex. beskattningsverksamheten och SBE direktåtkomst till folkbokföringsdatabasen. Dessutom finns möjlighet till ytterligare direktåtkomst i de fall myndigheten själv får behandla uppgifterna eller om regeringen meddelar föreskrifter om det.

Enskilda får enligt 2 kap. 9 § FdbL ha direktåtkomst till uppgifter i folkbokföringsdatabasen endast om regeringen har meddelat föreskrifter om det. Regeringen har meddelat föreskrifter om direktåtkomst för Svenska kyrkan och för enskild för person- och ärendeuppgifter om sig själv (16 och 17 §§ FdbF).

Avgifter

Av 2 kap. 12 § första stycket FdbL framgår att avgift får tas ut för uttag av uppgifter ur folkbokföringsdatabasen i den omfattning som föreskrivs av regeringen. Sådana föreskrifter finns i 18 § förordningen (2001:589) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet.

Rätten att ta ut avgifter får enligt bestämmelsens andra stycke inte innebära inskränkning i rätten att ta del av och mot fastställd avgift få kopia eller utskrift av en allmän handling enligt TF (jfr avsnitt 2.7.1).

Gallring

FdbL innehåller inte några bestämmelser om gallring. Uppgifterna som behandlas med stöd av den lagen ska därför gallras enligt arkivlagens (1990:782) bestämmelser.

Enskilda rättigheter	<p>I 3 kap. FdbL regleras den enskildes rättigheter, nämligen rätt till information och till skadestånd. Vidare regleras i kapitlet den enskildes möjligheter att överklaga ärenden rörande dels information, dels rättelse av fel. Av 1 kap. 1 § FdbL framgår att bestämmelserna i 3 kap. inte gäller avlidna personer. För en närmare redogörelse för innehållet i 3 kap. hänvisas till avsnitt 10.5.1.</p>
	<p>10.5.4 Registerlagen för skattebrottsenheterna</p>
Lag om medverkan	<p>I lagen (1997:1024) om Skatteverkets medverkan i brottsutredningar anges att Skatteverket ska medverka i brottsutredning, m.m. vid vissa brott som har anknytning till beskattning och folkbokföring. Lagen hindrar inte att nämnda brott i stället utreds av polisen.</p>
Lag om behandling	<p>Behandling av personuppgifter sker med stöd av LPB. Den kompletteras av FPB.</p> <p>LPB är lagtekniskt inte uppbyggd som SdbL och FdbL utan har sin utgångspunkt i polisdatalagen (1998:622). I sammanhanget kan dock nämnas att det, i departementspromemorian <i>Behandling av personuppgifter i polisens brottsbekämpande verksamhet</i> (Ds 2007:43), föreslås en ny registerförfattning för polisen. Den är uppbyggd med en annan struktur och begreppsapparat.</p>
Utöver PuL	<p>LPB utgår från PuL, se avsnitt 10.4, och innehåller endast de särbestämmelser som är nödvändiga för Skatteverkets brottsutredande verksamhet, se 1 §. När inte annat sägs ska således PuL tillämpas. Här kan uppmärksammas att detta avviker något från SdbL och FdbL, som i stället anger vilka bestämmelser i PuL som ska tillämpas, se avsnitt 10.5.1.</p>
Förundersökning	<p>Lagen innehåller inte några särskilda bestämmelser om förundersökningar. Det innebär, som nämnts ovan, att bestämmelserna i PuL i stället ska tillämpas i större utsträckning än för de övriga behandlingar för vilka särskilda bestämmelser har införts.</p>
Tillämpningsområde	<p>Lagen gäller enligt dess 1 § behandling av personuppgifter för att förebygga brott och vid spaning och utredning av brott. Den gäller inte den interna administration som följer med verksamheten, där i stället PuL ska tillämpas.</p>
Personuppgiftsansvarig	<p>Skatteverket är enligt 3 § LPB personuppgiftsansvarigt för den behandling som sker med stöd av lagen.</p>

Känsliga personuppgifter	Enligt 4 § LPB får uppgifter om en person inte behandlas enbart på grund av vad som är känt om personens ras eller etniska ursprung, politiska åsikter, religiösa eller filosofiska övertygelse, medlemskap i fackförening, hälsa eller sexualliv, s.k. känsliga uppgifter. Bestämmelsen omfattar i detta avseende även förundersökningar. Inom underrättelseverksamhet får sådana uppgifter inte alls behandlas.
Definitioner	I 2 § LPB definieras begreppen underrättelseverksamhet, allvarlig brottslig verksamhet och särskild undersökning. Det görs för att närmare kunna reglera behandlingen av personuppgifter som faller under just dessa begrepp.
Underrättelseverksamhet	Med underrättelseverksamhet menas verksamhet som går ut på att klarlägga om brottslig verksamhet har utövats eller kommer att utövas och som inte utgör förundersökning.
Allvarlig brottslig verksamhet	Allvarlig brottslig verksamhet innefattar brott för vilket är föreskrivet fängelse i två år eller däröver.
Särskild undersökning	En särskild undersökning definieras som en undersökning i underrättelseverksamhet som innebär insamling, bearbetning och analys av uppgifter i syfte att ge underlag till främst beslut om förundersökning eller om särskilda åtgärder för att förebygga, förhindra eller upptäcka brott.
Underrättelseregister	<p>Underrättelseregister får enligt 8 § LPB föras för att ge underlag för beslut om särskilda undersökningar med avseende på allvarlig brottslig verksamhet. Det får också föras för att underlätta tillgången till allmänna uppgifter med anknytning till underrättelseverksamhet.</p> <p>Ett underrättelseregister får enligt 9 § LPB innehålla personuppgifter endast om uppgifterna ger anledning att anta att allvarligt brottslig verksamhet utövats eller kan komma att utövas och den som avses med uppgifterna skäligen kan misstänkas för att ha utövat eller komma att utöva sådan brottslighet. Transportmedel och varor med anknytning till allvarlig brottslig verksamhet får dock registreras även om de kan hänföras till personer som det inte finns någon misstanke mot. Uppgifterna ska i sådana fall förses med en upplysning om att det inte finns någon misstanke mot denne.</p> <p>De uppgifter som får behandlas om en enskild fysisk person är uppräknade i lagen, se 10 § LPB.</p>
Underrättelseverksamhet	I underrättelseverksamhet får enligt 11 § LPB personuppgifter behandlas endast om en särskild undersökning som avser brott

som anges i lagen (1997:1024) om Skatteverkets medverkan i brottsutredningar har inletts och det finns anledning att anta att allvarlig brottslighet har utövats eller kan komma att utövas. Uppgifter om en enskild person som det inte finns någon misstanke mot ska förses med en upplysning om detta förhållande. Se även avsnitt 6.2.

**Förteckning
över beslut**

Skatteverket ska enligt 12 § LPB föra en särskild förteckning över sina beslut om olika behandlingar av personuppgifter för underrättelseverksamhet. Förteckningen ska innehålla ändamålet med behandlingen och de föreskrifter som behövs för att förebygga otillbörligt intrång i den registrerades personliga integritet.

**Kvarstående
misstankar**

Om en förundersökning eller ett åtal lagts ner får brottsmisstankar om en enskild fysisk person i princip inte behandlas för annat ändamål än arkivering. Under vissa förhållanden får enligt 13–14 §§ LPB brottsmisstankar ändå behandlas, t.ex. för att förundersökningen ska kunna tas upp igen.

**Direktåtkomst
till beskattnings-
databasen**

I avsnitt 10.5.2 redogörs för SBE:s möjligheter till direktåtkomst till uppgifter i beskattningsdatabasen, jfr 1 kap. 4 § andra stycket och 7 § SdbL. En sådan direktåtkomst utgör i sig en behandling. Möjligheten att utnyttja direktåtkomsten begränsas därför till de förutsättningar till personuppgiftsbehandling som följer av LPB. De begränsningar som gäller för behandling i underrättelseverksamhet blir således tillämpliga för när direktåtkomst till beskattningsdatabasen är tillåten. Härutöver innehåller LPB ytterligare en begränsning i 14 a §, enligt vilken endast uppgifter om namn eller person- eller samordningsnummer får användas som sökbegrepp vid sökning i beskattningsdatabasen.

Gallring

Uppgifter som inte längre behövs för sitt ändamål ska enligt 15 § LPB gallras. Detta gäller dock inte uppgifter i en förundersökning. För de uppgifter som ska gallras gäller enligt bestämmelsen olika gallringsfrister.

**Rätt till
information**

Bestämmelserna i PuL om rätt till information ska tillämpas, se avsnitt 10.4.

**Rättelse och
skadestånd**

Enligt 16 § LPB ska bestämmelserna om rättelse i PuL tillämpas vid behandling av personuppgifter. Dessa bestämmelser är kommenterade i avsnitt 10.4.

Överklagande

Enligt 17 § LPB får Skatteverkets beslut om rättelse enligt 16 § LPB överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

10.5.5 Identitetskortsförordningen

Bestämmelser angående behandling av personuppgifter i Skatteverkets verksamhet avseende utfärdande av id-kort finns i IdF. Regleringen angående personuppgiftsbehandlingen utgör inte en särskild registerförfattning vilket innebär att den inte är uttömmande. Det medför att även bestämmelserna i PuL ska tillämpas. Av 2 § PuL framgår dock att om det i en annan lag eller förordning finns bestämmelser som avviker från PuL ska de bestämmelserna gälla.

Databas	Enligt 9 § IdF ska Skatteverket med hjälp av automatiserad behandling föra en databas med en samling uppgifter om id-kort för folkbokförda i Sverige.
Ändamål	Ändamålet med id-databasen är enligt 11 § IdF att ge information om sådana uppgifter som behövs i Skatteverkets verksamhet för utfärdande av id-kort.
Uppgiftsdel	Databasen kan sägas bestå av en uppgiftsdel och en handlingsdel. I uppgiftsdelen ska finnas uppgifter om bl.a. namn, personnummer, födelsetid, dag för utfärdande av id-kort, kortnummer och giltighetstid. Vidare ska uppgift finnas om sökandens namnteckning och kopia av den ansiktsbild som id-kortet har försetts med. Ytterligare exempel på uppgifter som ska finnas i uppgiftsdelen är beslut om att en ansökan har avslagits och skälen för detta. Uppgifterna om namn, personnummer och födelsetid tillförs basen från folkbokföringsdatabasen.
Handlingsdel	<p>När det gäller handlingsdelen framgår det av 12 § andra stycket IdF att handlingar som har kommit in i ett ärende om id-kort får behandlas i ID-databasen.</p> <p>Av regleringen framgår det att en handling som kommit in i ett ärende (det vill säga i handlingsdelen) får innehålla känsliga personuppgifter enligt 13 § PuL och uppgifter om lagöverträdelse m.m. som anges i 21 § PuL. En handling som upprättats i ett ärende får innehålla sådana uppgifter om de är nödvändiga för ärendets handläggning.</p>
Direktåtkomst	Uppgift om ett ID-korts giltighet får enligt 16 § IdF lämnas ut genom direktåtkomst.
Ansiktsbild	Ansiktsbilden i databasen får enligt 14 § IdF inte användas vid sökning med hjälp av automatiserad behandling.
Gallring	Uppgifter och handlingar i databasen ska enligt 13 § IdF gallras ett år efter det att giltighetstiden för ett ID-kort gått ut.

	<p>Om ansökan om ID-kort har avslagits ska uppgifterna och handlingarna i databasen enligt nämnda paragraf gallras senast ett år efter det att avslagsbeslutet har vunnit laga kraft.</p>
Rättelse och skadestånd	<p>Bestämmelserna i PuL om rättelse och skadestånd gäller enligt 15 § IdF vid behandling av personuppgifter i Skatteverkets verksamhet avseende utfärdande av ID-kort.</p>
	<p>10.5.6 Sparlagen</p>
Personuppgifts-ansvar	<p>Skatteverket ansvarar för och är personuppgiftsansvarigt för Spar. Efter beslut av Skatteverket kan myndigheter och enskilda få offentliga uppgifter i elektronisk form från Spar. Uttag ur Spar regleras i de särskilda registerförfattningarna SparL och SparF.</p>
Avisering och urval	<p>Uppgifterna kan fås genom direktåtkomst, genom avisering eller genom urval. Vissa begränsningar i uppgiftslämnandet i elektronisk form följer av bestämmelserna i SparL och SparF</p>
Sekretess	<p>Några särskilda bestämmelser om sekretess finns inte i SparL eller SparF (se avsnitt 6.5).</p>
Lagstiftning	<p>När personuppgifter behandlas i Spar gäller PuL om inte avvikande bestämmelser finns i SparL eller SparF.</p>
Offentlighetsuttag	<p>En begäran om s.k. offentlighetsuttag kan göras med stöd av offentlighetsprincipen (se avsnitt 6.5).</p>
Ändamål	<p>Uppgifterna i Spar får enligt 3 § SparL behandlas för att</p> <ul style="list-style-type: none"> – aktualisera, komplettera och kontrollera personuppgifter ("kontrolländamålet"), – ta ut uppgifter om namn och adress genom urvalsdragning för direktreklam, opinionsbildning eller samhällsinformation eller annan därmed jämförlig verksamhet ("urvalsändamålet").
Kontroll-ändamålet	<p>Användare av Spar kan koppla sig direkt mot Spar via sina egna system och därigenom få direktåtkomst till Spar. Via denna direktåtkomst kan användaren i sina system kontrollera uppgifter som registreras in om kunder, i kreditansökningar och kundkonton m.m.</p> <p>En användare kan få ändringar i Spar utskickat (aviserat) elektroniskt så att de kan uppdatera exempelvis ett eget kundregister.</p>
Urvalsändamålet	<p>En användare kan få ut elektroniska filer med urval av personposter med namn och adress. Vid urvalet kan olika kriterier eller kombinationer användas. En användare kan prenumerera på stående urval.</p>

Innehåll

Spar får enligt 4 § SparL innehålla uppgifter om personer som är folkbokförda i landet och personer som har tilldelats personnummer enligt 18 b § FoL. Spar får även innehålla uppgifter om personer som har tilldelats samordningsnummer, om det inte råder osäkerhet om personernas identitet. Följande uppgifter får anges:

1. namn,
2. person- eller samordningsnummer,
3. födelsetid,
4. adress,
5. folkbokföringsort,
6. födelsehemort,
7. svenskt medborgarskap,
8. make eller vårdnadshavare,
9. avregistrering från folkbokföringen på grund av dödsfall, med angivande av tidpunkt, eller avregistrering av annan anledning,
10. summan av taxerad förvärvsinkomst och inkomst av kapital, dock lägst noll kronor,
11. ägare av småhusenhet eller lantbruksenhet med småhus på tomtmark samt uppgift om kommun (belägenhet), och
12. taxeringsvärde för småhusenhet.

Uppgifter som anges i punkterna 1–9 ovan hämtas från folkbokföringsdatabasen enligt FdbL. De övriga uppgifterna ovan hämtas från beskattningsdatabasen med stöd av SdbL.

En enskild som begär att en myndighet ska lämna ut personuppgifter för Sparändamål ska enligt 6 § SparL hänvisas till Spar, om inte annat följer av lag eller förordning.

Begränsningar i uppgiftslämnandet

I SparL och SparF finns vissa begränsningar för uppgiftslämnande i elektronisk form.

Uppgifter från beskattningsdatabasen enligt SdbL får enligt 7 § SparL i elektronisk form lämnas ut endast till polismyndigheter och Tullverket.

Uppgifter om adress och folkbokföringsort för personer som är under 16 år får enligt 5 § SparF i elektronisk form lämnas ut endast för kontrolländamål.

Uppgifter om födelsehemort får enligt 6 § SparF i elektronisk form lämnas ut endast till Rikspolisstyrelsen, Tullverket och polismyndigheter.

Uppgifter om svenskt medborgarskap får enligt 7 § SparF i elektronisk form lämnas ut endast till Centrala studiestödsnämnden, Bolagsverket, Rikspolisstyrelsen, Tullverket och polismyndigheter.

Uppgifter om make eller vårdnadshavare får i elektronisk form enligt 8 § SparF lämnas ut endast till myndigheter, banker, kreditmarknadsföretag, försäkringsbolag, kreditupplysningsföretag, pensionsstiftelser, understödsföreningar, inrättningar för detaljhandel med läkemedel, Apotekens Service Aktiebolag och Radiotjänst i Kiruna AB.

Offentlighetsprincipen

En begäran om uttag av offentliga uppgifter ur Spar kan göras med stöd av offentlighetsprincipen. En sådan begäran görs då inte med de i SparL angivna ändamålen som grund. Utlämnandet kan då endast ske i pappersform eftersom offentlighetsprincipen inte innebär någon skyldighet att tillhandahålla uppgifter ur Spar i elektronisk form (se avsnitt 2.7.1 vid kantrubriken ”Utlämnande i elektronisk form”).

Reklam

På begäran av en registrerad ska det enligt 4 § andra stycket SparL i Spar anges att uppgifter om denne inte får behandlas vid urvalsdragningar för direktreklam enligt det s.k. urvalsändamålet i 3 § SparL. Uppgiften om att den registrerad begärt direktreklamspärr får enligt 9 § SparF lämnas ut i elektronisk form efter samtycke av den registrerade.

Nämndbeslut

Av 20 a § förordningen (2007:780) med instruktion för Skatteverket framgår att Skatteverkets beslut i frågor om Spar i vissa fall ska fattas av en särskild nämnd (Sparnämnden). Av 8 a § SparF framgår att nämnden alltid beslutar i frågor som avser s.k. bruttoavisering. Av 12 § SparF framgår att Skatteverket beslutar i vissa frågor avseende urval

Avgifter

Författningarna innehåller inga bestämmelser om storleken på avgifter som får tas ut. Avgifterna bör dock beräknas så att full kostnadstäckning uppnås.

Enligt direktivet (2003/98/EG) om vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn (se avsnitt 1.6 om det svenska genomförandet av direktivet) ska en myndighet informera om avgifternas storlek och vilka villkor som myndigheten tillämpar. Om det är möjligt och lämpligt ska uppgifterna visas

på myndighetens webbplats. Även beräkningsgrunder och vilka faktorer som beaktas vid beräkningen ska kunna visas.

Sökbegrepp

Regeringen får enligt 8 § SparL föreskriva om begränsningar av sökbegrepp för Spar. Regeringen har föreskrivit följande.

För kontrolländamål får enligt 11 § SparF endast uppgifter om namn, personnummer, adress och folkbokföringsort användas som sökbegrepp. Adress och folkbokföringsort får användas som sökbegrepp endast i kombination med namn.

Vid urvalsdragningar får enligt 12 § SparF i princip alla uppgifter i Spar utom namn, födelsehemort och medborgarskap användas som sökbegrepp. Uppgifter som inkomst, förmögenhet och taxeringsvärde skall vara ordnade i klasser, som bestäms av Sparnämnden. Uppgifter om barn yngre än åtta veckor får inte användas som sökbegrepp. När det gäller personer under 18 år får uppgifter om deras ekonomiska förhållanden inte användas som sökbegrepp. Uppgifter om avregistrering ur folkbokföringen på grund av dödsfall får användas som sökbegrepp tidigast fyra veckor efter dödsfallet.

Information

Vid utlämnade av uppgifter om namn och adress för direktreklam enligt urvalsändamålet ska Skatteverket enligt 10 § SparF se till att den som hämtar uppgifterna informerar den registrerade om att uppgifterna hämtats ur Spar och om adress dit de kan vända sig för att få information rörande Spar.

Rättelse och skadestånd

Bestämmelserna i PuL om rättelse och skadestånd gäller även vid behandling av personuppgifter enligt SparL och SparF.

Gallring

Uppgifter enligt punkterna 1–8 vid kantrubriken ”Innehåll” ovan ska enligt 15 § SparF gallras när de inte längre är nödvändiga för ändamålen med behandlingen, dock senast tre år efter det att en ny, motsvarande uppgift registrerades.

Uppgifter enligt punkterna 10–12 vid kantrubriken ”Innehåll” ovan ska gallras när de inte längre är nödvändiga för ändamålen med behandlingen, dock senast när en ny, motsvarande uppgift registreras.

Om en person avregistreras från folkbokföringen, ska uppgifter enligt SparL gallras när de inte längre är nödvändiga för ändamålen med behandlingen, dock senast tre år efter det att uppgiften om avregistrering från folkbokföringen registrerades i Spar, 15–16 §§ SparF.

11 Påföljder och skadestånd

- Inledning** OSL innehåller inte några regler om straff eller om andra rättsverkningar som kan följa av felaktigt röjande av uppgifter. I 14 kap. 1 § OSL finns dock en hänvisning till brottsbalkens ansvarsbestämmelser. I 20 kap. 3 § brottsbalken straffbeläggs brott mot tystnadsplikt.
- En annan bestämmelse i brottsbalken som är av intresse i detta sammanhang är 4 kap. 9 c § som avser dataintrång.
- Brott mot tystnadsplikt** Som brott mot tystnadsplikt enligt 20 kap. 3 § brottsbalken betraktas röjande av uppgift som man är skyldig att hålla hemlig enligt OSL eller annan författning eller enligt förordnande eller förbehåll som har meddelats med stöd av OSL eller annan författning. Även olovligt utnyttjande av sådan hemlighet kan utgöra brott mot tystnadsplikt. Det är inte bara röjande genom muntligt eller skriftligt meddelande som avses med brott mot tystnadsplikt utan också uppvisande av sekretessbelagd handling kan utgöra sådant brott (se prop. 1979/80:2 Del A s. 402).
- Uppsåt och oaktsamhet** Straffet för brott mot tystnadsplikt är böter eller fängelse i högst ett år. För att fängelse ska kunna ådömas krävs att gärningen begåtts uppsåtligen. Uppsåtet ska omfatta också det förhållandet att den röjda uppgiften inte får lämnas ut i det aktuella fallet. Om man av oaktsamhet gör sig skyldig till brott mot tystnadsplikt kan man dömas till böter. Det innebär att en offentlig funktionär som av oaktsamhet misstar sig på sekretessreglerna kan dömas till böter men inte fängelse, om han röjer sekretessbelagd uppgift. Är oaktsamhetsbrottet att anse som ringa ska ansvar inte utdömas. En omständighet av betydelse vid bedömningen av om ett oaktsamt brott är ringa eller inte kan vara vilken uppgift som har röjts och vilken skada detta har medfört. En annan faktor vid bedömningen kan vara vilka krav som rimligen kan ställas på den offentlige funktionären med hänsyn till hans möjligheter att bedöma den rättsliga situationen (se prop. 1979/80:2 Del A s. 404).
- Dataintrång** Den som olovligen bereder sig tillgång till uppgift som är avsedd för automatiserad behandling eller olovligen ändrar, utplånar eller

blockerar eller i register för in sådan upptagning döms enligt 4 kap. 9 c § brottsbalken för dataintrång till böter eller fängelse i högst två år. Med upptagning avses härvid även uppgifter som är under befordran via elektroniskt eller annat liknande hjälpmedel för att användas för automatiserad behandling.

Det är viktigt för Skatteverket att allmänheten kan ha förtroende för att de uppgifter som finns i verkets register hanteras på ett korrekt sätt. De behörighetskort som de anställda har utkvitterat får därför endast användas vid handläggningen av tjänsteärenden och i den utsträckning som krävs för utförande av arbetet.

**Disciplinansvar –
disciplinpåföljd**

Vid mindre allvarliga förseelser kan, i de beskrivna situationerna, disciplinpåföljd – varning eller löneavdrag – komma i fråga. Bestämmelser om detta finns i 14–15 §§ lagen (1994:260) om offentlig anställning.

Skadestånd

Om röjande av sekretessbelagda uppgifter skulle orsaka skada som går att uppskatta i pengar kan den offentlige funktionären bli skadeståndsansvarig enligt skadeståndslagen (1972:207). I 4 kap. 1 § denna lag föreskrivs emellertid att en arbetstagare är ekonomiskt ansvarig för skada, som han vållar genom fel eller försummelse i tjänsten endast i den mån synnerliga skäl föreligger för sådant ansvar med hänsyn till handlingens beskaffenhet, arbetstagarens ställning, den skadelidandes intresse och övriga omständigheter.

Den skadelidande kan välja mellan att antingen kräva ersättning från arbetsgivaren eller begära skadestånd direkt från den felande tjänstemannen. Om, vid talan mot arbetsgivaren, denne får betala skadestånd kan han regressvis återkräva hela eller del av det erlagda skadeståndet från den felande tjänstemannen.

För att ansvar ska kunna göras gällande regressvis mot tjänstemannen fordras – liksom vid direkt anspråk mot honom – att synnerliga skäl föreligger för ansvar. Uppsåtligt eller grovt vållande kan utgöra sådana skäl. Inte ens vid uppsåtliga handlingar eller när tjänstemannen har varit grovt vårdslös är det emellertid säkert att han ska eller kan göras ekonomiskt ansvarig för hela skadan. Att den skadevållande gärningen är belagd med straff (för brott mot tystnadsplikt, se vid de inledande kant-rubrikerna i detta avsnitt) medför inte heller alltid att tjänstemannen kommer att åläggas skadeståndsskyldighet. Förhållanden som tjänstemannen kan åberopa och som kan frita honom från ansvar är t.ex. bristande rutin, otillräcklig utbildning eller stor arbetsbörda.

Tryckfrihetsförordningen

1 kap. Om tryckfrihet

1 § Med tryckfrihet förstås varje svensk medborgares rätt att, utan några av myndighet eller annat allmänt organ i förväg lagda hinder, utgiva skrifter, att sedermera endast inför laglig domstol kunna tilltalas för deras innehåll, och att icke i annat fall kunna straffas därför, än om detta innehåll strider mot tydlig lag, givet att bevara allmänt lugn, utan att återhålla allmän upplysning.

I överensstämmelse med de i första stycket angivna grunderna för en allmän tryckfrihet och till säkerställande av ett fritt meningsutbyte och en allsidig upplysning skall det stå varje svensk medborgare fritt att, med iakttagande av de bestämmelser som äro i denna förordning meddelade till skydd för enskild rätt och allmän säkerhet, i tryckt skrift yttra sina tankar och åsikter, offentliggöra allmänna handlingar samt meddela uppgifter och underrättelser i vad ämne som helst.

Det skall ock stå envar fritt att, i alla de fall då ej annat är i denna förordning föreskrivet, meddela uppgifter och underrättelser i vad ämne som helst för offentliggörande i tryckt skrift till författare eller annan som är att anse som upphovsman till framställning i skriften, till skriftens utgivare eller, om för skriften finnes särskild redaktion, till denna eller till företag för yrkesmässig förmedling av nyheter eller andra meddelanden till periodiska skrifter.

Vidare skall envar äga rätt att, om ej annat följer av denna förordning, anskaffa uppgifter och underrättelser i vad ämne som helst för att offentliggöra dem i tryckt skrift eller för att lämna meddelande som avses i föregående stycke. Lag (1976:955).

2 § Någon tryckningen föregående granskning av skrift eller något förbud mot tryckning därav må ej förekomma.

Ej heller vare tillåtet för myndighet eller annat allmänt organ att på grund av skrifts innehåll, genom åtgärd som icke äger

stöd i denna förordning, hindra tryckning eller utgivning av skriften eller dess spridning bland allmänheten.

3 § För missbruk av tryckfriheten eller medverkan däri må ej någon i annan ordning eller i annat fall än denna förordning bestämmer kunna tilltalas eller dömas till ansvar eller ersättningskyldighet eller skriften konfiskeras eller läggas under beslag.

4 § Envar, vilken blivit förtrott att döma över missbruk av tryckfriheten eller eljest vaka över denna förordnings efterlevnad, bör därvid städse hava i åtanke att tryckfriheten utgör grundval för ett fritt samhällsskick, alltid fästa sin uppmärksamhet mera på ämnets och tankens än på uttryckets lagstridighet, på syftet än på framställningssättet, samt i tvivelsmål hellre fria än fälla.

Vid bestämmande av påföljd, som enligt denna förordning är förenad med missbruk av tryckfriheten, skall, då meddelad uppgift påkallat rättelse, särskilt beaktas, huruvida sådan på lämpligt sätt bringats till allmänhetens kännedom.

5 § Denna förordning äger tillämpning å skrift, som framställts i tryckpress. Den skall ock tillämpas å skrift, som mångfaldigats genom stencilering, fotokopiering eller liknande tekniskt förfarande, om

1. utgivningsbevis gäller för skriften; eller
2. skriften är försedd med beteckning, som utvisar att den är mångfaldigad, samt i anslutning därtill tydliga uppgifter om vem som har mångfaldigat skriften och om ort och år för mångfaldigandet.

Bestämmelse i förordningen som har avseende å skrift som framställts i tryckpress eller å tryckning skall, när ej annat angives, äga motsvarande tillämpning å annan skrift, varå förordningen enligt första stycket är tillämplig, eller å mångfaldigande av sådan skrift.

Till skrift hänföres bild, även om den ej åtföljes av text. Lag (1976:955).

6 § Tryckt skrift skall, för att anses såsom sådan, vara utgiven. En skrift anses utgiven då den blivit utlämnad till försäljning eller för spridning på annat sätt i Sverige. Detta gäller dock inte en myndighets tryckta handlingar, om de inte är tillgängliga för envar. Lag (1998:1438).

7 § Med periodisk skrift förstås en tidning, tidskrift eller någon annan sådan tryckt skrift som enligt utgivningsplanen är avsedd att under en bestämd titel utgivas med minst fyra vid särskilda tider utkommande nummer eller häften årligen, samt löpsedlar och bilagor som hör till skriften. Sedan utgivningsbevis för skriften har meddelats, skall denna anses som periodisk till dess att beviset återkallas eller förklaras förfallet.

Om ägaren till en periodisk skrift sprider eller låter sprida skriftens innehåll eller delar av detta i form av ett radioprogram eller en teknisk upptagning som avses i yttrandefrihetsgrundlagen, skall i fråga om tillämpning av 1–14 kap. programmet eller upptagningen jämföras med en bilaga till skriften i den utsträckning den i sådan form spridda versionen återger innehållet i skriften oförändrat samt anger hur innehållet har disponerats. I lag får föreskrivas om särskild skyldighet att spela in sådana program och bevara tekniska upptagningar samt att tillhandahålla dessa. Bestämmelser om rätt till sändningar finns i 3 kap. yttrandefrihetsgrundlagen. Lag (1998:1438).

8 § Om den rätt, som tillkommer upphovsman till litterärt eller konstnärligt verk eller framställare av fotografisk bild, om upphovsrätten närstående rättigheter och om förbud mot att återgiva litterärt eller konstnärligt verk på ett sätt, som kränker den andliga odlingens intressen, gälla vad i lag är stadgat. Lag (1988:1448).

9 § Utan hinder av denna förordning gäller vad i lag är stadgat

1. om förbud mot kommersiell annons i den mån annonsen används vid marknadsföring av alkoholhaltiga drycker eller tobaksvaror;

2. om förbud mot kommersiell annons som används vid marknadsföring av andra varor än tobaksvaror samt tjänster om det i annonsen förekommer ett varukännetecken som är i bruk för en tobaksvara eller enligt gällande bestämmelser om varumärken är registrerat eller inarbetat för en sådan vara;

3. om förbud mot kommersiell annons som meddelats till skydd för hälsa eller miljö enligt förpliktelse som följer av anslutning till Europeiska gemenskaperna;

4. om förbud mot offentliggörande i yrkesmässig kreditupplysningsverksamhet av kreditupplysning, som innebär otillbörligt intrång i enskilds personliga integritet eller som innehåller oriktig eller missvisande uppgift, om ersättningskyldighet för

sådant offentliggörande samt om rättelse av oriktig eller missvisande uppgift;

5. om ansvar och ersättningsskyldighet som avser det sätt på vilket uppgift eller underrättelse anskaffats. Lag (2002:810).

10 § Denna förordning är inte tillämplig på skildring av barn i pornografisk bild. Lag (1998:1438).

2 kap. Om allmänna handlingars offentlighet

1 § Till främjande av ett fritt meningsutbyte och en allsidig upplysning skall varje svensk medborgare ha rätt att taga del av allmänna handlingar. Lag (1976:954).

2 § Rätten att taga del av allmänna handlingar får begränsas endast om det är påkallat med hänsyn till

1. rikets säkerhet eller dess förhållande till annan stat eller mellanfolklig organisation,
2. rikets centrala finanspolitik, penningpolitik eller valutapolitik,
3. myndighets verksamhet för inspektion, kontroll eller annan tillsyn,
4. intresset att förebygga eller beivra brott,
5. det allmännas ekonomiska intresse,
6. skyddet för enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden,
7. intresset att bevara djur- eller växtart.

Begränsning av rätten att taga del av allmänna handlingar skall angivas noga i bestämmelse i en särskild lag eller, om så i visst fall finnes lämpligare, i annan lag vartill den särskilda lagen hänvisar. Efter bemyndigande i sådan bestämmelse får dock regeringen genom förordning meddela närmare föreskrifter om bestämmelsens tillämplighet.

Utan hinder av andra stycket får i bestämmelse som där avses riksdagen eller regeringen tilläggas befogenhet att efter omständigheterna medgiva att viss handling lämnas ut. Lag (1976:954).

3 § Med handling förstås framställning i skrift eller bild samt upptagning som kan läsas, avlyssnas eller på annat sätt uppfattas endast med tekniskt hjälpmedel. Handling är allmän, om den förvaras hos myndighet och enligt 6 eller 7 § är att anse som inkommen till eller upprättad hos myndighet.

En upptagning som avses i första stycket anses förvarad hos myndighet, om upptagningen är tillgänglig för myndigheten med tekniskt hjälpmedel som myndigheten själv utnyttjar för överföring i sådan form att den kan läsas, avlyssnas eller på annat sätt uppfattas. En sammanställning av uppgifter ur en upptagning för automatiserad behandling anses dock förvarad hos myndigheten endast om myndigheten kan göra sammanställningen tillgänglig med rutinbetonade åtgärder.

En sammanställning av uppgifter ur en upptagning för automatiserad behandling anses dock inte förvarad hos myndigheten om sammanställningen innehåller personuppgifter och myndigheten enligt lag eller förordning saknar befogenhet att göra sammanställningen tillgänglig. Med personuppgift avses all slags information som direkt eller indirekt kan hänföras till en fysisk person. Lag (2002:907).

4 § Brev eller annat meddelande som är ställt personligen till den som innehar befattning vid myndighet anses som allmän handling, om handlingen gäller ärende eller annan fråga som ankommer på myndigheten och ej är avsedd för mottagaren endast som innehavare av annan ställning. Lag (1976:954).

5 § Med myndighet likställs i detta kapitel riksdagen och beslutande kommunal församling. Lag (1998:1701).

6 § Handling anses inkommen till myndighet, när den har anlänt till myndigheten eller kommit behörig befattningshavare till handa. I fråga om upptagning som avses i 3 § första stycket gäller i stället att den anses inkommen till myndighet när annan har gjort den tillgänglig för myndigheten på sätt som anges i 3 § andra stycket.

Tävlingsskrift, anbud eller annan sådan handling som enligt tillkännagivande skall avlämnas i förseglat omslag anses ej inkommen före den tidpunkt som har bestämts för öppnandet.

Åtgärd som någon vidtager endast som led i teknisk bearbetning eller teknisk lagring av handling, som myndighet har tillhandahållit, skall ej anses leda till att handling är inkommen till den myndigheten. Lag (1976:954).

7 § Handling anses upprättad hos myndighet, när den har expedierats. Handling som ej har expedierats anses upprättad när det ärende till vilket den hänför sig har slutbehandlats hos myndigheten eller, om handlingen ej hänför sig till visst ärende, när den har justerats av myndigheten eller på annat sätt färdigställts.

I stället för vad som föreskrives i första stycket gäller att handling anses upprättad,

1. diarium, journal samt sådant register eller annan förteckning som föres fortlöpande, när handlingen har färdigställts för anteckning eller införing,

2. dom och annat beslut, som enligt vad därom är föreskrivet skall avkunnas eller expedieras, samt protokoll och annan handling i vad den hänför sig till sådant beslut, när beslutet har avkunnats eller expedierats,

3. annat myndighets protokoll och därmed jämförliga anteckningar, när handlingen har justerats av myndigheten eller på annat sätt färdigställts, dock ej protokoll hos riksdagens utskott, kommuns revisorer eller statliga kommittéer eller hos kommunal myndighet i ärende som denna endast bereder till avgörande. Lag (2002:1049).

8 § Har organ som ingår i eller är knutet till ett verk eller liknande myndighetsorganisation överlämnat handling till annat organ inom samma myndighetsorganisation eller framställt handling för sådant överlämnande, skall handlingen ej anses som därigenom inkommen eller upprättad i annat fall än då organen uppträda som självständiga i förhållande till varandra. Lag (1976:954).

9 § Hos myndighet tillkommen minnesanteckning som ej har expedierats skall ej heller efter den tidpunkt då den enligt 7 § är att anse som upprättad anses som allmän handling hos myndigheten, om den icke tages om hand för arkivering. Med minnesanteckning förstås promemoria och annan uppteckning eller upptagning som har kommit till endast för ärendes föredragning eller beredning, dock ej till den del den har tillfört ärendet sakuppgift.

Utkast eller koncept till myndighets beslut eller skrivelse och annan därmed jämställd handling som ej har expedierats anses ej som allmän handling, såvida den icke tages om hand för arkivering. Lag (1976:954).

10 § Handling som förvaras hos myndighet endast som led i teknisk bearbetning eller teknisk lagring för annans räkning anses ej som allmän handling hos den myndigheten. Lag (1976:954).

11 § Som allmän handling anses ej

1. brev, telegram eller annan sådan handling som har inlämnats till eller upprättats hos myndighet endast för befordran av meddelande,
2. meddelande eller annan handling som har inlämnats till eller upprättats hos myndighet endast för offentliggörande i periodisk skrift som utgives genom myndigheten,
3. tryckt skrift, ljud- eller bildupptagning eller annan handling som ingår i bibliotek eller som från enskild har tillförts allmänt arkiv uteslutande för förvaring och vård eller forsknings- och studieändamål eller privata brev, skrifter eller upptagningar som eljest ha överlämnats till myndighet uteslutande för ändamål som nu angivits,
4. upptagning av innehållet i handling som avses i 3, om upptagningen förvaras hos myndighet där den ursprungliga handlingen ej skulle vara att anse som allmän.

Det som föreskrivs i första stycket 3 om handling som ingår i bibliotek tillämpas inte på upptagning i en databas som en myndighet har tillgång till enligt avtal med en annan myndighet, om upptagningen är allmän handling hos den myndigheten. Lag (2002:907).

12 § Allmän handling som får lämnas ut skall på begäran genast eller så snart det är möjligt på stället utan avgift tillhandahållas den, som önskar taga del därav, så att handlingen kan läsas, avlyssnas eller på annat sätt uppfattas. Handling får även skrivas av, avbildas eller tagas i anspråk för ljudöverföring. Kan handling ej tillhandahållas utan att sådan del därav som icke får lämnas ut röjes, skall den i övriga delar göras tillgänglig för sökanden i avskrift eller kopia.

Myndighet är icke skyldig att tillhandahålla handling på stället, om betydande hinder möter. I fråga om upptagning som avses i 3 § första stycket föreligger ej heller sådan skyldighet, om sökanden utan beaktansvärd olägenhet kan taga del av upptagningen hos närbelägen myndighet. Lag (1976:954).

13 § Den som önskar ta del av en allmän handling har även rätt att mot fastställd avgift få avskrift eller kopia av handlingen till den del den får lämnas ut. En myndighet är dock inte skyldig att i större utsträckning än vad som följer av lag lämna ut en upptagning för automatiserad behandling i annan form än utskrift. En myndighet är inte heller skyldig att framställa kopia av karta, ritning, bild eller annan i 3 § första stycket

avsedd upptagning än som nyss har angivits, om svårighet möter och handlingen kan tillhandahållas på stället.

Begäran att få avskrift eller kopia av allmän handling skall behandlas skyndsamt. Lag (2002:907).

14 § Begäran att få taga del av allmän handling göres hos myndighet som förvarar handlingen.

Begäran prövas av myndighet som angives i första stycket. Om särskilda skäl föranleda det, får dock i bestämmelse som avses i 2 § andra stycket föreskrivas att prövningen vid tillämpningen av bestämmelsen skall ankomma på annan myndighet. I fråga om handling som är av synnerlig betydelse för rikets säkerhet kan även genom förordning föreskrivas att endast viss myndighet får pröva frågan om utlämnande. I de nu nämnda fallen skall begäran om utlämnande genast hänskjutas till behörig myndighet.

Myndighet får inte på grund av att någon begär att få taga del av allmän handling efterforska vem han är eller vilket syfte han har med sin begäran i större utsträckning än som behövs för att myndigheten skall kunna pröva om hinder föreligger mot att handlingen lämnas ut. Lag (1982:939).

15 § Om annan än riksdagen eller regeringen avslår begäran att få taga del av handling eller lämnar ut allmän handling med förbehåll, som inskränker sökandens rätt att yppa dess innehåll eller eljest förfoga över den, får sökanden föra talan mot beslutet. Talan mot beslut av statsråd skall föras hos regeringen och talan mot beslut av annan myndighet hos domstol.

I den i 2 § omnämnda lagen skall närmare angivas hur talan mot beslut som avses i första stycket skall föras. Sådan talan skall alltid prövas skyndsamt.

Angående rätt att föra talan mot beslut av myndighet som lyder under riksdagen är särskilt föreskrivet. Lag (1976:954).

16 § Anteckning om hinder att lämna ut allmän handling får göras endast på handling som omfattas av bestämmelse som avses i 2 § andra stycket. Härvid skall tillämplig bestämmelse angivas. Lag (1976:954).

17 § I lag får föreskrivas att regeringen eller beslutande kommunal församling får besluta att allmänna handlingar som hänför sig till myndighets verksamhet, vilken skall övertas av enskilt organ, får överlämnas till det organet för förvaring, om detta behöver handlingarna i verksamheten, utan att hand-

lingarna därigenom upphör att vara allmänna. Ett sådant organ skall i fråga om överlämnade handlingar jämföras med myndighet vid tillämpningen av 12–16 §§.

I lag får även föreskrivas att regeringen får besluta att allmänna handlingar får överlämnas till Svenska kyrkan eller någon av dess organisatoriska delar för förvaring, utan att handlingarna därigenom upphör att vara allmänna. Detta gäller handlingar som senast den 31 december 1999 har kommit in till eller upprättats hos

1. myndigheter som har upphört och som har haft uppgifter som hänför sig till Svenska kyrkans verksamhet, eller
2. Svenska kyrkans beslutande församlingar.

Vid tillämpningen av 12–16 §§ skall Svenska kyrkan och dess organisatoriska delar jämföras med myndighet i fråga om överlämnade handlingar. Lag (1998:1701).

18 § Grundläggande bestämmelser om hur allmänna handlingar skall bevaras samt om gallring och annat avhållande av sådana handlingar meddelas i lag. Lag (2002:907).

3 kap. Om rätt till anonymitet

1 § Författare till tryckt skrift vare ej skyldig att låta sitt namn eller sin pseudonym eller signatur utsättas å skriften. Vad nu sagts äger motsvarande tillämpning beträffande den som lämnat meddelande enligt 1 kap. 1 § tredje stycket, så ock i fråga om utgivare av tryckt skrift som ej är periodisk. Lag (1976:955).

2 § I mål som rör tryckfrihetsbrott må fråga ej väckas om vem som är författare eller har lämnat meddelande enligt 1 kap. 1 § tredje stycket, ej heller om vem som är utgivare av tryckt skrift som ej är periodisk. Om för skrift, som ej är periodisk, författare eller utgivare har angivits å skriften med namn eller med pseudonym eller signatur, som enligt vad allmänt är känt åsyftar bestämd person, eller någon i skriftlig förklaring erkänt sig vara författaren eller utgivaren eller inför domstol i målet självmant avgivit sådant erkännande, må dock frågan om han är ansvarig behandlas i målet.

Fråga om vem som är ansvarig för brott enligt 7 kap. 3 § må utan hinder av första stycket handläggas i samma rättegång som mål som där anges. Lag (1976:955).

3 § Den som har tagit befattning med tillkomsten eller utgivningen av tryckt skrift eller med framställning som var avsedd att införas i tryckt skrift och den som har varit verksam inom företag för utgivning av tryckta skrifter eller inom företag för yrkesmässig förmedling av nyheter eller andra meddelanden till periodiska skrifter får inte röja vad han därvid erfarit om vem som är författare eller har lämnat meddelande enligt 1 kap. 1 § tredje stycket eller är utgivare av skrift som inte är periodisk.

Tystnadsplikten enligt första stycket gäller inte

1. om den till vars förmån tystnadsplikten gäller har samtyckt till att hans identitet röjs,
2. om fråga om identiteten får väckas enligt 2 § första stycket,
3. om det rör sig om brott som anges i 7 kap. 3 § första stycket 1,
4. i den mån domstol, när det är fråga om brott enligt 7 kap. 2 § eller 3 § första stycket 2 eller 3, finner det erforderligt, att vid förhandling uppgift lämnas, huruvida den som är tilltalad eller skäligen misstänkt för den brottsliga gärningen har lämnat meddelandet eller medverkat till framställningen, eller
5. i den mån domstol i annat fall av hänsyn till ett allmänt eller enskilt intresse finner det vara av synnerlig vikt att uppgift om identiteten lämnas vid vittnesförhör eller förhör med en part under sanningsförsäkran.

Vid förhör som avses i andra stycket 4 eller 5 skall rätten noga vaka över att frågor inte ställs som kan inkräkta på tystnadsplikten utöver vad som i varje särskilt fall är medgivet. Lag (1991:1470).

4 § Myndighet eller annat allmänt organ må ej efterforska författaren till framställning som införts eller varit avsedd att införas i tryckt skrift, den som utgivit eller avsett att utgiva framställning i sådan skrift eller den som lämnat meddelande enligt 1 kap. 1 § tredje stycket, i vidare mån än som erfordras för åtal eller annat ingripande mot honom som ej står i strid med denna förordning. Får efterforskning förekomma, skall därvid beaktas den i 3 § angivna tystnadsplikten. Lag (1976:955).

5 § Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet mot författarens eller, i fall som avses i 1 §, mot utgivarens eller meddelarens vilja på tryckt skrift sätter ut dennes namn, pseudonym eller

signatur eller åsidosätter sin tystnadsplikt enligt 3 §, döms till böter eller fängelse i högst ett år. Till samma straff döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet på skriften såsom författare, utgivare eller meddelare sätter ut namnet på eller pseudonym eller signaturen för annan person än den verkliga författaren, utgivaren eller meddelaren.

För efterforskning i strid med 4 § första meningen döms, om efterforskningen har skett uppsåtligen, till böter eller fängelse i högst ett år.

Allmänt åtal för brott som avses i första stycket må väckas endast om målsäganden anmält brottet till åtal. Lag (1991:1470).

6 § Med författare likställes i detta kapitel annan som är att anse som upphovsman till framställning som införts eller är avsedd att införas i tryckt skrift. Lag (1976:955).

7 kap. Om tryckfrihetsbrott

1 § Med tryckfrihetsbrott förstås i denna förordning de gärningar som anges i 4 och 5 §§. Lag (1988:1448).

2 § Såsom tryckfrihetsbrott skall icke anses tillkännagivande i annons eller annat sådant meddelande, om ej av meddelandets innehåll omedelbart framgår att ansvar för sådant brott kan ifrågakomma. Är i förening med omständighet, som icke omedelbart framgår av meddelandets innehåll, meddelandet straffbart, gälle vad därom är stadgat. Vad nu sagts äge motsvarande tillämpning i fråga om meddelande genom chiffer eller på annat sätt, som är hemligt för allmänheten.

3 § Om någon lämnar meddelande, som avses i 1 kap. 1 § tredje stycket, eller, utan att svara enligt 8 kap., medverkar till framställning, som är avsedd att införas i tryckt skrift, såsom författare eller annan upphovsman eller såsom utgivare och därigenom gör sig skyldig till

1. högförräderi, spioneri, grovt spioneri, grov obehörig befattning med hemlig uppgift, uppror, landsförräderi, landsvek eller försök, förberedelse eller stämpling till sådant brott;

2. oriktigt utlämnande av allmän handling som ej är tillgänglig för envar eller tillhandahållande av sådan handling i strid med myndighets förbehåll vid dess utlämnande, när gärningen är uppsåtlig; eller

3. uppsåtligt åsidosättande av tystnadsplikt i de fall som angivas i särskild lag,

gäller om ansvar för sådant brott vad i lag är stadgat.

Om någon anskaffar uppgift eller underrättelse i sådant syfte som avses i 1 kap. 1 § fjärde stycket och därigenom gör sig skyldig till brott som angives i förevarande paragrafs första stycke 1, gäller om ansvar härför vad i lag är stadgat.

Det som sägs i 2 kap. 12 § tredje stycket regeringsformen skall gälla också i fråga om förslag till föreskrifter som avses i första stycket 3. Lag (1988:1448).

4 § Med beaktande av det i 1 kap. angivna syftet med en allmän tryckfrihet skall såsom tryckfrihetsbrott anses följande gärningar, om de begås genom tryckt skrift och är straffbara enligt lag:

1. högförräderi, förövat med uppsåt att riket eller del därav skall med våldsamma eller eljest lagstridiga medel eller med utländskt bistånd läggas under främmande makt eller bringas i beroende av sådan makt eller att del av riket skall sålunda lösryckas eller att åtgärd eller beslut av statschefen, regeringen, riksdagen eller högsta domarmakten skall med utländskt bistånd framtvingas eller hindras, såframt gärningen innebär fara för uppsåtets förverkligande;

försök, förberedelse eller stämpling till sådant högförräderi;

2. krigsanstiftan, såframt fara för att riket skall invecklas i krig eller andra fientligheter framkallas med utländskt bistånd;

3. spioneri, varigenom någon för att gå främmande makt till handa obehörigen befördrar, lämnar eller röjer uppgift rörande försvarsverk, vapen, förråd, import, export, tillverkningssätt, underhandlingar, beslut, eller något förhållande i övrigt, vars uppenbarande för främmande makt kan medföra men för totalförsvaret eller eljest för rikets säkerhet, vare sig uppgiften är riktig eller ej;

försök, förberedelse eller stämpling till sådant spioneri;

4. obehörig befattning med hemlig uppgift, varigenom någon utan syfte att gå främmande makt till handa obehörigen befördrar, lämnar eller röjer uppgift rörande något förhållande av hemlig natur, vars uppenbarande för främmande makt kan medföra men för rikets försvar eller för folkförsörjningen vid krig eller av krig föranledda utomordentliga förhållanden eller eljest för rikets säkerhet, vare sig uppgiften är riktig eller ej;

försök eller förberedelse till sådan obehörig befattning med hemlig uppgift;

stämpling till sådant brott, om detta är att anse som grovt, vid vilken bedömning särskilt skall beaktas om gärningen innefattade tillhandagående av främmande makt eller var av synnerligen farlig beskaffenhet med hänsyn till pågående krig eller rörde förhållande av stor betydelse eller om den brottslige röjde vad som på grund av allmän eller enskild tjänst betrotts honom;

5. vårdslöshet med hemlig uppgift, varigenom någon av grov oaktsamhet begår gärning som avses under 4;

6. uppror, förövad med uppsåt att statskicket skall med vapenmakt eller eljest med våldsamma medel omstörtas eller att åtgärd eller beslut av statschefen, regeringen, riksdagen eller högsta domarmakten skall sålunda framtvingas eller hindras, såframt gärningen innebär fara för uppsåtets förverkligande;

försök, förberedelse eller stämpling till sådant uppror;

7. landsförräderi eller landssvek, i vad därigenom, då riket är i krig eller eljest i lag meddelade bestämmelser om sådant brott äger tillämpning, någon missleder eller förräder dem som är verksamma för rikets försvar eller förleder dem till myteri, trolöshet eller modlöshet, förräder egendom som är av betydelse för totalförsvaret eller begår annan liknande förrädisk gärning som är ägnad att medföra men för totalförsvaret eller innefattar bistånd åt fienden;

försök, förberedelse eller stämpling till sådant landsförräderi eller landssvek;

8. landsskadlig vårdslöshet, i vad därigenom någon av oaktsamhet begår gärning som avses under 7;

9. ryktesspridning till fara för rikets säkerhet, varigenom, då riket är i krig eller eljest i lag meddelade bestämmelser om sådant brott äger tillämpning, någon sprider falska rykten eller andra osanna påståenden, som är ägnade att framkalla fara för rikets säkerhet, eller till främmande makt framför eller låter framkomma sådana rykten eller påståenden eller bland krigsmän sprider falska rykten eller andra osanna påståenden som är ägnade att framkalla trolöshet eller modlöshet;

10. uppvigling, varigenom någon uppmanar eller eljest söker förleda till brottslig gärning, svikande av medborgerlig

skyldighet eller ohörsamhet mot myndighet eller åsidosättande av vad som åligger krigsman i tjänsten;

11. hets mot folkgrupp, varigenom någon hotar eller uttrycker missaktning för folkgrupp eller annan sådan grupp av personer med anspelning på ras, hudfärg, nationellt eller etniskt ursprung, trosbekännelse eller sexuell läggning;

12. brott mot medborgerlig frihet, varigenom någon utövar olaga hot med uppsåt att påverka den allmänna åsiktsbildningen eller inkräkta på handlingsfriheten inom politisk organisation eller yrkes- eller näringssammanslutning och därigenom sätter yttrande-, församlings- eller föreningsfriheten i fara;

försök till sådant brott mot medborgerlig frihet;

13. olaga våldsskildring, varigenom någon i bild skildrar sexuellt våld eller tvång med uppsåt att bilden sprids, om inte gärningen med hänsyn till omständigheterna är försvarlig;

14. förtal, varigenom någon utpekar annan såsom brottslig eller klandervärd i sitt levnadssätt eller eljest lämnar uppgift som är ägnad att utsätta denne för andras missaktning, och, om den förtalade är avliden, gärningen är sårande för de efterlevande eller eljest kan anses kränka den frid, som bör tillkomma den avlidne, dock ej om det med hänsyn till omständigheterna var försvarligt att lämna uppgift i saken och han visar att uppgiften var sann eller att han hade skälig grund för den;

15. förolämpning, varigenom någon smädar annan genom kränkande tillmäle eller beskyllning eller genom annat skymfligt beteende mot honom;

16. olaga hot, varigenom någon hotar annan med brottslig gärning på ett sätt som är ägnat att hos den hotade framkalla allvarlig fruktan för egen eller annans säkerhet till person eller egendom;

17. hot mot tjänsteman, varigenom någon med hot om våld förgriper sig på annan i hans myndighetsutövning, i annan verksamhet där samma skydd åtnjuts som är förenat med myndighetsutövning eller vid biträde till åtgärd som omfattas av sådant skydd, för att tvinga honom till eller hindra honom från åtgärd däri eller hämnas för sådan åtgärd eller varigenom någon sålunda förgriper sig mot den som tidigare utövat sådan verksamhet eller biträtt därvid för vad denne däri gjort eller underlåtit;

försök eller förberedelse till sådant hot mot tjänsteman, såvida ej brottet, om det fullbordats, skulle ha varit att anse som ringa;

18. övergrepp i rättssak, varigenom någon med hot om våld angriper annan för att denne gjort anmälan, fört talan, avlagt vittnesmål eller annars vid förhör avgett utsaga hos en domstol eller annan myndighet eller för att hindra annan från en sådan åtgärd eller varigenom någon med hot om gärning som medför lidande, skada eller olägenhet angriper annan för att denne avlagt vittnesmål eller annars avgett utsaga vid förhör hos en myndighet eller för att hindra honom från att avge en sådan utsaga. Lag (2002:906).

5 § Som tryckfrihetsbrott skall anses också sådana gärningar, begångna genom tryckt skrift och straffbara enligt lag, som innebär att någon

1. uppsåtligen offentliggör allmän handling som ej är tillgänglig för envar, om han fått tillgång till handlingen i allmän tjänst, under utövande av tjänsteplikt eller i därmed jämförbart förhållande;

2. offentliggör uppgift och därvid uppsåtligen åsidosätter tystnadsplikt som avses i den i 3 § första stycket 3 angivna särskilda lagen;

3. när riket är i krig eller omedelbar krigsfara offentliggör uppgift om förhållanden vilkas röjande enligt lag innefattar annat brott mot rikets säkerhet än som anges i 4 §. Lag (1988:1448).

6 § Vad i lag är stadgat angående påföljd för brott, som avses i 4 och 5 §§, gälle ock då brottet är att anse som tryckfrihetsbrott.

Angående enskilt anspråk på grund av tryckfrihetsbrott stadgas i 11 kap. Fälles den tilltalade för brott, som avses i 4 § 14 eller 15, må ock, då fråga är om periodisk skrift, på yrkande förordnas att domen skall införas i skriften. Lag (1988:1448).

7 § Tryckt skrift, som innefattar tryckfrihetsbrott, må konfiskeras.

Konfiskering av tryckt skrift innebär att alla för spridning avsedda exemplar av skriften skola förstöras samt att med formar, stenar, stereotyper, plåtar och andra dylika, uteslutande för tryckningen av skriften användbara materialier skall så förfaras att missbruk därmed ej kan ske. Lag (1998:1438).

8 § I samband med konfiskering av periodisk skrift må, då fråga är om något av de brott som avses i 4 § 1–3, 4 såvida det brottet är att anse som grovt, samt 6 och 7, meddelas förbud att utgiva skriften under viss, av rätten bestämd tid, högst sex månader från det domen i tryckfrihetsmålet vinner laga kraft. Förbud som nu sagts må dock meddelas allenast då riket befinner sig i krig.

Angående konfiskering av periodisk skrift, som sprides i strid mot utgivningsförbud eller uppenbart utgör fortsättning av skrift som avses med sådant förbud, gälle vad i allmänhet är stadgat om förverkande av föremål på grund av brott. Lag (1988:1448).

14 kap. Allmänna bestämmelser

1 § Vad i lag är stadgat om resning i mål i allmänhet gälle, utan hinder av att jury prövat huruvida brott föreligger, även dom i tryckfrihetsmål.

Beviljas resning i mål, vari jury prövat huruvida brott föreligger, och grundas resningen på omständighet som kan antagas hava inverkat på jury-prövningen, skall samtidigt beslutas att målet skall ånyo upptagas inför jury av den rätt som först dömt i målet. Om resning beviljas till den tilltalades förmån och saken är uppenbar, får den domstol som beviljar resningen i stället omedelbart ändra domen. Lag (1988:1447).

2 § Då på grund av högre rätts beslut tryckfrihetsmål, vari jury deltagit, skall ånyo upptagas inför jury av den rätt som först dömt i målet, gälle om juryns tillsättande vad i 12 kap. 10–14 §§ är stadgat.

3 § Tryckfrihetsmål och annat mål om brott mot bestämmelserna i denna förordning skola alltid skyndsamt behandlas.

4 § har upphävts genom lag (1976:955).

5 § I allt varom bestämmelse ej meddelats i denna förordning eller i särskild lag, som utfärdas med stöd därav, gälle vad i lag eller författning eljest är stadgat.

Utlänning vare, såvitt ej annat följer av denna förordning eller annan lag, likställd med svensk medborgare. Lag (1976:955).

6 § har upphävts genom lag (1974:155).

Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

AVDELNING I. INLEDANDE BESTÄMMELSER

1 kap. Lagens innehåll

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om myndigheters och vissa andra organs handläggning vid registrering, utlämnande och övrig hantering av allmänna handlingar.

Lagen innehåller vidare bestämmelser om tystnadsplikt i det allmännas verksamhet och om förbud att lämna ut allmänna handlingar. Dessa bestämmelser avser förbud att röja uppgift, vare sig detta sker muntligen, genom utlämnande av allmän handling eller på något annat sätt. Bestämmelserna innebär begränsningar i yttrandefriheten enligt regeringsformen, begränsningar i den rätt att ta del av allmänna handlingar som följer av tryckfrihetsförordningen samt, i vissa särskilt angivna fall, även begränsningar i den rätt att meddela och offentliggöra uppgifter som följer av tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen.

Vad som är en allmän handling framgår av 2 kap. tryckfrihetsförordningen.

Lagen består av sju avdelningar. Innehållet i dessa avdelningar är uppdelat enligt vad som framgår av 2–8 §§.

2 § Den första avdelningen innehåller inledande bestämmelser. Dessa bestämmelser avser

- lagens innehåll (1 kap.),
- lagens tillämpningsområde (2 kap.), och
- definitioner (3 kap.).

3 § Den andra avdelningen innehåller bestämmelser om myndigheters hantering av allmänna handlingar. Dessa bestämmelser avser

- hur sökande efter allmänna handlingar ska underlättas, m.m. (4 kap.),

- registrering av allmänna handlingar och sekretessmarkering (5 kap.), och
- utlämnande av allmänna handlingar och uppgifter, överklagande, m.m. (6 kap.).

4 § Den tredje avdelningen innehåller allmänna bestämmelser om sekretess. Dessa bestämmelser avser

- grundläggande bestämmelser (7 kap.),
- vilka sekretessen gäller mot (8 kap.),
- förbud i annan lagstiftning mot att röja eller utnyttja uppgift (9 kap.),
- sekretessbrytande bestämmelser och bestämmelser om undantag från sekretess (10 kap.),
- överföring av sekretess (11 kap.),
- sekretess i förhållande till den enskilde själv, m.m. (12 kap.),
- rätten att meddela och offentliggöra uppgifter (13 kap.), och
- ansvar (14 kap.).

5 § Den fjärde avdelningen innehåller bestämmelser om sekretess till skydd för allmänna intressen. Dessa bestämmelser avser sekretess till skydd för

- rikets säkerhet eller dess förhållande till andra stater eller mellanfolkliga organisationer (15 kap.),
- rikets centrala finanspolitik, penningpolitik eller valutapolitik (16 kap.),
- myndigheters verksamhet för inspektion, kontroll eller annan tillsyn (17 kap.),
- intresset av att förebygga brott eller beivra brott (18 kap.),
- det allmännas ekonomiska intresse (19 kap.), och
- intresset av att bevara djur- eller växtart (20 kap.).

6 § Den femte avdelningen innehåller bestämmelser om sekretess till skydd för uppgift om enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden. Vissa av dessa bestämmelser tillämpas oavsett i vilket sammanhang uppgiften förekommer (21 kap.). Bestämmelserna i övrigt avser

- folkbokföring, delgivning, m.m. (22 kap.),

- utbildningsverksamhet, m.m. (23 kap.),
- forskning och statistik (24 kap.),
- hälso- och sjukvård, m.m. (25 kap.),
- socialtjänst, kommunal bostadsförmedling, adoption, m.m. (26 kap.),
- skatt, tull, m.m. (27 kap.),
- socialförsäkring, studiestöd, arbetsmarknad, m.m. (28 kap.),
- transporter och andra former av kommunikation (29 kap.),
- tillsyn m.m. i fråga om näringslivet (30 kap.),
- annan verksamhet med anknytning till näringslivet (31 kap.),
- annan tillsyn, granskning, övervakning, m.m. (32 kap.),
- Diskrimineringsombudsmannen, Barnombudsmannen, konsumentombudsmannen, m.m. (33 kap.),
- utsökning och indrivning, skuldsanering, m.m. (34 kap.),
- verksamhet som syftar till att förebygga eller beivra brott, m.m. (35 kap.),
- vissa mål och ärenden hos domstol, medling i arbetstvister, rättshjälp, m.m. (36 kap.),
- utlänningskontroll, Schengensamarbetet, m.m. (37 kap.),
- totalförsvaret, krisberedskap, m.m. (38 kap.),
- personaladministrativ verksamhet (39 kap.), och
- övriga myndigheter och verksamheter (40 kap.).

7 § Den sjätte avdelningen innehåller särskilda bestämmelser om sekretess som gäller vissa organ. Dessa bestämmelser avser

- riksdagen och regeringen (41 kap.),
- Riksdagens ombudsmän, Justitiekanslern, Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden, undersökningskommissioner, m.m. (42 kap.), och
- domstolar m.m. (43 kap.). Lag (2009:1020).

8 § Den sjunde avdelningen innehåller bestämmelser om tystnadsplikt som följer av bestämmelser i andra författningar än denna lag och som inskränker rätten att meddela och offentliggöra uppgifter (44 kap.).

2 kap. Lagens tillämpningsområde

1 § Förbud att röja eller utnyttja en uppgift enligt denna lag eller enligt lag eller förordning som denna lag hänvisar till gäller för myndigheter.

Ett sådant förbud gäller också för en person som fått kännedom om uppgiften genom att för det allmännas räkning delta i en myndighets verksamhet

1. på grund av anställning eller uppdrag hos myndigheten,
2. på grund av tjänsteplikt, eller
3. på annan liknande grund.

2 § Riksdagen och beslutande kommunala församlingar ska vid tillämpningen av denna lag jämföras med myndigheter.

3 § Vad som föreskrivs i tryckfrihetsförordningen om rätt att ta del av allmänna handlingar hos myndigheter ska i tillämpliga delar gälla också handlingar hos aktiebolag, handelsbolag, ekonomiska föreningar och stiftelser där kommuner eller landsting utövar ett rättsligt bestämmande inflytande. Sådana bolag, föreningar och stiftelser ska vid tillämpningen av denna lag jämföras med myndigheter.

Kommuner och landsting ska anses utöva ett rättsligt bestämmande inflytande om de ensamma eller tillsammans

1. äger aktier i ett aktiebolag eller andelar i en ekonomisk förening med mer än hälften av samtliga röster i bolaget eller föreningen eller på något annat sätt förfogar över så många röster i bolaget eller föreningen,
2. har rätt att utse eller avsätta mer än hälften av ledamöterna i styrelsen för ett aktiebolag, en ekonomisk förening eller en stiftelse, eller
3. utgör samtliga obegränsat ansvariga bolagsmän i ett handelsbolag.

Vid tillämpningen av andra stycket 1–3 ska inflytande som utövas av en juridisk person över vilken en kommun eller ett landsting bestämmer på det sätt som anges i de nämnda punkterna anses utövat av kommunen eller landstinget.

Första stycket gäller också för handlingar som efter medgivande av en kommun eller ett landsting för viss bestämd tid förvaras hos aktiebolag, handelsbolag, ekonomiska föreningar

eller stiftelser där kommuner eller landsting tidigare har utövat ett rättsligt bestämmande inflytande.

Vad som föreskrivs om kommuner och landsting i första- tredje styckena tillämpas också på kommunalförbund.

4 § Vad som föreskrivs i tryckfrihetsförordningen om rätt att ta del av allmänna handlingar hos myndigheter ska i tillämpliga delar gälla också handlingar hos de organ som anges i bilagan till denna lag, om handlingarna hör till den verksamhet som nämns där. Dessa organ ska vid tillämpningen av denna lag jämföras med myndigheter.

5 § Ett enskilt organ ska vid tillämpningen av denna lag jämföras med en myndighet när det hanterar sådana allmänna handlingar som det förvarar med stöd av lagen (1994:1383) om överlämnande av allmänna handlingar till andra organ än myndigheter för förvaring. Detsamma gäller Svenska kyrkan och dess organisatoriska delar vid hanteringen av allmänna handlingar som förvaras med stöd av lagen (1999:288) om överlämnande av allmänna handlingar till Svenska kyrkan eller någon av dess organisatoriska delar för förvaring, m.m.

3 kap. Definitioner

Definitioner

1§ I denna lag används följande begrepp med nedan angiven betydelse.

<i>Begrepp</i>	<i>Betydelse</i>
Sekretess	Ett förbud att röja en uppgift, vare sig det sker muntligen, genom utlämnande av en allmän handling eller på något annat sätt.
Sekretessreglerad uppgift	En uppgift för vilken det finns en bestämmelse om sekretess.
Sekretessbelagd uppgift	En sekretessreglerad uppgift för vilken sekretess gäller i ett enskilt fall.
Sekretessbrytande bestämmelse	En bestämmelse som innebär att en sekretessbelagd uppgift får lämnas ut under vissa förutsättningar.
Primär sekretessbestämmelse	En bestämmelse om sekretess som en myndighet ska tillämpa på grund av

	att bestämmelsen riktar sig direkt till myndigheten eller omfattar en viss verksamhetstyp eller en viss ärendetyp som hanteras hos myndigheten eller omfattar vissa uppgifter som finns hos myndigheten.
Bestämmelse om överföring av sekretess	En bestämmelse som innebär att en primär sekretessbestämmelse som är tillämplig på en uppgift hos en myndighet, ska tillämpas på uppgiften även av en myndighet som uppgiften lämnas till eller som har elektronisk tillgång till uppgiften hos den förstnämnda myndigheten.
Sekundär sekretessbestämmelse	En bestämmelse om sekretess som en myndighet ska tillämpa på grund av en bestämmelse om överföring av sekretess.

AVDELNING II. MYNDIGHETERS HANTERING AV ALLMÄNNA HANDLINGAR

4 kap. Allmänna åtgärder för att underlätta sökande efter allmänna handlingar, m.m.

Hantering av allmänna handlingar, m.m.

1 § En myndighet ska ta hänsyn till rätten att ta del av allmänna handlingar när den organiserar hanteringen av sådana handlingar och vid övrig hantering av allmänna handlingar. Myndigheten ska särskilt se till

1. att allmänna handlingar kan lämnas ut med den skyndsamhet som krävs enligt tryckfrihetsförordningen,
2. att allmänna handlingar kan skiljas från andra handlingar,
3. att rätten att ta del av allmänna handlingar enligt tryckfrihetsförordningen säkerställs samtidigt som sekretesskyddet upprätthålls, och
4. att automatiserad behandling av uppgifter hos myndigheten ordnas med beaktande av det intresse som enskilda kan ha av att själva utnyttja tekniska hjälpmedel hos myndigheten för att ta del av allmänna handlingar.

En myndighet ska vidare särskilt beakta

1. att enskilda bör ges goda möjligheter att söka allmänna handlingar,
2. att det bör framgå när uppgifter har tillförts en allmän handling och, om de har ändrats eller gallrats, vid vilken tidpunkt detta har skett, samt
3. att allmänna handlingar inte bör innehålla förkortningar, koder eller liknande som kan försvåra insynen enligt tryckfrihetsförordningen.

Beskrivning av en myndighets allmänna handlingar

2 § Varje myndighet ska upprätta en beskrivning som ger information om

1. myndighetens organisation och verksamhet i syfte att underlätta sökande efter allmänna handlingar,
2. register, förteckningar eller andra sökmedel till myndighetens allmänna handlingar,
3. tekniska hjälpmedel som enskilda själva kan få använda hos myndigheten för att ta del av allmänna handlingar,
4. vem hos myndigheten som kan lämna närmare upplysningar om myndighetens allmänna handlingar, deras användning och sökmöjligheter,
5. vilka bestämmelser om sekretess som myndigheten vanligen tillämpar på uppgifter i sina handlingar,
6. uppgifter som myndigheten regelbundet hämtar från eller lämnar till andra samt hur och när detta sker, och
7. myndighetens rätt till försäljning av personuppgifter.

I beskrivningen ska uppgifter utelämnas om det behövs för att beskrivningen i övriga delar ska kunna hållas tillgänglig för allmänheten.

Överföring av upptagning för automatiserad behandling i läsbar form i vissa fall

3 § Om en myndighet för handläggning av ett mål eller ärende använder sig av en upptagning för automatiserad behandling, ska upptagningen tillföras handlingarna i målet eller ärendet i läsbar form, om det inte finns särskilda skäl mot det.

Hänsynen till arkivvården, gallring, m.m.

4 § I arkivlagen (1990:782) finns bl.a. bestämmelser om att hänsyn ska tas till arkivvården vid framställning och registrering av allmänna handlingar, om gallring, överlämnande av arkiv eller annat avhändande av allmänna handlingar samt om arkivmyndigheter och deras uppgifter.

5 kap. Registrering av allmänna handlingar och sekretessmarkering

Registrering av allmänna handlingar

Registreringsskyldighetens omfattning

1 § Allmänna handlingar ska registreras så snart de har kommit in till eller upprättats hos en myndighet, om inte annat följer av andra-fjärde styckena.

Om en myndighet hos en annan myndighet har elektronisk tillgång till en upptagning för automatiserad behandling som är en allmän handling ska handlingen registreras endast av den myndighet som gjort upptagningen tillgänglig för den andra myndigheten.

Handlingar som inte omfattas av sekretess behöver inte registreras om de hålls ordnade så att det utan svårighet kan fastställas om de har kommit in eller upprättats.

Om det är uppenbart att en allmän handling är av ringa betydelse för myndighetens verksamhet, behöver den varken registreras eller hållas ordnad.

2 § Beträffande handlingar som registreras enligt 1 § ska det av registret framgå

1. datum då handlingen kom in eller upprättades,
2. diarienummer eller annan beteckning handlingen fått vid registreringen,
3. i förekommande fall uppgifter om handlingens avsändare eller mottagare, och
4. i korthet vad handlingen rör.

Uppgifter enligt första stycket 3 eller 4 ska utelämnas eller särskiljas om det behövs för att registret i övriga delar ska kunna hållas tillgängligt för allmänheten.

Undantag från registreringskyldigheten, m.m.

3 § Om det finns särskilda skäl får regeringen meddela föreskrifter om att handlingar av ett visst slag som finns i betydande omfattning hos en myndighet inte behöver registreras enligt 1 §.

4 § Regeringen får meddela föreskrifter om att 2 § andra stycket inte ska tillämpas på ett visst register, om en tillämpning av det stycket annars skulle omfatta flertalet av handlingarna i registret.

Sekretessmarkering

5 § Om det kan antas att en uppgift i en allmän handling inte får lämnas ut på grund av en bestämmelse om sekretess, får myndigheten markera detta genom att en särskild anteckning (sekretessmarkering) görs på handlingen eller, om handlingen är elektronisk, införs i handlingen eller i det datasystem där den elektroniska handlingen hanteras. Anteckningen ska ange

1. tillämplig sekretessbestämmelse,
2. datum då anteckningen gjordes, och
3. den myndighet som har gjort anteckningen.

Om utlämnande till en enskild av en uppgift i en allmän handling som är av synnerlig betydelse för rikets säkerhet enligt förordning ska prövas endast av en viss myndighet, ska en sekretessmarkering göras så snart som möjligt. Av anteckningen ska det framgå vilken myndighet som ska pröva frågan om utlämnande.

6 kap. Utlämnande av allmänna handlingar och uppgifter, överklagande, m.m.

Utlämnande av allmän handling

1 § I 2 kap. 12 § tryckfrihetsförordningen finns grundläggande bestämmelser om utlämnande av allmänna handlingar.

2 § Av 2 kap. 14 § andra stycket tryckfrihetsförordningen framgår att en fråga om utlämnande av en allmän handling prövas av den myndighet som förvarar handlingen, om det inte är särskilt föreskrivet att prövningen ska göras av en annan myndighet.

3 § Om en anställd vid en myndighet, enligt arbetsordningen eller på grund av särskilt beslut, har ansvar för vården av en handling, är det i första hand han eller hon som ska pröva om

handlingen ska lämnas ut. I tveksamma fall ska den anställde låta myndigheten göra prövningen, om det kan ske utan onödigt dröjsmål.

Myndigheten ska pröva om handlingen ska lämnas ut om

1. den anställde vägrar att lämna ut handlingen eller lämnar ut den med förbehåll som inskränker en enskilds rätt att röja innehållet eller annars förfoga över handlingen, och
2. den enskilde begär myndighetens prövning.

Den enskilde ska informeras om möjligheten att begära myndighetens prövning och att det krävs ett skriftligt beslut av myndigheten för att beslutet ska kunna överklagas.

Utlämnande av uppgift

4 § En myndighet ska på begäran av en enskild lämna uppgift ur en allmän handling som förvaras hos myndigheten, om inte uppgiften är sekretessbelagd eller det skulle hindra arbetets behöriga gång.

5 § En myndighet ska på begäran av en annan myndighet lämna uppgift som den förfogar över, om inte uppgiften är sekretessbelagd eller det skulle hindra arbetets behöriga gång.

Service och upplysningar beträffande automatiserad behandling

6 § En myndighet ska på begäran ge en enskild tillfälle att själv använda tekniska hjälpmedel för automatiserad behandling som myndigheten förfogar över för att ta del av upptagningar för automatiserad behandling. Detta gäller dock inte om

1. den enskilde därigenom skulle få tillgång till upptagningar som inte är allmänna handlingar hos myndigheten,
2. det finns risk för förvanskning eller förstöring, eller
3. det möter något hinder på grund av bestämmelse om sekretess eller arbetets behöriga gång.

En myndighet ska på begäran lämna de särskilda upplysningar som den enskilde behöver för att kunna ta del av upptagningar för automatiserad behandling som är allmänna handlingar hos myndigheten. Detta gäller dock inte om det skulle hindra arbetets behöriga gång.

Överklagbara beslut

7 § En enskild får överklaga ett beslut av en myndighet

1. att inte lämna ut en handling till den enskilde,
2. att lämna ut en handling med förbehåll som inskränker den enskildes rätt att röja innehållet eller annars förfoga över den, eller
3. att avslå den enskildes begäran enligt 6 § första stycket.

En myndighet får överklaga ett beslut av en annan myndighet att avslå den förstnämnda myndighetens begäran att få ta del av en handling eller på annat sätt få del av en uppgift, om inte annat anges i lag eller förordning.

Beslut av riksdagen, regeringen, Högsta domstolen och Regeringsrätten får inte överklagas.

För beslut av en myndighet som lyder under riksdagen gäller särskilda bestämmelser om överklagande.

Överinstanser

8 § Beslut som avses i 7 § första och andra styckena överklagas till kammarrätt, om inte annat följer av andra–femte styckena.

Beslut som meddelats av kammarrätt och som gäller handling i domstolens rättsskipande, rättsvårdande eller administrativa verksamhet överklagas av andra än statliga myndigheter till Regeringsrätten.

Beslut som meddelats av tingsrätt och som gäller handling i domstolens rättsskipande eller rättsvårdande verksamhet överklagas av andra än statliga myndigheter till hovrätt. Motsvarande beslut av hovrätt överklagas av andra än statliga myndigheter till Högsta domstolen.

Beslut som avses i 7 § andra stycket och som meddelats av en statlig myndighet som lyder under regeringen överklagas av en annan sådan myndighet till regeringen.

Av 2 kap. 15 § tryckfrihetsförordningen följer att ett beslut av ett statsråd överklagas till regeringen.

9 § Ett beslut av en kammarrätt eller en hovrätt avseende ett dit överklagat beslut överklagas till Regeringsrätten respektive Högsta domstolen.

Handläggning av överklagande

10 § Vid överklagande enligt 7 § första eller andra stycket av tingsrätts eller hovrätts beslut i domstolens rättskipande eller rättsvårdande verksamhet tillämpas bestämmelserna i rättegångsbalken om överklagande av beslut. Prövningstillstånd krävs dock inte för att hovrätten ska pröva tingsrättens beslut.

11 Vid överklagande enligt 7 § första eller andra stycket av beslut av sådana organ som avses i 2 kap. 3 och 4 §§ denna lag tillämpas bestämmelserna i 23–25 §§ och 30 § första meningen förvaltningslagen (1986:223).

AVDELNING III. ALLMÄNNA BESTÄMMELSER OM SEKRETESS

7 kap. Grundläggande bestämmelser

Förbud mot utnyttjande av en sekretessreglerad uppgift

1 § Gäller förbud enligt denna lag mot att röja en uppgift, får uppgiften inte heller i övrigt utnyttjas utanför den verksamhet för vilken den är sekretessreglerad.

Konsekvenser av att en sekretessreglerad uppgift lämnas till en annan myndighet m.m.

2 § Får en myndighet en sekretessreglerad uppgift från en annan myndighet, gäller sekretess för uppgiften hos den mottagande myndigheten endast om sekretess följer av en primär sekretessbestämmelse som är tillämplig hos den mottagande myndigheten eller av en bestämmelse om överföring av sekretess. Motsvarande gäller om en myndighet har elektronisk tillgång till en sekretessreglerad uppgift hos en annan myndighet.

Konkurrens mellan sekretessbestämmelser

3 § Om flera sekretessbestämmelser är tillämpliga på en uppgift hos en myndighet och en prövning i ett enskilt fall resulterar i att uppgiften inte är sekretessbelagd enligt en eller flera bestämmelser samtidigt som den är sekretessbelagd enligt en eller flera andra bestämmelser, ska de senare bestämmelserna ha företräde, om inte annat anges i denna lag.

Tillämpningen av bestämmelser om överföring av sekretess i vissa fall

4 § Om en person som avses i 2 kap. 1 § andra stycket lämnar en sekretessreglerad uppgift till en annan myndighet och det finns en bestämmelse om överföring av sekretess, ska den

bestämmelsen tillämpas även om personen vid överlämnandet av uppgiften inte företrädde den myndighet som han eller hon är knuten till.

Beräkning av sekretesstid

5 § Är sekretessen för en uppgift i en allmän handling enligt denna lag begränsad till en viss tid, räknas tiden från handlingens tillkomst, om inte annat anges i denna lag eller i lag eller förordning som denna lag hänvisar till. För diarium, journal samt sådant register eller annan förteckning som förs fortlöpande räknas tiden i stället från det att uppgiften fördes in i handlingen.

8 kap. Vilka sekretessen gäller mot

Sekretess mot enskilda och mot andra myndigheter

1 § En uppgift för vilken sekretess gäller enligt denna lag får inte röjas för enskilda eller för andra myndigheter, om inte annat anges i denna lag eller i lag eller förordning som denna lag hänvisar till.

Sekretess inom en myndighet

2 § Vad som föreskrivs om sekretess mot andra myndigheter i 1 § och vad som föreskrivs i andra bestämmelser i denna lag om uppgiftslämnande till andra myndigheter och överföring av sekretess mellan myndigheter, gäller också mellan olika verksamhetsgrenar inom en myndighet när de är att betrakta som självständiga i förhållande till varandra.

Sekretess mot utländska myndigheter eller mellanfolkliga organisationer

3 § En uppgift för vilken sekretess gäller enligt denna lag får inte röjas för en utländsk myndighet eller en mellanfolklig organisation, om inte

1. utlämnande sker i enlighet med särskild föreskrift i lag eller förordning, eller
2. uppgiften i motsvarande fall skulle få lämnas ut till en svensk myndighet och det enligt den utlämnande myndighetens prövning står klart att det är förenligt med svenska intressen att uppgiften lämnas till den utländska myndigheten eller den mellanfolkliga organisationen.

9 kap. Förbud i annan lagstiftning mot att röja eller utnyttja uppgift

1 § I lagen (2005:377) om straff för marknadsmissbruk vid handel med finansiella instrument finns bestämmelser om förbud att röja eller utnyttja vissa uppgifter som är ägnade att väsentligt påverka kursen på finansiella instrument.

2 § Bestämmelser som begränsar möjligheten att använda vissa uppgifter som en svensk myndighet har fått från en myndighet i en annan stat finns i

1. lagen (2000:343) om internationellt polisiärt samarbete,
2. lagen (2000:344) om Schengens informationssystem,
3. lagen (2000:562) om internationell rättslig hjälp i brottmål,
4. lagen (2000:1219) om internationellt tullsamarbete, och
5. lagen (2003:1174) om vissa former av internationellt samarbete i brottsutredningar.

3 § När det gäller tystnadsplikt beträffande företagshemligheter och tystnadsplikt för revisorer finns det föreskrifter som är tillämpliga utöver bestämmelserna om sekretess i denna lag.

10 kap. Sekretessbrytande bestämmelser och bestämmelser om undantag från sekretess

Bestämmelser som gäller till förmån för såväl enskilda som myndigheter

Samtycke

1 § Att sekretess till skydd för en enskild inte hindrar att en uppgift lämnas till en annan enskild eller till en myndighet, om den enskilde samtycker till det, följer av 12 kap. och gäller med de begränsningar som anges där.

Nödvändigt utlämnande

2 § Sekretess hindrar inte att en uppgift lämnas till en enskild eller till en annan myndighet, om det är nödvändigt för att den utlämnande myndigheten ska kunna fullgöra sin verksamhet.

Partsinsyn

3 § Sekretess hindrar inte att en enskild eller en myndighet som är part i ett mål eller ärende hos domstol eller annan myndighet och som på grund av sin partsställning har rätt till insyn i handläggningen, tar del av en handling eller annat

material i målet eller ärendet. En sådan handling eller ett sådant material får dock inte lämnas ut till parten i den utsträckning det av hänsyn till allmänt eller enskilt intresse är av synnerlig vikt att sekretessbelagd uppgift i materialet inte röjs. I sådana fall ska myndigheten på annat sätt lämna parten upplysning om vad materialet innehåller i den utsträckning det behövs för att parten ska kunna ta till vara sin rätt och det kan ske utan allvarlig skada för det intresse som sekretessen ska skydda.

Sekretess hindrar aldrig att en part i mål eller ärende tar del av dom eller beslut i målet eller ärendet. Inte heller innebär sekretess begränsning i en parts rätt enligt rättegångsbalken att få del av alla omständigheter som läggs till grund för avgörande av mål eller ärende.

Om det i lag finns bestämmelser som avviker från första eller andra stycket gäller de bestämmelserna.

4 § När en myndighet enligt 3 § lämnar en sekretessbelagd uppgift till en enskild part, en ställföreträdare, ett ombud eller ett biträde får myndigheten göra ett förbehåll som inskränker mottagarens rätt att lämna uppgiften vidare eller utnyttja uppgiften. Förbehållet får inte innebära förbud mot att utnyttja uppgiften i målet eller ärendet eller mot att lämna muntlig upplysning till part, ställföreträdare, ombud eller biträde.

Att den tystnadsplikt som uppkommer genom ett sådant förbehåll som anges i första stycket inskränker den rätt att meddela och offentliggöra uppgifter som följer av 1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen följer av 13 kap. 5 § andra stycket.

Miljöinformation

5 § Om en sekretessreglerad uppgift utgör sådan miljöinformation som avses i 2 § lagen (2005:181) om miljöinformation hos vissa enskilda organ, gäller inte sekretessen om det är uppenbart att uppgiften har sådan betydelse från miljösynpunkt att intresset av allmän kändedom om uppgiften har företräde framför det intresse som sekretessen ska skydda.

Sekretessen enligt 19–40 kap. gäller inte för uppgift om utsläpp i miljön.

Regeringens allmänna dispensbefogenheter

6 § Regeringen får för ett särskilt fall besluta att en sekretessbelagd uppgift i ett regeringsärende får lämnas ut. Regeringen

får även i övrigt för ett särskilt fall besluta om undantag från sekretess, om det är motiverat av synnerliga skäl.

7 § Regeringen får förena sådana beslut som avses i 6 § andra meningen med villkor att förbehåll som inskränker en enskild mottagares rätt att lämna uppgiften vidare eller utnyttja den ska göras vid utlämnande av uppgiften.

Att den tystnadsplikt som uppkommer genom ett sådant förbehåll som avses i första stycket inskränker den rätt att meddela och offentliggöra uppgifter som följer av 1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen följer av 13 kap. 5 § andra stycket.

Riksdagens dispensbefogenheter

8 § Den befogenhet att för ett särskilt fall besluta om undantag från sekretess som regeringen har enligt bestämmelser i denna lag ska, när det gäller uppgift hos riksdagen eller myndigheter under denna, i stället tillkomma riksdagen. När det gäller uppgift hos myndighet under riksdagen har det utskott som bereder ärenden som rör myndigheten denna befogenhet.

Även i andra fall än som avses i första stycket får riksdagen besluta om undantag från sekretess för uppgift hos riksdagen.

9 § Riksdagen får förena sådana beslut som anges i 8 § första stycket med villkor att förbehåll som inskränker en enskild mottagares rätt att lämna uppgiften vidare eller utnyttja den ska göras vid utlämnande av uppgiften.

Att den tystnadsplikt som uppkommer genom ett sådant förbehåll som avses i första stycket inskränker den rätt att meddela och offentliggöra uppgifter som följer av 1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen följer av 13 kap. 5 § andra stycket.

Bestämmelser som gäller till förmån för enskilda

Tillvaratagande av sin rätt vid misstanke om brott m.m.

10 § Sekretess hindrar inte att den som är knuten till en myndighet på det sätt som anges i 2 kap. 1 § andra stycket och som är misstänkt för brott eller mot vilken rättegång eller annat jämförbart rättsligt förfarande har inletts, lämnar uppgift till sitt ombud eller biträde i saken eller till någon annan enskild, om det behövs för att han eller hon ska kunna ta till vara sin rätt.

Sekretess hindrar inte att uppgift i ett ärende hos domstol eller i ett beslut i ett sådant ärende lämnas till ett offentligt ombud

enligt rättegångsbalken eller till ett integritetsskyddsombud enligt lagen (2009:966) om Försvarsunderrättelsesdomstol. Lag (2009:1020).

Fackliga företrädare, m.m.

11 § Sekretessen enligt 19 kap. 1–6, 9 och 10 §§, 28 kap. 4, 11 och 13–15 §§, 31 kap. 1 § första stycket, 2–5, 12 och 16–18 §§ samt 39 kap. 1–5 §§ hindrar inte att en myndighet fullgör vad som i lag är föreskrivet om skyldighet att lämna information till företrädare för arbetstagarorganisation eller till skyddsombud eller studerandeskyddsombud.

Sekretessen enligt första stycket hindrar inte heller att en myndighet lämnar

1. sådan information till en ledamot i skyddskommitté som behövs för hans eller hennes uppdrag, eller
2. sådan information till en deltagare i en särskilt organiserad arbetsanpassnings- och rehabiliteringsverksamhet på ett arbetsställe som behövs för verksamheten. Lag (2009:871).

12 § För den som får ta emot en uppgift med stöd av 11 § och som är knuten till myndigheten på det sätt som anges i 2 kap. 1 § andra stycket gäller samma förbud att lämna ut eller utnyttja uppgiften som hos myndigheten.

En företrädare för en arbetstagarorganisation får trots förbudet lämna uppgiften vidare till en ledamot i organisationens styrelse. Även sådana skyddsombud, skyddskommittéledamöter och deltagare i särskilt organiserad arbetsanpassnings- och rehabiliteringsverksamhet som utsetts av sådan lokal arbetstagarorganisation som avses i 6 kap. 2 och 8 §§ arbetsmiljölagen (1977:1160), får lämna uppgiften vidare till en ledamot i organisationens styrelse eller till en sakkunnig i arbetsmiljöfrågor hos en central arbetstagarorganisation som den lokala organisationen hör till. Rätten att lämna en uppgift vidare gäller endast om uppgiftslämnaren underrättar mottagaren om förbudet. I sådant fall gäller förbudet också för mottagaren.

Även om det är förbjudet enligt denna lag att lämna ut eller utnyttja en uppgift, får företrädare för arbetstagarorganisation, skyddsombud, studerandeskyddsombud, ledamot av skyddskommitté eller den som deltar i arbetsanpassnings- och rehabiliteringsverksamhet på ett arbetsställe utnyttja uppgiften för sitt uppdrag. Han eller hon får dock inte röja uppgiften för någon annan. Lag (2009:871).

13 § När en myndighet med stöd av 11 § lämnar en uppgift till någon som inte är knuten till myndigheten på det sätt som anges i 2 kap. 1 § andra stycket, får myndighet göra ett förbehåll som inskränker mottagarens rätt att lämna uppgiften vidare eller utnyttja uppgiften. Om ett sådant förbehåll har gjorts ska vad som föreskrivs i 12 § andra och tredje styckena om förbud att lämna ut eller utnyttja uppgiften gälla beträffande förbehållet.

Att den tystnadsplikt som uppkommer genom ett sådant förbehåll som anges i första stycket inskränker den rätt att meddela och offentliggöra uppgifter som följer av 1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen följer av 13 kap. 5 § andra stycket.

Utlämnande av uppgift med förbehåll

14 § Om en myndighet finner att sådan risk för skada, men eller annan olägenhet som enligt en bestämmelse om sekretess hindrar att en uppgift lämnas till en enskild kan undanröjas genom ett förbehåll som inskränker den enskildes rätt att lämna uppgiften vidare eller utnyttja den, ska myndigheten göra ett sådant förbehåll när uppgiften lämnas till den enskilde.

Att den tystnadsplikt som uppkommer genom ett sådant förbehåll som anges i första stycket inskränker den rätt att meddela och offentliggöra uppgifter som följer av 1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen följer av 13 kap. 5 § andra stycket.

Bestämmelser som gäller till förmån för myndigheter

Riksdagen och regeringen

15 § Sekretess hindrar inte att en uppgift lämnas till riksdagen eller regeringen.

Omprövning av beslut eller åtgärd

16 § Sekretess hindrar inte att en uppgift lämnas till en myndighet, om uppgiften behövs där för omprövning av beslut eller åtgärd av den myndighet hos vilken uppgiften förekommer.

Tillsyn eller revision

17 § Sekretess hindrar inte att en uppgift lämnas till en myndighet, om uppgiften behövs där för tillsyn över eller revision hos den myndighet där uppgiften förekommer.

Vissa rättsliga förfaranden

18 § Sekretess hindrar inte att en uppgift lämnas till en myndighet, om uppgiften behövs där för förundersökning, rättegång, ärende om disciplinansvar eller skiljande från anställning eller annat jämförbart rättsligt förfarande vid myndigheten mot någon rörande hans eller hennes deltagande i verksamheten vid den myndighet där uppgiften förekommer.

Förhindrande eller avbrytande av vissa brott

19 § Sekretessen enligt 25 kap. 1 §, 2 § andra stycket och 3–5 §§ och 26 kap. 1, 3, 4 och 6 §§ hindrar inte att en uppgift lämnas till en polismyndighet eller någon annan myndighet som ska ingripa mot brott, om uppgiften behövs för att förhindra ett förestående eller avbryta ett pågående brott som avses i

1. 4 eller 4 a § lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott,
2. 13 kap. 1 § luftfartslagen (1957:297),
3. 30 § lagen (1990:1157) om säkerhet vid tunnelbana och spårväg,
4. 20 kap. 4 eller 5 § sjölagen (1994:1009), eller
5. 10 kap. 2 § järnvägslagen (2004:519).

Omedelbart polisiärt ingripande mot unga

20 § Sekretessen enligt 26 kap. 1 § hindrar inte att en uppgift som behövs för ett omedelbart polisiärt ingripande lämnas till en polismyndighet när någon som kan antas vara under arton år påträffas av personal inom socialtjänsten

1. under förhållanden som uppenbarligen innebär överhängande och allvarlig risk för den unges hälsa eller utveckling, eller
2. om den unge påträffas när han eller hon begår brott.

Misstankar om vissa begångna brott mot unga

21 § Sekretessen enligt 25 kap. 1 §, 2 § andra stycket och 3–5 §§, 26 kap. 1, 3, 4 och 6 §§ samt 33 kap. 2 § hindrar inte att en uppgift lämnas till en åklagarmyndighet eller en polismyndighet, om uppgiften angår misstanke om brott som riktats mot någon som inte har fyllt arton år och det är fråga om brott som avses i

1. 3, 4 eller 6 kap. brottsbalken, eller
  2. lagen (1982:316) med förbud mot könsstympning av kvinnor.
- 22 §** Sekretess enligt 26 kap. 1 § hindrar inte att en uppgift lämnas till en åklagarmyndighet eller en polismyndighet, om uppgiften angår misstanke om brott som innefattar överlåtelse eller anskaffning till någon som inte har fyllt arton år och brottet avser
1. överlåtelse av narkotika i strid med narkotikastrafflagen (1968:64),
  2. överlåtelse av dopningsmedel i strid med lagen (1991:1969) om förbud mot vissa dopningsmedel, eller
  3. icke ringa fall av olovlig försäljning eller anskaffning av alkoholdrycker enligt alkohollagen (1994:1738).

Misstankar om begångna brott i övrigt

23 § Om inte annat följer av 19–22 §§ får en uppgift som angår misstanke om ett begånget brott och som är sekretessbelagd enligt 24 kap. 8 §, 25 kap. 1 §, 2 § andra stycket eller 3–8 §§, 26 kap. 1–6 §§, 29 kap. 1 eller 2 §, 31 kap. 1 § första stycket, 2 eller 12 §, 33 kap. 2 §, 36 kap. 3 § eller 40 kap. 2 eller 5 § lämnas till en åklagarmyndighet, polismyndighet eller någon annan myndighet som har till uppgift att ingripa mot brottet endast om misstanken angår

1. brott för vilket det inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i ett år,
2. försök till brott för vilket det inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i två år, eller
3. försök till brott för vilket det inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i ett år, om gärningen innefattat försök till överföring av sådan allmänfarlig sjukdom som avses i 1 kap. 3 § smittskyddslagen (2004:168).

24 § Sekretess som följer av andra sekretessbestämmelser än dem som anges i 19–23 §§ och 25 kap. 2 § första stycket hindrar inte att en uppgift som angår misstanke om ett begånget brott lämnas till en åklagarmyndighet, polismyndighet eller någon annan myndighet som har till uppgift att ingripa mot brottet, om fängelse är föreskrivet för brottet och detta kan antas föranleda någon annan påföljd än böter.

Yttrande av sakkunnig

25 § Sekretess hindrar inte att en uppgift lämnas i ett muntligt eller skriftligt yttrande av en sakkunnig till en domstol eller myndighet som bedriver förundersökning i brottmål.

Delgivning

26 § Sekretess hindrar inte att en uppgift om en enskilds adress, telefonnummer och arbetsplats eller uppgift i form av fotografisk bild av en enskild lämnas till en myndighet, om uppgiften behövs där för delgivning enligt delgivningslagen (1970:428).

Om den enskilde hos en myndighet som driver televerksamhet har begärt att abonnemanget ska hållas hemligt och om uppgiften är sekretessbelagd enligt 29 kap. 3 §, får den lämnas ut endast om den myndighet som begär uppgiften finner att det kan antas att den som söks för delgivning håller sig undan eller att det annars finns synnerliga skäl.

Generalklausul

27 § Utöver vad som följer av 2, 3, 5 och 15–26 §§ får en sekretessbelagd uppgift lämnas till en myndighet, om det är uppenbart att intresset av att uppgiften lämnas har företräde framför det intresse som sekretessen ska skydda.

Första stycket gäller inte i fråga om sekretess enligt 24 kap. 8 §, 25 kap. 1–8 §§, 26 kap. 1–6 §§, 29 kap. 1 och 2 §§, 31 kap. 1 § första stycket, 2 och 12 §§, 33 kap. 2 §, 36 kap. 3 § samt 40 kap. 2 och 5 §§.

Första stycket gäller inte heller om utlämnandet strider mot lag eller förordning eller föreskrift som har meddelats med stöd av personuppgiftslagen (1998:204).

Ytterligare sekretessbrytande bestämmelser och undantag från sekretess

28 § Sekretess hindrar inte att en uppgift lämnas till en annan myndighet, om uppgiftsskyldighet följer av lag eller förordning.

Ytterligare sekretessbrytande bestämmelser och bestämmelser om undantag från sekretess finns i anslutning till berörda sekretessbestämmelser i avdelning IV–VI.

11 kap. Överföring av sekretess

Bestämmelser om överföring av sekretess

Tillsyn och revision

1 § Får en myndighet i verksamhet som avser tillsyn eller revision, från en annan myndighet en sekretessreglerad uppgift, blir sekretessbestämmelsen tillämplig på uppgiften även hos den mottagande myndigheten.

Första stycket tillämpas inte på en uppgift som ingår i ett beslut hos den mottagande myndigheten.

Disciplinansvar m.m.

2 § Får en myndighet i sin förvaltande verksamhet i ärende om disciplinansvar eller skiljande från anställning eller i annat jämförbart rättsligt förfarande vid myndigheten från en annan myndighet en sekretessreglerad uppgift, blir sekretessbestämmelsen tillämplig på uppgiften även hos den mottagande myndigheten.

Första stycket tillämpas inte på en uppgift som ingår i ett beslut hos den mottagande myndigheten.

Forskningsverksamhet

3 § Får en myndighet i sin forskningsverksamhet från en annan myndighet en sekretessreglerad uppgift, blir sekretessbestämmelsen tillämplig på uppgiften även hos den mottagande myndigheten.

Första stycket tillämpas inte på en uppgift som ingår i ett beslut hos den mottagande myndigheten.

Direktåtkomst

4 § Om en myndighet hos en annan myndighet har elektronisk tillgång till en upptagning för automatiserad behandling och en uppgift i denna upptagning är sekretessreglerad, blir sekretessbestämmelsen tillämplig även hos den mottagande myndigheten.

Första stycket tillämpas inte på en uppgift som ingår i ett beslut hos den mottagande myndigheten.

Fackliga förhandlingar m.m.

5 § Får en myndighet i verksamhet som avser sådan förhandling med en arbetstagarorganisation som avses i 19 kap. 6 § andra stycket från en annan myndighet en sekretessreglerad

uppgift, blir sekretessbestämmelsen tillämplig på uppgiften även hos den mottagande myndigheten.

Första stycket tillämpas inte på en uppgift som ingår i ett beslut hos den mottagande myndigheten.

Arkivmyndigheter

6 § Får en arkivmyndighet för arkivering från en annan myndighet en uppgift som är sekretessreglerad där, blir sekretessbestämmelsen tillämplig på uppgiften även hos arkivmyndigheten.

Enskilda organ som förvarar allmänna handlingar

7 § Får ett enskilt organ för förvaring enligt lagen (1994:1383) om överlämnande av allmänna handlingar till andra organ än myndigheter för förvaring en allmän handling som innehåller en sekretessreglerad uppgift, blir sekretessbestämmelsen tillämplig på uppgiften även hos det enskilda organet.

Får Svenska kyrkan eller någon av dess organisatoriska delar för förvaring en allmän handling enligt lagen (1999:288) om överlämnande av allmänna handlingar till Svenska kyrkan eller någon av dess organisatoriska delar för förvaring, m.m. som innehåller en sekretessreglerad uppgift, blir sekretessbestämmelsen tillämplig på uppgiften även hos Svenska kyrkan eller någon av dess organisatoriska delar.

Konkurrens mellan primära och sekundära sekretessbestämmelser

8 § De sekretessbestämmelser som avses i 1–7 §§ ska, med undantag från vad som anges i 7 kap. 3 §, inte tillämpas på en uppgift när det finns en annan primär sekretessbestämmelse än 21 kap. 1, 3, 5 och 7 §§ till skydd för samma intresse som är tillämplig på uppgiften hos den mottagande myndigheten.

Ytterligare bestämmelser om överföring av sekretess

9 § Ytterligare bestämmelser om överföring av sekretess finns i anslutning till berörda sekretessbestämmelser i avdelning IV–VI.

12 kap. Sekretess i förhållande till den enskilde själv, m.m.

Sekretess i förhållande till den enskilde själv

1 § Sekretess till skydd för en enskild gäller inte i förhållande till den enskilde själv, om inte annat anges i denna lag.

2 § En enskild kan helt eller delvis häva sekretess som gäller till skydd för honom eller henne, om inte annat anges i denna lag.

Om en enskild samtycker till att en uppgift som är sekretessbelagd till skydd för honom eller henne lämnas till en annan enskild endast under förutsättning att myndigheten gör ett förbehåll som inskränker den enskilde mottagarens rätt att lämna uppgiften vidare eller utnyttja den, ska myndigheten göra ett sådant förbehåll när uppgiften lämnas ut.

Att den tystnadsplikt som uppkommer genom ett sådant förbehåll som anges i andra stycket inskränker den rätt att meddela och offentliggöra uppgifter som följer av 1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen följer av 13 kap. 5 § andra stycket.

Sekretess i förhållande till vårdnadshavare

3 § Sekretess till skydd för en enskild gäller, om den enskilde är underårig, även i förhållande till dennes vårdnadshavare. Sekretessen gäller dock inte i förhållande till vårdnadshavaren i den utsträckning denne enligt 6 kap. 11 § föräldrabalken har rätt och skyldighet att bestämma i frågor som rör den underåriges personliga angelägenheter, såvida inte

1. det kan antas att den underåriga lider betydande men om uppgiften röjs för vårdnadshavaren, eller
2. det annars anges i denna lag.

Om sekretess inte gäller i förhållande till vårdnadshavaren förfogar denne enligt 2 § ensam eller, beroende på den underåriges ålder och mognad, tillsammans med den underåriga över sekretessen till skydd för den underåriga.

13 kap. Rätten att meddela och offentliggöra uppgifter

1 § Av 1 kap. 1 och 5 §§ tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen framgår att var och en har rätt att meddela och offentliggöra uppgifter i vilket ämne som helst i tryckt eller därmed jämställd skrift eller i radioprogram, film, tekniska upptagningar eller därmed jämställt medium.

2 § I förhållandet mellan å ena sidan ett sådant organ som avses i 2 kap. 4 §, beträffande den verksamhet som anges i bilagan till denna lag, eller ett sådant organ som avses i 2 kap. 3 §, och å andra sidan organets anställda eller uppdragstagare enligt 2 kap. 1 §, gäller vad som föreskrivs i tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen om

1. rätt att lämna uppgifter i vilket ämne som helst för offentliggörande,
2. förbud mot att ingripa mot missbruk av tryckfriheten eller yttrandefriheten eller medverka till sådant missbruk, och
3. förbud mot att efterforska upphovsman eller meddelare.

Vad som föreskrivs i första stycket om anställda och uppdragsstagare gäller inte verkställande direktör, vice verkställande direktör, styrelseledamot eller styrelsesuppleant i organet.

3 § Av 7 kap. 3 § första stycket 1 och 4 § 1–8 tryckfrihetsförordningen samt 5 kap. 1 § första stycket och 3 § första stycket 1 yttrandefrihetsgrundlagen framgår att det i vissa fall inte är tillåtet att meddela och offentliggöra uppgifter när detta utgör vissa brott mot rikets säkerhet eller vissa andra brott riktade mot staten.

Av 7 kap. 5 § 3 tryckfrihetsförordningen och 5 kap. 1 § första stycket yttrandefrihetsgrundlagen framgår att det, när riket är i krig eller omedelbar krigsfara, inte är tillåtet att offentliggöra uppgift om förhållanden vilkas röjande enligt lag innefattar annat brott mot rikets säkerhet än som anges i 7 kap. 4 § tryckfrihetsförordningen.

4 § Av 7 kap. 3 § första stycket 2 och 5 § 1 tryckfrihetsförordningen samt 5 kap. 1 § första stycket och 3 § första stycket 2 yttrandefrihetsgrundlagen följer att det inte är tillåtet att med stöd av rätten att meddela och offentliggöra uppgifter oriktigt lämna ut eller offentliggöra en allmän handling som inte är tillgänglig för alla eller att tillhandahålla en sådan handling i strid med ett förbehåll som en myndighet har gjort vid handlingens utlämnande, när gärningen är uppsåtlig.

5 § Av 7 kap. 3 § första stycket 3 och 5 § 2 tryckfrihetsförordningen samt 5 kap. 1 § första stycket och 3 § första stycket 3 yttrandefrihetsgrundlagen framgår att det inte är tillåtet att med stöd av rätten att meddela och offentliggöra uppgifter uppsåtligt åsidosätta en tystnadsplikt i de fall som anges i denna lag.

En tystnadsplikt som följer av ett förbehåll som avses i 10 kap. 4 § första stycket, 7 § första stycket, 9 § första stycket, 13 § första stycket, 14 § första stycket eller 12 kap. 2 § andra stycket denna lag, inskränker rätten att meddela och offentliggöra uppgifter.

Ytterligare bestämmelser om att tystnadsplikt som följer av vissa sekretessbestämmelser eller av gjorda förbehåll inskrän-

ker rätten att meddela och offentliggöra uppgifter finns i avslutning till berörda sekretessbestämmelser och bestämmelser om förbehåll i avdelning IV–VI. Bestämmelser om att tystnadsplikt som följer av bestämmelser i andra författningar än denna lag inskränker rätten att meddela och offentliggöra uppgifter finns i avdelning VII.

14 kap. Ansvar

1 § I brottsbalken finns bestämmelser om ansvar för den som bryter mot förbud enligt denna lag att röja eller utnyttja uppgift och för den som bryter mot förbehåll som har gjorts med stöd av lagen vid utlämnande av uppgift.

Ansvar enligt 20 kap. 3 § brottsbalken ska dock inte följa om någon, vars anställning hos en myndighet har upphört, röjer eller utnyttjar uppgifter i strid med 19 kap. 1 och 2 §§.

AVDELNING IV. SEKRETESS TILL SKYDD FÖR ALLMÄNNA INTRESSEN

15 kap. Sekretess till skydd för rikets säkerhet eller dess förhållande till andra stater eller mellanfolkliga organisationer

Utrikessekretess

1 § Sekretess gäller för uppgift som rör Sveriges förbindelser med en annan stat eller i övrigt rör annan stat, mellanfolklig organisation, myndighet, medborgare eller juridisk person i annan stat eller statslös, om det kan antas att det stör Sveriges mellanfolkliga förbindelser eller på annat sätt skadar landet om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst fyrtio år.

Försvarssekretess

2 § Sekretess gäller för uppgift som rör verksamhet för att försvara landet eller planläggning eller annan förberedelse av sådan verksamhet eller som i övrigt rör totalförsvaret, om det kan antas att det skadar landets försvar eller på annat sätt vållar fara för rikets säkerhet om uppgiften röjs. I mål eller ärende enligt särskild lag om försvarsuppfinningar gäller dock sekretess för uppgift om sådana uppfinningar enligt föreskrifter i den lagen.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst fyrtio år. Om det finns särskilda skäl, får dock regeringen meddela föreskrifter om att sekretessen ska gälla under längre tid.

Sekretessbrytande bestämmelse

3 § Sekretessen enligt 1 och 2 §§ hindrar inte att uppgifter som avses i 37 kap. 4 § lämnas till den nationella upplysningsbyrå enligt vad som föreskrivs i 6 kap. 1 § lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap och förordningen (1996:1475) om skyldighet att lämna upplysningar m.m. om krigsfångar och andra skyddade personer.

Prövning av en begäran om utlämnande av handling

4 § En begäran att få ta del av en handling som har upprättats av den statliga lantmäterimyndigheten eller Sjöfartsverket och som innehåller kart- eller flygbildmaterial av betydelse för totalförsvaret eller uppgift ur myndighetens geodetiska arkiv ska, vid tillämpningen av 2 §, prövas av den myndighet som har upprättat handlingen.

5 § Av 2 kap. 14 § andra stycket tryckfrihetsförordningen följer att det genom förordning kan föreskrivas, att endast en viss myndighet får pröva frågan om utlämnande till enskild av allmän handling som är av synnerlig betydelse för rikets säkerhet.

Rätten att meddela och offentliggöra uppgifter

6 § Den tystnadsplikt som följer av 1 § inskränker rätten enligt 1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter, när det är fråga om uppgift vars röjande kan antas sätta rikets säkerhet i fara eller annars skada landet allvarligt.

Att den tystnadsplikt som följer av 2 § inskränker rätten att meddela och offentliggöra uppgifter i vissa fall följer av 7 kap. 3 § första stycket 1, 4 § 1–8 och 5 § 3 tryckfrihetsförordningen samt 5 kap. 1 § första stycket och 3 § första stycket 1 yttrandefrihetsgrundlagen.

16 kap. Sekretess till skydd för rikets centrala finanspolitik, penningpolitik eller valutapolitik

Statsfinanssekretess

1 § Sekretess gäller hos regeringen, Riksbanken och Riksgäldskontoret för uppgift som rör rikets centrala finanspolitik, penningpolitik eller valutapolitik, om det kan antas att syftet

med beslutade eller förutsedda åtgärder motverkas om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tio år.

Överföring av sekretess

2 § Får en myndighet en uppgift som är sekretessreglerad i 1 § från en myndighet som avses där, blir 1 § tillämplig på uppgiften också hos den mottagande myndigheten.

Rätten att meddela och offentliggöra uppgifter

3 § Den tystnadsplikt som följer av 1 § inskränker rätten enligt 1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter, när det är fråga om en uppgift hos Riksbanken.

17 kap. Sekretess till skydd för myndigheters verksamhet för inspektion, kontroll eller annan tillsyn

Förberedelser för inspektion, revision eller annan granskning

1 § Sekretess gäller för uppgift om planläggning eller andra förberedelser för sådan inspektion, revision eller annan granskning som en myndighet ska göra, om det kan antas att syftet med granskningsverksamheten motverkas om uppgiften röjs.

Pågående granskning

2 § Sekretess gäller för uppgift som hänför sig till pågående granskning för kontroll av skatt eller avgift till staten eller kommun eller av bidrag, lån, kreditgaranti eller annan förmån, om det med hänsyn till syftet med kontrollen är av synnerlig vikt att uppgiften inte röjs för den som kontrollen avser.

Konkurrensverkets utredningar av vissa överträdelser

3 § Sekretess gäller för uppgift som hänför sig till utredning hos Konkurrensverket av överträdelser av 2 kap. 1 eller 7 § konkurrenslagen (2008:579) eller artikel 81 eller 82 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, om det med hänsyn till syftet med utredningen är av synnerlig vikt att uppgiften inte röjs.

Kunskapsprov m.m.

4 § Sekretess gäller för uppgift som ingår i eller utgör underlag för kunskapsprov eller psykologiskt prov under en myndighets

överinseende, om det kan antas att syftet med provet motverkas om uppgiften röjs.

Internationell rättslig hjälp i konkurrensärenden

5 § Sekretess gäller för uppgift i verksamhet som avser rättslig hjälp på begäran av en annan stat, om det kan antas att den rättsliga hjälpen begärts under förutsättning att uppgiften inte röjs och uppgiften hänför sig till

1. åläggande enligt 5 kap. 19 § konkurrenslagen (2008:579), eller
2. undersökning enligt 5 kap. 20 § konkurrenslagen.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Internationellt samarbete avseende tillsyn av civil luftfart

6 § Sekretess gäller i en myndighets verksamhet som avser internationellt samarbete avseende tillsyn av civil luftfart för uppgift som lämnats av en annan stat eller en mellanfolklig organisation, om det kan antas att myndighetens arbete för en säkrare civil luftfart motverkas om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst fyrtio år.

18 kap. Sekretess till skydd främst för intresset av att förebygga eller beivra brott

Förundersökningar, underrättelseverksamhet, m.m.

Förundersökningar m.m.

1 § Sekretess gäller för uppgift som hänför sig till förundersökning i brottmål eller till angelägenhet som avser användning av tvångsmedel i sådant mål eller i annan verksamhet för att förebygga brott, om det kan antas att syftet med beslutade eller förutsedda åtgärder motverkas eller den framtida verksamheten skadas om uppgiften röjs.

Sekretess gäller, under motsvarande förutsättningar som anges i första stycket, för uppgift som hänför sig till

1. verksamhet som rör utredning i frågor om näringsförbud eller förbud att lämna juridiskt eller ekonomiskt biträde,
2. annan verksamhet än sådan som avses i 1 eller i första stycket som syftar till att förebygga, uppdaga, utreda eller beivra brott och som bedrivs av en åklagarmyndighet, en polis-

myndighet, Skatteverket, Tullverket eller Kustbevakningen, eller

3. Finansinspektionens verksamhet som rör övervakning enligt lagen (2005:377) om straff för marknadsmissbruk vid handel med finansiella instrument.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst fyrtio år.

Underrättelseverksamhet m.m.

2 § Sekretess gäller för uppgift som hänför sig till sådan underrättelseverksamhet som avses i 3 § polisdatalagen (1998:622) eller som i annat fall hänför sig till Säkerhetspolisens verksamhet för att förebygga eller avslöja brott mot rikets säkerhet eller förebygga terroristbrott enligt 2 § lagen (2003:148) om straff för terroristbrott, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att syftet med beslutade eller förutsedda åtgärder motverkas eller den framtida verksamheten skadas.

Sekretess gäller, under motsvarande förutsättningar som anges i första stycket, för uppgift som hänför sig till

1. sådan underrättelseverksamhet som avses i 2 § lagen (1999:90) om behandling av personuppgifter vid Skatteverkets medverkan i brottsutredningar, eller

2. sådan verksamhet som avses i 7 § 1 lagen (2005:787) om behandling av uppgifter i Tullverkets brottsbekämpande verksamhet.

Sekretess enligt första stycket gäller inte för uppgift som hänför sig till verksamhet hos Säkerhetspolisen och som har förts in i en allmän handling före år 1949.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Myndigheter som biträder åklagarmyndigheter m.fl.

3 § Sekretessen enligt 1 och 2 §§ gäller i annan verksamhet än som där avses hos en myndighet för att biträda en åklagarmyndighet, en polismyndighet, Skatteverket, Tullverket eller Kustbevakningen med att förebygga, uppdaga, utreda eller beivra brott samt hos tillsynsmyndigheten i konkurs och hos Kronofogdemyndigheten för uppgift som angår misstanke om brott.

Sekretessbrytande bestämmelse

4 § Sekretessen enligt 2 § hindrar inte att en enskild kan få uppgift om huruvida han eller hon förekommer i Säkerhetspolisens register med anledning av den verksamhet som bedrevs med stöd av

1. personalkontrollkungörelsen (1969:446) och de tilläggsföreskrifter som utfärdats med stöd av den,
2. förordningen den 3 december 1981 med vissa bestämmelser om verksamheten vid Rikspolisstyrelsens säkerhetsavdelning, eller
3. motsvarande äldre bestämmelser.

Kvalificerade skyddsidentiteter

5 § Sekretess gäller för uppgift som hänför sig till ärende enligt lagen (2006:939) om kvalificerade skyddsidentiteter, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den ansökande myndighetens verksamhet motverkas.

6 § Sekretess gäller för uppgift som hänför sig till ärende enligt 15 § lagen (2003:1174) om vissa former av internationellt samarbete i brottsutredningar, om ärendet rör en brottsutredning som genomförs av en tjänsteman med en i annan stat beslutad skyddsidentitet motsvarande den som avses i 5 § och det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att verksamheten hos de myndigheter som deltar i utredningen motverkas.

Särskilt personsäkerhetsarbete

7 § Sekretess gäller för uppgift som hänför sig till verksamhet som avser särskilt personsäkerhetsarbete enligt 2 a § polislagen (1984:387), om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan fara för att verksamheten skadas.

Säkerhets- eller bevakningsåtgärd

8 § Sekretess gäller för uppgift som lämnar eller kan bidra till upplysning om säkerhets- eller bevakningsåtgärd, om det kan antas att syftet med åtgärden motverkas om uppgiften röjs och åtgärden avser

1. byggnader eller andra anläggningar, lokaler eller inventarier,
2. tillverkning, förvaring, utlämning eller transport av pengar eller andra värdeföremål samt transport eller förvaring av vapen, ammunition, sprängämnen, klyvbart material eller radioaktiva ämnen,

3. telekommunikation eller system för automatiserad behandling av information,
4. behörighet att få tillgång till upptagning för automatiserad behandling eller annan handling,
5. den civila luftfarten eller den civila sjöfarten,
6. transporter på land av farligt gods, eller
7. hamnskydd.

Chiffer, kod, m.m.

9 § Sekretess gäller för uppgift som lämnar eller kan bidra till upplysning om chiffer, kod eller liknande metod, om det kan antas att syftet med metoden motverkas om uppgiften röjs och metoden har till syfte att

1. underlätta befordran eller användning i allmän verksamhet av uppgifter utan att föreskriven sekretess åsidosätts, eller
2. göra det möjligt att kontrollera om data i elektronisk form har förvanskats.

Körkorts referensnummer

10 § Sekretess gäller i verksamhet som avser förande av eller uttag ur vägtrafikregistret för uppgift om körkorts referensnummer, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan fara för att kontrollen av körkorts äkthet motverkas.

Åtgärder för att hindra rymning m.m.

11 § Sekretess gäller, utöver vad som följer av 1–3 och 8–10 §§, inom polisväsendet och kriminalvården för uppgift om åtgärd som har till syfte att hindra rymning eller fritagning, om det kan antas att syftet med åtgärden motverkas om uppgiften röjs.

Spridning av kärnvapen, m.m.

12 § Sekretess gäller för uppgift som lämnar eller kan bidra till upplysning som kan användas i syfte att åstadkomma kärnsprängning eller spridning av kärnvapen.

Risk- och sårbarhetsanalyser m.m.

13 § Sekretess gäller för uppgift som hänför sig till en myndighets verksamhet som består i risk- och sårbarhetsanalyser avseende fredstida krissituationer, planering och förberedelser inför sådana situationer eller hantering av sådana situationer,

om det kan antas att det allmännas möjligheter att förebygga och hantera fredstida kriser motverkas om uppgiften röjs. Lag (2009:612).

Säkerhetskopior hos Regeringskansliet

14 § Sekretess gäller för uppgift i säkerhetskopior som har genererats i Regeringskansliets datasystem och som har bevarats med anledning av naturkatastrofen i Asien år 2004, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan fara för att Regeringskansliets verksamhet skadas.

Föreskrifterna i 10 kap. gäller inte i fråga om sekretessen enligt denna paragraf. Sekretessen hindrar dock inte att uppgift lämnas till riksdagen.

Bilder i mål om barnpornografibrott m.m.

15 § Sekretess gäller för uppgift i skildring som har beslagtogs, förverkats eller konfiskerats i ett mål eller som annars förekommer där, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan fara för att den sprids vidare i strid med brottsbalken, tryckfrihetsförordningen eller yttrandefrihetsgrundlagen och målet avser

1. ansvar för olaga våldsskildring, för motsvarande tryckfrihets- eller yttrandefrihetsbrott eller för barnpornografibrott,
2. ersättning för skada med anledning av sådana brott, eller
3. konfiskering eller förverkande av skildring med sådant innehåll.

Sekretessen gäller även i ärende som rör brott som anges i första stycket.

Motsvarande sekretess gäller hos Statens biografbyrå när byrån biträder Justitiekanslern, en allmän åklagare eller en polismyndighet i mål eller ärende som avses i första och andra styckena.

Vapenregister m.m.

16 § Sekretess gäller för uppgift i ärende enligt vapenlagen (1996:67) samt hos en polismyndighet i verksamhet som avser förande av eller uttag ur vapenregister för uppgift som har tillförts registret, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan fara för att vapen eller ammunition kommer till brottslig användning.

Sekretess gäller, under motsvarande förutsättning som anges i första stycket, hos

1. Rikspolisstyrelsen för uppgift som hänför sig till vapenregister,
2. Kammarkollegiet och Naturvårdsverket för uppgift som hänför sig till jaktkortsregistret, och
3. Naturvårdsverket för uppgift som hänför sig till jägar-examensregistret.

Sekretessen enligt första stycket och andra stycket 1 gäller inte för uppgift i vapenregister om namn och adress för den som har tillstånd att bedriva handel med skjutvapen eller att ta emot skjutvapen för översyn eller reparation. Sekretess gäller inte heller för uppgift i vapenregister om vilka typer av vapen ett sådant tillstånd omfattar.

Internationellt rättsligt samarbete, m.m.

Internationellt rättsligt samarbete och Schengens informationssystem

17 § Sekretess gäller för uppgift i verksamhet som avser rättsligt samarbete på begäran av en annan stat eller en mellanfolklig domstol, för uppgift som hänför sig till en utredning enligt bestämmelserna om förundersökning i brottmål eller en angelägenhet som angår tvångsmedel, om det kan antas att det varit en förutsättning för den andra statens eller den mellanfolkliga domstolens begäran att uppgiften inte skulle röjas.

Motsvarande sekretess gäller hos en polismyndighet, en åklagarmyndighet, Rikspolisstyrelsen, Tullverket och Kustbevakningen för uppgift i en angelägenhet som avses i 3 § 1 och 6 lagen (2000:344) om Schengens informationssystem.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst fyrtio år.

Sekretessbrytande bestämmelse

18 § Sekretessen enligt 17 § hindrar inte att en uppgift lämnas ut enligt vad som föreskrivs i polisdatalagen (1998:622) och lagen (2000:344) om Schengens informationssystem.

Rätten att meddela och offentliggöra uppgifter

19 § Den tystnadsplikt som följer av 5–13 §§ inskränker rätten enligt 1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter.

Den tystnadsplikt som följer av 1–3 §§ inskränker rätten att meddela och offentliggöra uppgifter, när det är fråga om uppgift om kvarhållande av försändelse på befordringsföretag, hemlig teleavlyssning, hemlig teleövervakning, hemlig kameraövervakning eller hemlig rumsavlyssning på grund av beslut av domstol, undersökningsledare eller åklagare.

Den tystnadsplikt som följer av 17 § inskränker rätten att meddela och offentliggöra uppgifter, när det är fråga om uppgift om kvarhållande av försändelse på befordringsföretag, hemlig teleavlyssning, hemlig teleövervakning eller hemlig kameraövervakning på grund av beslut av domstol eller åklagare.

Att den tystnadsplikt som följer av 1–3 §§ i vissa fall inskränker rätten att meddela och offentliggöra uppgifter utöver vad som anges i andra stycket följer av 7 kap. 3 § första stycket 1, 4 § 1–8 och 5 § 3 tryckfrihetsförordningen samt 5 kap. 1 § första stycket och 3 § första stycket 1 yttrandefrihetsgrundlagen.

19 kap. Sekretess till skydd för det allmännas ekonomiska intresse

Myndighets affärsverksamhet m.m.

Affärs- och driftförhållanden

1 § Sekretess gäller i en myndighets affärsverksamhet för uppgift om myndighetens affärs- eller driftförhållanden, om det kan antas att någon som driver likartad rörelse gynnas på myndighetens bekostnad om uppgiften röjs. Under motsvarande förutsättning gäller sekretess hos en myndighet för uppgift om affärs- eller driftförhållanden hos bolag, förening, samfällighet eller stiftelse som driver affärsverksamhet och där det allmänna genom myndigheten utövar ett bestämmande inflytande eller bedriver revision.

Sekretessen hos en myndighet som bedriver revision enligt första stycket gäller inte beslut av myndigheten.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Överföring av sekretess

2 § Får en myndighet en uppgift som är sekretessreglerad i 1 § från en annan myndighet, blir 1 § tillämplig på uppgiften också hos den mottagande myndigheten. Sekretessen gäller dock inte om uppgiften ingår i ett beslut av den mottagande myndigheten.

Upphandling m.m.

3 § Sekretess gäller för uppgift som hänför sig till ärende om förvärv, överlåtelse, upplåtelse eller användning av egendom, tjänst eller annan nytthet, om det kan antas att det allmänna lider skada om uppgiften röjs. Begreppet tjänst omfattar inte arbete som för en myndighets behov utförs av dess egen eller någon annan myndighets personal, om det inte är fråga om ett arbete som en myndighet i konkurrens med andra myndigheter eller enskilda erbjuder sig att utföra.

Om ett ärende enligt första stycket rör upphandling, får uppgift som rör anbud eller som rör motsvarande erbjudande inom en kommun, ett landsting eller en myndighet eller mellan statliga myndigheter inte i något fall lämnas till någon annan än den som har lämnat anbudet eller erbjudandet förrän alla anbud eller erbjudanden offentliggörs eller beslut om leverantör och anbud fattats eller ärendet dessförinnan har slutförts. Sekretessen enligt detta stycke gäller inte vid ett ansökningsförfarande enligt lagen (2008:962) om valfrihetssystem.

Om ett ärende enligt första stycket rör försäljning av lös egendom för det allmännas räkning, får uppgift som rör anbud eller som rör motsvarande erbjudande inom en kommun, ett landsting eller en myndighet eller mellan statliga myndigheter inte i något fall lämnas till någon annan än den som har lämnat anbudet eller erbjudandet förrän alla anbud eller erbjudanden offentliggörs eller avtal har slutits eller ärendet annars har slutförts.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år. Beträffande handling som anger villkoren i slutet avtal gäller sekretessen dock längst till dess två år, eller hos statliga affärsverk och Försvarets materielverk samt i kommunal affärsverksamhet fem år, har gått från det avtalet slöts.

Upplåning

4 § Sekretess gäller för uppgift som hänför sig till en myndighets verksamhet för upplåning, om det kan antas att det allmännas ställning som låntagare försämras om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Tekniska undersökningar

5 § Sekretess gäller för uppgift om utförande av en undersökning av naturvetenskaplig eller teknisk art, som en myndighet

har låtit göra för det allmännas räkning, eller om resultatet av en sådan undersökning, om det kan antas att det allmänna lider skada om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Fackliga förhandlingar m.m.

Förhandlingar

6 § Sekretess gäller för uppgift som har tillkommit eller inhämtats för att användas vid facklig förhandling inom den offentliga sektorn eller vid förberedelse för sådan förhandling, om det kan antas att det allmännas eller ett statligt eller kommunalt företags ställning som förhandlingspart försämras om uppgiften röjs.

Med facklig förhandling inom den offentliga sektorn avses en sådan förhandling som rör förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare och som en myndighet, en sammanslutning av kommuner eller ett statligt eller kommunalt företag ska delta i.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst fem år.

Stridsåtgärder

7 § Sekretess gäller för uppgift som har tillkommit eller inhämtats med anledning av facklig stridsåtgärd inom den offentliga sektorn eller vid förberedelse till sådan stridsåtgärd, om det kan antas att det allmännas eller statligt eller kommunalt företags ställning som part i arbetskonflikt försämras om uppgiften röjs.

Med facklig stridsåtgärd inom den offentliga sektorn avses facklig stridsåtgärd som vidtas av eller mot arbetsgivare, för vars räkning en myndighet, en sammanslutning av kommuner eller ett statligt eller kommunalt företag ska förhandla i en fråga som rör förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tio år.

Prövning av en begäran om utlämnande av uppgift

8 § Vid tillämpningen av 6 och 7 §§ ska den myndighet som självständigt handlägger ett ärende om förhandling i en fråga som rör förhållandet mellan en arbetsgivare och arbetstagare pröva en begäran om utlämnande till en enskild av uppgift som hänför sig till ärendet. Om ett förhandlingsärende har uppdragits åt en sammanslutning av kommuner, ska prövningen av

frågan inom en viss kommun göras av den myndighet inom kommunen som handlägger sådana ärenden.

Rättsliga tvister

9 § Sekretess gäller för uppgift som har tillkommit eller inhämtats för en myndighets räkning med anledning av myndighetens eller ett statligt eller kommunalt företags rättstvist, om det kan antas att det allmännas eller företagets ställning som part försämras om uppgiften röjs.

Sekretessen upphör när saken slutligen har avgjorts.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Fartygssammanstötning

Fartygsdagbok

10 § Sekretess gäller för uppgift i en dagbok eller därmed jämställd handling, som har upprättats på ett fartyg vilket ägs av eller är upplåtet till staten eller en kommun, angående en sammanstötning med ett annat fartyg beträffande vilket motsvarande uppgift inte är tillgänglig, om det kan antas att det allmännas ställning i en tvist på grund av sammanstötningen försämras om uppgiften röjs.

Sekretessen upphör om en sjöförklaring eller en annan sådan undersökning hålls offentligt eller talan väcks på grund av sammanstötningen.

Sekretessen gäller högst fem år från det att sammanstötningen ägde rum.

Prövning av en begäran om utlämnande av uppgift

11 § Vid tillämpningen av 10 § ska den myndighet under vars förvaltning fartyget hör, pröva fråga om utlämnande av uppgift till enskild.

20 kap. Sekretess till skydd för intresset av att bevara djur- eller växtart

1 § Sekretess gäller för uppgift om utrotningshotad djur- eller växtart, om det kan antas att strävanden att bevara arten inom landet eller del därav motverkas om uppgiften röjs.

AVDELNING V. SEKRETESS TILL SKYDD FÖR UPPGIFT OM ENSKILDS PERSONLIGA ELLER EKONOMISKA FÖRHÅLLANDEN

21 kap. Sekretess till skydd för uppgift om enskilds personliga förhållanden oavsett i vilket sammanhang uppgiften förekommer

Hälsotillstånd m.m.

Hälsa och sexualliv

1 § Sekretess gäller för uppgift som rör en enskilds hälsa eller sexualliv, såsom uppgifter om sjukdomar, missbruk, sexuell läggning, könsbyte, sexualbrott eller annan liknande uppgift, om det måste antas att den enskilde eller någon närstående till denne kommer att lida betydande men om uppgiften röjs.

Sekretessen gäller inte för uppgift

1. som avses i 35 kap. 1 § andra stycket andra meningen och 12 § femte stycket,
2. som förekommer i sådant mål eller ärende som anges i 36 kap. 1 §, eller
3. som tas in i ett beslut.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Sekretessbrytande bestämmelse

2 § Om en uppgift som är sekretessbelagd med tillämpning av 1 § är sekretessbelagd även enligt en annan paragraf i denna lag, ska sekretessbrytande bestämmelser som är tillämpliga på sekretessen enligt den sistnämnda paragrafen också vara tillämpliga på sekretessen enligt 1 §.

Förföljda personer, m.m.

Adress, telefon, m.m.

3 § Sekretess gäller för uppgift om en enskilds bostadsadress eller annan jämförbar uppgift som kan lämna upplysning om var den enskilde bor stadigvarande eller tillfälligt, den enskildes telefonnummer, e-postadress eller annan jämförbar uppgift som kan användas för att komma i kontakt med denne samt för motsvarande uppgifter om den enskildes anhöriga, om det av särskild anledning kan antas att den enskilde eller någon

närstående till denne kan komma att utsättas för hot eller våld eller lida annat allvarligt men om uppgiften röjs.

Sekretessen gäller inte för uppgift om beteckning på fastighet eller tomträtt. Sekretessen gäller inte heller för uppgift i aktiebolagsregistret eller handelsregistret eller, i den utsträckning regeringen meddelar föreskrifter om det, i annat liknande register.

Sekretess gäller för uppgift om kopplingen mellan fingerade personuppgifter som en enskild har medgivande att använda enligt lagen (1991:483) om fingerade personuppgifter och den enskildes verkliga personuppgifter, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Sekretessbrytande bestämmelse

4 § Sekretessen enligt 3 § första stycket hindrar inte att uppgift om en enskild lämnas till förvaltaren i den enskildes konkurs.

Om en myndighet med stöd av första stycket lämnar uppgift till en konkursförvaltare, får myndigheten vid utlämnandet göra ett förbehåll som inskränker konkursförvaltarens rätt att lämna uppgiften vidare eller utnyttja den. Ett sådant förbehåll får inte innebära ett förbud att utnyttja uppgiften om den behövs för att förvaltaren ska kunna fullgöra sina skyldigheter med anledning av konkursen.

Utlänningar

Utlännings säkerhet i vissa fall

5 § Sekretess gäller för uppgift som rör en utlänning, om det kan antas att röjande av uppgiften skulle medföra fara för att någon utsätts för övergrepp eller lider annat allvarligt men som föranleds av förhållandet mellan utlänningen och en utländsk stat eller myndighet eller organisation av utlänningar.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

Sekretessbrytande bestämmelse

6 § Sekretessen enligt 5 § hindrar inte att uppgifter som avses i 37 kap. 4 § lämnas till den nationella upplysningsbyrån enligt vad som föreskrivs i 6 kap. 1 § lagen (2006:544) om kommu-

ners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap och förordningen (1996:1475) om skyldighet att lämna upplysningar m.m. om krigsfångar och andra skyddade personer.

Behandling i strid med personuppgiftslagen

7 § Sekretess gäller för personuppgift, om det kan antas att ett utlämnande skulle medföra att uppgiften behandlas i strid med personuppgiftslagen (1998:204).

Rätten att meddela och offentliggöra uppgifter

8 § Den tystnadsplikt som följer av 1, 3 och 5 §§ och den tystnadsplikt som följer av ett förbehåll som gjorts med stöd av 4 § andra stycket inskränker rätten enligt 1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter.

22 kap. Sekretess till skydd för enskild vid folkbokföring, delgivning, m.m.

Folkbokföring, fingerade personuppgifter, m.m.

Folkbokföring och annan liknande registrering av befolkningen m.m.

1 § Sekretess gäller för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det av särskild anledning kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs och uppgiften förekommer i verksamhet som avser

1. folkbokföringen eller annan liknande registrering av befolkningen och, i den utsträckning regeringen meddelar föreskrifter om det, i annan verksamhet som avser registrering av en betydande del av befolkningen, eller
2. förande av eller uttag ur sjömansregistret.

Sekretess gäller i verksamhet som avses i första stycket 1 för uppgift i form av fotografisk bild av den enskilde, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Fingerade personuppgifter

2 § Sekretess gäller i ärende enligt lagen (1991:483) om fingerade personuppgifter för uppgift om en enskilds personliga

förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Överföring av sekretess

3 § Får en myndighet en uppgift som är sekretessreglerad i 2 § från en myndighet som handlägger ärenden som avses där, blir 2 § tillämplig på uppgiften även hos den mottagande myndigheten.

Namnärenden

4 § Sekretess gäller i ärende om byte av namn för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det av särskild anledning kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Delgivning

5 § Sekretess gäller i verksamhet som avser delgivning enligt delgivningslagen (1970:428) för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Rätten att meddela och offentliggöra uppgifter

6 § Den tystnadsplikt som följer av 1 § första stycket och 2 § inskränker rätten enligt 1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter.

23 kap. Sekretess till skydd för enskild i utbildningsverksamhet, m.m.

Förskoleverksamhet

1 § Sekretess gäller i förskoleverksamhet för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Utbildningsverksamhet

Utbildningsverksamhet för barn och ungdomar

2 § Sekretess gäller i förskoleklassen, grundskolan, gymnasieskolan, särskolan, specialskolan och sameskolan samt i en kommunal riksinternatskola för uppgift som hänför sig till psykologisk undersökning eller behandling och för uppgift om en enskilds personliga förhållanden hos psykolog eller kurator, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men.

Sekretess gäller på det område som anges i första stycket dels i skolans elevvårdande verksamhet i övrigt för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, dels för uppgift som hänför sig till ärende om tillrättaförande av en elev eller om skiljande av en elev från vidare studier. Sekretessen gäller dock endast om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs. Sekretessen gäller inte beslut i ärende.

Sekretess gäller på det område som anges i första stycket i andra fall än som avses i första och andra styckena för uppgift om en enskilds identitet, adress och andra liknande uppgifter om en enskilds personliga förhållanden, om det av särskild anledning kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Annan utbildningsverksamhet

3 § Sekretess gäller i annan utbildningsverksamhet än sådan som anges i 2 § för uppgift som hänför sig till psykologisk undersökning eller behandling och för uppgift om en enskilds personliga förhållanden hos psykolog, kurator eller syofunktionär, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men. Sekretess gäller i elevvårdande verksamhet i övrigt inom arbetsmarknadsutbildningen, den kommunala vuxenutbildningen, vuxenutbildningen för utvecklingsstörda, svenskundervisningen för invandrare (sfi) och folkhögskolan för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs.

Sekretess gäller i annan utbildningsverksamhet än sådan som anges i 2 § i annat fall än som avses första stycket och hos Verket för högskoleservice i verksamhet som avser biträde vid antagning av studenter för uppgift om en enskilds identitet, adress och andra liknande uppgifter om en enskilds personliga förhållanden, om det av särskild anledning kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Specialpedagogisk stödverksamhet

4 § Sekretess gäller i specialpedagogisk stödverksamhet för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Skolbarnsomsorg

5 § Sekretess gäller i skolbarnsomsorgen för uppgift som hänför sig till psykologisk undersökning eller behandling och för uppgift om en enskilds personliga förhållanden hos psykolog eller kurator, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men.

Sekretess gäller i samma verksamhet för annan uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Avskiljande från högskoleutbildning

6 § Sekretess gäller i ärende om avskiljande av studerande från högskoleutbildning för uppgift om en enskilds hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider betydande men om uppgiften röjs.

Sekretessen gäller inte beslut i ärende.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

Tillsynsverksamhet m.m.

7 § Sekretess gäller hos Skolväsendets överklagandenämnd i ärenden som uppkommit där till följd av överklagande av beslut samt i tillsynsverksamhet hos Statens skolinspektion och Myndigheten för yrkeshögskolan för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs.

Sekretessen gäller inte beslut i ärende.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år. Lag (2009:676).

Rätten att meddela och offentliggöra uppgifter

8 § Den tystnadsplikt som följer av 1 § inskränker rätten enligt 1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter.

Den tystnadsplikt som följer av 2–5 §§ inskränker rätten att meddela och offentliggöra uppgifter, när det är fråga om uppgift som hänför sig till annat än ärende om tillrättaförande av elev eller skiljande av elev från vidare studier.

24 kap. Sekretess till skydd för enskild inom forskning och statistik

Psykologisk undersökning

1 § Sekretess gäller för uppgift som hänför sig till psykologisk undersökning som utförs för forskningsändamål, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den som uppgiften rör eller någon närstående till denne lider men.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Rättpsykiatriskt forskningsregister

2 § Sekretess gäller i verksamhet som avser förande av eller uttag ur register som förs enligt lagen (1999:353) om rättspsykiatriskt forskningsregister för uppgift om en enskilds hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden som har tillförts registret, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men.

Sekretessen gäller även i förhållande till en registrerad person som är vård- eller behandlingsbehövande för uppgift om hans eller hennes hälsotillstånd, om det med hänsyn till ändamålet

med vården eller behandlingen är av synnerlig vikt att uppgiften inte lämnas till honom eller henne.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Etikprövning av forskning m.m.

3 § Sekretess gäller i verksamhet som består i etikprövning och tillsyn enligt lagen (2003:460) om etikprövning av forskning som avser människor

1. för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men, och

2. för uppgift om en enskilds ekonomiska förhållanden, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs.

Sekretessen gäller inte beslut i ärende.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen enligt första stycket 1 i högst sjuttio år och enligt första stycket 2 i högst tjugo år.

Vissa upptagningar

4 § Sekretess gäller för uppgift i en upptagning som har dialektologiskt eller etnologiskt innehåll och som har gjorts eller anskaffats för vetenskapligt ändamål, om det kan antas att den som har lämnat uppgiften eller som uppgiften avser eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

Forskningsamverkan med enskild

Affärs- och driftförhållanden, uppfinningar eller forskningsresultat

5 § Sekretess gäller hos universitet och högskolor för uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden, uppfinningar eller forskningsresultat som har lämnats eller kommit fram vid sådan forskning som efter överenskommelse bedrivs i samverkan med en enskild, om det måste antas att den enskilde har deltagit i samverkan under förutsättning att uppgiften inte röjs.

Sekretessen gäller även hos en annan myndighet som tillsammans med ett universitet eller en högskola deltar i forskningsamverkan med en enskild.

Sekretessen gäller inte om uppgiften har lämnats i ett ärende om ansökan om patent eller registrering av mönster. I ett sådant fall gäller sekretess endast om uppgiften är sekretessbelagd enligt 31 kap. 20, 21 eller 22 §.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tio år.

Sekretessbrytande bestämmelse

6 § Sekretessen enligt 5 § första och andra styckena hindrar inte att en uppgift lämnas till en annan part som deltar i den forskningssamverkan som uppgiften hänför sig till.

Dispens av regeringen

7 § Regeringen får för ett särskilt fall besluta om undantag från sekretessen enligt 5 §, om den finner det vara av vikt att uppgiften lämnas. Regeringen får förena ett sådant beslut med villkor att förbehåll, som inskränker en enskild mottagares rätt att lämna uppgiften vidare eller utnyttja den, ska göras vid utlämnande av uppgiften.

Statistik

8 § Sekretess gäller i sådan särskild verksamhet hos en myndighet som avser framställning av statistik för uppgift som avser en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden och som kan hänföras till den enskilde. Detsamma gäller annan jämförbar undersökning som utförs av Riksrevisionen eller riksdagsförvaltningen eller, i den utsträckning regeringen meddelar föreskrifter om det, av någon annan myndighet. Uppgift som behövs för forsknings- eller statistikändamål och uppgift som inte genom namn, annan identitetsbeteckning eller liknande förhållande är direkt hänförlig till den enskilde, får dock lämnas ut, om det står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men. Detsamma gäller en uppgift som avser en avliden och som rör dödsorsak eller dödsdatum, om uppgiften behövs i ett nationellt eller regionalt kvalitetsregister enligt patientdatalagen (2008:355).

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år, om uppgiften avser en enskilds personliga förhållanden, och annars i högst tjugo år.

Rätten att meddela och offentliggöra uppgifter

9 § Den tystnadsplikt som följer av 8 § och den tystnadsplikt som följer av ett förbehåll som gjorts med stöd av 7 § andra

meningen inskränker rätten enligt 1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter.

Den tystnadsplikt som följer av 2 § inskränker rätten att meddela och offentliggöra uppgifter, när det är fråga om uppgift om annat än verkställighet av beslut om vård utan samtycke.

25 kap. Sekretess till skydd för enskild i verksamhet som avser hälso- och sjukvård, m.m.

Hälso- och sjukvård m.m.

Hälso- och sjukvård och annan medicinsk verksamhet

1 § Sekretess gäller inom hälso- och sjukvården för uppgift om en enskilds hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men. Det samma gäller i annan medicinsk verksamhet, exempelvis rättsmedicinsk och rättspsykiatrisk undersökning, insemination, befruktning utanför kroppen, fastställande av könstillhörighet, abort, sterilisering, kastrering, omskärelse och åtgärder mot smittsamma sjukdomar.

Första stycket gäller inte om annat följer av 7, 8 eller 10 § eller 26 kap. 6 §.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Sammanhållen journalföring

2 § Sekretess gäller hos en myndighet som bedriver verksamhet som avses i 1 § för uppgift om en enskilds personliga förhållanden som gjorts tillgänglig av en annan vårdgivare enligt bestämmelserna om sammanhållen journalföring i patientdatalagen (2008:355), om förutsättningar enligt 6 kap. 3 eller 4 § samma lag för att myndigheten ska få behandla uppgiften inte är uppfyllda.

Om sådana förutsättningar som anges i första stycket är uppfyllda eller myndigheten har behandlat uppgiften enligt nämnda bestämmelser tidigare, gäller sekretess, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men.

Andra stycket gäller inte om annat följer av 7, 8 eller 10 § eller 26 kap. 6 §.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Omprövning och tillsyn

3 § Sekretess gäller i sådan verksamhet som innefattar omprövning av beslut i eller särskild tillsyn över allmän eller enskild hälso- och sjukvård eller annan medicinsk verksamhet för uppgift om en enskilds hälsotillstånd och andra personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men.

Första stycket gäller inte om annat följer av 7, 8 eller 10 § eller 26 kap. 6 §.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Patientnämndsverksamhet

4 § Sekretess gäller i ärenden hos en nämnd med uppgift att bedriva patientnämndsverksamhet enligt lagen (1998:1656) om patientnämndsverksamhet för uppgift om en enskilds hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men.

Första stycket gäller inte om annat följer av 7, 8 eller 10 § eller 26 kap. 6 §.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Omhändertagande av patientjournal

5 § Sekretess gäller i verksamhet som avser omhändertagande av patientjournal inom enskild hälso- och sjukvård för uppgift om en enskilds hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden.

Första stycket gäller inte om annat följer av 7, 8 eller 10 § eller 26 kap. 6 §.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Sekretess i förhållande till den vård- eller behandlingsbehövande

6 § Sekretessen enligt 1–5 §§ gäller i förhållande till den vård- eller behandlingsbehövande själv för uppgift om hans eller

hennes hälsotillstånd, om det med hänsyn till ändamålet med vården eller behandlingen är av synnerlig vikt att uppgiften inte lämnas till honom eller henne.

Anmälningar m.m.

7 § Sekretess gäller i verksamhet som anges i 1 §, 2 § andra stycket och 3–5 §§ för uppgift i anmälan eller utsaga av en enskild om någons hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden, i förhållande till den som anmälan eller utsagan avser, endast om det kan antas att fara uppkommer för att den som har lämnat uppgiften eller någon närstående till denne utsätts för våld eller lider annat allvarligt men om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

8 § Sekretess gäller för uppgift om en enskilds hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden i anmälan i ärende om ansvar eller behörighet för personal inom hälso- och sjukvården, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider betydande men om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

En varas tillverkning eller innehåll

9 § Sekretess gäller i verksamhet som avser hälso- eller sjukvård för sådan uppgift om en viss varas tillverkning eller innehåll som har lämnats till myndigheten för att användas som upplysning om eller underlag för behandling eller någon annan liknande åtgärd, om det kan antas att tillverkaren eller försäljaren lider skada om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Undantag från sekretess

10 § Sekretessen enligt 1 §, 2 § andra stycket och 3–5 §§ gäller inte

1. beslut i ärende enligt lagstiftningen om psykiatrisk tvångsvård eller rättspsykiatrisk vård, om beslutet avser frihetsberövande åtgärd,
2. beslut enligt smittskyddslagen (2004:168), om beslutet avser frihetsberövande åtgärd,

3. beslut i ärende om ansvar eller behörighet för personal inom hälso- och sjukvården, eller
4. beslut i fråga om omhändertagande eller återlämnande av patientjournal.

Sekretessbrytande bestämmelser

11 § Sekretessen enligt 1 eller 4 § hindrar inte att uppgift lämnas

1. från en myndighet som bedriver verksamhet som avses i 1 eller 4 § i en kommun till en annan sådan myndighet i samma kommun,

2. från en myndighet som bedriver verksamhet som avses i 1 eller 4 § i ett landsting till en annan sådan myndighet i samma landsting,

3. till en myndighet som bedriver verksamhet som avses i 1 eller 4 § eller till en enskild vårdgivare enligt vad som föreskrivs om sammanhållen journalföring i patientdatalagen (2008:355),

4. till ett nationellt eller regionalt kvalitetsregister enligt patientdatalagen,

5. från en myndighet som bedriver verksamhet som avses i 1 eller 4 § inom en kommun eller ett landsting till annan sådan myndighet för forskning och framställning av statistik eller för administration på verksamhetsområdet, om det inte kan antas att den enskilde eller någon närstående till den enskilde lider men om uppgiften röjs, eller

6. till en enskild enligt vad som föreskrivs i

– lagen (1988:1473) om undersökning beträffande vissa smittsamma sjukdomar i brottmål,

– lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård,

– smittskyddslagen (2004:168),

– 6 och 7 kap. lagen (2006:351) om genetisk integritet m.m.,

– lagen (2006:496) om blodsäkerhet, eller

– lagen (2008:286) om kvalitets- och säkerhetsnormer vid hantering av mänskliga vävnader och celler.

12 § Sekretessen enligt 1 §, 2 § andra stycket och 3–5 §§ hindrar inte att en uppgift om en enskild eller närstående till denne lämnas från en myndighet inom hälso- och sjukvården till en

annan sådan myndighet eller till en myndighet inom socialtjänsten, om det behövs för att ge den enskilde nödvändig vård, behandling eller annat stöd och denne

1. inte har fyllt arton år,
2. fortgående missbrukar alkohol, narkotika eller flyktiga lösningsmedel, eller
3. vårdas med stöd av lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård eller lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård.

Detsamma gäller uppgift om en gravid kvinna eller någon närstående till henne, om uppgiften behöver lämnas för en nödvändig insats till skydd för det väntade barnet.

13 § Om den enskilde på grund av sitt hälsotillstånd eller av andra skäl inte kan samtycka till att en uppgift lämnas ut, hindrar sekretess enligt 1 § inte att en uppgift om honom eller henne som behövs för att han eller hon ska få nödvändig vård, omsorg, behandling eller annat stöd lämnas från en myndighet inom hälso- och sjukvården till en annan myndighet inom hälso- och sjukvården eller inom socialtjänsten eller till en enskild vårdgivare eller en enskild verksamhet på socialtjänstens område.

14 § Sekretessen enligt 5 § hindrar inte att en uppgift lämnas till hälso- och sjukvårdspersonal, om uppgiften behövs för vård eller behandling och det är av synnerlig vikt att uppgiften lämnas.

Biobanker

15 § Sekretess gäller i verksamhet som avser screening av prover från nyfödda barn för vissa ämnesomsättningssjukdomar (PKU) och förande av eller uttag ur det register som förs i denna verksamhet enligt lagen (2002:297) om biobanker i hälso- och sjukvården m.m. för uppgift om en enskilds hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Donationsregister

16 § Sekretess gäller i verksamhet som avser förande av eller uttag ur donationsregister som förs av Socialstyrelsen för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det inte

står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Ersättning till steriliserade

17 § Sekretess gäller i verksamhet enligt lagen (1999:332) om ersättning till steriliserade i vissa fall för uppgift om en enskilds hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Rätten att meddela och offentliggöra uppgifter

18 § Den tystnadsplikt som följer av 7, 9, 16 och 17 §§ inskränker rätten enligt 1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter.

Den tystnadsplikt som följer av 1–5 §§ inskränker rätten att meddela och offentliggöra uppgifter, när det är fråga om uppgift om annat än verkställigheten av beslut om omhändertagande eller beslut om vård utan samtycke.

Den tystnadsplikt som följer av 8 § inskränker rätten att meddela och offentliggöra uppgifter, när det är fråga om uppgift i anmälan till Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd.

26 kap. Sekretess till skydd för enskild inom socialtjänst, vid kommunal bostadsförmedling, adoption, m.m.

Socialtjänst m.m.

Socialtjänst och därmed jämställd verksamhet

1 § Sekretess gäller inom socialtjänsten för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men.

Med socialtjänst förstås i denna lag

1. verksamhet enligt lagstiftningen om socialtjänst,
2. verksamhet enligt den särskilda lagstiftningen om vård av unga och av missbrukare utan samtycke, och

3. verksamhet som i annat fall enligt lag handhas av socialnämnd eller av Statens institutionsstyrelse.

Till socialtjänst räknas också

1. verksamhet hos annan myndighet som innefattar omprövning av socialnämnds beslut eller särskild tillsyn över nämndens verksamhet,
2. verksamhet hos kommunal invandrarbyrå, och
3. verksamhet enligt lagen (2007:606) om utredningar avseende barn som har avlidit i anledning av brott m.m.

Med socialtjänst jämställs

1. ärenden om bistånd åt asylsökande och andra utlänningar,
2. ärenden om introduktionsersättning för flyktingar och vissa andra utlänningar,
3. ärenden om tillstånd till parkering för rörelsehindrade,
4. ärenden om allmän omvårdnad hos nämnd med uppgift att bedriva patientnämndsverksamhet, och
5. verksamhet enligt lagstiftningen om stöd och service till vissa funktionshindrade.

Sekretessen gäller inte om annat följer av 5, 6 eller 7 §.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Underårigs vistelseort

2 § Sekretessen enligt 1 § som gäller för uppgift om en underårigs vistelseort gäller också i förhållande till den underåriges föräldrar eller annan vårdnadshavare, om den underåriga har omhändertagits eller vårdas enligt den särskilda lagstiftningen om vård av unga utan samtycke och det är nödvändigt med hänsyn till ändamålet med omhändertagandet eller vården.

Familjerådgivning

3 § Sekretess gäller inom kommunal familjerådgivning för uppgift som en enskild har lämnat i förtroende eller som har inhämtats i samband med rådgivningen.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Omhändertagande av personakt

4 § Sekretess gäller i verksamhet som avser omhändertagande av personakt enligt 7 kap. 5 § socialtjänstlagen (2001:453) eller 23 d § lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade för uppgift om en enskilds personliga förhållanden.

Första stycket gäller inte om annat följer av 5, 6 eller 7 §.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen som avses i högst sjuttio år.

Anmälningar m.m.

5 § Sekretess gäller i verksamhet som anges i 1 och 4 §§ för uppgift i anmälan eller utsaga av en enskild om någons hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden, i förhållande till den som anmälan eller utsagan avser, endast om det kan antas att fara uppkommer för att den som har lämnat uppgiften eller någon närstående till denne utsätts för våld eller lider annat allvarligt men om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

6 § Sekretess gäller för uppgift om en enskilds personliga förhållanden i en anmälan i ärende om ansvar eller behörighet för personal inom kommunal hälso- och sjukvård, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider betydande men om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Undantag från sekretess

7 § Sekretessen enligt 1 § gäller inte

1. beslut om omhändertagande av en enskild,
2. beslut om vård utan samtycke,
3. beslut om sluten ungdomsvård, eller
4. beslut i ärenden om ansvar eller behörighet för personal inom kommunal hälso- och sjukvård.

Sekretessen enligt 1 och 4 §§ gäller inte beslut i fråga om omhändertagande eller återlämnande av personakt.

Sekretessbrytande bestämmelser

8 § Sekretessen enligt 1 § hindrar inte att uppgift lämnas till en enskild som uppnått myndig ålder om förhållanden av betydelse för att han eller hon ska få vetskap om vilka hans eller hennes biologiska föräldrar är.

9 § Sekretessen enligt 1 § hindrar inte att uppgift om en enskild eller någon närstående till denne lämnas från en myndighet inom socialtjänsten till en annan sådan myndighet eller till en myndighet inom hälso- och sjukvården, om det behövs för att ge den enskilde nödvändig vård, behandling eller annat stöd och denne

1. inte har fyllt arton år,
2. fortgående missbrukar alkohol, narkotika eller flyktiga lösningsmedel, eller
3. vårdas med stöd av lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård eller lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård.

Detsamma gäller uppgift om en gravid kvinna eller någon närstående till henne, om uppgiften behöver lämnas för en nödvändig insats till skydd för det väntade barnet.

10 § Sekretessen enligt 4 § hindrar inte att uppgift i verksamhet som avses i 7 kap. 5 § socialtjänstlagen (2001:453) lämnas till en socialnämnd och uppgift i verksamhet som avses i 23 d § lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade lämnas till en nämnd som avses i 22 § samma lag, om uppgiften behövs för handläggning av ärende eller verkställighet av beslut om stödinsatser, vård eller behandling och det är av synnerlig vikt att uppgiften lämnas.

Kommunal bostadsförmedling m.m.

11 § Sekretess gäller i ärende om kommunal bostadsförmedling för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider betydande men om uppgiften röjs.

I kommunal bostadsuthyrningsverksamhet gäller sekretess för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Bostadsanpassningsbidrag

12 § Sekretess gäller i ärende om bostadsanpassningsbidrag för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider betydande men om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Internationella adoptionsfrågor

13 § Sekretess gäller hos Myndigheten för internationella adoptionsfrågor (MIA) i ärende om sådana frågor för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs. Motsvarande sekretess gäller för handlingar som lämnats över till MIA för förvaring enligt 8 b § tredje stycket lagen (1997:192) om internationell adoptionsförmedling.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

Ledarhundar

14 § Sekretess gäller hos Synskadades Riksförbund i ärende om tilldelning eller återtagande av dispositionsrätt till ledarhund samt tilldelning eller återtagande av ledarhund för uppgift om en enskilds hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs.

Sekretessen gäller inte beslut i ärende.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

Rätten att meddela och offentliggöra uppgifter

15 § Den tystnadsplikt som följer av 5 och 13 §§ inskränker rätten enligt 1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter.

Den tystnadsplikt som följer av 1, 3, 4 och 6 §§ inskränker rätten att meddela och offentliggöra uppgifter, när det är fråga om uppgift om annat än verkställigheten av beslut om omhändertagande, beslut om vård utan samtycke eller beslut om sluten ungdomsvård.

27 kap. Sekretess till skydd för enskild inom verksamhet som rör skatt, tull, m.m.

Skatteseekretess

Verksamhet som avser bestämmande av skatt, taxering, m.m.

1 § Sekretess gäller i verksamhet som avser bestämmande av skatt eller som avser taxering eller i övrigt fastställande av underlag för bestämmande av skatt för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden.

Sekretess gäller vidare

1. i verksamhet som avser förande av eller uttag ur beskattningsdatabasen enligt lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden som har tillförts databasen,

2. hos kommun eller landsting för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden som Skatterättsnämnden har lämnat i ett ärende om förhandsbesked i en skatte- eller taxeringsfråga, och

3. hos Försäkringskassan för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden som Skatteverket har lämnat i ett ärende om särskild sjukförsäkringsavgift.

Med skatt avses i detta kapitel skatt på inkomst och annan direkt skatt samt omsättningskatt, tull och annan indirekt skatt. Med skatt jämställs arbetsgivaravgift, prisregleringsavgift och liknande avgift, avgift enligt lagen (1999:291) om avgift till registrerat trossamfund, skattetillägg och förseningsavgift samt expeditionsavgift och tilläggsavgift enligt lagen (2004:629) om trängselskatt. Med verksamhet som avser bestämmande av skatt jämställs verksamhet som avser bestämmande av pensionsgrundande inkomst.

Första och andra styckena gäller inte om annat följer av 3, 4 eller 6 §.

För uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år. För uppgift om avgift enligt lagen om avgift till registrerat trossamfund gäller dock sekretessen i högst sjuttio år.

2 § Sekretess gäller för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden i

1. särskilt ärende om revision eller annan kontroll i fråga om skatt samt annan verksamhet som avser tullkontroll och som inte omfattas av 1 §,
2. ärende om kompensation för eller återbetalning av skatt,
3. ärende om anstånd med erläggande av skatt, och
4. ärende enligt lagen (2007:592) om kassaregister m.m.

Sekretess gäller i ärende enligt lagen (2007:324) om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men.

Sekretessen gäller inte

1. beslut i ärende som anges i första stycket 2 och 3 samt andra stycket,
2. beslut om kontrollavgift eller om undantag från skyldigheter enligt lagen om kassaregister m.m., eller
3. beslut om kontrollavgift enligt lagen (2006:575) om särskild skattekontroll i vissa branscher.

Första och andra styckena gäller inte om annat följer av 3 eller 4 §.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Tullverket m.m.

3 § Sekretessen enligt 1 och 2 §§ gäller för uppgift hos Tullverket, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde lider skada eller men.

Motsvarande sekretess gäller i en myndighets verksamhet som avser förande av eller uttag ur tulldatabasen enligt lagen (2001:185) om behandling av uppgifter i Tullverkets verksamhet för uppgift som har tillförts databasen.

Första och andra styckena gäller inte om annat följer av 6 §.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Mål hos domstol

4 § Sekretessen enligt 1–3 §§ gäller för uppgift i mål hos domstol, om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs. Detsamma gäller uppgift som med anledning

av ett överklagande hos domstol registreras hos en annan myndighet enligt 4 kap. 2 § första stycket 3 eller 4. Får en domstol i ett mål från en annan myndighet en sekretessreglerad uppgift och saknar uppgiften betydelse i målet, blir dock sekretessbestämmelsen tillämplig på uppgiften även hos domstolen.

Internationella avtal

5 § Sekretessen enligt 1–4 §§ gäller, i den utsträckning riksdagen har godkänt ett avtal om detta med en annan stat eller med en mellanfolklig organisation, i ärende om handräckning eller bistånd som en svensk myndighet lämnar åt en myndighet eller något annat organ i den staten eller inom den mellanfolkliga organisationen i verksamhet som motsvarar den som avses i nämnda paragrafer.

Sekretess gäller, i den utsträckning riksdagen har godkänt ett avtal om detta med en annan stat eller med en mellanfolklig organisation, hos en myndighet i verksamhet som avses i 2–4 §§ för sådan uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden som myndigheten förfogar över på grund av avtalet.

Om sekretess gäller enligt andra stycket, får de sekretessbrytande bestämmelserna i 9 kap. 15–27 §§ och 28 § första stycket inte tillämpas i strid med avtalet.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen enligt andra stycket i högst tjugo år.

Undantag från sekretess

6 § Sekretessen enligt 1 och 3 §§ gäller inte beslut varigenom skatt eller pensionsgrundande inkomst bestäms eller underlag för bestämmande av skatt fastställs. Sekretessen gäller dock om beslutet meddelas i ärende om

1. förhandsbesked i taxerings- eller skattefråga,
2. beskattning av utländska experter, forskare eller andra nyckelpersoner när beslutet har fattats av Forskarskattenämnden, eller
3. trängselskatt.

I beslut varigenom trängselskatt bestäms eller underlag för bestämmande av sådan skatt fastställs gäller sekretessen dock endast för uppgift om vilken betalstation bilen har passerat och tidpunkten för denna passage.

Sekretessbrytande bestämmelser

7 § Sekretessen enligt 1, 3 och 4 §§ hindrar inte att uppgift lämnas till en enskild enligt vad som föreskrivs i

1. lag om förfarande vid beskattning,
2. lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet, eller
3. lagen (1990:613) om miljöavgift på utsläpp av kväveoxider vid energiproduktion.

8 § Sekretessen enligt 1–4 §§ hindrar inte att uppgift i ärende om revision lämnas till en förvaltare i den enskildes konkurs.

Sekretessen enligt 2–4 §§ hindrar inte att uppgift i ärende enligt lagen (2007:324) om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter lämnas till en förvaltare i den enskildes konkurs.

Om en myndighet med stöd av första eller andra stycket lämnar en uppgift till en konkursförvaltare, får myndigheten vid utlämnandet göra ett förbehåll som inskränker konkursförvaltarens rätt att lämna uppgiften vidare eller att utnyttja den. Ett sådant förbehåll får inte innebära ett förbud att utnyttja uppgiften om den behövs för att förvaltaren ska kunna fullgöra sina skyldigheter med anledning av konkursen.

9 § I rådets förordning (EG) nr 1383/2003 av den 22 juli 2003 om tullmyndigheternas ingripande mot varor som misstänks göra intrång i vissa immateriella rättigheter och om vilka åtgärder som ska vidtas mot varor som gör intrång i vissa immateriella rättigheter finns bestämmelser om att uppgift i vissa fall får lämnas till en enskild.

Rätten att meddela och offentliggöra uppgifter

10 § Den tystnadsplikt som följer av 1 §, 2 § första stycket och 3–5 §§ och den tystnadsplikt som följer av ett förbehåll som gjorts med stöd av 8 § andra stycket inskränker rätten enligt 1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter.

28 kap. Sekretess till skydd för enskild när det gäller socialförsäkringar, studiestöd, arbetsmarknad, m.m.

Socialförsäkringar m.m.

Allmän försäkring m.m.

1 § Sekretess gäller hos Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten och domstol för uppgift om en enskilds hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs och uppgiften förekommer i ärende enligt lagstiftningen om

1. allmän försäkring,
2. allmän pension,
3. arbetsskadeförsäkring,
4. handikappersättning och vårdbidrag,
5. statligt tandvårdsstöd,
6. läkarvårdsersättning,
7. ersättning för sjukgymnastik,
8. jämställdhetsbonus,
9. annan ekonomisk förmån för enskild, eller
10. särskild sjukförsäkringsavgift.

Motsvarande sekretess gäller hos en annan myndighet som har till uppgift att handlägga ärenden enligt den lagstiftning som anges i första stycket. För en myndighet som anges i 14 § gäller dock bestämmelserna där.

Sekretess gäller hos Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten även i verksamhet som avser registrering av enskilda för uppgift om en enskilds personliga förhållanden som myndigheten fått från Migrationsverket, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs.

Första och andra styckena gäller inte om annat följer av 3 §.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år. Lag (2009:1017).

2 § Sekretessen enligt 1 § första och andra styckena gäller i förhållande till en vård- eller behandlingsbehövande själv för

uppgift om hans eller hennes hälsotillstånd, om det med hänsyn till ändamålet med vården eller behandlingen är av synnerlig vikt att uppgiften inte lämnas till honom eller henne.

3 § Sekretess gäller hos en myndighet som avses i 1 § första och andra styckena för uppgift i anmälan eller utsaga av en enskild om någons hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden, i förhållande till den som anmälan eller utsagan avser, endast om det kan antas att fara uppkommer för att den som har lämnat uppgiften eller någon närstående till denne utsätts för våld eller lider annat allvarligt men om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

4 § Sekretess gäller i ärende om arbetsskadeförsäkring eller delpensionsförsäkring för uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Premiepensionsmedel

5 § Sekretess gäller hos Pensionsmyndigheten och domstol i ärende enligt lagstiftningen om inkomstgrundad ålderspension för uppgift om

1. hur premiepensionsmedel har placerats för en enskilds räkning, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde lider men, och

2. vad en pensionssparare har bestämt om efterlevandeskydd enligt 10 kap. lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension.

Sekretessen enligt första stycket 2 gäller inte sedan pensionspararen har avlidit.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år. Lag (2009:1017).

Sekretessbrytande bestämmelser

6 § Sekretessen enligt 1 § hindrar inte att uppgift lämnas till en enskild enligt vad som föreskrivs i lagstiftningen om allmän försäkring, allmän pension, handikappersättning och vård-

bidrag, sjuklön, statligt tandvårdsstöd eller särskild sjukförsäkringsavgift.

7 § Sekretessen enligt 5 § hindrar inte att uppgift lämnas till en enskild enligt vad som föreskrivs i lagstiftningen om inkomstgrundad ålderspension.

Kommunalt vårdnadsbidrag

7 a § Sekretess gäller i ärende om vårdnadsbidrag enligt lagen (2008:307) om kommunalt vårdnadsbidrag för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till den enskilde lider men om uppgiften röjs.

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år. Lag (2009:550).

Inkomstgaranti för den som har varit riksdagsledamot m.fl.

8 § Sekretess gäller för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs och uppgiften förekommer i ärende om

1. inkomstgaranti för den som har varit riksdagsledamot eller ledamot av Europaparlamentet,
2. inkomstgaranti eller motsvarande förmåner för den som varit statsråd och för vissa arbetstagare som har innehaft statlig chefsanställning,
3. pension enligt statligt kollektivavtal om särskild pension för yrkesofficerare, eller
4. pensionsersättning och särskild pensionsersättning enligt statligt kollektivavtal om trygghetsfrågor.

Sekretess gäller inte beslut i ärende.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år. Lag (2009:677).

Studiestöd och utlåning av allmänna medel

Studiestöd och lån till hemutrustning

9 § Sekretess gäller i ärende om studiestöd och i ärende hos Centrala studiestödsnämnden om lån till hemutrustning för flyktingar och vissa andra utlänningar för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs.

I andra ärenden än sådana om studiestöd under sjukdom gäller sekretessen inte beslut i ärendet.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

Utlåningsverksamhet som inte är affärsmässig och inte avser näringslivet

10 § Sekretess gäller, i annat fall än som avses i 9 §, 30 kap. 23, 24, 27 och 28 §§ samt 31 kap. 1 § första stycket och 2–5 §§, i ärende om utlåning av allmänna medel för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs.

Sekretessen gäller inte ansökan eller beslut i ärende.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

Arbetsförmedling, arbetslöshetsersättning, m.m.

Arbetsförmedling m.m.

11 § Sekretess gäller för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men och uppgiften förekommer i ärende om

1. arbetsförmedling,
2. yrkesvägledning,
3. arbetsvård,
4. antagning till arbetsmarknadsutbildning, eller
5. hjälp och stöd vid arbetslöshet eller andra åtgärder i anställningsfrämjande syfte eller för att främja en enskilds anpassning till arbetslivet.

Sekretessen gäller inte beslut i ärende.

I ärende hos Försäkringskassan eller domstol gäller 1–3 och 6 §§ i stället för första och andra styckena.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

12 § Sekretess gäller i ärende om arbetsförmedling och ärende enligt lagstiftningen om anställningsfrämjande åtgärder för uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden, om det

inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde lider skada.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Arbetslöshetsersättning m.m.

13 § Sekretess gäller i ärende om arbetslöshetsersättning enligt lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring och i ärende om medlemsavgift för arbetslös medlem enligt lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

Arbetarskydd m.m.

Myndighet som har till särskild uppgift att verka för arbetarskydd

14 § Sekretess gäller hos en myndighet som har till särskild uppgift att verka för arbetarskydd i ärende enligt lagstiftningen om arbetsskadeförsäkring, om arbetsmiljön eller om reglering av arbetstid eller annars i ärende om arbetarskydd för uppgift om en enskilds hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde lider men om uppgiften röjs. Hos en sådan myndighet gäller sekretess också för arbetstagares anmälan i ärende om arbetarskydd.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

Affärs- och driftförhållanden

15 § Sekretess gäller i ärende enligt lagstiftningen om arbetsmiljön, om reglering av arbetstid eller om arbetstillstånd för utlänning för uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs.

Sekretessen gäller inte vid tillsyn över produktsäkerheten hos varor som är avsedda för konsumenter eller kan antas komma att användas av konsumenter, om intresset av allmän känedom om förhållanden som rör risk för skada på person har sådan vikt att uppgiften bör lämnas ut.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Dispens av regeringen

16 § Regeringen får för ett särskilt fall, när det gäller uppgift i ett ärende enligt lagstiftningen om arbetsmiljön, besluta om undantag från sekretessen enligt 15 §, om den finner det vara av vikt att uppgiften lämnas. Regeringen får förena ett sådant beslut med villkor att förbehåll, som inskränker en enskild mottagares rätt att lämna uppgiften vidare eller utnyttja den, ska göras vid utlämnande av uppgiften.

Rätten att meddela och offentliggöra uppgifter

17 § Den tystnadsplikt som följer av ett förbehåll som gjorts med stöd av 16 § andra meningen inskränker rätten enligt 1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter.

29 kap. Sekretess till skydd för enskild i verksamhet som rör transporter och andra former av kommunikation

Allmän samfärdsel

Postförsändelse

1 § Sekretess gäller hos tillståndsmyndigheten på postområdet och hos myndighet som bedriver postverksamhet för uppgift om en särskild postförsändelse. Om sekretess inte följer av någon annan bestämmelse, får dock sådan uppgift lämnas till den som är försändelsens avsändare eller mottagare.

Telemeddelande

2 § Sekretess gäller hos en myndighet som driver televerksamhet för uppgift om ett särskilt telefonsamtal eller annat telemeddelande. Om sekretess inte följer av någon annan bestämmelse, får dock sådan uppgift lämnas till den som har tagit del i telefonsamtalet eller annars är telemeddelandets avsändare eller mottagare eller som innehar apparat som har använts för telemeddelandet.

Annan allmän samfärdsel

3 § Sekretess gäller hos myndighet som handhar allmän samfärdsel för sådan uppgift om en enskilds förbindelse med samfärdselverksamheten som inte avses i 1 eller 2 §, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde lider

skada eller men. Sekretessen hos en myndighet som bedriver postverksamhet för uppgift om en enskilds adress gäller dock endast om det kan antas att någon kan komma att utsättas för övergrepp eller lider annat allvarligt men om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

TV-avgift

4 § Sekretess gäller i ärende som avser TV-avgift för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Körkort

5 § Sekretess gäller i ärende om prövning av någons lämplighet att ha taxiförarlegitimation enligt yrkestrafiklagen (1998:490), körkort eller traktorkort för uppgift om den enskildes hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider betydande men om uppgiften röjs.

Sekretessen gäller inte beslut i ärende.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

Färdtjänst

Tillstånd för färdtjänst

6 § Sekretess gäller i ärende om tillstånd till färdtjänst eller riksfärdtjänst enligt lagen (1997:736) om färdtjänst och lagen (1997:735) om riksfärdtjänst för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Sekretessbrytande bestämmelse

7 § Sekretessen enligt 6 § hindrar inte att uppgift lämnas till en enskild enligt vad som föreskrivs i lagen (1997:736) om färdtjänst och lagen (1997:735) om riksfärdtjänst.

Luftfart

Luftfartscertifikat m.m.

8 § Sekretess gäller i ärende om prövning av någons lämplighet att ha luftfartscertifikat eller sådant behörighetsbevis som avses i luftfartslagen (1957:297) för uppgift om den enskildes hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider betydande men om uppgiften röjs.

Sekretessen gäller inte beslut i ärende.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

Certifikatregistret

9 § Sekretess gäller hos Transportstyrelsen i verksamhet som avser förande av eller uttag ur certifikatregistret för uppgift som rör brott eller en enskilds hälsotillstånd, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Rapport om händelse inom civil luftfart

10 § Sekretess gäller hos Rikspolisstyrelsen, Kustbevakningen, Statens haverikommission, Luftfartsverket och Transportstyrelsen för uppgift som lämnats av en enskild i en rapport om händelse inom civil luftfart enligt 11 kap. 8 § luftfartslagen (1957:297), om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

Sjöfart

Anmälningar m.m.

11 § Sekretess gäller hos Transportstyrelsen vid tillsyn enligt 5 kap. fartygssäkerhetslagen (2003:364) för uppgift i anmälan eller utsaga från en enskild, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

Pris och betalningsvillkor i skeppsbyggnadsavtal

12 § Sekretess gäller i ärende om registrering eller inskrivning i fartygsregistrets skeppsbyggnadsdel för uppgift om pris och betalningsvillkor i skeppsbyggnadsavtal.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Sjöförklaringar och andra utredningar

13 § Sekretess gäller i ärende om utredning av fartygs sammanstötning med annat fartyg eller av tillbud till sådan händelse för uppgift som rör sammanstötningen eller tillbudet och härrör från det fartyg som ärendet avser, om fartygets befälhavare eller redare begär det.

Sekretess enligt första stycket gäller inte, om sjöförklaring eller annan sådan undersökning beträffande båda fartygen sker samtidigt. Sekretess gäller inte heller, om sådan undersökning beträffande det andra fartyget har ägt rum förut eller om det annars finns tillgång till motsvarande uppgift om det andra fartyget.

Om ett sådant ärende som anges i första stycket handläggs vid någon annan myndighet än domstol, tillämpas 43 kap. 5 § första stycket hos den myndigheten.

Sekretessen enligt denna paragraf upphör när motsvarande uppgift om det andra fartyget har blivit tillgänglig.

För uppgift i allmän handling gäller sekretessen högst fem år från det att sammanstötningen eller tillbudet skedde.

Samordning av civila behov av sjöövervakning m.m.

13 a § Sekretess gäller i verksamhet som avser förande av eller uttag ur Kustbevakningens register för samordning av civila behov av sjöövervakning och förmedling av civil sjöinformation för uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs.

I fråga om uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år. Lag (2009:612).

Rätten att meddela och offentliggöra uppgifter

14 § Den tystnadsplikt som följer av 1, 2 och 6 §§ inskränker rätten enligt 1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter.

30 kap. Sekretess till skydd för enskild i verksamhet som avser tillsyn m.m. i fråga om näringslivet

Konkurrensverkets tillsyn m.m.

Tillsyn och utredning

1 § Sekretess gäller i Konkurrensverkets verksamhet som består i tillsyn och utredning

1. för uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden, uppfinningar eller forskningsresultat, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs, och

2. för uppgift om andra ekonomiska eller personliga förhållanden än som avses i 1 för den som har trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som är föremål för myndighetens verksamhet.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Rådgivning inför anmälan om företagskoncentration

2 § Sekretess gäller hos Konkurrensverket för uppgift som avses i 1 § och som enbart hänför sig till verksamhet som gäller rådgivning inför en anmälan enligt 4 kap. 6 eller 7 § konkurrenslagen (2008:579). När en sådan anmälan kommit in till Konkurrensverket gäller i stället sekretess enligt 1 §.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Anmälningar m.m.

3 § Sekretess gäller hos Konkurrensverket i ärende som rör utredning av överträdelse av 2 kap. 1 eller 7 § konkurrenslagen (2008:579) eller av artikel 81 eller 82 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen för uppgift i anmälan eller utsaga från en enskild, om det kan antas att den enskilde lider avsevärd skada eller betydande men om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Finansiella marknader m.m.

Tillsyn och tillstånd

4 § Sekretess gäller i en statlig myndighets verksamhet som består i tillståndsgivning eller tillsyn med avseende på bank-

och kreditväsendet, värdepappersmarknaden eller försäkringsväsendet

1. för uppgift om affärs- eller driftförhållanden hos den som myndighetens verksamhet avser, om det kan antas att denne lider skada om uppgiften röjs, och
2. för uppgift om ekonomiska eller personliga förhållanden för annan som har trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som myndighetens verksamhet avser.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Ägarprövning

5 § Sekretess gäller för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs och uppgiften förekommer i ärende hos en statlig myndighet om innehav av

1. aktier i bankaktiebolag, kreditmarknadsbolag, värdepappersbolag eller försäkringsaktiebolag,
2. andelar i medlemsbank eller kreditmarknadsförening, eller
3. aktier eller andelar i börs eller clearingorganisation.

Sekretessen gäller inte beslut av myndigheten och inte heller för uppgift från en annan myndighet om uppgiften inte är sekretessreglerad där.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Övervakning och kontroll enligt viss lagstiftning

6 § Sekretess gäller i en statlig myndighets verksamhet som består i övervakning eller kontroll för sådan uppgift om en enskilds ekonomiska eller personliga förhållanden som på begäran har lämnats av någon som är skyldig att lämna uppgifter till myndigheten, om övervakningen eller kontrollen sker enligt

1. lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument,
2. lagen (1996:1006) om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet,
3. lagen (2000:1087) om anmälningskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument,
4. lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet,

5. lagen (2005:377) om straff för marknadsmissbruk vid handel med finansiella instrument, eller

6. lagen (2006:451) om offentliga uppköpserbjudanden på aktiemarknaden.

Om en uppgift som avses i första stycket rör den uppgiftsskyldige, gäller sekretessen endast om denne kan antas lida skada eller men om uppgiften röjs och sekretessen inte motverkar syftet med uppgiftsskyldigheten.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Internationella avtal

7 § Sekretess gäller hos en statlig myndighet i verksamhet som avses i 4–6 §§, i den utsträckning riksdagen har godkänt avtal om detta med en annan stat eller med en mellanfolklig organisation, för sådan uppgift om affärs- eller driftförhållanden och ekonomiska eller personliga förhållanden som myndigheten har fått enligt avtalet. Samma sekretess gäller hos Finansinspektionen för uppgifter som inspektionen har fått från en utländsk myndighet eller ett utländskt organ enligt något annat avtal, om regeringen meddelar föreskrifter om detta.

Om sekretess gäller enligt första stycket, får de sekretessbrytande bestämmelserna i 10 kap. 15–27 §§ och 28 § första stycket inte tillämpas i strid med det aktuella avtalet.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Sekretessbrytande bestämmelse

8 § Sekretess enligt 4 § första stycket hindrar inte att en uppgift lämnas till en börs eller ett utländskt företag som har tillstånd att driva en reglerad marknad från filial i Sverige om uppgiften behövs för att börsen eller det utländska företaget ska kunna fullgöra sina uppgifter enligt lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden eller annan författning.

Dispens av regeringen

9 § Regeringen får för ett särskilt fall besluta om undantag från sekretessen enligt 4 § första stycket 1, om den finner det vara av vikt att uppgiften lämnas. Regeringen får förena ett sådant beslut med villkor att förbehåll, som inskränker en enskild mottagares rätt att lämna uppgiften vidare eller utnyttja den, ska göras vid utlämnande av uppgiften.

Insättningsgaranti, statligt stöd till kreditinstitut, m.m.

Insättningsgaranti och investerarskydd

10 § Sekretess gäller hos garantimyndighet enligt lagen (1995:1571) om insättningsgaranti och lagen (1999:158) om investerarskydd i myndighetens verksamhet enligt dessa lagar

1. för uppgift om affärs- eller driftförhållanden hos den som myndighetens verksamhet avser, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs, och
2. för uppgift om ekonomiska eller personliga förhållanden för någon annan som har trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som myndighetens verksamhet avser eller med ett utländskt institut med filial i Sverige som endast omfattas av ett utländskt garantisystem.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Internationella avtal

11 § I den utsträckning regeringen meddelar föreskrifter om det, gäller sekretess hos en sådan garantimyndighet som avses i 10 § för sådan uppgift om affärs- eller driftförhållanden och andra ekonomiska eller personliga förhållanden som myndigheten fått på grund av ett avtal med företrädare för ett utländskt garantisystem. Om sådan sekretess gäller, får de sekretessbrytande bestämmelserna i 10 kap. 15–27 §§ och 28 § första stycket inte tillämpas i strid med avtalet.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Statligt stöd till kreditinstitut

12 § Sekretess gäller i ärende enligt lagen (2008:814) om statligt stöd till kreditinstitut, till dess ärendet har slutförts

1. för uppgift om affärs- eller driftförhållande hos den som ärendet avser, och
2. för uppgift om ekonomiska eller personliga förhållanden för annan som har trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som ärendet avser.

I ett avslutat ärende som avses i första stycket gäller sekretess

1. för uppgift om affärs- eller driftförhållande hos den som ärendet avser, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs, och

2. för uppgift om ekonomiska eller personliga förhållanden för annan som har trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som ärendet avser.

Sekretessen gäller inte beslut i ärende.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Överföring av sekretess

13 § Får en myndighet i ett ärende som avses i 12 § en uppgift som är sekretessreglerad i 31 kap. 1 § första stycket eller 31 kap. 2 § från Riksbanken eller Riksgäldskontoret, blir sekretessbestämmelsen tillämplig på uppgiften även i ärendet. Sekretessen gäller dock inte om uppgiften ingår i ett beslut av den mottagande myndigheten.

Dispens av regeringen

14 § Regeringen får för ett särskilt fall besluta om undantag från sekretessen enligt 10 § första stycket 1 samt 12 § första stycket 1 och andra stycket 1, om den finner det vara av vikt att uppgiften lämnas. Regeringen får förena ett sådant beslut med villkor att förbehåll, som inskränker en enskild mottagares rätt att lämna uppgiften vidare eller utnyttja den, ska göras vid utlämnande av uppgiften.

Enskild mottagare av statsbidrag

15 § Sekretess gäller hos Riksrevisionen i verksamhet som avser granskning av hur en enskild mottagare har använt statsbidrag

1. för uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs, och

2. för uppgift om andra ekonomiska eller personliga förhållanden än som avses i 1 för den som har trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som är föremål för myndighetens granskning.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Advokater

16 § Sekretess gäller i ärende om någons inträde i Advokatsamfundet, om disciplinärt ingripande mot en advokat eller om en advokats uteslutning ur samfundet för uppgift om hans eller hennes ekonomiska ställning eller om annans personliga eller ekonomiska förhållanden, om det kan antas att den som uppgiften rör lider skada eller men om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

Revisorer

17 § Sekretess gäller i ärende om godkännande eller auktorisation av en revisor eller registrering av ett revisionsbolag, om disciplinärt ingripande mot en godkänd eller auktoriserad revisor eller ett registrerat revisionsbolag eller om upphävande av godkännande, auktorisation eller registrering för uppgift om revisorns eller revisionsbolagets ekonomiska ställning eller om annans personliga eller ekonomiska förhållanden, om det kan antas att den som uppgiften rör lider skada eller men om uppgiften röjs.

Sekretessen gäller inte beslut i ärendet.

Om sekretess gäller enligt första stycket, får de sekretessbrytande bestämmelserna i 10 kap. 15–27 §§ och 28 § första stycket inte tillämpas i strid med avtal som träffats med en utländsk myndighet eller ett utländskt organ.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

Stiftelser

18 § Sekretess gäller i verksamhet som avser tillsyn över stiftelser

1. för uppgift om stiftelsens affärs- eller driftförhållanden, om det kan antas att stiftelsen lider skada om uppgiften röjs, och
2. för uppgift om någon annan enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående lider skada eller men om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år. Om uppgiften avser den enskildes personliga förhållanden gäller dock sekretessen i högst sjuttio år.

Film eller videogram

19 § Sekretess gäller i ärende om granskning av film eller videogram för uppgift ur filmen eller videogrammet. Sekretessen upphör att gälla när beslut i saken har vunnit laga kraft.

Alkohol

20 § Sekretess gäller hos tillstånds- eller tillsynsmyndighet enligt alkohollagen (1994:1738) för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men om uppgiften röjs.

Sekretessen gäller inte beslut i ärende om tillstånd.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

Ordningsvakter och väktare

21 § Sekretess gäller för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne utsätts för våld eller lider annat allvarligt men om uppgiften röjs och uppgiften förekommer i

1. ärende om förordnande av ordningsvakt och i förteckning som förs över tjänstetecken som tilldelats ordningsvakt, eller
2. ärende om godkännande av väktare och i register som förs över väktare.

Utöver vad som följer av första stycket gäller sekretess i ärende, förteckning eller register som avses där för uppgift om en enskilds personnummer, bostadsadress, hemtelefonnummer och för andra jämförbara uppgifter, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

Förvärv av eller särskild förvaltning av hyresfastighet

22 § Sekretess gäller i ärende enligt lagen (1975:1132) om förvärv av hyresfastighet m.m. eller bostadsförvaltningslagen (1977:792) för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs.

Sekretessen gäller inte beslut i ärende.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Övrig tillsyn m.m. som utövas av statlig myndighet

Tillsyn, stödverksamhet, m.m.

23 § Sekretess gäller, i den utsträckning regeringen meddelar föreskrifter om det, i en statlig myndighets verksamhet som består i utredning, planering, prisreglering, tillståndsgivning, tillsyn eller stödverksamhet med avseende på produktion, handel, transportverksamhet eller näringslivet i övrigt

1. för uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden, uppfinningar eller forskningsresultat, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs, och

2. för uppgift om andra ekonomiska eller personliga förhållanden än som avses i 1 för den som har trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som är föremål för myndighetens verksamhet.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Internationella avtal

24 § Sekretess gäller, i den utsträckning riksdagen godkänt ett avtal om detta med en annan stat eller med en mellanfolklig organisation, hos en statlig myndighet i verksamhet som avses i 23 §, för sådan uppgift om en enskilds ekonomiska eller personliga förhållanden som myndigheten förfogar över på grund av avtalet.

Om sekretess gäller enligt första stycket, får de sekretessbrytande bestämmelserna i 10 kap. 15–27 §§ och 28 § första stycket inte tillämpas i strid med det aktuella avtalet.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Överföring av sekretes

25 § Får ett landsting eller en kommun som inte ingår i ett landsting i samband med sådana överläggningar som avses i 9 och 13 §§ lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m. en uppgift från Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket som är sekretessreglerad enligt 23 § första stycket 1, blir sekretessbestämmelsen tillämplig på uppgiften även hos landstinget eller kommunen. Detta gäller dock inte om det finns en primär

sekretessbestämmelse till skydd för samma intresse som är tillämplig på uppgiften hos den mottagande myndigheten.

Dispens av regeringen

26 § Regeringen får för ett särskilt fall besluta om undantag från sekretess som har föreskrivits med stöd av 23 § första stycket 1, om den finner det vara av vikt att uppgiften lämnas. Regeringen får förena ett sådant beslut med villkor att förbehåll, som inskränker en enskild mottagares rätt att lämna uppgiften vidare eller utnyttja den, ska göras vid utlämnande av uppgiften.

Tillsyn och stödverksamhet av andra än statliga myndigheter

Tillsyn och stödverksamhet i allmänhet

27 § Sekretess gäller i verksamhet som bedrivs av någon annan än en statlig myndighet och som består i tillsyn eller stödverksamhet med avseende på näringslivet

1. för uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden, uppfinningar eller forskningsresultat, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs, och

2. för uppgift om andra ekonomiska eller personliga förhållanden än som avses i 1 för den som har trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som är föremål för sådan tillsyns- eller stödverksamhet som avses i denna paragraf.

Sekretess enligt första stycket 1 gäller inte för uppgift i tillsynsverksamhet som bedrivs av den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet, om intresset av allmän kännedom om förhållande som rör människors hälsa, miljön eller redligheten i handeln eller ett liknande allmänintresse har sådan vikt att uppgiften bör lämnas ut.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Brandfarliga varor

28 § Sekretess gäller hos en kommunal myndighet i ärende om tillstånd till hantering av brandfarliga varor

1. för uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden, uppfinningar eller forskningsresultat, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs, och

2. för uppgift om andra ekonomiska eller personliga förhållanden än som avses i 1 för den som har trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som är föremål för sådan tillsyns- eller stödverksamhet som avses i denna paragraf.

Sekretessen gäller inte beslut i ärende.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Dispens av regeringen

29 § Regeringen får för ett särskilt fall besluta om undantag från sekretess enligt 27 § första stycket 1, om den finner det vara av vikt att uppgiften lämnas. Regeringen får förena ett sådant beslut med villkor att förbehåll, som inskränker en enskild mottagares rätt att lämna uppgiften vidare eller utnyttja den, ska göras vid utlämnande av uppgiften.

Rätten att meddela och offentliggöra uppgifter

30 § Den tystnadsplikt som följer av 2 § första stycket första meningen, 4 § första stycket 2, 12 § första stycket och andra stycket 2, 13 §, 15 § första stycket 2, 23 § första stycket 2 och 27 § första stycket 2 och den tystnadsplikt som följer av ett förbehåll som gjorts med stöd av 9 § andra meningen, 14 § andra meningen, 26 § andra meningen eller 29 § andra meningen inskränker rätten enligt 1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter.

Den tystnadsplikt som följer av 24 § inskränker rätten att meddela och offentliggöra uppgifter, när det är fråga om uppgift om andra ekonomiska eller personliga förhållanden än affärs- och driftförhållanden för den som trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som är föremål för myndighetens verksamhet.

Den tystnadsplikt som följer av 18 § inskränker rätten att meddela och offentliggöra uppgifter, när det är fråga om uppgift om en enskilds personliga förhållanden vars röjande kan vålla allvarligt men.

31 kap. Sekretess till skydd för enskild i annan verksamhet med anknytning till näringslivet

Riksbankens verksamhet

1 § Sekretess gäller i Riksbankens kassarörelse, valutahandel, in- och utlåningsrörelse, betalningsutjämnning samt handel med värdepapper eller med rättigheter och skyldigheter som anknyter till sådana tillgångar för uppgift om en enskilds ekonomiska förhållanden.

Sekretess gäller vidare hos Riksbanken i ärenden enligt lagstiftningen om valutareglering och betalningar till och från utlandet för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde lider skada eller men.

För uppgift i en allmän handling som avses i första stycket gäller sekretessen i högst tjugo år och för uppgift i en allmän handling som avses i andra stycket gäller sekretessen i högst femtio år.

Affärs-, upplånings- och utlåningsverksamhet

Riksgäldskontorets upplåningsverksamhet

2 § Sekretess gäller i Riksgäldskontorets upplåningsverksamhet för uppgift om en enskilds ekonomiska förhållanden.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Affärsverksamhet hos kommunala eller landstingskommunala företag

3 § Sekretess gäller i affärsverksamhet hos en bank, ett kreditmarknadsföretag eller ett värdepappersbolag som samverkande kommuner eller landsting utövar ett rättsligt bestämmande inflytande över för uppgift om en enskilds ekonomiska eller personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan lämnas ut utan att den enskilde lider skada eller men. I ett ärende enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster gäller dock sekretess för sådana uppgifter endast om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Annan upplåningsverksamhet eller affärsmässig utlåningsverksamhet

4 § I annan av en myndighet bedriven upplåningsverksamhet eller affärsmässig utlåningsverksamhet än som avses i 1, 2 eller 3 § gäller sekretess för uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Överföring av sekretess

5 § Får en myndighet en uppgift som är sekretessreglerad i 3 eller 4 § från en myndighet som avses där, blir 3 eller 4 § tillämplig på uppgiften också hos den mottagande myndigheten. Sekretessbestämmelsen ska dock inte tillämpas, om uppgiften ingår i ett beslut hos den mottagande myndigheten.

Pantbrevsregistret

Förande av pantbrevsregistret

6 § Sekretess gäller i verksamhet som avser förande av pantbrevsregistret enligt lagen (1994:448) om pantbrevsregister för uppgift om en registrerad pantbrevshavare, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den som uppgiften rör lider skada.

Sekretessbrytande bestämmelse

7 § Sekretessen enligt 6 § hindrar inte att uppgift lämnas till den som senast har beviljats lagfart för den fastighet som uppgiften rör eller, om fastigheten är upplåten med tomträtt, till den som enligt fastighetsregistrets inskrivningsdel är tomträtts-havare.

Inteckningsbrevsregistret

Förande av inteckningsbrevsregistret

8 § Sekretess gäller i verksamhet som avser förande av inteckningsbrevsregistret enligt lagen (2008:1075) om inteckningsbrevsregister för uppgift om en registrerad inteckningsbrevshavare, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den som uppgiften rör lider skada.

Sekretessbrytande bestämmelse

9 § Sekretessen enligt 8 § hindrar inte att uppgift lämnas till den vars egendom har intecknats.

Elcertifikatsregistret

10 § Sekretess gäller i verksamhet som avser förande av elcertifikatsregistret enligt lagen (2003:113) om elcertifikat för uppgift som lämnar eller bidrar till upplysning om ställningen på ett certifikatkonto, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att kontoinnehavaren lider skada.

Utsläppsregistret

11 § Sekretess gäller i verksamhet som avser förande av utsläppsregistret enligt lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter för uppgift som lämnar eller bidrar till upplysning om ställningen på ett konto i registret, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att kontoinnehavaren lider skada.

Uppdragsverksamhet för enskilda räkning

Provning, värdering, undersökning m.m.

12 § Sekretess gäller för uppgift som avser provning, bestämning av egenskaper eller myckenhet, värdering, vetenskaplig, teknisk, ekonomisk eller statistisk undersökning eller annat sådant uppdrag som myndigheten utför för en enskilda räkning, om det måste antas att uppdraget har lämnats under förutsättning att uppgiften inte röjs.

Sekretessen gäller inte om intresset av allmän kändedom om förhållande som rör människors hälsa har sådan vikt att uppgiften bör lämnas ut. Sekretessen gäller dock för uppgift från uppdragsverksamhet inom universitet och högskolor.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjuugo år. Hos universitet och högskolor gäller sekretessen dock i högst tio år. Hos Patent- och registreringsverket gäller sekretessen i högst femtio år.

Sekretessbrytande bestämmelse

13 § Sekretessen enligt 12 § hindrar inte att uppgifter som rör människors hälsa lämnas till en myndighet som utövar tillsyn inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Dispens av regeringen

14 § Regeringen får för ett särskilt fall besluta om undantag från sekretessen enligt 12 § om den finner det vara av vikt att uppgiften lämnas. Regeringen får förena ett sådant beslut med villkor att förbehåll, som inskränker en enskild mottagares rätt att lämna uppgiften vidare eller utnyttja den, ska göras vid utlämnande av uppgiften.

Administrativa tjänster åt en stiftelse

15 § Sekretess gäller i verksamhet som avser administrativa tjänster som utförs efter överenskommelse med en stiftelse, för uppgift om en annan enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år. Om uppgiften avser den enskildes personliga förhållanden, gäller dock sekretessen i högst sjuttio år.

Enskildas affärsförbindelser med myndigheter, m.m.

Affärsförbindelse med myndighet

16 § Sekretess gäller för uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden när denne i annat fall än som avses i 1 § första stycket, 2–4 och 12 § har trätt i affärsförbindelse med en myndighet, om det av särskild anledning kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år. Beträffande handling som anger villkoren i ett avtal gäller sekretessen dock längst till dess att två år, eller hos statliga affärsverk och Försvarets materielverk samt i kommunal affärsverksamhet fem år, har gått från det att avtalet slöts.

Affärsförbindelse med vissa bolag m.m.

17 § Sekretess gäller för uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden när denne har trätt i affärsförbindelse med bolag, förening, samfällighet eller stiftelse som driver affärsverksamhet och vari det allmänna genom myndigheten utövar ett bestämmande inflytande eller bedriver revision, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs.

Sekretessen hos en myndighet som bedriver sådan revision gäller inte om uppgiften ingår i ett beslut av myndigheten.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år. Beträffande handling som anger villkoren i ett avtal gäller sekretessen dock längst till dess att två år, eller hos statliga affärsverk och Försvarets materielverk samt i kommunal affärsverksamhet fem år, har gått från det att avtalet slöts.

Överföring av sekretess

18 § Får en myndighet en uppgift som är sekretessreglerad i 16 eller 17 § från en myndighet som avses där, blir 16 eller 17 § tillämplig på uppgiften också hos den mottagande myndigheten. Sekretessbestämmelsen ska dock inte tillämpas, om uppgiften ingår i ett beslut av den mottagande myndigheten.

Dispens av regeringen

19 § Regeringen får för ett särskilt fall besluta om undantag från sekretessen enligt 16 eller 17 §, om den finner det vara av vikt att uppgiften lämnas. Regeringen får förena ett sådant beslut med villkor att förbehåll, som inskränker en enskild mottagares rätt att lämna uppgiften vidare eller utnyttja den, ska göras vid utlämnande av uppgiften.

Patentansökan m.m.

Patentansökan

20 § Sekretess gäller i ärende om ansökan om patent för uppgift om uppfinning eller företagshemlighet, om inte annat följer av patentlagen (1967:837).

Arbetstagares uppfinningar

21 § Sekretess gäller för sådan uppgift om uppfinning som har lämnats till en myndighet enligt lagen (1949:345) om rätten till arbetstagares uppfinningar. Om patent har sökts på uppfinningen, gäller dock sekretessen endast om uppgiften omfattas av sekretess enligt 20 §.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen enligt första stycket första meningen i högst tjugo år.

Registrering av mönster

22 § Sekretess gäller i ärende om registrering av mönster för uppgift om mönstret, om sökanden har begärt det och annat inte följer av mönsterskyddslagen (1970:485).

Upphovsrättsligt skyddat verk

23 § Sekretess gäller för uppgift i ett upphovsrättsligt skyddat verk som inte kan antas sakna kommersiellt intresse, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att rättighetshavaren lider skada och

1. det av särskild anledning kan antas att verket inte tidigare har offentliggjorts i den mening som avses i lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk,
2. det av särskild anledning kan antas att verket har kommit in till myndigheten utan rättighetshavarens samtycke, och
3. ett röjande av uppgiften innebär ett upphovsrättsligt förfogande.

Vid tillämpningen av första stycket ska ett verk som har tillhandahållits enligt 2 kap. tryckfrihetsförordningen eller har lämnats från en myndighet till en annan inte därigenom anses offentliggjort.

Internationellt utvecklingsbistånd

Affärs- och driftförhållanden

24 § Sekretess gäller i verksamhet avseende internationellt utvecklingsbistånd för uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden, om det av särskild anledning kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år. Beträffande handling som anger villkoren i ett avtal, slutet mellan en enskild och en myndighet, gäller sekretessen dock längst till dess att två år har gått från det att avtalet slöts.

Dispens av regeringen

25 § Regeringen får för ett särskilt fall besluta om undantag från sekretessen enligt 24 §, om den finner det vara av vikt att uppgiften lämnas. Regeringen får förena ett sådant beslut med villkor att förbehåll, som inskränker en enskild mottagares rätt att lämna uppgiften vidare eller utnyttja den, ska göras vid utlämnande av uppgiften.

Rätten att meddela och offentliggöra uppgifter

26 § Den tystnadsplikt som följer av 1 § första stycket, 2, 12 och 20–22 §§ och den tystnadsplikt som följer av ett förbehåll som gjorts med stöd av 14 § andra meningen, 19 § andra meningen eller 25 § andra meningen inskränker rätten enligt 1 kap. 1 §

tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter.

Den tystnadsplikt som följer av 3 och 4 §§ begränsar rätten att meddela och offentliggöra uppgifter, när det är fråga om uppgift som hänför sig till affärsmässig utlåningsverksamhet.

Den tystnadsplikt som följer av 15 § begränsar rätten att meddela och offentliggöra uppgifter, när det är fråga om uppgift om en enskilds personliga förhållanden vars röjande kan vålla allvarligt men.

32 kap. Sekretess till skydd för enskild i verksamhet som rör annan tillsyn, granskning, övervakning, m.m.

Datainspektionen

Tillstånd, tillsyn, m.m.

1 § Sekretess gäller hos Datainspektionen i ärende om tillstånd eller tillsyn som enligt lag eller annan författning ska handläggas av inspektionen och i ärende om sådant bistånd som avses i Europarådets konvention om skydd för enskilda vid automatisk databehandling av personuppgifter, för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Överföring av sekretess

2 § Får Justitiekanslern en uppgift som är sekretessreglerad i 1 §, blir 1 § tillämplig på uppgiften även hos Justitiekanslern.

Allmän kameraövervakning

3 § Sekretess gäller för sådan uppgift om en enskilds personliga förhållanden som har inhämtats genom kameraövervakning som avses i lagen (1998:150) om allmän kameraövervakning, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Överförmyndare m.m.

Överförmyndare och överförmyndarnämnd

4 § Sekretess gäller hos överförmyndare eller överförmyndarnämnd i ärende enligt föräldrabalken för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde lider skada eller men.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Sekretessbrytande bestämmelse

5 § Sekretessen enligt 4 § hindrar inte att uppgift lämnas till en enskild enligt vad som föreskrivs i föräldrabalken.

Offentliga funktionärs innehav av finansiella instrument

6 § Sekretess gäller för uppgift om innehav av finansiella instrument som har lämnats till en myndighet, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den som uppgiften rör lider skada eller men och uppgiften har lämnats till följd av anmälningsskyldighet enligt

1. ett särskilt beslut enligt 11 § lagen (2000:1087) om anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument,
2. 9 kap. 5 § lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank,
3. 7 kap. 2 § lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder),
4. 5 kap. 2 § lagen (2000:193) om Sjätte AP-fonden, eller
5. 14 a § första och andra styckena lagen (2002:1023) med instruktion för Riksrevisionen.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Passagerarregister

7 § Sekretess gäller i verksamhet som avser förande av eller uttag ur register enligt lagen (2006:444) om passagerarregister för uppgift om en enskilds namn och födelsedatum samt nummer på resehandling. Sekretess i denna verksamhet gäller också för uppgift om en enskilds ekonomiska förhållanden, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Räddningsinsatser, undersökningar av olyckor och tillsyn

8 § Sekretess gäller hos kommuner och statliga myndigheter för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men om uppgiften röjs och uppgiften förekommer i sådan verksamhet enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor som avser

1. utförande av räddningsinsatser,
2. undersökningar av olyckor, eller
3. tillsyn.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Kärnteknisk verksamhet

Kärnenergiolyckor m.m.

9 § Sekretess gäller för sådan uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden som har lämnats enligt 19–21 §§ lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet eller i ärende om under rättelse och information eller bistånd enligt konventionerna den 26 september 1986 om tidig information vid en kärnenergiolycka och om bistånd i händelse av en kärnteknisk olycka eller ett nödläge med radioaktiva ämnen samt konventionen den 17 mars 1992 om gränsöverskridande effekter av industriolyckor, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Dispens av regeringen

10 § Regeringen får för ett särskilt fall besluta om undantag från sekretessen enligt 9 §, om den finner det vara av vikt att uppgiften lämnas. Regeringen får förena ett sådant beslut med villkor att förbehåll, som inskränker en enskild mottagares rätt att lämna uppgiften vidare eller utnyttja den, ska göras vid utlämnande av uppgiften.

Rätten att meddela och offentliggöra uppgifter

11 § Den tystnadsplikt som följer av 1 och 2 §§ och den tystnadsplikt som följer av ett förbehåll som gjorts med stöd av 10 § andra meningen inskränker rätten enligt 1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter, när det gäller uppgift om en registrerads förhållanden.

Den tystnadsplikt som följer av 7 § inskränker rätten att meddela och offentliggöra uppgifter, när det gäller uppgift om en enskilds namn och födelsedatum samt nummer på resehandling.

33 kap. Sekretess till skydd för enskild hos Diskrimineringsombudsmannen, Barnombudsmannen och Konsumentombudsmannen, m.m.

Diskrimineringsombudsmannen m.m.

1 § Sekretess gäller för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men om uppgiften röjs och uppgiften förekommer hos

1. Diskrimineringsombudsmannen i ärende enligt diskrimineringslagen (2008:567) samt i annat ärende som rör rådgivning åt en enskild,
2. Nämnden mot diskriminering i ärende enligt diskrimineringslagen, eller
3. Statens skolinspektion i ärende enligt 14 a kap. skollagen (1985:1100).

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Barnombudsmannen

Verksamhet

2 § Sekretess gäller i verksamhet enligt lagen (1993:335) om Barnombudsman för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Secretessbrytande bestämmelse

3 § Sekretessen enligt 2 § hindrar inte att Barnombudsmannen gör anmälan och lämnar uppgift till socialnämnden enligt vad som föreskrivs i lagen (1993:335) om Barnombudsman.

Konsumentombudsmannen

4 § Sekretess gäller hos Konsumentombudsmannen i ärende enligt lagen (1997:379) om försöksverksamhet avseende medverkan av Konsumentombudsmannen i vissa tvister

1. för uppgift som tillkommit eller inhämtats med anledning av en rättstvist enligt lagen, om det kan antas att den enskildes ställning som part i tvisten försämrats om uppgiften röjs, och
2. för uppgift i övrigt om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen enligt första stycket 2 i högst tjugo år.

Rätten att meddela och offentliggöra uppgifter

5 § Den tystnadsplikt som följer av 2 § inskränker rätten enligt 1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter.

34 kap. Sekretess till skydd för enskild vid utsökning och indrivning, skuldsanering, m.m.

Utsökning och indrivning, m.m.

Mål och ärenden

1 § Sekretess gäller hos Kronofogdemyndigheten i mål eller ärende om utsökning och indrivning samt i verksamhet enligt lagen (1986:436) om näringsförbud, för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men.

Sekretessen gäller inte uppgift om förpliktelse som avses med den sökta verkställigheten

1. i ett pågående mål, eller
2. i ett avslutat mål, om verkställighet för någon annan förpliktelse söks inom två år eller om verkställighet tidigare sökts och uppgiften inte är äldre än två år.

Sekretessen gäller inte heller beslut i mål eller ärende.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjuugo år. Om uppgiften avser den enskildes personliga förhållanden, gäller dock sekretessen i högst femtio år.

Utsöknings- och indrivningsdatabasen

2 § Under motsvarande förutsättningar som i 1 § gäller sekretess i verksamhet som avser förande av eller uttag ur utsöknings- och indrivningsdatabasen enligt lagen (2001:184) om behandling av uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden som har tillförts databasen.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjuugo år. Om uppgiften avser den enskildes personliga förhållanden, gäller dock sekretessen i högst femtio år.

Blockerade uppgifter

3 § Uppgift i mål, ärende eller verksamhet som avses i 1 och 2 §§ och som Kronofogdemyndigheten har beslutat att blockera med tillämpning av 3 kap. 3 a § lagen (2001:184) om behandling av uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet omfattas av sekretess oavsett vad som föreskrivs i nämnda paragrafer. Vid tillämpning av 1 § andra stycket ska bortses från sökt verkställighet beträffande vilken uppgiften blockerats.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjuugo år. Om uppgiften avser den enskildes personliga förhållanden, gäller dock sekretessen i högst femtio år.

Internationella avtal

4 § Sekretess gäller, i den utsträckning riksdagen har godkänt ett avtal om detta med en annan stat eller med en mellanfolklig organisation, hos en myndighet i verksamhet som avses i 1–3 §§ för sådan uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden som myndigheten förfogar över på grund av avtalet.

Om sekretess gäller enligt första stycket, får de sekretessbrytande bestämmelserna i 10 kap. 15–27 §§ och 28 § första stycket inte tillämpas i strid med avtalet.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Sekretessbrytande bestämmelse

5 § Sekretessen enligt 1–3 §§ hindrar inte att uppgifter om en enskild lämnas till förvaltare i den enskildes konkurs.

Om en myndighet med stöd av första stycket lämnar uppgift till en konkursförvaltare, får myndigheten vid utlämnandet göra förbehåll som inskränker konkursförvaltarens rätt att lämna uppgiften vidare eller att utnyttja den. Ett sådant förbehåll får inte innebära ett förbud att utnyttja uppgiften om den behövs för att förvaltaren ska kunna fullgöra sina skyldigheter med anledning av konkursen.

Skuldsanering

6 § Sekretess gäller hos kommunal budget- och skuldrådgivare, Kronofogdemyndigheten eller domstol i ärende om skuldsanering för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs.

Sekretessen gäller inte beslut i ärende.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

Tillsyn i konkurs

Affärs- och driftförhållanden

7 § Sekretess gäller hos tillsynsmyndigheten i konkurs för uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Misstanke om brott

8 § Sekretess gäller hos tillsynsmyndigheten i konkurs för uppgift som angår misstanke om brott och som rör en enskilds personliga och ekonomiska förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Internationella avtal

9 § Om sekretess gäller enligt 7 §, får de sekretessbrytande bestämmelserna i 10 kap. 15–27 §§ och 28 § första stycket inte tillämpas i strid med avtal som ingåtts med en utländsk myndighet eller ett utländskt organ.

Sekretessbrytande bestämmelse

10 § Sekretessen enligt 7 § hindrar inte att uppgift lämnas till en enskild enligt vad som föreskrivs i konkurslagen (1987:672).

Rätten att meddela och offentliggöra uppgifter

11 § Den tystnadsplikt som följer av 4 § och den tystnadsplikt som följer av ett förbehåll som gjorts med stöd av 5 § andra stycket inskränker rätten enligt 1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter.

35 kap. Sekretess till skydd för enskild i verksamhet som syftar till att förebygga eller beivra brott, m.m.

Förundersökningar, register, besöksförbud, m.m.

Förundersökning, brottsförebyggande verksamhet, register, m.m.

1 § Sekretess gäller för uppgift om en enskilds personliga och ekonomiska förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men och uppgiften förekommer i

1. utredning enligt bestämmelserna om förundersökning i brottmål,
2. angelägenhet som avser användning av tvångsmedel i brottmål eller i annan verksamhet för att förebygga brott,
3. angelägenhet som avser registerkontroll och särskild personutredning enligt säkerhetsskyddslagen (1996:627),
4. annan verksamhet som syftar till att förebygga, uppdaga, utreda eller beivra brott och som bedrivs av en åklagarmyndighet, en polismyndighet, Skatteverket, Statens kriminaltekniska laboratorium, Tullverket eller Kustbevakningen,

5. Statens biografbyrås verksamhet att biträda Justitiekanslern, allmän åklagare eller en polismyndighet i brottmål,
6. register som förs av Rikspolisstyrelsen enligt polisdatalagen (1998:622) eller som annars behandlas där med stöd av samma lag,
7. register som förs enligt lagen (1998:621) om misstankeregister,
8. register som förs av Skatteverket enligt lagen (1999:90) om behandling av personuppgifter vid Skatteverkets medverkan i brottsutredningar eller som annars behandlas där med stöd av samma lag,
9. särskilt ärenderegister över brottmål som förs av åklagarmyndighet, om uppgiften inte hänför sig till registrering som avses i 4 kap. 1 §, eller
10. register som förs av Tullverket enligt lagen (2005:787) om behandling av uppgifter i Tullverkets brottsbekämpande verksamhet eller som annars behandlas där med stöd av samma lag.

Sekretessen enligt första stycket 2 gäller hos domstol i dess rättskipande eller rättsvårdande verksamhet endast om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men om uppgiften röjs. Vid förhandling om användning av tvångsmedel gäller sekretess för uppgift om vem som är misstänkt endast om det kan antas att fara uppkommer för att den misstänkte eller någon närstående till denne utsätts för våld eller lider annat allvarligt men om uppgiften röjs.

Första stycket gäller inte om annat följer av 2, 6 eller 7 §.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Anmälningar m.m.

2 § Sekretess gäller i verksamhet som avses i 1 § första stycket för uppgift i en anmälan eller utsaga av en enskild, i förhållande till den som anmälan eller utsagan avser, endast om det kan antas att fara uppkommer för att någon utsätts för våld eller lider annat allvarligt men om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Belastningsregistret

3 § Sekretess gäller i verksamhet som avser förande av eller uttag ur register enligt lagen (1998:620) om belastningsregister för uppgift i registret. I fråga om utlämnande av sådan uppgift gäller vad som är föreskrivet i den lagen och i säkerhets-skyddslagen (1996:627) samt i förordningar som har meddelats med stöd av dessa lagar.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Bestämmelserna i 10 och 12 kap. gäller inte i fråga om sekretessen enligt denna paragraf.

Andra register angående brott m.m.

4 § I annat fall än som avses i 1 § första stycket 6 och 7 och 3 § gäller sekretess i verksamhet som avser förande av eller uttag ur register

1. för uppgift som har tillförts ett särskilt register som förs över strafföreläggande och föreläggande av ordningsbot,
2. för annan uppgift hos Rikspolisstyrelsen, som rör brott eller den som har misstänkts, åtalats eller dömts för brott, om uppgiften har lämnats dit för databehandling inom rättsväsendets informationssystem i ett annat register än som avses i 1,
3. för belastningsuppgift som har tillförts vägtrafikregistret, och
4. för uppgift som har tillförts ett särskilt register som författningenligt förs hos myndighet angående brott eller tjänsteförseelser begångna av personer som är eller har varit verksamma hos myndigheten.

Sekretessen enligt första stycket 1 gäller inte i ärende om strafföreläggande eller föreläggande av ordningsbot.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Besöksförbud

5 § Sekretess gäller i ärende enligt lagen (1988:688) om besöksförbud för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs.

Sekretessen gäller inte beslut i ärende.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Undantag från sekretess

6 § Sekretessen enligt 1 § första stycket gäller inte

1. beslut om huruvida åtal ska väckas, beslut om att förundersökning inte ska inledas eller beslut om att förundersökning ska läggas ned,
2. för uppgift i ärende om strafföreläggande eller föreläggande av ordningsbot,
3. för uppgift som avser omhändertagande enligt 13 § andra stycket polislagen (1984:387), eller
4. för uppgift som hänför sig till sådan verksamhet hos Säkerhetspolisen som avses i 1 § första stycket 1–4 eller 6 eller motsvarande verksamhet enligt äldre bestämmelser, om uppgiften har införts i en allmän handling före år 1949.

7 § Sekretessen enligt 1 § första stycket upphör att gälla hos de myndigheter och i de verksamheter som anges där, om uppgiften lämnas till domstol med anledning av åtal, om inte

1. sekretess för uppgiften ska gälla hos domstolen enligt 12 § eller 36 kap. 2 §,
2. uppgiften uppenbarligen saknar betydelse i målet, eller
3. uppgiften finns i en handling som har kommit från en annan myndighet där uppgiften är sekretessreglerad.

Sekretessbrytande bestämmelser

8 § Sekretessen enligt 1 § hindrar inte att polisen på begäran av den som lidit person- eller sakskada vid en trafikolycka lämnar uppgift om identiteten hos en trafikant som haft del i olyckan.

Sekretessen enligt 1 § hindrar inte att en skadelidande eller den som den skadelidande överlätit sin rätt till, i annat fall än som anges i första stycket, tar del av en uppgift, om den skadelidande eller den som den skadelidande överlätit sin rätt till behöver uppgiften för att kunna få ett anspråk på skadestånd eller på bättre rätt till viss egendom tillgodosett och det inte bedöms vara av synnerlig vikt för den som uppgiften rör eller någon närstående till den enskilde att den inte lämnas ut, när uppgiften förekommer i

1. en nedlagd förundersökning eller en förundersökning som avslutats med ett beslut om att åtal inte ska väckas,
2. en annan brottsutredning som utförts enligt bestämmelserna i 23 kap. rättegångsbalken och som avslutats på annat sätt än med beslut att väcka åtal, med strafföreläggande eller med föreläggande av ordningsbot, eller
3. en avslutad utredning enligt 31 § lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare.

9 § Sekretessen enligt 1 § första stycket 1 hindrar inte att uppgift lämnas till en konkursförvaltare, om uppgiften kan antas ha betydelse för konkursutredningen.

Om en myndighet med stöd av första stycket lämnar uppgift till en konkursförvaltare, får myndigheten vid utlämnandet göra förbehåll som inskränker konkursförvaltarens rätt att lämna uppgiften vidare eller att utnyttja den. Ett sådant förbehåll får inte innebära ett förbud att utnyttja uppgiften om den behövs för att förvaltaren ska kunna fullgöra sina skyldigheter med anledning av konkursen.

10 § Sekretessen enligt 1 § hindrar inte att en uppgift lämnas ut

1. till en enskild enligt vad som föreskrivs i lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare,
2. till en enskild enligt vad som föreskrivs i säkerhetsskyddslagen (1996:627) samt i förordning som har meddelats med stöd i den lagen,
3. enligt vad som föreskrivs i
  - lagen (1998:621) om misstankeregister,
  - polisdatalagen (1998:622),
  - lagen (1999:90) om behandling av personuppgifter vid Skatteverkets medverkan i brottsutredningar,
  - lagen (2005:787) om behandling av uppgifter i Tullverkets brottsbekämpande verksamhet,
  - förordningar som har stöd i dessa lagar, eller
4. till en enskild enligt vad som föreskrivs i 27 kap. 8 § rättegångsbalken.

Särskilt personsäkerhetsarbete

11 § Sekretess gäller för uppgift om en enskilds personliga förhållanden som hänför sig till verksamhet som avser särskilt personsäkerhetsarbete enligt 2 a § polislagen (1984:387), om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men.

Vissa typer av brottmål, m.m.

12 § Sekretess gäller hos domstol för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men om uppgiften röjs och uppgiften förekommer i mål om ansvar för

1. sexualbrott,
2. utpressning,
3. brytande av post- eller telehemlighet,
4. intrång i förvar,
5. olovlig avlyssning,
6. dataintrång,
7. brott mot tystnadsplikt, eller
8. brott genom vilket infektion av HIV har eller kan ha överförts.

Motsvarande sekretess gäller i mål om ersättning för skada med anledning av brott som anges i första stycket.

Därutöver gäller sekretess hos domstol för uppgift om en ung person som skildras i pornografisk bild, om det kan antas att denne eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs och uppgiften förekommer i mål om

1. ansvar för barnpornografibrott,
2. ersättning för skada med anledning av sådant brott, och
3. förverkande av skildring med sådant innehåll.

Sekretessen enligt första och tredje styckena gäller även i ärende som rör brott som anges i denna paragraf.

Sekretessen enligt denna paragraf gäller inte för uppgift om vem som är tilltalad eller svarande.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Särskild personutredning m.m.

13 § Sekretess gäller hos domstol i brottmål samt i annat mål eller ärende som bestämmelserna om förundersökning i brottmål är tillämpliga på, för uppgift om en enskilds hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden som framkommer vid särskild personutredning, rättspsykiatrisk undersökning eller annan sådan utredning, om det av särskild anledning kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs. Motsvarande sekretess gäller i en annan myndighets verksamhet för att bistå domstol med sådan utredning.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

Medling med anledning av brott

14 § Sekretess gäller i verksamhet enligt lagen (2002:445) om medling med anledning av brott för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i sjuttio år.

Kriminalvården

15 § Sekretess gäller inom kriminalvården för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men eller att fara uppkommer för att någon utsätts för våld eller lider annat allvarligt men om uppgiften röjs.

Secretessen gäller inte beslut av Kriminalvården, Kriminalvårdsnämnden, en övervakningsnämnd och inte heller annat beslut i ett kriminalvårdsärende enligt brottsbalken eller lagstiftningen om kriminalvård i anstalt.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

Överförande av verkställighet

16 § Sekretess gäller hos regeringen i ärende om överförande av verkställighet av brottmålsdom för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller

någon närstående till denne lider men eller att fara uppkommer för att någon utsätts för våld eller lider annat allvarligt men om uppgiften röjs.

Sekretessen gäller inte regeringens beslut.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

Nåd och omvandling av fängelsestraff

17 § Sekretess gäller i ärende om nåd och i ärende enligt lagen (2006:45) om omvandling av fängelse på livstid för uppgift om en enskilds hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden, om det av särskild anledning kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs. Motsvarande sekretess gäller även hos en myndighet som lämnar biträde i sådana ärenden.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

Brottsskadeersättning

Hälsotillstånd m.m.

18 § Sekretess gäller hos Brottsoffermyndigheten i ärende om brottsskadeersättning för uppgift om en enskilds hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider betydande men om uppgiften röjs.

Sekretessen gäller inte beslut i ärende.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Överföring av sekretess

19 § Får Brottsoffermyndigheten i ärende som avses i 18 § från en annan myndighet en uppgift som är sekretessreglerad till skydd för enskilds intresse, blir sekretessbestämmelsen tillämplig på uppgiften även hos Brottsoffermyndigheten. Förekommer uppgiften i en sådan handling som har upprättats med anledning av ärendet, gäller dock sekretessen hos Brottsoffermyndigheten endast om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider betydande men om uppgiften röjs. Sekretessen gäller inte beslut i ärende.

Polisens sociala verksamhet, m.m.

Hjälp och bistånd åt enskilda, omhändertaganden, m.m.

20 § Sekretess gäller hos en polismyndighet för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs och uppgiften hänför sig till

1. verksamhet som enbart innefattar hjälp eller annat bistånd åt enskild,
2. ärende om omhändertagande eller handräckning enligt lagstiftningen om psykiatrisk tvångsvård eller rättspsykiatrisk vård eller om vård av missbrukare utan samtycke inom socialtjänsten,
3. ärende om handräckning enligt lagstiftningen om omsorger om psykiskt utvecklingsstörda, vård av unga utan samtycke inom socialtjänsten eller enligt lagen (1998:603) om verkställighet av sluten ungdomsvård,
4. ärende som avses i 21 kap. föräldrabalken, eller
5. verksamhet som innefattar handräckning enligt smittskyddslagstiftningen eller annat bistånd åt smittskyddsläkare.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Anmälningar m.m.

21 § Sekretess gäller hos en polismyndighet i ärende om omhändertagande som avses i 20 § första stycket 2 för uppgift i en anmälan eller utsaga, i förhållande till den omhändertagne, endast om det kan antas att fara uppkommer för att den enskilde eller någon närstående till denne utsätts för våld eller lider annat allvarligt men om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

Passärende

22 § Sekretess gäller i ärende enligt passlagen (1978:302) för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs.

Sekretessen gäller inte beslut i ärende.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Vapenärende

23 § Sekretess gäller hos en polismyndighet för uppgift om en enskilds personliga förhållanden i ärende enligt vapenlagen (1996:67), om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Rätten att meddela och offentliggöra uppgifter

24 § Den tystnadsplikt som följer av 11 § och den tystnadsplikt som följer av ett förbehåll som gjorts med stöd av 9 § andra stycket inskränker rätten enligt 1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter.

Den tystnadsplikt som följer av 15 och 16 §§ inskränker rätten att meddela och offentliggöra uppgifter, när det är fråga om uppgift vars röjande kan antas medföra fara för att någon utsätts för våld eller lider annat allvarligt men.

36 kap. Sekretess till skydd för enskild i vissa mål och ärenden hos domstol, vid medling i arbetstvister, i ärenden om rättshjälp, m.m.

Vissa mål och ärenden hos domstol samt medling i arbetstvister

Familjerättsliga mål eller ärenden

1 § Sekretess gäller hos domstol för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men om uppgiften röjs och uppgiften förekommer i

1. ärende enligt lagen (1999:997) om särskild företrädare för barn,
2. ärende om adoption enligt 4 kap. föräldrabalken,
3. ärende om anordnande av godmanskap enligt 11 kap. 4 § föräldrabalken, eller
4. ärende om förvaltarskap.

Sekretess gäller hos domstol för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om en part begär det

och det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men om uppgiften röjs och uppgiften förekommer i

1. äktenskapsmål,
2. mål och ärende enligt föräldrabalken i annat fall än som anges i första stycket, eller
3. ärende enligt lagen (1989:14) om erkännande och verkställighet av utländska vårdnadsavgöranden m.m. och om överflyttning av barn.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Affärs- eller driftförhållanden

2 § Sekretess gäller hos domstol i mål eller ärende i domstolens rättskipande eller rättsvårdande verksamhet för uppgift om en myndighets eller en enskilds affärs- eller driftförhållanden, om det kan antas att den som uppgiften rör lider avsevärd skada om uppgiften röjs. I mål eller ärende enligt 3 kap. 2 § samt 7 kap. 1 och 2 §§ konkurrenslagen (2008:579) gäller dock sekretess för uppgift om sådana förhållanden redan om det kan antas att den som uppgiften rör lider skada om uppgiften röjs.

Första stycket tillämpas inte, om någon annan sekretessbestämmelse till skydd för samma intresse är tillämplig på uppgiften och innebär att sekretess inte ska gälla.

För uppgift som avses i första stycket och som lämnas vid ett förhör enligt 26 eller 50 § lagen (1999:116) om skiljeförfarande gäller sekretess hos domstol, om en part begär det och det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den som uppgiften rör lider skada.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Medling i arbetstvister

3 § Sekretess gäller för uppgift som en part i en arbetstvist har lämnat till en medlare eller till Medlingsinstitutet, om uppgiftslämnaren har gjort förbehåll om detta.

Sekretess gäller hos Medlingsinstitutet även för uppgift i ett kollektivavtal om en parts affärs- eller driftförhållanden eller en annan enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden,

om det kan antas att parten eller den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Mål om kollektivavtal, diskriminering, m.m.

4 § Sekretess gäller hos domstol för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider avsevärd skada eller betydande men om uppgiften röjs och uppgiften förekommer i

1. mål om kollektivavtal, och

2. mål om tillämpningen av

– lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet,

– lagen (1982:80) om anställningsskydd,

– 14 a kap. 7–12 §§ skollagen (1985:1100),

– 31–33 §§ lagen (1994:260) om offentlig anställning,

– 4–11 §§ lagen (1994:261) om fullmaktsanställning,

– 3–7 §§ lagen (2002:293) om förbud mot diskriminering av deltidsarbetande arbetstagare och arbetstagare med tidsbegränsad anställning, eller

– 2 och 5 kap. diskrimineringslagen (2008:567).

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Prövning av fråga om utlämnande av miljöinformation

5 § Får en domstol uppgift från ett sådant organ som avses i lagen (2005:181) om miljöinformation hos vissa enskilda organ för att domstolen ska pröva fråga om utlämnande av uppgiften, gäller sekretess för uppgiften om inte domstolen finner att uppgiften ska lämnas ut enligt samma lag.

Rättshjälp eller annat bistånd till enskild

6 § Sekretess gäller hos Rättshjälpsmyndigheten, Rättshjälpsnämnden samt Justitiekanslern i ärende om rättshjälp

1. för uppgift som angår den rättsliga angelägenhet som ärendet avser, och

2. för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden i övrigt, om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs.

Sekretessen gäller inte beslut i ärende.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

7 § Sekretess gäller hos Utrikesdepartementet och inom utrikesrepresentationen för uppgift i ärende om ekonomiskt bistånd, biträde i rättslig angelägenhet eller utredning eller annat liknande bistånd åt en enskild, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men om uppgiften röjs.

Sekretessen gäller inte beslut i ärende om ekonomiskt bistånd.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

Rätten att meddela och offentliggöra uppgifter

8 § Den tystnadsplikt som följer av 3 § första stycket och 6 § första stycket 1 inskränker rätten enligt 1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter.

Den tystnadsplikt som följer av 7 § inskränker rätten att meddela och offentliggöra uppgifter, när det är fråga om uppgift som hänför sig till ärende om annat än ekonomiskt bistånd till enskild.

37 kap. Sekretess till skydd för enskild vid utlänningskontroll, i Schengensamarbetet, m.m.

Utlänningskontroll, ärenden om medborgarskap, m.m.

Utlänningskontroll och ärenden om medborgarskap

1 § Utöver vad som följer av 21 kap. 5 § gäller sekretess i verksamhet för kontroll över utlänningar och i ärende om svenskt medborgarskap för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men.

I verksamhet för kontroll över utlänningar gäller sekretess också för uppgift i en anmälan eller utsaga av en enskild, om det kan antas att fara uppkommer för att den som lämnat uppgiften eller någon närstående till denne utsätts för våld eller lider annat allvarligt men om uppgiften röjs.

Beträffande beslut i ärenden gäller sekretessen enligt första och andra styckena endast för uppgifter i skälen.

Sekretessen enligt första och andra styckena gäller också hos myndighet som lämnar biträde i ärende eller verksamhet som avses där.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

Internationella avtal

2 § Sekretess gäller, i den utsträckning riksdagen har godkänt ett avtal om detta med en annan stat eller med en mellanfolklig organisation, för uppgifter som avses i 1 § och 21 kap. 5 § och som en myndighet fått enligt avtalet.

De sekretessbrytande bestämmelserna i 10 kap. 15–27 §§ och 28 § första stycket får inte tillämpas i strid med avtalet.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

Statlig ersättning för kostnader, medverkan till bosättning m.m.

3 § Utöver vad som följer av 21 kap. 5 § gäller sekretess hos Migrationsverket för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs och uppgiften förekommer

1. i ärende om statlig ersättning för kostnader för mottagande av flyktingar och andra skyddsbehövande som beviljats uppehållstillstånd och av personer som beviljats uppehållstillstånd på grund av anknytning till sådana utlännningar, eller

2. i verksamhet som avser medverkan till bosättning för personer som omfattas av 1.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

Upplysningar m.m. om krigsfångar och andra skyddade personer

4 § Utöver vad som följer av 21 kap. 5 § gäller sekretess hos Totalförsvarets pliktverk och Migrationsverket i verksamhet som avser mottagande och vidarebefordran av upplysningar m.m. om krigsfångar och andra skyddade personer som avses i Genèvekonventionerna den 12 augusti 1949 rörande skydd för offren i internationella väpnade konflikter och tilläggsprotokollen till konventionerna (SÖ 1953:14–17 samt 1979:22 och

23), för uppgift om en enskilds vistelseort, hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

Sekretessbrytande bestämmelse

5 § Sekretess enligt 4 § hindrar inte att uppgifter som avses i den paragrafen lämnas till den nationella upplysningsbyrån enligt vad som föreskrivs i 6 kap. 1 § lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap och förordningen (1996:1475) om skyldighet att lämna upplysningar m.m. om krigsfångar och andra skyddade personer.

Schengens informationssystem

Framställningar om omhändertaganden m.m.

6 § Sekretess gäller hos en polismyndighet, en åklagarmyndighet, Rikspolisstyrelsen, Tullverket, Kustbevakningen och Migrationsverket för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan lämnas ut utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men och uppgiften förekommer i en angelägenhet som avser en framställning enligt 3 § lagen (2000:344) om Schengens informationssystem om

1. omhändertagande av en person som har efterlysts för överlämnande eller utlämning,
2. att en person ska nekas tillträde till eller uppehållstillstånd i Schengenstaterna (spärlista),
3. tillfälligt omhändertagande av en person med hänsyn till dennes eller någon annans säkerhet, eller
4. dold övervakning eller särskilda kontrollåtgärder.

Sekretess gäller hos en myndighet som prövar ansökningar om visering och uppehållstillstånd för uppgift om en enskilds personliga förhållanden i en angelägenhet som avser en sådan framställning som avses i första stycket 2 under samma förutsättningar som anges i första stycket.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Sekretessbrytande bestämmelse

7 § Sekretessen enligt 6 § hindrar inte att uppgift lämnas ut enligt vad som föreskrivs i polisdatalagen (1998:622) och lagen (2000:344) om Schengens informationssystem.

38 kap. Sekretess till skydd för enskild i verksamhet som rör totalförsvaret, krisberedskap, m.m.

Totalförsvarsplikt m.m.

Utredning, inskrivning, krigsplacering, m.m.

1 § Sekretess gäller för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs och uppgiften förekommer i ärende som angår

1. utredning om totalförsvarspliktigas personliga förhållanden,
2. antagning av kvinnor till befattningar inom totalförsvaret som kräver längre grundutbildning än 60 dagar,
3. inskrivning och krigsplacering av totalförsvarspliktiga,
4. antagning till utbildning vid Försvarmakten, eller
5. skyldighet att tjänstgöra med totalförsvarsplikt samt uppskov med och avbrott i sådan tjänstgöring.

Sekretessen gäller inte beslut i ärende.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

Personalvård för den som tjänstgör med totalförsvarsplikt

2 § Sekretess gäller inom personalvård med avseende på den som tjänstgör med totalförsvarsplikt för uppgift som hänför sig till psykologisk undersökning och för uppgift om en enskilds personliga förhållanden hos en konsulent eller annan befattningshavare som särskilt har till uppgift att bistå med råd och hjälp i personliga angelägenheter, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

Utbildning för totalförsvarsändamål

3 § Sekretess gäller inom verksamhet som avser utbildning för totalförsvarsändamål av den som tjänstgör med totalförsvars-

plikt för uppgift som hänför sig till psykologisk undersökning och för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

Underrättelseverksamhet m.m.

4 § Sekretess gäller hos Försvarsmakten i försvarsunderrättelseverksamheten och den militära säkerhetstjänsten samt hos Försvarets radioanstalt i underrättelse- och säkerhetsverksamheten för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Särskild sambandstjänst inom totalförsvaret

5 § Sekretess gäller för uppgift vid särskild sambandstjänst inom totalförsvaret, om uppgiften avser telemeddelande som utomstående utväxlar på telenät.

Samhällsplanering och försörjningsberedskap

6 § Sekretess gäller för sådan uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden som har lämnats till följd av särskild lagstiftning om uppgiftsskyldighet i frågor som rör samhällsplanering eller försörjningsberedskap eller försörjningsberedskap vid oljekriser, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Beredskapsförberedelser

7 § Sekretess gäller hos kommuner och landsting i verksamhet som avser beredskap för extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap enligt lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap eller planering enligt förfogandelagen (1978:262)

1. för uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden, uppfinningar eller forskningsresultat, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs, och

2. för uppgift om andra ekonomiska eller personliga förhållanden än som avses i 1 för den som har trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som är föremål för verksamheten.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

8 § Sekretess gäller hos Utrikesdepartementet, inom utrikesrepresentationen och hos Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) för sådan uppgift om en enskild som hänför sig till en utlandsmyndighets beredningsplanering, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

Stöd till personer som drabbats av större katastrofer utomlands

8 a § Sekretess gäller, i den utsträckning regeringen meddelar föreskrifter om det, hos en statlig myndighet i sådan verksamhet som avser uppdrag att stödja personer med hemvist i Sverige som drabbats av större katastrofer utomlands, för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men.

Sekretess gäller för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden som har lämnats till eller inhämtats av det nationella rådet för samordning och stöd till drabbade med anledning av naturkatastrofen i Asien, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men.

I fråga om uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år. Lag (2009:612).

Rätten att meddela och offentliggöra uppgifter

9 § Den tystnadsplikt som följer av 2 och 6 §§, 7 § första stycket 2 och 8 § inskränker rätten enligt 1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter.

39 kap. Sekretess till skydd för enskild i personaladministrativ verksamhet

Personaladministrativ verksamhet hos den myndighet där personalen är anställd

Personalsocial verksamhet

1 § Sekretess gäller i personalsocial verksamhet för uppgift som hänför sig till psykologisk undersökning eller behandling och för uppgift om en enskilds personliga förhållanden hos psykolog, personalkonsulent eller en annan sådan befattningshavare som särskilt har till uppgift att bistå med råd och hjälp i personliga angelägenheter, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men.

Sekretess gäller i verksamhet som avses i första stycket för annan uppgift om en enskilds personliga förhållanden än som anges där, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

Personaladministrativ verksamhet i övrigt

2 § Sekretess gäller i övrig personaladministrativ verksamhet än som anges i 1 § för dels uppgift om en enskilds hälsotillstånd, dels sådan uppgift om en enskilds personliga förhållanden som hänför sig till ärende om omplacering eller pensionering av en anställd, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs.

Sekretessen gäller inte i ärende om anställning eller disciplinansvar och inte heller beslut i annat ärende som avses i första stycket.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

Adresser, telefonnummer, m.m.

3 § Sekretess gäller i annat fall än som avses i 1 och 2 §§ i personaladministrativ verksamhet för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne utsätts för våld eller lider annat allvarligt men om uppgiften röjs.

Vidare gäller sekretess hos Riksdagens ombudsmän i myndighetens personaladministrativa verksamhet för uppgift om en enskilds bostadsadress, hemtelefonnummer, personnummer och andra jämförbara uppgifter avseende personalen, uppgift i form av fotografisk bild som utgör underlag för tjänstekort samt uppgift om närstående till personalen, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men. Motsvarande sekretess gäller, i den utsträckning regeringen meddelar föreskrifter om det, hos myndighet där personalen särskilt kan riskera att utsättas för våld eller lida annat allvarligt men.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

Tjänstgöringsomdöme inom utrikesförvaltningen

4 § Sekretess gäller för uppgift i tjänstgöringsomdöme som upprättats inom utrikesförvaltningen.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

Personaladministrativ verksamhet som utförs av en annan myndighet

5 § Om en myndighets personaladministrativa verksamhet till viss del utförs av en annan myndighet, gäller sekretessen enligt 1–4 §§ i tillämpliga delar även hos den myndigheten.

Rätten att meddela och offentliggöra uppgifter

6 § Den tystnadsplikt som följer av 1 § begränsar rätten enligt 1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter. Detta gäller även vid tillämpning av 5 §.

40 kap. Sekretess till skydd för enskild hos övriga myndigheter och i övriga verksamheter

Val

1 § Sekretess gäller för uppgift om hur en väljare har röstat vid val enligt vallagen (2005:837) och som

1. framkommit då biträde lämnats åt väljaren vid röstningen, eller
2. framgår av innehållet i ett avgivet valkuvert som inte har öppnats för rösträkning enligt bestämmelserna i 11 och 12 kap. samma lag.

Notarius publicus

2 § Sekretess gäller i notarius publicus verksamhet som följer av lag eller annan författning

1. för uppgift som det kan antas att den rättssökande har förutsett ska bli behandlad förtroligt, och
2. för uppgift i övrigt om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs.

Sekretessen gäller inte för uppgift om protest av växel eller check.

Biblioteksverksamhet

3 § Sekretess gäller i biblioteksverksamhet för uppgift i register om en enskilds lån, reservation eller annan form av beställning, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den som uppgiften rör eller någon närstående till denne lider men.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Växeltelefonister

4 § För personal i en myndighets telefonväxel gäller sekretess för uppgift som har inhämtats vid tjänstgöringen och som avser telefonsamtal till eller från någon annan person hos myndigheten.

Teknisk bearbetning och lagring

5 § Sekretess gäller i verksamhet för enbart teknisk bearbetning eller teknisk lagring för någon annans räkning av personuppgifter som avses i personuppgiftslagen (1998:204) för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden.

Skadereglering

Skaderegleringsverksamhet

6 § Sekretess gäller i verksamhet som avser skadereglering för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider betydande men om uppgiften röjs.

Sekretessen gäller inte beslut i ärende.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Överföring av sekretess

7 § Får en myndighet i verksamhet som avses i 6 § från en annan myndighet en uppgift som är sekretessreglerad till skydd för enskilds intresse, blir sekretessbestämmelsen tillämplig på uppgiften även hos den mottagande myndigheten. Förekommer uppgiften i en sådan handling som har upprättats med anledning av verksamheten, gäller dock sekretessen hos den mottagande myndigheten endast om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider betydande men om uppgiften röjs. Sekretessen gäller inte beslut i ärende.

Rätten att meddela och offentliggöra uppgifter

8 § Den tystnadsplikt som följer av 1, 2, 4 och 5 §§ inskränker rätten enligt 1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter.

AVD. VI. SÄRSKILDA BESTÄMMELSER OM SEKRETESS HOS VISSA ORGAN

41 kap. Riksdagen och regeringen

Riksdagen

Sammanträde med riksdagens kammare, beslut och protokoll

1 § För uppgift om vad som har förekommit vid sammanträde med riksdagens kammare tillämpas sekretessbestämmelserna i denna lag endast om sammanträdet har hållits inom stängda dörrar.

För uppgift som har tagits in i kammarens protokoll gäller sekretess enligt denna lag endast i de fall som avses i 15 kap. För uppgift i annat riksdagens protokoll eller beslut tillämpas endast bestämmelserna i 15 kap, 19 kap. 7 § och, när det gäller EU-nämndens stenografiska uppteckningar enligt 10 kap. 9 § riksdagsordningen, 16 kap. denna lag.

Tystnadsplikt för riksdagsledamot

2 § Föreskrifterna i 7 kap. 1 § samt 8 kap. gäller inte ledamot av riksdagen, när det är fråga om uppgift som ledamoten har tagit emot under utövandet av sitt uppdrag. Föreskrifter om tystnadsplikt för riksdagsledamöter och för tjänstemän i riksdagen finns i 10 kap. 7 § regeringsformen samt 2 kap. 4 §, 4 kap. 17 § och 10 kap. 8 § riksdagsordningen.

Överföring av sekretess

3 § Får riksdagen från regeringen en sekretessreglerad uppgift, blir sekretessbestämmelsen tillämplig på uppgiften även hos riksdagen.

4 § Får riksdagen från en myndighet en sekretessreglerad uppgift för prövning av om den ska lämnas ut, blir sekretessbestämmelsen tillämplig på uppgiften även hos riksdagen.

Regeringen

Överföring av sekretess

5 § Får regeringen i verksamhet som avser uppföljning av myndigheters arbetsgivarpolitik från en annan myndighet en uppgift som är sekretessreglerad i 19 kap. 6 § eller som hos myndigheten omfattas av överförd sekretess enligt 11 kap. 5 §, blir dessa bestämmelser tillämpliga på uppgiften även hos regeringen. Detta gäller inte om uppgiften ingår i ett beslut av regeringen.

6 § Får regeringen från en annan myndighet en sekretessreglerad uppgift för prövning av om den ska lämnas ut, blir sekretessbestämmelsen tillämplig på uppgiften även hos regeringen.

Prövning av begäran om utlämnande av uppgift

7 § Om en viss myndighet enligt denna lag ska pröva en begäran om utlämnande av uppgift till en enskild, ska i stället regeringen göra prövningen om uppgiften finns hos regeringen. Detta gäller dock inte om en departementschef ska göra prövningen.

42 kap. Riksdagens ombudsmän, Justitiekanslern, Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden och undersökningskommissioner, m.m.

Riksdagens ombudsmän och Justitiekanslern

1 § Sekretess gäller hos Riksdagens ombudsmän och Justitiekanslern i deras tillsyn över offentlig verksamhet samt hos Justitiekanslern i verksamhet för att bevaka statens rätt eller bistå regeringen med råd och utredningar i juridiska angelägenheter endast i den utsträckning som följer av 2–4 §§.

Sekretessen gäller inte i något fall beslut av justitieombudsman som innebär att ett ärende avgörs.

2 § Får en justitieombudsman eller Justitiekanslern i verksamhet som anges i 1 § uppgift från en enskild gäller

1. sekretess enligt 15 kap. endast om det kan antas att riket lider betydande men om uppgiften röjs, och

2. sekretess till skydd för enskilds personliga förhållanden endast om en sekretessbestämmelse till skydd för sådana förhållanden skulle ha varit tillämplig hos den myndighet som ärendet får anses avse och det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider betydande men om uppgiften röjs.

Utöver vad som följer av första stycket gäller sekretess för uppgift från en enskild i Justitiekanslerns verksamhet för att bevaka statens rätt, om uppgiften tagits emot med anledning av en rättstvist och det kan antas att det allmännas ställning som part försämras om uppgiften röjs.

3 § Om en justitieombudsman eller Justitiekanslern har beslutat att inleda en förundersökning, tillämpas 18 kap. 1–4 §§ och 35 kap. 1, 2 och 6–10 §§ i verksamhet som anges i 1 § och som utövas av honom eller henne i egenskap av åklagare.

4 § Får en justitieombudsman eller Justitiekanslern i verksamhet som anges i 1 § från en myndighet en sekretessreglerad uppgift, blir sekretessbestämmelsen tillämplig på uppgiften även hos ombudsmannen eller Justitiekanslern. Förekommer uppgiften i en sådan handling som har upprättats med anledning av verksamheten gäller dock sekretessen hos ombudsmannen eller Justitiekanslern endast om det kan antas att något allmänt eller enskilt intresse lider avsevärd skada eller betydande men om uppgiften röjs.

Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden

5 § Sekretess gäller hos Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden i dess tillsynsverksamhet enligt lagen (2007:980) om tillsyn över viss brottsbekämpande verksamhet endast i den utsträckning som följer av 6–8 §§.

6 § Får nämnden i verksamhet som avses i 5 § en uppgift från en enskild, gäller sekretess

1. enligt 15 kap. endast om det kan antas att riket lider betydande skada om uppgiften röjs, och

2. enligt 18 kap. endast om det kan antas att verksamhet för att förebygga eller beivra brott allvarligt motverkas om uppgiften röjs.

Får nämnden i verksamhet som avses i 5 § en uppgift från en enskild och skulle en sekretessbestämmelse till skydd för enskilds personliga förhållanden ha varit tillämplig på uppgiften hos den myndighet som ärendet får anses avse, blir den sekretessbestämmelsen tillämplig på uppgiften även hos nämnden.

7 § Får nämnden i verksamhet som avses i 5 § en uppgift från en utländsk myndighet eller en mellanfolklig organisation och skulle en sekretessbestämmelse ha varit tillämplig på uppgiften hos den myndighet som ärendet får anses avse, blir den sekretessbestämmelsen tillämplig på uppgiften även hos nämnden.

8 § Får nämnden i verksamhet som avses i 5 § från en myndighet en sekretessreglerad uppgift, blir sekretessbestämmelsen tillämplig på uppgiften även hos nämnden.

Statens inspektion för försvarsunderrättelsetjänsten

8 a § Sekretess gäller hos Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten i dess kontroll enligt lagen (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet endast i den utsträckning som följer av 8 b–d §§. Lag (2009:1020).

8 b § Får inspektionen i verksamhet som avses i 8 a § en uppgift från en enskild, gäller sekretess enligt 15 kap. endast om det kan antas att riket lider betydande skada om uppgiften röjs.

Får inspektionen i verksamhet som avses i 8 a § en uppgift från en enskild och skulle en sekretessbestämmelse till skydd för enskilds personliga förhållanden ha varit tillämplig på uppgiften hos den myndighet som kontrollärendet får anses avse, blir den sekretessbestämmelsen tillämplig på uppgiften även hos inspektionen. Lag (2009:1020).

8 c § Får inspektionen i verksamhet som avses i 8 a § en uppgift från en utländsk myndighet eller en mellanfolklig organisation och skulle en sekretessbestämmelse ha varit tillämplig på uppgiften hos den myndighet som kontrollärendet får anses avse, blir den sekretessbestämmelsen tillämplig på uppgiften även hos inspektionen. Lag (2009:1020).

8 d § Får inspektionen i verksamhet som avses i 8 a § från en myndighet en sekretessreglerad uppgift, blir sekretessbestäm-

melsen tillämplig på uppgiften även hos inspektionen. Lag (2009:1020).

Undersökningskommissioner

9 § Sekretess gäller för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden hos

1. kommissionen för granskning av de svenska säkerhetstjänsternas författningsskyddande verksamhet i dess verksamhet för sådan granskning, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men, eller

2. kommissionen för utvärdering av nationell krishanteringsförmåga med anledning av naturkatastrofen i Asien i dess verksamhet för sådan utvärdering, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år. Lag (2009:612).

10 § Regeringen får meddela föreskrifter om att sekretess, motsvarande den som enligt detta kapitel gäller hos Justitiekanslern, ska gälla i verksamhet som bedrivs av en särskild undersökningskommission som regeringen har tillsatt.

Rätten att meddela och offentliggöra uppgifter

11 § Den tystnadsplikt som följer av 9 § första stycket 1 inskränker rätten enligt 1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter, när det är fråga om uppgift om enskilds personliga förhållanden.

43 kap. Domstolar m.m.

Tillämpliga sekretessbestämmelser

1 § Om en sekretessbestämmelse gäller för en uppgift i en viss typ av ärende eller i en viss typ av verksamhet och ett beslut av en myndighet i ett sådant ärende eller i en sådan verksamhet överklagas hos en förvaltningsdomstol, ska sekretessbestämelsen tillämpas som om den vore en primär sekretessbestämmelse även hos förvaltningsdomstolen vid handläggning av målet, om inte annat följer av 3 §.

Primära sekretessbestämmelser som i övrigt är tillämpliga hos domstolar finns, förutom i detta kapitel, även i avdelning IV och V.

2 § Får en domstol i sin rättskipande eller rättsvårdande verksamhet från en domstol eller en annan myndighet en sekretessreglerad uppgift, blir sekretessbestämmelsen, om inte annat följer av 3 §, tillämplig på uppgiften även hos den mottagande domstolen.

Den sekretessbestämmelse som avses i första stycket ska, med undantag från vad som anges i 7 kap. 3 §, inte tillämpas om det finns en annan primär sekretessbestämmelse än 21 kap. 1, 3, 5 och 7 §§ till skydd för samma intresse som är tillämplig på uppgiften hos domstolen.

3 § Bestämmelserna om sekretess i 19 kap., 28 kap. 12 §, 29 kap. 1–4 och 9 §§, 30 kap. 1, 2, 4–7, 23, 24, 27 och 28 §§, 31 kap. 1 § första stycket, 2–5, 12, 16–18 och 24 §§, 32 kap. 4 §, 35 kap. 3 och 4 §§, 36 kap. 6 och 7 §§, 38 kap. 5, 6 och 8 §§ samt 40 kap. 2 § tillämpas inte hos en domstol i dess rättskipande eller rättsvårdande verksamhet.

Sekretessen enligt 35 kap. 1 § första stycket 1 gäller hos en domstol i dess rättskipande eller rättsvårdande verksamhet endast om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men om uppgiften röjs.

Första och andra styckena gäller inte om domstolen har fått uppgiften för att pröva om den kan lämnas ut.

Förhandling

Bild i en ljud- och bildupptagning

4 § Sekretess gäller hos en domstol för uppgift i bild som ingår i en ljud- och bildupptagning av ett förhör som hållits i domstol, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den hörde lider men.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Upphörande av sekretess i vissa fall

5 § En sekretessbestämmelse som gäller för en uppgift i ett mål eller ett ärende i en domstols rättskipande eller rättsvårdande verksamhet upphör att vara tillämplig i målet eller ärendet, om uppgiften läggs fram vid en offentlig förhandling i samma mål

eller ärende. Detta gäller dock inte sekretess enligt 4 § och 18 kap. 15 §.

Om en uppgift som avses i första stycket läggs fram vid en förhandling inom stängda dörrar, är sekretessbestämmelsen tillämplig även under domstolens fortsatta handläggning av målet eller ärendet, om domstolen inte beslutar annat. Sedan domstolen har skilt målet eller ärendet från sig fortsätter dock sekretessbestämmelsen att vara tillämplig endast i den utsträckning domstolen i domen eller beslutet har beslutat det enligt 8 § andra och tredje styckena.

Överläggning hos domstol och annan myndighet

Domstols överläggningar

6 § Sekretess gäller hos en domstol i dess rättskipande eller rättsvårdande verksamhet för uppgift om

1. innehållet i en ännu inte meddelad dom eller i ett annat ännu inte meddelat beslut, och
2. vad som har förekommit vid överläggning inom stängda dörrar angående dom eller annat beslut.

Vad som föreskrivs i första stycket om sekretess för innehållet i en dom eller ett beslut och för vad som har förekommit vid en överläggning inom stängda dörrar gäller också i fråga om en jurys svar på frågan huruvida brott föreligger samt i fråga om juryns överläggning.

Annan myndighets överläggningar

7 § Om synnerliga skäl talar för det, får regeringen i annat fall än som avses i 6 § meddela föreskrifter om att sekretess ska gälla hos statlig myndighet för uppgift om

1. innehållet i ett ännu inte avkunnat eller expedierat beslut, i vilket ändring kan sökas hos domstol, och
2. vad som har förekommit vid överläggning inom stängda dörrar angående ett sådant beslut.

Dom eller annat beslut

Upphörande av sekretess i vissa fall

8 § En sekretessbestämmelse som gäller för en uppgift i ett mål eller ett ärende i en domstols rättskipande eller rättsvårdande verksamhet upphör att vara tillämplig om uppgiften tas in i en dom eller ett annat beslut i samma mål eller ärende.

Första stycket tillämpas inte, om domstolen i domen eller beslutet har förordnat att sekretessbestämmelsen ska vara tillämplig även i fortsättningen. Ett sådant förordnande ska alltid meddelas för uppgift för vilken sekretess gäller enligt 27 kap. 5 § andra och tredje styckena samt 34 kap. 4 §, om det skulle strida mot avtal som anges där att uppgiften röjs.

Förordnande om att en sekretessbestämmelse fortsätter att vara tillämplig får inte omfatta domslutet eller motsvarande del av ett annat beslut, såvida inte rikets säkerhet eller annat intresse av synnerlig vikt oundgängligen påkallar det. Rör målet eller ärendet någons civila rättigheter och skyldigheter eller anklagelse mot någon för brott, gäller dessutom att förordnande som omfattar domslut eller motsvarande del av ett annat beslut får meddelas endast om riket befinner sig i krig eller krigsfara eller om det råder andra utomordentliga förhållanden som är föranledda av krig.

Överföring av sekretess

9 § Får en domstol eller en annan myndighet del av en dom eller ett beslut, vari en domstol har meddelat ett förordnande enligt 8 §, blir den sekretessbestämmelse som förordnandet avser tillämplig på uppgiften även hos den mottagande myndigheten. Detta gäller dock inte om en annan primär sekretessbestämmelse än 21 kap. 1, 3, 5 och 7 §§ till skydd för samma intresse ändå är tillämplig på uppgiften hos den mottagande myndigheten.

Prövning av ett sekretessförordnande vid överklagande

10 § Överklagas en dom eller ett beslut vari en domstol har meddelat ett förordnande enligt 8 §, ska den högre domstolen pröva förordnandet när den skiljer målet eller ärendet från sig.

Rätten att meddela och offentliggöra uppgifter

11 § Den tystnadsplikt som följer av 4 och 6 §§ begränsar rätten enligt 1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter.

AVDELNING VII. TYSTNADSPLIKT SOM FÖLJER AV ANDRA FÖRFATTNINGAR OCH SOM INSKRÄNKER RÄTTEN ATT MEDDELA OCH OFFENTLIGGÖRA UPPGIFTER

44 kap. Tystnadsplikt som följer av andra författningar och som inskränker rätten att meddela och offentliggöra uppgifter

Regeringsformen, tryckfrihetsförordningen, yttrandefrihetsgrundlagen och riksdagsordningen

1 § Rätten enligt 1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter inskränks av den tystnadsplikt som följer av

1. beslut enligt 10 kap. 7 § tredje stycket andra meningen regeringsformen,

2. 3 kap. 3 § tryckfrihetsförordningen,

3. 2 kap. 3 § yttrandefrihetsgrundlagen,

4. 2 kap. 4 § andra stycket riksdagsordningen, när det är fråga om uppgift vars röjande kan antas sätta rikets säkerhet i fara eller annars skada landet allvarligt, och

5. beslut enligt 4 kap. 17 § eller 10 kap. 8 § riksdagsordningen, när det är fråga om uppgift vars röjande kan antas sätta rikets säkerhet i fara eller annars skada landet allvarligt.

Rättegångsbalken

2 § Rätten enligt 1 kap. 1 tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter inskränks av den tystnadsplikt som följer av

1. förordnande med stöd av 5 kap. 4 § eller 23 kap. 10 § femte stycket rättegångsbalken, och

2. 8 kap. 4 § första stycket andra meningen rättegångsbalken.

Lagen om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område och socialtjänstlagen

3 § Rätten enligt 1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter inskränks av den tystnadsplikt som följer av

1. 2 kap. 8–10 §§ lagen (1998:531) om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område, och
2. 15 kap. 2 § socialtjänstlagen (2001:453).

Postlagen och lagen om elektronisk kommunikation

4 § Rätten enligt 1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter inskränks av den tystnadsplikt som följer av

1. 19 § första stycket 1 och 3 postlagen (1993:1684),
2. 6 kap. 20 § lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation, när det är fråga om uppgift om innehållet i ett elektroniskt meddelande eller som annars rör ett särskilt sådant meddelande, och
3. 6 kap. 21 § lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation, när det är fråga om uppgift om kvarhållande av försändelse på befordringsföretag eller om hemlig teleavlyssning och hemlig teleövervakning på grund av beslut av domstol, undersökningsledare eller åklagare.

Annan lagstiftning

5 § Rätten enligt 1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter inskränks av den tystnadsplikt som följer av

1. förordnande med stöd av 7 § lagen (1999:988) om förhör m.m. hos kommissionen för granskning av de svenska säkerhetstjänsternas författningsskyddande verksamhet,
2. 7 kap. 1 § 1 lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap,
3. 7 kap. 20 a § försäkringsrörelselagen (1982:713),
4. 20 b § lagen (1972:262) om understödsföreningar,
5. 5 kap. 15 § lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivarers och tjänstepensionsinstitutets verksamhet i Sverige, och
6. 21 § lagen (1996:1156) om receptregister. Lag (2009:527).

Bilaga

I enlighet med vad som anges i 2 kap. 4 § ska vad som föreskrivs i tryckfrihetsförordningen om rätt att ta del av handlingar hos myndighet i tillämpliga delar gälla också handlingar hos något av de organ som nämns nedan i den mån handlingarna hör till där angiven verksamhet hos organet. Verksamheten anges i förekommande fall med hänvisning till numret i Svensk författningssamling (SFS) på den författning med stöd av vilken verksamheten har uppdragits åt organet.

Organ

Verksamhet

(Förteckningen utelämnad här) Lag (2009:707).

Offentlighets- och sekretessförordningen (2009:641)

Föreskrifter med stöd av 2 kap. 14 § tryckfrihetsförordningen

1 § En begäran om utlämnande till en enskild av en allmän handling som är av synnerlig betydelse för rikets säkerhet får, om inte annat följer av andra eller tredje stycket, endast prövas av

1. chefen för Justitiedepartementet, om handlingen innehåller uppgifter som är sekretessreglerade i 15 kap. 2 § eller 18 kap. 1–3 §§ offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) och som rör polisens verksamhet för att hindra eller uppdaga brott som rör rikets säkerhet,

2. chefen för Utrikesdepartementet, om handlingen innehåller uppgifter som är sekretessreglerade i 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen och den har överlämnats av departementet till en svensk myndighet, eller

3. chefen för Försvarsdepartementet, om handlingen innehåller andra uppgifter som är sekretessreglerade i 15 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen än som avses i 1.

I de fall en sådan handling som avses i första stycket förvaras hos Statsrådsberedningen eller Regeringskansliets förvaltningsavdelning, ska en begäran om utlämnande till en enskild av handlingen prövas av statsministern. I fråga om handlingar som förvaras hos förvaltningsavdelningen gäller detta endast under förutsättning att handlingen inte har lämnats över från ett departement till Regeringskansliets centralarkiv.

En begäran som avses i första och andra styckena får överlämnas till regeringens prövning.

Föreskrifter med stöd av 5 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen

2 § Följande myndigheter är i den utsträckning som framgår nedan undantagna från registreringsskyldigheten enligt 5 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Myndigheter	Handlingar som innehåller sekretessreglerade uppgifter och som inte behöver registreras
-------------	---

(Utdrag ur förteckningen)

Skatteverket	<ul style="list-style-type: none"> – deklARATIONER, kontrolluppgifter och andra handlingar som avser taxering eller fastställande av skatt eller avgift eller som rör anstånd med eller krav på att lämna handlingar för dessa ändamål, – handlingar som avser beräkning, jämkning eller återbetalning av skatt, och – handlingar som ingår i informationssystemet om transporter av sprit och cigaretter
--------------	--

Föreskrifter med stöd av 5 kap. 4 § offentlighets- och sekretesslagen

3 § Följande myndigheter ska i den utsträckning som framgår nedan inte tillämpa 5 kap. 2 § andra stycket offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Myndigheter	Register
-------------	----------

(Utdrag ur förteckningen)

Skatteverket	diarium över ärenden om könsbyte
--------------	----------------------------------

Förordning (2009:1025).

Föreskrifter med stöd av 15 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen

4 § Om det i en allmän handling förekommer uppgifter för vilka sekretess gäller enligt 15 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), gäller sekretessen i högst

1. etthundrafemtio år om uppgifterna rör
  - landskapsinformation om militärgeografiska förhållanden,
  - rikets fasta försvarsanläggningar för krigsbruk,
  - underhållsanläggningar som kan röja försvarets grupperingar,
  - planerade försvarsanläggningar i form av mineringar och andra hinder, eller
  - militärtekniska forskningsresultat, och
2. sjuttio år om uppgifterna rör underrättelseverksamheten inom underrättelse- och säkerhetstjänsten. Förordning (2009:642).

Föreskrifter med stöd av 21 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen

5 § Sekretess enligt 21 kap. 3 § första stycket offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) gäller inte för uppgifter i följande register:

- bankregistret som förs av Bolagsverket,
- biträdesförbudsregistret som förs av Bolagsverket,
- diarium som avses i 6 § mönsterskyddsförordningen (1970:486),
- diarium som avses i 7 § patentkungörelsen (1967:838),
- diarium över ansökningar om registrering av varumärke enligt varumärkeslagen (1960:644),
- EEIG-registret som förs av Bolagsverket,
- europabolagsregistret som förs av Bolagsverket,
- europakooperativsregistret som förs av Bolagsverket,
- filialregistret som förs av Bolagsverket,
- föreningsregistret som förs av Bolagsverket,
- företagsinteckningsregistret som förs av Bolagsverket,

- försäkringsregistret som förs av Bolagsverket,
- försäkringsförmedlarregistret som förs av Bolagsverket,
- mönsterregistret som förs av Patent- och registreringsverket,
- näringsförbudsregistret som förs av Bolagsverket,
- patentregistret som förs av Patent- och registreringsverket,
- registret över anknutna ombud enligt lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden som förs av Bolagsverket,
- registret över fysiska personers och dödsbans konkurser som förs av Bolagsverket,
- stiftelseregister som förs av länsstyrelserna, och
- varumärkesregistret som förs av Patent- och registreringsverket.

Föreskrifter med stöd av 22 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen

6 § Sekretess gäller i nedan angiven verksamhet, som avser registrering av betydande del av befolkningen, för

1. uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det av särskild anledning kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs, och

2. uppgift i form av fotografisk bild av den enskilde, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Verksamheten avser

---

centrala hundregistret

fastighetsregistret

kommunala fastighetsregister

Rikspolisstyrelsens centrala passregister och centrala register för nationella identitetskort

röstlängdsregister

Skatteverkets databas över identitetskort för folkbokförda i Sverige

Socialstyrelsens register över hälso- och sjukvårdspersonal

Statens pensionsverks pensionsregister

Totalförsvarets pliktverks register över totalförsvarets personal

Transportstyrelsens vägtrafikregister

Föreskrifter med stöd av 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen

7 § Sekretess gäller hos följande myndigheter avseende de undersökningar som anges nedan för uppgifter som avser en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden och som kan hänföras till den enskilde. Föreskrifterna i 24 kap. 8 § första stycket tredje meningen och andra stycket offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) gäller, om inte en längre gående begränsning i sekretessen anges i det följande.

Myndigheter	Undersökning	Särskilda begränsningar i sekretessen
-------------	--------------	---------------------------------------

---

(Förteckningen utelämnad här) Förordning (2009:935).

Föreskrifter med stöd av 30 kap. 7 § offentlighets- och sekretesslagen

8 § Sekretess enligt 30 kap. 7 § första stycket offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) gäller hos Finansinspektionen för uppgifter som inspektionen fått enligt avtal med:

- Securities and Investments Board i Storbritannien, avsiktsförklaring den 13 februari 1990 med tillägg den 24 augusti 1990, den 2 april 1992 och den 9 november 1993,
- The United States Securities and Exchange Commission i Amerikas förenta stater, avsiktsförklaring den 25 september 1991,
- Bank of England i Storbritannien, avsiktsförklaring den 4 mars 1994,
- Institut Monétaire Luxembourgeois i Luxemburg, avsiktsförklaring den 19 juli 1994,

- Commission Bancaire och Comité des Etablissements de Crédit i Frankrike, avsiktsförklaring den 21 juli 1994,
- Securities and Investments Board, Personal Investment Authority Limited, Investment Management Regulatory Organisation Limited och Securities and Futures Authority Limited i Storbritannien, avsiktsförklaring den 16 maj 1995,
- Bundesaufsichtsamt für das Kreditwesen i Tyskland, avsiktsförklaring den 23 augusti 1995,
- De Nederlandsche Bank NV i Nederländerna, avsiktsförklaring den 21 september 1995,
- Her Majesty's Treasury och Securities and Investments Board i Storbritannien, avsiktsförklaring den 29 december 1995,
- Securities and Investments Board, Securities and Futures Authority Limited och Personal Investment Authority Limited i Storbritannien, avsiktsförklaring den 25 juni 1996,
- The United States Securities and Exchange Commission i Amerikas förenta stater, avsiktsförklaring den 18 september 1996,
- Comisión Nacional de Valores i Argentina m.fl. anslutna tillsynsorgan per den 27 maj 1999, i Declaration on Cooperation and Supervision of International Futures Markets and Clearing Organisations den 3 februari 1997,
- Securities and Futures Commission i Taiwan, avsiktsförklaring den 7 november 1997,
- Bank of England och Financial Services Authority i Storbritannien, avsiktsförklaring den 10 juni 1998,
- Securities and Futures Commission i Hong Kong, avsiktsförklaring den 12 september 1998,
- Commission bancaire et financière i Belgien m.fl. anslutna tillsynsorgan, i Multilateral Memorandum of Understanding on the Exchange of Information and Surveillance of Securities Activities den 26 januari 1999,
- Swiss Federal Banking Commission i Schweiz, avsiktsförklaring i december 1999,
- Väärtpäberiiinspeksiioon i Tallin i Estland, avsiktsförklaring i december 1999,

- Kredittilsynet i Norge, Finansinspektionen i Finland, Försäkringsinspektionen i Finland, Finanstilsynet i Island och Finanstilsynet i Danmark, Memorandum of Understanding den 6 april 2000,
- Securities Market Commission of the Republic of Latvia i Lettland, avsiktsförklaring i augusti 2000,
- centralbanker och banktillsynsmyndigheter inom Europeiska unionen, avsiktsförklaring i januari 2001,
- Bank of Latvia i Lettland, avsiktsförklaring i april 2001,
- Capital Markets Board of Turkey i Turkiet, avsiktsförklaring den 25 juni 2001,
- centralbanker och banktillsynsmyndigheter inom Europeiska unionen, avsiktsförklaring i mars 2003,
- Finansinspektionen i Estland, avsiktsförklaring den 14 april 2003,
- Fjármálaeftirlitið (FME) i Island, avsiktsförklaring i december 2003,
- Lietuvos Bankas i Litauen, avsiktsförklaring den 14 januari 2004,
- Kredittilsynet i Norge, Finansinspektionen i Finland, Försäkringsinspektionen i Finland och Finanstilsynet i Danmark, avsiktsförklaring i mars 2004,
- Finansinspektionen i Finland, Memorandum of Understanding den 3 juni 2004,
- New York State Banking Department, Memorandum of Understanding i juni 2005,
- Finansinspektionen i Finland och Finanstilsynet i Danmark, Memorandum of Understanding den 23 november 2005,
- Insurance Supervisory Authority of Switzerland i Schweiz, Memorandum of Understanding i april 2006,
- Finansinspektionen i Finland, Memorandum of Understanding den 31 augusti 2006,
- Försäkringsinspektionen i Finland och Kredittilsynet i Norge, avsiktsförklaring den 31 augusti 2007, och
- Kredittilsynet i Norge, samarbetsavtal den 26 maj 2008.

Föreskrifter med stöd av 30 kap. 23 § offentlighets- och sekretesslagen

9 § Sekretess gäller, i den utsträckning som anges i bilagan till denna förordning, i statliga myndigheters verksamhet, som består i utredning, planering, prisreglering, tillståndsgivning, tillsyn eller stödverksamhet med avseende på produktion, handel, transportverksamhet eller näringslivet i övrigt

1. för uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden, uppfinningar eller forskningsresultat, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgifterna röjs, och

2. för uppgift om andra ekonomiska eller personliga förhållanden än som avses i 1 för den som har trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som är föremål för myndighetens verksamhet.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år, om inte annat anges i bilagan.

Av 30 kap. 26 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) framgår att regeringen för ett särskilt fall får besluta om undantag från sekretess som har föreskrivits enligt första stycket 1, om den finner det vara av vikt att uppgiften lämnas.

Föreskrifter med stöd av 38 kap. 8 a § offentlighets- och sekretesslagen

9 a § Sekretess enligt 38 kap. 8 a § första stycket offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) gäller hos Myndigheten för samhällsskydd och beredskap i verksamhet som avser uppdrag att stödja personer med hemvist i Sverige som drabbats av större katastrofer utomlands enligt 14 § förordningen (2008:1002) med instruktion för Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Förordning (2009:642).

Föreskrifter med stöd av 39 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen

10 § Sekretess gäller i personaladministrativ verksamhet hos följande myndigheter, för uppgift om en enskilds bostadsadress, hemtelefonnummer, personnummer och andra jämförbara uppgifter avseende personalen, uppgift i form av fotografisk bild som utgör underlag för tjänstekort samt uppgift om närstående till personalen, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den som uppgiften rör eller någon närstående till honom eller henne lider men:

- allmänna domstolar,
- allmänna förvaltningsdomstolar,
- Arbetsförmedlingen,
- Domstolsverket, när det gäller uppgifter om personal vid domstolar och hyres- och arrendenämnder,
- Försäkringskassan,
- hyres- och arrendenämnder,
- Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen,
- Jordbruksverket, när det gäller personal i verksamhet som rör uppfödning, förvaring, tillhandahållande och användning av försöksdjur,
- Justitiekanslern,
- kriminalvårdens myndigheter,
- Kronofogdemyndigheten,
- Kustbevakningen,
- Livsmedelsverket, när det gäller veterinärer, övrig personal i verksamhet som rör köttkontroll och personal i annan inspektionsverksamhet och i verksamhet som rör kosttillskott och tillståndsgivning eller godkännanden avseende ekologiskt producerade livsmedel och nya livsmedel,
- Migrationsverket,
- myndigheter som svarar för personaladministrativ verksamhet avseende parkeringsvakter som förordnats enligt lagen (1987:24) om kommunal parkeringsövervakning m.m.,
- nämnder som utövar ledningen av hälso- och sjukvården enligt hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) eller de andra myndigheter som svarar för personaladministrativ verksamhet avseende hälso- och sjukvårdspersonal,
- polismyndigheter,
- Regeringskansliet, när det gäller personal i verksamhet som rör handläggning av ärenden om nåd i brottmål, abolition och upphävande av domstols beslut om utvisning på grund av brott,
- Rikspolisstyrelsen,

- Rättsmedicinalverket, när det gäller personal inom rättsmedicinsk och rättspsykiatrisk verksamhet,
- Skatteverket,
- Smittskyddsinstitutet, när det gäller personal i verksamhet som rör uppfödning, förvaring, tillhandahållande och användning av försöksdjur,
- socialnämnder eller andra nämnder som svarar för personaladministrativ verksamhet avseende personal som verkar inom socialtjänsten,
- Socialstyrelsen,
- Statens institutionsstyrelse,
- Statens kriminaltekniska laboratorium,
- Tullverket,
- Vägverket, när det gäller personal i verksamhet som avser ianspråktagande av mark för väg, ersättning för vägrätt och förarprov för körkort, och
- åklagarmyndigheter.

Föreskrifter med stöd av 42 kap. 10 § offentlighets- och sekretesslagen

11 § Sekretess motsvarande den som enligt 42 kap. 1–4 §§ offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) gäller hos Justitiekanslern, gäller i den verksamhet som bedrivs av Granskningskommissionen i anledning av utredningen av mordet på statsminister Olof Palme (Ju 1994:12).

Föreskrifter med stöd av 43 kap. 7 § offentlighets- och sekretesslagen

12 § Sekretess enligt 43 kap. 7 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) gäller hos hyres- och arrendenämnder och Statens va-nämnd

Bilaga

(Utdrag ur bilagan)

Verksamheten består i	Särskilda begränsningar i sekretessen
-----------------------	---------------------------------------

---

-----

112. utredning och tillståndsgivning enligt 21 kap. 8 § första stycket aktieföringslagen (2005:551) eller enligt motsvarande äldre bestämmelser	sekretessen gäller inte beslut i ärenden
---	--

113. utredning och tillståndsgivning enligt 1 kap. 4 § andra stycket och 7 kap. 4 § första stycket bokföringslagen (1999:1078) samt utredning i anmälningsärende enligt 7 kap. 3 a § samma lag	sekretessen gäller inte beslut i ärenden
--	--

Förordning (2009:935).

Personuppgiftslagen (1998:204)

Allmänna bestämmelser

Syftet med lagen

1 § Syftet med denna lag är att skydda människor mot att deras personliga integritet kränks genom behandling av personuppgifter.

Avvikande bestämmelser i annan författning

2 § Om det i en annan lag eller i en förordning finns bestämmelser som avviker från denna lag, skall de bestämmelserna gälla.

Definitioner

3 § I denna lag används följande beteckningar med nedan angiven betydelse.

Beteckning	Betydelse
Behandling (av personuppgifter)	Varje åtgärd eller serie av åtgärder som vidtas i fråga om personuppgifter, vare sig det sker på automatisk väg eller inte, t.ex. insamling, registrering, organisering, lagring, bearbetning eller ändring, återvinning, inhämtande, användning, utlämnande genom översändande, spridning eller annat tillhandahållande av uppgifter, sammanställning eller samkörning, blockering, utplåning eller förstöring.
Blockering (av personuppgifter)	En åtgärd som vidtas för att personuppgifterna skall vara förknippade med information om att de är spärrade och om anledningen till spärren och för att personuppgifterna inte skall lämnas ut till tredje man annat än med stöd av 2 kap. tryckfrihetsförordningen.

Beteckning	Betydelse
Mottagare	Den till vilken personuppgifter lämnas ut. När personuppgifter lämnas ut för att en myndighet skall kunna utföra sådan tillsyn, kontroll eller revision som den är skyldig att sköta, anses dock inte myndigheten som mottagare.
Personuppgifter	All slags information som direkt eller indirekt kan hänföras till en fysisk person som är i livet.
Personuppgifts-ansvarig	Den som ensam eller tillsammans med andra bestämmer ändamålen med och medlen för behandlingen av personuppgifter.
Personuppgifts-biträde	Den som behandlar personuppgifter för den personuppgiftsansvariges räkning.
Personuppgifts-ombud	Den fysiska person som, efter förordnande av den personuppgiftsansvarige, självständigt skall se till att personuppgifter behandlas på ett korrekt och lagligt sätt.
Den registrerade	Den som en personuppgift avser.
Samtycke	Varje slag av frivillig, särskild och otvetydig viljeyttring genom vilken den registrerade, efter att ha fått information, godtar behandling av personuppgifter som rör honom eller henne.
Tillsynsmyndigheten	Den myndighet som regeringen utser för att utöva tillsyn.
Tredje land	En stat som inte ingår i Europeiska unionen eller är ansluten till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.
Tredje man	Någon annan än den registrerade, den personuppgiftsansvarige, personuppgiftsombudet, personuppgiftsbiträdet och sådana personer som under den personuppgiftsansvariges eller personuppgiftsbitrådets direkta ansvar har befogenhet att behandla personuppgifter.

Tillämpningsområde

Det territoriella tillämpningsområdet

4 § Denna lag gäller för sådana personuppgiftsansvariga som är etablerade i Sverige.

Lagen tillämpas också när den personuppgiftsansvarige är etablerad i tredje land men för behandlingen av personuppgifter använder sig av utrustning som finns i Sverige. Vad som nu sagts gäller dock inte om utrustningen bara används för att överföra uppgifter mellan ett tredje land och ett annat sådant land.

I det fall som avses i andra stycket första meningen skall den personuppgiftsansvarige utse en företrädare för sig som är etablerad i Sverige. Vad som anges i denna lag om den personuppgiftsansvarige skall också gälla för företrädaren.

Behandling av personuppgifter som omfattas av lagen

5 § Denna lag gäller för sådan behandling av personuppgifter som helt eller delvis är automatiserad.

Lagen gäller även för annan behandling av personuppgifter, om uppgifterna ingår i eller är avsedda att ingå i en strukturerad samling av personuppgifter som är tillgängliga för sökning eller sammanställning enligt särskilda kriterier.

Undantag för behandling av personuppgifter i ostrukturerat material

5 a § Bestämmelserna i 9, 10, 13–19, 21–26, 28, 33, 34 och 42 §§ behöver inte tillämpas på behandling av personuppgifter som inte ingår i eller är avsedda att ingå i en samling av personuppgifter som har strukturerats för att påtagligt underlätta sökning efter eller sammanställning av personuppgifter.

Sådan behandling som avses i första stycket får inte utföras, om den innebär en kränkning av den registrerades personliga integritet. Lag (2006:398).

Undantag för privat behandling av personuppgifter

6 § Denna lag gäller inte för sådan behandling av personuppgifter som en fysisk person utför som ett led i en verksamhet av rent privat natur.

Förhållandet till tryck- och yttrandefriheten

7 § Bestämmelserna i denna lag tillämpas inte i den utsträckning det skulle strida mot bestämmelserna om tryck- och yttrandefrihet i tryckfrihetsförordningen eller yttrandefrihetsgrundlagen.

Bestämmelserna i 5 a, 9–29 och 33–44 §§ samt 45 § första stycket och 47–49 §§ skall inte tillämpas på sådan behandling av personuppgifter som sker uteslutande för journalistiska ändamål eller konstnärligt eller litterärt skapande. Lag (2006:398).

Förhållandet till offentlighetsprincipen

8 § Bestämmelserna i denna lag tillämpas inte i den utsträckning det skulle inskränka en myndighets skyldighet enligt 2 kap. tryckfrihetsförordningen att lämna ut personuppgifter.

Bestämmelserna hindrar inte heller att en myndighet arkiverar och bevarar allmänna handlingar eller att arkivmaterial tas om hand av en arkivmyndighet. Bestämmelsen i 9 § fjärde stycket gäller inte för en myndighets användning av personuppgifter i allmänna handlingar.

Föreskrifter om undantag från vissa bestämmelser

8 a § Regeringen får meddela föreskrifter om undantag från 9, 23–26 och 28 §§ samt 29 § andra stycket och 42 §, om det är nödvändigt med hänsyn till

- a) rikets säkerhet,
- b) försvaret,
- c) allmän säkerhet,
- d) förebyggande, undersökning eller avslöjande av brott eller av överträdelse av etiska regler som gäller för lagreglerade yrken,
- e) åtal för brott,
- f) ett viktigt ekonomiskt eller finansiellt intresse hos Europeiska unionen eller en stat som ingår i unionen,
- g) myndighetsutövning som avser tillsyn, inspektion eller reglering i fråga om sådant som nämns i c–f, eller
- h) skyddet av fri- och rättigheter. Lag (2006:398).

Grundläggande krav på behandlingen av personuppgifter

9 § Den personuppgiftsansvarige skall se till att

- a) personuppgifter behandlas bara om det är lagligt,
- b) personuppgifter alltid behandlas på ett korrekt sätt och i enlighet med god sed,
- c) personuppgifter samlas in bara för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål,
- d) personuppgifter inte behandlas för något ändamål som är oförenligt med det för vilket uppgifterna samlades in,
- e) de personuppgifter som behandlas är adekvata och relevanta i förhållande till ändamålen med behandlingen,
- f) inte fler personuppgifter behandlas än som är nödvändigt med hänsyn till ändamålen med behandlingen,
- g) de personuppgifter som behandlas är riktiga och, om det är nödvändigt, aktuella,
- h) alla rimliga åtgärder vidtas för att rätta, blockera eller utplåna sådana personuppgifter som är felaktiga eller ofullständiga med hänsyn till ändamålen med behandlingen, och
- i) personuppgifter inte bevaras under en längre tid än vad som är nödvändigt med hänsyn till ändamålen med behandlingen.

I fråga om första stycket d gäller dock att en behandling av personuppgifter för historiska, statistiska eller vetenskapliga ändamål inte skall anses som oförenlig med de ändamål för vilka uppgifterna samlades in.

Personuppgifter får bevaras för historiska, statistiska eller vetenskapliga ändamål under längre tid än som sagts i första stycket i. Personuppgifterna får dock i sådana fall inte bevaras under en längre tid än vad som behövs för dessa ändamål.

Personuppgifter som behandlas för historiska, statistiska eller vetenskapliga ändamål får användas för att vidta åtgärder i fråga om den registrerade bara om den registrerade har lämnat sitt samtycke eller det finns synnerliga skäl med hänsyn till den registrerades vitala intressen.

När behandling av personuppgifter är tillåten

10 § Personuppgifter får behandlas bara om den registrerade har lämnat sitt samtycke till behandlingen eller om behandlingen är nödvändig för att

- a) ett avtal med den registrerade skall kunna fullgöras eller åtgärder som den registrerade begärt skall kunna vidtas innan ett avtal träffas,
- b) den personuppgiftsansvarige skall kunna fullgöra en rättslig skyldighet,
- c) vitala intressen för den registrerade skall kunna skyddas,
- d) en arbetsuppgift av allmänt intresse skall kunna utföras,
- e) den personuppgiftsansvarige eller en tredje man till vilken personuppgifter lämnas ut skall kunna utföra en arbetsuppgift i samband med myndighetsutövning, eller
- f) ett ändamål som rör ett berättigat intresse hos den personuppgiftsansvarige eller hos en sådan tredje man till vilken personuppgifterna lämnas ut skall kunna tillgodoses, om detta intresse väger tyngre än den registrerades intresse av skydd mot kränkning av den personliga integriteten.

Direkt marknadsföring

11 § Personuppgifter får inte behandlas för ändamål som rör direkt marknadsföring, om den registrerade hos den personuppgiftsansvarige skriftligen har anmält att han eller hon motsätter sig sådan behandling.

Samtycke återkallas

12 § I de fall då behandling av personuppgifter bara är tillåten när den registrerade har lämnat sitt samtycke enligt 10, 15 eller 34 § har den registrerade rätt att när som helst återkalla ett lämnat samtycke. Ytterligare personuppgifter om den registrerade får därefter inte behandlas.

En registrerad har utöver vad som följer av första stycket och 11 § inte rätt att motsätta sig sådan behandling av personuppgifter som är tillåten enligt denna lag.

Förbud mot behandling av känsliga personuppgifter

13 § Det är förbjudet att behandla personuppgifter som avslöjar

- a) ras eller etniskt ursprung,
- b) politiska åsikter,
- c) religiös eller filosofisk övertygelse, eller
- d) medlemskap i fackförening.

Det är också förbjudet att behandla sådana personuppgifter som rör hälsa eller sexualliv.

Uppgifter av den art som anges i första och andra styckena betecknas i denna lag som känsliga personuppgifter.

Undantag från förbudet mot behandling av känsliga personuppgifter

14 § Det är trots förbudet i 13 § tillåtet att behandla känsliga personuppgifter i de fall som anges i 15–19 §§.

I 10 § finns det bestämmelser om i vilka fall behandling av personuppgifter över huvud taget är tillåten.

Samtycke eller offentliggörande

15 § Känsliga personuppgifter får behandlas, om den registrerade har lämnat sitt uttryckliga samtycke till behandlingen eller på ett tydligt sätt offentliggjort uppgifterna.

Nödvändig behandling

16 § Känsliga personuppgifter får behandlas om behandlingen är nödvändig för att

- a) den personuppgiftsansvarige skall kunna fullgöra sina skyldigheter eller utöva sina rättigheter inom arbetsrätten,
- b) den registrerades eller någon annans vitala intressen skall kunna skyddas och den registrerade inte kan lämna sitt samtycke, eller
- c) rättsliga anspråk skall kunna fastställas, göras gällande eller försvaras.

Uppgifter som behandlas med stöd av första stycket a får lämnas ut till tredje man bara om det inom arbetsrätten finns en skyldighet för den personuppgiftsansvarige att göra det eller den registrerade uttryckligen har samtyckt till utlämnandet.

Ideella organisationer

17 § Ideella organisationer med politiskt, filosofiskt, religiöst eller fackligt syfte får inom ramen för sin verksamhet behandla känsliga personuppgifter om organisationens medlemmar och sådana andra personer som på grund av organisationens syfte har regelbunden kontakt med den. Känsliga personuppgifter får dock lämnas ut till tredje man bara om den registrerade uttryckligen har samtyckt till det.

Hälso- och sjukvård

18 § Känsliga personuppgifter får behandlas för hälso- och sjukvårdsändamål, om behandlingen är nödvändig för

- a) förebyggande hälso- och sjukvård,
- b) medicinska diagnoser,
- c) vård eller behandling, eller
- d) administration av hälso- och sjukvård.

Den som är yrkesmässigt verksam inom hälso- och sjukvårdsområdet och har tystnadsplikt får även behandla känsliga personuppgifter som omfattas av tystnadsplikten. Detsamma gäller den som är underkastad en liknande tystnadsplikt och som har fått känsliga personuppgifter från verksamhet inom hälso- och sjukvårdsområdet.

Forskning och statistik

19 § Känsliga personuppgifter får behandlas för forskningsändamål om behandlingen godkänts enligt lagen (2003:460) om etikprövning av forskning som avser människor.

Känsliga personuppgifter får behandlas för statistikändamål, om behandlingen är nödvändig på sätt som sägs i 10 § och om samhällsintresset av det statistikprojekt där behandlingen ingår klart väger över den risk för otillbörligt intrång i enskildas personliga integritet som behandlingen kan innebära.

Har behandlingen godkänts av en forskningsetisk kommitté, skall förutsättningarna enligt andra stycket anses uppfyllda. Med forskningsetisk kommitté avses ett sådant särskilt organ för prövning av forskningsetiska frågor som har företrädare för såväl det allmänna som forskningen och som är knutet till ett universitet eller en högskola eller till någon annan instans som i mera betydande omfattning finansierar forskning.

Personuppgifter får lämnas ut för att användas i sådana projekt som avses i andra stycket, om inte något annat följer av regler om sekretess och tystnadsplikt. Lag (2003:466).

Bemyndigande att föreskriva ytterligare undantag

20 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om ytterligare undantag från förbudet i 13 §, om det behövs med hänsyn till ett viktigt allmänt intresse. Lag (1998:1436).

Uppgifter om lagöverträdelser m.m.

21 § Det är förbjudet för andra än myndigheter att behandla personuppgifter om lagöverträdelser som innefattar brott, domar i brottmål, straffprocessuella tvångsmedel eller administrativa frihetsberövanden.

Personuppgifter som avses i första stycket får dock behandlas för forskningsändamål av andra än myndigheter, om behandlingen har godkänts enligt lagen (2003:460) om etikprövning av forskning som avser människor.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om undantag från förbudet i första stycket.

Regeringen får i enskilda fall besluta om undantag från förbudet i första stycket. Regeringen får överlåta åt tillsynsmyndigheten att fatta sådana beslut. Lag (2008:187).

Behandling av personnummer

22 § Uppgifter om personnummer eller samordningsnummer får utan samtycke behandlas bara när det är klart motiverat med hänsyn till

- a) ändamålet med behandlingen,
- b) vikten av en säker identifiering, eller
- c) något annat beaktansvärt skäl. Lag (1999:1059).

Information till den registrerade

Information skall lämnas självmant

23 § Om uppgifter om en person samlas in från personen själv, skall den personuppgiftsansvarige i samband därmed självmant lämna den registrerade information om behandlingen av uppgifterna.

24 § Om personuppgifterna har samlats in från någon annan källa än den registrerade, skall den personuppgiftsansvarige självmant lämna den registrerade information om behandlingen av uppgifterna när de registreras. Är uppgifterna avsedda att lämnas ut till tredje man, behöver informationen dock inte ges förrän uppgifterna lämnas ut för första gången.

Information enligt första stycket behöver inte lämnas, om det finns bestämmelser om registrerandet eller utlämnandet av personuppgifterna i en lag eller någon annan författning.

Information behöver inte heller lämnas enligt första stycket, om detta visar sig vara omöjligt eller skulle innebära en oproportionerligt stor arbetsinsats. Om uppgifterna används för att vidta åtgärder som rör den registrerade, skall dock information lämnas senast i samband med att så sker.

Den information som skall lämnas självmant

25 § Information enligt 23 eller 24 § skall omfatta

- a) uppgift om den personuppgiftsansvariges identitet,
- b) uppgift om ändamålen med behandlingen, och
- c) all övrig information som behövs för att den registrerade skall kunna ta till vara sina rättigheter i samband med behandlingen, såsom information om mottagarna av uppgifterna, skyldighet att lämna uppgifter och rätten att ansöka om information och få rättelse.

Information behöver dock inte lämnas om sådant som den registrerade redan känner till.

Information skall lämnas efter ansökan

26 § Den personuppgiftsansvarige är skyldig att till var och en som ansöker om det en gång per kalenderår gratis lämna besked om personuppgifter som rör den sökande behandlas eller ej. Behandlas sådana uppgifter skall skriftlig information lämnas också om

- a) vilka uppgifter om den sökande som behandlas,
- b) varifrån dessa uppgifter har hämtats,
- c) ändamålen med behandlingen, och
- d) till vilka mottagare eller kategorier av mottagare som uppgifterna lämnas ut.

En ansökan enligt första stycket skall göras skriftligen hos den personuppgiftsansvarige och vara undertecknad av den sökande själv. Information enligt första stycket skall lämnas inom en månad från det att ansökan gjordes. Om det finns särskilda skäl för det, får information dock lämnas senast fyra månader efter det att ansökan gjordes.

Information enligt första stycket behöver inte lämnas om personuppgifter i löpande text som inte fått sin slutliga utformning när ansökan gjordes eller som utgör minnesanteckning eller liknande. Vad som nu sagts gäller dock inte om upp-

gifterna har lämnats ut till tredje man eller om uppgifterna behandlas enbart för historiska, statistiska eller vetenskapliga ändamål eller, när det gäller löpande text som inte fått sin slutliga utformning, om uppgifterna har behandlats under längre tid än ett år.

Undantag från informationskyldigheten vid sekretess och tystnadsplikt

27 § I den utsträckning det är särskilt föreskrivet i lag eller annan författning eller annars framgår av beslut som har meddelats med stöd av författning att uppgifter inte får lämnas ut till den registrerade gäller inte bestämmelserna i 23–26 §§. En personuppgiftsansvarig som inte är en myndighet får därvid i motsvarande fall som avses i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) vägra att lämna ut uppgifter till den registrerade. Lag (2009:468).

Rättelse

28 § Den personuppgiftsansvarige är skyldig att på begäran av den registrerade snarast rätta, blockera eller utplåna sådana personuppgifter som inte har behandlats i enlighet med denna lag eller föreskrifter som har utfärdats med stöd av lagen. Den personuppgiftsansvarige skall också underrätta tredje man till vilken uppgifterna har lämnats ut om åtgärden, om den registrerade begär det eller om mera betydande skada eller olägenhet för den registrerade skulle kunna undvikas genom en underrättelse. Någon sådan underrättelse behöver dock inte lämnas, om detta visar sig vara omöjligt eller skulle innebära en oproportionerligt stor arbetsinsats.

Automatiserade beslut

29 § Om ett beslut som har rättsliga följder för en fysisk person eller annars har märkbara verkningar för den fysiska personen, grundas enbart på automatiserad behandling av sådana personuppgifter som är avsedda att bedöma egenskaper hos personen, skall den som berörs av beslutet ha möjlighet att på begäran få beslutet omprövat av någon person.

Var och en som varit föremål för ett sådant beslut som avses i första stycket har rätt att på ansökan få information från den personuppgiftsansvarige om vad som har styrkt den automatiserade behandling som lett fram till beslutet. I fråga om ansökan och lämnandet av information gäller i tillämpliga delar bestämmelserna i 26 §.

Säkerheten vid behandling

Personer som behandlar personuppgifter

30 § Ett personuppgiftsbiträde och den eller de personer som arbetar under bitrådets eller den personuppgiftsansvariges ledning får behandla personuppgifter bara i enlighet med instruktioner från den personuppgiftsansvarige.

Det skall finnas ett skriftligt avtal om personuppgiftsbitrådets behandling av personuppgifter för den personuppgiftsansvariges räkning. I det avtalet skall det särskilt föreskrivas att personuppgiftsbiträdet får behandla personuppgifterna bara i enlighet med instruktioner från den personuppgiftsansvarige och att personuppgiftsbiträdet är skyldigt att vidta de åtgärder som avses i 31 § första stycket.

Om det i lag eller annan författning finns särskilda bestämmelser om behandlingen av personuppgifter i det allmännas verksamhet i frågor som avses i första stycket, skall dessa gälla i stället för vad som sägs i första stycket.

Säkerhetsåtgärder

31 § Den personuppgiftsansvarige skall vidta lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att skydda de personuppgifter som behandlas. Åtgärderna skall åstadkomma en säkerhetsnivå som är lämplig med beaktande av

- a) de tekniska möjligheter som finns,
- b) vad det skulle kosta att genomföra åtgärderna,
- c) de särskilda risker som finns med behandlingen av personuppgifterna, och
- d) hur pass känsliga de behandlade personuppgifterna är.

När den personuppgiftsansvarige anlitar ett personuppgiftsbiträde, skall den personuppgiftsansvarige förvissa sig om att personuppgiftsbiträdet kan genomföra de säkerhetsåtgärder som måste vidtas och se till att personuppgiftsbiträdet verkligen vidtar åtgärderna.

Tillsynsmyndigheten får besluta om säkerhetsåtgärder

32 § Tillsynsmyndigheten får i enskilda fall besluta om vilka säkerhetsåtgärder som den personuppgiftsansvarige skall vidta enligt 31 §.

I 45 § finns det bestämmelser om tillsynsmyndighetens möjligheter att förena beslutet med vite.

Överföring av personuppgifter till tredje land

Förbud mot överföring av personuppgifter till tredje land

33 § Det är förbjudet att till tredje land föra över personuppgifter som är under behandling om landet inte har en adekvat nivå för skyddet av personuppgifterna. Förbudet gäller också överföring av personuppgifter för behandling i tredje land.

Frågan om en skyddsnivå är adekvat skall bedömas med hänsyn till samtliga omständigheter som har samband med överföringen. Särskild vikt skall läggas vid uppgifternas art, ändamålet med behandlingen, hur länge behandlingen skall pågå, ursprungslandet, det slutliga bestämmelselandet och de regler som finns för behandlingen i det tredje landet. Lag (1999:1210).

Undantag från förbudet mot överföring av personuppgifter till tredje land

34 § Det är trots förbudet i 33 § tillåtet att föra över personuppgifter till tredje land, om den registrerade har lämnat sitt samtycke till överföringen eller om överföringen är nödvändig för att

- a) ett avtal mellan den registrerade och den personuppgiftsansvarige skall kunna fullgöras eller åtgärder som den registrerade begärt skall kunna vidtas innan ett avtal träffas,
- b) ett sådant avtal mellan den personuppgiftsansvarige och tredje man som är i den registrerades intresse skall kunna ingås eller fullgöras,
- c) rättsliga anspråk skall kunna fastställas, göras gällande eller försvaras, eller
- d) vitala intressen för den registrerade skall kunna skyddas.

Det är också tillåtet att föra över personuppgifter för användning enbart i en stat som har anslutit sig till Europarådets konvention om skydd för enskilda vid automatisk databehandling av personuppgifter.

35 § Regeringen får meddela föreskrifter om undantag från förbudet i 33 § för överföring av personuppgifter till vissa stater. Regeringen får också meddela föreskrifter om att överföring av personuppgifter till tredje land är tillåten, om

överföringen regleras av ett avtal som ger tillräckliga garantier till skydd för de registrerades rättigheter.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får vidare meddela föreskrifter om undantag från förbudet i 33 §, om det behövs med hänsyn till ett viktigt allmänt intresse eller om det finns tillräckliga garantier till skydd för de registrerades rättigheter.

Regeringen får under de förutsättningar som nämns i andra stycket i enskilda fall besluta om undantag från förbudet i 33 §. Regeringen får överlåta åt tillsynsmyndigheten att fatta sådana beslut. Lag (1998:1436).

Anmälan till tillsynsmyndigheten

Anmälningsskyldighet

36 § Behandling av personuppgifter som är helt eller delvis automatiserad omfattas av anmälningsskyldighet. Den personuppgiftsansvarige skall göra en skriftlig anmälan till tillsynsmyndigheten innan en sådan behandling eller en serie av sådana behandlingar med samma eller liknande ändamål genomförs.

Om den personuppgiftsansvarige utser ett personuppgiftsombud skall detta anmälas till tillsynsmyndigheten. Även ett entledigande av ett personuppgiftsombud skall anmälas till tillsynsmyndigheten.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om undantag från anmälningsskyldigheten enligt första stycket för sådana typer av behandlingar som sannolikt inte kommer att leda till otillbörligt intrång i den personliga integriteten.

Anmälan behöver inte göras om det finns ett personuppgiftsombud

37 § Om den personuppgiftsansvarige har anmält till tillsynsmyndigheten att ett personuppgiftsombud utsetts och vem det är, behöver anmälan enligt 36 § första stycket inte göras.

Personuppgiftsombudets uppgifter

38 § Personuppgiftsombudet skall ha till uppgift att självständigt se till att den personuppgiftsansvarige behandlar personuppgifter på ett lagligt och korrekt sätt och i enlighet med god sed samt påpeka eventuella brister för honom eller henne.

Har personuppgiftsombudet anledning att misstänka att den personuppgiftsansvarige bryter mot de bestämmelser som gäller för behandlingen av personuppgifter och vidtas inte rättelse så snart det kan ske efter påpekande, skall personuppgiftsombudet anmäla förhållandet till tillsynsmyndigheten.

Personuppgiftsombudet skall även i övrigt samråda med tillsynsmyndigheten vid tveksamhet om hur de bestämmelser som gäller för behandlingen av personuppgifter skall tillämpas.

39 § Personuppgiftsombudet skall föra en förteckning över de behandlingar som den personuppgiftsansvarige genomför och som skulle ha omfattats av anmälningsskyldighet om ombudet inte hade funnits. Förteckningen skall omfatta åtminstone de uppgifter som en anmälan enligt 36 § skulle ha innehållit.

40 § Personuppgiftsombudet skall hjälpa registrerade att få rättelse när det finns anledning att misstänka att behandlade personuppgifter är felaktiga eller ofullständiga.

Obligatorisk anmälan av särskilt integritetskänsliga behandlingar

41 § Regeringen får meddela föreskrifter om att sådana behandlingar av personuppgifter som innebär särskilda risker för otillbörligt intrång i den personliga integriteten skall för förhandskontroll anmälas till tillsynsmyndigheten enligt 36 § tre veckor i förväg. Om regeringen har meddelat sådana föreskrifter, gäller inte undantaget från anmälningsskyldigheten enligt 37 §. Lag (1998:1436).

Upplysningar till allmänheten om behandlingar som inte anmälts

42 § Den personuppgiftsansvarige ska till var och en som begär det skyndsamt och på lämpligt sätt lämna upplysningar om sådana automatiserade eller andra behandlingar av personuppgifter som inte har anmälts till tillsynsmyndigheten. Upplysningarna ska omfatta det som en anmälan enligt 36 § första stycket skulle ha omfattat. Den personuppgiftsansvarige är dock inte skyldig att lämna ut sekretessbelagda uppgifter eller uppgifter om vilka säkerhetsåtgärder som har vidtagits. En personuppgiftsansvarig som inte är en myndighet får därvid i motsvarande fall som avses i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) vägra att lämna ut uppgifter. Lag (2009:468).

Tillsynsmyndighetens befogenheter

43 § Tillsynsmyndigheten har rätt att för sin tillsyn på begäran få

- a) tillgång till de personuppgifter som behandlas,
- b) upplysningar om och dokumentation av behandlingen av personuppgifter och säkerheten vid denna, och
- c) tillträde till sådana lokaler som har anknytning till behandlingen av personuppgifter.

44 § Om tillsynsmyndigheten inte efter begäran enligt 43 § kan få tillräckligt underlag för att konstatera att behandlingen av personuppgifter är laglig, får myndigheten vid vite förbjuda den personuppgiftsansvarige att behandla personuppgifter på något annat sätt än genom att lagra dem.

45 § Om tillsynsmyndigheten konstaterar att personuppgifter behandlas eller kan komma att behandlas på ett olagligt sätt, skall myndigheten genom påpekanden eller liknande förfaranden försöka åstadkomma rättelse. Går det inte att få rättelse på något annat sätt eller är saken brådskande, får myndigheten vid vite förbjuda den personuppgiftsansvarige att fortsätta att behandla personuppgifterna på något annat sätt än genom att lagra dem.

Om den personuppgiftsansvarige inte frivilligt följer ett beslut om säkerhetsåtgärder enligt 32 § som vunnit laga kraft, får tillsynsmyndigheten föreskriva vite.

46 § Innan tillsynsmyndigheten beslutar om vite enligt 44 eller 45 §, skall den personuppgiftsansvarige ha fått tillfälle att yttra sig. Om saken är brådskande, får myndigheten dock i avvaktan på yttrandet meddela ett tillfälligt beslut om vite. Det tillfälliga beslutet skall omprövas, när yttrandetiden har gått ut.

Ett vitesföreläggande skall delges den personuppgiftsansvarige. Delgivning enligt 12 § delgivningslagen (1970:428) får användas bara om det finns skäl att anta att den personuppgiftsansvarige har avvikit eller på annat sätt håller sig undan.

47 § Tillsynsmyndigheten får hos förvaltningsrätten inom vars domkrets tillsynsmyndigheten är belägen ansöka om att sådana personuppgifter som har behandlats på ett olagligt sätt ska utplånas.

Beslut om utplånande får inte meddelas om det är oskäligt. Lag (2009:827).

Skadestånd

48 § Den personuppgiftsansvarige skall ersätta den registrerade för skada och kränkning av den personliga integriteten som en behandling av personuppgifter i strid med denna lag har orsakat.

Ersättningsskyldigheten kan i den utsträckning det är skäligt jämkas, om den personuppgiftsansvarige visar att felet inte berodde på honom eller henne.

Straff

49 § Till böter eller fängelse i högst sex månader eller, om brottet är grovt, till fängelse i högst två år döms den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

- a) lämnar osann uppgift i sådan information till registrerade som föreskrivs i denna lag, i anmälan till tillsynsmyndigheten enligt 36 § eller till tillsynsmyndigheten när myndigheten begär information enligt 43 §,
- b) behandlar personuppgifter i strid med 13–21 §§,
- c) för över personuppgifter till tredje land i strid med 33–35 §§,
- d) låter bli att göra anmälan enligt 36 § första stycket eller enligt föreskrifter meddelade med stöd av 41 §,
- e) behandlar sådana personuppgifter som avses i 13 och 21 §§ i strid med 5 a § andra stycket, eller
- f) i strid med 5 a § andra stycket för över personuppgifter till tredje land som inte har en sådan adekvat nivå för skyddet av personuppgifterna som avses i 33 §.

I ringa fall döms inte till ansvar.

Den som överträtt ett vitesföreläggande enligt 44 § eller 45 § första stycket döms inte till ansvar för en gärning som omfattas av vitesföreläggandet. Lag (2006:398).

Närmare föreskrifter

50 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela närmare föreskrifter om

- a) vilka fall behandling av personuppgifter är tillåten,
- b) vilka krav som ställs på den personuppgiftsansvarige vid behandling av personuppgifter,

- c) i vilka fall användning av personnummer är tillåten,
- d) vad en anmälan eller ansökan till en personuppgiftsansvarig skall innehålla,
- e) vilken information som skall lämnas till registrerade och hur informationen skall lämnas, och
- f) anmälan till tillsynsmyndigheten och förfarandet när anmälda uppgifter har ändrats. Lag (1998:1436).

Överklagande

51 § Tillsynsmyndighetens beslut enligt denna lag om annat än föreskrifter får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Tillsynsmyndigheten får bestämma att dess beslut skall gälla även om det överklagas. Lag (2006:398).

52 § En myndighets beslut om information enligt 26 §, om rättelse och underrättelse till tredje man enligt 28 §, om information enligt 29 § andra stycket och om upplysningar enligt 42 § får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Första stycket gäller inte för beslut av riksdagen, regeringen eller riksdagens ombudsmän. Lag (2006:398).

53 § Andra beslut enligt denna lag än sådana som avses i 47, 51 och 52 §§ får inte överklagas.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten. Lag (2006:398).

Personuppgiftsförordningen (1998:1191)

Inledande bestämmelse

1 § I denna förordning ges kompletterande föreskrifter beträffande sådan behandling av personuppgifter som omfattas av personuppgiftslagen (1998:204).

Tillsynsmyndighet

2 § Datainspektionen är tillsynsmyndighet enligt personuppgiftslagen (1998:204).

Anmälan till Datainspektionen

3 § Anmälningsskyldigheten enligt 36 § första stycket personuppgiftslagen (1998:204) gäller inte för behandling av personuppgifter

1. som utförs till följd av en myndighets skyldighet enligt 2 kap. tryckfrihetsförordningen att lämna ut allmän handling,
2. som till följd av bestämmelserna i arkivlagen (1990:782) eller arkivförordningen (1991:446) utförs av en arkivmyndighet,
3. som regleras genom särskilda föreskrifter i lag eller förordning i andra fall än som nämns i 1 och 2.

4 § Anmälningsskyldigheten enligt 36 § första stycket personuppgiftslagen (1998:204) gäller inte för behandling av personuppgifter i löpande text eller sådant ostrukturerat material som avses i 5 a § personuppgiftslagen. Förordning (2006:1221).

5 § Anmälningsskyldigheten enligt 36 § första stycket personuppgiftslagen (1998:204) gäller inte för behandling av känsliga personuppgifter som utförs med stöd av 17 § personuppgiftslagen. Anmälningsskyldigheten gäller inte heller för en sådan organisations motsvarande behandling av andra slag av personuppgifter än känsliga personuppgifter.

6 § Datainspektionen får meddela föreskrifter om undantag från anmälningsskyldigheten enligt 36 § första stycket personuppgiftslagen (1998:204) för sådana typer av behandlingar som sannolikt inte kommer att leda till otillbörligt intrång i den personliga integriteten.

7 § Datainspektionen skall med automatiserad behandling föra ett register över de behandlingar av personuppgifter som anmälts till inspektionen enligt 36 § första stycket personuppgiftslagen (1998:204).

Undantag från förbudet mot behandling av känsliga personuppgifter

8 § Utöver vad som följer av 5 a och 15–19 §§ personuppgiftslagen (1998:204) får känsliga personuppgifter behandlas av en myndighet i löpande text om uppgifterna har lämnats i ett ärende eller är nödvändiga för handläggningen av det. Förordning (2006:1221).

Behandling av uppgifter om lagöverträdelser m.m.

9 § Datainspektionen får meddela föreskrifter om undantag från förbudet i 21 § personuppgiftslagen (1998:204) för andra än myndigheter att behandla personuppgifter om lagöverträdelser som innefattar brott, domar i brottmål, straffprocessuella tvångsmedel eller administrativa frihetsberövanden. Datainspektionen får också i enskilda fall besluta om undantag från förbudet. Förordning (2001:582).

Förhandskontroll

10 § Automatiserade behandlingar av personuppgifter om genetiska anlag som framkommit efter genetisk undersökning skall, oavsett om de omfattas av anmälningsskyldighet enligt 36 § personuppgiftslagen (1998:204) eller inte, anmälas för förhandskontroll till Datainspektionen senast tre veckor i förväg. Detta gäller dock inte sådan behandling av personuppgifter som regleras genom särskilda föreskrifter i lag eller förordning. Förordning (2006:1221).

11 § Datainspektionen skall i fråga om sådan behandling som anmälts dit enligt 10 § denna förordning eller enligt särskilda föreskrifter om förhandskontroll i någon annan författning särskilt fatta beslut, om det skall vidtas åtgärder med anledning av anmälan eller inte. Förordning (2001:751).

Överföring av personuppgifter till tredjeland

12 § En kommun eller ett landsting får till tredjeland föra över personuppgifter som ingår i

1. ett diarium och som anges i 15 kap. 2 § sekretesslagen (1980:100),
2. en kallelse till ett sammanträde med fullmäktige eller en nämnd,
3. en kungörelse om sammanträde med fullmäktige, eller
4. ett justerat protokoll som har förts vid ett sammanträde med fullmäktige eller en nämnd.

Personuppgifter som direkt pekar ut den registrerade får inte föras över. Detta förbud gäller dock inte personuppgifter som rör en förtroendevald, när det gäller hans eller hennes uppdrag. Förbudet gäller inte heller om

1. övriga personuppgifter som rör den registrerade inte är sådana som avses i 13 eller 21 § personuppgiftslagen (1998:204), och
2. det saknas skäl att anta att det finns risk för att den registrerades personliga integritet kränks genom överföringen.

Personnummer eller samordningsnummer får aldrig föras över.

Bestämmelserna i första–tredje styckena gäller även ett kommunalförbund. Med fullmäktige avses i ett sådant fall i stället förbundsfullmäktige eller förbundsdirektionen och med en nämnd avses ett sådant organ som anges i 3 kap. 25 § andra stycket kommunallagen (1991:900). Förordning (2006:1221).

13 § Personuppgifter får föras över till tredjeland

1. om och i den utsträckning Europeiska gemenskapernas kommission har konstaterat att landet har en adekvat nivå för skyddet av personuppgifter i enlighet med artikel 25.6 i Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter, eller
2. om personuppgifterna förs över med tillämpning av ett avtal som innehåller sådana standardavtalsklausuler som kommissionen enligt artikel 26.4 i direktivet har beslutat erbjuda tillräckliga garantier för att privatliv och enskilda

personers grundläggande fri- och rättigheter skyddas samt för utövningen av motsvarande rättigheter.

Beslut av kommissionen som avses i första stycket 1 anges i bilaga 1 till denna förordning. Av bilagan framgår att vissa av besluten enbart gäller överföringar till sådana mottagare som är specificerade i besluten.

Beslut av kommissionen som avses i första stycket 2 anges i bilaga 2 till denna förordning. Förordning (2006:1221).

13 a § En transportör, som luftvägen transporterar passagerare till eller från ett tredjeland, får till det landet föra över personuppgifter som finns i transportörens passagerarförteckning (Passenger Name Record), om det sker enligt villkor som framgår av en överenskommelse mellan tredjelandet och Europeiska unionen avseende behandling och överföring av uppgifter rörande flygpassagerare.

Överenskommelser som avses i första stycket anges i bilaga 3 till denna förordning. Förordning (2006:1221).

14 § Datainspektionen får meddela föreskrifter om undantag från förbudet i 33 § personuppgiftslagen (1998:204) att till tredjeland föra över personuppgifter som är under behandling och att föra över personuppgifter för behandling i tredjeland om det finns tillräckliga garantier till skydd för de registrerades rättigheter. Datainspektionen får också under samma förutsättning i enskilda fall besluta om undantag från förbudet. Förordning (2006:1221).

Branschöverenskommelser

15 § Datainspektionen skall på begäran av en organisation som företräder en väsentlig del av de personuppgiftsansvariga inom en viss bransch eller inom ett visst område avge yttrande över förslag till överenskommelser vad avser behandling av personuppgifter inom branschen eller området (branschöverenskommelse).

Ett yttrande enligt första stycket skall avse branschöverenskommelsens förenlighet med personuppgiftslagen (1998:204) och andra författningar som reglerar den behandling av personuppgifter det är fråga om.

Inspektionen skall innan den avger yttrande om det är lämpligt se till att organisationer som företräder de registrerade har fått tillfälle att yttra sig över förslagen till branschöverenskommelser. Förordning (2001:582).

Bemyndiganden

16 § Datainspektionen får meddela närmare föreskrifter om

1. i vilka fall behandling av personuppgifter är tillåten,
2. vilka krav som ställs på den personuppgiftsansvarige,
3. i vilka fall användning av personnummer är tillåten,
4. vad en anmälan eller ansökan till en personuppgiftsansvarig skall innehålla,
5. vilken information som skall lämnas till registrerade och hur informationen skall lämnas,
6. anmälan till inspektionen och förfarandet när anmälda uppgifter har ändrats. Förordning (2001:582).

Bistånd till personer som är registrerade utomlands

17 § Den som är bosatt i Sverige och som är eller kan antas vara registrerad i ett register som omfattas av Europarådets konvention om skydd för enskilda vid automatisk databehandling av personuppgifter i ett land, som är anslutet till konventionen, får till Datainspektionen ge in en sådan framställning om bistånd som avses i artikel 14, punkt 2, i konventionen. Datainspektionen förmedlar framställningen till det andra landet.

Framställningen skall innehålla uppgifter om

1. namn, adress och andra uppgifter som behövs för att identifiera den person som gör framställningen,
2. det register som framställningen avser eller den som är ansvarig för registret,
3. ändamålet med framställningen. Förordning (2001:582).

Bilaga 1

(Bilagan utelämnad här)

Bilaga 2

(Bilagan utelämnad här)

Bilaga 3

(Bilagan utelämnad här)

Lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet

1 kap. Allmänna bestämmelser

Lagens tillämpningsområde

1 § Denna lag tillämpas vid behandling av personuppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet och i verkets handläggning enligt lagen (2007:324) om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter, om behandlingen är helt eller delvis automatiserad eller om uppgifterna ingår i eller är avsedda att ingå i en strukturerad samling av personuppgifter som är tillgängliga för sökning eller sammanställning enligt särskilda kriterier.

Bestämmelserna i 4–6 och 8 §§ samt 2 kap. gäller även vid behandling av uppgifter om juridiska personer och avlidna. Lag (2007:329).

Definitioner

1 a § Termer och uttryck som används i denna lag har samma betydelse och tillämpningsområde som i inkomstskattelagen (1999:1229). Lag (2001:1182).

Förhållandet till personuppgiftslagen

2 § Om inte annat anges i 3 § eller 3 kap. gäller denna lag i stället för personuppgiftslagen (1998:204).

En registrerad har inte rätt att motsätta sig sådan behandling som är tillåten enligt denna lag.

3 § När personuppgifter behandlas enligt denna lag eller enligt andra föreskrifter i det ämne som regleras i lagen gäller personuppgiftslagens (1998:204) bestämmelser om

1. definitioner i 3 §,
2. förhållandet till offentlighetsprincipen m.m. i 8 §,

3. grundläggande krav på behandling i 9 § med undantag för vad som sägs i första stycket i och tredje stycket,
4. säkerheten vid behandling i 30-32 §§,
5. överföring av personuppgifter till tredje land i 33–35 §§,
6. personuppgiftsombud, m.m. i 36 § andra stycket och 38–41 §§,
7. upplysningar till allmänheten om vissa behandlingar i 42 §,
8. tillsynsmyndighetens befogenheter i 43 och 47 §§, och
9. straff i 49 §.

Vid behandling av personuppgifter som inte sker i databaser gäller även 22 § personuppgiftslagen.

Ändamål

4 § Uppgifter får behandlas för tillhandahållande av information som behövs hos Skatteverket för

1. fastställande av underlag för samt bestämmande, redovisning, betalning och återbetalning av skatter och avgifter,
2. bestämmande av pensionsgrundande inkomst,
3. fastighetstaxering,
4. revision och annan analys- eller kontrollverksamhet,
5. tillsyn samt lämplighets- och tillståndsprövning och annan liknande prövning,
6. handläggning
  - a) enligt lagen (2007:324) om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter och
  - b) av andra frågor om ansvar för någon annans skatter och avgifter,
7. fullgörande av ett åliggande som följer av ett för Sverige bindande internationellt åtagande,
8. verksamheten med bouppteckningar och dödsboanmälningar enligt ärvdabalken, och
9. tillsyn, kontroll, uppföljning och planering av verksamheten.

Uppgifter som får behandlas enligt första stycket får även behandlas för tillhandahållande av information som behövs i

Skatteverkets brottsbekämpande verksamhet enligt lagen (1997:1024) om Skatteverkets medverkan i brottsutredningar. Lag (2007:329).

5 § Uppgifter får behandlas för tillhandahållande av information som behövs i författningsreglerad verksamhet hos någon annan än Skatteverket för

1. fastställande av underlag för samt redovisning, bestämmande, betalning och återbetalning av skatter eller avgifter,
2. utsökning och indrivning,
3. att utgöra underlag för beräkning, beslut och kontroll i fråga om förmån, bidrag och andra stöd,
4. pensionsberäkning,
5. tillsyn och kontroll samt lämplighets- och tillståndsprövning och annan liknande prövning, och
6. aktualisering och komplettering av uppgifter om fastigheter i andra myndigheters register. Lag (2008:970).

Personuppgiftsansvar

6 § Skatteverket är personuppgiftsansvarigt för den behandling av personuppgifter som verket skall utföra. Lag (2003:670).

Behandling av känsliga personuppgifter m.m.

7 § Känsliga personuppgifter som anges i 13 § personuppgiftslagen (1998:204) och uppgifter om lagöverträdelser m.m. som anges i 21 § samma lag får behandlas endast om uppgifterna har lämnats i ett ärende eller är nödvändiga för handläggningen av det.

Uppgifter som avses i första stycket får i annat fall behandlas endast om det särskilt anges i 2 kap.

Gallring

8 § Uppgifter som behandlas automatiserat i ett ärende skall gallras senast ett år efter det att ärendet har avslutats om inte regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer har meddelat föreskrifter om att uppgifter skall gallras vid en annan tidpunkt eller att uppgifter skall bevaras.

För uppgifter som behandlas med stöd av 2 kap. gäller särskilda bestämmelser.

2 kap. Beskattningsdatabasen

1 § I beskattningsverksamheten skall det finnas en samling uppgifter som med hjälp av automatiserad behandling används gemensamt i verksamheten för de i 1 kap. 4 och 5 §§ angivna ändamålen (beskattningsdatabas).

Innehåll

2 § I databasen får uppgifter behandlas om personer som omfattas av verksamhet enligt 1 kap. 4 § 1–8. Uppgifter om andra personer får behandlas om det behövs för handläggningen av ett ärende. Lag (2001:327).

3 § För de ändamål som anges i 1 kap. 4 § får följande uppgifter behandlas i databasen:

1. en fysisk persons identitet, medborgarskap, bosättning och familjeförhållanden,
2. en juridisk persons identitet, säte, ägarförhållanden samt firmatecknare och andra företrädare,
3. registrering för skatter och avgifter,
4. underlag för fastställande av skatter och avgifter,
5. bestämmande av skatter och avgifter,
6. underlag för fastighetstaxering,
7. revision och annan kontroll av skatter och avgifter,
8. uppgifter som behövs för handläggning enligt lagen (2007:324) om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter,
9. avgiftsskyldighet till ett registrerat trossamfund och medlemskap i fackförening,
10. yrkanden och grunder i ett ärende,
11. beslut, betalning, redovisning och övriga åtgärder i ett ärende, och
12. uppgifter som behövs i verksamheten med bouppteckningar och dödsboanmälningar enligt ärvdabalken.

I databasen får även andra uppgifter behandlas som behövs för fullgörande av ett åliggande som följer av ett för Sverige bindande internationellt åtagande.

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om vilka uppgifter som får behandlas i databasen enligt första stycket. Lag (2007:329).

4 § En handling som har kommit in i ett ärende får behandlas i databasen och får innehålla uppgifter som avses i 1 kap. 7 §. En handling som upprättats i ett ärende får behandlas i databasen och får innehålla sådana uppgifter om de är nödvändiga för ärendets handläggning.

Enskilds rätt att ta del av uppgifter

5 § Från databasen får nedan angivna uppgifter lämnas ut till en enskild, om det inte av särskild anledning kan antas att den enskilde som uppgiften avser eller någon närstående lider men om uppgiften röjs.

Uppgifter får lämnas ut om

1. namn och personnummer,
2. organisationsnummer, namn, firma och juridisk form samt i fråga om handelsbolag och andra juridiska personer sådana uppgifter om huvudkontor och säte som avses i 22 kap. 1 b § skattebetalningslagen (1997:483),
3. registrering enligt skattebetalningslagen samt särskilt registrerings- eller redovisningsnummer,
4. på vilket sätt den preliminära skatten skall betalas för en fysisk person,
5. registrering av skyldighet att göra skatteavdrag eller betala arbetsgivaravgifter,
6. slag av näringsverksamhet,
7. beslut om likvidation eller konkurs, och
8. huruvida en fysisk eller juridisk person är godkänd som skattebefriad förbrukare enligt lagen (1994:1564) om alkoholskatt eller lagen (1994:1776) om skatt på energi och i sådana fall från vilken tidpunkt. Lag (2005:265).

Utlämnande av uppgifter till enskilda på medium för automatiserad behandling

6 § Uppgifter i databasen får lämnas ut till en enskild på medium för automatiserad behandling endast om regeringen har meddelat föreskrifter om det.

Direktåtkomst

7 § Skatteverkets direktåtkomst till uppgifterna i beskattningsdatabasen får i verksamhet som avses i lagen (1997:1024) om Skatteverkets medverkan i brottsutredningar endast omfatta de uppgifter som avses i 3 § 1–5, 7, 10 och 11.

Regeringen meddelar närmare föreskrifter om vilka uppgifter direktåtkomst enligt första stycket får omfatta. Lag (2007:329).

8 § Kronofogdemyndigheten får ha direktåtkomst till uppgifter som avses i 3 § 1–5, 8, 10 och 11. Direktåtkomst till uppgifter som avses i 3 § 4, 5, 8, 10 och 11 får endast avse den som är registrerad som gäldenär hos Kronofogdemyndigheten eller make till gäldenären eller någon annan som likställs med make.

Tullverket får ha direktåtkomst till uppgifter som avses i 3 § 1–5, 10 och 11. Åtkomsten får endast avse den som är eller kan antas vara gäldenär enligt tullagstiftningen, skyldig att betala skatt för vara vid import eller föremål för Tullverkets kontrollverksamhet enligt lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och energiprodukter.

Regeringen meddelar närmare föreskrifter om vilka uppgifter direktåtkomst enligt första och andra styckena får omfatta. Lag (2007:1281).

8 a § En socialnämnd får ha direktåtkomst till uppgifter som avses i 3 § första stycket 1, 4 och 5. Åtkomsten får endast förekomma om uppgifterna behövs i ärende om ekonomiskt bistånd enligt 4 kap. socialtjänstlagen (2001:453) eller i ärende om återkrav m.m. av sådant bistånd enligt 9 kap. samma lag. En socialnämnd får ha direktåtkomst först sedan Skatteverket har försäkrat sig om att handläggare hos socialnämnden bara kan ta del av uppgifter om personer som är aktuella i ärenden hos nämnden. Lag (2008:970).

9 § En registrerad får ha direktåtkomst till sådana uppgifter om sig själv i databasen som får lämnas ut till den registrerade, om regeringen har meddelat föreskrifter om det.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om vilka uppgifter som får omfattas av direktåtkomst enligt första stycket. Lag (2005:1116).

Sökbegrepp

10 § Vid sökning efter handlingar som avses i 4 § får endast uppgift om namn, person- eller samordningsnummer, beteckning för fastighet samt uppgifter som avses i 5 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) användas som sökbegrepp.

I verksamheten med bouppteckningar och dödsboanmälningar enligt ärvdabalken får vid sökning i skattedatabasen endast uppgifter som avses i 5 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen användas som sökbegrepp. Vid sökning efter handlingar som avses i 4 § får dessutom uppgift om namn och person- eller samordningsnummer användas som sökbegrepp.

Som sökbegrepp får dock inte uppgift som avses i 1 kap. 7 § användas. Lag (2009:491).

Gallring

11 § Uppgifter och handlingar i databasen skall, om inget annat anges i 12 §, gallras senast sju år efter utgången av det kalenderår då den beskattningperiod som uppgifterna eller handlingarna kan hänföras till gick ut.

12 § Uppgifter och handlingar som avser

1. revision skall gallras tio år efter utgången av det kalenderår då revisionen avslutades, och

2. fastighetstaxering skall gallras tolv år efter utgången av det taxeringsår som uppgifterna eller handlingarna kan hänföras till.

Uppgifter och handlingar om godkända upplagshavare, registrerade varumottagare eller godkända skatteupplag enligt lagen (1994:1563) om tobaksskatt, lagen (1994:1564) om alkoholskatt samt lagen (1994:1776) om skatt på energi skall gallras sju år efter utgången av det kalenderår då upplagshavaren eller varumottagaren avregistrerades. Lag (2004:1347).

13 § Vad som sägs i 11 och 12 §§ hindrar inte att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om att uppgifter eller handlingar skall bevaras under längre tid än som anges i 11 och 12 §§.

Avgifter

14 § Skatteverket får ta ut avgifter för att lämna ut uppgifter ur databasen enligt de närmare föreskrifter som meddelas av regeringen.

Rätten att ta ut avgifter enligt första stycket får inte innebära inskränkning i rätten att ta del av och mot fastställd avgift få kopia eller utskrift av en allmän handling enligt tryckfrihetsförordningen. Lag (2003:670).

3 kap. Enskildas rättigheter

Information till den registrerade

1 § Vid tillämpningen av denna lag gäller bestämmelserna om information till den registrerade i 23 och 25–27 §§ personuppgiftslagen (1998:204), med den begränsning som anges i 2 §.

2 § Information som skall lämnas enligt 26 § personuppgiftslagen (1998:204) behöver inte omfatta uppgift i en handling som avses i 2 kap. 4 §, om den enskilde har tagit del av handlingens innehåll. Om den enskilde begär det skall dock informationen även omfatta uppgift i en sådan handling.

Om informationen inte innehåller handling som avses i första stycket, skall det av informationen framgå att handlingen behandlas i databasen.

Rättelse och skadestånd

3 § Bestämmelserna i personuppgiftslagen (1998:204) om rättelse och skadestånd gäller vid behandling av personuppgifter enligt denna lag eller anslutande författningar.

Överklagande

4 § Skatteverkets beslut om rättelse och om information som skall lämnas enligt 26 § personuppgiftslagen (1998:204) får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut enligt denna lag får inte överklagas.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten. Lag (2003:670).

Förordningen (2001:588) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattnings- verksamhet

Definitioner

1 § Termer och uttryck i denna förordning har samma betydelse och tillämpningsområde som i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet. Förordning (2003:1023).

Uppgifter som får behandlas i beskattningsdatabasen

2 § Beträffande personer som avses i 2 kap. 2 § lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet får i beskattningsdatabasen behandlas uppgifter

1. som behövs vid Skatteverkets handläggning av ärenden som sker med stöd av

- kupongskattelagen (1970:624),
- fastighetstaxeringslagen (1979:1152),
- lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt,
- lagen (2007:1398) om kommunal fastighetsavgift,
- taxeringslagen (1990:324),
- lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter,
- mervärdesskattelagen (1994:200),
- skattebetalningslagen (1997:483),
- lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och energiprodukter,
- inkomstskattelagen (1999:1229),

- lagen (2007:592) om kassaregister m.m.,
  - lagen (2007:324) om Skatteverkets hantering av vissa borge-närssuppgifter, eller
  - annan författning med bestämmelser om skatter och social-avgifter,
2. om planerad, beslutad, pågående eller avslutad revision och annan kontroll av skatter och avgifter,
  3. om att fordran mot en person registrerats hos Kronofogdemyndigheten och om indrivningsresultat,
  4. om beslut om näringsförbud,
  5. om antal anställda och anställdas personnummer,
  6. om postgiro- och bankgironummer, om fullmakt lämnats för bank- eller postgiro att ta emot skatteåterbetalning på ett konto samt uppgifter om fullmakten och kontot,
  7. om bouppteckning eller dödsboanmälan, dödsbodelägare, tillgångar och skulder samt övriga uppgifter som behövs i verksamheten med bouppteckningar och dödsboanmälan enligt ärvdabalken,
  8. för förberedelsearbete vid fastighetstaxering,
  9. om lagfarna köp av hela eller delar av fastigheter samt om fastighetsregleringar vid vilka mer än två hektar åkermark, betesmark och skogsmark överförs från en fastighet till en annan och där frivillig överenskommelse om likviden föreligger,
  10. om tillsyn enligt alkohollagen (1994:1738),
  11. som behövs för handläggning av ärende enligt lagen (1990:314) om ömsesidig handräckning i skatteärenden eller annars för informationsutbyte och annan handräckning enligt internationella åtaganden,
  12. från aktiebolagsregistret,
  13. från vägtrafikregistret,
  14. från Statens folkhälsoinstitut om tillstånd enligt alkohollagen och om omsättning enligt restaurangrapport,
  15. från Arbetsförmedlingen om beslut om arbetsmarknads-politiska åtgärder samt om utbetalt belopp och datum för utbetalningen,

16. från Tullverket om debiterad mervärdesskatt vid import, exportvärden, antal import- och exporttillfällen samt de tidsperioder som uppgifterna avser samt uppgifter från verket som behövs för tillämpningen av 3 kap. 30 § andra stycket mervärdesskattelagen,

17. från Försäkringskassan om försäkring mot kostnader för sjuklön när det gäller arbetsgivaren och den försäkrade, om sjukpenninggrundande inkomst av annat förvärvsarbete och om utsänd person, och

18. om avgiftsskyldighet till sådant trossamfund som har eller har beviljats uppbördshjälp enligt 16 § lagen (1998:1593) om trossamfund samt om församlingstillhörighet inom Svenska kyrkan.

Skatteverket meddelar närmare föreskrifter om vilka uppgifter som får behandlas i beskattningsdatabasen. Förordning (2007:1427).

3 § I beskattningsdatabasen skall även behandlas de uppgifter som anges i rådets förordning (EG) nr 2073/2004 av den 16 november 2004 om administrativt samarbete i fråga om punktskatter. Förordning (2005:394).

Utlämnande av uppgifter till myndigheter

4 § På begäran av Kronofogdemyndigheten skall lämnas ut uppgifter som avses i 2 kap. 3 § 1–3 lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet. På begäran av Kronofogdemyndigheten skall vidare lämnas ut uppgifter som avses i 2 kap. 3 § 4, 5, 9 och 10 nämnda lag om en person som är registrerad som gäldenär hos Kronofogdemyndigheten eller make till gäldenären eller någon annan som likställs med make. Förordning (2006:789).

5 § På begäran av Tullverket skall lämnas ut uppgifter som avses i 2 kap. 3 § 1–5, 9 och 10 lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet om en person som

1. är eller kan antas vara gäldenär enligt tullagstiftningen,
2. är eller kan antas vara skyldig att betala skatt för vara vid import,
3. är eller kan antas vara skattskyldig enligt lagen (1994:1563) om tobaksskatt, lagen (1994:1564) om alkoholskatt eller lagen (1994:1776) om skatt på energi,

4. avses i 3 §, eller

5. annars är föremål för Tullverkets kontrollverksamhet. Förordning (2003:1023).

5 a § På begäran av en enhet inom Skatteverket som medverkar vid brottsutredningar ska lämnas ut uppgifter som avses i 2 kap. 3 § 15, 7, 8, 10 och 11 lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet. Förordning (2007:1299).

6 § På begäran av Centrala studiestödsnämnden ska lämnas ut uppgifter ur beskattningsdatabasen i den utsträckning det behövs för

1. kontroll av ansökningar om uppskov med betalning av studiemedelsavgifter i fråga om studiestöd och om avskrivning av studieskuld,

2. kontroll av ansökningar om studiestöd, om nedsättning av årsbelopp och om avskrivning av studielån samt fastställande av årsbelopp, eller

3. kontroll av ansökningar om lån till hemutrustning för flyktingar och vissa andra utläningar samt ärenden om återbetalning av sådana lån.

De uppgifter som ska lämnas ut till Centrala studiestödsnämnden med stöd av första stycket är uppgifter om

1. överskott och underskott i inkomstlagen tjänst, näringsverksamhet och kapital, och

2. registrering i sjömansregistret. Förordning (2007:1425).

7 § Till Försäkringskassan ska uppgifter lämnas ut från beskattningsdatabasen i den utsträckning det behövs för

1. beräkning eller kontroll av sjukpenninggrundande inkomst,

2. pensionsberäkning,

3. beräkning av inkomstindex och fördelning av ålderspensionsavgifter,

4. fastställande av underhållsstöd och återbetalningsskyldighet enligt lagen (1996:1030) om underhållsstöd,

5. beräkning och kontroll av bostadsbidrag, eller

6. beräkning av betalningsskyldighet enligt 8 § andra stycket lagen (2004:1237) om särskild sjukförsäkringsavgift.

De uppgifter som ska lämnas till Försäkringskassan med stöd av första stycket är uppgifter

1. om sammanlagda intäkts- och kostnadsposter i inkomstslaget tjänst med allmän pension och tjänstepension som delbelopp samt uppgift om överskott i inkomstlagen tjänst, näringsverksamhet och kapital,
2. om pensionsgrundande inkomst med delbelopp,
3. om pensionsgrundande inkomst, utan den begränsning som anges i 2 kap. 1 § andra stycket lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension, efter avdrag för allmän pensionsavgift,
4. enligt 25 § lagen om underhållsstöd,
5. om inkomst som anges i 4–4 b och 7 §§ lagen (1993:737) om bostadsbidrag, med undantag av 4 § andra stycket 1–3,
6. om fastighet, ägarandel, fastighetsbeteckning, adress och bostadsyta,
7. om avgiftsunderlag enligt 2 kap. 24 § socialavgiftslagen (2000:980) som beräknats för arbetsgivare under ett kalenderår, och
8. om avdrag för avsättning till periodiseringsfond och expansionsfond enligt 30 och 34 kap. inkomstskattelagen (1999:1229) samt om återföring av sådana avdrag. Förordning (2008:978).

7 a § Till Statens pensionsverk ska vissa uppgifter lämnas ut från beskattningsdatabasen i den utsträckning det behövs för beräkning och kontroll av

1. pensionsersättning och särskild pensionsersättning enligt statligt kollektivavtal om trygghetsfrågor,
2. pension enligt statligt kollektivavtal om särskild pension för yrkesofficerare, eller
3. inkomstgaranti eller motsvarande förmåner för den som har varit statsråd och för vissa arbetstagare som har innehaft statlig chefsanställning.

De uppgifter som ska lämnas ut till Statens pensionsverk med stöd av första stycket är uppgifter om inkomster som är pensionsgrundande enligt 2 kap. lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension. Förordning (2008:978).

7 b § På begäran av Inspektionen för socialförsäkringen ska lämnas ut uppgifter som inspektionen behöver för sin systemtillsyn och effektivitetsgranskning enligt 2 § första stycket 3 och 3 § förordningen (2009:602) med instruktion för Inspektionen för socialförsäkringen. Förordning (2009:605).

8 § På begäran av Statistiska centralbyrån skall lämnas ut uppgifter ur beskattningsdatabasen i den utsträckning det behövs för

1. framställning av officiell statistik enligt lagen (2001:99) om den officiella statistiken,
2. beräkning av bidrag och avgifter enligt lagen (2004:773) om kommunalekonomisk utjämning,
3. förande av centrala företagsregistret, eller
4. förande av registret över kontrolluppgifter.

De uppgifter som skall lämnas till Statistiska centralbyrån med stöd av första stycket är uppgifter

1. som avses i 18 § första stycket,
2. om skatteavdrag, socialavgifter och särskild löneskatt, mervärdesskatt och preliminär skatt samt sådana uppgifter om näringsverksamhet som avses i 3 kap. 5, 6, 9 och 18 §§ lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter samt 2 kap. 3, 6 och 7 §§ förordningen (2001:1244) om självdeklarationer och kontrolluppgifter,
3. om kommunalt skatteunderlag,
4. som avses i 2 kap. 3 § 1 och 2 lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet samt uppgift om registrering och betalningar enligt skattebetalningslagen (1997:483), uppgifter om beslut om konkurs eller likvidation, uppgifter om antal lämnade kontrolluppgifter och uppgift om överskott och underskott i inkomstlagen näringsverksamhet och kapital,
5. från andra kontrolluppgifter än sådana som avses i 18 §,
6. om fastighetsägare och annan innehavare av fast egendom, om ägd andel, fastighetsbeteckning, taxeringsvärde, omräknat delvärde, beskattningsnatur, typ av fång, tidpunkt för fångat och betald ersättning, och
7. om bouppteckningar och dödsboanmälningar. Förordning (2004:1355).

8 a § Av 11 kap. 11 b § socialtjänstlagen (2001:453) och 6 § förordningen (2008:975) om uppgiftsskyldighet i vissa fall enligt socialtjänstlagen (2001:453) framgår att vissa uppgifter ska lämnas till socialnämnden.

Av 13 kap. 24 a § lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter och 9 kap. 20 a § lagen (1996:304) om arvode m.m. till Sveriges företrädare i Europaparlamentet framgår att vissa uppgifter ska lämnas till Statens pensionsverk. Förordning (2008:978).

Utlämnande av uppgifter till enskilda på medium för automatiserad behandling

9 § Utlämnande av uppgifter enligt 11–15 §§ får göras på medium för automatiserad behandling, om det inte finns hinder mot det enligt någon författning.

10 § Uppgifter om en arbetstagares eller uppdragstagares namn och personnummer, slag av preliminär skatt som personen skall betala samt uppgifter till ledning för beräkning av skatteavdrag för betalning av preliminär skatt, får lämnas ut till arbetsgivare eller uppdragsgivare.

11 § Uppgifter i beskattningsdatabasen får lämnas ut till den som har tillstånd enligt 3 § första stycket kreditupplysningslagen (1973:1173) att bedriva kreditupplysningsverksamhet eller bedriver kreditupplysningsverksamhet som är undantagen från tillståndsplikt enligt andra eller fjärde stycket nämnda paragraf. Uppgifter som grundar sig på brott får inte lämnas ut. Förordning (2001:786).

12 § Uppgifter som utgör underlag för beräkning av avgift till registrerat trossamfund får lämnas ut till trossamfundet.

13 § Uppgifter om den enskilde själv får lämnas ut till denne.

Uppgifter om köpare, säljare, köpeskilling, taxeringsuppgifter, överlåtelsedatum och identifikationsuppgifter beträffande fastighetsöverlåtelser som legat till grund för fastställande av riktvärden i värdeområde där den enskildes fastighet är belägen får lämnas ut till denne.

14 § Av rådets förordning (EG) nr 1798/2003 av den 7 oktober 2003 om administrativt samarbete i fråga om mervärdesskatt och om upphävande av förordning (EEG) nr 218/92 framgår att uppgifter om mervärdesskatt får lämnas ut till behörig myndighet i annat land inom EU. Förordning (2003:1023).

15 § Av rådets förordning (EG) nr 2073/2004 av den 16 november 2004 om administrativt samarbete i fråga om punktskatter framgår att vissa uppgifter på punktskatteområdet får lämnas ut till behörig myndighet i annat land inom EU. Förordning (2005:394).

Direktåtkomst för enskilda

16 § En registrerad får ha sådan direktåtkomst till uppgifter om sig själv som avses i 2 kap. 9 § lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet.

Skatteverket meddelar närmare föreskrifter om vilka uppgifter som får omfattas av en registrerads direktåtkomst. Förordning (2006:210).

17 § Av rådets förordning (EG) nr 1798/2003 av den 7 oktober 2003 om administrativt samarbete i fråga om mervärdesskatt och om upphävande av förordning (EEG) nr 218/92 framgår att behörig myndighet i annat land inom EU får ha direktåtkomst till uppgifter om mervärdesskatt. Förordning (2003:1023).

Bevarande och gallring av uppgifter i beskattningsdatabasen

18 § Från gallring i beskattningsdatabasen ska för varje taxeringsår undantas uppgifter om

- namn, personnummer, organisationsnummer, samt särskilt registrerings- och redovisningsnummer,
- hemortskommun och församling,
- personnummer för make eller annan med vilken sambeskattnings sker,
- kontrolluppgifter avseende inkomstlagen tjänst och kapital, avgift för pensionsförsäkring och pensionssparkonto,
- intäkts- och kostnadsposter i varje inkomstslag vid taxering till statlig och kommunal inkomstskatt,
- allmänna avdrag,
- utgående och ingående mervärdesskatt när redovisning görs i särskild självdeklaration,
- antal dagar för vilka sjöinkomst har erhållits,
- tillgångar och skulder,

- beslut om beskattning när det gäller sådan skatt eller avgift som avses i 1 kap. 1 § första och fjärde styckena taxeringslagen (1990:324), dock inte skälen för beslutet, och
- beslut om fastighetstaxering, dock inte skälen för beslutet.

Bouppteckningar ska undantas från gallring.

Vid utgången av sjunde året efter det taxeringsår till vilket en uppgift kan hänföras ska uppgiften överlämnas till en arkivmyndighet. Riksarkivet får meddela närmare föreskrifter om på vilket sätt och till vilken myndighet uppgifterna ska överlämnas. Förordning (2007:1425).

19 § Självdeklarationer och andra handlingar, som lämnats till ledning för taxering eller upprättats eller omhändertagits för granskning av Skatteverket för taxeringskontroll enligt bestämmelserna i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter eller taxeringslagen (1990:324) och som avser aktiebolag eller ekonomisk förening, skall gallras tio år efter taxeringsårets utgång.

Skattedeklarationer som avser aktiebolag eller ekonomisk förening skall gallras elva år efter utgången av det kalenderår under vilket beskattningsåret gått ut. Detsamma gäller andra handlingar som avser aktiebolag eller ekonomisk förening och som innehåller uppgifter som avses i 14 kap. 8 § skattebetalningslagen (1997:483).

Uppgifter och handlingar som registrerats vid revision och som omfattas av gallringsskyldighet enligt 2 kap. 11 § och 12 § 1 lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet får bevaras under den längre tid som behövs för att verket skall kunna fullgöra sin verksamhet. Förordning (2003:1023).

20 § Uppgifter som omfattas av gallringsskyldighet enligt 2 kap. 11 § och 12 § 1 lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet skall undantas från gallring om uppgifterna avser aktiebolag eller ekonomisk förening som har taxerats i Göteborgs kommun eller kommun som ligger i Östergötlands, Gotlands eller Västernorrlands län. Förordning (2003:1023).

21 § Riksarkivet får, efter samråd med Skatteverket, meddela föreskrifter om att uppgifter som skall gallras enligt 1 kap. 8 § och 2 kap. 11 och 12 §§ lagen (2001:181) om behandling av

uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet får bevaras under längre tid.

Riksarkivet får föreskiva att handlingar eller uppgifter som undantas från gallring skall överlämnas till en arkivmyndighet. Förordning (2003:1023).

Avgifter

22 § Skatteverket fastställer avgifter för utlämnande av uppgifter ur beskattningsdatabasen. Avgift skall inte tas ut när uppgifter lämnas ut till annan myndighet och utlämnandet följer av en skyldighet i lag eller förordning. Förordning (2003:1023).

Övrigt

23 § För gallring av representativa överlåtelser och förteckning av uppgifter som avses i 2 § 9 och som sker till ledning för bestämningen av värdenivåer vid allmän fastighetstaxering och vid omräkning finns bestämmelser i 1A kap. 1–5 §§ fastighetstaxeringsförordningen (1993:1199).

24 § Skatteverket får meddela närmare föreskrifter om verkställighet av bestämmelserna i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet och denna förordning. Förordning (2003:1023).

Lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet

1 kap. Allmänna bestämmelser

Lagens tillämpningsområde

1 § Denna lag tillämpas vid behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet, om behandlingen är helt eller delvis automatiserad eller om uppgifterna ingår i eller är avsedda att ingå i en strukturerad samling av personuppgifter som är tillgängliga för sökning eller sammanställning enligt särskilda kriterier.

Bestämmelserna i 4 och 5 §§ samt 2 kap. gäller även vid behandling av uppgifter om avlidna. Lag (2003:671).

Förhållandet till personuppgiftslagen

2 § Om inte annat anges i 3 § eller 3 kap. gäller denna lag i stället för personuppgiftslagen (1998:204).

En registrerad har inte rätt att motsätta sig sådan behandling som är tillåten enligt denna lag.

3 § När personuppgifter behandlas enligt denna lag eller enligt andra föreskrifter i det ämne som regleras i lagen gäller personuppgiftslagens (1998:204) bestämmelser om

1. definitioner i 3 §,
2. förhållandet till offentlighetsprincipen m.m. i 8 §,
3. grundläggande krav på behandling i 9 § med undantag för vad som sägs i första stycket i och tredje stycket,
4. säkerheten vid behandling i 30–32 §§,
5. överföring av personuppgifter till tredje land i 33–35 §§,

6. personuppgiftsombud, m.m. i 36 § andra stycket och 38–41 §§,
7. upplysningar till allmänheten om vissa behandlingar i 42 §,
8. tillsynsmyndighetens befogenheter i 43 och 47 §§, och
9. straff i 49 §.

Vid behandling av personuppgifter som inte sker i databaser gäller även 22 § personuppgiftslagen.

Ändamål

4 § Uppgifter får behandlas för tillhandahållande av information som behövs för

1. samordnad behandling, kontroll och analys av identifieringsuppgifter för fysiska personer och av andra folkbokföringsuppgifter,
2. handläggning av folkbokföringsärenden,
3. fullgörande av underrättelseskyldighet enligt lag eller förordning,
4. framställning av personbevis och andra registerutdrag,
5. aktualisering, komplettering och kontroll av personuppgifter,
6. uttag av urval av personuppgifter, och
7. tillsyn, kontroll, uppföljning och planering av folkbokföringsverksamheten.

Personuppgiftsansvar

5 § Skatteverket är personuppgiftsansvarigt för den behandling av personuppgifter som verket skall utföra. Lag (2003:671).

Behandling av känsliga personuppgifter m.m.

6 § Känsliga personuppgifter som anges i 13 § personuppgiftslagen (1998:204) och uppgifter om lagöverträdelser m.m. som anges i 21 § samma lag får behandlas endast om uppgifterna har lämnats i ett ärende eller är nödvändiga för handläggningen av det.

Uppgifter som avses i första stycket får i annat fall behandlas endast om det särskilt anges i 2 kap.

2 kap. Folkbokföringsdatabasen

1 § I folkbokföringsverksamheten skall det finnas en samling personuppgifter som med hjälp av automatiserad behandling används gemensamt i verksamheten för de i 1 kap. 4 § angivna ändamålen (folkbokföringsdatabas).

Innehåll

2 § I databasen får uppgifter behandlas om

1. personer som är eller har varit folkbokförda här i landet,
2. personer som har tilldelats personnummer enligt 18 b § folkbokföringslagen (1991:481), och
3. personer som har tilldelats samordningsnummer.

Uppgifter om andra personer får behandlas om det behövs för handläggningen av ett ärende. Lag (2009:274).

3 § För de ändamål som anges i 1 kap. 4 § får följande uppgifter behandlas i databasen:

1. person- eller samordningsnummer,
2. namn,
3. födelsetid,
4. födelsehemort,
5. födelseort,
6. adress,
7. folkbokföringsfastighet, lägenhetsnummer, folkbokföringsort och folkbokföring under särskild rubrik,
8. medborgarskap,
9. civilstånd,
10. make, barn, föräldrar, vårdnadshavare och annan person som den registrerade har samband med inom folkbokföringen,
11. samband enligt 10 som är grundat på adoption,
12. inflyttning från utlandet,
13. avregistrering enligt 19–21 §§ folkbokföringslagen (1991:481),
14. anmälan enligt 5 kap. 2 § vallagen (2005:837), och
15. gravsättning.

I databasen får uppgifter behandlas som den 30 juni 1991 enligt särskilda bestämmelser var antecknade i sådan personakt som avses i 16 § i den upphävda folkbokföringskungörelsen (1967:495), oavsett om uppgifterna är sådana som avses i 1 kap. 6 §.

I ärenden om tilldelning av personnummer enligt 18 b § folkbokföringslagen eller samordningsnummer får även anges grunden för tilldelningen och de handlingar som har legat till grund för identifiering. I ärenden om tilldelning av samordningsnummer får även anges uppgift om att det råder osäkerhet om personens identitet. Lag (2009:274).

4 § I databasen får uppgifter behandlas om yrkanden, grunder och beslut i ett ärende samt andra uppgifter som behövs för handläggningen av ett ärende.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om vilka uppgifter som får behandlas i databasen enligt första stycket.

5 § En handling som har kommit in i ett ärende får behandlas i databasen och får innehålla uppgifter som avses i 1 kap. 6 §. En handling som upprättats i ett ärende får behandlas i databasen och får innehålla sådana uppgifter om de är nödvändiga för ärendets handläggning.

Utlämnande av uppgifter till enskilda på medium för automatiserad behandling

6 § Uppgifter i databasen får lämnas ut till en enskild på medium för automatiserad behandling endast om regeringen har meddelat föreskrifter om det.

Direktåtkomst

7 § Har upphävts genom lag (2003:671).

8 § En myndighet får ha direktåtkomst till uppgift om person- eller samordningsnummer, namn, adress, folkbokföringsfastighet, lägenhetsnummer och folkbokföringsort samt avregistrering från folkbokföringen. En myndighet får även ha direktåtkomst till andra uppgifter som avses i 3 § första och tredje styckena om myndigheten enligt lag eller förordning får behandla dem. Lag (2006:380).

9 § En enskild får ha direktåtkomst till uppgifter i databasen endast om regeringen har meddelat föreskrifter om det.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om vilka uppgifter som får omfattas av direktåtkomst enligt första stycket. Åtkomst till uppgifter om annan person än den enskilde själv får dock medges endast till uppgifter som avses i 8 § första meningen.

Sökbegrepp

10 § Vid sökning i databasen får uppgifter som avses i 3 § första stycket 5, 11 och 12 inte användas som sökbegrepp.

Uppgifter som avses i 3 § första stycket 8 får användas som sökbegrepp endast i fråga om medborgarskap i Sverige, Danmark, Norge, Finland eller Island samt om medborgarskap inom eller utom Europeiska unionen (unionsmedborgarskap eller icke unionsmedborgarskap).

11 § Vid sökning efter handlingar som avses i 5 § får endast uppgift om namn, person- eller samordningsnummer och uppgifter som avses i 5 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) användas som sökbegrepp. Som sökbegrepp får dock inte uppgift som avses i 1 kap. 6 § användas. Lag (2009:492).

Avgifter

12 § Skatteverket får ta ut avgifter för att lämna ut uppgifter ur databasen enligt de närmare föreskrifter som meddelas av regeringen.

Rätten att ta ut avgifter enligt första stycket får inte innebära inskränkning i rätten att ta del av och mot fastställd avgift få kopia eller utskrift av en allmän handling enligt tryckfrihetsförordningen. Lag (2003:671).

3 kap. Enskildas rättigheter

Information till den registrerade

1 § Vid tillämpningen av denna lag gäller bestämmelserna om information till den registrerade i 23 och 25–27 §§ personuppgiftslagen (1998:204), med den begränsning som anges i 2 §.

2 § Information som skall lämnas enligt 26 § personuppgiftslagen (1998:204) behöver inte omfatta uppgift i en handling som avses i 2 kap. 5 §, om den enskilde har tagit del av handlingens innehåll. Om den enskilde begär det skall dock informationen även omfatta uppgift i en sådan handling.

Om informationen inte innehåller handling som avses i första stycket, skall det av informationen framgå att handlingen behandlas i databasen.

Rättelse och skadestånd

3 § Bestämmelserna i personuppgiftslagen (1998:204) om rättelse och skadestånd gäller vid behandling av personuppgifter enligt denna lag eller anslutande författningar.

Överklagande

4 § Skatteverkets beslut om rättelse och om information som skall lämnas enligt 26 § personuppgiftslagen (1998:204) får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut enligt denna lag får inte överklagas.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten. Lag (2003:671).

Förordningen (2001:589) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokförings- verksamhet

Definitioner

1 § Termer och uttryck i denna förordning har samma betydelse och tillämpningsområde som i lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet. Förordning (2003:1024).

Skyldighet att behandla uppgifter

2 § När en person folkbokförs eller när ändring sker av någon uppgift som får behandlas enligt 2 kap. 3 § lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet skall uppgift om detta registreras i databasen. Förordning (2003:1024).

3 § Har upphävts genom förordning (2003:1024).

Uppgifter som får behandlas i databasen

4 § För handläggning av ärenden får i databasen behandlas uppgifter som avses i 15 kap. 2 § sekretesslagen (1980:100) och andra ärendeuppgifter om den person som ärendet rör.

För handläggning av sådana ärenden som avses i 1 § andra stycket folkbokföringslagen (1991:481) får behandlas uppgifter om personer som inte är eller har varit folkbokförda.

Skatteverket meddelar närmare föreskrifter om vilka uppgifter som får behandlas enligt första och andra stycket. Förordning (2003:1024).

5 § Med annan person som den registrerade har samband med inom folkbokföringen enligt 2 kap. 3 § 10 lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet avses annan vuxen person än förälder eller

vårdnadshavare hos vilken ett barn under 18 år är bosatt. Förordning (2003:1024).

Underrättelser från Skatteverket

6 § Statistiska centralbyrån skall underrättas när registrering har skett beträffande

1. födelse av dödfött barn,
2. adoption,
3. avregistrering vid obefintlighet,
4. invandring eller utvandring, eller
5. annan person än förälder eller vårdnadshavare som barn under 18 år är bosatt hos.

Underrättelse enligt första stycket 1 skall lämnas snarast. I övrigt skall underrättelse lämnas vid tidpunkt som Skatteverket bestämmer efter samråd med Statistiska centralbyrån. Förordning (2003:1024).

7 § Socialnämnden skall snarast underrättas när

1. ett barn har folkbokförts eller registrerats enligt 1 § andra stycket folkbokföringslagen (1991:481) och faderskapet till barnet inte följer av 1 kap. 1 § föräldrabalken eller annan lag,
2. gemensam vårdnad om barn har registrerats efter en anmälan enligt 6 kap. 4 § andra stycket 2 föräldrabalken, eller
3. ett barn saknar registrerad vårdnadshavare.

Underrättelse enligt första stycket skall lämnas till socialnämnden i den kommun där barnet är folkbokfört eller, om barnet inte är folkbokfört, till socialnämnden i den kommun där barnet har fötts.

8 § Försäkringskassan skall underrättas när registrering skett beträffande

1. adoption, eller
2. annan person än förälder eller vårdnadshavare som barn under 18 år är bosatt hos. Förordning (2004:944).

9 § Socialstyrelsen skall underrättas när uppgift om ingivare och utfärdare av dödsbevis registrerats.

10 § Närmare föreskrifter om innehållet i underrättelser som avses i 6–9 §§ meddelas av Skatteverket efter samråd med berörda centrala myndigheter. Förordning (2003:1024).

Personbevis

11 § Formulär för personbevis och andra utdrag ur databasen fastställs av Skatteverket. Förordning (2003:1024).

Utlämnande av uppgifter till myndighet

12 § För ändamål som avses i 1 kap. 4 § 5 och 6 lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet får uppgifter som avses i 2 kap. 3 § nämnda lag lämnas ut till en myndighet. Endast de senast registrerade uppgifterna om en person får lämnas ut.

En tidigare registrerad uppgift får lämnas ut om den avser

1. person- eller samordningsnummer,
2. folkbokföringsfastighet, lägenhetsbeteckning, folkbokföringsort och folkbokföring under särskild rubrik som ersatts av en ny uppgift, om utlämnandet sker inom två år efter utgången av det år då ändringen registrerades, och
3. datum för inflyttning från utlandet om utlämnandet sker inom fyra år efter utgången av det år då uppgiften registrerades.

För ändamål som anges i första stycket får inte lämnas ut uppgift

1. om annan person än make, barn, föräldrar och vårdnadshavare som den registrerade har samband med inom folkbokföringen,
2. om samband som är grundat på adoption,
3. om gravsättning,
4. om land från vilket inflyttning skett, eller
5. som avses i 2 kap. 3 § andra stycket lagen om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet.

Uppgifter som lämnas ut med stöd av första och andra stycket och som den mottagande myndigheten inte får behandla skall omedelbart gallras. Förordning (2003:1024).

Utlämnande av uppgifter till enskilda på medium för automatiserad behandling

13 § För de ändamål som anges i 12 § första stycket får uppgifter ur databasen lämnas ut till Svenska kyrkan. För sådant utlämnande gäller vad som sägs i 12 §. Uppgifterna får lämnas ut på medium för automatiserad behandling.

14 § För de ändamål som anges i 12 § första stycket får uppgifter om en nordisk medborgare som är folkbokförd i Sverige lämnas till central registreringsmyndighet för folkbokföring i det nordiska land personen är medborgare i. Uppgifterna får lämnas ut på medium för automatiserad behandling.

15 § Uppgifter om den enskilde själv får lämnas ut till denne på medium för automatiserad behandling. Uppgifter som avses i 2 kap. 8 § första meningen lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet om en person under 18 år får lämnas ut på medium för automatiserad behandling även till dennes vårdnadshavare. Förordning (2003:1024).

15 a § För de ändamål som anges i 1 kap. 4 § 4 lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet får uppgifter som avses i 2 kap. 3 § första stycket 1–10 och 13 samma lag lämnas ut om en avliden. Uppgifter får lämnas till begravningsbyråer, begravningshuvudmän, krematorier, banker, försäkringsbolag och pensionsbolag som på grund av dödsfallet har ett uppdrag av dödsboet. Uppgifterna får lämnas ut på medium för automatiserad behandling. Förordning (2009:278).

Direktåtkomst för enskilda

16 § Svenska kyrkan får ha direktåtkomst till databasen i fråga om uppgifter som avses i 2 kap. 8 § första meningen lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet. Förordning (2003:1024).

17 § En enskild får ha direktåtkomst till person- och ärendeuppgifter om sig själv. Till uppgifter som avses i 2 kap. 8 § första meningen lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet om ett barn under 18 år får dock även dennes vårdnadshavare ha direktåtkomst.

Skatteverket meddelar närmare föreskrifter om vilka uppgifter som får omfattas av direktåtkomst enligt första stycket. Förordning (2003:1024).

Avgifter

18 § Vid utlämnade av uppgifter ur databasen för ändamål som avses i 1 kap. 4 § 5 och 6 lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet skall avgift tas ut.

Vid annat utlämnande av uppgifter ur databasen får avgift tas ut.

Skatteverket fastställer avgifter för utlämnande av uppgifter ur databasen. Förordning (2003:1024).

Verkställighetsföreskrifter

19 § Skatteverket får meddela närmare föreskrifter om verkställighet av bestämmelserna i lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet och denna förordning. Förordning (2003:1024).

Lagen (1999:90) om behandling av personuppgifter vid Skatteverkets medverkan i brottsutredningar

Lagens tillämpningsområde

1 § Denna lag gäller utöver personuppgiftslagen (1998:204) vid behandling av personuppgifter i Skatteverkets verksamhet för att

1. bedriva spaning och utredning i fråga om brott som avses i 1 § lagen (1997:1024) om Skatteverkets medverkan i brottsutredningar,
2. förebygga brott som avses i 1.

Lagen gäller endast om behandlingen är helt eller delvis automatiserad eller om personuppgifterna ingår i eller är avsedda att ingå i en strukturerad samling av personuppgifter, vilka är tillgängliga för sökning eller sammanställning enligt särskilda kriterier. Lag (2003:668).

Definitioner

2 § I denna lag avses med

underrättelseverksamhet: Skatteverkets verksamhet som består i att samla, bearbeta och analysera information för att klarlägga om brottslig verksamhet har utövats eller kan komma att utövas och som inte utgör förundersökning enligt 23 kap. rättegångsbalken,

allvarlig brottslig verksamhet: verksamhet som innefattar brott för vilket är föreskrivet fängelse i två år eller däröver,

särskild undersökning: en undersökning i underrättelseverksamhet som innebär insamling, bearbetning och analys av uppgifter i syfte att ge underlag för beslut om förundersökning

eller om särskilda åtgärder för att förebygga, förhindra eller upptäcka brott.

De begrepp som används i personuppgiftslagen (1998:204) har motsvarande betydelse vid tillämpningen av denna lag. Lag (2003:668).

Personuppgiftsansvarig

3 § Skatteverket är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som myndigheten utför med stöd av denna lag. Lag (2003:668).

Behandling av känsliga personuppgifter

4 § Uppgifter om en person får inte behandlas enbart på grund av vad som är känt om personens ras eller etniska ursprung, politiska åsikter, religiösa eller filosofiska övertygelse, medlemskap i fackförening, hälsa eller sexualliv. Om uppgifter om en person behandlas på annan grund får uppgifterna kompletteras med sådana uppgifter om det är oundgängligen nödvändigt för syftet med behandlingen.

Sådana uppgifter som avses i första stycket får dock inte behandlas i underrättelseverksamhet.

Utlämnande av uppgifter

5 § Uppgifter som är nödvändiga för att framställa rättsstatistik skall lämnas till den myndighet som ansvarar för att framställa sådan statistik.

6 § Uppgifter får lämnas ut till en utländsk myndighet eller mellanfolklig organisation, om utlämnandet följer av en internationell överenskommelse som Sverige efter riksdagens godkännande har tillträtt.

Att uppgifter får lämnas ut även i vissa andra fall framgår av 8 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Lag (2009:479).

7 § Regeringen får meddela föreskrifter om att uppgifter får lämnas ut även i andra fall än som sägs i 5 och 6 §§.

Underrättelseregister

8 § Underrättelseregister får föras endast för att

1. ge underlag för beslut om särskilda undersökningar avseende allvarlig brottslig verksamhet, eller

2. underlätta tillgången till allmänna uppgifter med anknytning till underrättelseverksamhet.

9 § Ett underrättelseregister får innehålla uppgifter som kan hänföras till en enskild person endast om uppgifterna ger anledning att anta att allvarlig brottslig verksamhet utövats eller kan komma att utövas och den som avses med uppgifterna skäligen kan misstänkas för att ha utövat eller komma att utöva den allvarliga brottsliga verksamheten.

Uppgifter om transportmedel eller varor som kan antas ha samband med allvarlig brottslig verksamhet eller om hjälpmedel som kan antas ha använts i samband med sådan verksamhet får registreras, även om uppgifterna kan hänföras till en enskild person som det inte finns någon misstanke mot. Uppgifterna skall därvid förseas med en upplysning om att det inte finns någon misstanke mot denne.

10 § Ett underrättelseregister får om en enskild person endast innehålla

1. upplysningar om varifrån den registrerade uppgiften kommer och om uppgiftslämnarens trovärdighet,
2. identifieringsuppgifter,
3. uppgifter om särskilda bestående fysiska kännetecken,
4. de omständigheter och händelser som ger anledning att anta att den registrerade utövat eller kan komma att utöva allvarlig brottslig verksamhet,
5. uppgifter om varor, brottshjälpmedel och transportmedel,
6. ärendenummer, och
7. hänvisning till en särskild undersökning där uppgifter om den registrerade behandlas och till register som förs av polismyndighet, Tullverket eller Skatteverket i vilket uppgifter om den registrerade förekommer. Lag (2003:668).

Underrättelseverksamhet

11 § I underrättelseverksamhet får personuppgifter behandlas endast om

1. en särskild undersökning som avser brott som anges i lagen (1997:1024) om Skatteverkets medverkan i brottsutredningar har inletts och

2. det finns anledning att anta att allvarlig brottslighet har utövats eller kan komma att utövas.

Uppgifter om en enskild person som det inte finns någon misstanke mot skall förses med en upplysning om detta förhållande.

Personuppgifter får också behandlas i underrättelseregister i enlighet med 8–10 §§. Lag (2003:668).

12 § Skatteverkets beslut om behandling av personuppgifter enligt 11 § skall innehålla uppgifter om ändamålet med behandlingen samt de föreskrifter i övrigt som behövs för att förebygga otillbörligt intrång i den registrerades personliga integritet.

Skatteverket skall föra en förteckning över beslut som avses i första stycket. Lag (2003:668).

Behandling av uppgifter om kvarstående misstankar

13 § Om en förundersökning avseende brott som anges i 1 § lagen (1997:1024) om Skatteverkets medverkan i brottsutredningar har lagts ned på grund av bristande bevisning får uppgifter om brottsmisstanken behandlas för annat ändamål än arkivering endast om

1. den misstänkte enligt förundersökningsledarens bedömning fortfarande är skäligen misstänkt för brottet och
2. uppgifterna behövs för att förundersökningen skall kunna tas upp på nytt. Lag (2003:668).

14 § Om åtal mot en person har lagts ned eller om denne genom lagakraftvunnen dom har frikänts får uppgifter om brottsmisstanken behandlas för annat ändamål än arkivering endast

1. om förundersökningen tas upp på nytt eller
2. för prövning av särskilt rättsmedel enligt 58 kap. rättegångsbalken.

Sökbegrepp

14 a § Vid sökning i beskattningsdatabasen får endast uppgift om namn eller person- eller samordningsnummer användas som sökbegrepp. Lag (2006:851).

Gallring

15 § Uppgifter som inte längre behövs för sitt ändamål skall gallras om inte annat anges i andra–fjärde styckena. Detta gäller dock inte uppgifter i en förundersökning.

Uppgifter som behandlas enligt 11 § skall gallras senast ett år efter det att beslutet om behandlingen av personuppgifter fattades. Om det är av särskild betydelse för att den särskilda undersökningen skall kunna avslutas får dock uppgifterna behandlas under längre tid.

Uppgifter i ett underrättelseregister om en registrerad person skall gallras senast tre år efter det att uppgifter om att denne skäligen kan misstänkas för att ha utövat eller komma att utöva allvarlig brottslig verksamhet senast infördes. Om en särskild undersökning som rör en registrerad person har inletts, behöver uppgifterna dock inte gallras förrän undersökningen har avslutats.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att uppgifter får bevaras för historiska, statistiska eller vetenskapliga ändamål.

Rättelse och skadestånd

16 § Bestämmelserna i personuppgiftslagen (1998:204) om rättelse och skadestånd gäller vid behandling av personuppgifter enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

Överklagande

17 § Skatteverkets beslut om rättelse enligt 16 § får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten. Lag (2003:668).

Förordningen (1999:105) om behandling av personuppgifter vid Skatteverkets medverkan i brottsutredningar

1 § I denna förordning ges kompletterande föreskrifter om sådan behandling av personuppgifter som omfattas av lagen (1999:90) om behandling av personuppgifter vid Skatteverkets medverkan i brottsutredningar. Förordning (2003:1005).

Förhandskontroll

2 § Automatiserad behandling av personuppgifter som ger upplysning om att en person är dömd eller misstänkt för brott skall anmälas för förhandskontroll till Datainspektionen tre veckor innan behandlingen påbörjas.

Första stycket gäller inte om behandlingen utförs

1. i Skatteverkets diarium över inkomna ärenden,
2. till följd av Skatteverkets skyldighet enligt 2 kap. tryckfrihetsförordningen att lämna ut en allmän handling,
3. till följd av bestämmelserna i arkivlagen (1990:782) eller arkivförordningen (1991:446),
4. i en förundersökning, i en särskild undersökning i underrättelseverksamhet eller i underrättelseregister,
5. för hantering av ärenden i samband med förundersökning och förenklad brottsutredning,
6. i ett ärende som rör en enskild person hos Skatteverket, eller
7. i löpande text och endast avser enstaka personuppgifter. Förordning (2003:1005).

Behandling av uppgifter om kvarstående brottsmisstankar

3 § Om uppgifter om kvarstående brottsmisstankar skall behandlas enligt 13 eller 14 § lagen (1999:90) om behandling

av personuppgifter vid Skatteverkets medverkan i brottsutredningar, skall den personuppgiftsansvarige särskilt besluta om vem som får ha direkt åtkomst till uppgifterna. Förordning (2003:1005).

Underrättelseverksamhet

4 § Har upphävts genom förordning (2003:1005).

5 § En förteckning som förs enligt 12 § lagen (1999:90) om behandling av personuppgifter vid Skatteverkets medverkan i brottsutredningar får inte innehålla uppgifter om namn eller personnummer. Förordning (2003:1005).

Särskilda undersökningar

6 § Ett beslut enligt 12 § lagen (1999:90) om behandling av personuppgifter vid Skatteverkets medverkan i brottsutredningar om behandling av personuppgifter i en särskild undersökning skall fattas av verkets chef eller efter chefens förordnande någon annan vid verket. Förordning (2003:1005).

7 § Endast de personer som arbetar med en särskild undersökning får ha direkt åtkomst till de uppgifter som behandlas automatiserat i undersökningen. Andra personer vid Skatteverket får ta del av sådana uppgifter endast om uppgifterna kan antas ha särskild betydelse för en pågående undersökning eller andra brottsbekämpande åtgärder. Förordning (2003:1005).

8 § Uppgifter som behandlas automatiserat i en särskild undersökning får lämnas ut till en polismyndighet eller Tullverket endast om uppgifterna kan antas ha särskild betydelse för en pågående undersökning eller andra brottsbekämpande åtgärder. Förordning (2003:1005).

Underrättelseregister

9 § Skatteverket får ha direktåtkomst till underrättelseregistren.

Endast de personer som på grund av sina arbetsuppgifter behöver tillgång till information om sådana uppgifter som behandlas i underrättelseregistren får ha tillgång till dem. Förordning (2003:1005).

10 § Uppgifter ur ett underrättelseregister får lämnas ut till Ekobrottsmyndigheten, en polismyndighet eller Tullverket endast om uppgifterna kan antas ha särskild betydelse för en pågående undersökning eller andra brottsbekämpande åtgärder. Förordning (2003:1005).

Förundersökning

10 a § Om en uppgift i en förundersökning kan antas ha betydelse för en konkursutredning får uppgiften lämnas till konkursförvaltaren. Förordning (2003:91).

Undantag från gallring

11 § Riksarkivet får, efter samråd med Skatteverket, meddela föreskrifter om att personuppgifter som skall gallras enligt 15 § lagen (1999:90) om behandling av personuppgifter vid Skatteverkets medverkan i brottsutredningar får bevaras för historiska, statistiska och vetenskapliga ändamål. Förordning (2003:1005).

Verkställighetsföreskrifter

12 § Skatteverket får, efter samråd med Datainspektionen, meddela de ytterligare föreskrifter som behövs för verkställighet av lagen (1999:90) om behandling av personuppgifter vid Skatteverkets medverkan i brottsutredningar och denna förordning. Förordning (2003:1005).

Förordningen (2009:284) om identitetskort för folkbokförda i Sverige

1 § Skatteverket kan utfärda ett identitetskort på ansökan av en person som har fyllt 13 år och som är folkbokförd i landet enligt folkbokföringslagen (1991:481).

Ansökan

2 § Den som ansöker om ett identitetskort ska inställa sig personligen hos Skatteverket.

3 § Ansökan ska göras skriftligen och undertecknas av sökanden i närvaro av den person som tar emot den. Kravet på att ansökan ska undertecknas gäller inte den som inte kan skriva sitt namn.

Sökanden är skyldig att i samband med ansökan

1. låta Skatteverket ta en bild i digitalt format av sökandens ansikte eller, om det finns synnerliga skäl, ge in ett välliknande fotografi,
2. styrka sin identitet och övriga personuppgifter, och
3. ge in ett skriftligt medgivande från vårdnadshavare, om sökanden är under arton år och det inte finns synnerliga skäl att ändå utfärda ett identitetskort.

Om ett identitetskort tidigare har utfärdats för sökanden enligt denna förordning och detta inte har förstörts, förkommit eller makulerats, ska kortet, om det fortfarande är giltigt, ges in för makulering i samband med ansökan. Detta gäller inte om särskilda skäl föranleder annat.

4 § Ett identitetskort ska utfärdas med en giltighetstid av högst fem år.

5 § Ett identitetskort ska lämnas ut till sökanden personligen.

6 § En ansökan om ett identitetskort ska avslås om förutsättningarna i 1 § inte är uppfyllda eller det som anges i 2 eller 3 §

inte har iakttagits och sökanden inte har följt en uppmaning att avhjälpa bristen.

Återkallelse

7 § Skatteverket ska återkalla ett identitetskort om

1. hinder mot bifall till ansökan förelåg vid tiden för identitetskortets utfärdande och hindret består,
2. någon väsentlig uppgift som framgår av identitetskortet är felaktig eller inte längre gäller, eller
3. någon annan än den som identitetskortet är utställt på förfogar över kortet.

8 § Om ett identitetskort har återkallats, är kortinnehavaren eller den som annars förfogar över kortet skyldig att på begäran av Skatteverket överlämna kortet till verket.

Om ett identitetskort, som enligt första stycket ska överlämnas till Skatteverket, finns hos eller uppvisas för verket, kan kortet tas om hand av verket. Finns identitetskortet hos en annan myndighet, ska det på begäran av Skatteverket överlämnas till verket.

Behandling av personuppgifter

9 § Skatteverket ska med hjälp av automatiserad behandling föra en databas med en samling uppgifter om identitetskort för folkbokförda i Sverige. Skatteverket är personuppgiftsansvarigt för den behandling av personuppgifter som verket utför med anledning av denna förordning.

10 § Databasen får tillföras sådana uppgifter från Skatteverkets folkbokföringsdatabas som anges i 12 § första stycket.

11 § Databasen ska ha till ändamål att ge information om sådana uppgifter som behövs i verksamhet hos Skatteverket för utfärdande av identitetskort.

12 § Databasen ska innehålla uppgifter om

1. sökandens fullständiga namn, personnummer, födelsetid, längd och kön,
2. dag för utfärdandet av identitetskortet, kortnummer och giltighetstid,
3. sökandens namnteckning eller, i förekommande fall, anteckning om anledningen till att sådan saknas, och kopia av den ansiktsbild som identitetskortet har försetts med,

4. hur sökanden har styrkt sin identitet,
5. beslut om att ansökan har avslagits och skälen för detta beslut, och
6. att identitetskortet har förlustanmälts eller återkallats och vad som har utgjort skäl för beslutet om återkallelse.

En handling som har kommit in eller upprättats i ett ärende om identitetskort får behandlas i databasen. En handling som har kommit in i ett ärende får innehålla känsliga personuppgifter som anges i 13 § personuppgiftslagen (1998:204) och uppgifter om lagöverträdelser m.m. som anges i 21 § samma lag. En handling som har upprättats i ett ärende får innehålla sådana uppgifter om de är nödvändiga för ärendets handläggning.

13 § Uppgifter och handlingar i databasen ska gallras senast ett år efter det att giltighetstiden för ett identitetskort har gått ut. Om ansökan om identitetskort har avslagits ska uppgifterna och handlingarna i databasen gallras senast ett år efter det att avslagsbeslutet har vunnit laga kraft.

14 § Ansiktsbilden enligt 3 § andra stycket 1 och 12 § första stycket 3 får inte användas vid sökning med hjälp av automatiserad behandling.

15 § Bestämmelserna i personuppgiftslagen (1998:204) om rättelse och skadestånd gäller vid behandling av personuppgifter enligt denna förordning.

16 § Uppgift om ett identitetskorts giltighet får lämnas ut genom direktåtkomst.

Övriga bestämmelser

17 § Skatteverket ska makulera ett identitetskort som har återkallats. Makulering ska också ske när innehavaren ansöker om ett nytt identitetskort eller, om innehavaren har behov av det tidigare identitetskortet under handläggningstiden, när det nya kortet lämnas ut.

18 § I 22 a § förvaltningslagen (1986:223) finns bestämmelser om överklagande hos allmän förvaltningsdomstol.

19 § Beslut enligt denna förordning gäller omedelbart, om inte något annat anges i beslutet.

20 § Skatteverket får meddela de föreskrifter som behövs för verkställigheten av denna förordning.

21 § För prövning av ansökan enligt denna förordning ska sökanden betala en ansökningsavgift om 400 kr. Avgiften ska vara betald när ansökan ges in. Om så inte har skett gäller bestämmelserna i 11 § avgiftsförordningen (1992:191) i tillämpliga delar. För prövning av ansökan gäller i övrigt bestämmelserna i 12–14 §§ avgiftsförordningen.

Lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret

Allmänna bestämmelser

1 § För de ändamål som anges i 3 § skall det med hjälp av automatiserad behandling föras ett statligt personadressregister (SPAR). Registret får användas av myndigheter och enskilda.

2 § När personuppgifter behandlas i SPAR gäller personuppgiftslagen (1998:204), om inte avvikande bestämmelser meddelas i denna lag. De beteckningar som används i denna lag har samma betydelse som i 3 § personuppgiftslagen.

Registerändamål

3 § Uppgifterna i SPAR får behandlas för att

1. aktualisera, komplettera och kontrollera personuppgifter,
2. ta ut uppgifter om namn och adress genom urvalsdragning för direktreklam, opinionsbildning eller samhällsinformation eller annan därmed jämförlig verksamhet.

Registerinnehåll

4 § SPAR får innehålla uppgifter om personer som är folkbokförda i landet och personer som har tilldelats personnummer enligt 18 b § folkbokföringslagen (1991:481). SPAR får även innehålla uppgifter om personer som har tilldelats samordningsnummer, om det inte råder osäkerhet om personernas identitet. Följande uppgifter får anges:

1. namn,
2. person- eller samordningsnummer,
3. födelsetid,
4. adress,
5. folkbokföringsort,
6. födelsehemort,

7. svenskt medborgarskap,
8. make eller vårdnadshavare,
9. avregistrering från folkbokföringen på grund av dödsfall, med angivande av tidpunkt, eller avregistrering av annan anledning,
10. summan av taxerad förvärvsinkomst och inkomst av kapital, dock lägst noll kronor,
11. ägare av småhusenhet eller lantbruksenhet med småhus på tomtmark samt uppgift om kommun (belägenhet), och
12. taxeringsvärde för småhusenhet.

På begäran av en registrerad ska det i SPAR också anges att uppgifter om denne inte får behandlas vid urvalsdragningar enligt 3 § 2 för direktreklam. Lag (2009:273).

5 § Uppgifter som avses i 4 § första stycket 1–9 hämtas från folkbokföringsdatabasen enligt lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet. Övriga uppgifter som avses i 4 § första stycket hämtas från beskattningsdatabasen enligt lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet. Lag (2009:273).

Utlämnande av uppgifter

6 § En enskild som begär att en myndighet skall lämna ut personuppgifter för ändamål som avses i 3 § skall hänvisas till SPAR, om inte annat följer av lag eller förordning.

7 § Uppgifter från beskattningsdatabasen enligt lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet får i elektronisk form endast lämnas ut till polismyndigheter och Tullverket.

Regeringen får föreskriva om ytterligare begränsningar när det gäller utlämnande av uppgifter i elektronisk form. Lag (2003:723).

Sökbegrepp

8 § Regeringen får föreskriva om begränsningar av sökbegreppen för SPAR.

Rättelse och skadestånd

9 § Bestämmelserna i personuppgiftslagen (1998:204) om rättelse och skadestånd gäller även vid behandling av personuppgifter enligt denna lag.

Förordningen (1998:1234) om det statliga personadress- registret

Allmänna bestämmelser

1 § Denna förordning innehåller närmare föreskrifter om behandlingen av personuppgifter som avses i lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret (SPAR).

2 § Skatteverket är personuppgiftsansvarigt för SPAR. Driften av SPAR får vara förlagd till servicebyråer. Förordning (2008:1310).

2 a § Skatteverkets beslut i frågor som avses i 8 a § och 12 § första stycket denna förordning ska fattas av en särskild nämnd inom verket. Om det finns skäl för det, får Skatteverket bestämma att nämnden ska fatta beslut även i annat enskilt ärende enligt lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret eller denna förordning.

Närmare bestämmelser om nämnden, dess ledamöter och nämndens beslutförhet finns i förordningen (2007:780) med instruktion för Skatteverket. Förordning (2008:1310).

3 § Användningen av SPAR får vara avgiftsbelagd.

Inhämtande av uppgifter

4 § De uppgifter som avses i 5 § lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret ska lämnas i elektronisk form till verksamheten med SPAR. Sekretess hindrar inte att uppgifterna lämnas ut. Förordning (2008:1310).

Utlämnande av uppgifter i elektronisk form

5 § Uppgifter om adress och folkbokföringsort enligt 4 § första stycket 4 och 5 lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret för en person under 16 år får i elektronisk form lämnas ut endast för ändamål som avses i 3 § 1 lagen. Förordning (2009:277).

6 § Uppgifter om födelsehemort enligt 4 § första stycket 6 lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret får i elektronisk form lämnas ut endast till Rikspolisstyrelsen, Tullverket och polismyndigheter. Förordning (2009:277).

7 § Uppgifter om svenskt medborgarskap enligt 4 § första stycket 7 lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret får i elektronisk form lämnas ut endast till Centrala studiestödsnämnden, Bolagsverket, Rikspolisstyrelsen, Tullverket och polismyndigheter. Förordning (2009:277).

8 § Uppgifter om make eller vårdnadshavare enligt 4 § första stycket 8 lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret får i elektronisk form lämnas ut endast till myndigheter, banker, kreditmarknadsföretag, försäkringsbolag, kreditupplysningsföretag, pensionsstiftelser, understödsföreningar, inrättningar för detaljhandel med läkemedel som bedrivs med tillstånd enligt 2 kap. 1 § lagen (2009:366) om handel med läkemedel, Apotekens Service Aktiebolag och Radiotjänst i Kiruna Aktiebolag. Förordning (2009:632).

8 a § Efter beslut av Skatteverket får vissa uppgifter som rör samtliga personer i SPAR lämnas ut i elektronisk form för ändamål som avses i 3 § 1 lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret (bruttoavisering). Detta gäller uppgifter för en viss period om ändring av namn, personnummer, födelsetid, adress, folkbokföringsort och make eller vårdnadshavare samt avregistrering från folkbokföringen enligt 4 § första stycket 1–5, 8 och 9 samma lag.

Bruttoavisering får endast medges den som i sin verksamhet regelmässigt behandlar uppgifter om en betydande del av befolkningen och fortlöpande behöver uppdatera dessa. För sådant utlämnande gäller också att uppgifter om personer som inte har direkt samband med mottagarens verksamhet ska gallras i omedelbar anslutning till uppdateringen. Förordning (2009:277).

9 § Uppgifter om att en registrerad har begärt att uppgifter om denne inte får behandlas vid urvalsdragningar för direktreklam enligt 3 § 2 lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret får lämnas ut i elektronisk form endast om den registrerade har samtyckt till det. Förordning (2008:1310).

Informationsskyldighet

10 § Vid utlämnande av uppgifter om namn och adress för direktreklam enligt 3 § 2 lagen (1998:527) om det statliga

personadressregistret ska Skatteverket se till att den som hämtar uppgifterna ur SPAR informerar de registrerade om att uppgifterna hämtats ur SPAR och om adress dit de kan vända sig i frågor rörande SPAR. Förordning (2008:1310).

Sökbegrepp

11 § För ändamål som anges i 3 § 1 lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret får som sökbegrepp endast användas uppgifter enligt 4 § första stycket 1–5 lagen. Uppgifter enligt 4 § första stycket 4 och 5 lagen om det statliga personadressregistret får dock användas endast i kombination med uppgifter enligt 4 § första stycket 1 lagen. Förordning (2009:277).

12 § För ändamål som anges i 3 § 2 lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret får som sökbegrepp endast användas uppgifter enligt 4 § första stycket 2–5 och 8–12 samma lag, om inte annat sägs i andra eller tredje stycket. Uppgifter enligt 4 § första stycket 10 och 12 lagen om det statliga personadressregistret ska då ordnas i klasser på det sätt som Skatteverket beslutar.

Uppgifter om barn yngre än åtta veckor och uppgifter enligt 4 § första stycket 10–12 lagen om det statliga personadressregistret om en person under 18 år får inte användas som sökbegrepp vid en behandling enligt första stycket.

Uppgifter om avregistrering från folkbokföringen på grund av dödsfall enligt 4 § första stycket 9 lagen om det statliga personadressregistret får användas som sökbegrepp vid en behandling enligt första stycket tidigast fyra veckor efter dödsfallet. Förordning (2009:277).

Statistiska bearbetningar

13 § Uppgifter enligt 4 § första stycket lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret får även behandlas för statistiska bearbetningar med sökbegrepp som är tillåtna enligt 12 §, om resultaten redovisas i en avidentifierad form.

Misstanke om oriktig uppgift

14 § Vid misstanke om att en uppgift som är hämtad ur SPAR är oriktig, ska den som i tjänsten har tagit del av uppgiften genast anmäla det till Skatteverket. Förordning (2008:1310).

Gallring

15 § Uppgifter enligt 4 § första stycket 1–8 lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret ska gallras när de inte längre är nödvändiga för ändamålen med behandlingen, dock senast tre år efter det att en ny, motsvarande uppgift registrerades.

Uppgifter enligt 4 § första stycket 10–12 lagen om det statliga personadressregistret ska gallras när de inte längre är nödvändiga för ändamålen med behandlingen, dock senast när en ny, motsvarande uppgift registreras. Förordning (2009:277).

16 § Om en person avregistreras från folkbokföringen, skall uppgifter enligt 4 § lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret gallras när de inte längre är nödvändiga för ändamålen med behandlingen, dock senast tre år efter det att uppgiften om avregistrering från folkbokföringen registrerades i SPAR.

Brottsbalken, 20 kap. 3 §

20 kap. Om tjänstefel m.m.

3 § Röjer någon uppgift, som han är pliktig att hemlighålla enligt lag eller annan författning eller enligt förordnande eller förbehåll som har meddelats med stöd av lag eller annan författning, eller utnyttjar han olovligen sådan hemlighet, dömes, om ej gärningen eljest är särskilt belagd med straff, för *brott mot tystnadsplikt* till böter eller fängelse i högst ett år.

Den som av oaktsamhet begår gärning som avses i första stycket, dömes till böter. I ringa fall skall dock ej dömas till ansvar. Lag (1980:102).

Propositioner

1971:30	med förslag till lag om allmänna förvaltningsdomstolar, m.m.
1973:33	med förslag till ändringar i tryckfrihetsförordningen, m.m.
1975/76:160	om nya grundlagsbestämmelser angående allmänna handlingars offentlighet
1977/78:38	om ändring i lagen (1937:249) om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar
1979/80:2	med förslag till sekretesslag m.m.
1979/80:83	om ändring i konkurslagen (1921:225)
1979/80:146	med förslag till skatteregisterlag
1980/81:70	om följdlagstiftning på skatteområdet med anledning av den nya sekretesslagen m.m.
1981/82:37	om offentlighetsprincipen och ADB
1981/82:143	om åtgärder mot alkohol- och narkotikamissbruket
1981/82:186	om ändring i sekretesslagen (1980:100), m.m.
1983/84:142	om ändring i sekretesslagen (1980:100), m.m.
1984/85:109	om effektivare delgivning
1985/86:155	med förslag till utsökningsregisterlag, m.m.
1986/87:3	om ändringar i sekretesslagen (1980:100)
1986/87:47	om ändringar i taxeringsorganisationen
1986/87:90	om ny konkurslag
1986/87:151	om ändringar i tryckfrihetsförordningen m.m.
1989/90:74	om ny taxeringslag m.m.
1990/91:53	om lag om folkbokföringsregister, m.m.
1990/91:60	om offentlighet, integritet och ADB

1990/91:89	om förhandsbesked och dispenser i skattefrågor
1991/92:43	om vissa ändringar i bestämmelserna om skatte- tillägg, preliminär B-skatt, m.m.
1992/93:120	om ändring i sekretesslagen (1980:100) med anledning av EES-avtalet
1992/93:198	om indrivning av statliga fordringar m.m.
1993/94:123	Skuldsaneringslag
1993/94:165	Några frågor om sekretess
1993/94:217	En reformerad datalag
1993/94:224	Ändringar i skatteregisterlagen, m.m.
1994/95:89	Förslag till alkohollag
1994/95:93	Elektronisk dokumenthantering inom skatteför- valtningen, m.m.
1994/95:112	Utrikessekretess m.m.
1996/97:100	Ett nytt system för skattebetalningar, m.m.
1997/98:10	Skattemyndigheternas medverkan i brottsutred- ningar, m.m.
1998/99:34	Behandling av personuppgifter i skattemyndig- heternas brottsutredande verksamhet, m.m.
1999/2000:126	En ny tulllag
2000/01:33	Behandling av personuppgifter inom skatt, tull och exekution
2001/02:70	Offentlighetsprincipen och informationstekniken
2001/02:191	Sekretessfrågor – Ekonomisk brottslighet m.m.
2002/03:99	Det nya Skatteverket
2003/04:93	Några frågor om sekretess, m.m.
2003/04:145	Trängselskatt
2005/06:161	Sekretessfrågor – Skyddade adresser, m.m.
2005/06:169	Effektivare skattekontroll m.m.
2005/06:173	Översyn av personuppgiftslagen
2008/09:150	Offentlighets- och sekretesslag

Sakregister

- Adress, 98, 115, 129
- Akt, 190
- Alkohollagen, 156
- Allmän handling, 25, 193
- Allmänhetens terminal, 188, 189
- Allmänt ombud, 30, 31
- Allvarlig brottslig verksamhet, 222
- Ambitionsnivå, 109
- Anmälan, 126, 161
- Anmälningsskyldighet, 161, 199
- Anonym, 54
- Anonym skrivelse, 63
- Anonymitetsskydd, 19, 53, 81
- Anstånd, 94, 100, 102
- Anställd, 129, 206
- Anställning, 78, 129
- Ansvar, 104
- Anteckningar, 37
- Arbetets behöriga gång, 45, 51
- Arbetsgivaransvar, 103
- Arbetsgivaravgift, 86
- Arbetsgrupper, 37
- Arbetshandling, 42
- Arbetsinsats, 181
- Arbetskamrater, 21
- Arbetslöshetskassa, 27, 159
- Arbetsordning, 54, 55
- Arkivering, 69
- Arvsskatt, 86
- Automatiserad behandling, 196, 215, 220
- Automatiserade beslut, 96
- Avgift, 44, 49, 86, 217, 220, 227
- Avisering, 132, 225
- Avliden, 140, 204
- Avskrift, 48, 49, 50
- Avskrivningsbeslut, 93
- Avvikande mening, 95
- Avvisningsbeslut, 93
- Barnbidrag, 157
- Befolkningsregister, 114
- Befrielse, 86
- Begäran av en annan myndighet, 153
- Begäran om utlämnande, 51
- Behandling, 195
- Behandling utanför
  - beskattningsdatabasen, 211
- Behandling utanför databasen, 207
- Behandling utanför
  - folkbokföringsdatabasen, 218
- Behörig befattningshavare, 33
- Behörig firmatecknare, 137
- Behörig företrädare, 137
- Behörig myndighet, 53
- Behörig tjänsteman, 33
- Behörighetskort, 230
- Beredning, 39
- Beskattningsdatabasen, 207, 208, 212, 214, 216
- Beskattningsverksamhet, 169
- Beskrivning av allmänna handlingar, 188
- Beslut, 39, 57, 92, 93, 95, 97, 151
- Beslutsfattare, 130
- Beslutsmotivering, 76
- Bestämmande av skatt, 86, 87
- Betydande arbetsinsats, 45
- Betydande hinder, 49
- Betyg, 128
- Bibliotek, 43
- Biblioteksregeln, 43, 185, 186
- Bistånd, 105

- Biträde, 56, 88, 111, 124
 Bodelningsförrättare, 142
 Bolag, 133
 Borgenärsuppgifter, 100
 Borgenärsärenden, 20
 Bostadsadress, 113, 129
 Bostadsbidrag, 157
 Bouppteckning, 30, 142
 Bouppteckningsförrättare, 142
 Boutredningsman, 142
 Brott, 221
 Brott mot tystnadsplikt, 229
 Brottmål, 149
 Brottanmälan, 111, 125
 Brottbekämpande verksamhet, 30, 111, 121
 Brottförebyggande verksamhet, 30, 111, 121, 123
 Brottsmisstanke, 159, 161, 163, 176
 Brottutredande verksamhet, 21, 29, 30, 111, 121, 123
 Brottutredning, 221
 BRÅ, 173
 Börd, 115
 Civilstånd, 115
 Cookie, 33
 Dagens post, 46
 Databas, 43, 206, 207, 224
 Dataintrång, 230
 Debitering, 86
 Deklaration, 142
 Deklarationsanstånd, 94
 Deklarationsingivande, 96
 Deklarationsombud, 90, 91
 Delgivning, 117, 164
 Delägare, 138, 140
 Diarieföring, 34, 61, 66, 187
 Diarienummer, 64
 Diarium, 38, 64, 92
 Direkt skatt, 86
 Direktiv, 106
 Direktreklam, 227
 Direktreklamspärr, 227
 Direktåtkomst, 127, 132, 182, 214, 216, 220, 223, 224, 225
 Disciplinansvar, 129, 130, 163, 230
 Dispens, 93
 Dokumentation, 211
 Dom, 39, 92, 151
 Domstol, 91, 106, 143, 149, 150
 Domstolsakt, 92, 147
 Dröjsmål, 54
 Dubbelbeskattningsavtal, 164, 172, 175
 Dödsbo, 141, 142
 Dödsbodelägare, 141, 142
 Editionsplikt, 160
 Efterforskning, 44, 45, 53
 Efterforskningsskyldighet, 181
 EG-förordning, 158
 Elektronisk form, 50, 132, 225, 226, 227
 Elektronisk handling, 180
 Elektronisk kommunikation, 158
 Elektronisk underskrift, 179
 Elektroniskt dokument, 179, 180, 213
 Enkel sekretessmarkering, 68
 Enskild, 57, 75, 133
 Enskild firma, 138
 Enskilt organ, 26
 Enstaka personuppgifter, 190
 E-post, 186
 E-postadress, 113
 E-postlogg, 38
 Erinran om tystnadsplikt, 18
 Ersättning för kostnader, 88
 EU, 108
 Expediering, 35, 36, 40
 Expeditionsavgift, 86
 Expeditionstid, 47
 Expert, 176
 Extern databas, 43
 Fastighetsdeklaration, 139
 Fastighetsinnehav, 94
 Fastighetstaxering, 95
 Fax, 186
 Felaktiga utbetalningar, 162

- Fingerade personuppgifter, 113, 120
- Firmatecknare, 137
- Folkbokföring, 21
- Folkbokföringsdatabasen, 207, 208, 217, 218, 220
- Folkbokföringsverksamhet, 29, 169
- Formerna för utlämnande, 60
- Fortlöpande, 38, 39
- Fotografisk bild, 115, 129, 131, 162
- Framställa ny handling, 52
- Framställning, 25
- Främmande stat, 105
- F-skatt, 101
- F-skattsedel, 101
- Fullmakt, 142
- Färdigställd, 36
- Födelseort, 117
- Förbehåll, 55, 56, 139, 148
- Föredragning, 39
- Företrädaransvar, 104
- Företrädare, 139
- Författningssamling, 43
- Förhandling, 150
- Förhandlingsoffentlighet, 22
- Förhandsbesked, 93, 136, 168
- Förmyndare, 135
- Förmögenhetsskatt, 86, 95
- Förordning, 106, 107
- Förseningsavgift, 86
- Förstöring, 34
- Försäkringskassan, 157
- Förteckning, 38, 39, 223
- Förteckningsskyldighet, 200
- Förtur, 50
- Förundersökning, 139, 221
- Förvaltare, 56, 135
- Förvarad, 31, 147, 181
- Förvarad vid ansökningstidpunkten, 52
- Förvaring, 31, 180
- Gallring, 70, 212, 216, 220, 223, 224, 228
- Genast, 46, 50
- Generalklausulen, 126, 165
- Globalfil, 38
- God man, 135
- God offentlighetsstruktur, 187
- Granskning, 111
- Gåvoskatt, 86
- Handelsbolag, 138
- Handledning, 43
- Handling, 25, 31
- Handlingsdel, 207, 208, 213, 218, 224
- Handlingsoffentlighet, 15
- Handlingssekretess, 73
- Handläggningsordning, 55
- Handräckning, 105
- Hanteringsmodell, 194, 197
- Hemlig del, 48
- Hemligt diarium, 65
- Hemligt telefonnummer, 164
- Hemtelefonnummer, 129
- Historikfil, 38
- Hushållsarbete, 140
- Huvudman, 135
- Hållas ordnade, 62
- Hänskjuta till behörig myndighet, 53
- Hänskjuta till myndighet, 55
- Id-kort, 30, 114, 131, 224
- Id-kortsverksamhet, 21
- Indirekt skatt, 86
- Indrivning, 117, 158, 166
- Information, 42, 200, 208, 209, 217, 221, 228
- Informationsskyldighet, 57
- Informationsutbyte, 153, 166
- Informationsutbyte mellan myndigheter, 153
- Inkassoåtgärder, 120
- Inkommen, 182
- Inkommen handling, 33
- Inspektion, 109
- Instansordning, 58
- Insyn, 136
- Intern beredning, 40
- Internet, 185, 202
- Intresseavvägning, 165, 166
- Intäktsranta, 86
- JK, 159, 163

- JO, 160, 163
 Jordbruksverket, 173
 Journal, 38
 Juridisk person, 204
 Justering, 36
 Justitiekanslern, 159, 163
 Jämkning, 86
 Jämställd med myndighet, 27
 Kassaregister, 100
 KFM, 170
 Klausul om tystnadsplikt, 78
 Kommun, 91, 134
 Kommunalt bolag, 27, 90
 Kommunikation, 176
 Kompensation för skatt, 100
 Kompetens, 128
 Koncept, 38, 40, 42
 Konkurrens mellan
     sekretessbestämmelser, 76
 Konkurs, 56, 138
 Konkursförvaltare, 139
 Kontroll, 99, 109, 110
 Kontrollbesök, 100
 Kontrollverksamhet, 20
 Kontrollåtgärder, 109
 Kontrolländamål, 225
 Kopia, 48, 49, 50
 Kostnadsränta, 86
 Kravverksamhet, 103
 Kvalificerad sekretessmarkering, 68
 Kvalificerat hemlig handling, 53
 Kvalificerat skaderekvisit, 82
 Känsliga personuppgifter, 199, 219,
     222, 224
 Känsliga uppgifter, 206
 Konstillhörighet, 115
 Lagen om allmän försäkring, 157
 Lagöverträdelse, 199
 Landstingskommunalt bolag, 27
 Legal ställföreträdare, 134
 Likvidator, 139
 Lokaler på flera ställen, 51
 Låneförbudet, 112
 Länsstyrelsen, 174
 Läsbar form, 190
 Lön, 129
 Löneavdrag, 230
 Manuell behandling, 196
 Maskinläsbart medium, 112
 Massärenden, 63, 67
 Medborgarskap, 117
 Meddelarfrihet, 18, 19, 20
 Medium för automatiserad behandling,
     215, 216, 220
 Mellan enheter, 35
 Mellanfolklig organisation, 105, 176
 Mellanprodukt, 40
 Men, 81
 Minnesanteckning, 39
 Missbruksmodell, 194, 196
 Misstankar, 223
 Misstanke om brott, 126
 Mobiltelefonnummer, 130
 Muntlig förhandling, 150, 151
 Myndighet, 26, 57, 59, 154, 155
 Myndigheter emellan, 16
 Myndighets överklagande, 59
 Myndighetsinterna överväganden, 28
 Mål, 91
 Namn, 115
 Namnteckning, 90
 Namnärenden, 117
 Nationalitet, 115
 Nedsättning, 86
 Närstående, 79
 Närvaro av tjänsteman, 48
 Nödvärdigt uppgiftslämnande, 75, 175
 Offentlig förhandling, 150
 Offentlighetsansvarig, 189
 Offentlighetsprincipen, 15
 Ombud, 56, 135
 Omedelbart, 47
 Omprövning, 163
 Omsättningsskatt, 86
 Omvänt skaderekvisit, 79
 Omyndighet, 115
 Organisationsnummer, 88
 Original, 32

- Ostrukturerad behandling, 196
- Ostrukturerat material, 197
- Part, 56, 135, 136
- Partsinsyn, 136, 140
- Pensionsgrundande inkomst, 86
- Personal, 206
- Personaladministrativ verksamhet, 128
- Personalliggare, 100
- Personalsocial verksamhet, 128
- Personföljelse, 116
- Personlig integritet, 182, 204
- Personligt brev, 34
- Personligt förhållande, 82, 114
- Personnummer, 115, 129, 199
- Personuppgift, 120, 190, 195
- Personuppgiftsansvarig, 195, 205, 221
- Personuppgiftsbiträde, 195
- Polismyndighet, 170
- Post, 46, 47
- Postverksamhet, 159
- Potentiell handling, 183
- Praktikanter, 17
- Precisering av handling, 44
- Preliminärskatt, 101
- Preliminärskatteavdrag, 129
- Primär sekretess, 76, 77, 143, 149, 152
- Primära ändamål, 210
- Prisregleringsavgift, 86
- Privat behandling, 196
- Privat handling, 31
- Promemoria, 42
- Protokoll, 37, 39
- Protokollsliknande anteckningar, 37
- Prövning, 51, 52, 54
- Prövningstillstånd, 58
- PSI-direktivet, 22
- På stället, 47
- Pågående granskning, 110
- Rakt skaderekvisit, 79
- Regeringen, 155
- Registerförfattningar, 203
- Registerföring, 88
- Registrerat trossamfund, 86
- Registrering, 61, 62, 67
- Registrering av befolkningen, 114
- Registrering av överklagande, 67
- Reklam, 227
- Remiss, 42, 176
- Representant, 88
- Revision, 87, 95, 99, 102, 138, 139, 148, 150, 163
- Revisor, 160, 161
- Revisorsnämnden, 160
- Riksdagen, 155
- Riksdagsutskott, 160
- Riksrevisionen, 160
- Ringa betydelse, 62, 63, 187
- Rutinbetonade åtgärder, 183, 184, 185
- Rutinmässigt uppgiftsutbyte, 175
- Rådgivning, 89
- Räkenskapsinformation, 112
- Rättelse, 201, 209, 223, 225, 228
- Rättshandlingsförmåga, 135
- Rättslig befogenhet, 182
- Sakkunnig, 164
- Samkörning, 195
- Samlokaliserade myndigheter, 32
- Sammanställning, 32, 179, 181, 182, 191
- Samordningsnummer, 199
- Samtycke, 55, 133, 141, 195, 198
- Sekretessbedömning, 62
- Sekretessbevis, 18
- Sekretessens omfattning, 75
- Sekretessförbindelse, 18
- Sekretessförordnande, 151
- Sekretessmarkering, 68, 99, 115, 116
- Sekretessmål, 35
- Sekundär sekretess, 76, 77, 143, 149, 152
- Sekundära ändamål, 211
- Servicebyrå, 78, 195
- Serviceskyldighet, 137, 155
- Självdeklaration, 141, 149
- Självständig verksamhetsgren, 28, 122, 124, 131, 132
- Sjömansregister, 114
- Skada, 81, 82

- Skadebedömning, 62, 80
 Skadereglering, 30
 Skaderekvisit, 78, 91, 109, 110
 Skadestånd, 201, 208, 209, 217, 221,
     223, 225, 228, 230
 Skadeståndsanspråk, 163
 Skadeståndsansvarig, 230
 Skadeståndsskyldighet, 230
 Skalbolag, 89, 94
 Skatteavtal, 164
 Skattebetalning, 101
 Skattedeklaration, 97, 102
 Skattemål, 147
 Skattenämnd, 22, 35
 Skattenämndsledamot, 130
 Skatteområdet, 20
 Skatteprocess, 88, 144
 Skattereduktion, 140
 Skatteverkets akt, 148
 Skiljaktig mening, 95
 Skiljande från anställning, 130
 Skuldsanering, 161
 Skyddsintresse, 73
 Skyndsamt, 47, 50
 Slutbehandlat, 36
 Socialnämnd, 158, 162
 Socialtjänstlagen, 162
 Sommarbostad, 129
 Spar, 30, 114
 Sparverksamhet, 21
 Strukturerad samling, 191, 192
 Styrelseordförande, 137
 Ställföreträdare, 56
 Stängda dörrar, 22, 150, 152
 Svensk medborgare, 15
 Syfte, 53, 54
 Så snart det är möjligt, 46, 50
 Säkerhet, 112, 202
 Säkerhetspolicy, 203
 Särskild anledning, 118, 120
 Särskild undersökning, 127, 222
 Särskilda registerförfattningar, 203
 Säte, 98
 Sökbegrepp, 117, 208, 228
 Sökbegränsningar, 182, 213, 219
 Taxering, 86, 155
 Taxeringsbeslut, 95
 Taxeringslagen, 155
 Teknisk bearbetning, 32, 34, 193
 Teknisk lagring, 32, 34, 193
 Tekniskt hjälpmedel, 32, 58, 180
 Telefonlista, 42
 Telefonnummer, 113, 129, 164
 Telefonväxel, 17
 Terminal, 58
 Tidigare anställd, 128
 Tidpunkt för ansökan, 52
 Tidsbegränsning av sekretess, 83
 Tillhandahålla, 47
 Tillräckligt preciserad, 45
 Tillståndsgivning, 111
 Tillsyn, 109, 163
 Tilläggsavgift, 86
 Tjänsteanteckning, 39
 Tjänsteförseelse, 163
 Tredje land, 202
 Tredje man, 134
 Trängselskatt, 94
 Tull, 86
 Tullagen, 162
 Tullverket, 91, 170
 Tystnadsplikt, 17, 73, 77, 229
 Tystnadspliktsklausul, 78
 Undantag från skattesekretessen, 98
 Underrättelseregister, 222
 Underrättelseskyldighet, 162
 Underrättelseverksamhet, 30, 122,
     123, 127, 222
 Underskrift, 90, 179
 Underårig, 134, 135
 Uppdrag, 78
 Uppgiftsdel, 207, 208, 212, 218, 224
 Uppgiftslämnande, 162
 Uppgiftsskyldighet, 155, 158
 Uppgiftsutbyte, 166
 Upplysningar, 189
 Upplysningsplikt, 57
 Upprättad, 35, 36, 37

- Upptagning, 25, 32, 34, 43, 49, 63, 180, 181, 187
- Urval, 132, 225
- Urvalsändamål, 225
- Utbildningsmaterial, 43
- Utdrag, 201, 209
- Utkast, 38, 40, 42
- Utlämnande av allmän handling, 44, 51, 60, 124, 131, 132, 182, 215
- Utlämnande av handling, 51, 60, 125, 131, 132, 215
- Utlämnande av uppgift, 51, 57, 59, 60, 125, 131, 132, 215
- Utlämnande i elektronisk form, 215
- Utländsk myndighet, 59, 176
- Utlänning, 15, 121
- Utredning, 111
- Utrikessekretess, 105
- Utskrift, 183
- Utskriftsundantaget, 183
- Utvecklingssamtal, 128
- Varning, 230
- Verksamhetsgren, 28, 29, 30, 75, 153, 165
- Vidareutnyttjande, 22
- Vittnesförhör, 160
- Våld, 129
- Vårdnadshavare, 134
- Vägförmyndigheten, 162
- Yrkestrafik, 162
- Yttrandefrihet, 17
- Åklagarmyndighet, 170
- Ålderspension, 159
- Åtal, 149
- Återbetalning av skatt, 100
- Återsändande, 35
- Ändamål, 205, 210, 217
- Ärende, 36
- Ärendemening, 64
- Ömtålig uppgift, 115
- Överföring av sekretess, 76, 77, 143, 149
- Överförmyndare, 158
- Överklagande, 57, 58, 59, 116, 177, 189, 209, 223
- Överklagande, 67
- Överklagandehänvisning, 60
- Överklagandeinstans, 60
- Överklagandeskrivelse, 146
- Överklagandetid, 59